

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FL. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

VRIJWILLIGE LUCHTVERDEDIGING.

Een nieuwe landstormformatie?

Het Comité voor Nationale Veiligheid heeft ruim een jaar geleden een breed opgevat plan ontworpen voor vrijwillige luchtverdediging met *luchtafweergeschut*.

In 't kort komt het er op neer, dat provincies, gemeenten en groote industriebedrijven, onder leiding en medewerking van de Regeering er toe zouden moeten overgaan zelf luchtafweergeschut aan te schaffen en dit door vrijwilligers te laten bedienen; een nieuwe categorie landstormers.

Ongeveer op dezelfde wijze, als vele gemeenten en bedrijven er een eigen *brandweer* op na houden, zou het in de bedoeling liggen dit stelsel van luchtverdediging — niet te verwarren met luchtbescherming — over het geheele land tot ontwikkeling te brengen.

Hierop heeft betrekking onderstaand bericht, hetwelk wij aan De Standaard van 14 Januari j.l. ontleenen:

FRIESLAND WIL AFWEERGESCUT KOOPEN.

Om het electriciteitsbedrijf te beschermen.

Leeuwarden, 14 Januari. De Gedep. Staten van Friesland stellen den Staten van dit Gewest voor om het P.E.B., waarin ettelijke miljoenen zijn gestoken en dat bijna de geheele provincie voorziet van kracht en licht, in staat van verdediging te brengen tegen luchtaanvallen. Ze stellen daarom voor f 60.000 uit te trekken ten laste van het bedrijf voor de aanschaffing van 3 stukken van 2 c.m. kaliber luchtafweergeschut en voor de opstelling van dit geschut, alsmede de eerste munitieuitrusting.

Er zal een bediening noodig zijn van 40 man. Dezen zullen gerecrueteerd worden uit het niet of buitengewoon dienstplichtig personeel der Centrale of uit de omgeving, en opgeleid worden door kader van het leger.

Verder zullen deze manschappen ingedeeld worden bij den Vrijw. Landstorm.

Ook den grooten bedrijven in de omgeving is om financieelen steun gevraagd, daar het geschut ook deze bedrijven kan beschermen. Men heeft gegronde hoop, dat deze firma's hieraan zullen voldoen. Van militaire zijde is de goedkeuring van dit plan bereids ontvangen.

Het nieuw voor dit doel te vormen Landstormkorps zou, naar verluidt, evenals dit is geschied met het Landstormkorps Luchtwachtdienst, worden geplaatst onder het Commando Luchtverdediging, den Generaal-Majoor P. W. Best.

Nadere gegevens vindt men op blz. 9.

MINISTER VAN BOEIJEN SPREEKT TE NUNSPEET.

Op een bijeenkomst van den B.V.L.

22 Dec. werd te Nunspeet ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van den B.V.L. aldaar een groote bijeenkomst gehouden, die o.a. werd bijgewoond door Z.E. H. van Boeijen, minister van binnenlandsche zaken. Verder waren onder meer aanwezig de burgemeesters van de gemeenten Ermelo, Oldebroek en Doornspijk.

De heer D. J. Velsink, voorzitter der plaatselijke commissie, heette de talrijke aanwezigen — de zaal was tot de laatste plaats toe bezet — hartelijk welkom en wel in het bijzonder Z.E. den minister.

In zijn openingswoord bracht spr. naar voren, dat de B.V.L. nauw verbonden is met het huis van Oranje. De landstormers vormen als het ware een wacht rondom den troon en dragen in niet geringe mate er toe bij, dat deze troon hecht en sterk blijft.

Spr. sprak de hoop uit, dat de inwoners van Nunspeet steeds hun warme belangstelling blijven toonen, om zodoende de liefde tusschen den B.V.L. en het Oranjehuis te bestendigen.

Een heraut kondigde hierna op plechtige wijze de herdenking van het 20-jarig bestaan van den B.V.L. aan. De Nederlandsche Maagd, memoreerde het 40-jarige Regeeringsjubileum, waarna het Wilhelmus werd gezongen.

Hierna werd een zeer goed gespeelde scène, spelende op den Dillenburgh, ten tijde van het begin van den 80-jarigen oorlog, opgevoerd.

Ds. A. Hoeneveld, voorzitter der gewestelijke commissie, sprak het officieele openingswoord. Spr. liet in zijn toespraak uitkomen, dat het voornamelijk de B.V.L. was, die mede geholpen heeft, 't nationale bewustzijn wakker te doen worden. Spr. eindigde zijn korte rede met er op te wijzen, dat de bond, die Oranje met Nederland verbindt, desnoods met den vollen inzet van het leven, verdedigd dient te worden. De spr. gaf daarna het woord aan minister Van Boeijen.

Spr. zeide het een groot voorrecht te vinden hier op de Noord-Veluwe een kort woord voor den B.V.L. te mogen spreken, daar dit voor hem altijd een zeer

aangename taak is. Niet omdat hij, om maar eens een woord van Duymaer van Twist te gebruiken, de opperste chef van den B.V.L. is, maar alleen omdat deze trouwe mannen als devies hebben aangenomen: dienen. Ze willen dienen, om den vrede te bewaren.

Spr. voelt zich nog geheel een kind van de Veluwe, en daarom is hij er graag. Ook is hij er dankbaar voor, dat hij zijn opvoeding op de Noord-Veluwe heeft mogen genieten.

De Veluwnaar bezit immers karaktereigenschappen, die we juist in de dagen, die we thans beleven, niet kunnen missen.

In de radiorede in het jaar 1933 heeft Hare Majesteit o.m. gezegd: Wij willen ons zelf zijn en blijven. In deze woorden ligt de begeerte van ons volk getypeerd. Dit is ook één der sterkste eigenschappen van het volk der Veluwe. Het wil zich zelf zijn en blijven. Op tientallen wijzen komt dit tot uiting. In de gezinnen, in den kerkgang, in de bedrijven. Wij hebben het goede, dat God ons geschonken heeft, vast te houden.

Onze geschiedenis telt vele bladzijden, die steeds weer vreemde indringers wisten terug te drijven. Maar er zijn ook bladzijden, die we gauw omslaan en waarover het volk van Nederland zich diep schaamt. Spr. noemde den tijd van 1787, toen zelfs de Prins van Oranje vertrekken moest. Maar ook toen toonde Oranje hoe lief het Nederland had en daarom is het verkeerd deze bladzijden vlug door te nemen. Ook in 1918 was er een pogen om ons volk met vreemde smetten te besmeuren. De B.V.L. heeft toen gezegd: „Dat nooit!“ Thans valt er opnieuw een revolutiegeest te bespeuren. Er dreigt opnieuw gevaar!

Gij Veluwnaren, aldus spr., hebt te verstaan, dat het ook van u afhangt, of aan uw kinderen gelaten zal worden, wat u hebt. Spr. vindt het een fout van de bewoners van de Veluwe, dat men niet genoeg om zich heen kijkt, om te zien wat er in de wereld gebeurt.

Wanneer er revolutie komt, houdt zij niet bij Amersfoort of Zwolle op, maar dan zal men ook hier in moeilijkheden komen. Trouw in de gezinnen en onderwerping aan Gods woord zijn eigenschappen, die de echte Veluwnaren kenmerken.

Die trouw, die gehoorzaamheid aan het gezag, die onderwerping aan Gods woord wil men u afnemen.

Mannen van 1938, zijt ge welbewust en paraat? Allen moeten we medewerken om de orde in het binnenland te handhaven. Hierdoor werkt de B.V.L. preventief.

De liefde van een Veluwnaar jegens zijn naaste, zijn bedrijf, zijn sterke gehechtheid aan zijn geboortegrond zijn zeer groot.

De liefde voor Oranje en het Vader-

land is niet minder groot. Op de Veluwe zal men dit niet uitbundig uiten. Stille genegenheid werkt soms dieper in dan uitbundigheid. Maar pas er vooral op, aldus spr., dat ge de liefde voor Oranje niet te veel verbergt!.

Liefde vraagt wederliefde. H.M. de Koningin heeft altijd alles gedaan in het belang van haar volk.

„Oranje kan nooit genoeg doen voor het volk van Nederland“. Deze woorden zijn ten volle door haar betracht. Dag en nacht zwoegt en slaaft de Koningin terwille van haar volk. Als ge maar iets van die liefde begrijpt, kan het niet anders of gij moet van die liefde getuigen. We kunnen dat doen, door bereid te zijn het land met den vollen inzet van het leven te verdedigen. We moeten ons scharen rond den troon van Oranje. Nederland en het Nederlandsche volk moeten zichzelf zijn en blijven!

Wanneer we ons voor God buigen en Oranje lief hebben, besloot spr., dan kunnen we de verzekering hebben, dat God dat werk zal doen gelukken.

De heer Velsink dankte den minister voor de gesproken woorden en zeide overtuigd te zijn, dat Nederland in geval van nood zeer zeker op den B.V.L. zal kunnen rekenen. Een driewerf hoera werd daarna voor het Oranjehuis aangeheven.

Het verdere gedeelte van den avond werd gevuld met de opvoering van historische tafereelen, onder leiding van Kapitein Sanders.

Indrukwekkend was vooral het laatste gedeelte van deze historische revue.

Tot slot sprak de heer Velsink een kort woord, waarbij hij aan de dames-medespelenden bloemen aanbood. Kapitein Sanders bedankte spr. hartelijk voor de woorden van hulde en de aardige attentie.

GEESTDRIFTIGE B.V.L.-BIJEEENKOMST TE AMSTERDAM.

Twintig jaren geleden na de bekende November-dagen van 1918 is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm opgericht en is dit 14 Dec. in tegenwoordigheid van vele autoriteiten herdacht door het korps. „Stelling van Amsterdam“.

De zaal van „Krasnapolsky“ was geheel bezet. Vele officieren waren aanwezig. Onder de genoodigden merkten wij op Luit.-Gen. b.d. L. F. Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Mr. Dr. L. N. Deckers, Oud-Minister, Res.-Generaal-Maj. H. de Jongh, Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, Dr. I. H. J. Vos, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie, Burgemeester Dr. W. de Vlucht, den Hoofdcommissaris, de heer H. J. Versteeg, Kapitein-ter-zee N. A. Rost van Tonningen, Luit.-Kolonel W. A. Boswijk, Luit.-Kol. L. P. Schmidt, Commandant van het tweede regiment luchtdoelartil-

Vraagt Uw winkelier voor Schietprijzen
„ZENITH PLATEEL“
van de
PLATEELBAKKERIJ „ZENITH“
TE GOUDA

PBNA De superieure school voor technisch briefonderwijs
ARNHEM
Bouwkunde, Waterbouwkunde, Werkuigbouw, Electrotechn., Radio - Chemische Techniek
Vraag gratis Prospectus 5

HOTEL „DE SCHUUR“, BREDA
Speciaal adres voor H.H. Officieren

1832

REEDS MÉÉR DAN 100 JAAR STAAT

BAKHUIS

ECHTE GELDERSCHE ROOKWORST

AAN DE SPITS

KWALITEIT IS DUS GEWAARBORGD

Profiteert

daarvan en koopt dus geen andere

lerie, Kolonel C. W. van Dooden, Commandant 2e Genie-commandement e.a.

Na een proloog, een historisch tafereel, samengesteld door den Res.-Kapitein D. G. Sanders uit Oegstgeest, waarop allen twee coupletten van het Wilhelmus zongen, heeft Mr. A. B. Roosjen, lid van de Tweede Kamer, de openingsrede uitgesproken. Hij heette in het bijzonder welkom den Burgemeester. Als het wettig gezag belaagd wordt, kan de Burgemeester op den B.V.L. rekenen. (Applaus). Ook begroette hij Generaal Duymaer van Twist. Deze laat zich niet aankondigen met fanfare, of zich beschrijven door zoeklichten. Hij heeft ook geen privé standaarddrager. (Gelach). Dat laten wij aan anderen over, dien buitenslandschen poespas hebben wij niet nodig. (Applaus).

Spr. wenschte mevrouw Duymaer van Twist geluk met haar onderscheiding. Na nog begroet te hebben oud-Minister Deckers, Jhr. Van Lidth de Jeude en Generaal De Jongh, ging spr. de oprichting van den B.V.L. na, toen in November 1918 eenige Nederlanders uit hun evenwicht geraakten, die te veel naar het Oosten gekeken hadden. (Gelach). Zij hadden willen experimenteren, reorganiseeren door de Koningin te laten abdiceren. Maar toen daagden de mannen op en werd de B.V.L. gesticht. Wat zou er gebeurd zijn, als de B.V.L. er niet geweest was? Hij heeft het land bewaard voor revolutiebrand en burgeroorlog. Spr. huldigde Generaal Duymaer van Twist voor zijn toewijding en doorzettingsvermogen, om de eenheid in den B.V.L. te bewaren. Is de B.V.L. nog nodig? Ja. Hij is nodig, zoolang nog, zoals onlangs, in de Kamer door Graaf de Marchant et d'Ansembourg (vroolijk-

Een fijn doosje...
maar een fijner
sigaartje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

heid) gevraagd wordt, den B.V.L. af te schaffen, of zoolang er nog in het Concertgebouw gezegd wordt, dat de zwarte legers voortmarcheeren. Zoolang er onruststokers zijn is de B.V.L. noodig. (Applaus). Spr. kreeg onlangs nog dreigbrieven, dat hij met de Joden naar een concentratiekamp moest, maar spreker zal blijven ijveren voor den B.V.L. (Toejuichingen).

Oud-Minister Jhr. Ir. O. C. A. van Lidth de Jeude hield de feestrede. Na tot de historie van de oude schutterij te zijn teruggegaan, zeide spr., het toe te juichen, dat de B.V.L., eenerzijds dienstplichtig om in geval van oorlog ons grondgebied te verdedigen, anderzijds vrijwillig om de inwendige rust te bewaren, zich mag verheugen in de medewerking van de overheid, die hem in staat heeft gesteld een organisatie op te bouwen, die mag beschouwd worden als een integreerend deel van onze volkskracht. Spr. had destijds gezegd, dat de landstormers, die zich bereid verklaard hebben, in de ure des gevaars hun handwerk op te geven en naar de wapenen te grijpen, recht hebben op onze sympathie en dankbaarheid, omdat zij daardoor name- loos leed en ellende voor ons allen kunnen afweren. Spr. zou dit thans eenigszins anders willen uitdrukken. Wij kunnen inderdaad méér doen. Wij kunnen onszelf voornemen en anderen daartoe opwekken, den strijd aan te binden tegen zelfzucht en onverdraagzaamheid en daardoor gezonde, evenwichtige opvattingen aankweken. Men heeft dit streven uitgedrukt met de benaming van moreele en geestelijke herbewapening, voor welke gedachte, in den ruimsten zin opgevat, omdat zij over de gansche wereld ingang moet vinden, H.M. de Koningin warme belangstelling heeft getoond en welk streven ook in een rondschrijven van den Commandant van het veldleger onder de aandacht van de militaire autoriteiten werd gebracht.

Er is terecht op gewezen, dat van den B.V.L. een preventieve werking uitgaat,

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE- en BURGERKLEEDING** is

GEBR. VAN MAANEN

Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

omdat zijn aanwezigheid reeds doet afschrikken van rustverstoring. Welnu, aanvaardt daarnemens als bondgenoot het vorenbedoeld streven, waarvan evenzeer een preventieve werking uitgaat.

En nu de vraag: zijn de gevaren, die ons omringen inderdaad zoo gering geworden in vergelijking met 1918, dat thans aan het voortbestaan van den B.V.L. geen behoefte meer zou bestaan? Het is niemand gegeven in de toekomst te zien, maar wij moeten afgaan op hetgeen het heden ons te zien geeft. Maar dan is er alle reden, als wij waarnemen hetgeen rondom ons gebeurt, om op zijn minst die toekomst hoogst onzeker te achten en dan is er ook alle reden, niet te spoedig het sein van „weest op uw hoede” te strijken.

Misschien zal in de toekomst nog veel veranderen door tal van oorzaken, die wij thans niet bevroeden kunnen, maar moge deze kreet onveranderd in kracht en gloed steeds boven alles blijven klinken: God bescherm ons dierbaar vaderland en beware onze geliefde Koningin! (Applaus en geroep: leve de Koningin).

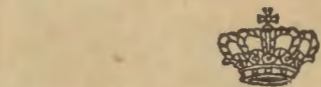
Na de redevoeringen is een aardig programma uitgevoerd, waarvoor aan den Reserve-Kapitein Sanders en zijn mannen uit Oegstgeest alle hulde toekomt.

LANDSTORMKORPSEN MOTORDIENST EN VAARTUIGEN- DIENST.

**Eenige bepalingen inzake de soldij, ver-
goeding enz. bij opkomst.**

Vrijwilligers van de Korpsen Motor- dienst en Vaartuigendienst kunnen een verbintenis sluiten:

- voor handhaving van de openbare orde en rust;
- voor geval van oorlog en oorlogsgevaar.

P. A. W. PHILIPPONA
HOOGSTR. hk. PLAATS - 's-GRAVENHAGE

TAFELSERVIEZEN

In frans porcelein

en in engels, italiaans en zweeds aardewerk.

In geval a. gelden de navolgende be-
palingen: ¹⁾

Art. 1.

1. Verlofsmilitairen, die met machti-
ging van den Minister van Defensie tot
handhaving of herstel van de openbare
orde en rust, vrijwillig in werkelijken
dienst komen, genieten, zoolang zij tot
dat doel in werkelijken dienst zijn, de
volgende toelagen:

Officieren f 5.— per dag.
Militairen beneden den
rang van tweede-

Luitenant „ 3,25 per dag.

2. De toelagen worden met f 1.70
per dag verhoogd, indien de in het eer-
ste lid bedoelde verlofsmilitair gezins-
hoofd is of hiermede gelijkgesteld kan
worden geacht.

Art. 2.

Onverminderd de toelagen, in artikel 1
vermeld, zullen de vrijwilligers, met be-
stemming voor de vrijwillige landstorm-
korpsen Motordienst en Vaartuigen-
dienst, die in positie beneden den rang
van onderofficier zijn gesteld, boven
hunne soldij eene toelage ontvangen tot
zoodanig bedrag, dat zij in totaal de aan-
vangsjaarwedde van den sergeant, voor-
komende in de tweede kolom van bezol-
digingsschaal VIII van de bij Hoofdstuk I
behoorende Bijlage A, genieten, een en
ander gedurende den tijd, welken zij tot
handhaving of tot herstel van de open-
bare orde en rust in werkelijken dienst
zijn.

In geval b. gelden bovenstaande bepa-
lingen *niet*, doch wordt de soldij uitge-
keerd volgens den rang, benevens — in-
dien daarvoor redenen aanwezig zijn —
kostwinnersvergoeding, overeenkomstig
de voorschriften.

De meeste verbintenissen gelden zoo-
wel voor geval a als voor geval b.

¹⁾ Uit R.B.K.L. 1934, herdruk 1936, blz. 74.

JAARVERSLAG

VAN DE NATIONALE LANDSTORM COMMISSIE

OVER 1938

Bij de samenstelling van het verslag over het twintigste levensjaar van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm mag met dankbaarheid worden vastgesteld, dat — behoudens Professor Mr. P. A. Diepenhorst, die in 1924 wegens overdrukke werkzaamheden als lid bedankte — al de leden, welke destijds door de Regeering werden uitgenoodigd, om ten behoeve van de werving en consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gezamenlijk de Nationale Landstorm Commissie te willen vormen, nog steeds tot deze Commissie behooren, nl. de Heeren Dr. H. Colijn, L. F. Duymaer van Twist, Mr. Dr. L. N. Deckers (deze met een onderbreking van acht jaren wegens zijn Ministerschap), Mr. A. G. A. ridder van Rappard en J. R. Snoeck Henkemans.

De Nationale Landstorm Commissie bestaat thans uit de navolgende Heeren:

Dr. H. COLIJN, Minister van Staat, Minister van Alge-
meene Zaken, *Eere-Voorzitter*;

L. F. DUYMAER VAN TWIST, Luitenant-Generaal
b.d., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Voorzitter;

Mr. Dr. L. N. DECKERS, Lid van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal;

J. R. SNOECK HENKEMANS, Wethouder van Finan-
ciën der Gemeente 's-Gravenhage;

Mr. A. G. A. ridder VAN RAPPARD, Lid van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal;

A. N. FLESKENS, Lid van de Eerste Kamer der
Staten-Generaal.

H. DE IONGH, Reserve-Generaal-Majoor der Infante-
rie, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm;
G. F. BOULOGNE, Reserve-Kapitein der Veld-Artille-
rie, *Secretaris*.

Het bureel der Nationale Landstorm Commissie
bleef gevestigd te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50,
Tel. 114528.

WEDEROM VOORUITGANG IN DE STERKTE.**Oprichting van 19 Afdelingen.**

De verzamelde gegevens over het afgelopen jaar
wijzen wederom op voortgezette groei.

Het aantal vrijwilligers nam toe met **1002**, waardoor,
met inbegrip van de korpsen „Motordienst”, „Vaartui-
gendienst” en „Spoorwegdienst”, een sterkte kon worden
bereikt van **94225** man.

Nieuwe afdelingen werden gevormd in **19** plaatsen,
t.w. Bingelrade, Brakel, Buggenum, Drijber, Dussen,
Erica, Geldermalsen, Genep, Hank, Heijde-Venray,
Leveroy, Maasdam, Mechelen-Wittem, Merselo, Mid-
denmeer, Peins, Riel, Schalkhaar en Slootdorp.

Het aantal bij den B.V.L. aangesloten Reserve-Offi-
cieren bedraagt **2564**, terwijl er **1284** Plaatselijke Lei-
ders voor den arbeid in de plaatselijke afdelingen
beschikbaar zijn.

De Nationale Landstorm Commissie wil deze ge-
legenheid niet ongebruikt laten voorbijgaan en hare er-
kentelijkheid uitspreken jegens de talrijke medewerkers
in den lande, die gevonden worden in de Gewestelijke-
Plaatselijke Landstorm Commissiën, de Plaatselijke
Leiders en onder de aangesloten Reserve-Officieren.

Bijzonder ook den Gewestelijken Secretarissen, die
meer rechtstreeks met den propaganda-arbeid zijn be-
last en waarvan sommigen reeds van het begin af voor
den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werkzaam zijn,

komt een woord van dank toe voor den ijver en tact,
door hen bij dezen arbeid aan den dag gelegd. Het is
zeker ook voor een niet gering gedeelte hun werk ge-
weest, dat het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen
Landstorm zich zoo breed heeft ontwikkeld.

**KORPS TER BESCHERMING EENER EVENTUEELE
LEGERMOBILISATIE TEGEN SABOTAGE.**

Dit korps, bestaande uit de oudere niet-meer-dienst-
plichtige vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen
Landstorm, die zich bereid verklaren, om in geval van
legermobilisatie voor een bepaald aantal dagen onder
de wapenen te komen, teneinde mogelijke verstoring
der mobilisatiemaatregelen te voorkomen, kon wederom
worden uitgebreid.

De Gewestelijke Commissiën hebben in het voorbij-
gegane jaar voor dit korps, dat de vereischte sterkte
reeds had overschreden, **315** nieuwe vrijwilligers aan-
genomen.

OVERZICHT DER STERKTE.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm was op 31 De-
cember 1938 als volgt samengesteld:

Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm:

19 Landstormkorpsen, omvattende:

1348 Plaatselijke Afdelingen van Bijzondere Vrijwil-
ligers met

1en Ban 63754 vr.

2en Ban 19137 „

Het Vrijw. Landstormkorps „Motordienst”

Het Vrijw. Landstormkorps „Vaartuigen-
dienst”

Het Vrijw. Landstormkorps „Spoorweg-
dienst”

11334 „

94225 man

Totale sterkte der vrijwilligers

waartoe behooren 2564 Res. Officieren

en 1284 Plaatselijke Leaders.

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

VAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus
Nederlands Beste Adres

UIT DE GEDACHTENWISSELING TUSSEN REGERING EN VOLKSVERTEGENWOORDIGING BIJ DE BEHANDELING DER STAATSBEGROTING VOOR 1939. Defensieaangelegenheden.

In het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, behorende bij Hoofdstuk VIII, werd gevraagd: **Marschvaardigheid en schietvaardigheid.**

Gewezen werd op het belang, hetwelk er in gelegen is, dat de marschvaardigheid van de dienstplichtigen buiten den tijd welke zij voor de eerste oefening en voor herhalingsoefeningen onder de wapenen doorbrengen, wordt onderhouden.

Gevraagd werd of deze aangelegenheid de aandacht van den Minister heeft en welke maatregelen dienaangaande zijn getroffen of in overweging zijn. Hoe groot is het aantal dienstplichtigen, dat, door deel te nemen aan schietoefeningen, zijn schietvaardigheid onderhoudt of vergroot? Welken steun verleent de Minister aan afstandsmarschen en schietoefeningen?

Geeft het Rijk zijn medewerking aan de oprichting van schietbanen in andere plaatsen dan waar garnizoenen bestaan en draagt het geheel of ten deele de oprichtings- en onderhoudskosten?

Gevraagd werd of het tot stand komen van een nieuwe schietbaan te Leeuwarden en te Sneek nog dit jaar kan worden verwacht.

Ook werd de vraag gesteld, of het voorschrift, dat Rijksschietbanen niet meer des Zondags beschikbaar zijn — waarmede werd ingestemd — voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en voor de Vrijwillige Burgerwachten, insluit, dat de Regeering niet wenscht, dat deze instellingen den Zondag gebruiken voor schietoefeningen en schietwedstrijden

Eenige leden waren van oordeel, dat het niet met de positie van den reserve-officier in over-

F. BONTKES GOSSELAAR

IN EFFECTEN — GRONINGEN

eenstemming is, dat deze, indien hij in het bezit is van een pistool, telkenjare een vergunning daarvoor moet aanvragen bij het hoofd der gemeentelijke politie. Deze leden vroegen voorts, of de reserve-officieren, die overeenkomstig de legerorders een pistool hebben betrokken van de Artillerie-Inrichtingen, ook telkenjare een machtiging moeten aanvragen. Vallen op deze aanvragen kosten, en, zoo ja, hoe hoog zijn deze?

De vraag werd gesteld, of nog van kracht is de bepaling, dat de reserve-officieren voor eigen oefening jaarlijks een aantal pistool-patronen van hun korps kunnen ontvangen. Zoo deze vraag ontkennend beantwoord mocht worden, zou men er bij den Minister op willen aandringen de verstreking van patronen voor dit doel weer mogelijk te maken. De reserve-officieren behooren toch te allen tijde over voldoende schietvaardigheid te beschikken.

Gevraagd werd, of door de Artillerie-Inrichtingen oefenpistolen vervaardigd worden van dezelfde constructie als voor de bewapening is voorgeschreven, doch waarmede — op gelijke wijze als dit met het geweer model '95 het geval is — kamerschietoefeningen kunnen worden gehouden, waarbij de goedkope K.S.O. en „long rifle“ patronen kunnen worden gebezigd.

Andere leden meenden, dat aan afzonderlijke oefenpistolen geen behoefte bestaat, aangezien het mogelijk is met het gewone dienstpistool uiterst goedkope oefeningspatronen van zeer klein kaliber te verschieten, indien men het voorziet van een z.g. insteekloop, die in den handel verkrijgbaar is.

Van Regeeringswege werd geantwoord (Memorie van Antwoord, Hoofdstuk VIII):

Marschvaardigheid en schietvaardigheid.

Hoewel ten volle het belang erkennende, hetwelk er in gelegen is, dat de marschvaardigheid van de dienstplichtigen buiten den tijd welke zij voor eerste oefening en voor herhalingsoefeningen onder de wapenen doorbrengen, wordt onderhouden, ziet ondergeteekende voorshands geen middel om ten deze stimulerend te werken; maatregelen dienaangaande zijn dan ook niet genomen.

Het aantal met groot verlof zijnde dienstplichtigen, dat deelneemt aan de talrijke afstandsmarschen, welke alom in den lande worden gehouden, vermag ondergeteekende zelfs

VOOR: **STEENHOUWERKEN
SCHOORSTEENMANTELS
GRAFMONUMENTEN**

is het adres:

L. BOOT — LISSE
Electr. Steenhouwerij - Tel. 3308

niet bij benadering te schatten, aangezien deze dienstplichtigen (mits in burgerkleeding marcheerende) daarvoor geen bijzondere toestemming van de militaire overheid behoeven. Wel is aan ondergeteekende bekend, dat aan de in 1938 door den Nederlandschen Bond voor lichamelijke opvoeding uitgeschreven vierdaagsche afstandsmarschen door pl.m. 300 met groot verlof zijnde dienstplichtigen werd deelgenomen.

In plaatsen waar geen garnizoen is gevestigd wordt met betrekking tot het oprichten, herstellen, verbeteren of onderhoud van schietbanen zooveel mogelijk medewerking en medewerking verleend door bijdragen in de kosten, een en ander op den voet als in het Weerbaarheidsvoorschrift 1921 is omschreven.

Ten aanzien van het in stand houden van een schietbaan te Sneek zal door ondergeteekende zooveel mogelijk medewerking worden verleend. Of de oprichting van de schietbaan nog dit jaar kan worden tegemoet gezien kan niet met beslistheid worden gezegd. Voor zoover het Departement van Defensie daarbij is betrokken zal de totstandkoming zooveel mogelijk worden bevorderd.

Het aanleggen van een schietbaan te Leeuwarden vanwege het Departement van Defensie, ligt voorshands niet in het voornemen.

Het voorschrift van de Regeering, dat Rijksschietbanen niet meer des Zondags beschikbaar zijn voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en voor de Vrijwillige Burgerwachten, geeft naar de meening van ondergeteekende duidelijk aan, dat de Regeering het niet gewenscht acht dat vorengenoemde organisaties den Zondag gebruiken voor schietoefeningen en schietwedstrijden.

De Regeering moge hier nogmaals uitdrukkelijk verklaren, dat zij zich wenscht te onthouden van elken maatregel, welke tot ontheiliging van den Zondag zou kunnen leiden.

Voor iederen reserve-officier is het tot zijne uitrusting behorende pistool opgelegd, dat hem bij opkomst onder de wapenen wordt uitgereikt. Wil een reserve-officier buiten het tijdvak, waarin hij in werkelijken dienst is, een pistool in zijn bezit hebben, dan zal hij daartoe, evenals ieder ander burger, machtiging moeten vragen. Er bestaat geen aanleiding om de reserve-officieren, die immers gedurende het bovenbedoelde tijdvak geen militair zijn, met betrek-

'S-GRAVENHAGE Grand Hôtel „Victoria“

Café-Restaurant

Nieuwe Directie - Sterk verlaagde prijzen
TELEFOON 117707 - SPUISTRAAT No. 16

Groote en kleine zalen voor vergaderingen en partijen

king tot de toepassing van de vuurwapenwet in een uitzonderingspositie te plaatsen. Ook de reserve-officieren, die — overeenkomstig de toenmaals geldende bepalingen — een pistool hebben aangeschaft, zullen telkenmale machtiging tot het voorhanden hebben van dit vuurwapen moeten vragen; aan den Minister van Justitie is verzocht te willen bevorderen, dat laatstbedoelde machtigingen — waarvan de kosten f 1.10 bedragen — kosteloos worden uitgereikt.

De vraag of reserve-officieren voor eigen oefening nog jaarlijks een aantal pistoolpatronen van hun korps kunnen ontvangen wordt bevestigend beantwoord.

Door de Artillerie-Inrichtingen worden geen oefenpistolen vervaardigd, terwijl het ook niet in het voornemen ligt deze in de toekomst te doen aanmaken.

Het K.S.O.geweer wordt uitsluitend gebruikt bij het voorbereidend schietonderricht, als hulpmiddel om den man het richten te leeren. Bij het schieten met pistool bestaat echter aan een dergelijk hulpmiddel geen behoefte.

SCHIETWEDSTRIJD EN VERGADERING VAN RESERVE-OFFICIEREN.

Aangesloten bij het Landstormkorps „Groningsch Verband“ van den B.V.L.

Zaterdag 17 Dec. werd een schietwedstrijd gehouden voor de Officieren van den B.V.L. in het Café Van Duinen te Groningen. De wedstrijd werd geopend met een korte toespraak van den aangevoerde korpscommand., Res.-Majoor M. Oosters, die de in grooten getale opgekomen officieren hartelijk welkom heette. Hoewel de officieren zijn bewapend met een pistool, is het toch van groot belang, dat het schieten met het geweer wordt onderhouden, zoowel voor het onderricht aan de dienstplichtigen, als bij gebruik in tijden van nood, waarbij spr. de hoop uitsprak, dat wij voor dit laatste gespaard mogen blijven.

Te ruim 3 uur namiddags begon de

STERKTE DER LANDSTORMKORPSEN.

het Vr. Landst.korps „Friesch Verband“	5526	vr.
„ „ „ „Groningsch Verband“	3926	„
„ „ „ „Drentsch Verband“	2746	„
„ „ „ „Twentsch Verband“	3881	„
„ „ „ „de IJssel en Vollenhove“	4559	„
„ „ „ „Veluwsch Verband“	1145	„
„ „ „ „Veluwzoom“	4158	„
„ „ „ „Limburgsche Jagers“	7200	„
„ „ „ „de Meijerij“	13767	„
„ „ „ „W.-Brabantsch Verband“	2812	„
„ „ „ „Zeeuwsch Verband“	3358	„
„ „ „ „Verb. Monden der Maas“	968	„
„ „ „ „Rotterdam“	3590	„
„ „ „ „Verband Dordrecht“	2591	„
„ „ „ „Zuid-Holland:West“	8064	„
„ „ „ „Nieuwe Holl. Waterlinie“	3098	„
„ „ „ „Stelling van Amsterdam“	5872	„
„ „ „ „Kennemerland“	1395	„
„ „ „ „Verband Alkmaar“	4235	„
„ „ „ „Motordienst“	8641	„
„ „ „ „Spoorwegdienst“	1622	„
„ „ „ „Vaartuigendienst“	1071	„
Totaal 94225		vr.

Ten behoeve van de consolidatie van het Instituut waren werkzaam:

Nationale Landstorm Commissie	7	leden
21 Gewestelijke Landstorm Commissiën	366	„
1119 Plaatselijke Landstorm Commissiën	5825	„
1 Landstorm Commissie uit „Pro Rege“	3	„
1 Landstorm Commissie uit den Bond van R.K. Militairen-Vereenigingen	6	„
Totaal aantal Commissieleden		6207 leden

Geboorte van Prinses Beatrix.

Aan de geestdriftige viering van het geboortefeest van Prinses Beatrix op 31 Januari hebben de vrijwilligers in alle plaatsen spontaan deelgenomen. Namens den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie ten Paleize te Soestdijk een bloemenhulde doen bezorgen ten blijke, dat ook de Bijzondere Vrijwillige Landstorm van ganser harte deelde in de vreugde der Vorstelijke Familie.

Benoeming van een Gewestelijken Voorzitter.

Door het aftreden van den heer D. O. Norel, die wegens zijn benoeming tot lid van de Algemeene Rekenkamer 's-Gravenhage als woonplaats koos, verloor de Gewestelijke Landstorm Commissie „Kennemerland“ haren Voorzitter. In de vacature werd voorzien door de benoeming van den heer H. van Alphen, Burgemeester van Zandvoort.

Gewestelijke Secretarissen.

Een tweetal Gewestelijke Secretarissen werd benoemd: voor de Gewestelijke Landstorm Commissie „de IJssel“: A. Bakker, Burgemeester van Oldebroek; voor de Gewestelijke Landstorm Commissie „Monden der Maas“ (Goeree en Overflakkee): A. Fopma, Reserve Kapitein te Sommelsdijk.

HET VEERTIGJARIG REGERINGSJUBILEUM VAN H. M. KONINGIN WILHELMINA.

De huldiging door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het jubileum van de veertigjarige Regeering van Hare Majesteit de Koningin heeft ook bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm den wensch doen geboren worden, om bij de herdenking van deze voor Vorsten-

huis en Volk zoo heuglijke gebeurtenis de gelegenheid te mogen ontvangen, opnieuw van zijn trouw en verknochtheid aan de Landsvrouwe een openlijk blijk te mogen geven. Diensvolgens is tot Hare Majesteit het eerbiedig verzoek gericht deze hulde te mogen brengen in een vertegenwoordigend defilé van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het behaagde Hare Majesteit de Koningin zich bereid te verklaren deze huldiging van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te aanvaarden en het defilé in oogenschouw te nemen op Zaterdag 27 Augustus op het Paleis Huis ten Bosch te 's-Gravenhage.

De Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm had het commando over het defilé opgedragen aan den oudsten Korpscommandant, den Reserve Kolonel J. R. L. Jans, Commandant van het Landstormkorps „Limburgsche Jagers“.

Achtereenvolgens defileerden voor Hare Majesteit: De Koninklijke Militaire Kapel; de Stafmuziek van het 5e Reg. Infanterie te Amersfoort;

1200 Reserve-Officieren (waaronder 66 Hoofd-Officieren), aangesloten als bijzonder vrijwilliger bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in grijze uniform, verbandsgewijze opgesteld;

Hierbij waren ingedeeld: de Koninklijk erkende Vaandels van de 19 landstormkorpsen; elk vaandel met vaandeldetachment in militaire uniform.

detachementen van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst, ter sterkte van 160 Officieren en manschappen in uniform;

muziekkorps der Gemeente Politie van 's-Gravenhage; de leden van de Gewestelijke Landstorm Commissiën in burgerkleeding;

vertegenwoordigers van de Nationale Noodhulp Organisatie (Technische Noodhulp);

H.O.Z.O.

Uitgaande van de Vereeniging tot bevordering der Homoeopathie in Nederland.

Inl. verstrekt de Adm., Zuidoost 70, Zaandam.

HOMOEOPATHISCH ONDERLING FONDS

voor ziekenhuisverpleging en operatiekosten. Vrije keuze van Geneesheer en Ziekenhuis.

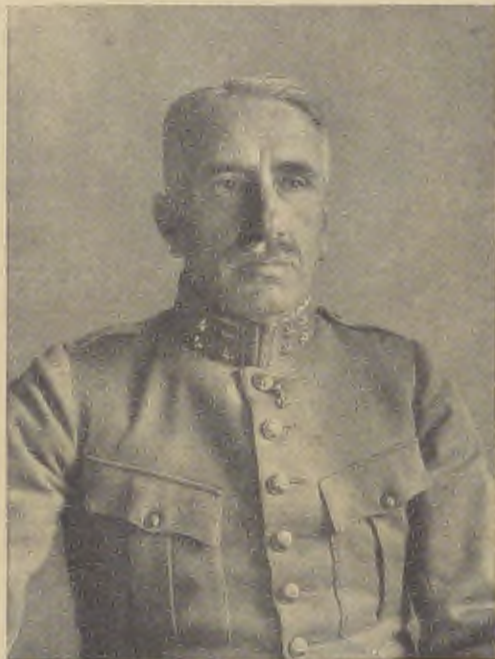
DE Edelman
SIGAAR IS PRIMA

teneinde „de gehoorzaamheid aan de wetten" ook eventueel te kunnen toepassen bij den „Steun aan het Wettig Gezag".

Bij den aanvang van het diner werd door Majoor Oosters eerbiedig hulde gebracht aan H. M. de Koningin door het instellen van een heildronk, gevolgd door een driewerf „Hoera". Verschillende sprekers voerden nog het woord en het was laat eer deze bijzonder geslaagde bijeenkomst door den voorzitter werd gesloten.

LUITENANT-GENERAAL E. F. INSINGER. †

Onder groote belangstelling vond op Zaterdag 7 Januari j.l. de begrafenis plaats van den Luitenant-Generaal b.d.

E. F. Insinger, voormalig Commandant van het Veldleger en van de vesting Holland, tevens Gouverneur der Residentie. Tal van militaire en burgerlijke autoriteiten waren aanwezig; van de Nationale Landstorm Commissie de Kolonel H. Eggink en de secretaris.**GEBRS. VAN OORD - WERKENDAM**

Aannemers van wegenbouw, Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEEMERS VAN RIJSWERKEN.

— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

J. A. A. STRAMAN. †

In den heer J. A. A. Straman ontviel aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een der oudste leden van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam".

Sinds September 1926 nam de heer Straman, Burgemeester van Ouder-Amstel, deel aan de werkzaamheden dezer Commissie.

Zijn arbeid vond erkenning in zijn benoeming tot ridder in de orde van Oranje-Nassau in 1937.

Bij de plechtige uitvaart gaf Mr. A. Slob, Burgemeester van Haarlemmeer, met welgekozen woorden blijk van de sympathie, die allen hadden voor den ontslapene.

KOLONEL I. BESSEM. †

9. Jan. is het stoffelijk overschot van oud-kolonel der artillerie I. Bessem, oud-garnizoenscommandant van Ede, lid van de Gewestelijke Landstorm Commissie „de IJssel" in het familiegraf op de algemeene begraafplaats te Terwolde bijgezet.

Met de familie kwamen een groote stoet van vrienden, militaire autoriteiten en leden van den bijzonderen vrijwilligen landstorm mede.

Het woord is o.a. gevoerd door den heer H. J. Ankersmit Jr. uit Deventer, notaris van Doesburg uit Nijmegen, Res.-Kol. Rozendaal, die sprak namens Generaal Duymaer van Twist, door Kol. Carstens van den generalen staf namens Luit.-Gen. v. d. Grinten, Luit.-Kol. W. J. Rijkens en Jhr. Blois van Treslong uit Den Haag en Dr. P. Blaauw uit Hemmen.

A. CAPTIJN. †

Op 11 Januari j.l. overleed de gep. Luitenant-Kolonel A. Captijn, lid van de Gewest. Landstorm Commissie „Nieuwe Holl. Waterlinie", voormalig commandant van het Landstormkorps van dien naam.

BOELAARS

DE HAAGSCHE CLICHÉMAKER

Overste Captijn heeft groote verdiensten gehad voor het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Bij de teraardebestelling werd de Nationale Landstorm Commissie vertegenwoordigd door Res. Kapt. Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens. Van de Gewestelijke Landstorm Commissie waren nog vertegenwoordigd Generaal Bueno de Mesquita en Res. Luit.-Kolonel Y. Baan; voorts nog de Heeren Generaal-Majoor H. Zeeman, Kolonel Mr. Dr. J. S. Barbas, Luit.-Kolonel J. H. Schukking, Mr. C. J. Baron van Tuyl van Serooskerken en P. L. de Gaay Fortman.

SNEEK.

11 Januari hield de B.V.L. groep Sneek en omstreken een zeer druk bezochte bijeenkomst in het Gebouw voor Chr. Belangen, ter herdenking van het 20-jarig bestaan van den B.V.L.

De vergadering stond onder leiding van mr. A. W. Haan, die na het gezamenlijk zingen van het Wilhelmus en gebed een uitvoerig openingswoord sprak en in het begin hiervan in het bijzonder den reeds aanwezigen spreker, ds. Oskamp van Harlingen en kapitein La Roi van Leeuwarden verwelkomde. De andere spreker, mr. dr. L. N. Deckers, lid der Nationale Landstormcommissie te 's-Gravenhage, was op dat moment nog niet gearriveerd. Even later trad hij echter binnen en hem werd een warme ovatie gebracht.

De voorzitter richtte hierna eenige woorden tot dr. Deckers en betoogde vervolgens, dat, al moge het jubileum reeds een paar maanden voorbij zijn, er toch nog alle reden is deze vergadering te stellen in het teeken van de herdenking. Wanneer we de 20 jaar, dat onze B.V.L. heeft bestaan, overdenken, dan moet er allereerst in onze harten zijn een groote dankbaarheid jegens God, die in al die tijden onze vorstin en ons vaderland behoeft heeft; dankbaar ook dat geen enkele poging tot omverwerping van het gezag is voorgekomen; dankbaar

de gewezen Officieren, aangesloten bij den tweeden ban van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in burgerkleeding;

1200 Plaatselijke Leiders, vertegenwoordigende de gemeentelijke afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in burgerkleeding met Oranjearmband aan den linkerbovenarm.

Totaal ± 3000 man.

Het défilé werd voorafgegaan door een gemeenschappelijke huldigungsbijschik in den Dierentuin, gewijd aan het 40-jarig Regeeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin, waarbij tevens het 20-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd herdacht.

De groote schare van deelnemers werd, na de openingsrede door den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, toegesproken door prominente sprekers, waartoe waren uitgenoodigd:

Z.Exc. Dr. H. Colijn, Minister van Staat, Minister van Algemeene Zaken, Eerevoorzitter der Nationale Landstorm Commissie;

Z.Exc. Prof. Mr. P. J. M. Aalberse, Minister van Staat, oud-Minister in het eerste Ministerie Ruijs de Beerendrouck;

Z.Exc. H. van Boeijen, Minister van Binnenlandsche Zaken;

Z.Exc. Dr. J. J. C. van Dijk, Minister van Defensie; Jhr. Ir. O. C. A. van Lidth de Jeude, oud-Minister van Waterstaat;

Res. Generaal-Majoor H. de Jongh, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

De bijeenkomst in den Dierentuin, zoowel als het daarna volgend défilé, hadden een indrukwekkend verloop. Even vóór den aanvang van het défilé van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, liet Hare Majesteit de Koningin den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, Reserve-Generaal-Majoor H. de Jongh, verzoeken bij Haar te komen tot het geven van inlichtingen over de samenstelling.

Vele hooge civiele en militaire autoriteiten o.w. Generaal Snijders, toonden belangstelling door haar tegenwoordigheid.

Geschenk aan H. M. de Koningin.

Na afloop van het défilé, dat den inzet vormde van de Jubileumfeesten, heeft de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie namens den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm aan H. M. de Koningin een geschenk mogen aanbieden, nl. een groot, speciaal vervaardigd, bord van Delftsch blauw.

Dit bord, dat geborgen was in een blauw lederen étui, heeft een diameter van 53 c.M. Het stelt voor de familiegroep van H. K. H. Prinses Juliana, Z. K. H. Prins Bernhard en de jonge Prinses Beatrix. Het werd in opdracht van den B.V.L. vervaardigd bij de fabriek „De Porceleyne Fles" en bewerkt door den plateelschilder Schuytenburg.

De rand van het bord is kunstig met bloemmotieven bewerkt. Aan de achterzijde vindt men het embleem van den B.V.L. en de volgende opdracht:

„1898—1938.

Ter gelegenheid van het veertigjarig Regeeringsjubileum van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina Hoogstderzelve eerbiedig aangeboden door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, met betuiging van groote dankbaarheid en overzwakte trouw.

H. M. de Koningin betuigde Hare groote ingenomenheid met het geschenk, dat door generaal Duymaer van Twist werd toegelicht.

Daarna onderhield zich de Koningin nog geruimen tijd met H.H. Excellenties Van Boeijen, Mr. De Wilde en Van Dijk, en met de leden van de Nationale Landstorm Commissie, de Heeren Mr. Dr. Deckers, ridder Van Rapard, Snoeck Henkemans, Fleskens en den Secretaris, die gezamenlijk de deputatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm vormden.

Bij dit onderhoud heeft Hare Majesteit herhaaldelijk

Haren dank uitgesproken voor het keurige en indrukwekkende défilé, evenzoo over de uitnemende wijze van marcheeren van Officieren en manschappen.

Den Generaal Duymaer van Twist verzocht Zij Haren bijzonderen dank aan de deelnemers te willen overbrengen, aan welke vereerende opdracht deze, alvorens het défilé op het Malieveld werd ontbonden, heeft gevolg gegeven.

WERKZAAMHEDEN TEN BEHOEVE VAN DE CONSOLIDATIE.**Landdagen.**

Welgeslaagde landdagen, welke door groote aantallen vrijwilligers en belangstellenden, waaronder ook vele autoriteiten van leger en vloot, waren bezocht, werden gehouden te:

Doetinchem op 1 Juni, voor het Landstormkorps „Veluwzoom";

Pernis (Rotterdam) op 15 Juni, voor het Landstormkorps „Rotterdam";

Roermond op 29 Juni, voor het Landstormkorps „Limburgsche Jagers";

Dordrecht op 8 Juli, voor het Landstormkorps „Verband Dordrecht".

De groote belangstelling van de Regeering, welke in het afgelopen jaar op tal van wijzen tot uiting is gekomen, bleek opnieuw uit de redevoeringen welke de Minister van Binnenlandsche Zaken, Z.Excellentie H. van Boeijen, heeft gehouden op de landdagen te Dordrecht en te Doetinchem.

Ook de aanwezigheid van den Commandant van het Veldleger, Luitenant-Generaal J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst op den landdag te Rotterdam (Pernis) werd hoogelijk gewaardeerd.

Het behoeft geen betoog, dat de erkenning van de betekenis van den B.V.L., welke uit de aanwezigheid van de Regeering en Legerleiding op onze groote land-

A. KUYVENHOVEN'S Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

ook, dat zich zoovele mannen hebben beschikbaar gesteld voor de handhaving van het gezag en dat de B.V.L. steeds onder leiding van den grijzen voorzitter generaal Duymaer van Twist mocht staan.

Onder applaus werd besloten hem een telegram te zenden en hem daarin Gods onmisbaren zegen toe te wenschen.

Met groote instemming werd besloten een telegram van hulde aan H. M. de Koningin te zenden.

Na gemeenschappelijk gezang was het woord aan mr. dr. Deckers, die begon met te zeggen, dat het altijd de kracht van den B.V.L. is geweest, dat deze is samengesteld uit geoefende mannen, die bereid zijn deel uit te maken van de Nederlandsche weermacht.

Naast het vraagstuk van de defensie vraagt echter ook het vraagstuk van de werkloosheid om oplossing. Duizenden jonge menschen groeien op zonder den zegen van den arbeid te kennen, duizenden zien hun idealen vervliegen als ijdele dromen, duizenden komen in opstand onder leiding van extremistische elementen. Deze vergadering is aan den B.V.L. en dus aan 's lands weermacht gewijd. Dat men het wete, dat ook door de werkloosheid de weermacht iederen dag wordt bedreigd. Daarom moeten we onbaatzuchtig met de overheid en het particulier initiatief meewerken om ons land van de werkloosheid te verlossen. Met elkaar moeten wij pal staan. Tegen hoogmoed, rassenhaat, tweedracht en klassenstrijd, tegen verdachtmaking en laster plaats en liefde voor den evenmensch, maar daarnaast de liefde voor het vaderland. Uit die dubbele liefde putten wij de kracht voor onzen arbeid.

De voorzitter dankte den heer Deckers voor zijn met luide applaus beloofde rede en verwelkomde daarna nog den heer De Jong, lid van Gedeputeerde Staten onzer provincie.

Hierna werd gezamenlijk het Friesch Volkslied gezongen en vergastte het Heeger Trio de vergadering op een paar aardige voordrachten.

Vervolgens hield de heer L. Heukels, secretaris-propagandist van den B.V.L., een toespraak en reikte de res. kapitein H. C. la Roi, commandant Landstormkorps „Friesch Verband” de prijzen uit van den op 24 September 1938 gehouden schietwedstrijd.

Na afloop hiervan deelde de voorzitter nog mede, dat, waar de bestaande schietbaan wordt opgeheven, er langen tijd veel kans bestond dat Sneek binnenkort geen schietbaan meer zou bezitten. Gelukkig echter krijgt Sneek, behoudens goedkeuring van de verschillende instanties, dank zij de vele bemoeiingen van burgemeester Poppinga, lid van ons comité, weer een schietbaan waarop met scherp geschoten kan worden.

Luitenant Molenmaker dankte de verschillende gevers van de prijzen, waarna het Friesch Landstormlied werd gezongen en het Heeger Trio voor de tweede maal met groot succes optrad. De voorzitter richtte zich hierna nog tot den aanwezigen commandant van de Sneeker Burgerwacht, met het wel en wee waarvan de B.V.L. hartelijk meeleeft.

Het slotwoord werd gesproken door ds. G. D. A. Oskamp, te Harlingen. Ook diens toespraak oogste veel bijval.

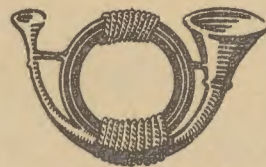
De voorzitter sprak nog een kort dankwoord, in het bijzonder tot het muziekkorps van Hommerts-Jutrijp, dat op uitnemende wijze medewerking verleende, waarna de bijeenkomst, na het gezamenlijk zingen van 't zesde couplet van het oude Wilhelmus, door ds. Oskamp met gebed werd gesloten.

OFFICIERENBIJENKOMST WEST-BRABANTSCH VERBAND.

Op Zaterdag 26 November 1938 vond te Bergen op Zoom een bijeenkomst plaats van den aangewezen commandant van het Landst. Korps West-Brabant met de Officiëren van dit verband.

De Commandant, Res. Luit.-Kolonel Beets, behandelde met de Officiëren onderscheidene zaken, betreffende de mobilisatie, terwijl aan het slot van deze voordracht verschillende vragen werden beantwoord.

De bijeenkomst werd besloten met een gezelligen, eenvoudigen maaltijd.

LANDSTORMCORPS LIMBURGSCH JAGERS.

Res.-Kolonel M. Rutgers van der Loeff
benoemd tot Commandant.

Res.-Kolonel M. Rutgers van der Loeff is benoemd tot commandant van het Landstormkorps „Limburgsche Jagers”.

De nieuwe commandant, die op een schitterende militaire loopbaan mag terugzien, is in Limburg geen onbekende. Hij bekleedde van 1 Nov. 1936 tot 1 Nov. 1938 het hoogste militaire commando in Limburg, als commandant der Ve Infanteriebrigade en van het garnizoen Venlo.

VERBAND DORDRECHT.

Propaganda-avonden.

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen

* Prima werk en voordeelige prijzen *

Landstorm, zal de Gewestelijke Landstorm Commissie een serie propaganda-avonden beleggen in onderstaande plaatsen:

24 Januari te Nieuwendijk in Brabant voor het Brabantsche deel van het Verband.

22 Februari te Brandwijk voor de Alblasser Waard.

24 Februari te Ameide voor Ameide en omgeving.

6 Maart te Strijen voor de Hoeksche Waard.

9 Maart te Groot-Ammers voor de plaatsen langs de Lek.

10 Maart te Giessendam voor Giessendam en omgeving.

13 Maart te Papendacht.

14 Maart te Dordrecht voor Dordrecht, Dubbeldam en Zwijndrecht.

15 Maart te Gorinchem voor de om Gorinchem liggende afdeelingen.

16 Maart te Gorinchem voor de plaats zelf.

17 Maart te Alblasserdam voor Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland.

20 Maart te Ridderkerk.

4 April te Sliedrecht.

Uit de afdeelingen

Ter Aar, 13 Dec. Eerste prijzen schietwedstrijd: klasse A: J. Sanders; klasse B: J. Kemp; klasse C: R. v. d. Meer.

Adorp, 19 Dec. Na het welkomstwoord van burgemeester Bruins Slot had de opening van de schietbanen plaats. Majoor Oosters loste het eerste schot, dat gevolgd werd door een onderlingen schietwedstrijd. Vervolgens bracht de voorzitter nog een woord van dank aan den plaatselijken leider, 1en luit. J. R. Dijksterhuis, aan wiens initiatief de totstandkoming van de schietbanen te danken is.

Aduard, 5 Dec. Hier had weer de traditioneele St.-Nicolaasschietwedstrijd plaats om wild en gevogelte.

Alblasserdam, 25 Nov. Burgemeester J. van Scheers installeerde als nieuw lid der plaatselijke commissie den heer C. Voegesang. De spreker van dezen avond, overste Linden, reikte tevens de brevetten van koningschutter uit.

Alkmaar, 7 Dec. Landstormdag. Schietwedstrijden. Vele afdeelingen uit Noord-Holland, Noord- en West-Friesland waren opgekomen en

stormbijeenkomsten telkens naar voren treedt, krachtig medewerkt om in breeden kring een voortdurende activiteit voor den B.V.L. levendig te houden.

SCHIETOEFENINGEN EN -WEDSTRIJDEN.

Een-en-veertigduizend deelnemers.

De toeloop tot de schietoefeningen en -wedstrijden heeft neiging regelmatig groter te worden. In het voorbijgegangene jaar namen 41.000 vrijwilligers, meerendeels nog dienstplichtig, daaraan deel.

Buiten de uit eigen middelen aangeschafte munitie — hetgeen een niet onbelangrijk bedrag vergde — werden totaal ruim drie miljoen patronen bij de oefeningen en wedstrijden verbruikt.

Nationale schietwedstrijd om den Generaal Insinger-wisselbeker.

Tegemoetkomend aan een veelvuldig geuit verlangen had de Nationale Landstorm Commissie besloten weder over te gaan tot het houden van een grooten Nationalen Schietwedstrijd voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waaraan vijftallen afgevaardigde schutters van alle Landstormkorpsen uit het geheele land mochten deelnemen.

De Nationale Landstorm Commissie was zoo gelukkig in het bezit te zijn van een bij uitstek passenden prijs voor het Landstormkorps, dat het kampioenschap 1938 van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zou verwerven, nl. den grooten zilveren wisselbeker, in 1931 door den toenmaligen Commandant van het Veldleger, den Luitenant-Generaal E. F. Insinger beschikbaar gesteld.

Op den Intergewestelijken schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in 1932 was deze wisselbeker gewonnen door het Landstormkorps „Groningsch Verband” en sindsdien tijdelijk in het bezit gebleven van dit Korps.

Overeenkomstig de regeling, ontworpen door de Algemeene Schietwedstrijd Commissie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, werd de Nationale Schietwedstrijd gehouden op Zaterdag 2 Juli j.l., op het Fort, aan de Biltstraat te Utrecht.

Ditmaal werd de Generaal-Insingerbeker gewonnen door het Landstormkorps „Zeeuwsch Verband”.

Schietgebouwen.

Wederom konden eenige kleine gebouwen worden gesticht, waarin het schieten met K.S.O.-geweren zowel des zomers als 's winters kan worden beoefend.

In het afgelopen jaar zijn dergelijke schietgebouwen tot stand gekomen o.a. te Barneveld en Voorschoten.

Afstandsmarschen.

Door eenige Landstormkorpsen werd met een detachement deelgenomen aan de Internationale Vierdaagse Afstandsmarschen te Nijmegen.

Andere Landstormkorpsen gaven er evenwel de voorkeur aan, zelf op een Zaterdagmiddag een afstandsmarsch van 30 K.M. te organiseren, waaraan met veel minder kosten en opofferingen door een belangrijk grooter aantal vrijwilligers kon worden deelgenomen.

Officiëren.

Door bijkans alle Commandanten werden vergaderingen belegd met de bij hun Korps aangesloten Reserve-Officiëren. Daarin werden de belangrijkste zaken betreffende de mobilisatie-regeling behandeld. In enkele gevallen werd een voordracht gehouden over een passend onderwerp als: de Bestrijding van woelingen, de Defensie van Ned.-Indië e.d.

In de meeste gevallen werd aan deze Officiëren-bijeenkomsten een schietwedstrijd op pistool verbonden, hetwelk veel belangstelling ontmoet en de deelneming aan de bijeenkomsten zeer bevordert.

Z.K.H. Prins Bernhard op een Officiërenbijeenkomst.

Een verrassing was het voor de Officiëren van de Landstormkorpsen „Stelling van Amsterdam”, „Kennemerland” en „Alkmaar”, die na een gemeenschappelijken schietwedstrijd te Overveen op 21 Mei j.l. te Haarlem hun bijeenkomst voortzetten, onverwacht Z. K. H. Prins Bernhard eenige oogenblikken in hun midden te mogen ontvangen. Vergezeld van Zijn secretaris, Jhr. Mr. Dedel, onderhield Z. K. H. zich op aangename wijze met tal van oudere en jongere officieren en informeerde levendig bij den 1en prijswinnaar, den Res. 1sten Luit. van den Spoorwegdienst G. Krabbendam, naar de resultaten van diens schietvaardigheid.

Na ongeveer 20 minuten vertrok de Prins, onder een geestdriftige ovatie der Reserve-Officiëren, welke getuigde, hoezeer deze onverwachte en ongedwongen ontmoeting werd gewaardeerd.

Plaatselijke Leiders.

Bijeenkomsten met de Plaatselijke Leiders werden gehouden door de Commandanten van de Landstormkorpsen: Friesland, Groningen, Drenthe, Vollenhove, Twente, de IJssel, Veluwe, Veluwzoom, Limburg, West-Brabant, Zeeland, Rotterdam, Dordrecht, Gouda, Zuid-Holland: West, Nieuwe Hollandsche Waterlinie, Stelling van Amsterdam, Kennemerland en Alkmaar.

Bij deze bijeenkomsten waren ook de Gewestelijke Landstorm Commissiën tegenwoordig, waardoor het geheele arbeidsveld — zowel de militaire aangelegenheden als die van de aanwerving en consolidatie — in de bespreking konden worden betrokken.

Het Landstormblad.

Het Landstormblad voleindigde zijn vijftienden jaargang onder gunstige omstandigheden.

De Nationale Landstorm Commissie blijft dit maandblad, dat zulk een belangrijke plaats inneemt onder de

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT

LEIDEN - TEL. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

Boxtel, 14 Dec. Aanwezig waren o.a. burgemeester Van Beek en overste Hafkemeijer. Nadat een opwekkend woord tot de landstormers was gesproken, volgde er filmvertooning.

Buitenpost, 21 Dec. Nadat enkele sprekers het woord gevoerd hadden, o.a. burgemeester Eringa en kapitein La Roi, werd de Oranje- en Landstormfilm vertoond. Ds. Goslinga eindigde met een passend slotwoord.

Buren. De afd. Buren van den B.V.L. organiseerde op Woensdag 14 Dec. j.l. een feestavond, ter herdenking van haar 20-jarig bestaan.

De groote, keurig versierde zaal van „De Harmonie” vulde zich geheel met leden van den B.V.L., hun dames en talrijke geïntroduceerden.

Eveneens waren aanwezig afgevaardigden van de afd. Geldermalsen, Culemborg en Tiel.

De voorz., ds. P. V. van Stein Callenfels, opende den herdenkingsavond, door te laten zingen de eerste twee coupletten van het „Wilhelmus”.

Op het podium prijkte het met oranje doek omhangen portret van H. M. de Koningin en Gravinne van Buren. Hier hadden plaats genomen de bestuursleden van de afd. Buren van den B.V.L., t.w. ds. P. V. van Stein Callenfels, voorz.; de reserve-eerste luitenant G. de Kruijff, leider; alsmede de heeren pastoor R. van den Berg en S. P. J. Ch. Boudet van Dam, die beiden op dezen avond de vacaturen in het bestuur aanvulden, terwijl we verder opmerkten den heer mr. de Boer te 's-Gravenhage en den secr. der Gewestelijke Landstormcomm., den heer mr. van Geldorp Meddens te Utrecht.

De voorz. heette alle aanwezigen hartelijk welkom.

Met aandacht werd de feestrede van den voorz. beluisterd.

Door den secr. der Gew. Landstormcommissee den heer mr. van Geldorp Meddens, vond thans de installatie plaats der beide nieuwe bestuursleden.

De zeereerw. heer pastoor v. d. Berg spreekt thans een kort woord en zegt eenigszins bang te worden van de herhaalde uitdrukking van den voorz. om paraat te zijn. Zeerw. zegt, dat hij tot zijn spijt weinig zal kunnen geven, doch vraagt of allen het met hem eens willen zijn, als hij verklaart: „Al is het been slecht, het hart van hem goed is!” (Applaus).

De pl. leider, de reserve eerste luitenant G. de Kruijff, betreedt hierna de met oranje doek versierde kathedraal, om een herdenkingswoord uit te spreken, waaraan wij het volgende ontleenen:

Het is mij een behoefte, zegt spr., kort na den „wapenstilstand”-herdenkingsdag 1938 een oogenblik te gedenken „ons bij uitstek nationaal instituut”, den B.V.L. Daar het 20 jaar geleden is, dat de wapenstilstand werd gesloten van den grooten wereldbrand 1914—1918, past het ieder rechtgeaard vaderlander dit feit met groote dankbaarheid te herdenken. Nog waren pas de meeste mannen naar hun gezin, vrouw of kinderen teruggekeerd, of nog op weg naar hun haardsteden, toen vanuit Duitschland het „revolutie-spoek” ook ons geliefd vaderland ging bedreigen. Dit feit nu houdt direct verband met het ontstaan van den B.V.L. Meergenoemde mannen, die sinds 4 jaren op hun militaire post waren geweest voor Koningin en Vaderland, schroomden niet om op „eerste oproep” van een groep vooraanstaande vaderlanders direct wederom hun vrouwen, huis en hof te verlaten, om per eerste gelegenheid met extra treinen terug te keeren naar de Residentie, zoolw vanuit Friesland, Groningen, Limburg en Zeeland, alsook uit de andere provinciën.

Gelukkig waren het mannen van den tegenwoordigen B.V.L., die het wettig gezag onder onze geliefde Oranjevorstin met hun bloed „als 't moest” willen verdedigen. Zij toch trokken naar het Malieveld en manifesteerden daar op een wijze, die de geschiedboeken met eere zal vermelden.

Teneinde echter voor de toekomst van de preventieve werking van een instituut van „betrouwbare mannen” verzekerd te zijn, die elke „wettige regeering” wenscht te steunen (dus geen partij-instrument) werd de Nationale Landstormcommissie in het leven geroepen, die tot taak kreeg de propaganda voor den B.V.L. ter hand te nemen. Onder eerevoorzitterschap van dr. Colijn werden als leden aangewezen onze eminente voorzitter-leider generaal Duymaer van Twist, Snoeck Henkemans, Ridder van Rappard, dr. Deckers, prof. Diepenhorst en kolonel Fabius. Aan al deze heeren een eeresalut!

Als pl. leider uitte spr. zijn groote erkentelijkheid en dank aan allen, die hem zijn taak vergemakkelijkt hebben, speciaal aan den Baancommandant, sergeant van Wijk, wien geen moeite te veel is, als het den B.V.L. betreft.

Buitengewoon gelukkig vindt spr. het, dat de laatste jaren meerdere jonge mannen, direct na hun terugkeer uit het garnizoen, de gelederen komen versterken, om zodoende de plaatsen, die regelmatig openvallen wegens de noodzakelijke afvloeiing ten gevolge der leeftijds grens, aan te vullen. Het ledental bedraagt thans ruim 25, hetgeen procentsgewijs zeer bevredigend is

Vergadering te Barneveld 19 December 1938.

te noemen, als we rekenen, dat het geheele land ruim 90.000 B.V.L.-leden telt.

Na een „Lang leve de Koningin en haar Huis” steeg een warm applaus uit de volle zaal op, tot instemming van het gesprokene door den actieven pl. leider.

Het woord was hierna aan den propagandist der Nationale Landstormcommissie, den heer mr. de Boer te 's-Gravenhage. De begaafde spreker ving zijn rede aan met een herinnering uit de jaren 1916—1917 voor de aandacht der toehoorders te schilderen, toen in een klein afgelegen huis in Zwitserland de uitgeweken Rus Lenin woonde, die zijn aanhangers steeds dezelfde boodschap medegaf: „ga in de gelederen der militairen en ondermijn het gezag”. We weten, zegt spr., dat door die gestadige druppels van revolutie-prediking de strijd tegen d'n Czaar aangebonden werd en... hij Lenin, terugkomend in Rusland, de revolutie als een rijpe vrucht plukken kon. De invloed daarvan bleef niet binnen de grenzen, doch deed het Duitsche Rijk zelfs ineenstorten, zoodat Keizer Wilhelm een gastvrije toevlucht zocht en vond in ons Nederland.

Spr. memoreerde de revolutiedaad van den 13en November, nu 20 jaar geleden, waardoor het eerste burgerbloed vloeide. Toen kwamen de Nederlanders in 't geweer en keerden vrijwillig in militairen dienst terug, om een wacht te vormen voor den Troon van Oranje! Wij willen, vervolgt spr., wel veranderen, doch géén revolutie, maar evolutie, langs den grondwettelijke weg.

Spr. wekt op om pal te staan voor Oranje en vraagt een militair bevel te mogen laten uitgaan: „Vormt in Buren uw carré en stelt u voor den troon van Oranje en de Koningin”, en legt den eed van trouw af.

Wij staan voor den Troon tegenover den vijand; wij staan pal en zeggen en herzeggen het: hoort het resoluut:

„Het w as Oranje in Nederland;
„Het is, Gode zij dank, Oranje in Nederland;
„Het blijft, zoolang de B.V.L. in Nederland blijft,
„Oranje en Nederland! Géén dictatuur!”

Een daverend applaus volgde op des sprekers gloedvolle rede, waarbij het leek of de zaal niet tot bedaren kwam.

De voorz., ds. van Stein Callenfels, dankte den heer mr. de Boer voor zijn redevoering en merkte op, dat het langdurige applaus meer

gezegd heeft, dan in woorden uit te drukken is.

Na de pauze vond door den heer W. H. van Sijll de filmvertooning plaats, waarbij het défilé van den B.V.L. voor het Huis ten Bosch te 's-Gravenhage, ter gelegenheid van het 40-jarig Regeeringsjubileum van H.M. de Koningin, zeer de aandacht trok.

Verder kregen we te zien de Leger- en Vlootrevue; de intocht van H.M. de Koningin te Amsterdam en de feestverlichting in de hoofdstad. De pianist zorgde voor de muzikale begeleiding, zoodat menig vaderlandsch lied door de zaal weerklonk.

Tenslotte vond door den voorz. de uitreiking aan de B.V.L.-ers van de afd. Buren plaats van een prachtige herinneringsplaat, vervaardigd naar de schilderij van Willy Sluijter, als geschenk van den B.V.L. aangeboden bij het huwelijck van H.K.H. Prinses Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard.

Het officieele gedeelte was hiermede geëindigd, en werd met het zingen van het „Wilhelmus” de feestavond besloten.

Dedemsvaart, 5 Dec. Het eerste schot van den St.-Nicolaaswedstrijd werd gelost door den burgemeester, mr. J. M. Ravesloot. Er waren 62 schutters en.... 62 prijzen. De burgemeester won den 32en prijs, een blik sardientjes.

Delft, 16 Dec. In Stads Doelen heette ds. T. J. Hagen in deze vergadering hartelijk welkom: burgemeester mr. G. v. Baren, den voorzitter en den secretaris van het Gewest, de heeren L. G. Royaards en D. J. Karres, res. luit.-kolonel J. P. Boots, gen.-majoor b.d. H. Zeeman, luit.-kolonel P. Dingemanse, hoofd-officier, toegevoegd aan den inspecteur van den B.V.L., res. luit.-kolonel G. F. van Hoogenhuyze, de res. majoors J. P. de Borst, J. Kruls, C. B. Zaayer, J. Witkamp en U. v. d. Zee. Voorts de res. kapiteins J. Salet, J. J. Eekebus, C. Borstlap en G. W. v. Oortmerssen, en leden van plaatselijke landstormcommissiën en plaatselijke leiders van diverse afdelingen van Zuid-Holland-West.

In een uitvoerige rede heeft de voorzitter ds. T. J. Hagen de noodzakelijkheid van den B.V.L. belicht ook voor onzen tijd. Hierna sprak burgemeester mr. G. van Baren 'n felicitatiewoord, waarbij hij gelegenheid had uit te weiden over het ontstaan van den B.V.L. Na de veel succes oogstende film „Twintig jaren B.V.L.” hebben

Medewerking aan de feesten ter gelegenheid van het 40-jarig Regeeringsjubileum door de Afd. Deurne.

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN

BLOEMENMAGAZIJN

LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

voorts het woord gevoerd luit.-kolonel J. P. Boots en gen.-majoor b.d. H. Zeeman.

Deurne, 10 Dec. De voorzitter, de heer A. v. Griensven, opende de vergadering. Hierna werd het woord gevoerd door burgemeester Van Beek uit Boxtel, terwijl de feestrede door dr. J. B. Sens uit Nijmegen werd uitgesproken. Na uitreiking der prijzen wenschte ds. Meester de prijswinnaars nog met een enkel woord geluk. De avond werd besloten met een gezellig samenzijn.

Doesburg, 1 Dec. De heer H. C. J. van Leeuwen van Duyvenhove heette als voorzitter in het bijzonder welkom luit.-kolonel Buurman en kolonel b.d. W. van Ingen Schouten, welke laatste de prijzen uitreikte, t.w.: scherpshooters: A. H. Everts, 94 pt., tevens wisselbeker, enz.; schutters 1e klas: L. v. Amersfoort, 89 pt., enz.; schutters 2e klas: B. Kempers, 85 pt., tevens wisselbeker, enz. Verder werd het woord gevoerd door luit.-kolonel Buurman, den heer F. Jalink en res. majoor Goedhart.

Drogeham, 8 Dec. Hier had een vergadering plaats in de Geref. Kerk onder leiding van den heer Moltmaker. Na verschillende toespraken had de prijsuitdeeling plaats, t.w.: Afd. A: 1. P. v. d. Veen, 2. E. Fokkema, 3. W. v. d. Meer, Kooten, 3. K. Land; afd. B: 1. J. Veenstra, 2. J. v. d. Veen, 3. O. v. Dijk.

Dussen, 1 Dec. Te Hank (Dussen) is dezer dagen een afdeling van den B.V.L. opgericht. Het bestuur werd samengesteld uit de volgende personen: F. H. Braim, H. v. Daal Severijnen, Juraanse, A. Z. Snoek Jr. en P. v. d. Zouwen.

Elshout, 13 Dec. Eenige uitslagen der schietwedstrijden: 1e prijs L. Klijn, 280 pt.; 2e prijs H. Hurkens, 271 pt.; 3e prijs G. Pulles, 263 pt.; 4e prijs C. Pelders, 263 pt.

Enschede. Zaterdag 10 December hield de afdeling Enschedé een zeer goed geslaagde propaganda-avond in het gebouw „Irene”. Onder de aanwezigen waren o.m. de burgemeester van Enschedé, de heer J. J. G. E. Rückert, en de heer H. A. C. Banning, burgemeester van Weerselo, secretaris van de gewestelijke landstormcommissie van het Twentsch Verband.

De voorzitter van de plaatselijke commissie, de heer H. J. P. van Heek, opende de bijeenkomst met een woord van welkom en sprak een woord van dank aan de heeren, die dezen avond hadden georganiseerd. Ten slotte richtte de heer Van Heek zich tot burgemeester Rückert, die zich bereid had verklaard het eerevoorzitterschap van de afdeling te aanvaarden.

Vervolgens sprak de heer Rückert een kort woord. Spr. noemde het een genoegen in den kring der B.V.L.-ers te vertoeven en hoopte, dat de B.V.L. in het algemeen en de afdelingen in de gemeente Enschedé in het bijzonder steeds in groei en bloei zouden mogen toenemen.

De propagandarede werd uitgesproken door dr. M. H. A. van der Valk, uit Hillegersberg. Deze rede werd meermalen door een enthousiast applaus onderbroken.

Hierna werd de Prinsesse-film vertoond en reikte de plaatselijke leider, mr. J. M. J. Baak, de prijzen van de gehouden schietwedstrijden uit. Na de pauze volgde nog de vertooning van de nieuwe Landstormfilm.

De bijeenkomst werd besloten met het zingen van twee coupletten van het „Wilhelmus”.

Enschede. Het dagelijksch bestuur van de plaatselijke commissie van de afdeling Enschedé B.V.L. is thans als volgt samengesteld: Burgemeester J. J. G. E. Rückert, eerevoorzitter; H. J. P. van Heek, huize „De Kotten”, voorzitter; mr. J. M. J. Baak, Min. Loudonlaan 17, vice-voorzitter; J. Dompelink, Kuipersdijk 118, penningmeester; G. H. de Visser, Lasondersingel 29, 1e secretaris; E. D. ter Borg, Javastraat 34, 2e secretaris.

Gouda, 15 Dec. Allen werden door den voorzitter, den heer G. J. J. Pot, welkom geheeten, in het bijzonder echter burgemeester James. Na het jaarverslag van den heer L. A. Boot kreeg burgemeester James het woord, die de verzekering gaf van zijn warme belangstelling voor den B.V.L. Een keurige rede werd uitgesproken door pater Moeskops, waarna de avond besloten werd met een prijsuitreiking door den heer mr. J. van Mechelen.

Goudswaard-Piershil, 15 Dec. Onder de aanwezigen bevonden zich burgemeester Hammer, de heeren W. Troost, Vilerius en luitenant v. d. Mast. De avond werd opgevrolijkt door muziek van de Fluitclub van Piershil. Na prijsuitreiking en film sprak de burgemeester een slotwoord.

's-Gravenhage, 8 Dec. Op Donderdag 1 Dec. j.l. had een schietwedstrijd K.S.O. plaats door de leden van het district „Centrum”. Voor genoemden wedstrijd had de heer H. van Kooten van verschillende kennissen een 6-tal prijzen beschikbaar gekregen, terwijl de heer J. J. Thiemessen nog één persoonlijk er aan toevoegde. Dat het tot het laatst heeft gespannen, blijkt wel uit den uitslag: 1e pr. J. A. G. Maastricht, 47-48 pt.; 2e pr. H. J. van Benthem, 47-39 pt.; 3e pr. H. van Kooten, 46-44 pt.; 4e pr. Ath. v. d. Putten, 46-41 pt.; 5e pr. A. v. d. Zalm,

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)
BASALTINE-BETONTEGELS
ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

45-46 pt.; 6e pr. J. Matze, 45-44 pt.; 7e pr. G. van Rijk, 44 pt.

Alvorens de prijzen werden uitgereikt, nam de commandant van het district Centrum, overste Hoogenhuyze, het woord. Spr. dankte allereerst den heer Van Kooten, alsmede den heer Thiemessen, voor de aardige prijzen, die voor dezen avond beschikbaar waren gesteld, en wekte tevens de leden op het voorbeeld van deze heeren te volgen, waardoor de animo tot het bezoeken der schietavonden wordt verhoogd. Daarna reikte overste Hoogenhuyze met een toepasselijk woord aan de winnaars de prijzen uit.

Grijpskerk, 1 Dec. Prijswinnaars van den schietwedstrijd waren: S. Haalstra 96 pt., A. Wiersma 94 pt., P. Boersema 90 pt. De prijzen werden door burgemeester v. d. Nadort uitgereikt.

Haften, 7 Dec. Deze afdeling hield haar jaarlijkschen filmavond. De avond werd geleid door den voorzitter, burgemeester H. A. van Willigen. Een indrukwekkende rede werd uitgesproken door mr. H. de Boer, uit Den Haag.

Haarle, 12 Dec. In de plaatselijke landstormcommissie hebben zitting genomen de heeren pastoor Hasselbach als voorzitter en G. Voorhorst als lid.

Harkstede. Tot plaatselijk leider is benoemd de heer J. H. Rozema te Lageland, zulks in de plaats van den heer W. R. Groeneveld te Scharmer, die wegens vertrek naar elders heeft bedankt.

Heerhugowaard, 12 Dec. Deze afdeling behaalde een zilveren medaille op den te Alkmaar gehouden korpschietwedstrijd.

Herpen. Maandag 19 December had alhier de jaarlijkse prijsuitreiking plaats voor de leden van den B.V.L., onder voorzitterschap van den heer C. van Schayk. De voorzitter heette allen welkom, in het bijzonder deken Verkuyl, die zich bereid had verklaard de prijzen aan de winnaars uit te reiken. De winnaars waren verdeeld in 2 groepen, nl. de eerste groep bestond uit de leden, welke trouw de oefeningen hadden meegemaakt; bij de tweede groep behoorden degenen, die maar alleen den wedstrijd hadden meegemaakt. Moge het voor groep 2 een aansporing zijn om in het vervolg de schietoefeningen geregeld bij te wonen.

De prijzen werden behaald als volgt: 1e groep: 1e prijs Th. Willems, laagste prijs G. Seelen. Na de uitreiking sprak deken Verkuyl tot de leden tevens winnaars nog een hartelijk woord en spoorde hen aan toch trouw te blijven aan het wettig gezag en te blijven wat ze nu zijn. De plaatselijke leider dankte spr. voor zijn rede en dankte tevens de leden voor hun trouwe opkomst. Na nog aan een ieder een paar sigaren te hebben uitgereikt, gingen allen, welgemeend en tevreden, door de, bittere koude huiswaarts.

Hem-Venhuizen, 28 Dec. Na opening door burgemeester Honijk bracht de secretaris een verslag uit over de financiën. Er was een batig saldo in kas van f12.87. De prijsuitreiking volgde hierop. Het woord werd nog gevoerd door den heer Ottenbros, waarna de burgemeester de vergadering sloot.

Hilversum, 14 Dec. In zijn openingswoord heette de voorzitter, graaf Schimmelpenninck, allen hartelijk welkom. Na in enkele woorden de grootte betekenis van het instituut voor volk en vaderland uiteengezet te hebben, gaf hij het woord aan den penningmeester, voor het financieel verslag. Het batig saldo bedroeg f8.71. De avond werd verder gevuld met toespraken en filmvertooning.

Hollandscheveld, 14 Dec. Enkele uitslagen van den schietwedstrijd: S.S.: St. Katz, 97 pt.; schutters 1e klas: H. Neutel, 85 pt.; schutters 2e klas: O. Lip, 79 pt.

Hoogkerk, 19 Dec. Alhier had een schietwedstrijd plaats van den B.V.L. onder leiding van den plaatselijken leider. De prijzen werden door burgemeester Tjaberings uitgereikt. Ze vielen ten deel aan: scherpschutters: 1. G. Vrieze, 99 pt.; 2. K. Buist, 97 pt. — 1e klas schutters: 1. A. Hollander, 96 pt.; 2. C. Roeters, 89 pt. — 2e klas schutters: 1. A. G. Westerhof, 76 pt.; 2. R. Scheringa, 73 pt. — Van de afd. koningschutters was P. F. Roorda hoogste met 99 pt.

Holwierde, 20 Dec. Schietwedstrijd. De hoogste schutters van iedere klasse waren de heeren R. Huizenga, s.s., 95 pt., Kl. Stuve, 1e klasse, 91 pt. en A. Klimp, 2e klasse, 88 pt.

Hoog-Blokland, 16 Dec. Het woord werd dezen avond — die onder leiding stond van den heer W. van der Linde — gevoerd door overste W. J. M. Linden, terwijl door kapitein Groenendijk de prijzen werden uitgereikt. Algemeene bijval oogstte de mededeeling, dat dr. Weeninck te Noordeloos een zilveren wisselbeker beschik-

Landstormbijeenkomst te Amsterdam op 14 December 1938.

baar stelde voor een schietwedstrijd, welke zal worden gehouden tusschen de afdelingen Hoog-Blokland, Hoornaar en Noordeloos.

Hoogkarspel, 2 Dec. Enkele uitslagen van den schietwedstrijd: G. Karsten 96 pt., J. Besseling 95 pt., P. Krijnz 94 pt., Jb. Adriechem 94 pt., N. Schouten 94 pt.

Kaatsheuvel-Berkdijk, 21 Dec. Enkele uitslagen luiden als volgt: 1. P. Gommers, 403 pt.; 2. C. Nouwens, 399 pt.; 3. J. Verhoeven, 399 pt.

Klundert, 26 November vergaderde de afd. Klundert om het afdelingsvaandel als geschenk van de burgerij in ontvangst te nemen. De heer Dane, lid van de gewestelijke commissie, reikte het vaandel, met toepasselijke woorden, over aan den plaatselijken leider, die de vlag namens de afdeling aanvaardde onder de belofte de eer van deze vlag hoog te houden.

Pastoor Van Genk, de burgemeester van Klundert en de heer Van Drimmelen voerden nog het woord.

Overste Beets kon niet aanwezig zijn door een vergadering met de officieren van het Verbond.

Koudekerke, 12 December werd er te Koudekerke een propaganda-avond van den B.V.L. gehouden. De opkomst was zeer groot. Burgemeester Dregmans opende de bijeenkomst en verwelkomde de aanwezigen. Hij sprak er zijn leedwezen over uit, dat bericht van verhindering was binnengekomen van den commandant, overste Bruins. Echter kon hij den gewestelijken secretaris, den heer J. G. Eckhardt, wel verwelkomen. Na dit openingswoord draaide de film „Sluit de gelederen“. Met groote aandacht werd deze schitterende film gevolgd.

Na de pauze verkreeg de heer Eckhardt het woord, die een lezing met lichtbeelden hield over ons Oranjehuis. Een en ander viel zeer in den smaak en bij zijn slotwoord kon de voorzitter zeggen, dat met voldoening op dezen avond kon worden teruggezien. Getracht zal worden om met 't Zand samen een volgend jaar weer zoo'n avond te houden.

Kornhorn, 21 Nov. Tot nieuwe leden van de

plaatselijke commissie werden geïnstalleerd de heeren J. Haakma en W. van Kammen.

Leek, 8 Dec. Met hartelijke woorden van dank werd afscheid genomen van den voorzitter, den heer Duisterwinkel, voor zijn steeds groote belangstelling voor de afdeling. Hierop volgde de installatie van den nieuwen voorzitter, den heer G. Steenhuis, waarna majoor Oosters overging tot het uitreiken der prijzen.

Leens, 26 Nov. Enkele uitslagen van den schietwedstrijd: koning- en scherpschutters: J. M. Ritsema, 95 pt.; W. Slied, 94 pt.; schutters 1e klas: G. Swierenga, 91 pt.; R. Stijve, 91 pt.; schutters 2e klas: J. Oosterhuis Kzn., 77 pt.

Leiderdorp, 9 Dec. Na allen hartelijk welkom te hebben geheeten, opende burgemeester Brug met een kort woord de vergadering. Spreker was mr. H. de Boer, over het onderwerp: „Fransche revolutie en Neerlands herstel“. Toespraken werden nog gehouden door overste Boots en kapitein Karres, welke eerstgenoemde tevens de schietprijzen uitreikte.

Leimuiden, 30 Nov. In „Het Wapen van Leimuiden“ had een goedgeslaagde samenkomst plaats onder leiding van burgemeester Bakhuizen. 10 December had de St.-Nicolaaswedstrijd plaats. Prijswinnaars waren o.a.: 1e prijs J. van 't Woud, 914 pt.; 2e prijs L. Wittebol, 892 pt.; 3e prijs N. Dakker, 884 pt. De prijzen werden uitgereikt door burgemeester Bakhuizen.

Lekkerkerk, 30 Nov. Onder de aanwezigen bevonden zich burgemeester Van der Willigen, de heer Hubregtse en tevens enkele heeren van de gewest. commissie. Verschillende sprekers voerden het woord. Verdoond werd de B.V.L.-film „Sluit de gelederen“.

Loppersum, 28 Nov. Enkele schietwedstrijd-uitslagen: S.S.: A. Balkema, 97 pt.; schutters 1e klas: J. Tokkens, 89 pt.

Meliskerke, 19 Dec. Voordat luitenant Eckhardt zijn causerie over „Ons Oranjehuis“ begon, installeerde hij als lid van de plaatselijke commissie den heer Van Keulen. De causerie werd

Historische tafereelen op den Landstormavond te Amsterdam 14 December 1938.

Hotel „HOBDEL“

P. VINKE — OOLTGENSPLAAT

aan de hand van een aantal lichtbeelden toegelicht.

Musselkanaal. De schietwedstrijd der afdeling B.V.L. in hotel Schot kenmerkte zich door flinke opkomst der leden. Er waren 28 leden aanwezig. De leiding der vergadering beruiste bij den plaatselijken leider, den heer H. Weinands. De wedstrijd had een vlot verloop. Van de scherpschutters behaalden den 1en prijs J. H. Weinands 95 pt., 2en prijs H. Stuur 95 pt. en 3en prijs J. Hooiveld 94 pt. De andere drie beschikbaar gestelde prijzen werden gewonnen door: 1e prijs H. Abelen 90 pt., 2e prijs W. Wever 87 pt. en 3e prijs J. Nonkes 86 pt.; poedelprijs R. de Boer.

't Was een echt gezellige bijeenkomst, waartoe ook de zaal van den heer Schot, maar vooral de leiding van den heer Weinands, ten zeerste meewerkte.

Neede, 13 Dec. Enkele uitslagen: S.S.: H. Bentsink, 88 pt.; schutters 1e klas: G. Kolstee, 88 pt.

Nieuwleusen, 9 Dec. De vergadering werd o.m. bijgewoond door kolonel Rozendaal, burgemeester J. Backx en dr. Van Ravenswaay. Na het woord van ten luitenant Van der Kamp had de prijsuitreiking plaats door kolonel Rozendaal. Verder werden er verschillende films vertoond.

Nieuw-Vennep. Met buitengewoon veel animo werd wederom door de landstormers deelgenomen aan den traditioneele Sinterklaaswedstrijd in de zaal van café Nijssen. De 93 landstormers streden fel om de zeer mooie prijzen in de drie klassen en dank zij de prachtige medewerking van verschillende burgers ging iedere deelnemer met een prijs huiswaarts.

Het werd door het bestuur zeer gewaardeerd, dat kapitein Smit en de heer Tanis, secretaris der plaatselijke commissie, een kijkje kwamen nemen bij den wedstrijd.

Het bestuur vertrouwt, dat de a.s. zomerschietoefeningen ook door meer schutters bezocht zullen worden.

Noordeloos, 16 Dec. Eerste prijzen: koningschutters: Jac. Wallaard, 97 pt.; scherpschutters: P. Vink, 99 pt.

Oeffelt, 17 Dec. Na een opwekkend woord van burgemeester Remmen en den heer pastoor had de prijsuitdeeling plaats. Prijswinnaars waren o.a.: 1e. A. Grutters, 50 pt.; 2e. M. Braat, 49 pt.; 3e. J. Coenen, 49 pt.

Oldenzaal, 12 Dec. Enkele uitslagen van den schietwedstrijd: 1. J. H. Klieverik, 96 pt.; 2. G. H. Horsthuis, 94 pt. De prijzen werden uitgereikt door burgemeester G. H. P. Bloemen.

Oldekerk, 8 Dec. In de Geref. kerk alhier werd een goedgeslaagde samenkomst gehouden onder voorzitterschap van den heer J. Luinstra. Verdoond werd o.a. de film: „20 Jaren B.V.L.“.

Princenhage. Vrijdag 16 December werd door de afd. Princenhage een propaganda-filmavond gegeven, voorafgegaan door de prijsuitreiking van den gehouden plaatselijken wedstrijd. Aanwezig waren overste Beets, commandant van het Verbond, pastoor Van Genk, secretaris van het Verbond, pastoor Aumens, lid der plaatselijke commissie, en verschillende officieren der afdeling. Na opening door den voorzitter der plaatselijke commissie, res. majoor Somers, gaf deze het woord aan overste Beets, die in zijn rede het doel, de organisatie en de betekenis van den tweeden ban voor het publiek uiteenzette. Hierna werd overgegaan tot het draaien van enkele zeer interessante films. Vooral de opname der vergadering van plaatselijke leiders en commissieleden te Achtmaal en den districtschietwedstrijd, gehouden door de afd. Princenhage, met de daaraan verbonden prijsuitreiking in het patronaat, vielen zeer in den smaak. De afdeling Princenhage kan op een zeer goed geslaagden avond terugzien.

Overdinkel, 26 Nov. Onder voorzitterschap van pastoor Jos. Schoenmaker had de jaarlijkse vergadering plaats. Toespraak van den heer H. Banning, uit Weerselo, prijsuitdeeling door den heer H. Goorhuis en filmvertooning maakten den avond tot een goedgeslaagde bijeenkomst.

Peins, 16 Dec. 1e prijs J. v. d. Ploeg met 96 p.

Rinsumageest, 16 Dec. De vergadering werd geopend door den voorzitter, den heer B. v. d. Hoek. Ook werden nog enkele woorden gesproken door de heeren F. Feddema, D. Boersma en Heukels. Nadat ds. Eringa de op den wedstrijd behaalde prijzen had uitgereikt, sloot hij de vergadering.

Rottevalle, 16 Dec. Enkele uitslagen: S. Hellingwerf 50 pt., T. E. v. d. Hoek 50 pt., A. Wedzinga 50 pt., F. v. d. Heide 49 pt., R. v. d. Meer 49 pt.

Ruinerwold, 14 Dec. Burgemeester mr. dr. W. S. Gelinck heette in het bijzonder welkom baron Mackay, burgemeester van Meppel. Baron Mackay hield daarna een rede, waarbij spr. duidelijk in het licht stelde, hoe noodig het is de wettige regeering te schragen en zich rond-

garantie, dat het geschut in zijn geheel en uitsluitend zal worden gebruikt voor het afweren van aanvallen op de centrale en de omgeving daarvan en dat de zorg voor en het gebruik van het geschut geheel voor zijn verantwoording komt en het P.E.B. noch eventuele andere geldgevers hiermede eenige bemoeienis zullen hebben.

Blijkens aan Ged. Staten door het Commando Luchtverdediging verstrekte inlichtingen biedt een object van betrekkelijk geringe oppervlakte als de centrale van het P.E.B. den aanval alleen dan een redelijke trefkans, indien de bommen van geringe hoogte, uit een scheer- of een duikvlucht, worden geworpen. Een dergelijke aanval kan reeds met succes worden gekeerd door een batterij luchtafweergeschut, bestaande uit tenminste drie stukken van 2 c.M. kaliber, aan de aanwezigheid waarvan bovendien een groote preventieve waarde kan worden toegekend.

De bediening van het geschut vraagt een personeel, met inbegrip van reserve en aflossing, van pl.m. 40 man. Het ware te recruteeren uit buitengewoon of niet meer dienstplichtig personeel van de centrale of uit de omgeving daarvan en zal deel uitmaken van den vrijwilligen landstorm. Het zal in den vrijen tijd worden opgeleid en geoefend door kader van het leger.

De kosten van een batterij van drie stukken

bedragen, met inbegrip van afstandmeters en een eerste munitieuitrusting, ruim f 49.000. In verband met eventueel noodig bijkomende voorzieningen op de plaatsen, waar het geschut zal worden opgesteld, en mogelijke andere, thans niet voorziene uitgaven, stellen Ged. Staten voor, een bedrag van f 60.000 beschikbaar te stellen; een besluit tot wijziging der begroting van het P.E.B. bieden zij ter vaststelling aan.

Ged. Staten teekenen hierbij nog aan, dat de verdediging van de centrale ook van beteekenis is voor de, in de onmiddellijke nabijheid daarvan gelegen, groote bedrijven. Zij hebben daarom dezen bedrijven voorgesteld, ook van hun kant gelden voor luchtafweer beschikbaar te stellen en zij hebben gegronde hoop, dat dit zal geschieden. Zij meenen evenwel, dat de middelen ter verdediging der centrale, welke het Commando Luchtverdediging als uiterst minimum heeft aangegeven, geheel voor rekening van het P.E.B. moeten worden gebracht en dat eventuele bijdragen van genoemde groote bedrijven moeten worden bestemd voor de versterking ter verdediging van het industrie-complex, waarvan de centrale deel uitmaakt.

derdanen met Haar vertroostende woorden en Koninklijke gaven op te beuren? En niet iedereen bezit de moed, om evenals Zij, in een duikboot onder de oppervlakte der zee af te dalen.

En hoe handelde onze Koningin, toen Zij, jaren geleden, een bezoek aan Parijs bracht? Toen Zij een krans neerlei aan de voet van Coligny's standbeeld, sprak Zij 't openlijk uit, dat het geloof van dezen vromen Hugenoot ook 't Hare was. Dit dorst Zij als Vrouw vrijmoedig te getuigen ten aanhoren van de hoogste Franse Regeringspersonen, die voor 't merendeel, helaas!, Godloochnaars waren.

Ja! onze Vorstin is inderdaad onverveert!

Dit toonde Zij ook reeds, toen Zij, omstreeks dertig jaar geleden, als jeugdige Koningin een bezoek aan Drente bracht.

Op deze tocht werd ook een armoe-dige veenstreek bezocht. Doch de Hoge Bezoekster werd door de bevolking niet met geestdriftig gejuich begroet. De bewoners stonden voor hun schamele hutten met een strak, grimmig gelaat, en brachten Haar zelfs geen eenvoudige groet.

De arme turfgravers, die vaak voor een hongerloon voor de veenbazen moesten zwoegen, waren verbitterd, vooral ook, omdat raddraaiers hen door hun opruiende taal tegen 't Oranjehuis hadden opgehitst.

De Koningin liet stoppen en wou enkele van die krotten binnengaan, om zich met eigen ogen van die ellendige toestand te overtuigen. Doch Linthorst Homan, de bejaarde Commissaris van Drente, die Haar begeleidde, ontried dit ten stelligste, omdat de verbeterde gezichten der turfgravers weinig goeds voorspelden.

Maar de Koningin was niet tot andere gedachten te brengen.

Nu trad ook de politie-commandant, die voor de veiligheid van Hare Majesteit moest zorgen, eerbiedig nader, en verklaarde, dat hij de verantwoordelijkheid niet dorst te dragen.

Dat waren hachelijke, spannende ogenblikken.

Wat zou de Koningin doen? Terugkeren?

Maar dan zou Zij geen Oranje geweest zijn!

Zonder aarzelen liep Zij kloek tussen de grommende mannen en nijldige vrouwen door naar binnen. Op hartelijke, eenvoudige wijze sprak Zij de mensen toe. Zij lachte tegen de schuwe kinderen, en streefde vriendelijk de haveloze kopjes, die verlegen achter de rokken der moeders wegcropen.

Zo ging Hare Majesteit van de ene woning naar de andere.

Na een poos liep het bezoek ten einde. Toen ging onze Koningin voorbij dezelfde mensen, die Haar eerst met boze, vijandige blikken hadden ontvangen.

Maar toen gebeurde er iets wonderlijks.

Grove, eeltige handen frommelden de petten van hun ruige hoofden. De vrouwen groetten met een knik, en de kinderen zwaaiden zowaar met hun groezelige knuistjes!

In de sombere plaggenhutten der grimmige turfgravers was een gouden zonnestraal gevallen door de komst van onze onverschrokken Koningin, van wie wij met dankbare trots zeggen mogen:

„Prinsesse van Oranje
Ben ick vrij onverveert!”

DE R. IN DE MAAND.

Regen roffelt rusteloos
Op de doffe ruiten;
En de storm, dat reuzenpaard,
Rijdt en raast daar buiten.

Rauwlings rent hij door het bos
En de ruige heide;
Rukkend plukt hij struik en boom,
Smakt hen ruw ter zijde.

Brrr! wel, wel! wat hondenweer!
Mijd, als 't kan, de daken!
Pan of schoorsteen op je bol
Zou niet lekker smaken.

Roelie! kom eens gauw bij Moe!
Hoor eens, lieve deern!
Nu de R. is in de maand,
Ga 'k je vlug trakteren.

Neen! zet nou geen zuur gezicht!
Pruil niet: „akelig goedje!”
Niets gaat boven levertraan
Voor jouw bleke snoetje.

'n Hapje suiker krijg je toe
Voor de smaak en 't geurtje;
Straks, als de R. is uit de maand,
Ben j'een bellefleurtje.

R-r-r! — de poes bij 't vuur
Zit zo knus te spinnen;
Moe! geef mij maar gauw een hap!
't Glijdt vanzelf naar binnen!

OOM BERTUS.

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

KOP AAN STAART.

Aap—pauw. De staart van de aap is tegelijk de kop van de pauw. Maak nu eens een fijne optocht, door op deze manier een paar dozijn dieren aan elkaar te koppelen. Dus: aap—pauw—wezel—enz.

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

KOP AAN STAART.

Merel—leeuwerik. De staart van de merel is tegelijk de kop van de leeuwerik. Probeer nu eens een fijne optocht te maken, door op deze manier een paar dozijn vogels aan elkaar te koppelen. Dus: merel—leeuwerik—kraai—enz.

Jongens en meisjes,

'k Wens jullie met je Ouders en verdere familie wederkerig een gezegend Nieuwjaar toe. Een goede gezondheid; een uitstekende eet- en leerlust; gehoorzaamheid; prachtige schoolrapporten; en mooie prijzen, die je stellig krijgen zult, wanneer je ijverig aan de maandelijke raadsel-opgaven in „Het Landstormblad” deelneemt. Maar, al ben je nog zo'n goeie hengelaar, daarom moet je niet denken, dat je al de eerste

keer de beste een dikke snoek op de wal kunt slepen! Dit zou al te gemakkelijk zijn.

Voor nieuwelingen volgt hier nog eens 't adres:

AAN OOM BERTUS,

p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

EEN PRINCE VAN ORANJE BEN ICK VRIJ ONVERVEERT!

In ons schoon Wilhelmus zingen wij van den Vader des Vaderlands, die „onverveert” was, d.w.z.: onvervaard, onbevreesd.

Maar van onze Koningin mogen we ook zeggen:

Prinsesse van Oranje
Ben ick vrij onverveert!

Want in de ure des gevaars kent Hare Majesteit ook geen vrees. Dit heeft Zij meer dan eens duidelijk getoond.

Of is het geen onverschrokkenheid, wanneer onze Vorstin in een rank bootje de woeste golven over 't verdronken land trotseert, om Haar geteisterde on-

Postzegel
van
5 cent

Heden overleed, plotse-
ling, tengevolge van een
noodlottig ongeval, de
heer

Theodorus Antonius Janssen

in den ouderdom van
33 jaar.

Als Landstormer zal zijn nagedachtenis bij elk onzer in groote eere blijven om zijn onkreukbare trouw aan ons Instituut, humane eigenschappen en zijne hulpvaardige en eerlijke kameraadschap.

Hij ruste in vrede.
Soest, 12 Jan. 1939.

De Plaatselijke
Landstormcommissie:
De Secretaris,
G. LINDT.

WIE HELPT

een jong zakenman
B.V.L.er, 32 jaar, gehuwd aan
EEN VASTE BETREKKING.
Veel werklust, zijn dienst-
plicht vervuld als korp.-kok.
Brieven onder no. 108 aan het
bureau van dit blad.

Firma KLAAS FOPPEN Rzn.

Arnemuiden (Zld.) - Tel. 19
Garn.-pellerij en Groothandel
Dagelijks verse gepelde en
ongepelde garnalen tegen
sterk concurrerende prijzen

Het beste adres
voor den groot- en kleinhandel.

GEBRS. DE JONG

Motorboot- en autodiensten
Telefoon 306 - HEERDE
5 x wekel. dienst op R'dam—
Den Haag—Leiden; 2 x wekel.
dienst op Gron.—Maastricht;
2 x wekel. dienst op Breda.
DAGELIJKS naar UTRECHT

Automobilbedrijf POT

Van Zuylen van Nyevelt-
straat 251—255
Telefoon 716429
WASSENAAR

Luxe verhuur - Reparatie-inr.
Stalling, benzine, olie, banden

Reist per AAA Busdienst

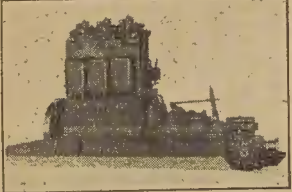
naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

WED. H. TROOST

ROTTERDAM
TELEF. 11606

• Aannemer van grond- en
bouwwerken
• Transporten door geheel
Nederland

DE
PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN

BOLNES — DIESEL
N.V. Mach.fabr. „Bolnes“
v.h. J. H. van Capellen
Bolnes bij Rotterdam
Telefoon 14398

„DE GOUDSCHE PACKET“
B. J. VAN RHIJN, Gouda
Gouwe 52 - Telefoon 2388
Dag. autodiensten van Gouda,
Schoonhoven, Waddinxveen,
Boskoop op Amsterdam.
Bestelhuys A'dam: N.Z. Voor-
burgwal 26, Tel. 44644-48273.

„SIRENE“
SLAKKENVERGIF
Overtreft alle andere slakken-
middelen. Per kilo's pak f 0.65.
Ongefrankeerd.
Wederkoopers rabat.
N.V.v.d.Beukel, Monster, tel. 22

VLAGGEN - VAANDELS
INSIGNES
Borduuratelier
C. Doncker
LEIDEN
BREESTRAAT 159 - TEL. 851

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
ROTTERDAM

L. BOOMSMA
Bouwkundige - Makelaar
Expert
Administratie en onderhoud
van vaste goederen
Hypotheken - Assurantiën
Nassaukade 118-119, A'dam W.
Gem. Giro B 749
Postchèque- en Girodienst 2870
Tel. 82521 - 85421

Verzekert U
tegen de kosten van dokter,
apotheker, ziekenhuis en
operatie bij de N.V. Ziekte-
en Ongevallenverzekering-
Maatschappij
„NEDERLAND“
Berkenweg 15, te Amersfoort
Bill. premiën. Ruime voorw.
Actieve agenten gevraagd

P.J. HECKER, DORDRECHT
Voorstraat 257 - Telef. 4796
Sinds ruim 25 jaar
het adres voor
prijzen op luxe en
huishoudelijk gebied
Verzending naar alle plaatsen

STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ
„VECHT EN DIJK“
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11
NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

KONINKLIJKE = BEGEER IN SIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN Telef. 246 KAMPEN

W.L.D.
De man van standing
draagt
W.L.D.SCHOENEN
Verkrijgbaar in alle
voornamen zaken

G. M. A. STEYLEN — HARDERWIJK
DONKERSLOOT 50 — TELEFOON 141
UNIFORM-KLEERMAKERIJ - Coupeur steeds te ontbieden

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN
bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT“
TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
Concurrerende prijzen Vluggere levering
Speciaal adres voor Woningbouw

GOMBERT'S A. Kerkhoff z.z. 16, Groningen
Maatkleding HET adres voor
Uniformkleding ter plaatse

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM
LET OP! 1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN
KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183
Uniform- en Civile kleding naar maat - Volledige garantie

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER
Zowel verpakt
als in fust.
Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

CONSERVEN BLOM
GROENTEN - VRUCHTEN - SOEPEN - TAFELZUREN

SIGARENMAGAZIJN
A. Drúghorn
Javastr. 57. Haag. Tel. 113209

FIRMA B. COOPS Telefoon No. 764
DOETINCHEM
HET ADRES voor alle soorten
huisbrand- en industriekolen

ASBEST-CEMENT PLATEN
GEGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN
Uit voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
TELEF. 2841 - GORINCHEM
ADVERTEERT
IN DIT BLAD.

**ZIEKENHUISVERPLEGING-
EN OPERATIEKOSTEN**
verzekert
tegen enkele centen per week
Leij's
Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegduur:
60 dagen, ook bij besmettelijke
ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenver-
goeding.
Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore
der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan,
dat zeer loonend kan zijn voor
harde werkers.

AMSTERDAMSCH
ANTHRACIETHANDEL
voorh. J. H. W. MAUS
Kantoor: Benthaniestraat 37
Telefoon No. 46119
Telef. na 18 uur No. 81188
AMSTERDAM

Automobielenbedrijf
Spécial Chevrolet
D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

GARAGE „BOOIJ“
FRANSCH KERKSTR. 20
TELEFOON No. 778274
V O O R B U R G

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S

LEDERWARENFABRIEK
DE VOLHARDING
POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM

SPECIALITEIT IN
MILITAIRE UITRUSTINGEN

Stoomwasscherij „De Maas“
FIRMA
SCHREUDERS EN TROUW
Ijsselmonde

Verzending door het geh. land
TARIEVEN OP AANVRAAG

N. V. INGENIEURSBUREAU
„EKSTEEN“
Speciaal-bureau voor
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bilthoven

WESTLANDSCHE
Glas- en Verhandel
C. J. VAN REST
NAALDWIJK
Scherp concurrerende
GLASPRIJZEN
EN GROS — EN DETAIL

Zendt uw wasch naar
Apeldoornsche Wasch-industrie
„Astra“
Gebr. Bolsenbroek, Apeldoorn

Speciaal ingericht voor militaire
wassen. - Vraagt prijsopgaaf
Het juiste ADRES voor Uw
BRANDSTOFFEN
voor Rotterdam en Omgeving
IS en BLIJFT
A. v. WEELDEN'S
KOLENHANDEL
Ceintuurbaan 31
ROTTERDAM
Telefoon 41477-42283

voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne **Dè-Dè-Wafels**
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM — B 24

**KOOPT
BIJ ONZE
ADVERTEERDERS**

n.v. CARROSSERIEFABRIEK

VERHEUL
AUTO-
BUSSEN REIS-
WAGENS
WADDINXVEEN

N.V. HOUTHANDEL
v.h. Fa. JACOB SPREIJ
ALPHEN AAN DEN RIJN
TELEFOON 36
Vuren, Grenen,
Lerkenhout, Triplex, Lijstwerk

U BEZOEKT GOES?
Bezichtig dan ook
„HET HOEKJE VAN GOES“
waar U een prachtsortee-
ring souvenir-artikelen en
aardige cadeautjes vindt.
FIRMA BROEKSTRA - GOES
hoek Koningin-Magdalenastr.

J. v. HOOGEN
ORANJESTRAAT 25 - ASSEN
Militaire- en
Burgerkleermakerij
Speciaal adres voor
RIJBROEKEN

HET adres voor behandeling
van Uw Boekhouding
en Belastingzaken is:

A. BERGHOUT
Kantoor: Kerkstraat 3, Berkel
en Rodenrijs - Telef. 62 en 63
PRACTIJK SINDS 1921

DEN BAK
en SCHERPENHUIJSEN
NEDERHORST DEN BERG
TELEFOON 210
Smederij en Draaijerij, Autog.
en electr. laschijnr. Herstel-
plaats v. wasscherijmachines

Th. PASCAL
Brandstoffenhandel
OUDE SCHANS t.o. 12
AMSTERDAM
TELEFOON 46840

FRITSCHY & DE BRUIN
OUDEWATER
Dagel. Motorbootdienst
Autodienst
Oudewater, Gouda, Utrecht,
Amsterdam, Zaanstreek

„PRIMEUR“
8 cts. kwaliteit sigaar voor
slechts 5 ct. — 100 st. franco.
Het Sigarenhuis P. Rusticus
Oosterstraat, Leeuwarden
Telefoon 3030 - Giro 176278

voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne **Dè-Dè-Wafels**
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM — B 24

**KOOPT
BIJ ONZE
ADVERTEERDERS**

Voor Rotterdam en omstreken
het sinds 18 jaren gevestigde
speciaal adres voor alle
merken **Sigaren, Sigaretten** en
**Duursma's Friesche Heeren-
baai.**
J. F. VAN LUNTEREN
Zwart Janstr. 39, Rotterdam,
hoek 2de Pijnackerstr.

A. KRAAL - UTRECHT
v. d. Mondestr. 139 - Tel. 10562
Aannemer van grond- en
sloopwerken.
Handel in zand, grint, puin enz.

ALLES
VAN EEN ANDER
MAAR
KOLEN van SCHAAP
SPOORSTRAAT 3
DOELESTRAAT 4
ALKMAAR - TEL. 4052

NIMRODSHUIS
H. P. BERGSTEIN
in de
Betouwstr. 33, Nijmegen
Wapens, munitie, messen
Sport- en hondenartikelen

LIJSTEN
speciaal voor gedenkplaten
van den B.V.L.
Kunsthandel v. Dijk
Lage der A 29 - Groningen

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM

Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

Firma C. JONGENBURGER
Hofleveranciers
Telefoon No. 44
ALPHEN a.d. RIJN
Houtskoolbriketten
en Houtskool

Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

N.V. Houthandel „ALBLAS“
WADDINXVEEN
OPSLAGPLAATSEN
's-GRAVENHAGE:
Fahrenheitstr. 343
ROTTERDAM:
Zwaanshals 119-121
Vraagt prijs van TRIPLEX
in diverse soorten en dikten

Garage „VITESSE“
A. A. DE ZEEUW
Scheldekade 57 - Telefoon 123
TERNEUZEN
Luxe verhuur-inricht. Prima
materiaal. Ervaren personeel.

't Is „DE LELIE“,
die voor uw linnenkast
zorgt, als een moeder
voor haar kind.
Stoom en Chem. Wasscherij
en Ververij „DE LELIE“
BERGEN OP ZOOM

**C.M.V. DINKELLAND'S
ZUIVELPRODUCTEN**
TE LOSSER
DE BESTE
Dir. J. B. KLEINE WIECHERINK

ZADEN

N.V. A. HOBBEL

OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste

Overal
vertegenwoordigd.

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.
ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN

We zijn reeds 50 jaar paraat Waar niet vertegenwoordigd,
Tot 't leveren van goed zaad! wederverkopers gevraagd!

WULFSE'S ELITE ZADEN

Onze nieuwe geïllustreerde prijscourant met omschrijving van de beste soorten van Groente-, Bloem- en Landbouwzaden, Voorjaars-bloembollen, enz. wordt U gaarne op aanvraag gratis en franco toegezonden.

N.V. v.h. Koninklijke Zaadhandel en Kwekerijen
A. WULFSE. Opgericht 1875. ZWIJNDRECHT

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, heil- en betonwerken

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijscr. of reizigersbezoek

De Friesche Zaadhandel
G. J. WOUDE, ORANJEWOUD
Zaden en orig. Friesch pootgoed
vraagt nog
LANDSTORMERS
om in plaatsen, waar we nog
niet vertegenwoordigd zijn,
nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorw.

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

TURKENBURG ZADEN BODEGRAVEN

VRAAGT PRIJSCOURANT

BLOEMENMAGAZIJN
FIRMA
H. J. BARMEN TLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

Firma Gebr. Oudijk
Zaadteelt - Zaadhandel
Waddinxveen
Vraagt onze prijscourant

W. DE ZEEUW'S
Zaadteelt en Zaadhandel
BARENDRECHT
vraagt actieve agenten
Prijs. gratis op aanvraag

N.V. Zaadhandel en
Boomkwekerijen
WED. P. DE JONGH - GOES
SELECTIEBEDRIJF
vraagt voor haar tuin-, bloem-
en landb.-zaden, zaagrannen
pootaardappelen, vrucht- en
sierboomen,
IJVERIGE AGENTEN
op gunstige voorwaarden

Wat kan de oorzaak zijn
van RIEKENDEN ADEM,
BESLAGEN TONG?

Het kan de verrotting zijn
van het afval van het
voedsel, dat door te on-
regelmatige ontlasting te
lang in de ingewanden
vertoeft. Om aan den adem
dien onverdraaglijke reuk
te ontnemen, moet men
den dagelijkschen stoel-
gang verzekeren.

De Purgeer- en Bloed-
zuiverende pillen van
Apotheker H. VAN AKEN,
specialist te Selzate, zijn
het aangewezen middel.

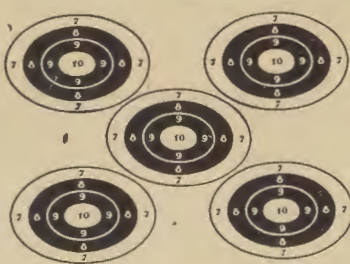
Apotheker VAN AKEN'S
Purgeer- en Bloedzuive-
rende pillen veroorzaken
geen buikpijn, zij zuiveren
het bloed en geven het
nieuwe kracht.

Eischt om elk doosje de
handtekening H. v. Aken.

Verkrijgbaar bij apothekers
en drogisten in doosjes
van 60 cent.

Importeur
SCHULTE & THIEME
Middelburg. Postbus 55

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

SCHIETSCHIJVEN
vervaardigd schiet-
gedrukt op speciaal
schijvencarton

N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

HISTORIE-SPELEN

die op uw feest- en propagandavergaderingen zullen inslaan zijn:
Ab. DE WAARD Toen 't Moest, als 't Moest.
BRAM v. LEIJDEN In een blauw geruiten kiel.
A. J. DE JOODE De Verrader.
A. J. BOGEHOLTZ De Witt of Oranje.
Pro Rege.

Deze stukken worden op aanvraag op zicht gezonden door
E. WESTERHOF Azn. - MELKMARKT 36 - ZWOLLE

VOOR: OCHTENDVOER

OPFOKVOER - VARKENSMEE - BIGGENMEE
en alle hiermede in verband staande artikelen, is Uw adres:

Fa. W. H. H. v. d. BORN & Co.
GRAANHANDEL - TERSCHUUR

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.

SCHERPENZEEL (Geld.)
Tel. 7 - Telegrammen
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

Orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums,
Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.
GEBR. GREVENSTUK, TEL. 36488
Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam

A. J. DE BOO & Zn.
BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v. v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457

NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP
ROTTERDAM - v. d. Duijnstraat 50 - Franciscastraat 17-27
GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778
AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

Geldbelegging.
Te koop mooi Landhuis
Voor 3 jaar op contr. verhuurd. Prijs f 5650.-, vrij op naam.
Een dubbele villa, verhuurd voor f 950.- p. j. Kooppr. f 10.000.-,
vrij op naam. Mooi landhuis voor zelfbew. of geldbelegging.
Kooppr. f 7800.-, vrij op naam. Hypotheek beschikbaar.
Inl. Bouwb. H. v. d. TOP, Park Paaschberg 1a, Ede, Tel. 258.

Hopma Opticien
Instrumentmaker
Bézard-kompassen
O. Ebbingestr. 79, bij de Ebbingebrug, Tel. 5962, Groningen

ALMELO
HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraai gelegen aan de Loolaan

DIEREN
Hotel „HOFZICHT”
Modern Comfort
Prima Keuken
Expl. E. H. GALAMA

Café-Restaurant Suisse
Heerestraat no. 26
Groningen
't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse
Prima consumptie
Prijzen billijk

HAAKSBERGEN
BONDSHOTEL
„EIJSSINK”
Telef. No. 309
Het aangewezen adres ter plaatse

LEEUWARDEN
HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

HOTEL
„DE GOUDEN LEEUW”
TELEFOON 732
OLDENZAAL
Prima keuken. Modern com-
fort. Vergaderzalen.
Eigenaar: H. J. VASTERT.

N.V. Hôtel des Pays Bas
Terneuzen
Telefoon 18
Restaurant eerste rang
Stroom. water - Boxengarage
Vergaderzalen - Centr. verw.

UTRECHT
Hotel
„TERMINUS”
VERGADERZALEN

N.V. AANNEMING MIJ.
J. P. v. EESTEREN

BOUW- EN GEWAPEND
BETONWERKEN
ZUIDBLAAK No. 22
ROTTERDAM. Tel. 23100

Gebruik 3 x daags
van de beroemde
**Wortelboer's
Kruiden**
van
Jacoba Maria Wortelboer
op water, wijn, cognac,
jenever of brandewijn.
't Is een goed medicijn.
U eet veel beter.
Het eten smaakt beter.
Spijvertering werkt beter.
Uw maag werkt beter.
Gal en lever werken beter.
Uw ontlasting
wordt beter.
Uw bloedsomloop wordt beter.
U gevoelt zich prettiger.
Zestig cent per pakje.
Overal verkrijgbaar.
Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela (Gron.).

**VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE MOSTERD**

STOOM-, WASCH- EN
STRIJKINRICHTING
„AURORA”
W. SPIERENBURG C.Wzn.
Koningsweg 56 - Telef. 11165
UTRECHT
Geheel naar de eischen des
tijds ingericht.

Scheepswerf J. Vos & Zn.
Winschoterdiep 199
Tel. 1709. GRONINGEN
Bouwt en repareert Schepen,
Constructiewerken en
Machinerieën. Mod. ingericht

BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK
Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 48, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiepstraat 78, tel. 68114

Fa. J. W. BOS & ZONEN
STOOM-, WASCH- EN
STRIJKINRICHTING
ENSCHEDA - TELEF. 3121
DEURNINGERSTRAAT 425
POSTREKENING No. 146009

HERENPAK REINIGEN f 2.-
STOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

STOOKT
Nederl. Brandstoffen
Prima kwaliteiten
N.V. v. d. VEN & Co.
Tel. 2721 (2 lijn.) EINDHOVEN

HET LANDSTORMBLAD

ORGaan TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

VRIJWILLIGÉ LANDSTORMKORPS „LUCHTAFWEERDIENST“

Er is groote belangstelling voor de totstandkoming van dit nieuwe Landstormkorps.

Na Friesland werden ook in Delft, Leiden, Rotterdam en andere plaatsen maatregelen getroffen, om te komen tot oprichting van afdelingen van het korps Luchtafweerdienst.

De voorbereidende werkzaamheden zijn in vollen gang.

Intusschen zijn eenige belangrijke vragen gerezen. Het lid der Eerste Kamer, Mr. Pollema, heeft daarover aan de Ministers Colijn, Van Dijk en Patijn eenige belangrijke vragen gesteld, die wij hieronder laten volgen:

HET LUCHTAFWEEGESCHUT VOOR HET P.E.B. IN FRIESLAND.

Vragen aan den Minister van Algemeene Zaken en aan de Ministers van Defensie en van Buitenlandsche Zaken:

1. Is het juist, dat door de regeering aan Gedeputeerde Staten van Friesland, desgevraagd, te kennen is gegeven, dat een voldoende luchtverdediging van het Provinciaal Electriciteitsbedrijf slechts kon worden verkregen, indien dit bedrijf, al of niet met financiële steun van enkele particulieren, bereid was de kosten van het noodzakelijk afweergeschut benevens een eerste munitie-uitrusting aan het Rijk te vergoeden?

2. Heeft de Regeering er kennis van genomen, dat Gedeputeerde Staten voornoemd, van oordeel, dat dus Rijksdefensie geen voldoende bescherming bood, voor de Winterzitting 1938 onder punt 54 bij de Provinciale Staten een voorstel aanhangig hebben gemaakt tot het wijzigen van de kapitaalsbegroting van het P.E.B. voor het jaar 1939 door verhooging met f 60.000.—, welk bedrag dan zal worden besteed voor het doen aankopen door het Rijk van een batterij luchtafweergeschut, welke uitsluitend bestemd voor het P.E.B., bediend zal worden door eigen personeel der centrale, niet of buitengewoon dienstplichtig, toegevoegd aan den Vrijwilligen Landstorm?

3. Heeft de Regeering kennis genomen van de bezwaren tegen dit systeem, ontwikkeld in „Het Volk“ d.d. 24 Januari en „De Standaard“ d.d. 1 Februari j.l. en is de Regeering niet van oordeel, dat de defensie uitsluitend Rijkszaak behoort te blijven en dat elke inbreuk daarop het nationaal karakter ervan zou schaden?

4. Is de Regeering bereid, indien bovenbedoeld systeem onverhoopt toch ingang mocht vinden, ondanks de daaraan verbonden grondwettige en praktische bezwaren, met de meeste nauwgezetheid te bevorderen, dat de volkenrechtelijke positie der vrijwilligers-bedieningsmanschappen volstrekt zuiver zij en is zij alsdan niet van oordeel, dat te dien einde deze manschappen bij voorkeur niet deel behooren uit te maken van het eigen personeel der te verdedigen centrale of fabriek?

Op de vragen van den heer Pollema heeft de Regeering als volgt geantwoord:

1. Op verzoek van den Commissaris der Koningin in de provincie Friesland, heeft de daartoe door den Minister van Defensie aangewezen deskundige autoriteit met de betrokken instanties overleg gepleegd, teneinde na te gaan, welke aantallen en soorten vuurmonden het meest geschikt zouden zijn om het provinciaal electriciteitsbedrijf tegen luchtaanvallen te beschermen, en welke kosten daaraan verbonden zouden zijn.

2. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

3. De Regeering heeft kennis genomen van de bezwaren, welke in „Het Volk“ van 24 Jan. j.l. en „De Standaard“ van 1 Febr. j.l. zijn ontwikkeld. Zij is van oordeel, dat de defensie inderdaad uitsluitend rijkszaak behoort te blijven, doch dat het, zooals uit de in den aanhef dezes gegeven uiteenzetting volgt, geenszins in strijd is te achten met dit beginsel, wanneer bedrijven, door het aanschaffen van afweergeschut uit eigen middelen, zich tegen het risico van luchtaanvallen dekken.

4. Mede omdat de Regeering van oordeel is, dat tegen de door den Minister van Defensie gestelde regelen noch grondwettige, noch praktische bezwaren bestaan, acht zij het waarschijnlijk, dat het stelsel van plaatselijken vrijwilligen luchtafweer ingang zal vinden. De volkenrechtelijke positie der vrijwilligers-bedieningsmanschappen is vastgelegd, doordat deze bedieningsmanschappen een verbintenis sluiten bij het nieuw-opgerichte Vrijwillig landstormkorps luchtafweerdienst; immers, door het sluiten van zoodanige verbintenis zijn deze manschappen, in geval van oorlog, in alle opzichten militair ook in den zin van het Volkenrecht. Wil de opstelling van luchtafweergeschut bij een bedrijf tot het beoogde doel leiden, dan is het noodzakelijk, dat de bedieningsmanschappen bij dreigend gevaar in den kortst mogelijken tijd hun plaats bij het geschut kunnen innemen; het is uit dien hoofde feitelijk onvermijdelijk, dat deze manschappen behooren tot het personeel van het te beschermen bedrijf. Dat zulks invloed zou uitoefenen op de volkenrechtelijke positie der manschappen komt der Regeering ondenkbaar voor.

Zooals bekend is bestonden er reeds een viertal Landstormkorpsen met bijzondere bestemming voor de *landsverdediging*: nl. de korpsen „Motordienst“, „Vaartuigendienst“, „Spoorwegdienst“ en „Luchtwachtdienst“, welk laatste korps ook gebracht is onder het algemeen *Commando Luchtverdediging*.

De officieele bepalingen omtrent deze korpsen van den Vrijwilligen Landstorm zijn te vinden in de „Regeling voor den Vrijwilligen Landstorm“, waarin een dezer dagen ten behoeve van het korps Luchtafweerdienst de noodige wijzigingen zijn aangebracht. (Kon. Besluit d.d. 20 Jan., Staatsblad 580).

In het belang der zaak brengen wij de „Regeling voor den Vrijwilligen Landstorm“ zooals deze thans luidt, op pag. 7 in haar geheel ter kennis van onze lezers.

FRIESLAND.

Een schrijven van Dr. Colijn.

De staten van Friesland hebben het voorstel tot verkrijging van afweergeschut ter beveiliging van de elektrische centrale aangenomen.

Dr. Colijn had aan den Commissaris der Koningin het volgende meegedeeld:

„De landsverdediging is ongetwijfeld zaak der regeering, maar het begrip *landsverdediging* sluit natuurlijk niet in de bescherming van ieder individueel bedrijf in het land aanwezig, ook niet wanneer deze bedrijven uitgaan van publiekrechtelijke organen. De landsverdediging richt zich op de handhaving van de zelfstandigheid van den Staat, niet minder, maar ook niet meer.“)

„De normale weg, dien bedrijven van welken aard ook zouden behooren te volgen om zich te dekken tegen de geldelijke gevolgen, zou zijn, dat men zich daartegen verzekerde. Echter is het duidelijk — het jongste in Engeland aangekondigde wetsontwerp ter zake levert daarvan een overtuigend bewijs — dat het risico tegen de gevolgen van luchtaanvallen niet door verzekering te dekken is. Het gevolg hiervan moet zijn, dat de beveiliging tegen de gevolgen van luchtaanvallen op een andere wijze door de bedrijven behoort te worden nagestreefd en nu kan men in de aanschaffing van eigen wapening voor luchtafweer niet anders zien dan een anderen vorm van verzekering tegen de gevolgen van luchtaanvallen.

„Voor bedrijven, die voor de volkshuishouding van overwegende beteekenis zijn, klemt het vraagstuk van de verdediging tegen luchtaanvallen nog veel sterker, omdat door geheele of gedeeltelijke vernietiging de productie van het bedrijf geheel of voor een belangrijk deel wordt uitgeschakeld.

„Door het personeel, dat in geval van oorlog met de bediening van deze wapening zal worden belast, in militair verband te organiseren, wordt tevens het gevaar dat men ducht, nl. dat deze personen als francs-tireurs zouden kunnen worden beschouwd, naar mijn meening geheel weggenomen.“)

*) Cursivering red. Landstormblad.

VRIJWILLIGE LANDSTORM LUCHTAFWEERDIENST TE ROTTERDAM.

Onder leiding van den burgemeester Mr. M. J. Oud heeft een bespreking plaats gehad van vertegenwoordigers van het geheele bedrijfsleven te Rotterdam, Schiedam, Vlaardingingen en omgeving, waarin door Z.Exc. den Luit.-Generaal H. A. F. G. van Ermel Scherer uitvoerige inlichtingen zijn verstrekt over

Vraagt Uw winkelier voor Schietprijzen
„ZENITH PLATEEL“
van de
PLATEELBAKKERIJ „ZENITH“
TE GOUDA

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

de mogelijkheid van plaatselijken vrijwilligen luchtafweer in dat rayon.

Van de zijde van het uitvoerend comité werd door den heer ir. J. H. H. Verloop een uiteenzetting gegeven van den organisatorischen opzet van samenwerking.

Het verloop van de vergadering bracht het bevredigende resultaat, dat met belangstelling en instemming van de besproken plannen kennis werd genomen en het Comité gemachtigd werd de uitgestippelde richtlijnen verder door te trekken.

Aan de aanwezigen werd gevraagd en aan de afwezigen werd verzocht vóór 1 Maart a.s. een principieele niet verbindende bereidverklaring tot deelname in te zenden aan den heer notaris Mr. G. H. Lambert.

Voorafgaande inlichtingen verstrekt het Comité door bemiddeling van zijn postadres ten kantore van den heer J. de Kanter, Boompjes 16.

EEN STORMPJE IN EEN GLAS WATER.

De ontginningskwestie in den kop van Overijsel.

Men meldt uit Giethoorn:

De leider van de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en nagenoeg alle leden der afdeling hebben als zoodanig bedankt, uit protest tegen de huns inziens zeer onbillijke behandeling van de ingelanden, wier gronden ten behoeve van de verdere inpoldering door de maatschappij het Land van Vollenhove zijn onteigend, zonder dat daarvoor een, naar redelijke opvatting behoorlijke schade-loosstelling wordt aangeboden.

Die behandeling — aldus deelde men ons mede — wordt volkomen in strijd geacht met het dezer dagen gesproken koninklijke woord over de beteekenis van de moreele herbe-wapening.

Het standpunt zal te bevoegder plaats nader worden gemotiveerd.

Aldus een berichtje, dat op 11 Febr. in de bladen verscheen.

In Giethoorn was de plaatselijk leider eenigen tijd geleden afgetreden wegens drukke andere bezigheden.

Thans blijkt hij met nog 3 anderen als vrijwilliger ontslag te hebben genomen. De afdeling Giethoorn van den B.V.L. telt nog 24 leden.

Ieder kan hieruit zien, dat het geheele geval niets te beteekenen heeft en dus het overgrote deel der afdeling Giethoorn goed heeft begrepen, wat er wel en wat niet tot het terrein van den B.V.L. behoort.

Studeer techniek thuis!
PBNA Het instituut met
ARNHEM ruim 26 jaar
ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK, WERKTUIGBOUWK,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

HOTEL „DE SCHUUR“, BREDA
Speelaal adres voor H.H. Officieren

DOUWE EGBERTS

TABAK

Alleen om de kwaliteit!

LUCHTAFWEERDIENST.

Het nieuwe Landstormkorps Luchtafweerdienst zal bij K.B. van 20 Jan. j.l. St.bl. 580 geplaatst worden onder den Commandant van de Luchtverdediging, Jac. Mosselstraat 2, 's-Gravenhage.

HET PRINSENHOF TE DELFT.

Waar de Vader des Vaderlands het leven liet.

Op 10 Juli 1934 was het 350 jaar geleden, dat Prins Willem van Oranje het leven liet. Die dag werd gekozen voor de oprichting van de Stichting „Het Prinsenhof“. Het doel is om het Prinsenhof, eertijds het Sint Achtenklooster, waar Prins Willem door het doodelijk lood werd getroffen, uit het heerlijk

L. DIRKSE & ZONEN N.V.

Bloemenmagazijn

BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

verval van eeuwen tot de waardigheid van een nationaal monument van den eersten rang op te beuren. De restauratie zal, na overleg met de gemeente Delft, eigenaresse der gebouwen, geschieden onder leiding van Prof. N. Lansdorp bijgestaan door een commissie, bestaande uit de heeren Prof. Ir. M. J. Granpré Molière, Mr. J. K. van der Haagen en H. van der Kloot Meyburg.

Voor de restauratie van dit uit de late middeleeuwen overgebleven gebouwencomplex zal ten minste f 340.000.— noodig zijn, waarvan de gemeente Delft rond f 102.000.— voor haar rekening zou kunnen nemen. Hoewel te verwachten is, dat ook het Rijk voor deze restauratie een subsidie zal verlenen, is het niet de bedoeling uitsluitend bij de kas der Overheid aan te kloppen, maar een ernstig beroep te doen op de offervaardigheid der natie. Secretaris-penningmeester van de Stichting „Het Prinsenhof“ is Mr. Ph. A. J. Mees, Beursplein 10 te Rotterdam.

JACOB STODEL

Antiquités

AMSTERDAM-C.

ROKIN 70

Telefoon 31692

de plaatselijke landstormcommissie te 's-Gravenhage, gaf hierna een historisch overzicht van de gebeurtenissen in den B.V.L. in de afgelopen 20 jaren.

Dit herdenkingswoord, aldus spr., is geen feestrede. Dit zou niet passen, want de B.V.L. dankt zijn bestaan aan de gebrokenheid van ons volk.

Spr. herinnerde aan de dagen onmiddellijk voor en na het einde van den oorlog, toen niets in Europa meer vast stond en overall, ook in ons land, de revolutiegeest rondwaarde.

De leiders der omwentelingsgezinden werden oproeriger. Wijlen Troelstra kondigde aan, dat de heerschappij der bourgeoisie ten einde liep.

Spr. citeerde uit de gedenkschriften van dezen socialistischen leider, om den politieken toestand in 1918 te schilderen en gewaagde van de dreigende revolutie in November 1918.

De revolutie-bedreiging werd afgewend, dank zij de goedwillende organisaties en den B.V.L., doch het gevaar bleef.

Het gezag was echter gehandhaafd en de dankbaarheid daarvoor uitte zich in een spontane betuiging van trouw aan H.M. de Koningin, op 18 November 1918. Doch waakzaamheid bleef geboden en daarom werd de B.V.L. geconsolideerd.

De gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland werd in Juni 1919 gesticht en in 1923 werd de eerste gewestelijke Landdag gehouden.

Spr. besloot met een opsomming van jaren en data, betrekking hebbend op mutaties in het bestuur en andere gebeurtenissen in het bestaan van den B.V.L.

Op 18 Mei 1935 trad de huidige voorzitter van den B.V.L., oud-Minister Ir. Bongaerts, als zoodanig op.

Sprekend over het nut van den B.V.L., meende spr. dat de extremistische bewegingen in het buitenland zich konden ontwikkelen door het gemis van een B.V.L. Dit lichaam is in ons land ook thans nog dringend noodig, want de geschiedenis leert, hoe spoedig een volk omslaat.

Spr. eindigde met de woorden:

Mijn Schilt ende Bethrouwen

Sijt Ghij, o Godt, mijn Heer . . .

Alle aanwezigen zongen hierna, begeleid door het orgel, een tweetal coupletten van het Wilhelmus.

Rede Minister
Slotemaker de Bruïne.

Minister Prof. Dr. J. R. Slotemaker de Bruïne, die met een hartelijk applaus van het talrijke publiek werd begroet, ving aan met te zeggen, dat hij uitgenoodigd was om een woord van opwek-

GEEN GEPIEKER
over de toekomst met
een polis bij de

HAV BANK
SCHIEDAM
LEVENSVERZEKERING-LIJFRENTE

king te spreken. Doch volgens spr.'s meening is dit overbodig. Bestaat de vrees, dat nu de B.V.L. 20 jaar bestaat, het vuur zou kunnen verdwijnen en dat er daarom vuurwerk noodig is? Spr. acht het onnoodig om vuurwerk te gaan afsteken; dat is niet in overeenstemming met het doel van den B.V.L.

Toch kan spr. een opwekkend woord laten hooren, omdat het werk van den B.V.L. is een werk van ernst, zelfverloochening en vanzelfsprekendheid. Het is een werk van ernst, omdat de B.V.L.-ers ten allen tijde zich geheel ten dienste van de Regeering stellen, die in bepaalde omstandigheden aan hun steun behoefte kan hebben. Als het spant en er op deze organisatie een beroep wordt gedaan, zegt zij: Hier sta ik. Dat is een ernst, die op zichzelf reeds een opwekking is.

De B.V.L. is ook een werk van zelfverloochening. Wanneer ergens op een trambaan een staaf ijzer ligt, een tram ontspoord, ongelukken geschieden en iemand dan maatregelen neemt, opdat de gevolgen van dat ongeluk zooveel mogelijk beperkt blijven, ontvangt hij een eervolle vermelding. Doch wanneer een staaf ijzer, die op een trambaan ligt en ongelukken zou kunnen veroorzaken, door iemand verwijderd wordt, zoodat géén tram ontspoord en géén ongelukken geschieden, dan blijft het werk van dezen man onvermeld.

Zóó is het ook met den B.V.L., aldus spr. Zou er iets gebeuren, dan is de B.V.L. op zijn post; maar het is heel wel mogelijk dat er niets gebeurt, omdat gij, B.V.L.-ers, er zijt; dat merkt men niet en daarvoor wordt niet geapplaudiseerd. Daarom is het een zelfverloochenend werk, waaruit echter zij, die God willen dienen, voldoende opwekking kunnen ontvangen.

Het werk van den B.V.L. is vanzelfsprekend, zoo vervolgde spr. Immers het doel is om de hoogste goederen te beschermen, de geestelijke, maatschap-

B.V.L. - DEN HAAG

De Haagsche Afdeeling herdacht haar 20-jarig bestaan met twee groote samenkomsten. — De Haagsche Afdeeling telt pl.m. 2000 vrijwilligers (precies: 1964). — Historisch overzicht van den heer Zandberg. — Vrijdags: een rede van Minister Slotemaker de Bruïne. — Zaterdags: een rede van Minister Goseling. — Drie redders door Majoor Kruls gehuldigd.

De afdeeling 's-Gravenhage, die — met de vrijwilligers van de nevenkorpussen — bijna 2000 vrijwilligers telt, heeft het 20-jarig bestaan van den B.V.L. herdacht in twee samenkomsten, Vrijdagavond 20 Januari en Zaterdagmiddag 21 Januari in het Capitol-theater.

En in deze twee samenkomsten bleek treffend dat de afdeeling Den Haag een warm-meelevende afdeeling is. Voor het aanvangsuur stonden de landstormers en hun vrouwen en meisjes (waaronder we ook heel wat Scheveningsche kappen aantreffen!) reeds buiten te wachten en nauwelijks waren de deuren geopend of zaal en balcon stroomden vol.

Tal van autoriteiten.

Onder de aanwezige autoriteiten merkten wij op den Minister van Onderwijs, K. en W., Prof. Dr. Slotemaker de Bruïne, voorts de Generaals Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, H. de Jongh, inspecteur van den Vrijw. Landstorm, Draayer, Luchsinger, Harberts, Staatsraad Muller Massis, Swart, den heer L. G. Royaards, voorzitter van Zuid-Holland: West, den Kolonel Van den Berg van Saparoea, Garnizoenscommandant, den Kolonel Bischoff van Heemskerk, Commandant van de Brigade Grenadiers en Jagers, oud-Minister Deckers, Staatsraad Dr. A. A. L. Rutgers, de Luitenant-Kolonels Boots, Van Hoogenhuyze, Dingemans en Linden, Commissaris van Politie H. J. M. Rutgers, Notaris S. K. D. M. van Lier, Majoor J. Krab en vele anderen, o.w. tal van leden van de gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland: West en van de plaatselijke landstormcommissie van Den Haag.

Openingswoord.

Na het zingen van het volkslied sprak de voorzitter van de Haagsche afdeeling, ir. M. C. E. Bongaerts, het ope-

ningswoord, waarbij hij in het bijzonder den Minister welkom heette.

„Het twintigjarig tijdperk, dat gij thans viert“, aldus richtte Ir. Bongaerts zich tot de landstormers, hebt gij met glans doorstaan. De aanwezigheid van een zoo groot aantal hooge burgerlijke en militaire autoriteiten op dezen avond is wel het bewijs daarvan“.

Spr. heette deze autoriteiten hartelijk welkom en wees daarna nog op het doel van den B.V.L.: paraat te staan, wanneer de regeering dat noodig acht. Wel is nog nooit in werkelijkheid een beroep gedaan op den B.V.L., maar dat is een gelukkig teeken. Op het gebied van sociaal-economische orde staat Nederland aan de spits van alle landen.

Spr. eindigde met een: „Leve de Koningin“, waarmee alle aanwezigen luide instemden.

Na het vertoonen van een actueel filmjournaal betrad de heer Zandberg het spreekgestoelte.

Historisch overzicht.

De heer J. Zandberg, secretaris van

Landstormavond te 's-Gravenhage, 20 Januari 1939.

GEBRS. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegenbouw,
Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEMERS VAN RIJSWERKEN.

— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

pelijke en staatkundige. Enkele van deze goederen wilde spr. met name noemen, b.v. het wonderlijke samenstel van onze staatkundige orde, dat, terwijl er toch orde en gezag heerschen, niet voert tot dictatuur en chaos; onze onafhankelijkheid, waarvan wij de beteekenis moeten vragen aan hen, die deze verloren hebben; onze geestelijke goederen; de vrijheid, dat is, dat wij ons zelf mogen zijn; het recht, dat is het ingehede gevoel in ons, dat niet de macht zal beslissen, wat gebeuren zal; de religie, de vrijheid van ziel, die geestverwanten buiten ons soms niet meer hebben.

Dit alles, zoo eindigde spr., behoeft niet alleen maar theorie voor ons te zijn, want in vleesch en bloed hebben wij het voor ons. Het is in het middelpunt van ons staatkundig bestel belichaamd in het Hoofd van ons volk, het Huis van Oranje. Wij danken God, dat wij dit hebben, bidden dat wij het mogen behouden en spannen ons daarvoor in. Dat is vanzelfsprekend. (Applaus.)

Maar dan begrijpt spreker ook niet waarom een opwekkend woord noodig is. (Applaus.)

De avond werd besloten met de vertooning van de landstormfilm: „20 jaren B.V.L.“, die tal van beelden geeft uit het leven van den landstorm, alsmede een filmopname van de herdenking van de aankomst van den Prins van Oranje te Scheveningen.

Zaterdagmiddag.

Zaterdagmiddag werd de tweede samenkomst gegeven met een zelfde programma als den avond te voren, met dit onderscheid, dat deze middag de Minister van Justitie, Mr. Goseling, het woord zou voeren.

Ook thans waren tal van autoriteiten aanwezig. We merkten op den oud-Commandant van het Veldleger, Jhr. W. Röell, Generaal-Majoor v. d. Roemer, Inspecteur van den Geneeskundigen Dienst, den oud-President van den Hoogen Raad, Jhr. Mr. Rh. Feith, Mr. Kuhn, Vice-President van de Rechtbank, Jhr. Mr. Feith, kinderrechter, Mr. Joeke, lid van de Tweede Kamer, Kolonel Heinz, Inspecteur van de Politietroepen, Luitenant-Kolonel J. P. Boots, Commandant van Zuid-Holland: West, den Aalmoezenier Majoor Brouwer, Res.-Kapitein D. J. Karres, secretaris der gewestelijke landstormcommissie, Mr. P. Ch. L. Eschauzier, lid der gewestelijke commissie, Mr. N. P. C. Arriëns, Res.-Majoor J. Kruls, Mr. J. R. M. van Angeren, Pastoor J. H. Duymel, Mr. L. Lindeboom, C. Mooman, L. L. E. E. M. Moonen, Ds. P. Nomes, leden der plaatselijke landstorm commissie; voorts Ds. Is. Voorsteegh en Dr. Terlaak Poot.

Na het openingswoord van den heer Bongaerts en het historisch overzicht van den heer Zandberg verkreeg Minister Goseling het woord.

Rede Minister Goseling.

Minister Mr. C. M. J. F. Goseling werd bij zijn optreden met applaus begroet.

„Landstormers“ — zoo ving de Minister aan — „het is te doen om u. Zonder het werk van de leiders en de organisatie van den B.V.L. te miskennen, hangt het toch in hoofdzaak van de landstormers zelf af“. Niet alleen de preventieve werking van den B.V.L. achtte spr. van belang, maar ook waar het betreft het

F. BONTKES GOSSELAAR

IN EFFECTEN — GRONINGEN

aankweken van den goeden geest. Trouw en afhankelijkheid aan de Regeering, trouw en afhankelijkheid aan H.M. de Koningin.

Nog versch ligt in ons geheugen de prachtige tijd van het Regeeringsjubileum. Midden in de regeeringsperiode van H.M. de Koningin ligt de tijd van 1918, toen de B.V.L. is ontstaan.

Het ziet er in de wereld thans somber uit. Te midden van dit alles zijn wij beziel van den wil onszelf te blijven, zonder iemands recht daarbij aan te randen. Men zal ook thans — evenals in 1918 — waakzaam moeten zijn. De Regeering blijft waakzaam, maar ver daarboven staat de goede geest van het volk zelf. Alles wat dien geest kan schaden, van welken kant het ook komt, is verderfelijik. Het bestaan van den B.V.L. is daartegen een afweer.

Als wij „Leve de Koningin“ roepen, is dat tegelijkertijd een bede tot God om Haar voor ons te mogen behouden.

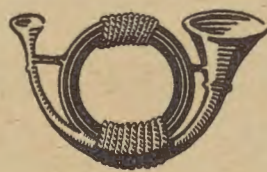
Die kreet houdt dan tevens in: „Leve Nederland“, aldus eindigde Minister Goseling zijn luid toegejuichte rede.

Drie redders gehuldigd.

Voor het verdere werd afgewerkt, vond een korte huldiging plaats van drie leden van de Scheveningsche afdeling van den B.V.L., A. Toet, J. Dijkhuizen en J. Groen, die als bemanning van de „Zeemanshoop“ bij de redding van de Sch. 102 hebben meegeholpen.

Majoor der Jagers, J. Kruls, heeft de wakkere mannen op het tooneel toesproken en hun namens de plaatselijke commissie als aandenken een portefeuille met oorkonde overhandigd.

Hierna werd, evenals den vorigen avond, een reportagefilm vertoond van de herdenking van de landing van Prins Willem te Scheveningen en als hoofdfilm de film „20 Jaren B.V.L.“.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-AVOND.

Afscheid van Generaal-Majoor b. d. J. R. L. Jans en installatie van den nieuwen Commandant.

Te Maastricht had 1 Februari in de Staarzaal 'n landstormavondplaats, waarop afscheid genomen werd van den commandant Generaal-Majoor J. R. L. Jans en de nieuwe commandant van 't korps Limburgsche Jagers, Kolonel M. Rutgers v. d. Loeff werd geïnstalleerd.

Talrijke Hoofd-officieren, Officieren en civiele autoriteiten, waaronder de Commissaris der Koningin in Limburg, woonden dezen avond bij, terwijl ook van burgerlijke zijde veel belangstelling bestond.

VOOR: STEENHOUWERKEN
SCHOORSTEENMANTELS
GRAFMONUMENTEN

is het adres:

L. BOOT — LISSE

Electr. Steenhouwerij - Tel. 3308

Wegens uitstедigheid van den burge-meester van Maastricht sprak Kolonel b.d. Bongers een hartelijk welkomstwoord en deed mededeeling dat Mgr. Dr. Poels verhinderd was dezen avond als voorzitter van de Gewestelijke Commissie te leiden. In diens plaats sprak vervolgens de vice-voorzitter Jhr. Mr. G. Ruijs de Beerenbrouck, hartelijke woorden tot afscheid aan den scheidenden commandant Generaal-Majoor b.d. Jans en bood als geschenk van het geheele korps een portabele schrijfmachine aan.

Nadat commandant Jans zijn dank betuigd had, leidde de vice-voorzitter den nieuwen commandant Kolonel M. Rutgers v. d. Loeff met eenige welgekozen woorden bij het korps in.

De nieuwe commandant richtte zich dan tot zijn korpsleden en hoopte dat zij even volzaam aan hem zouden zijn als zij geweest waren aan den scheidenden commandant, om zodoende het korps tot nog grooteren bloei te brengen.

Na deze plechtigheid hield de burge-meester van Breda, de heer v. Slobbe, 'n warm gestemde propaganda-rede, waarin hij aantoonde, dat het korps Limb. Jagers, na 20 jaren bestaan, nog steeds ten volle bestaansrecht heeft om indien onverhoopt inwendige beroeringen mochten optreden, nu het overal broeit en rommelt, troon en gezag, evenals in 1918 te schragen.

Kapitein Boulogne, secretaris van de Nationale Landstormcommissie, bracht vervolgens de beste wenschen over van de Nationale Commissie en bracht hulde aan Mgr. dr. Poels, wien Den Haag nog steeds erkentelijk is.

Na dit officieele gedeelte werd de film „Je maintiendrai“ vertoond.

Rest nog te vermelden, dat het muziekkorps van het 13e R. I. dezen avond met muziek opluisterde.

LANDSTORMAVOND IN „ODEON“.

Uitreiking van brevetten en prijzen.

De afdeling Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft 17 Januari in de groote zaal van gebouw „Odeon“ aan de Gouvernestraat een van haar gebruikelijke landstormavonden gegeven.

Onder de aanwezigen merkten wij op: H. de Jongh, Res.-Gen.-Majoor, Insp. van den Vrijw. Landstorm; van de Nationale Commissie: G. F. Boulogne, Res.-Kapitein; van de Gewest. Landstormcommissie: F. D. v. d. Mast, secr., G. Bicker Caarten AJzn., penningmeester, Mr. W. A. C. van Dam, Res.-Luit.-Kol., Commandant van het Landstormkorps Rotterdam. En voorts F. Lugt, Luit.-Kol., Commandant der afd. Mariniers te Rotterdam; A. P. H. Boellaard, gep. Luit.-Kol. Commandant van de Burgerwacht; Mr. L. Einthoven, Hoofd-commissaris van Politie; J. P. Boots, Res.-Luit.-Kol. A. Commandant Landstormkorps Z. H. W. W. J. M. Linden, Res.-Luit.-Kol. der Jagers, A. Commandant Landstormkorps Dordrecht, tevens vertegenwoordiger van de Kon. Ned. Ver. Ons Leger; J. A. J. Jansen, Burge-meester van Zwijndrecht, voorzitter Gew. Landstormcommissie „Dordrecht“; Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, oud-Burgemeester van den Briel, voorzitter Gewestelijke Landstormcommissie „Monden der Maas“. Verder afgevaardigden van de afd. Rotterdam van de Alg. Ver. van Ned. Res.-Officieren, Nat. Chr. Off. Ver., Alg. R.K. Officieren Ver.

De voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie, de heer H. G. J. de Monchy, wierp in zijn openingsrede

1832

REEDS MEER DAN 100 JAAR STAAT

BAKHUIS

ECHTE GELDERSCHE ROOKWORST

AAN DE SPITS

KWALITEIT IS DUS GEWAARBORGD

Profiteert

daarvan en koopt dus geen andere

een terugblik op de droeve en de blijde gebeurtenissen van 1938; het overlijden van den eere-voorzitter Mr. P. Droog-leever Fortuyn; de geboorte van ons Prinsesje, 't 40-jarig regeeringsjubileum van H.M. de Koningin, de herdenking van het 20-jarig bestaan van den B.V.L. Spr. deelde mede, dat Burgemeester Mr. Oud 't eere-voorzitterschap gaarne had aanvaard, doch wegens ambtsbezigheden verhinderd is aanwezig te zijn.

Na het zingen van het eerste couplet van het „Wilhelmus“ en een driewerf hoera op de Koninklijke Familie, werd de Landstormklankfilm „Twintig jaar B.V.L.“ vertoond.

Na de pauze reikte de Commandant van het Landstormkorps „Rotterdam“, de Res.-Luit.-Kol. der Grenadiers, Mr. W. A. C. van Dam, met een toepasselijk speechje de brevetten uit aan koningschutters en scherpchutters, waarna de voorzitter den wisselbeker en de prijzen overhandigde.

Uitgereikt werden: Brevetten Koningschutter aan: 1. J. I. de Bruyn, 2. D. Coumou, 3. H. van Dort, 4. J. A. van Egeraat, 5. F. H. van Geldrop, 6. A. A. Moonen, 7. R. Peters, 8. C. Takkebos en 9. J. Weverling; brevetten scherpchutter aan: 1. R. A. van der Giessen, 2. F. P. ten Hoeve, 3. L. Huizer, 4. C. H. van Kan, 5. L. A. van Kan, 6. J. Kegge, 7. R. J. Kuppens, 8. A. de Leef, 9. A. van der Meer, 10. J. C. Schenk, 11. C. Timmers, 12. A. J. Tims, 13. J. Verkouter, 14. A. de Visser en 15. B. Bosschiet; medailles voor koningschutter II aan: 1. J. den Braver, 2. J. M. Duvaloois, 3. H. Th. v. Kan, 4. M. C. Steffen en 5. G. F. Vogels; de De Monchy-wisselbeker aan klasse Charlois met 711 pnt.

Prijzen verworven o.m.: Afdeling R. M. O.: Klasse koningschutters aan: 1. D. Coumou 50—49 p., 2. G. F. Vogels 50—49 p., 3. J. den Braver 50—48 p., 4. C. Takkebos 50—48 p.; 5. J. I. de Bruyn 49—49 p.; klasse scherpchutters aan 1. F. Breda 50—48 p., 2. C. H. van Kan 50—48 p., 3. H. P. Paans 50—45 p., 4. A. Noordzij 49—47 p., 5. R. A. v. d. Giessen 49—41 p.; klasse schutters 1e klasse aan 1. M. Westveer 48—47 p., 2. P. A. Roels 48—45 p., 3. J. E. J. Tuinburg 48—43 p., 4. W. van Leeuwen 47—42 p., 5. L. Speksnijder Jr. 47—41 p.

Afdeling Hillesluis: Klasse scherpchutters aan 1. C. de Bruyn 50—45 p., 2. A. Kraayeveld 49—42 p., 3. R. Peters 48—48 p., 4. A. de Graaff 48—48 p., 5. O. Riethof 48—47 p., klasse schutters 1e klasse aan 1. C. Pronk 48—42 p., 2. J. Oosterhoff 47—45 p., 3. G. W. Akkerhuis 47—43 p., 4. J. Lesage 47—42 p., 5. J. v. d. Pijl 45—44 p.

Afdeling Charlois: Klasse koningschutters aan 1. T. Roos 49—46 p., 2. G. Verschoor 48—45 p., klasse scherpchutters aan 1. A. van Os 49—44 p., 2. J. Damme 49—40 p., 3. P. C. Oorebeek 48—47 p., 4. C. v. d. Heuvel 48—45 p., 5. A. v. d. Velden 48—43 p. Klasse schutters 1e klasse aan 1. A. J. van Hengel 45—44 p. en 2. I. Koedood 44—42 p.

Afdeling scherpe baan aan: 1. P. v. d. Akker 47—43 p., 2. G. v. d. Noort 47—40 p., 3. N. Sluimer 46—42 p., 4. G. Bonte 45—43 p., 5. W. J. C. Antes 45—40 p.

Tenslotte vermeldde het programma nog de vertooning van de Landstormfilm „Landdag te Pernis 1938“.

Uit de afdeelingen

Aagtekerke, 20 Jan. Jaarvergadering. De burgemeester sprak in zijn openingswoord de hoop uit, dat 1939 rustiger zou verlopen dan het afgelopen jaar. Hij memoreerde het 40-jarig Regeeringsjubileum en het 20-jarig bestaan van den B.V.L.

De penningmeester, de heer Dekker, bracht het financieel verslag uit. De plaatselijk leider, de heer Hugenese, deelde mede, dat de afdeling op den schietwedstrijd te Biggekerke de medaille van Prins Bernhard had gewonnen.

Gemiddeld zijn op elke schietbijeenkomst 25 schutters aanwezig.

De heer Eckhardt hield een lezing met lichtbeelden over het Huis van Oranje-Nassau.

Burgemeester Borsselaar slot daarna de vergadering en liet zingen het eerste couplet van het Wilhelmus.

Aalsmeer, 18 Jan. In „De Oude Veiling“ werd een samenkomst gehouden onder leiding van burgemeester Kastelein. Een film van het Indische Leger werd vertoond.

Aardam, 17 Jan. Jaarvergadering onder leiding van den heer L. Koning, waarbij het 12½-jarig jubileum van den heer De Goede werd geaccentueerd door een fraaie klok, die hem door den heer Verhoef namens de zaalhouders in Ter Aar werd aangeboden. Overste Boots en de gewestelijke secretaris hebben gesproken. Mevrouw Secrére declameerde en ontving naast enthousiast applaus fraaie bloemen.

Akkerwoude, 29 Dec. Nadat door verschillende personen het woord was gevoerd werden de prijzen van den schietwedstrijd uitgedeeld. Enkele uitslagen: afdeling Murmerwoude: 1e prijs H. Koningsveld, 99 pt.; 2e. J. Hoeksma, 96 pt.; afdeling Broek onder Akkerwoude: 1e prijs S. Hengst, 96 pt.; 2e. K. Wijnsma, 94 pt.

Alphen (N.B.), 16 Jan. De vergadering werd geopend door den voorzitter van „De Meijerij“, den heer Van Beek, burgemeester van Bostel. In zijn korte rede heette hij den spreker, pater Henricus, hartelijk welkom. Burgemeester Anthon werd hierna geïnstalleerd als voorzitter van de plaatselijke commissie. Pater Henricus hield een gloedvolle rede, welke hij eindigde met de hoop, dat Alphen, zijn geboortedorp, trouw haar plichten zal voldoen tegenover God, Kerk en Vaderland.

Anna-Jacobapolder, 9 Jan. Gecombineerde vergadering van Anna-Jacobapolder en St. Philipsland. De zaal was tjokvol, toen de voorzitter de vergadering opende. Spreker: de heer Eckhardt. Besloten werd o.m., om dezen zomer een onderling schietwedstrijd te houden en het volgend jaar weer gecombineerd te vergaderen.

Apeldoorn, 9 Jan. Alhier had onder groote belangstelling een samenkomst plaats onder voorzitterschap van den heer H. C. J. te Loo. Hartelijk welkom werd geheeten de eerevoorzitter, burgemeester jhr. dr. C. G. C. Quarles van Ufford, en kolonel K. L. Rozendaal. De plaatselijke leider, res. kapitein H. C. Kluck, bracht in zijn jaarverslag naar voren, dat er vooruitgang in de afdeling te bespeuren valt; op zichzelf een verheugend verschijnsel. Kolon 1 Rozendaal nam hierna het woord en ging daarna over tot het uitreiken der prijzen. De prijswinnaars werden reeds genoemd in Het Landstormblad van Januari. Na het woord van den burgemeester had er een filmvertooning plaats. Het slotwoord werd gesproken door wethouder D. Gosker.

Arnhem, 13 Jan. Jaarvergadering. De voorzitter, de heer Franse, opende de bijeenkomst met een welkomstwoord tot de talrijke aanwezigen. Door den secretaris der afdeling werd het jaarverslag voorgelezen, waaruit bleek, dat de afdeling Arnhem zich in een gestadige vooruitgang mag verheugen. Voor de schietbijeenkomsten was in het afgelopen jaar veel animo, terwijl de jaarvergadering druk werd bezocht. De heer Harf vertoonde een paar filmpjes over Joego-Slavië en Lapland. Daarna hield de secretaris-propagandist, de heer Eckhardt, een lezing over de betekenis van ons Vorstehuis.

Baardwijk, 2 Jan. Enkele uitslagen: 1. R. v. d. Heijden, 95 pt.; 2. A. v. d. Tuijl Czn., 94 pt.

Bedum, 2 Febr. Onder leiding van den plaatselijk leider werd in „Concordia“ de gewone maandelijksche schietoefening gehouden van den B.V.L. Deze bijeenkomst kenmerkte zich

STOOMWASCHINR. „DE HOOP“, ASSEN
Aanbevelend, H. v. d. WOUDE
Telefoon 541 - Groningerstraat 226

STOOMWASSCHERIJ
H. HAGENS
UTRECHT
GILDSTRAAT 159
PRIVÉ POORTSTRAAT 49 BIS A
Geheel naar de eischen des tijds ingericht

Berlicum, 26 Jan. Onder de aanwezigen merkten we op: overste Hafkemeijer, de heeren Van Beek en Van Aght, den heer Vieniings, oud-burgemeester van Clinge, jhr. mr. R. A. van Rijkcevoersel, burgemeester van Berlicum, den zeereerw. heer dr. Ondersteyn en den eerw. heer Wouters. Allen werden hartelijk welkom geheeten door den voorzitter, den heer Van Dommelen. Het woord werd gevoerd door de heeren Van Beek en Vieniings. Overste Hafkemeijer reikte hierna de prijzen uit.

Beverwijk, 27 Jan. In het schietlokaal van den B.V.L. en de Politieschietvereniging aan de Raadhuisstraat (de voormalige Huishoudschool) hebben ingrijpende veranderingen plaats gehad, waarbij vooral de veiligheid van de schutters is toegenomen.

Allereerst noemen wij het stalen scherm, waarmee de schietbaan is afgezet. Dit scherm is bekostigd door de Politieschietvereniging, terwijl de B.V.L. een installatie heeft geschonken, waarbij de schietkaarten op vernuftige wijze naar de plaats van bestemming worden getransporteerd. Ook hierbij heeft „safety first“ den voorrang gevoerd. Een 2-tal schijnwerpers stelt den schietbak in een felle gloed, zoodat alle termen aanwezig zijn om zoveel mogelijk rozen te schieten. De aangebrachte veranderingen vormen een bewijs van hetgeen eendrachtige samenwerking vermag.

Bunschoten-Spakenburg. Enkele uitslagen van den gehouden schietwedstrijd; maximum te behalen punten: 400.

Koningschutters klas: 1e pr. B. Hartog 398 pt.; 2e pr. A. v. Diermen 393 pt.; 3e pr. J. Koelewijn Sz. 390 pt.

Scherpschutters klas: 1e pr. G. Vastenhout 396 pt.; 2e pr. D. v. Halteren 395 pt.; 3e pr. R. Koelewijn Pz. 394 pt.; 4e pr. K. Geertsma 393 pt.; 5e pr. J. Nieuwboer 391 pt.

1e klas schutters: 1e pr. T. Koelewijn Lz. 383 pt.; 2e pr. A. Lustig 375 pt.; 3e pr. J. Koelewijn Jz. 374 pt.; 4e pr. G. Vastenhout Jz. 374 pt.; 5e pr. W. Koelewijn Vz. 372 pt.

Voor de leden aan den Eemdijk wordt een aparte wedstrijd gehouden.

Bodegraven, 3 Febr. Na opening door den heer S. Beye, hield generaal-majoor der art. K. E. Oudendijk een treffende rede over de betekenis van het Wilhelmus voor het Nederlandsche volk. De heer Royaards installeerde burgemeester G. R. Vonk tot eerevoorzitter der afdeling; overste Boots bracht hulde aan den plaatselijk leider, luitenant Visser, en reikte voorts brevetten en schietprijzen uit.

Welwillende medewerking werd verleend door „Die Rhijnse Sangers“, uit Bodegraven, die enkele zangnummers ten gehore brachten.

Tot slot van dezen welgeslaagden avond is de Vlootfilm vertoond.

Boxum, 10 Jan. Door deze afdeling werd in de Geref. Kerk een filmavond gehouden. Sprekers van dezen avond waren de heeren B. Anema, burgemeester van Barradeel en J. Bergsma van Leeuwarden. Het slotwoord werd gesproken door kapitein H. C. la Roi.

Chaam, 10 Jan. Enkele uitslagen: 1. P. van Tilburg (pl. leider) 481 pt.; 2. G. van Raak 449 pt.; 3. M. Rops 448 pt.

Culemborg. De afd. vierde Vrijdagavond, 13 Januari j.l., haar 20-jarig bestaan in den Citybioscoop aan de Markt. Velen, zoowel uit deze gemeente als uit de omgeving waren aanwezig om dit feest mede te maken.

Voor het gordin op het podium was een plaats gegeven aan de gemeentevlag aan den eenen, en een lichtreclame van het bekende embleem van den B.V.L. aan den anderen kant, terwijl palmen en planten de versiering, ook voor in de zaal, voltooiden.

In afwijking van het programma, werd eerst het woord gevoerd door It-gen. Duymaer van Twist, die op dezen propaganda-avond overste Donkersloot dank bracht voor zijn vriendelijke woorden en verder allen dankte voor hun medewerking. Spr. herinnerde o.a. aan de revolutiedagen van November 1918, toen de B.V.L. in het geweer werd geroepen. Op die dagen van spanning, volgden dagen van vreugde. De B.V.L. heeft toen het vaderland aan zich verplicht. Spr. bracht eveneens nog in herinnering het défilé van het vorig jaar voor H.M. de Koningin op het Huis ten Bosch. Met het oog op den huidige toestand kan met den B.V.L. nog niet worden gerust. Spr. bracht woorden van hulde aan de vrouwen van B.V.L.-ers, die als het moet hun mannen afstaan om hen in de gelegenheid te stellen het gezag mede te helpen handhaven. Deze vrouwen moeten zich ook thans reeds opofferingen getroosten, zulks in verband met de bijeenkomsten, die haar mannen hebben bij te wonen. Spr. besloot zijna rede met uit te roepen: „Trouw aan Koningin en Vaderland tot in den doot“. Op verzoek van Overste Donkersloot werd een driewerf „Leve de generaal“

Een frissche melange, gedekt met fijn, rijk Sumatra-Zandblad. 'n Luxe sigaar in de lagere prijsklasse.

uitgebracht op den spreker. De toespraak van It-gen. Duymaer van Twist werd voorafgegaan door het gezamenlijk zingen van „Het Lied voor den B.V.L. bij het 20-jarig bestaan“, op de wijze van het Transvaalse Volkslied.

In een gloedvolle rede zette daarna mr. H. Bijleveld de betekenis van den B.V.L. uiteen. Door dit Instituut is er uiterlijk niets gedaan. Gelukkig is zijn ingrijpen na November 1918 niet meer noodig geweest. Doch men is paraat gebleven. Spr. wees er op, hoe H.M. de Koningin zich overal vrijelijk kan bewegen. Dat moet toch wel een oorzaak hebben, waaraan de B.V.L. niet vreemd is. De vraag werd gesteld: wijs eens een instituut aan, dat 20 jaar zou bestaan zonder iets te doen. Het gevolg zou zijn, dat zoo'n instituut langzamerhand zou gaan insluimeren. Met den B.V.L. is dit niet het geval. De B.V.L. staat met zijn 90.000 leden als het ware voor den troon van H.M., gedragen door een hoogere kracht, de Nationale Kracht, oogenschijnlijk in alle partijen versnipperd, staat men in ure des gevaars als één man. Spr. noemde vervolgens verschillende voorbeelden van Gods grootheid in de natuur en in het menschenleven. „Holland, mijn Holland“, „Wat zijt gij toch mooi“, kan spr. niet nalaten uit te roepen. En op dat Holland, heeft God een eigen cachet gelegd. Dit is in het kort de rede van mr. Bijleveld, die met de grootste aandacht gevolgd werd.

Vóór de pauze kwam er nog een verrassing. Burgemeester Kestra had n.l. namens een aantal dames, dat een complot had gesmeed, een vereerende opdracht uit te voeren. Het complot was echter van vredelievenden aard, zoodat de tusschenkomst van den B.V.L. niet noodig was geweest. Deze dames dan hebben geplotterd en gewerkt voor de B.V.L.-ers. En wat hebben deze vrouwen gedaan? Zij hebben in alle stilte een vaandel voor de plaatselijke afdeling gemaakt, als een verrassing voor den voorzitter, den heer Donkersloot. Namens de dames hield de burgemeester dit vaandel, na de onthulling, aan de Culemborgsche afd. aan, daarbij de hoop uitsprekend, dat 't vaandel bij plechtigheden enz. dienst zou mogen doen. Een bij dit vaandel behorende oorkonde werd aan het slot van den avond overhandigd.

Overste Donkersloot aanvaardde het prachtige vaandel in dank — hoopte, dat de B.V.L. in de toekomst het in hem gestelde vertrouwen niet beschaamd zou maken. Spr. moest toegeven, dat het vaandel voor den B.V.L. inderdaad een verrassing was.

Na de pauze werd de uit 3 deelen bestaande prachtige Landstormfilm „20 jaar B.V.L.“ vertoond, waarmede de aanwezigen geruimen tijd van aangename wijze bezig werden gehouden, en voortdat men er erg in had, was bijna 't middernachtelijk uur reeds geslagen.

Cuyk, 14 Januari j.l. had in de oude Botermijn de uitdeling van prijzen plaats van den gehouden schietwedstrijd door de leden van den B.V.L. Alle leden waren present.

De commandant van de plaatselijke afdeling, de heer Adr. Martens, roept allen het welkom toe en doet mededeeling dat de burgemeester verhinderd is bij de prijsuitreiking aanwezig te zijn en dat in den loop van de maand Februari een propaganda-vergadering zal worden gehouden, waarbij een spreker het woord zal voeren. Spreker wijst op de noodzakelijkheid van het voortbestaan van den B.V.L. en spoort de aanwezigen aan propaganda te maken het ledental op te voeren. Ook wijst hij op het groote nut van het geregeld deelnemen aan de schietoefeningen, om in het komende seizoen de schietvaardigheid op te voeren.

De uitslag van den wedstrijd is als volgt: Adr. Martens 97 pt.; M. Verhagen 86 p.; H. Swanen 86 p.; P. Angenendt 86 p.; M. Heijl 86 p.

Diepenveen. Den 11en Januari hielden de

Regeling betreffende den Vrijwilligen Landstorm

Ministerieele beschikking van 30 April 1935, IIe Afd. B. No. 26. (Zie L.O. 1930 No. 2 en 1933 No. 248; L.O. 1935 No. 131, No. 197 en No. 261; L.O. 1936 No. 33, No. 162 en No. 267; L.O. 1938 No. 210 en No. 390.)

In verband met het Koninklijk besluit van 16 April 1935, Staatsblad No. 191, houdende wijziging van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1933, Staatsblad No. 360 („Vrijwillige landstorm-besluit“) en intrekking van het Koninklijk besluit van 10 Juli 1933, Staatsblad No. 361 („Vooroefenings-besluit“), wordt de sedert herhaaldelijk gewijzigde L.O. 1933, No. 248, met ingang van 1 Januari 1936 buiten werking gesteld en treedt met ingang van dienzelfden datum in werking de ondervolgende:

REGELING BETREFFENDE DEN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

I. VRIJWILLIGE LANDSTORM-BESLUIT.

Koninklijk besluit van 10 Juli 1933 (Staatsblad No. 360), zooals dit is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 16 April 1935 (Stbl. No. 191).

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onzen Minister van Defensie van 5 Juli 1933, IIe Afd. B. No. 2; Overwegende, dat het gewenscht is de regeling voor den Vrijwilligen landstorm te herzien; Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

In dit besluit wordt verstaan:

- onder „Minister“ Minister van Defensie;
- onder „Inspecteur“ Inspecteur van den Vrijwilligen landstorm of, voor wat betreft de Vrijwillige Landstormkorpsen luchtwachtdienst en luchtafweerdienst, Commandant van de luchtverdediging;
- onder „vrijwilliger“ degene, die een verbintenis bij den Vrijwilligen landstorm heeft gesloten;
- onder „verbintenis“ een verbintenis bij den Vrijwilligen landstorm;
- onder „landmacht“, „zeemacht“ en „overzeesche weermacht“ hetzelfde als onder deze uitdrukkingen wordt verstaan in Artikel 1, eerste lid, onder b, c en d, der Dienstplichtwet;
- onder „Reglement“ Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht.

Artikel 2.

- De Vrijwillige landstorm omvat:
 - den staf van den Vrijwilligen landstorm;
 - de vrijwillige landstormkorpsen motordienst, vaartuigendienst, luchtwachtdienst, luchtafweerdienst en spoorwegdienst;
 - den Bijzonderen Vrijwilligen landstorm, bestaande uit de in voorkomend geval te vormen landstormkorpsen, waarbij dienst- en reserveplichtigen en vrijwilligers van den Vrijwilligen landstorm in werkelijken dienst komen ter handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust.
- De samenstelling van de in het eerste lid onder A en B genoemde onderdeelen van den Vrijwilligen landstorm wordt door Ons bij afzonderlijk besluit vastgesteld.

Artikel 3.

- Tot een verbintenis als vrijwilliger kunnen worden toegelaten:
 - bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor door den Minister te bepalen diensten: mannelijke personen, die voldoen aan door den Minister, voor zooveel nodig, te stellen eischen, krachtens de Dienstplichtwet geen dienstplicht op zich hebben rusten als gewoon dienstplichtige en niet als vrijwilliger behoren tot de landmacht, de zee-macht of de overzeesche weermacht, alsmede voor zooveel de Minister dit noodig acht, vrouwelijke personen, die voldoen aan door den Minister, voor zooveel nodig, vast te stellen eischen;
 - bij de korpsen, genoemd in het eerste lid, onder B, van Artikel 2: de onder a. vermelde mannelijke personen en, indien en voor zooveel de Minister dit noodig acht, gewone dienstplichtigen van de landmacht, alsmede vrouwelijke personen, die voldoen aan door of vanwege den Minister, voor zooveel nodig, vast te stellen eischen.
- Tot een verbintenis wordt behoudens het bepaalde in het derde lid van Artikel 4, niet toegelaten:
 - hij, die jonger dan 17 jaar is;
 - hij, die overeenkomstig het bepaalde in het eerste en tweede lid van Artikel 4, ongeschikt blijkt te zijn voor den dienst;
 - hij, die verkeert in een der gevallen omschreven in Artikel 25 eerste lid, der gewijzigde Dienstplichtwet, waarbij van toepassing is het bepaalde in het tweede en derde lid van genoemd artikel;
 - hij, die — voor wat betreft de verbintenissen, bedoeld in het eerste lid, onder a — noch Nederlander, noch in den zin der Dienstplichtwet ingezetene is of — voor wat betreft de verbintenis, bedoeld in het eerste lid, onder b — niet Nederlander is;
 - hij, die als officier anders dan eervol is ontslagen;
 - hij, wiens gedrag of wijze van dienstvervulling tijdens een vroeger verblijf in werkelijken dienst niet doet verwachten, dat hij in vrijwilligen militairen dienst ten volle aan de hem te stellen eischen zal voldoen.

Artikel 4.

- Voor den vrijwilliger, die bestemd is tot het verrichten van gewapenden dienst, wordt de geschiktheid of ongeschiktheid voor den dienst in verband met lichaamslengte of met ziekten en gebreken beoordeeld naar de regelen, bedoeld in Artikel 20, eerste lid, der Dienstplichtwet.
- Voor den vrijwilliger, die uitsluitend bestemd is tot het verrichten van ongewapenden dienst, worden, rekening houdende met diens bestemming, de eischen van lichamelijke geschiktheid vastgesteld door den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht, in overleg met den Inspecteur van den Vrijwilligen landstorm, of den Commandant van de luchtverdediging voor zoover het de vrijwilligers betreft van de Vrijwillige landstormkorpsen luchtwachtdienst en luchtafweerdienst.
- In gevallen, waarin het door den Inspecteur wenschelijk wordt geacht, kan op verzoek of met instemming van den adspirant-vrijwilliger, die een verbintenis wenscht aan te gaan bij een der vrijwillige landstormkorpsen, er mede worden volstaan, het in het tweede lid, onder b., van Artikel 3 bedoeld onderzoek omtrent de lichamelijke geschiktheid slechts te gronden op uiterlijke waarneming bij de aanmelding voor de toelating. De in den vorigen volzin bedoelde vrijwilliger wordt zoo spoedig mogelijk na opkomst in werkelijken dienst nader aan een militair geneeskundig onderzoek ter beoordeeling van zijn lichamelijke geschiktheid voor den dienst onderworpen.

Artikel 5.

- De Minister bepaalt, wie bevoegd zijn om bij het voorloopig aangaan van een verbintenis als vrijwilliger het Rijk te vertegenwoordigen.
- Voor het sluiten van een verbintenis wordt gebruik gemaakt van een akte, waarvan het model door den Minister wordt vastgesteld met inachtneming van het bepaalde in Artikel 12, derde lid, van het Reglement.
- De onderteekening van de akte bij de aanneming verbindt den voorloopig aangenomene aanstonds als vrijwilliger, terwijl voor het Rijk uit deze aanneming slechts dan verplichtingen voortvloeien, indien de akte door de door den Minister aan te wijzen autoriteit wordt bekrachtigd.
- Onmiddellijk nadat de akte door den voorloopig aangenomene is onderteekend, wordt hem een exemplaar van het „Reglement betreffende de krijgstuicht“ uitgereikt.

Artikel 6.

- Onder voorbehoud kan worden aangenomen degene, die, hoewel hij overigens voldoet aan de vereischten voor het sluiten van een verbintenis, de deswege vereischte bescheiden nog niet of niet in den juiste vorm kan overleggen, mits de overtuiging bestaat, dat de bedoelde bescheiden binnen een termijn van een maand in orde kunnen worden gebracht.
- De in het eerste lid vermelde termijn van een maand kan, krachtens daartoe door den Minister verleende machtiging, éénmaal met eenzelfde tijdsduur worden verlengd.

Artikel 7.

De verbintenis wordt gesloten voor den duur, welke door den Minister wordt bepaald.

Artikel 8.

Het model van den ontslagbrief, welke krachtens het bepaalde in Artikel 23 van het Reglement wordt uitgeeikt in g val van ontslag op een der gronden, omschreven in de Artikelen 19, 21 en 22 van dat Reglement, wordt door den Minister vastgesteld.

Artikel 9.

- Gewapende dienst bestaat uit het in militair verband verrichten van diensten, waarbij het gebruik van wapens kan worden gevorderd.
- Ongewapende dienst bestaat uit het in militair verband verrichten van diensten, zonder dat daarbij het gebruik van wapens kan worden gevorderd.
- Vrouwelijke vrijwilligers kunnen zich slechts verbinden tot het verrichten van ongewapenden dienst.
- Mannelijke vrijwilligers kunnen zich verbinden tot het verrichten van gewapenden dan wel van ongewapenden dienst, tenzij de Minister anders bepaalt.
- In de akte, bedoeld in het tweede lid van Artikel 5, wordt vermeld, of de verbintenis wordt aangegaan tot het verrichten van gewapenden of van ongewapenden dienst.

Artikel 10.

- De vrijwilliger is verplicht tot werkelijken dienst, indien hij daartoe wordt opgeroepen:
 - tot deelneming aan oefeningen, naar door den Minister voor zooveel nodig te stellen regelen, gedurende ten hoogste 300 uren per jaar; een en ander tenzij de door hem aangegane verbintenis zulks uitsluit;
 - in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, tenzij de door hem aangegane verbintenis bedoelde verplichting uitsluit of de vrijwilliger nog geen 18 jaar oud is;
 - zoolang dit noodig is tot het ondergaan van straf of voor het onderzoek omtrent een strafbaar feit of een krijgstuichtelijk vergrijp, waarvan hij verdacht of beklaagd wordt;
 - voor het in ontvangst nemen of inleveren van tot zijn uitrusting behoorende goederen, zoodoende voor het ondergaan van een onderzoek.
- De vrijwilliger is overigens verplicht tot werkelijken dienst, voor zooveel de door hem aangegane verbintenis hem dit oplegt.
- De oproeping voor den werkelijken dienst geschiedt door of vanwege den Minister op de door dezen te bepalen wijze.
- Aan vrijwilligers, die in werkelijken dienst wenschen te komen buiten den tijd, welken zij in werkelijken dienst moeten doorbrengen, kan dit, naar door den Minister voor zooveel nodig te stellen regelen, worden vergund.

Artikel 11.

- De vrijwilliger is verplicht de tot zijn uitrusting behoorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt of door hemzelf zijn aangeschaft, naar behooren te bewaren en te onderhouden, zoodoende te zorgen, dat zij niet worden gebruikt buiten de gevallen, door den Minister aangewezen.
- De vrijwilliger is verplicht de hem verstrekte reglementen en voorschriften, met gebruikmaking van de hem mede te verstrekken wijzigingsopgaven, bij te houden.
- De vrijwilliger is verplicht de dienstcorrespondentie, welke aan hem wordt gericht door of vanwege den Minister, of door of vanwege een der militaire autoriteiten of commandanten, zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen veertien dagen na ontvangst dier correspondentie, te beantwoorden op een wijze, welke in overeenstemming is met de eischen der krijgstuicht en met inachtneming overigens van de voor het voeren der dienstcorrespondentie door den Minister vastgestelde regelen.
- De vrijwilliger is verplicht zijn adres bekend te maken aan zijn korpscommandant of, indien hij niet tot een korps behoort, aan den Inspecteur; hij is voorts verplicht om, na van adres te zijn veranderd, binnen veertien dagen op overeenkomstige wijze kennis te geven van zijn nieuw adres.
- Bij gebreke van adresopgave geldt voor een oproeping in werkelijken dienst het adres van de laatstbekende woonplaats van den vrijwilliger.
- De vrijwilliger, die niet voldoet aan een ingevolge het eerste, tweede, derde en vierde lid op hem rustende verplichting, kan voor een door den Minister te bepalen tijd, doch niet langer dan één maand, in werkelijken dienst worden geroepen.
- De vrijwilliger, die zich niet onderwerpt aan een hem krachtens een wettelijke bepaling opgelegde straf of niet voldoet aan een oproeping voor den werkelijken dienst, kan, behalve door de in Artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, door de marechasse, de militairen der politietroepen en de ambtenaren van rijks- en gemeentepolitie worden aangehouden en naar de plaats van bestemming worden overgebracht.

Artikel 12.

De vrijwilliger, die onafgebroken 24 uren of langer verplicht in werkelijken dienst verblijft, heeft in dat tijdvak aanspraak op militaire inkomsten.

Artikel 13.

- De vrijwilliger, die tot officier wordt benoemd, gaat bij zijn benoeming als zoodanig over naar het reservepersoneel der landmacht.
- Bevordering van vrijwilligers beneden den rang van tweede-luitenant geschiedt naar door den Minister te stellen regelen.
- De ouderdom in elken rang wordt voor de vrijwilligers op gelijke wijze bepaald, als in Artikel 12 der Wet voor het reservepersoneel der landmacht 1905 voor laatstbedoeld personeel is aangegeven.

OPEL AUTOMOBIELEN
Product van General Motors
Official Dealer
FIRMA J. L. SPOORMAKER - ROTTERDAM
Nieuwe Binnenweg 446 - Tel. 35780 (3 lijnen)

A. KUYVENHOVEN'S
Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

WEGENTEER EN ASPHALTPRODUCTEN
VAN DE
N.V. OLSTER ASPHALTFABRIEK, OLST

DE Edelman
SIGAAR IS PRIMA

Artikel 14.

1. De vrijwilliger is verplicht in uniform gekleed te zijn, dan wel het voorgeschreven ken- teeken te dragen, wanneer hij werkelijken dienst verricht, tenzij de Minister anders bepaalt.
2. Door of vanwege den Minister wordt bepaald, in welke andere gevallen dan in het eerste lid bedoeld, het den vrijwilliger vergund is in uniform gekleed te zijn.

Artikel 15.

De Minister bepaalt, of de vrijwilliger, die bij den Staf van den Vrijwilligen Landstorm of bij een der vrijwillige landstormkorpsen in een militairen rang is aangesteld en bij beëin- diging van zijn verbintenis gewoon dienstplichtige is of wordt, alsdan den bij den Vrijwilligen landstorm verkregen rang behoudt.

Artikel 16.

De Inspecteur zal den vrijwilliger, die de voorwaarden, waarop die verbintenis berust, schendt of niet nakomt, voordragen voor ontslag.

Artikel 17.

Het sedert herhaaldelijk gewijzigd Koninklijk besluit van 28 Februari 1922 (Staatsblad No. 92) vervalt.

Artikel 18.

Dit besluit kan worden aangehaald als „Vrijwillige Landstormbesluit“.

Artikel 19.

Dit besluit treedt in werking op een door den Minister te bepalen tijdstip. Onze Minister van Defensie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staats- blad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, den 10den Juli 1933.

De Minister van Defensie,

L. N. DECKERS.

WILHELMINA.

II. VRIJWILLIGE LANDSTORM-BESCHIKKING.

Ministerieele beschikking van 18 Juli 1933, IIe Afd. B. No. 47, zoo- als deze sedert is gewijzigd.

§ 1.

In deze beschikking wordt verstaan:

- a. onder „Minister“ Minister van Defensie;
- b. onder „Inspecteur“ Inspecteur van den Vrijwilligen landstorm;
- c. onder „vrijwilliger“ degene, die een verbintenis bij den Vrijwilligen landstorm heeft gesloten;
- d. onder „verbintenis“ een verbintenis bij den Vrijwilligen landstorm;
- e. onder „landmacht“, „zeemacht“ en „overzeesche weermacht“ hetzelfde als onder deze uitdrukkingen wordt verstaan in Artikel 1, eerste lid, onder b, c en d der Dienstplichtwet;
- f. onder „Reglement“ Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke land- macht.

§ 2.

1. Hij, die een verbintenis wenscht te sluiten, moet de volgende bescheiden overleggen:
 10. een uittreksel uit het geboorteregister of een ander authentiek stuk, waaruit zijn leeftijd blijkt;
 20. een bewijs van Nederlanderschap of een bewijs van ingezetenschap in den zin der Dienstplichtwet;
 30. een bewijs van goed gedrag, door den burgemeester der gemeente, waar hij gevestigd is, niet eerder afgegeven dan drie maanden vóór den datum, waarop de aanmelding geschiedt en waarin moet zijn vermeld, dat belanghebbende van zijn 10de levensjaar af van goed zedelijk gedrag is geweest;
 40. minderjarig zijnde, een gelegaliseerd bewijs van toestemming van hem of haar, die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent, ingericht volgens het bij deze beschikking be- hoorende Model I; legalisatie wordt niet vereischt, indien de onderteekening geschiedt in tegenwoordigheid van een officier of onderofficier, als bedoeld in het eerste lid van § 4;
 50. indien de verbintenis eventueel zal worden aangegaan ná den 1sten Januari van het jaar, waarin belanghebbende 19 jaar oud wordt, een bewijs, aangevende zijn verhouding tot den dienstplicht, af te geven door den burgemeester der gemeente, waar hij voor den dienstplicht werd ingeschreven.)
2. Voor het sluiten van een verbintenis als bedoeld in Artikel 3, eerste lid sub b, van het „Vrijwillige landstormbesluit“, door daarvoor overigens in aanmerking komende ambtenaren der Nederlandsche Spoorwegen, met bestemming voor den dienst van tijdelijk reserve-officier bij het Vrijwillig landstormkorps spoorwegdienst, moet bovendien worden overgelegd:
 10. een aan Hare Majesteit de Koningin gericht verzoekschrift om, in geval van opkomst in werkelijken dienst, voor benoeming tot tijdelijk reserve-officier in aanmerking te mogen komen;
 20. een geneeskundige verklaring, waaruit de lichamelijke geschiktheid van den adspirant-vrijwilliger blijkt.
3. Een gewoon dienstplichtige behoeft voor het sluiten van een verbintenis niet te over- leggen de stukken, vermeld in het eerste lid, onder 10 en 50.
4. De legeskosten, verschuldigd voor de bescheiden bedoeld in het eerste en tweede lid van deze paragraaf, kunnen eventueel ten laste van het Rijk worden gebracht.

§ 3.

Het sluiten en bekrachtigen van een verbintenis geschiedt met gebruikmaking van een akte in tweevoud, ingericht volgens één der bij deze beschikking behorende Modellen II A tot en met VB.

§ 4.

1. De Inspecteur wijst de onder zijn bevelen staande officieren en onderofficieren aan, die bevoegd zullen zijn om bij het sluiten van verbintenissen het Rijk te vertegenwoordigen en die tevens de in § 3 bedoelde akten in tweevoud zullen hebben op te maken.
2. Vóór het onderteekenen der akte door den aspirant-vrijwilliger moet hem gelegen- heid worden gegeven kennis te nemen van de bepalingen, waaronder hij zich verbindt. Des- gewenscht moet hem daarbij de noodige voorlichting worden gegeven.
3. De akten worden bekrachtigd voor wat de verbintenissen bij den Staf van den Vrij-

) Hier wordt bedoeld de gemeente, waarin de betrokken persoon heeft geloot.

willigen landstorm betreft door den Inspecteur, en overigens door den erbij betrokken korps- commandant.

4. Van de in tweevoud geteekende en bekrachtigde verbandakte wordt één exemplaar ter hand gesteld aan den betrokken vrijwilliger, terwijl het andere exemplaar wordt opgelegd in het archief van de autoriteit, die de verbandakte heeft bekrachtigd.

5. Ten aanzien van hem, die vroeger een rang beneden dien van tweede-luitenant heeft bekleed bij de landmacht, de zeemacht of bij de overzeesche weermacht, bepaalt de Inspec- teur voor zooveel noodig, of hij bij den Vrijwilligen landstorm in dien rang of in een lageren rang zal worden aangesteld.

§ 5.

1. Tenzij in de verbandakte anders wordt overeengekomen, wordt de verbintenis geslo- ten voor een tijdvak van vier jaren en na afloop van den duur van vier jaren stilzwijgend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger, uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant of aan den Inspecteur, die de verbintenis heeft bekrachtigd, schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te be- stendigen.

2. De Inspecteur is bevoegd een ontslag wegens eindiging van de verbintenis op te schorten, indien en zoolang de vrijwilliger de tot zijn uitrusting behorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt, niet heeft ingeleverd, of de in geval van beschadiging, zoek- raken of verloren gaan van aan hem toevertrouwde rijksgoederen ontstane schade aan het Rijk niet heeft vergoed.

3. Verbintenissen, welke zouden eindigen in een tijdvak, waarin de Vrijwillige landstorm geheel of gedeeltelijk werkelijken dienst verricht in verband met oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, eindigen niet vóór het einde van dit tijdvak, tenzij de Minister anders bepaalt.

§ 6.

1. De verbintenis van den vrijwilliger, die bestemd wordt tot gewoon dienstplichtige, eindigt op den dag, voorafgaande aan dien, waarop hij als zoodanig wordt ingelijfd, met dien verstande, dat ten aanzien van hem, voor wien de eerste oefening eerst later aanvangt, de verbintenis kan worden bestendigd tot en met den dag, voorafgaande aan dien, waarop belang- hebbende de eerste oefening aanvangt.

2. De verbintenis van den vrijwilliger, bedoeld in het eerste lid van Artikel 13 van het „Vrijwillige landstorm-besluit“, eindigt op den dag, voorafgaande aan dien, waarop hij naar het reserve-personeel overgaat.

§ 7.

1. Aan den vrijwilliger, die wordt ontslagen op een der gronden omschreven in de Artikelen 19, 21 en 22 van het Reglement, wordt een ontslagbrief uitgereikt.

2. In de gevallen, omschreven in het eerste lid onder a en het tweede lid van Artikel 19, alsmede in de Artikelen 21 en 22 van het Reglement, geschiedt het verleenen van ontslag en het uitreiken van den ontslagbrief door den Minister.

3. Het ontslag op grond van het eerste lid onder b, c, d, e en f van Artikel 19 van het Reglement, alsmede het ontslag aan vrijwilligers bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm, wegens diensteindiging tengevolge van het bereiken van de leeftijdsgrens van 55 jaar, wordt verleend door den Inspecteur. Aan den betrokken vrijwilliger wordt een ontslagbrief afge- geven door den Inspecteur of door den korpscommandant, die, overeenkomstig het bepaalde in het derde lid van § 4, bevoegd is de verbintenis te bekrachtigen van de categorie, waartoe de betrokken vrijwilliger behoort. Deze ontslagbrief is ingericht volgens het bij deze beschik- king behorende Model VIA of VIB.

4. Heeft het ontslag plaats om een der redenen aangegeven in Artikel 19 van 't Reglement, dan wordt in den ontslagbrief vermeld, dat eervol ontslag is verleend, terwijl in de gevallen, om- schreven in Artikel 21, wordt ingevuld, dat niet-eervol ontslag is verleend.

5. In de gevallen, aangeduid in Artikel 22 van het Reglement, kan in den ontslagbrief tevens worden vermeld, dat het ontslag eervol dan wel niet-eervol is verleend.

6. De Inspecteur doet in voorkomend geval aan den Minister het voorstel tot het ver- leenen van ontslag op grond van het bepaalde in de Artikelen 19, eerste lid onder a en tweede lid, 21 en 22 van het Reglement.

§ 8.

1. Vrouwelijke personen worden in normale tijden niet en in geval van oorlog, oorlogs- gevaar of andere buitengewone omstandigheden slechts, nadat de Minister daartoe in het algemeen of voor elke verbintenis afzonderlijk de machtiging zal hebben verleend, tot een verbintenis toegelaten.

2. Zij die behooren tot het reserve-personeel, worden niet tot een verbintenis toegelaten.

§ 9.

1. Tot een verbintenis bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor het verrichten van gewapenden dienst, in geval van handhaving of herstel van de openbare orde en rust, bij één der door den Inspecteur te bepalen korpsen of verbanden, genoemd in het vierde lid van § 1 van L.O. 1932, No. 167, kunnen worden toegelaten:

A. Met behoud van den laatstbeksleeden rang:

- a. gewezen gewoon dienstplichtigen, beneden den rang van tweede-luitenant, die als zoodanig overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid van Artikel 45 der Dienstplichtwet zijn ontslagen;
- b. zij, die hebben behoord tot het reserve-personeel der landmacht beneden den rang van tweede-luitenant en als zoodanig eervol zijn ontslagen.
- c. gewezen beroepsmilitairen van de landmacht, van de zeemacht of van de overzeesche weermacht beneden den rang van tweede-luitenant, die als zoodanig eervol zijn ontslagen;
- d. gewezen militairen van de landmacht, als bedoeld in het eerste lid van Artikel 4, onder 10 en 20 van punt f, van het Reglement, die als zoodanig eervol zijn ontslagen;
- e. gewezen vrijwilligers van het voormalige Vooroefeningsinstituut — voor zooveel niet reeds vallende onder een der categorieën a tot en met d — die in het bezit zijn geweest van het bewijs van voorgeoefendheid of een rang hebben bekleed en die als vrijwilliger eervol zijn ontslagen;
- f. buitengewone dienstplichtigen als bedoeld in Artikel 53, derde lid, der Dienstplichtwet, die op grond van de herhaaldelijk gewijzigde Landstormwet van 1913 in werkelijken dienst zijn geweest.

B. Zonder eenigen rang:

- a. eervol ontslagen beroepsofficieren van de landmacht, de zeemacht en de overzeesche weermacht;
- b. eervol ontslagen reserve-officieren van de landmacht, de zeemacht en de overzeesche weermacht.

Voor een eventuele herbenoeming tot officier wordt verwezen naar lid 7 van deze paragraaf.

2. Ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde vrijwilligers kunnen bij het sluiten van de verbintenis de bescheiden, bedoeld in het eerste lid, onder 1o en 2o van § 2, worden vervangen door het hen betreffende uittreksel uit het stamboek (staat van dienst).

3. De verbintenis van den in het eerste lid bedoelden vrijwilliger kan worden bestendig uiterlijk tot den 1sten October van het jaar, waarin belanghebbende 55 jaar oud wordt.

4. De in het eerste lid bedoelde vrijwilliger behoeft niet tot het deelnemen aan oefeningen in werkelijken dienst te komen, doch is, voor zoover de Inspecteur het noodig acht, verplicht zich elk jaar eenmaal te onderwerpen aan een onderzoek. Hij verschijnt daarbij in uniform gekleed en bovendien voorzien van de overige tot zijn uitrusting behorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt of door hemzelf zijn aangeschaft.

5. De vrijwilliger, wiens goederen bij het onderzoek blijken niet in den vereischten staat te verkeeren, kan nogmaals tot gelijke handeling worden verplicht.

6. De vrijwilliger staat bij het in het vierde lid bedoelde onderzoek onder de bevelen van de autoriteit, die het onderzoek houdt.

7. Ten aanzien van vrijwilligers, als bedoeld in het eerste lid, die gewezen beroeps- of reserve-officier zijn, kan de Inspecteur, nadat zij in geval van handhaving of herstel van de openbare orde en rust in werkelijken dienst zijn gekomen, indien hij hen op dat tijdstip geschikt oordeelt, een voordracht tot benoeming in hun vorigen of een lageren rang indienen, overeenkomstig het bepaalde in Artikel 47 van het sedert herhaaldelijk gewijzigd Koninklijk besluit van 12 Februari 1923, No. 25 (L.O. 1930, No. 139, blz. 21 en 38).

§ 10.

1. Gewone dienstplichtigen van de landmacht, die de eerste oefening hebben volbracht, mogen, met inachtneming overigens van het bepaalde in het tweede en derde lid, en tot de door den Minister voor zooveel noodig te bepalen getallen, worden toegelaten tot een verbintenis bij een der vrijwillige landstormkorpsen motordienst, vaartuigendienst of spoorwegdienst, met bestemming voor gewapenden dienst.

2. Gewone dienstplichtigen, die een mobilisatiebestemming hebben als chauffeur, motorrijder, monteur, machinist bij een zoeklichtafdeeling, specialist, werkman of onderofficier-administrateur, of die, zonder tot een der genoemde categorieën te behooren, naar het oordeel van den commandant van het regiment of korps waarbij zij in registratie zijn, voor den dienst bij hun oorlogsonderdeel niet kunnen worden gemist, zoomede, voor wat betreft de vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst, gewone dienstplichtigen, die in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden niet of voorloopig niet aan een buitengewone oproeping in werkelijken dienst behoeven te voldoen, worden niet tot een verbintenis, als bedoeld in het eerste lid, toegelaten; bekrachtiging van zoodanige verbintenis mag derhalve niet plaats vinden dan nadat, in overleg met den commandant van 't regiment of korps, waarbij de betrokken gewoon dienstplichtige in registratie is, is vastgesteld, dat geen der genoemde omstandigheden zich tegen het tot stand komen van de verbintenis verzet.

3. Overigens worden tot een verbintenis bij een der vrijwillige landstormkorpsen motordienst, vaartuigendienst of spoorwegdienst slechts zij toegelaten, die voldoen aan door den Inspecteur, in verband met den dienst bij de genoemde korpsen, vast te stellen bijzondere eischen; de Inspecteur bepaalt, of de verbintenis wordt gesloten met bestemming voor gewapenden of voor ongewapenden dienst.

§ 11.

1. De vrijwilliger van de vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst is verplicht in werkelijken dienst te komen tot deelneming aan oefeningen gedurende ten hoogste drie werkdagen per jaar.

2. De vrijwilliger van het Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst is verplicht in werkelijken dienst te komen tot deelneming aan oefeningen gedurende ten hoogste 20 uren per jaar.

3. De vrijwilliger van het Vrijwillig landstormkorps spoorwegdienst is niet verplicht in werkelijken dienst te komen tot deelneming aan oefeningen.

§ 12.

1. De vrijwilliger, die behoort tot een der vrijwillige landstormkorpsen, kan tot een der rangen beneden dien van tweede-luitenant, uitgezonderd den rang van vaandrig, worden aangesteld, indien hij aan de voor den betrokken rang geldende eischen voldoet en aan zijn diensten in dien rang behoefte bestaat.

2. De aanstelling in de in het eerste lid bedoelde rangen geschiedt door den korpscommandant.

3. Vrouwelijke vrijwilligers kunnen geen rang bekleeden.

4. De Inspecteur stelt de eischen vast, waaraan de in het eerste lid bedoelde vrijwilliger moet voldoen om tot een der in dat lid genoemde rangen te kunnen worden aangesteld; de vrijwilliger kan niet in een rang worden aangesteld, vóór het bereiken van den leeftijd van 18 jaren.

5. Op den vrijwilliger, behorende tot een der vrijwillige landstormkorpsen, die, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, bij den Vrijwilligen Landstorm in een rang is aangesteld en bij beëindiging van zijn verbintenis gewoon dienstplichtige is of wordt, is het bepaalde in L.O. 1938, No. 233, van toepassing.

6. De vrijwilliger, behorende tot het Vrijwillig landstormkorps motordienst of tot het Vrijwillig landstormkorps spoorwegdienst, wordt, indien hij bij beëindiging van zijn verbintenis gewoon dienstplichtige is of wordt, overgeplaatst of ingedeeld onderscheidenlijk bij het Korps motordienst en het Ie bataljon van het Regiment genietroepen (met bestemming voor de spoorwegtroepen).

7. De vrijwilliger, behorende tot het Vrijwillig landstormkorps vaartuigendienst of tot het Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst, wordt, bij beëindiging van zijn verbintenis, indien hij bij het sluiten van de verbintenis reeds gewoon dienstplichtige van de landmacht was, teruggeplaatst bij het korps, waartoe hij vóór het sluiten van de verbintenis als zoodanig behoorde. Behoorde hij vóór het sluiten van de verbintenis tot de zeemacht of was hij nog niet aan een korps van de landmacht toegewezen, dan doet de daarbij betrokken korpscommandant omtrent zijn plaatsing tijdig een voorstel aan den Minister van Defensie.

§ 13.

De Inspecteur regelt de wijze, waarop bekendheid wordt gegeven aan de gelegenheid tot het sluiten van een verbintenis bij den Staf van den Vrijwilligen landstorm en bij de vrijwillige landstormkorpsen.

§ 14.

De korpscommandant doet omtrent den vrijwilliger, die voor den dienstplicht is of wordt ingeschreven, binnen twee dagen, nadat de na te noemen feiten zich hebben voorgedaan, opgaaf aan den Commissaris der Koningin van:

- a. het aangaan der verbintenis;
b. overplaatsing naar een ander korps;
c. eindigen van de verbintenis en andere omstandigheden, welke van invloed kunnen zijn op de vervulling van den dienstplicht.

§ 15.

1. Als oproeping voor den werkelijken dienst, bedoeld in het eerste lid, onder a en d,

van Artikel 10 van het „Vrijwillige landstorm-besluit“, geldt de door of vanwege den betrokken korpscommandant aan den vrijwilliger bekend te stellen regeling van dien werkelijken dienst; desnoodig kan schriftelijke oproeping, eventueel per aangeteekend schrijven, plaats vinden door den korpscommandant of den Inspecteur.

2. De vrijwilliger, die in normale tijden voor andere doeleinden dan die, bedoeld in het eerste lid, in werkelijken dienst moet komen, wordt daartoe rechtstreeks opgeroepen door den korpscommandant of den Inspecteur, voor zooveel noodig per aangeteekend schrijven.

3. In het geval, dat het adres van den vrijwilliger niet bekend is, kan de medewerking van den burgemeester worden ingeroepen om den vrijwilliger bij openbare kennisgeving in werkelijken dienst te roepen.

4. De Inspecteur biedt in voorkomend geval den Minister een met redenen omkleed voorstel aan tot het in werkelijken dienst doen komen van een vrijwilliger, op grond van het bepaalde in het zesde lid van Artikel 11 van het „Vrijwillige landstorm-besluit“; in dit voorstel moet de tijdsduur worden genoemd, welke voor het verblijf in werkelijken dienst wordt noodig geacht.

§ 16.

1. Met betrekking tot het door den vrijwilliger, anders dan voor het verrichten van werkelijken dienst, gebruiken van de tot zijn uitrusting behorende goederen, voor zoover deze hem zijn uitgereikt of door hemzelf zijn aangeschaft, is het te dier zake voor dienstplichtigen in § 137 der „Dienstplichtbeschikking“ M.B. van 30 Augustus 1935, VIIde Afd., No. 507 H) bepaalde van overeenkomstige toepassing.

2. Vrijwilligers van het Vrijwillig landstormkorps motordienst mogen de in het eerste lid bedoelde goederen bovendien gebruiken, wanneer zij deelnemen aan de voor de „Bijzondere vrijwilligers“ (L.O. 1932, No. 167) georganiseerde schietoefeningen, schietwedstrijden, landdagen, e.d.

§ 17.

Vrijwilligers, die in werkelijken dienst wenschen te komen buiten den tijd, welken zij in werkelijken dienst moeten doorbrengen, moeten hun daartoe strekkend verzoek, langs den hiërarchieken weg, richten aan den Minister van Defensie.

§ 18.

Deze beschikking kan worden aangehaald als „Vrijwillige landstorm-beschikking.“

MODEL IV.

VERBANDAKTE.

VRIJWILLIGE LANDSTORM (Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst).

..... 1)

..... volgens de bestaande bepalingen bevoegd om ten aanzien van het onderwerp dezer akte het Rijk te vertegenwoordigen, verklaart te hebben aangenomen

geboren te 2) 19 .. 4)

om, overeenkomstig de bepalingen van het „Vrijwillige landstorm-besluit“, en de ter uitvoering daarvan in de „Vrijwillige landstorm-beschikking“ gestelde regelen, met inachtneming van de ter zake betrekkelijke bepalingen van het „Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht“, het Koninkrijk der Nederlanden als vrijwilliger bij den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor ongewapenden dienst bij het Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst, te dienen voor den tijd van één jaar, ingaande 19 .. 5)

..... 2)

- a. verklaart bekend te zijn met vorenbedoeld besluit en de ter uitvoering daarvan gestelde regelen en zich daarop door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk te hebben doen aannemen tot gezegd einde;
b. belooft trouw aan de Koningin en onderwerping aan de krijgstucht;
c. verklaart zich te onderwerpen aan alle dienstvoorschriften voor de Koninklijke landmacht gemaakt of nog te maken, voor zoover die te zijnen aanzien van toepassing zijn; en
d. verklaart niet aangesloten te zijn en zich niet te zullen aansluiten bij of op eenigerlei wijze steun te zullen verleen aan groepen of vereenigingen van personen, welker doel of handelingen in strijd zijn met de plichten van den militair.

Contractanten zijn verder overeengekomen, dat de vrijwilliger niet verplicht is tot opkomst in werkelijken dienst ter handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust.

Deze verbintenis wordt na afloop van den duur van één jaar stilzwijgend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger, uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te bestendigen.

Hiervan is te 6) 7) 19 .., deze akte in tweevoud opgemaakt, en door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk en den aangenomene onderteekend, zijnde voorts een exemplaar dezer akte door ieder der contractanten behouden.

..... 8) 9)

De ondergeteekende 10) Commandant van het Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst, verklaart bij dezen vorenstaande verbintenis te bekrachtigen.

Te 's-Gravenhage, 19 .. 11)

1) Geslachtsnaam, voornamen en hoedanigheid van hem, die bevoegd is om ten deze het Rijk te vertegenwoordigen.
2) Geslachtsnaam en voornamen van den aangenomene.
3) Geboorteplaats van den aangenomene.
4) Geboortedatum van den aangenomene.
5) Datum van ingang der verbintenis.
6) Plaats.
7) Datum van onderteekening.
8) Handteekening van den vertegenwoordiger van het Rijk.
9) Handteekening van den aangenomene.
10) Geslachtsnaam, voornamen en rang van den Commandant van het Vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst.
11) Datum van bekrachtiging.
12) Handteekening van den korpscommandant.

DE VRIJWILLIGE LANDSTORM EN DE LUCHTVERDEDIGING.

Overwegende, dat het, in verband met de oprichting van het commando Luchtverdediging, gewenscht is de regeling betreffende den Vrijwilligen Landstorm te herzien, is bij Kon. besluit van 20 Januari (Staatsbl. 580) bepaald, dat in het „Vrijwillige Landstorm-besluit“ de volgende wijzigingen worden aangebracht:

10. In Artikel 1 wordt het onder b. gestelde gelezen: „onder „Inspecteur“ Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm of, voor wat betreft de Vrijwillige Landstormkorpsen Luchtwachtdienst en Luchtafweerdienst, Commandant van de Luchtverdediging“;

20. In Artikel 2 wordt het onder B. gestelde gelezen: „de vrijwillige landstormkorpsen motordienst, vaartuigendienst, luchtwachtdienst, luchtafweerdienst en spoorwegdienst“;

30. Het gestelde in artikel 4, 2de lid, te vervolgen met: „of den Commandant van de luchtverdediging voor zoover het de vrijwilligers betreft van de Vrijwillige Landstormkorpsen luchtwachtdienst en luchtafweerdienst“.

(Zie ook blz. 7 van dit blad.)

OUDE-WETERING.

De heer J. Schouten, lid Tweede Kamer Staten-Generaal.

20 Jan. vond in de Gereformeerde Kerk alhier de herdenking plaats van het 20-jarig bestaan van den Bijz. Vrijw. Landstorm. De voorzitter van de plaatselijke Landstormcommissie, dr. van der Bijl, opende de samenkomst met 'n woord van welkom tot den burgemeester van Alkemade en Generaal Kiès uit 's-Gravenhage, terwijl een aantal hooggeplaatste Officieren den avond met hun tegenwoordigheid opluisterden. Nadat eenige toepasselijke liederen door het jeugdchor ten beste waren gegeven was het woord aan den spreker van dezen avond het Kamerlid J. Schouten, die in gloedvolle woorden de betekenis van den B.V.L. schetste. Spr. memoreerde de stichting van den B.V.L. in November 1918 en zette vervolgens uiteen waarom de B.V.L. ook thans nog dringend noodig is. Hij spoorde de leden aan trouw te blijven aan het eens gegeven woord en hoopte dat, indien de B.V.L. ooit groepeeren zou worden tot handhaving van het wettig gezag, deze organisatie ook haar eens gegeven woord gestand zou doen. Na de rede voerde nog het woord de heeren Kiès, Kapitein Smit namens de Stelling Amsterdam en Kapitein Karres namens de Gewestelijke Landstormcommissie Zuidholland-West.

Onder leiding van den heer Smink gaf het gemengde koor eenige zeer keurige liederen ten beste. Na een dankwoord van den voorzitter aan de sprekers en de samenzang „Zij zullen het niet hebben“, werd deze samenkomst besloten. Vermeld dient nog te worden, dat ook de heer H. Snaterse, bariton-zanger, z'n medewerking verleende, waarvoor hem een bijzonder woord van dank werd gebracht.

VLISSINGEN.

In de groote zaal van Grand Hotel „Britannia“ werd 26 Jan. een propagandafilmavond gehouden, welke zeer druk bezocht was door leden der afdeeling met hun dames, verschillende militaire en burgerlijke autoriteiten.

De voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, Kapitein der infanterie P. A. Geelhoed, heette allen welkom, en zei dat het hem buitengewoon veel ge-

noegen deed, dat zoo velen waren opgekomen. De belangstelling der militaire en burgerlijke autoriteiten werd in het bijzonder op prijs gesteld. Voor spr. bleek hieruit het medegevoelen voor het prachtige instituut der landstormers.

Door den eere-voorzitter der afdeeling was de commissie er toe in staat gesteld dat de Vlissingse militairen der vijf jongste lichten tot dezen avond werden uitgenodigd en hij hoopte dat velen van hen tot den B.V.L. zullen treden.

Spr. bracht den eere-voorzitter dank dat deze zich bereid had verklaard een inleidend woord te willen spreken en hij gaf daarom gaarne het woord aan den burgemeester van Vlissingen, den heer C. A. van Woelderens, die als eere-voorzitter der afdeeling Vlissingen, zei, dat hij met genoegen de uitnodiging had aanvaard om tot de aanwezigen een kort woord te spreken. Hij wenschte de commissie geluk met de groote opkomst en stelde de aanwezigheid van het gemeentebestuur, hetwelk vertegenwoordigd was door wethouder Anker; van den Garnizoenscommandant, den Commandant der Kon. Marechaussee en jhr. Schuurbecque Boeye, vertegenwoordiger Gew. Landstormcommissie, op hoogen prijs. (De ondercommandant der maritieme middelen was verhinderd).

De burgemeester prees de activiteit van de plaatselijke commissie in haar huidige samenstelling, om het onderling contact onder de Vlissingse landstormers te verlevendigen en wees daarna op de ernst der tijden. Het oorlogsgevaar waart door de wereld en ons land dient paraat te zijn. Alle goede Nederlanders dienen toe te treden tot den Bijz. Vrijw. Landstorm, vooral alle goede Zeeuwen, die zoo trouw zijn aan het gezag, en zeker alle Vlissingers, daar onze goede stad door oer-oude banden verknocht is aan ons Oranjehuis.

Tenslotte verzocht de eere-voorzitter het 1ste couplet van het Wilhelmus aan te heffen, waaraan door allen spontaan staande werd voldaan. Met een driewerf „Leve de Koningin“, nagevolgd door de aanwezigen, eindigde de burgemeester, onder applaus, zijn rede.

Kapelaan B. G. A. van Zijl, van 's Heerenhoek, sprak vervolgens een propagandawoord.

Vele problemen vragen in dezen tijd om oplossing, aldus spr. Er zijn vele geestelijk ontwortelden en de oplossing is: te zorgen dat de rechten van den enkeling geëerbiedigd worden, die in extremistische landen onder den voet getreden worden. Het systeem der vorige eeuw heeft de volken hiervoor rijp gemaakt. In ons vaderland hebben wij, Gode zij dank, nog het recht te spreken. De enkeling heeft zijn vrijheid en zelfstandigheid nog en gelukkig zijn er in ons land instanties, die deze rechten en vrijheden tegen vreemde invloeden willen verdedigen. De B.V.L. zal, als het moet, die vrijheden van den enkeling verdedigen. Het devies is trouw aan H. M. de Koningin, trouw aan de groote goederen, welke wij in ons vaderland gelukkig nog bezitten.

Spr. wakte op, onder de bescherming van de Hooge Landsvrouwe, H. M. de Koningin, het gezag te steunen en de dierbare goederen die ons gegeven zijn, te beschermen. (Luid applaus).

Hierna werd de geluidsfilm van den Nationalen Landstorm vertoond, gevolgd door films betrekking hebbend op het 40-jarig regeeringsjubileum van H. M. de Koningin, welke films bijzondere belangstelling trokken.

De heer jhr. Schuurbecque Boeye, burgemeester van Zierikzee en vice-voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie Zeeland, sprak een slot woord, waarin hij dank bracht aan alle medewerkers, waardoor deze avond zoozeer geslaagd mag genoemd worden. Een band, één beginsel, belichaamd in den B.V.L., verenigt ons allen, aldus

spr. Over Oranje behoeven wij eigenlijk niet te spreken in Vlissingen, dat in de geschiedenis zoovele malen getoond heeft van een bijzondere liefde voor het Huis der Oranjes bezielde te zijn. De B.V.L. is een der instrumenten in handen van de overheid tot steun van het wettig gezag. En dit laatste culmineert in de Kroon, in het huis der Oranjes, dat door de eeuwen heen de lage landen aan de zee getrouw is gebleven.

De bijeenkomst werd besloten met het staande zingen van „Mijn Schildt ende betrouwen“ en 'n dankwoord van den voorzitter Kapitein Geelhoed.

TWENTE.

Burgemeester Mr. J. M. Ravesloot, voorzitter van de plaatselijke afdeeling van den B.V.L. te Avereest (Dedemsvaart) is benoemd tot lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „Twente“.

H. K. H. Prinses Beatrix.

31 JANUARI 1939.

Op dees dag van groote vreugde
Zet ik enkele regels neer,
Om mijn wenschen neer te schrijven
En te Danken, God den Heer,
Neerlands lief en klein Prinsesje
Is vandaag zoo waar één jaar,
Hartelijk wil ik feliciteeren
Het Edel Prinselijk Ouderpaar.
Ook het jong en lief Prinsesje
Beatrix, zoo teer bemind,
Ook aan U, mijn beste wenschen
Lief en aardig Vorstenkind.
Dagelijks kijk ik naar de foto
Die ik knipte uit dit blad,
Omdat ik ons klein Prinsesje
Gaarne in mijn woning had.
Ik zie nu in een box een kindje
Dat God schonk aan Nederland,
Tot een Zegen en Versterking
Van den Ouden Oranjeband,
Als ik dus die lieve kleine
Snoezig in haar box zie staan,
Ja, dan dank ik God den Heere
Voor hetgeen Hij heeft gedaan.
Door aan Nederland te geven
Een Bemide Koningin,
Een Prinselijk Paaf, Een klein Prinsesje
Hier zie ik Gods goedheid in.
Dank aan Hem, die zulk een Rijkdom
Schonk aan 't Oude Nederland,
En uit 't klein, maar oude Woerden
Rijk ik met Eerbied mijne hand.
Aan den Koningin van Neerland
Aan het Prinselijk Paaf,
Aan dat Lieve Beatrixje
Het Prinsesje van één jaar.
En ik eindig met de Bede
Heere, schenk uit Uwen Hand,
Vrede, Voorspoed, Rijken Zegen
Aan Oranje en Nederland.

K. KAMSTEEG, Woerden,
Eerelid afd. Barwoutswaarder en
Rietveld van den B.V.L.

ONTVANGEN BROCHURES, ENZ.

Bij de N.V. Uitgevers Mij. „Kosmos“ te Amsterdam verscheen: „De Bericht-hond“ door C. A. Kruis, Res.-Kapt. der Infanterie. De prijs bedraagt f 1.90 en behoeft dus geen bezwaar te zijn om van dit interessante werkje kennis te nemen. Vooral voor militairen is het zeer nuttig en belangrijk.

Verschenen bij Uitgevers Mij. H. H. Kok Bzn. te Zwolle:

„De kracht van hunne kracht“. Historisch spel in drie bedrijven door J. H. Bögeholtz en „Pro Rege“. Historisch spel in vier bedrijven door J. H. Bögeholtz.

VERBAND DORDRECHT.

Verbeterde opgave propaganda-avonden.

22 Februari. Brandwijk voor de afdeelingen Brandwijk, Molenaarsgraaf, Bleskensgraaf, Ottoland, Goudriaan en Wijngaarden.

24 Februari. Ameide voor de afdeelingen Ameide, Tienhoven (Z.-H.), Meerkerk en Lexmond.

1 Maart. Nieuwlekkerland.

6 Maart. Strijen voor Strijen, Puttershoek en 's-Gravendeel.

7 Maart. Giessendam voor Giessendam, Giees, Nieuw en Oudkerk, Peursem, Hardinxveld.

9 Maart. Groot-Ammers voor Groot-Ammers, Nieuwpoort, Langerak en Streekerk.

10 Maart. Rijswijk (N.-B.), uitgaande van die afd.

13 Maart. Papendrecht voor Papendrecht en Oud-Alblas.

14 Maart. Dordrecht voor Dordrecht, Zwijndrecht, H.I. Ambacht, Dubbeldam en Wieldrecht.

15 Maart. Gorinchem voor Nieuwland, Leerbroek, Hei en Boeicop, Hoogblokland, Hoornaar, Noordeloos.

16 Maart. Gorinchem, alleen voor de afdeeling aldaar.

20 Maart. Ridderkerk voor Bolnes, Slikkerveer, Ridderkerk en Rijsoord.

11 April. Alblasserdam, alleen die afdeeling.

12 April. Sliedrecht, alleen die afdeeling.

HULDIGING E. DE GOEDE.

Die ook „de Hembrug“ dankt.

De heer E. de Goede, die 12½ jaar plaatselijk leider is van de B.V.L.-afdeeling te Ter Aar, is deswege op Dinsdag 7 Februari in het feestelijk versierde café van den heer Verhoef te Papeveer op zeer hartelijke wijze gehuldigd. Namens de plaatselijke commissie en de vrijwilligers der afdeeling heeft burgemeester B. J. Hogenboom den heer en mevrouw De Goede zeer waardeerend toegesproken, waarin de burgemeester in herinnering bracht, dat de afdeeling onder leiding van De Goede van 70 tot 179 vrijwilligers gegroeid is. Namens de leden van de plaatselijke commissie en alle vrijwilligers der afdeeling werd aan den heer De Goede een fraaien salonstoel en aan mevrouw De Goede bloemen aangeboden. Overste Boots heeft De Goede dank gebracht, dat zijn mobilisatiesysteem zoo uitstekend in orde is, en heeft hem geteekend als de man, van wien de woorden afkomstig zijn: „als ik door de sloot ga, volgen al mijn vrijwilligers“. Kapitein Karres bracht in herinnering, dat de S.W.G.-verklaring van De Goede van 1 Mei 1920 mede ondertekend was door wijlen ds. Veldhoen. Deze introductie in den B.V.L. heeft De Goede nimmer oneer aangedaan en spr. herinnerde o.m. aan het voortreffelijke werk van De Goede voor den grooten landdag te Alphen aan den Rijn. Kapitein Capteijn bracht den jubilaris de gelukwenschen der plaatselijke leiders uit Zuid-Holland-West.

Het dankwoord van den heer De Goede was best; hij vergat niemand en dankte vooral zijn vrijwilligers. Dat alle vrijwilligers iets voor zijn geschenk hebben bijgedragen, ook de werklooze jongens ontroerde hem. Natuurlijk wijdde hij ook woorden aan de schietsamenkomsten en aan zijn medewerkers te Ter Aar, waarbij hij o.m. dank bracht aan „de Hembrug“, d.i. de vrijwilliger, die er voor zorgt draagt, dat de K.S.O.-patroontjes op de juiste wijze in de stalen hulzen gedaan worden.

Bij de gasten waren, naast de leden van de plaatselijke commissie ook mevrouw Hogenboom en mevrouw Karres aanwezig.

BENOEMINGEN.

Benoemd tot Generaal-Majoor tit. de Kolonels

W. Froger, Adjudant in B.D. van H. M. de Koningin, Inspecteur der Burgerwachten;

W. G. van Hoogenhuyse, Adjudant in B.D. van H. M. de Koningin.

Bij K. B. benoemd tot Kapitein, de 1e Luitenant H. J. Koning, Adj. van den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm;

tot Res. Kapitein de Res. 1e Luit. A. J. J. M. Eijssenck, Secretaris der Nationale Noodhulp Organisatie.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST.

Het commando.

Met de waarneming van het commando over het dezer dagen opgerichte Vrijwillig Landstormkorps Luchtafweer-

dienst is belast Kapitein der Infanterie A. den Hertog van den staf van het commando luchtverdediging en commandant van het Vrijwillig Landstormkorps luchtwachtdienst.

De standplaats van den waarnemen- den commandant van het nieuwe korps is 's-Gravenhage.

MIDDELBURG.

Ongeveer 700 personen vulden 10 Februari de groote zaal van het Schuttershof, voor het bijwonen van de herdenking van het 20-jarig bestaan van den Bijzonder Vrijwilligen Landstorm.

De voorzitter van de afdeeling Middelburg, mr. J. W. Goedbloed, heette in het bijzonder welkom den voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Luitenant-Generaal b.d. L. F. Duymaer van Twist en verzekerde hem, dat als de Koningin 't beveelt de Zeeuwsche landstormers gereed staan en zich rond Haar troon scharen om met Haar het vaderland te beschermen.

Daarna heette spr. welkom wethouder Boasson, die — nu niet alleen de Commissaris der Koningin, maar ook de burgemeester buitenlands vertoef — het gemeentebestuur vertegenwoordigde. Verder den voorzitter en den secretaris van het verband Zeeland alsmede den Commandant van 't verband: nml. de heeren Bierman, Eckhardt en Bruins. Ook heette spr. welkom den garnizoenscommandant, officieren en niet het minst de landstormers en hun vrouwen of andere familieleden. Spr. herinnerde aan de moeilijke dagen van 1918 en het ontstaan van den B.V.L., die z.i. ook thans nog een mooie taak heeft, omdat niemand kan voorspellen wat ons verder wacht. Nederland wil voort leven onder de regeering der Oranjes en daarom staat de B.V.L. gereed als het moet.

Het Pijperkorps „Juliana“ zette het Wilhelmus in en alle aanwezigen zongen staande het eerste couplet uit volle borst mede.

Hierna kwam de Luitenant-Generaal Duymaer van Twist naar het podium en werd met applaus begroet.

Spr. zeide dank voor de woorden van welkom, hij is gaarne gekomen om dezen avond bij te wonen, omdat het reeds op zich zelf een voorrecht voor hem is te midden van de landstormers te verkeer en dit zeker bij de herdenking van het 20-jarig bestaan. Spr. herinnerde ook aan de gebeurtenissen van 1918 en de oprichting van het instituut, waarbij men gedreven werd door liefde voor vaderland en Vorstin en eerbied voor het gezag.

Gode zij dank, het offer dat men bereid was te brengen, was gelukkig niet noodig, omdat de regeering paraat was. Was de revolutiepoging destijds wel gelukt, dan zou men in Nederland ook bukken onder een dictatuur. Spr. hoopt, dat thans de jongeren aan de ouderen een voorbeeld zullen nemen en zich bij den B.V.L. zullen aansluiten, het instituut, dat wel een zeer bijzondere plaats in ons land inneemt.

Spr. eindigde onder luid applaus en had woorden van hartelijken dank van mr. Goedbloed in ontvangst te nemen, die zeide, dat de generaal de teere snaren juist heeft weten te treffen.

De afdeulingssecretaris, de heer P. van Sluijs, gaf daarop een overzicht van de geschiedenis der afdeeling in de afgelopen 20 jaar. Spr. wees er op, dat men gelukkig niet actief heeft moeten optreden, maar betreunde het dat vele der oprichters dezen mijlpaal niet meer hebben bereikt.

Van de bestuursleden van toen, is spr. de eenige overgeblevene. Spr. noemde wijlen mr. A. A. de Veer als de man, die in 1918 te Middelburg de zaak aanpakte en bewerkte, dat Zeeland op 18 November van dat jaar ook in de Maliebaan te Den Haag mede betoogde voor de Koningin.

Spr. noemt de namen van de heeren

Buijze te Goes, P. G. Laernoës te Vlissingen en Koelman te Neuzen, die voor Zeeland de eerste commissie vormden, terwijl te Middelburg de eerste plaatselijke commissie werd opgericht. Hulde brengt spr. aan de mannen als de heeren Wisse, Umbgrove, De Reij, De Jager, Klontje, Mol, Bierman, Graafhuis en Enkelaar, voor alles wat zij vroeger of thans voor de afdeeling deden.

Dan brengt spr. die hulde ook aan den voorzitter, mr. Goedbloed en den leider, Reserve-Luitenant Bastiaanse, om ook den voorzitter en secretaris van het verband Zeeland, de heeren Bruins en Eckhardt, niet te vergeten.

Ook deze woorden werden met applaus bezegeld en heeft mr. Goedbloed ook den heer Van Sluijs dank gebracht en hem, die nu 20 jaar secretaris-penningmeester is, namens de afdeeling een boekenstandaard aangeboden.

Vervolgens nam spr. afscheid van den voorzitter der Nationale Landstormcommissie, die de vergadering verliet.

In de pauze zorgde „Juliana“ voor muzikale afleiding en werd het tooneel in gereedheid gebracht voor de vertooning van twee zeer toepasselijke en mooie films.

Na de eerste, de Beatrixfilm, heeft de heer M. H. Boasson het woord gevoerd.

Spr. zeide dat bij afwezigheid van den burgemeester deze hem heeft verzocht hem te vertegenwoordigen. Dit heeft spr. gaarne gedaan omdat hij sympathie gevoelt voor den B.V.L., die ontstaan is in tijden van grooten onrust, doch die gelukkig niet daadwerkelijk moest optreden. Ook spr. acht geen aanleiding het instituut thans op te heffen, zeker niet in een tijd, dat onze staatsinstelling meer dan ooit door bepaalde groepen worden bedreigd. De gemeente heeft geen direct verband met de B.V.L., maar toch groot belang bij deze instelling, die werkt aan de handhaving van orde en rust. Spr. wenscht de afdeeling geluk met dit 20-jarig feest en hopt, dat de B.V.L. steeds preventief kan blijven werken en nooit tot daden zal moeten overgaan.

Mr. Goedbloed bracht den heer Boas-

son dank, en zeide, dat het ook juist de wensch is van de B.V.L.-ers om preventief werkzaam te kunnen blijven.

Hierna werd een driedeelige film, getiteld „20 jaren B.V.L.“ gebracht, die niet minder dan de vorige insloeg en een schitterende propaganda was voor het instituut, dat volgens de verstrekte gegevens van 39.000 aangeslotenen in 1928 steeg tot 90.000 op 1 Januari 1938. Ook op deze films komen de vorstelijke personen herhaaldelijk voor en meermalen gaf dit aanleiding tot een ovatie in de zaal.

Het slotwoord was toegewezen aan Luitenant-Kolonel J. H. W. Bruins, commandant van het verband Zeeland, die na dank voor de verwelkoming zeide, dat hij wellicht te weinig met de landstormers in zijn verband in aanraking komt, maar hoopte door hier te komen, veel goed te hebben gemaakt. Spr. zeide, dat thans de landstorm is aangegroeid tot 94.000, waarvan in het verband Zeeland 3465 manschappen en 65 officieren. In 10 jaar is men 1000 man vooruitgegaan.

Spr. was als kapitein in de Harskamp in 1918, maar was juist even naar Den Haag, toen hij aan het station de eerste intocht medemaakte van de vrijwilligers, waaruit later de B.V.L. zou groeien.

Spr. hoopt, dat de Generaal het nog eens beleven mag, dat het getal B.V.L.-ers tot 100.000 is geklommen en dat dan de 100.000ste een Zeeuw zal zijn.

De B.V.L.-ers moeten steeds met een oor en een oog op den loer liggen en brommen als er gevaar begint te dreigen, en bijten als er gevaar is. Ook deze spreker had een warm applaus in ontvangst te nemen en den dank van den voorzitter, die tegen middernacht de vergadering sloot, nadat gezamenlijk nog gezongen was het zesde vers van het Wilhelmus „Mijn schildt en de betrouwe“.

Het was een mooie en propagandistische vergadering, waarop ook zeer velen uit andere afdeelingen op Walcheren aanwezig waren, die de voorzitter ook het welkom had toegeroepen evenals verschillende burgemeesters van gemeenten op Walcheren.

Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

Verbind telkens een woord uit de eerste rij met een woord uit de tweede rij, zó dat er weer een goed woord ontstaat.

draai
suiker
schemer
wandel
zwem
brood
zuig
peper
land
duin
fiets
auto
kalfs
kachel
ijs
brij
appel
steen
pot
brei

bad
moes
konijn
fles
pen
plaatje
kool
ped
lood
kaart
kop
lamp
pijp
stok
pot
muisjes
korst
co
orgel
bus

rij, zó dat er weer een goed woord ontstaat.

kampeer
kranten
struik
luid
vruchten
stof
reddings
benzine
aard
vul
vogel
motor
rit
zwem
kruis
lucht
melk
arre
ijs
gas

tank
pech
raadsel
haard
slede
breker
bassin
bescherming
reep
tent
gordel
rover
bonbons
meester
hanger
beving
masker
spreker
verschrikker
zuiger

Voor nieuwelingen volgt hier nog eens 't adres:

AAN OOM BERTUS,

p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel
van
5 cent

n.v. CARROSSERIEFABRIEK

AUTO-
BUSSENREIS-
WAGENS

WADDINXVEEN

**STALEN RAMEN
EN DEUREN**

A. G. NIEUWHUIS

Arnh. weg 177 - Telef. 2853
APELDOORN

AUTOGARAGE

GEBR. VAN ZEVENHOVEN

SPOORSTRAAT 2 - GOUDA
TELEFOON 33521ste klas reparatie-inrichting
voor alle merken**N.V. Ph. VLESSING**
DEN BURG (TEXEL)

Complete Meubilering

VERHUIZINGEN door
GEHEEL NEDERLAND**Firma G. DIK Ez.**Guldenstraat 20
GRONINGEN

in Wijnen en Gedistilleerd

Sedert 1879

RESTAURANT BODEGA

VOOR GOEDE SOORTEN
BRANDSTOFFEN

P. K. OLIJ — UTRECHT

Kantoor en magazijn:
Dirkje Mariastraat 2 en 2a
telefoon 13355Amst. Straatweg 253 bis a
telefoon 18923**PURGEER- EN BLOED-
ZUIVERENDE PILLEN**

van H. VAN AKEN,

Apotheker - Specialist
te SELZAETE.Het beste en doelmatigste
purgeermiddel, veroorzaken
geen bulkpuls of krampen,
zuiveren het bloed en geven
het nieuwe kracht.

Prijs f 0.60 per doos

Verkrijgbaar bij Apo-
thekers en Drogisten.

Importeur:

SCHULTE & THIEME

Postbox 55 — Middelburg

GEBRS. BIJLOODagelijksche motorbootdienst
Schiedam — Amsterdam
Rotterdam—Vlaardingen v.v.Schiedam, Tel. 68646
AMSTERDAM, Tel. 30674**Firma G. SIETSMA****Buick- en
Chevrolet Dealer**

Luxe Verhuurinrichting

TEL. 3451 - ZWOLLE

HEBT U BINNENKORT EEN
SCHIETWEDSTRIJD
— ? —Vraagt dan voor medailles en
luxue artikelen prijsopgaaf bij:
E. C. BILARS (fa. Corn. Plas)
Telefoon 3713 - ALKMAAR
Langestraat 40**D. J. VAN DER HAVE**

Boomkwekerijen - Zaadteelt - Zaadhandel

Wetenschappelijk Selectiebedrijf

KAPELLE-BIEZELINGE

ZADEN

N.V. A. HOBDEL

OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste

Overall

vertegenwoordigd.

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKhuizenWe zijn reeds 50 jaar paraat Waar niet vertegenwoordigd,
Tot 't leveren van goed zaad! wederverkopers gevraagd!**WULFSE'S ELITE ZADEN**Onze nieuwe geïllustreerde prijscourant met omschrij-
ving van de beste soorten van Groente-, Bloem- en
Landbouwzaden, Voorjaars-bloembollen, enz. wordt U
gaarne op aanvraag gratis en franco toegezonden.**N.V. v.h. Koninklijke Zaadhandel en Kwekerijen
A. WULFSE.** Ogericht 1875. ZWIJNDRECHT**N.V. Zaadhandel en
Boomkwekerijen
WED. P. DE JONGH - GOES**Selectiebedrijf
van tuin-, bloem- en landbouwzaden,
zaaigranen, pootaardappelen,
vrucht- en sierboomen

VRAAGT PRIJSCOURANTEN

W. DE ZEEUW'S
Zaadteelt en Zaadhandel
BARENDRECHT
vraagt actieve agenten
Prijs. gratis op aanvraag**GEBRS. DE JONGH - GOES**
Zaadhandel, Boomkwekerijen
Zaait onze originele
— VICTORIA —Rouwen roode klaver. Onover-
treffbaar. — Tuin-, bloem- en
landbouwzaden. Zaaigranen.
Pootaardappelen enz.
Actieve agenten gevraagd.**FIRMA H. MOOI & Zn.**
ASSEN**MILITAIRE KLEERMAKERIJ**
Coupeur overal te ontbiedenProtestantsche
Begravenis-Onderneming
Bill. tarieven. Nette bed.
Speciaal adres voor het
vervoeren per rucauto
binnen en buiten de stad
G. H. DE JAGER
Amst. straatweg 45
UTRECHT - TELEF. 14273**WILT U SNEL, ZUINIG EN
BETROUWBAAR RIJDEN?
— ? —**
KOOPT DAN EEN**FORD-automobiel!**Garage J. van Berkum & Co
Coevorden**N.V. C. W. PANNEVIS**
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFTTUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN

Vraagt prijscrt. of reizigersbezoek

De Friesche Zaadhandel
G. J. WOUDA, ORANJEWOU
Zaden en orig. Friesch pootgoed
vraagt nog**LANDSTORMERS**om in plaatsen, waar we nog
niet vertegenwoordigd zijn,
nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorw.**N.V. SLUIS & GROOT'S**
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKhuizenTUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN

Levering uitsluit. a. d. handel

TURKENBURG
ZADEN
BODEGRAVEN
VRAAGT PRIJSCOURANT**GEURTS' CONSERVEN**
MUNTEN UIT„Beter en Goedkoop”
Conservenfabriek
„DE BATAVIER”

D. GEURTS - DODEWAARD

Firma J. KAKES
BOUWKUNDIGE
ZAANDAMTaxatie — Expertise
TELEFOON No. 3251—4984Voor geschenken en prijzen
slaagt men zeker in
„T SIERHUIS” - ALKMAAR
LANGESTRAAT 86
Iemand van smaak
koopt in „t Sierhuis”**BRANDSTOFFENHANDEL
B. KOELMAN**St. Willibrordusstraat 8 en 39
Tel. 94674 - Amsterdam ZuidSpecialiteit in Hollandsche,
Belgische en Eng. anthraciet**Een eervolle taak
wacht!**Elken militair in het Kon-
inklijk Nederlandsch-
Indisch Leger wacht de
eervolle taak mede te
werken aan de bescher-
ming van Nederland's
Overzeesche Bezittingen.**SLUIT U AAN! OOK VOOR U IS PLAATS!**Voor flinke, ongehuwde jongemannen tusschen 18 en
30 jaar is er plaats bij de Infanterie, Artillerie, Cavalerie
en de Genie. Aanmelding kan geschieden en inlichtingen
omtrent bezoldiging, dienstverband en mogelijke vooruit-
zichten zijn te bekomen bij den Commandant van de**Koloniale Reserve**
NIJMEGEN**NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP**

ROTTERDAM - v. d. Duijnstraat 50 - Franciscastraat 17-27

GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778

AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

CONSERVEN BLOM

GROENTEN - VRUCHTEN - SOEPEN - TAFELZUREN

G. M. A. STEYLEN — HARDERWIJK
DONKERSLOOT 50 — TELEFOON 141

UNIFORM-KLEERMAKERIJ - Coupeur steeds te ontbieden

**HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.**GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, heil- en betonwerken**H. v. VEEN - KISTENFABRIEK**
IJSSELMUIDEN Telef. 246 KAMPEN**SCHILDERSBEDRIJF**

W. K. WITS EN ZONEN N.V.

Groningen, Leeuwarden, Utrecht, Amsterdam

HopmaOpticien
Instrumentmaker
Bézard-kompassen

O. Ebbingestr. 79, bij de Ebbingeburg, Tel. 5962, Groningen

**GOMBERT'S
Maatkleeding**A. Kerkhoff z.z. 16, Groningen
HET adres voor
Uniformkleeding ter plaatse**M. BORST - ROTTERDAM**

AELBRECHTSKADE 121 - TELEFOON 33429

Deuren- en Timmerfabriek - Machinale Houtbewerking

J. FABERY DE JONGE
Juwelier - Horloger
Telef. 2275 - Hoofdstraat 133
APELDOORNGoud- en Zilvermeden
Meer dan 40 jaar te Apeldoorn**H. WOUTERS & ZOON**

Lood-, zink- en leijwerken

Spuistraat 44 - Amsterdam

Tel. 45124

Sanitaire inrichtingen
Erkende gas- en waterfitters**VISSER & SMIT**
PAPENDRECHT

BORINGEN, BRONNEN

BUISELEIDINGEN

BETONBOUW - HEIWERKEN

ELECTRISCHE WASCH- EN

STRIJKINRICHTING

H. v. VLIET en ZUSTERS

Ogericht 1895

LIJSTERSTR. 3 - UTRECHT

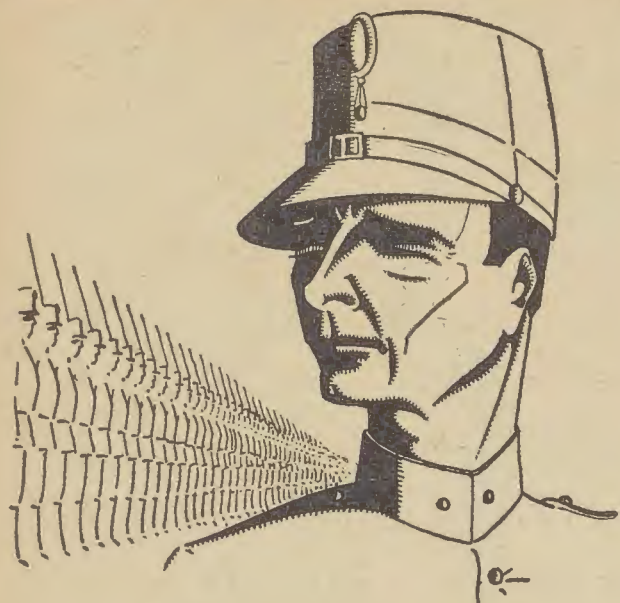
N.V. Hoornsche Auto-Mij.

Telef. 85 - Gouw 19

Hoorn

Verhuur — Stalling

Reparatie

GEEEFT ACHT!!!

Wiskracht... Zelfvertrouwen... Organisatie-talent... Concentratie-vermogen... Tegenwoordigheid van Geest... Betrouwbaar geheugen... Vaardigheid in het spreken voor de troep... De Pelman-training geeft het U!

Deze training is ook voor U!

Deze, sedert 1900 bestaande en over de geheele wereld verspreide Pelman-training, haalt uit U wat in U zit. Het Pelmanisme maakt Uw Geest actief, en ontwikkelt waardevolle positieve kwaliteiten, den volwaardigen militair eigen. Vraagt nog heden het boekje: „De Volwaardige Mensch”, met alle inlichtingen.

PELMAN INSTITUUT

Opricht 1900
DAMRAK 68 - A'DAM
TELEFOON 41878

Pelman-Instituten zijn gevestigd te: Londen, Parijs, New York, Melbourne, Durban, Calcutta, Delhi, Malang

ATTEST
Op mijn verzoek ben ik overgeplaatst geworden naar het Koninklijk Nederlands Indisch Leger. Reeds eerder had ik dat willen doen maar ik heb het nooit goed wist gedurd omdat ik nooit goed wist wat ik wilde. Thans heb ik een bepaald doel voor ogen wat ik naar mijn meening grootdeels te danken heb aan de Pelman-training. Met vertrouwen ga ik thans de toekomst tegemoet.
B. v. H. wachmeister bij de Veldcurs. 48021 artillerie te N.

direct schrijven
PELMAN-INSTITUUT, DAMRAK 68. A'DAM-C
(In te zenden als brief)

Wil mij s.v.p zonder eenige verplichting Uw boekje „De Volwaardige Mensch” met volledige inlichtingen toezenden Ik sluit 10 cts. aan postzegels in, waarmee ik te kennen wil geven, dat mijn aanvraag serieus is.

NAAM.....
ADRES..... PLAATS.....
BON

**STOOMWASSCHERIJ J. H. SPITZEN
STEENWIJK**

HET AANGEWEEZEN ADRES voor een eerste klas behandeling van
UW WASCH

Onder controle van den RIJKSVEZELDIENST
VERZENDING DOOR HET GEHEELE LAND

SCHIETSCHIJVEN
gedrukt op speciaal vervaardigd schiet-schijvencarton
N.V. v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

„BOUWMATERIALEN M. LUYTEN N.V.”
ROTTERDAM - LEKKERKERK - DORDRECHT
DRIJFSTEENEN
BIMSPLATEN
BETONARTIKELN

ALKMAAR
DINEERT IN
't GULDEN VLIES
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

Ook Uw adres

Café-Restaurant
„PAVILJOEN KINHEIM”
STATIONSWEG 60. Tel. 2524
ALKMAAR
ALMELO

HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraai gelegen aan de Loolaan

HOTEL
„STAD BORCULO”
Spoorstraat - Telef. 51
BORCULO
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
BONDSHOTEL A. N. W. B.

Hotel „Schimmelpenninck”
Café-Restaurant - Telef. 3265
Stationsplein 2 - Eindhoven
Zeer comfortabel hotel.
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
Bondshotel A. N. W. B.
Expl.: J. A. BIEMANS.

Hotel „t LANSINK”
HENGELO
Modernste comfort
Telef. 2500

Auto aan de Treinen
LEEWARDEN
HOTEL

„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

HOTEL
„DE ROODE LEEUW”
TELEFOON 515 - TERBORG
Prima keuken
Exquise wijnen
Eig.: Modern comfort
F. G. W. Schmidt—Corbelijn

Hotel-Café-Rest. P. Mulders
Tilburg
Tel. 2385 (2 lijnen)

HET BESTE EN GOED-KOOPSTE ADRES VOOR
UW LUNCH EN DINER!

UTRECHT
Hotel
„TERMINUS”
VERGADERZALEN

KOOPT
HONIG'S
VOEDINGS-
MIDDELEN

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

DE MOTOR VAN UW WAGEN GE- Er is maar één afdoend
BRUIKT VEEL TE VEEL OLIE EN middel; laat hem revir-
DE TREKKRACHT IS BELANG- seeren door
RIJK MINDER DAN VROEGER!

N.V. SIM HOLLAND - GOUDA
MOTORENFABRIEK — TELEFOON 3362
REVISIES VAN BENZINE- EN OLIEMOTOREN

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIËN EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT — ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457

N.V. Drentsch-Overijselsche Houthandel
COEVORDEN, Telefoon 28 - ENSCHEDÉ, Telefoon 2813
Vertegenwoordigingen: Almelo, Tel. 2651; Hattum, Tel. 137.

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER
Zowel verpakt
als in fust.
Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM
LET OP!
1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

Geldbelegging.
Te koop mooi Landhuis

Voor 3 jaar op contr. verhuurd. Prijs f 5650.-, vrij op naam.
Een dubbele villa, verhuurd voor f 950.- p. j. Kooppr. f 10.000.-,
vrij op naam. Mooi landhuis voor zelfbew. of geldbelegging.
Kooppr. f 7800.-, vrij op naam. Hypotheek beschikbaar.
Inl. Bouwb. H. v. d. TOP, Park Paaschberg 1a, Ede, Tel. 258.

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN
bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”
TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
Concurrerende prijzen Vlugge levering
Speciaal adres voor Woningbouw

VOOR: OCHTENDVOER
OPFOKVOER - VARKENSMEEL - BIGGENMEEL
en alle hiermede in verband staande artikelen, is Uw adres:
Fa. W. H. H. v. d. BORN & Co.
GRAANHANDEL — TERSCHUUR

Gebruik 3 x daags van de beroemde
Wortelboer's Kruiden
van
Jacoba Maria Wortelboer op water, wijn, cognac, jenever of brandewijn. 't Is een goed medicijn. U eet veel beter. Het eten smaakt beter. Spijvertering werkt beter. Uw maag werkt beter. Gal en lever werken beter.
Uw ontlasting wordt beter.
Uw bloedsomloop wordt beter. U gevoelt zich prettiger. Zestig cent per pakje. Overal verkrijgbaar.
Jacoba Maria Wortelboer. Chem. Pharm. Industrie. Oude-Pekela (Gron.).

VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE **MOSTERD**

THANS DE POPULAIRE HOED
THE CLOCK HAT
VAN AF f 6.50
INDEKOR GRONINGEN

Verzekert U
tegen de kosten van dokter, apotheker, ziekenhuis en operatie bij de N.V. Ziekten- en Ongevallenverzekering-Maatschappij
„NEDERLAND”
Berkenweg 15, te Amersfoort
Bill. premiën. Ruime voorw. Actieve agenten gevraagd

N. V. INGENIEURSBUREAU „EKSTEEN”
Speciaal-bureau voor WATERREINIGING EN WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bithoven

GARAGE „SAAN”
TEL. 51517
DIEMEN
VERHUIZINGEN EN EXPEDITIE

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS Fl. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

KEUR BLIJFT NOODIG.

Niemand, die eenigermate ernstig kennis heeft genomen van den aard en de samenstelling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zal willen ontkennen, dat dit instituut in ons land een geheel eigen plaats inneemt.

De militaire organisatie, de bijzondere verhouding en verantwoordelijkheid tegenover de Regeering, de samenstelling uit alle godsdienstige en politiek-nationale groepen der bevolking, alsmede het vrijwillig karakter der verbintenissen maken de leiding van dit instituut niet eenvoudig.

Met grooten tact en niettemin met beslistheid moet de koers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gericht worden op het ééne groote doel: **onvoorwaardelijken** steun aan het wettig Overheidsgezag.

Van den Dollard tot aan de Schelde moet één en dezelfde geest van saamhoorigheid en offeringsgezindheid alle onderdeelen van dit instituut en de vrijwilligers gelijkelijk bezielen.

Daarvoor is scherpe keur noodig.

Vijf en twintig duizend welbewuste Landstormers zijn, naar menselijke berekening, voldoende om aan het wettig gezag den noodigen steun te verleen.

Toch is het goed de sterkte van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm daarboven uit te breiden.

Terwille van den preventieven invloed, die van het groote aantal uitgaat.

Met één voorbehoud echter.

Het is namelijk beter, desnoods tot sterke inkrimping te komen, dan de kwaliteit van den B.V.L., op te offeren aan de zucht om een groote sterkte te verkrijgen.

Voor de Plaatselijke Landstorm Commissiën hebben op dit punt actief te zijn en zorg te dragen, dat slechts goed bekend staande mannen toetreden.

De B.V.L. moet blijven wat hij thans met recht mag worden genoemd: een elitekorps van hoogstaande vastbesloten vrijwilligers.

16 JAAR GELEDEN.

Reeds aan het einde van 1922 nam de B.V.L. scherp stelling tegenover het in ons land opkomende fascisme.

De aanhangers van Prof. Verviers — die de fascistische denkbeelden hier introduceerde onder den schoonen naam van „actualisme” — werden niet toegelaten tot de geleerden van den B.V.L.

In „Het Landstormblad” van November 1922 en nog duidelijker in het nummer van Mei 1923 werd tot uitdrukking gebracht, dat de Regeering over den

geheelen B.V.L. kon beschikken, indien een fascistische beweging op onwettige wijze zou willen trachten aan de macht te komen.

Van de Nationaal-Socialistische Beweging met haar zwarthemden was toen nog geen sprake. Deze werd eerst in 1932, dus tien jaar later, opgericht.

Als gezagsgetrouw instituut heeft de B.V.L. onmiddellijk het revolutionair karakter der fascistische bewegingen onderkend en op de landstormbijeenkomsten de bestrijding van deze gevaarlijke strooming met kracht aangevangen.

Dit overdenkende, zal niemand het vreemd vinden, dat de Nationaal-Socialistische Beweging op allerlei manieren poogt den B.V.L. afbreuk te doen.

HOTEL „DE SCHUUR”, BREDA

Speciaal adres voor H.H. Officieren

OVEREENKOMST EN VERSCHIL.

De Sovjet-dictatuur vertoont treffende punten van overeenkomst met de nationaal-socialistische en fascistische dictatuur.

In beide slechts één machtige dictator, die alle leven aan zich onderwerpt.

De staatsmacht kent geen grenzen. Alle leven is aan haar onderworpen. Aan de wetenschap, de kunst, het onderwijs, de opvoeding der jeugd, het vereenigingsleven wordt alle zelfstandigheid ontnomen en de invloed van ouders en kerk uitgeschakeld. De staat zelf wordt de groote opvoeder.

Van een onafhankelijke rechtspraak is geen sprake meer.

Eén wettelijk geijkte politieke denkrichting is slechts bestaanbaar, slechts één partij is toegelaten en erkend, n.l. de partij van den dictator. De wijsbegeerte wordt de wijsbegeerte van den staat.

De historische boeken worden van staatswege omgewerkt en in den gewenschten zin gewijzigd en besnoeid.

Wat er in de courant zal staan, wat de burger mag weten, wordt door de regeering bepaald.

Een zelfstandig maatschappelijk leven wordt vernietigd en van staatswege worden nieuwe eenheidsorganen daarvoor in de plaats gesteld.

Ook het geestelijk leven wordt door den staat aan zich onderworpen; in Rusland vervangen door atheïsme, in de andere landen ingeperkt en, zooveel de machtsverhoudingen dit toelaten, in een nationalistisch keurslijf geperst.

Het spiedend oog der geheime politie bedreigt allen.

Volksinvloed, o.a. op de besteding der belastingpenningen bestaat niet meer. De staat geeft ongecontroleerd het

geld van de burgers uit en legt aan niemand verantwoording af.

Vrije verkiezingen zijn er, zelfs met geheim kiesrecht, doch slechts op candidaten van één kleur.

Vrijheid van arbeid heet er te zijn, doch de staat bepaalt waar gij werken zult, hoe lang en tegen welk loon en voor welke prijzen gij Uw geld kunt omwisselen tegen levensmiddelen.

Algeheele vrijheid is er, doch slechts om den wil van den staat te doen, ja, het leven der over de grenzen gevluchte burgers wordt nog bedreigd in hun ballingschap.

In beide dictaturen krijgt heel het leven één opdracht, één doel: de economische en militaire macht van den staat te dienen.

De grondslag van beide is gelegen in staatsalmacht en daarom is onder verschillende benamingen en verschijningsvormen de uitkomst in wezen gelijk, n.l. staatslavernij.

Hitler in zijn rede voor den Rijksdag op 21 Mei 1935 heeft getracht het verschil tusschen nationaal-socialisme en communisme zoo breed mogelijk uit te meten. Ook hem is het blijken den verderen inhoud dier rede echter niet ontgaan, dat er belangrijke aanrakingspunten zijn tusschen zijn stelsel en dat van Stalin. Hij sprak dan ook van het Duitse systeem als van „een **het communisme naderend**” bedrijfsleven, behoorende tot een nieuwe orde, „waarachter de levende energie van de gansche natie moet worden geplaatst en waarvoor het volk moet worden opgevoed tot een nieuw sociaal denken en leven”.

Insgelijks wijst de omschrijving van het nationaal-socialisme, zooals men dit voor ons land wil invoeren, op sterke verwantschap met 't Marxisme:

Wij, nationaal-socialisten, willen noch een kapitalistisch stelsel met 500.000 werklozen, noch één met 300.000 of 200.000 werklozen, noch een zonder werklozen! Wij willen onder geen enkele voorwaarde een kapitalistisch stelsel! Wij strijden om het kapitalisme uit ons vaderland te doen verdwijnen! Onvoorwaardelijk, radicaal en voorgoed!

Wij strijden voor een socialistische volks-gemeenschap! Voor niets meer, doch onder geen beding ook maar voor iets minder! Wij strijden voor een nationale en socialistische organische arbeidsgemeenschap. Een gemeenschap, waarin de arbeidskracht, het geld, de productiemiddelen en -mogelijkheden, worden aangewend ten bate van allen, die tot de volks-gemeenschap behooren.

Wij doen niet aan handklap met de tegenwoordigers van het kapitalisme. Wij doen alleen aan strijd tegen het kapitalisme! Want wij willen vrijheid, die is gegrondvest op het recht. Dat is vrijheid met arbeid,

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

brood en bestaanszekerheid voor allen!

Dat is socialisme, dat voor iedereen arbeider aanvaardbaar is. Dat is socialisme, zooals iedere arbeider het, bewust of onbewust, wenscht. Dat is socialisme van de daad!

Wanneer men bovenstaande uiteenzetting van wat de N.S.B. wil („Volk en Vaderland” van 10 Februari) naleest, treft niet alleen de overeenkomst in de wijze van uitdrukken, maar is het zelfs niet eens gemakkelijk om verschillen in bedoeling op te sporen.

Letten wij op de verschillen tusschen beide stelsels, dan moge op den voorgrond staan, dat nationaal-socialisme en fascisme in werkelijkheid evenzeer vormen zijn van socialisme, feitelijk van revolutionair socialisme, omdat beide het geweld en de dictatuur hebben aanvaard voor de vestiging en voor het instandhouden van hun macht.

Het belangrijkste verschil is gelegen in het internationale en het nationale.

Het Marxisme is krachtens beginsel een wereldpartij, kent geen grenzen, kent geen vaderland, geen nationale historie, geen nationaal gezag.

Het wil slechts te maken hebben met een internationaal proletariaat, dat volgens de leer van Marx de historische roeping heeft, om de bourgeoisie, de z.g. heerschende klasse, te vernietigen, om dan, na de grenzen te hebben uitgewischt, door internationale „ordening” van de wereld één geluksstaat te maken, waarin ieder met volle vrije overgave van al zijn geestelijk en stofelijk bezit zal leven voor en uit de gemeenschap.

„De Internationale zal morgen heerschen op aard.

De grond en de productiemiddelen

Vraagt Uw winkelier voor Schietprijzen
„ZENITH PLATEEL”

van de
PLATEELBAKKERIJ „ZENITH”
TE GOUDA

Studeer techniek thuis!
PBNA Het instituut met
ruim 26 jaar
ARNHEM ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK, WERKTUIGBOUWK,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

VAANDELS en VLAGGEN

ONDER VOLLE GARANTIE.

Ook in de goedkoopsten garandeeren wij
moderne, onvergankelijke uitvoering

BOGAERTS-GRAAFLAND te BOXTEL

P. A. W. PHILIPPONA
HOOGSTR. hk. PLAATS - 's-GRAVENHAGE
—
TAFELSERVIEZEN
In frans porcelein
en in engels, Italiaans en zweeds aardewerk.

aan de gemeenschap. Opheffing van den eigendom.

Verdwijnen zullen de klassen.

Verdwijnen zullen de uitbuiters.

Geen oorlogsgevaar, geen moorden- concurrentie.

Vrijheid en arbeid en brood voor allen.

Geen verschil tusschen blank en bruin.

In vrede, liefde en vrijheid zullen de menschen op de rijke aarde een „menschwaardig“ bestaan vinden.”

Vandaar ook de propaganda voor een wereldordening, voor een wereldtaal, voor een internationale van alle werkers, voor de wereldrevolutie!

De zuiver materialistische grondslag voert onverbiddelijk tot fellen strijd tegen allen godsdienst; het marxisme is diesseitig, het verwerpt het bovennatuurlijke, het verlangt slechts zijn deel voor het leven hier op aarde, maar dan ook niet minder dan een paradijs, n.l. vrede en vrijheid, arbeid en welvaart, menschelijk geluk voor allen.

Kort samengevat, kan men zeggen, is de leuze van het Marxisme: door bloed en tranen heen naar een beter aardsch bestaan voor de geheele wereld!

Van deze leuze komen wij gemakkelijk op het einddoel van het nationaal-socialisme en fascisme, dat volledig wordt uitgedrukt in de stelling: door bloed en tranen heen naar een beter aardsch bestaan voor ons eigen volk. Zoo noodig ten koste van andere, zwakkere volken!

Het nationaal-socialisme en fascisme zijn een contra-revolutionaire reactie op het Marxisme.

Hier staat de eene revolutie tegenover de andere.

Het verkregen inzicht, dat de weg van de socialistische revolutie uitloopt op een fiasco, heeft de oorspronkelijke doelstelling doen beperken tot het eigen land, den eigen staat, of tot het eigen ras. Vandaar, dat revolutionairen van het zuiverste water — de communisten niet uitgesloten — zoo gemakkelijk overgaan op de fascistische lijn. Ook zijn vele nationaalgezinden, wellicht onbewust, toch niet geheel vrijgebleven van de marxistische propaganda, waaraan zij meer dan een halve eeuw hebben blootgestaan en waardoor hun principiële weerstand tegen het fascisme is verzwakt.

Het fascisme bevordert met alle kracht de verheerlijking van de nationale symbolen; de vlag, de nationale roem, de macht en grootheid van den staat, van het leger, van het eigen ras. Het laat daarom ook den godsdienst, voor zoover deze aan het nationale doel kan medewerken, ongehinderd bestaan, hoewel het zich principieel om de eeuwige dingen niet bekommert. Het vernietigt niet al het bestaande, zooals het communisme en socialisme dit willen, integendeel, het handhaaft alles wat het dienstbaar kan maken aan de grootheid van den staat.

Deze wijze van doen is oorzaak, dat groote groepen van de bevolking gemakkelijk de leuzen van het nationaal-socialisme en het fascisme kunnen aanvaarden; de socialistische, wijl zij hun idealen grootendeels — zij het beperkt tot hun eigen land — terugvinden, doch ook de nationaalgezinden, omdat hun vaderlandlievende gevoelens stelselmäßig worden aangewakkerd en door opzienbarende maatregelen telkens weer

Het BESTE ADRES voor MILITAIRE- en BURGERKLEEDING is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

Een fijn doosje... maar een fijner sigaartje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

worden bevredigd, terwijl daarnaast nog een zeker godsdienstig leven wordt gehandhaafd.

De klassen blijven bestaan; de klassenstrijd is uitgebannen; de eigendom wordt wel zeer sterk beperkt, doch blijft uiterlijk onaangetaast.

Deze verschillen tusschen beide systemen, worden door een geweldige propaganda sterk op den voorgrond geplaatst en toegespitst. Zij laten niet na op den eenvoudigen nationaal-socialistischen burger den indruk te maken, alsof hij wel degelijk van Moskou door een onoverbrugbare kloof is gescheiden.

Zelfs spreekt men van een ideologisch oorlog.

Zeer zeker hebben de genoemde verschillen voor het leven van den mensch wel beteekenis.

Nationaal-socialisme en fascisme laten voorshands aan de burgerij meer ruimte dan het Marxisme, waarbij nog in aanmerking dient genomen, dat een Aziatische dictatuur uit eigen aard reeds wreeder, bloediger is, dan een Westersche en minder punctueel is georganiseerd.

Ook zijn de omstandigheden, welke in Italië en Duitschland tot de dictatuur hebben geleid, totaal verschillend van die in de communistische landen, en kan men zoowel voor het fascisme van Mussolini, als voor het werk van Hitler spreken van „zeer verzachtende omstandigheden“.

Het uitgangspunt van het Marxisme van alle gading is het historisch materialisme, d.i. de leer, dat alles — ook het geestelijk leven — is terug te brengen tot de beweegkracht van het stoffelijke, van het aardsche, het natuurlijke.

Het uitgangspunt van het fascisme is de leer van de onontbeerlijkheid van een mythe; d.i. de onderstelde behoefte voor den mensch om door iets grootsch te worden begoocheld, wijl deze begoocheling hem kan voeren tot daadkracht en deze weer op haar beurt het menschelijk leven opbeurt en verrijkt, welvaart schept.

De mythe voor het fascisme is het komende herstel van het Oude Romeinse Keizerrijk;

de mythe van Hitler is de wederoprichting van het Germaansche Rijk als de machtigste staat in Europa.)

Zoo zijn, ondanks alle verschil, beide systemen van uitgangspunt volledig humanistisch en gebonden aan zuiver aardsche normen.

Hun geboorte ligt — evenals b.v. die van de Fransche democratie — buiten den kring van het Christendom.

Beide stelsels ontleenen het richtsnoer voor hun daden aan materialistische overwegingen en zijn daarom als staatkundige bouwsels verwerpelijk.

Hiermede is zeker voor wat de strevingen van het fascisme en nationaal-socialisme betreft, niet alles gezegd, ook niet alles veroordeeld.

Wat Mussolini voor Italië deed, wat Hitler voor Duitschland heeft gedaan, kan vergelijkenderwijs zeker goeddeels worden gerechtvaardigd uit het onrecht der andere mogendheden, uit de dwaasheid van Versailles en Genève, door het gestook van Stalin en Litwinoff, het bondgenootschap tusschen

) De mythe van den heer Mussert is eenvoudiger, n.l. hij alléén is in staat te zorgen voor arbeid, brood en bestaanszekerheid voor alle Nederlanders.

Rusland en Frankrijk, en de weinig christelijke staatkunde van Engeland en Amerika.

Zoowel Mussolini als Hitler hebben voor hun land groot werk gedaan.

Er is daarom voor Nederland evenmin reden tot anti-Duitschgezindheid, als om pro-Fransch, pro-Russisch, of pro-Engelsch te wezen.

Al is de fascistische of nationaal-socialistische dictatuur als stelsel niet te aanvaarden, er is geen enkele reden tot antipathie tegen het Italiaansche of Duitsche volk.

Wel is er reden om ons nationaal bestaan met kracht te handhaven en ons volk noch uit te leveren aan den Marxist, noch aan den nationaal-socialist. Er is alle reden, om te handelen naar het gevleugeld woord, eens gesproken door H.M. de Koningin: „Wij willen onszelf zijn en blijven!“

GRONINGEN.

Provinciale schietwedstrijd te Winschoten.

Vanwege de Landstormcommissie „Groningen“ werd een provinciale schietwedstrijd met K.S.O. gehouden, die 13 Febr. alhier in hotel de Nederlanden is begonnen.

De wedstrijd was verdeeld in een afdelings- en een personeele wedstrijd. De geluksbaan was om verschillende redenen en wel vooral om de noodzakelijkheid van het vorderen van inleggelten op te heffen, vervallen.

Aan de afdelingswedstrijd namen van elke afdeling 3 schutters deel, aangewezen door den plaatselijken leider. Hiervoor waren 9 fraaie prijzen beschikbaar gesteld.

De personeele wedstrijd was toegankelijk voor iederen vrijwilliger en verdeeld in 4 klassen, te weten koningschutters, scherpschutters, schutters 1e en 2e klasse.

Aan dezen wedstrijd werd deelgenomen door de afdelingen Bellingwolde, Finsterwolde, Hoogezand, Meeden, Midwolda, Nw. Schans, Nieuwolda, Oude Pekela, Scheemda en Winschoten.

Op 15 Februari werd de wedstrijd voortgezet in Appingedam voor de afdelingen Appingedam, Bierum, Delfzijl, Garreweewer, Harkstede, Loppersum, Slochteren, Stedum, ten Boer, Wagenborgen en 't Zandt.

Op 17 Februari te Zuidhorn voor de afdelingen Aduard, Enumatil, Ezinge, Groningen, Groningen-Staf, Grootegast, Grijskerk, Hoogkerk, Leek, Marum, Oldehove, Oldekerk, Opende en Zuidhorn.

Op 21 Februari te Stadskanaal voor de afdelingen Musselkanaal, N. Pekela, Onstwedde, Stadskanaal, Ter Apel, Veendam en Wildervank.

Op 23 Februari te Winsum voor de afdelingen Adorp, Baflo, Bedum, Eenrum, Haren, Kantens, Kloosterburen, Leens, Middelstum, Noorddijk, Uithuizen, Uithuizermeeden, Ulrum, Warffum en Winsum.

De uitslag van den afdelingswedstrijd zal te Winsum worden bekend gemaakt.

De wedstrijd te Winschoten, die omstreeks 5 uur een aanvang nam, stond onder leiding van de Luitenant v. d. Zee en Alfring. Aanwezig waren o.m. de Burgemeester Mr. A. J. Romijn als vertegenwoordiger van de Gewestelijke Commissie, Dr. J. L. Hovingh voor de plaatselijke commissie, Kapitein Spaanstra, voorzitter van de plaatselijke commissie, 1e Luitenant H. E. Fröling, plaatselijk leider.

Na afloop werden de prijzen voor den

PARKHOTEL - ASSEN.
Het adres voor H.H. Officieren.

personeelen wedstrijd uitgereikt door Kapitein van der Wal, secretaris van de gewestelijke commissie, die dankte voor de samenwerking om de wedstrijden te doen slagen. Zonder aller medewerking zou er niets van terecht komen. Dank bracht hij aan de officieren die de leiding voerden, aan de leiders der afdelingen en speciaal die van Winschoten, aan Luitenant Landeweer voor het beschikbaar stellen van medailles, aan den hotelier voor het gratis beschikbaar stellen van de zaal. Hij sprak zijn vreugde uit over de aanwezigheid van burgemeester Romijn en Kapitein Spaanstra en hij wees er op, dat de prijzen veel fraaier zijn dan vorige jaren.

Vervolgens maakte spr. den uitslag bekend, die luidt als volgt:

Personeele wedstrijd:

Koningschutters: 1. A. Rozema, Winschoten, 55 pt.

Scherpschutters: 1. J. Berghuis, Meeden, 59 pt.; 2. K. S. Tolhuizen, Hoogezand, 58 pt.; 3. H. B. Meijer, Midwolda, 57 pt.; 4. W. Oosterhuis, Oude Pekela en 5. H. Slagter, Oude Pekela, beiden 57 pt.; 6. J. Zorge, Winschoten en 7. D. Mulder, Bellingwolde, beide 56 pt.; 8. H. Bos, Winschoten, 56 p.; 9. E. de Jong, Midwolda, 56 pt.; 10. G. Boven, Winschoten en 11. H. Martena, Midwolda, beide 55 pt.

Schutters 1e klasse: 1. H. Tulp, Midwolda, 57 pt.; 2. B. Brouwer, Midwolda, 56 pt.; 3. H. Boer, Scheemda, 55 pt.; 4. H. Koster, Midwolda, 55 pt.; 5. H. Hut, Oude Pekela, 55 pt.; 6. D. Brüggemann, 55 pt.; 7. A. Jansema, Scheemda, 55 pt.

Schutters 2e klasse: 1. H. F. Feddes, Hoogezand, 46 pt.; 2. J. F. Telkamp, Scheemda, 46 pt.; 3. H. Tiggelaar, Scheemda, 45 pt.; 4. W. Freriks, Winschoten, 45 pt.; 5. H. J. Nieboer, Oude Pekela, 44 pt.; 6. F. Bos, Oostwold, 44 pt.

Korpscijfers: Winschoten 165 pt.; Finsterwolde 163 pt.; Bellingwolde 163 pt.; Hoogezand 160 pt.; Midwolda 157 pt.; Meeden 153 pt.; Nw. Schans 148 pt.; Oude Pekela 145 pt.; Scheemda 135 pt.

W. M. C. J. HAFKEMEIJER †

Onder groote belangstelling is op Dinsdag 7 Maart te Vught de Reserve Luitenant Kolonel W. M. C. J. Hafkemeijer, ten grave gedragen. De Overste Hafkemeijer was Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „De Meijerij“ en had zich in korten tijd onder de vrijwilligers van dit Landstormkorps van hoog tot laag talrijke vrienden gemaakt, wien het plotseling verscheiden

F. BONTKES GOSSELAAR

IN EFFECTEN — GRONINGEN

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN

BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

van dezen beminden Commandant volkomen overviel.

Behalve vele militaire en civiele autoriteiten waren bij de teraardebestelling talrijke Officiëren en vrijwilligers van den Landstorm aanwezig.

Leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm droegen de kist met het stoffelijk overschot, gevolgd door de Vughtsche afdeeling met omfloerst vaandel.

Niet minder dan acht burgemeesters van Brabantsche gemeenten woonden de plechtige H. Mis in de St. Petruskerk bij, o.m. die van Breda en van 's-Hertogenbosch. Verder werden nog opgemerkt de Generaal-Majoor A. R. v. d. Bent, garnizoenscommandant Overste H.

C. van der Bijl, het oud-Tweede Kamerlid Mr. Schaepman, Luitenant-Kolonel Dingemanse, namens de Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm en een vertegenwoordiging van den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, den Generaal Duymaer van Twist.

FRIESLAND.

Eervol ontslag.

Op zijn verzoek heeft de Res. Kapitein H. C. la Roi te Leeuwarden met ingang van 1 April a.s. eervol ontslag gekregen als Aangewezen Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps Friesch Verband.

De Generaal-Insinger-beker

PROGRAMMA

van den Nationalen Schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm om den **Generaal-Insingerbeker**, te houden te **Utrecht**, op **Zaterdag 24 Juni 1939**, van des v.m. 10 uur tot des n.m. 5 uur op de Banen van het Schietterrein in het Fortaan de Biltstraat.

ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT HET VERSCHIETEN VAN DEN GENERAAL INSINGERBEKER.

Om dezen beker, door den voormaligen Commandant-Veldleger, wijlen Z.Exc. Luitenant-Generaal E. F. Insinger, beschikbaar gesteld ter gelegenheid van de herdenking van het 12½-jarig bestaan der Nationale Landstormcommissie, wordt, aanvangende met het jaar 1932, z.m. ieder jaar gekampt op den in dat jaar te houden Nationalen Schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Aan den wedstrijd om dezen beker wordt deelgenomen door af te vaardigen vertegenwoordigende vijftallen van alle Landstormkorpsen.

De wisselbeker wordt eigendom van het Landstormkorps, dat den beker in totaal twee malen heeft gewonnen.

De schutters van het winnend 5-tal ontvangen ieder een kleine zilveren medaille.

De beker wordt door den Commandant van het winnende Landstormkorps bewaard op het Korpsbureau en door diens zorgen tijdig voor den eerstvolgenden wedstrijd (minstens een week van te voren), opgezonden naar de Nationale Landstormcommissie.

De eerste maal werd de beker gewonnen door het Landstormkorps „Groningsch Verband”; in 1938 kwam hij in het bezit van het Landstormkorps „Zeeuwsch Verband”.

Aan den korpswedstrijd om den Generaal Insingerbeker is tevens een personeele wedstrijd verbonden, waaraan ook door de aangewezen reserve-schutters mag worden deelgenomen.

BIJZONDERE BEPALINGEN.

Keuze der schutters.

De 5 vertegenwoordigende schutters (benevens 1 reserve-schutter) der verschillende Landstormkorpsen worden aangewezen door den betrokken Korpscommandant.

Deze schutters behoeven niet tot een bepaalde klasse te behooren, mogen echter geen Officier, Kornet of Vaandrig zijn.

Van de 6 aan te wijzen schutters kan één schutter behooren tot een der V.L.S. Korpsen Motordienst, Vaartuigendienst of Spoorwegdienst.

Reiskosten.

De kosten voor het vervoer der deelnemers worden geregeld door de aangewezen Korpscommandanten, volgens aanwijzingen door de Nationale Landstormcommissie te verstrekken.

ALGEMEENE WEDSTRIJDBEPALINGEN 1939.

Algemeene leiding.

De organisatie der wedstrijden is door de Nationale Landstormcommissie opgedragen aan de Algemeene Schietwedstrijdcommissie.

Deze vormt, voor zoover het 't technische betreft, in samenwerking met den aangewezen Commandant van het Korps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”, den Res. Luit. Kolonel Y. Baan, de Algemeene Wedstrijdcommissie.

Wedstrijdbureau.

De aangewezen Commandanten of hunne plaatsverangers, melden zich bij

aankomst op het wedstrijdterrein onmiddellijk aan het wedstrijd-bureau, teneinde mededeeling te doen van de samenstelling van het vertegenwoordigende 5-tal en opgave van den reserve-schutter.

Iedere deelnemende schutter meldt zich bij aankomst direct aan het wedstrijd-bureau, teneinde het benodigde wedstrijd-materiaal, schietkaarten, enz. in ontvangst te nemen.

Aanvang en einde der wedstrijden.

De wedstrijden zullen aanvangen des voormiddags om 10 uur en eindigen des namiddags 17 uur, met een pauze van 13 tot 14 uur.

In den voormiddag zullen schieten de korpsen Nieuwe Hollandsche Waterlinie, Gouda, Stelling van Amsterdam, Zuid-Holland: West, Veluwzoom, Rotterdam, Veluwe, Kennemerland, Alkmaar en Dordrecht.

In den namiddag de overige korpsen in volgorde van aanmelding aan het wedstrijd-bureau, met dien verstande, dat de korpsen, die des voormiddags zijn ingedeeld, zich uiterlijk om 11 uur aan het wedstrijd-bureau moeten hebben aangemeld en de overige uiterlijk te 15 uur.

Schietbepalingen.

De wedstrijden worden gehouden overeenkomstig de bepalingen, vastgesteld door den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm. (Zie „Handleiding ten behoeve van den B.V.L.”, bldz. 91 en volgende.)

Geschoten wordt op schijf No. 693, afstand 100 M., houding naar keuze, geweer Mod. 95, scherpe patronen No. 1.

Ieder der 5 schutters doet een serie van 15 schoten (aanwijzing schot voor schot), voorafgegaan door 2 verplichte proefschoten.

Rangschikking:

- 1e. Hoogst aantal punten in de 5 series te zamen (max. 750 p.).
- 2e. Beste laagste-voorlaagste- enz. serie.
- 3e. Beste laagste-voorlaagste- enz. schot (van alle schoten der 5 series).

Ten opzichte van den personeelen wedstrijd is bepaald, dat de door de korps-schutters geschoten korpsserie tevens geldt als personeele serie voor den personeelen wedstrijd, terwijl de reserve-schutters hiertoe een serie van 15 schoten (met 2 verplichte proefschoten vooraf) mogen schieten.

Wedstrijdmateriaal.

Iedere deelnemende Vrijwilliger schiet met het geweer en de munitie hem door of namens de Algemeene Wedstrijdcommissie toegewezen.

Gebruik der banen.

De schutters zijn vrij in de keuze der banen. In geval echter hierdoor een geregeld verloop van den wedstrijd verstoord dreigt te worden, kan de daartoe door de Algemeene Schietwedstrijdcommissie aangewezen Officier den deelnemenden schutters een bepaalde baan aanwijzen.

Consumptie op het terrein.

Aan de deelnemende schutters worden bij aanmelding op het wedstrijd-bureau bonnen verstrekt, waarop broodjes met koffie verkrijgbaar zullen zijn.

Overigens is op het terrein een tent aanwezig, waar consumpties tegen cantineprijzen verkrijgbaar zijn.

Ordebepalingen.

De schutters moeten zich op het schietterrein geheel gedragen naar de door de Algemeene Wedstrijdcommissie en de baancommandanten te geven aanwijzingen.

Prijzen.

De Generaal Insingerbeker wordt uitgereikt aan den Aangewezen Commandant van het Korps, waartoe het winnende 5-tal behoort.

Behalve de aan de 5 winnende schutters uit te reiken herinneringsmedailles, zal voor den personeelen wedstrijd een aantal luxe voorwerpen als prijs worden beschikbaar gesteld.

Prijsuitreiking.

Te 17.45 uur zal de officieele prijsuitreiking plaats hebben in Hotel Noord-Brabant aan het Vredenburg te Utrecht.

De Algemeene Schietwedstrijdcommissie stelt zich voor na afloop alle Autoriteiten en deelnemende Vrijwilligers te vereenigen aan een gezamenlijken maaltijd. Deze zal om pl.m. half acht geëindigd zijn, teneinde allen in de gelegenheid te stellen hun woonplaats nog des avonds te kunnen bereiken.

Slotbepaling.

De Algemeene Schietwedstrijdcommissie behoudt zich voor noodzakelijk gebleken aanvullingen of wijzigingen in het programma aan te brengen en beslist bij geschillen.

LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST.

MODEL IV A.

VERBANDAKTE

voor vrijwilligers van het Vrijwillig landstormkorps luchtafweerdienst.

..... 1)

.....

volgens de bestaande bepalingen bevoegd om ten aanzien van het onderwerp dezer akte het Rijk te vertegenwoordigen, verklaart te hebben aangenomen 2), geboren te 3), 19....4) om, overeenkomstig de bepalingen van het „Vrijwillige landstorm-besluit”, en de ter uitvoering daarvan in de „Vrijwillige landstorm-beschikking” gestelde regelen, met inachtneming van de ter zake betrekkelijke bepalingen van het „Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht”, het Koninkrijk der Nederlanden als vrijwilliger bij den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor gewapenden dienst bij het Vrijwillig landstormkorps luchtafweerdienst, te dienen voor den tijd van een jaar, ingaande 19....5)

a. verklaart bekend te zijn met vorenbedoeld besluit en de ter uitvoering daarvan gestelde

BOELAARS

DE HAAGSCHE CLICHÉMAKER

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT

LEIDEN - TEL. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

regelen en zich daarop door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk te hebben doen aannemen tot gezegd einde;

b. belooft trouw aan de Koningin en onderwerping aan de krijgstuicht;

c. verklaart zich te onderwerpen aan alle dienstvoorschriften voor de Koninklijke landmacht gemaakt of nog te maken, voor zoover die te zijnen aanzien van toepassing zullen zijn; en verklaart niet aangesloten te zijn en zich niet te zullen aansluiten bij of op eenigerlei wijze steun te zullen verlenen aan groepen of vereenigingen van personen, welker doel of handelingsplan in strijd zijn met de plichten van den militair.

d. Contractanten zijn verder overeengekomen, dat de vrijwilliger niet verplicht is tot opkomst in werkelijke dienst ter handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust, en niet in werkelijke dienst zal worden geroepen of gehouden in een plaats, verder dan 5 km verwijderd van de gemeente, waar hij woonachtig is, tenzij een gemeente met een onmiddellijke vijandelijke bezetting wordt bedreigd.

Deze verbintenis wordt na afloop van den duur van een jaar stilziggend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger, uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te bestendigen.

Hiervan is te 6) 7) 19.....
deze akte in tweevoud opgemaakt, en door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk en den aangenomene ondertekend, zijnde voorts een exemplaar dezer akte door ieder der contractanten behouden.

..... 8) 9)

De ondergeteekende¹⁰⁾
Commandant van het Vrijwillig landstormkorps luchtfweerdienst, verklaart bij dezen worenstaande verbintenis te bekrachtigen.

Te 's-Gravenhage, 19..... 11)
..... 12)

- 1) Geslachtsnaam, voornamen en hoedanigheid van hem, die bevoegd is om ten deze het Rijk te vertegenwoordigen.
- 2) Geslachtsnaam en voornamen van den aangenomene.
- 3) Geboorteplaats van den aangenomene.
- 4) Geboortedatum van den aangenomene.
- 5) Datum van ingang der verbintenis.
- 6) Plaats.
- 7) Datum van ondertekening.
- 8) Handtekening van den vertegenwoordiger van het Rijk.
- 9) Handtekening van den aangenomene.
- 10) Geslachtsnaam, voornamen en rang van den Commandant van het Vrijwillig landstormkorps luchtfweerdienst.
- 11) Datum van bekrachtiging.
- 12) Handtekening van den korpscommandant.

N.B. Volgens de voorschriften van het Landstormbesluit en de Landstormbeschikking is op deze nieuwe categorie vrijwilligers ook nog de navolgende bepaling van toepassing:

De vrijwilliger van het Vrijwillig Landstormkorps luchtfweerdienst is verplicht in werkelijke dienst te komen tot deelneming aan oefeningen gedurende ten hoogste 300 uren in het eerste jaar der verbintenis en gedurende ten hoogste 150 uren in elk der volgende jaren.

Uit de afdeelingen

Aarle-Rixtel, 19 Febr. — De voorzitter van de gewestelijke commissie installeerde met eenige toepasselijke woorden de heeren J. M. J. Koenen, pastoor, O. M. Hoffmans, burgemeester, G. van Asseldonk, res. luitenant, J. A. Gijsbers, voorzitter R.K. Werkliedenvereniging, M. J. v. d. Kerkhof, wethouder, M. S. v. Roij, gemeentesecretaris, en A. J. Verstappen, wethouder, als leden van de plaatselijke commissie.

Na de prijsuitreiking werd het woord o.m. gevoerd door den heer M. Krijgsman, uit Den Bosch, die een interessante rede hield over het ontstaan en de ontwikkeling van het communisme en het nationaal-socialisme, en van de gevaren, ook voor ons land aan deze stelsels verbonden.

De burgemeester sloot hierna met een kort woord de vergadering.

Achterveld, 10 Febr. De zaal der Coöperatie was fraai versierd. De avond stond onder leiding van den heer W. v. d. Hengel. Pastoor Smeets richtte in zijn toespraak zich het meest tot de jongeren, die de Novemberdagen van 1918 niet hebben meegemaakt. De res. kolonel Boomsma reikte hierna de prijzen uit. Enkele prijswinnaars waren: 1e pr. J. Voskuilen, 99 pt.; 2e pr. J. Middelaar, 99 pt.; 3e pr. J. Tijmenssen, 97 pt.

Akersloot, 30 Jan. Het openingswoord werd gesproken door burgemeester G. J. J. van den Heuvel. De heer J. Slok, secretaris der afdeling, werd hartelijk gelukgewenscht met zijn herstel. Medegedeeld werd, dat ook in 1939 de Generaal Insinger-beker zal worden verschoten. Dit jaar te Utrecht. Na het woord van den heer Ottenbros had de prijsuitreiking plaats. De opkomst voor dezen avond was groot.

Albergen, 16 Febr. De plaatselijke leider, de heer Th. v. Koersveld, richtte een hartelijk welkom speciaal tot burgemeester Banning van Weerselo, den heer De Leeuw en den kapelaan. Het kernachtige woord van burgemeester Banning had tot gevolg, dat een 7-tal nieuwe leden zich opgaf. Hierna had 'n filmvertoning plaats.

Almelo, 31 Jan. In de stampvolle zaal van het café Horstra had een goed geslaagde avond plaats onder leiding van den heer R. Groene-

veld. Na declamatie van den heer Y. Woudstra, uit Klazinaveen, spraken burgemeester Van Riemsdijk uit Gramsbergen en burgemeester Opel uit Ambt-Hardenberg nog enkele woorden. De prijzen werden uitgereikt door burgemeester Banning. Enkele prijswinnaars waren: 1. M. Feddes; 2. H. Bekkering; 3. J. Bakker Hzn.

St-Annaparochie, 2 Febr. Een goed geslaagde samenkomst onder leiding van den heer Boersma. De prijzen werden uitgereikt door kapitein H. C. la Roi. De uitslag was als volgt: Afd. koningschutters: 1. B. D. Snijder. — Afd. scherpschutters: 1. Th. v. Dussen; 2. A. P. Penninga; 3. J. A. Schat. — Afd. schutters 1e en 2e klas: 1. IJ. v. d. Ploeg; 2. G. Brouwer; 3. P. A. Dijkstra. Door Th. v. Dussen werd de wisselprijs verworven.

Vervolgens werd het woord gevoerd door de heeren J. Santema, van Oosterend, en mr. A. W. Haan, van Sneek.

Appingedam. Het schietlokaal van den B.V.L. en de Burgerwacht, het gebouw „Oude School" in de Dijkstraat Oost, heeft een algeheele restauratie ondergaan. De wanden zijn bekleed met geluiddempend materiaal, een passende verlichting is aangebracht, terwijl het geheel zeer verfraaid is. Een roldeur in het midden kan de groote zaal in twee gezellige vergaderzaaltjes veranderen. Het gebouw heeft thans den naam „Pro Rege" gekregen. Voor de opening van dit gebouw was door den B.V.L. een feestelijke vergadering belegd. De voorzitter van de plaatselijke afdeling van den B.V.L., ds. G. Jansma, heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder het hoofd der gemeente, den heer J. E. Klaucke, den commandant van het landstormkorps Groningen majoor Oosters van Wincshoten, den secretaris van de gewestelijke commissie kapitein v. d. Wal te Groningen en zijn echtgenoot, het lid van de gewestelijke commissie burgemeester Romijn van Wincshoten, de verschillende genoodigden en de leden van den plaatselijken B.V.L. met hun dames. Nadat ds. Jansma den naam „Pro Rege" verklaard had, werd staande het „Wilhelmus" gezongen, waarna spr. eindigde met den wensch uit te spreken, dat dit gebouw in den dienst

mag staan van ons Vorstenhuis en Vaderland. De burgemeester memoreerde de groote belangstelling, die reeds in het oude gebouw bestond voor den B.V.L.

Verder werd het woord gevoerd door burgemeester Romijn van Wincshoten als lid van de gewestelijke commissie en kapitein v. d. Wal als secretaris hiervan. De plaatselijke leider, de heer G. Fokkens, besprak de geschiedenis van dit gebouw en de totstandkoming van deze restauratie, waarbij hij dank bracht voor den ontvangen steun en de bijdragen, zoowel van particulieren als van de verschillende instanties en organisaties. Als voorzitter van het schoolbestuur wees de heer G. Huisman op het leeuwanadeel van den plaatselijken leider van den B.V.L. bij deze restauratie.

De solozang van mej. Ybema-Smits, met pianobegeleiding van den heer Tj. Brons werd afgewisseld met samenhang, terwijl voor de leden van de plaatselijke afdeling van den B.V.L. en hun dames een reciteerwedstrijd was georganiseerd. De uitslag luidde: 1. mej. Vos; 2. de heer Bolt; 3. de heer Vink; 4. de heer Heitmeyer.

Ten slotte werd door majoor Oosters, commandant van het landstormkorps Groningen, met een gepast woord de uitslag van den onlangs gehouden schietwedstrijd bekend gemaakt, nadat deze eerst nog een oorkonde aan den heer K. Vegter had uitgereikt wegens het bereiken van den vastgestelden leeftijd.

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK

Eerste kwaliteit

Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Friesche Kleipootaardappelen, enz.

Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog actieve verkoopers gevraagd

DOUWE EGBERTS

TABAK

Alléén om de kwaliteit!

Van Mechelen, secretaris der gewestelijke commissie, sprak een propagandawoord en reikte de prijzen en brevetten uit. Mede was aanwezig de heer J. Dercksen, voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Gouda. De prijzen van den plaatselijken wedstrijd werden behaald als volgt: 1. G. C. Diephout, 100 pt.; 2. W. Mets, 94 pt.; 3. C. D. H. Timmerman, 93 pt.

Bergambacht, 3 Maart. Onder voorzitterschap van burgemeester J. H. Winkler hield genoemde afdeling haar jaarlijkschen propagandavond. Met een toepasselijk woord opende de voorzitter de vergadering en gaf het woord aan prof. F. Otten O.P. Deze hield een uitstekende propagandarede, welke alle aanwezigen met groote aandacht volgden. Mr. Van Mechelen sprak daarna een dankwoord tot de commissieleden, den plaatselijken leider M. den Haan en alle vrijwilligers. Enkele landstormfilms werden bovendien vertoond. Ook werd de prijzen van den laatst gehouden schietwedstrijd uitgereikt, die als volgt werden behaald: koningschutters: C. v. d. Graaf 112; M. G. v. Duyvendijk 111. — Scherpschutters: P. Speksnijder 111, 10-11; C. Mak 111, 9-10; C. Maree 110. Schutters 1e klas: A. Hoogendoorn 104; C. v. d. Oever 102; J. Kamer 98. De voorzitter sloot met een woord van dank deze goed geslaagde bijeenkomst.

Best. Enkele uitslagen van de schietwedstrijden: 1. G. Habraken, 138 pt.; 2. Th. Glaudemans, 135 pt.; 3. Adr. de Koning, 133 pt.; 4. J. v. d. Meulengraaf, 132 pt.; 5. P. v. d. Diessen, 132 pt.

Beugen, 2 Febr. Op dezen avond waren aanwezig de voorzitter en secretaris van de gewestelijke landstormcommissie „De Meijerij", de heeren Van Beek uit Boxtel en Van Agt uit Eindhoven, de deken, de kapelaan en de burgemeester. Spr. van dezen avond was mr. dr. J. B. Sens uit Nijmegen. Het geheel stond onder leiding van den heer A. Daniëls.

Mr. dr. Sens hield een schitterende lezing, waarin hij doel en nut van den B.V.L. duidelijk uiteenzette. Nog werden woorden ter opwekking gesproken door de heeren Van Beek, Van Agt en den burgemeester dezer gemeente.

Bierum, 11 Febr. Alhier werd een schietwedstrijd gehouden onder leiding van den heer G. Tiglaar. De heer B. E. A. Smit was als lid der plaatselijke commissie aanwezig. Voor de plm. 50 schutters waren 30 prijzen beschikbaar. De eerste prijs in de klasse scherpschutters werd behaald door W. Uildersma, de eerste prijs 1e klasse door F. Omta en de egrste prijs 2e klasse door J. Molenkamp.

Blaauwhuis, 9 Febr. De voorzitter, de heer S. B. IJntema, heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder mr. v. Haersma Buma, burgemeester van Wijnbriteradeel, en mr. Haan. De plaatselijke leider, de heer A. Siemonsma, gaf een kort overzicht van de afgelopen 20 jaar. Hierna verkreeg burgemeester Van Haersma Buma het woord, welke zeer duidelijk de vraag: „Waartoe dient de B.V.L.?" uiteenzette. Filmvertoning en prijsuitreiking namen het overige gedeelte van den avond in beslag.

Bleiswijk. Op 10 Februari hield de afdeling Bleiswijk haar jaarlijksche propagandabijeenkomst. Den vrijwilligers en hun dames wachtte een hartelijke ontvangst. De plaatselijke commissie had zorg gedragen voor aankoop van prachtige prijzen en iedere vrijwilliger ging dien avond met een prijs naar huis. Burgemeester Baan, de voorzitter der plaatselijke commissie, opende de vergadering. De aanwezigen werden tevens toegesproken door de heeren Dercksen en mr. Van Mechelen, terwijl laatstgenoemde van de gelegenheid gebruik maakte de plaatselijke commissie dank te brengen, en wel in het bijzonder aan den plaatselijken leider, den heer W. Huisman, en den instructeur, J. van Staalduinen. Deze goed geslaagde avond werd voorts nog opgeluisterd door filmvertoning.

Blokker, 1 Febr. De uitslag van den alhier gehouden onderlingen schietwedstrijd tusschen de afdelingen Blokker en Westwoud van den B.V.L. was: Afd. Blokker: 1. J. Schoutsen 87, 2. N. Neefjes 85, 3. H. Paauw-93, 4. Jac. Sneek 93, 5. C. Broers 91, 6. P. Kooter 83, 7. J. Kooter 93, 8. J. C. Weel 92; totaal 717 pt. Afd. Westwoud: 1. M. v. d. Vlucht 89, 2. A. Haring 93, 3. C. Schipper 82, 4. Th. Sijm 89, 5. N. Neuvel 78, 6. M. v. Ammers 76, 7. P. Korse 98, 8. Jac. Langendijk 89; totaal 693 pt. De prijs, bestaande uit een zilveren lauwerkrans, bleef aan de gastheeren. Hij werd door den voorzitter van de afd. Blokker aan den plaatselijken leider, commandant Bot, onder een toepasselijk woord aangeboden.

Besloten werd volgend jaar een dergelijken wedstrijd te houden in Westwoud.

Bolsward, 3 Febr. Na een kort historisch overzicht gegeven te hebben, gaf de voorzitter, burgemeester S. J. Praamsma, het woord aan ds. Oskamp, van Harlingen. De leidraad van zijn

houden van schietoefeningen en wedstrijden, waardoor tevens de schietvaardigheid der betrokken dienstplichtigen wordt bevorderd. In overleg met de Nationale Landstorm Commissie is daartoe de navolgende regeling vastgesteld:

2. Grondslag, indeeling en regeling.

De korpsen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm worden beschouwd als grondslag voor de indeeling en de regeling, waardoor samenwerking mogelijk is van de Commandanten der korpsen en verbanden met de betreffende Gewestelijke Landstormcommissiën.

3. Verdeeling van arbeid.

Terwijl zowel de Gewestelijke als de Plaatselijke Landstormcommissiën de deelname aan de schietbijeenkomsten bevorderen, bepaalt de arbeid van den Commandant zich tot de technische regeling en leiding der schietoefeningen en wedstrijden, zulks met het oog op gevaar, ter bereiking van grooter schietvaardigheid en ter controleering van munitie-verbruik.

4. Plaatselijke leiders en instructeurs.

De Gewestelijke Landstorm Commissiën hebben in de verschillende plaatsen in haar gebied, plaatselijke leiders aangesteld, gekozen uit de afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ter plaatse. Aangezien deze plaatselijke leiders meestal een rang in het leger vervullen en veelal bij mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm tot handhaving van orde en rust en tot steun van het wettig gezag, eene functie als commandant dier afdeeling vervullen, komen zij in de eerste plaats in aanmerking om op te treden tevens als instructeur bij de schietbijeenkomsten. Alleen wanneer de korpscommandant 't niet met zijn verantwoordelijkheidsgevoel overeen zou kunnen brengen, kan hij een instructeur (baancommandant) aanwijzen naast den plaatselijken leider, waartoe hij (binnen de grens van zijn verantwoordelijkheid) bij voorkeur dien persoon aanwijst, op wiens medewerking de desbetreffende commissie het meest prijs stelt. Hierbij mag evenwel uit een zuinigheidssoogpunt slechts bij uitzondering verplaatsing of vervoer van de eene plaats naar de andere worden toegestaan. Met deze beperking van keuze dient bij het overleg van den commandant en de betreffende commissie rekening te worden gehouden.

5. Taak Commandanten.

De commandanten van korpsen verleen hunne medewerking tot het beschikbaar stellen van:

- banen;
- personeel ter bediening van de schijven;
- geweren;
- patronen;
- schoonmaakgereedschappen;
- plakmiddelen en
- andere hulpmiddelen.

Zij stellen orde op een behoorlijk onderhouden der wapens, het beheer der patronen en het controleren van het goed plaats hebben der oefeningen en wedstrijden.

Zij verleen hun tusschenkomst voor het doen van betalingen voor zoover aangaat de technische uitvoering der oefeningen en wedstrijden.

6. Taak der plaatselijke leiders.

De plaatselijke leiders zijn belast met:

- het versterken van de saamhoorigheid der bijzondere vrijwilligers hunner afdeeling;
- het opwekken tot deelname aan de schietoefeningen en wedstrijden;
- het aanhouden van een register, waarin zijn opgeteekend de namen en nadere gegevens der bijzondere vrijwilligers bij den landstorm ter plaatse;
- het opgeven van mutatiën bij hunne afdeeling aan den Secretaris van de be-

treffende Gewestelijke Landstorm Commissie.

7. Taak Instructeurs.

De instructeurs treden tevens op als baancommandant. Zij houden aantekening van de verschoten patronen en van de resultaten bij het schieten verkregen. Daartoe worden hun door de korps- (verband) commandanten schietlijsten verstrekt.

8. Hulppersoneel.

Het bedienen van schijven en het schoonhouden der wapens geschiedt zooveel mogelijk door de schutters zelf.

Is dit niet mogelijk (b.v. het te yoren plaatsen van vlaggen of bij het gebruik van banen, die niet aan het Rijk behooren) dan kan personeel te werk worden gesteld tegen de ter plaatse geldende betaling.

Voor het schieten met margapatronen op plaatsen, waar niet met scherpe patronen No. 1 kan worden geschoten, is geen hulp van personeel noodig. Eventuele opbewaring van margamaterieel en patronen kan worden beloond.

Overleg met de betreffende commissiën kan, in verband met hare plaatselijke bekendheid, leiden tot het bekomen van personeel, dat de werkzaamheden tegen geene of zeer geringe vergoeding verricht.

9. Tijdstippen waarop oefeningen en wedstrijden plaats vinden.

In overleg met de deelnemers en de betreffende commissie, c.q. instructeurs worden vastgesteld de data en de uren waarop en de plaatsen waar de schietoefeningen en wedstrijden worden gehouden.

10. Bijeenkomsten commandanten met plaatselijke leiders.

De korpscommandanten houden jaarlijks één of zoo noodig meerdere bijeenkomsten met de plaatselijke leiders, teneinde regeling en uitvoering van de schietoefeningen en wedstrijden te bespreken.

11. Het schieten.

De schietsamenkomsten moeten een opgewekt en aangenaam karakter dragen.

De opkomst is geheel vrij; uniform is gewenscht, doch niet noodzakelijk.

Er wordt geschoten met daarvoor door de commandanten beschikbaar gestelde wapenen, tenzij de deelnemers wapenen onder hunne berusting hebben; de schietoefening biedt alsdan een goede gelegenheid een wakend oog op den toestand der wapenen te houden.

Per oefeningsklasse van gemiddeld 25 schutters wordt hoogstens 2 uur instructie-toelage per oefeningsdag uitgekeerd. (Het doen schieten van 2 of meer verschillende klassen na elkaar op eenzelfde dag is geoorloofd.)

Per jaar en per klasse van 25 man kunnen ten hoogste voor 10 oefeningen en wedstrijden de instructie-toelagen worden toegekend.

Per deelnemenden schutter kan worden beschikt over een telken jare te bepalen aantal patronen per jaar.

12. Schietwedstrijden.

Er kunnen plaatselijk zowel als korpsgewijze schietwedstrijden worden gehouden.

Het al dan niet houden van korpswedstrijden behalve de plaatselijke wedstrijden en het al dan niet plaatselijk schieten der eventuele korpswedstrijden wordt overgelaten aan het oordeel van de betreffende gewestelijke commissiën, na overleg met den betrokken commandant, waarbij in het oog gehouden moet worden, dat het voor de schietoefeningen en wedstrijden toegestane bedrag niet wordt overschreden.

Het verdient aanbeveling verschil te maken tusschen de belangrijkheid van plaatselijke- en van korpswedstrijden door aan een belangrijker wedstrijd niet

te doen deelnemen, dan nadat bij een vorigen (minder belangrijken) wedstrijd een bepaald aantal punten is behaald.

13. Prijzen schietwedstrijden.

De Nationale Landstorm Commissie stelt voor den aankoop van prijzen gelden ter beschikking van de Gewestelijke Landstorm Commissie.

14. Technische regeling van de Schietoefeningen.

Er wordt geschoten met geweer, karabijn, geweer tot K.S.O. c.q. margageweer met de patronen, in de houdingen, op de schijven en op de afstanden, zooals voor het leger in de desbetreffende voorschriften of aanwijzingen is bepaald.

Schijven enz. moeten middels aanvragen in twee-voud aan de K. M. A. worden aangevraagd.

De verstrekking van kogelgatpleisters en schietlijsten geschiedt — op aanvraag — door dezerzijds zorg.

De juiste benamingen der schijven zijn vermeld in de Boekenlijst No. 79 met de daarop verschenen wijzigingsopgaven.

Per vóór- en per namiddag mogen per baan niet meer dan twee geweeschijven worden gebruikt.

Margaschijven op karton moeten zoo lang mogelijk door overplakking worden gebruikt.

15. Vrijwillige L. S. K. Motordienst en Vaartuigendienst.

De vrijwilligers bij de landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst kunnen deelnemen aan de schietoefeningen en wedstrijden van de afdeeling Bijzondere Vrijwillige Landstorm in hunne woonplaats.

COMPTABELE EN ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN.

Algemeen. De verantwoording der kosten, verbonden aan de schietoefeningen en wedstrijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moet geheel afzonderlijk worden gehouden van die van andere uitgaven en moeten aan de hand van het rondschrijven No. 191 van 17 November 1922, (2e bladzijde), kolommen 3, 4, 5 en 6 worden opgemaakt.

De verantwoordingsstukken moeten in rooden inkt het opschrift dragen: Art. 32. Begrooting B. Z. (schietoefeningen en wedstrijden).

ad. 3. Jaarlijks vóór of op 1 Februari wordt door de korpscommandanten een begrooting van kosten betreffende de te houden schietoefeningen en wedstrijden op het Inspectiebureau van den Vrijwilligen Landstorm ingediend, berekend naar het vermoedelijk aantal deelnemers en vermeldende:

BENOEMINGEN.

Benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau: de Kapitein van den Generalen Staf **P. M. H. Tielens**, Adjudant van den Minister van Defensie.

Ter opvolging van den Kapitein van den Generalen Staf, **P. M. H. Tielens**, is benoemd tot Adjudant van den Minister van Defensie, **Mr. H. J. Kruls**, Kapitein van den Generalen Staf.

BROCHURES, ENZ.

TWINTIG JAREN B.V.L.

De heer **J. Zandberg** secretaris van de Plaatselijke Landstormcommissie

- het benodigde aantal patronen;
- de kosten voor het personeel;
- de kosten voor onderhoud, toezicht en huur van banen, schietplaatsen en schietmiddelen;
- overige kosten.

Wanneer een indruk verkregen is van het totaal der door de korpscommandanten noodig geachte gelden, wordt aan elk der commandanten een maximum-bedrag ter beschikking gesteld, welk bedrag in geen geval mag worden overschreden.

ad. 5. De Plaatselijke Leiders ontvangen van de Nationale Landstorm Commissie door tusschenkomst van de betrokken Gewestelijke Landstorm Commissie een halfjaarlijksche vergoeding.

Het spreekt van zelf, dat de arbeid der Plaatselijke Leiders er een moet blijven van toewijding. De vergoeding wordt gegeven uitsluitend als een blijk van waardeering.

ad. 10. De korpscommandanten kunnen voor het houden van vergaderingen met de Plaatselijke Leiders en met de aangesloten Reserve-Officieren beschikken over een bedrag, hetwelk jaarlijks door de Nationale Landstorm Commissie wordt vastgesteld en in de toewijding der door de Gewestelijke Commissiën te verantwoorden gelden wordt opgenomen.

Uit deze beschikbare gelden dienen te worden betaald alle kosten aan de vergaderingen verbonden, t.w. zaalhuur, een eenvoudige consumptie, alsmede reis- en noodzakelijk te maken verblijfkosten van de ter vergadering aanwezigen.

Wellicht ten overvloede wordt medegedeeld, dat de uitgaven op de gebruikelijke wijze dienen te worden verantwoord volgens de door de Departementen van Algemeen Bestuur en de Algemeene Rekenkamer gestelde comptabele regelen.

Slot. Zuinigheid bij het besteden van 's Rijks gelden is bij het nemen van alle maatregelen enz. geboden.

Uiterlijk den 15den December wordt op het Inspectiebureau van den Vrijwilligen Landstorm ingewacht een kort verslag der oefeningen en wedstrijden, onder opgave van het totaal aantal verschoten patronen (No. 1 en No. 7 afzonderlijk) en onder overlegging van een overzicht der besteding der gelden, verdeeld als in punt 3 voor de begrooting van den Vrijwilligen Landstorm is opgegeven (R. No. 191, 7 Nov. '22).

Ook de Nationale Landstorm Commissie ontvangt terzelfder tijd een verslag van de gehouden oefeningen en wedstrijden van de zijde der Gewestelijke Landstorm Commissiën.

(Wordt vervolgd in volgend nummer).

heeft een overzicht samengesteld van de gebeurtenissen in November 1918, waarbij hij uitvoerig stilstaat bij de oprichting van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en verder in het bijzonder de geschiedenis van het korps Zuid-Holland: West in zijn twintigjarige bestaansperiode nagaat. Dit overzicht werd op verschillende samenkomsten, waar het 20-jarig bestaan van den B.V.L. werd herdacht, uitgebracht, o.m. op de bijeenkomsten te Den Haag op 20 en 21 Januari j.l.

Deze rede is thans ook in druk verschenen, zoodat men deze belangrijke periode uit onze geschiedenis nog eens rustig kan nalezen.

Voor Jong Nederland

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

Laat uit elke zin het overbodige weg:

Kees tekende vlug een ronde cirkel. In de optocht liepen veel oude veteranen mee.

De jonge recruten moesten telkens exerceren.

Die jongen heeft nooit geen zin om te leren.

De kinderen werden op school uitgefotografeerd.

Den jubilaris werden mooie geschenken aangepresenteerd.

De vroegere ex-keizer van Duitsland woont te Doorn.

De boekhandelaar stuurt eèn kalender gratis cadeau.

De ondergaande avondzon kleurde de lucht rood.

De diender ging de namen van de bengels opnoteren.

De worm behoort tot de kruipende reptielen.

De dode mummies lagen in stenen kisten.

We kregen een lekkere pudding voor nadessert.

Het slecht gezongen vers moest opnieuw herhaald worden.

Tussen beide kamers is een dubbele porte-brisee deur.

Het laatste slotnummer op 't feest viel erg in de smaak.

De Prinses droeg een japon van groene smaragdkleur.

De opkomende morgenzon verdrijft de duisternis.

Z'n oudste broer dient bij de zee-marine.

Tegenwoordig wordt er veel margarine-boter gebruikt.

De heilige Sint Nicolaas was bisschop in Spanje.

In 't water dreef 't lijk van een dode hond.

Je moet nooit iemand op 't verkeerde dwaalspoor brengen.

M'n boek is weg; ik kan 't nergens niet vinden.

GROEP A.

(Onder de 10 jaar).

Voor nieuwelingen volgt hier nog eens 't adres:

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel
van
5 cent

DE TEKENAARS.

„Ik ga 'n vliegmachien tekenen!" riep Wim.

„En ik 'n fijne duikboot!" kraaide Karel.

De beide, tienjarige tekenaars, elk met een bonkje krijt gewapend, gingen dapper aan 't werk op de mooie, groene deur van een fruitpakhuis.

„Tik-tik-tik! Tikkeretik!" Dit was de luide waarschuwing van Juffrouw Haantjes, die van de overkant der straat met haar zilveren vingerhoed op 't raam telefoneerde.

Maar Wim smet z'n hoofd opzij en grijsde: „Ze zeit wat!"

En Karel stak met een brutaal gezicht de tong tegen haar uit.

Toen gaf de oude juffrouw 't maar op, terwijl zij rood van kwaadheid haar zilveren lokken schudde en mompelde: „O foei! dat zijn twee echte bengels! 't Is toch eèn schandaal, zoals zij die mooie, pas geschilderde deur toetakelen! Dat zijn weer diezelfde rakkers van gisteren; toen hebben ze 't A. B. C. erop staan kladden. En nu weer wat anders!... Vijf minuten geleden is hier nog een politieagent op z'n fiets voorbij gekomen. Dat hebben die deugnieten vast gemerkt, en nu denken ze, dat ze hun gang kunnen gaan, zonder gesnapt te worden... Och, och! 't is toch wat te

zeggen. Maar ik waag me niet langer op straat, om ze vriendelijk te waarschuwen! Zulke lelijke woorden als die twee schavuiten me naar 't hoofd gegooit hebben! 'k Schaam me er voor!... Wacht, 'k weet wat!"

Juffrouw Haantjes trippelde naar de gang en am de telefoon van de haak.

De twee tekenaars gingen ondertussen ijverig met hun geknoei voort.

Af en toe hielden ze grinnikend eventjes op, om hun werk te bewonderen.

Aan de ene kant was 't fijn, dat 't in de straat zo stil was; nu hoefden ze niet bang te zijn, dat ze weggejaagd zouden worden. Maar aan de andere kant vonden ze 't weer jammer. Want er kwam niemand voorbij, die verbaasd bleef stilstaan, om hen bewonderend toe te voegen: „Sjonges, jonges! wat benne jullie toch 'n paar reuzeschilders! Jullie lijken wel broertjes van Rembrandt te zijn!"

Spijtig genoeg viel er in de hele straat geen levend wezen te bespeuren, behalve dan een koppeltje ruziemakende mussen, en 'n ouwe hond, die op een stoep heerlijk in 't zonnetje lag te maffen.

Plotseling evenwel werd de uitgestorven omgeving vervuld met 't daverend geronk van een motor.

De beide tekenaars keken even op.

„Ziezo!" sprak de agent; „we zullen maar zeggen, dat 't voldoende is. Maar nou nog wat: je gaat direct naar huis en vraagt om een spons, die flink nat is, en een zemelap. En dan gaan jullie de deur netjes schoon maken. En zorgt er voor, dat 't goed in orde komt! Over een half uurtje kom ik de deur controleren. En als er iets aan mankeert, dan gaan jullie onverbiddelijk de kast in; dat belooft ik jullie!"

Toen mochten ze gaan. Ge begrijpt, dat ze thuis ook nog door 'n zure appel moesten bijten, toen ze met hun boodschap voor de dag kwamen.

En nu 't slot dezer geschiedenis? De straattekenaars waren voorgoed genezen.

OOM BERTUS.

De motor stopte vlak bij 't pakhuis, en... o weel daar stapte een politieagent uit!

Wim en Karel schrikten zo geweldig, dat ze hun voeten niet van 't trottoir konden krijgen, om hard weg te hollen.

De motor stopte vlak bij 't pakhuis, en... o weel daar stapte een politieagent uit!

Wim en Karel schrikten zo geweldig, dat ze hun voeten niet van 't trottoir konden krijgen, om hard weg te hollen.

DANKBETUIGING.

Hierbij betuigen wij onzen hartelijken dank vanwege het medeleven ondervonden tijdens de ziekte en het overlijden van mijn geliefden man en vader den heer

G. VAN VEENENDAAL,
in leven plaatselijk leider
van den B.V.L. Barwoutswaarder en Rietveld

en voor het gesproken woord op de begraafplaats door den WelEd.Gestr. Mr. v. Mechelen, Secr. der Gew. Landstorm-Commissie „Gouda".

Ook een woord van dank aan de leden van de Afd. Barwoutswaarder en Rietveld voor innig medeleven.

Rietveld, den 28 Febr. 1939.
Wed. G. VAN VEENENDAAL.
T. VAN VEENENDAAL.

DE
PRACTISCHE
HUISVROU
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN

KONINKLIJKE = BEGEER INSIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

Coöp. Zuivelfabriek
en Koren - Malerij
„E M M E N"
NOORD-BARGE
Leverancier van
Prima Zuivelproducten en
Fourage-artikelen.

Fa. Wed. H. VAN DAM
BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305

Scheepslucht-kappen en
ijzeren Scheepslaap-
kooien, - Stampwerk,
Plaatconstructie enz.

ADVERTEERT
IN DIT BLAD.

VoorBOUWEN en WONEN
NICO ROOS
te BOLNES
Telefoon 80 (Ridderkerk)

Scheepswerf J. Vos & Zn.
Winschoterdiep 199
Tel. 1709. GRONINGEN
Bouwt en repareert Schepen,
Constructiewerken en
Machineryën. Mod. Ingericht

C.M.V. DINKELLAND'S
ZUIVELPRODUCTEN
TE LOSSER
DE BESTE
Dir. J. B. KLEINE WIECHERINK

Melkinrichting Hofstede
„RUNDREUGD"
NEDERHORST DEN BERG
Specialiteit in
ROOM en SLAGROOM

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
ROTTERDAM

P. DE VOGEL Pzn.
TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriekolen

NIMRODSHUIS
H. P. BERGSTEIN
in de
Betouwstr. 33, Nijmegen
Wapens, munitie, messen
Sport- en hondenartikelen

N.V. ANNEMING MIJ.
J. P. v. EESTEREN
BOUW- EN GEWAPEND
BETONWERKEN
ZUIDBLAAK No. 22
ROTTERDAM. Tel. 23100

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobil Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:
Rotterdam - Utrecht
Den Haag - Leiden - Delft

Te koop: 5.34 Dennenbosch
nabij harden weg en electr.
kabel, f 5000.—,
1¼ H.A. plm. 30-jarig DEN-
NENBOSCH, f 1100.—; LAND-
HUISTERREIN, nabij dorp en
busverkeer, 20 cent per M2.
Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203

Goede waar behoeft
geen krans ::
Vraagt onze tarieven,
ze zijn zeer billijk.
Stoomwasserij „Nederhorst"
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

Garage „VITESSE"
A. A. DE ZEEUW
Scheldekade 57 - Telefoon 123
TERNEUZEN
Luxe verhuur-inricht. Prima
materiaal. Ervaren personeel.

FIRMA
JOH. LEKKERKERKER
Aanneming van sloopwerken
Handel in gebr. materialen
Telef. 56817-51282
's-Gravenw. 267, Rotterdam

KOOPT
BIJ ONZE
ADVERTEERDERS

D. J. VAN DER HAVE

Boomkwekerijen - Zaadteelt - Zaadhandel
Wetenschappelijk Selectiebedrijf
KAPELLE-BIEZELINGE

ZADEN

N.V. A. HOBBEL
OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste

Overal
vertegenwoordigd.

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.

ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN

We zijn reeds 50 jaar paraat Waar niet vertegenwoordigd,
Tot 't leveren van goed zaad! wederverkoopters gevraagd!

WULFSE'S ELITE ZADEN

Onze nieuwe gellustreerde prijscourant met omschrijving van de beste soorten van Groente-, Bloem- en Landbouwzaden, Voorjaars-bloembollen, enz. wordt U gaarne op aanvraag gratis en franco toegezonden.

N.V. v.h. Koninklijke Zaadhandel en Kwekerijen
A. WULFSE. Oppericht 1875. ZWIJNDRECHT

N.V. C. W. PANNEVIS

ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

De Friesche Zaadhandel
G. J. WOUDE, ORANJEWOUDE
Zaden en orig. Friesch pootgoed
vraagt nog

LANDSTORMERS

om in plaatsen, waar we nog niet vertegenwoordigd zijn, nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorw.

N.V. SLUIS & GROOT'S

Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

TURKENBURG

ZADEN
BODEGRAVEN
VRAAGT PRIJSCOURANT

N.V. Zaadhandel en
Boomkwekerijen
WED. P. DE JONGH - GOES

Selectiebedrijf
van tuin-, bloem- en landbouwzaden,
zaaigranen, pootaardappelen,
vrucht- en sierboomen

VRAAGT PRIJSCOURANTEN

GEBR. DE JONGH - GOES

Zaadhandel, Boomkwekerijen
Zaait onze originele
— VICTORIA —
Reuzen roode klaver. Onover-
treffbaar. — Tuin-, bloem- en
landbouwzaden. Zaaigranen.
Pootaardappelen enz.
Actieven agenten gevraagd.

Verzekert U

tegen de kosten van dokter,
apotheker, ziekenhuis en
operatie bij de N.V. Ziekte-
en Ongevallenverzekering-
Maatschappij

„NEDERLAND”

Berkenweg 15, te Amersfoort
Bill. premiën. Ruime voorw.
Actieve agenten gevraagd

VICTOR HUGO

ALMELO

HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

APELDOORN

HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

DIEREN

Hotel „HOFZICHT”
Modern Comfort
Prima Keuken
Expl. E. H. GALAMA

BEZOEKT

HOTEL M. GROOTHUIS
MARKT — EMMEN
2 Biljarts
Clublokaal V.V. Emmen
Geschikt Handelsreizigershotel

Café-Restaurant Suisse

Heerestraat no. 26
Groningen
't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse

Prima consumptie
Prijzen billijk

HAAKSBERGEN

BONDSHOTEL
„EIJSSINK”
Telef. No. 309
Het aangewezen adres ter plaatse

LEEWARDEN

HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

HOTEL

„DE GOUDEN LEEUW”
TELEFOON 732
OLDENZAAL
Prima keuken. Modern com-
fort. Vergaderzalen.
Eigenaar: H. J. VASTERT.

UTRECHT

Hotel
„TERMINUS”
VERGADERZALEN

KOOPT

HONIG'S

VOEDINGS-
MIDDELEN

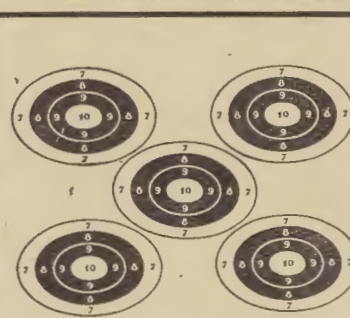
FIRMA

C. B. RAS

BOUW- MATERIALEN

's-BOSCH

Firma C. VAN HAL & ZON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal
vervaardigd schiet-
schijven carton

N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIEËN EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v. v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.

ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM

LET OP!

1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

Geldbelegging.

Te koop mooi Landhuis

Voor 3 jaar op contr. verhuurd. Prijs f5650.-, vrij op naam.
Een dubbele villa, verhuurd voor f950.- p. j. Kooppr. f10.000.-,
vrij op naam. Mooi landhuis voor zelfbew. of geldbelegging.
Kooppr. f7800.-, vrij op naam. Hypotheek beschikbaar.
Inl. Bouwb. H. v. d. TOP, Park Paaschberg 1a, Ede, Tel. 258.

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW

TIMMERWERKEN

bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”
TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
Concurrerende prijzen Vlugge levering
Speciaal adres voor Woningbouw

VOOR: OCHTENDVOER

OPFOKVOER - VARKENSMEEL - BIGGENMEEL

en alle hiermede in verband staande artikelen, is Uw adres:
Fa. W. H. H. v. d. BORN & Co.

GRAANHANDEL - TERSCHUUR

Wortelboer's Kruiden

van
Jacoba Maria Wortelboer
op water, wijn, cognac,
jenever of brandewijn.
't Is een goed medicijn.
U eet veel beter.
Het eten smaakt beter.
Spijvertering werkt beter.
Uw maag werkt beter.
Gal en lever werken beter.
Uw ontlasting
wordt beter.
Uw bloedsomloop wordt beter.
U gevoelt zich prettiger.
Zestig cent per pakje.
Overal verkrijgbaar.

Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela (Gron.).

VAN RIJN'S UTRECHT DE BESTE MOSTERD

N.V. NEDERL. BASALT Mij ZAANDAM

Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

ALLES
VAN EEN ANDER
MAAR
KOLEN van SCHAAP
SPOORSTRAAT 3
DOELESTRAAT 4
ALKMAAR - TEL. 4052

N. V. INGENIEURSBUREAU „EKSTEEN”

Speciaal-bureau voor
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bilthoven

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

GEEN FRANCTIREURSKORPS.

Het nieuwe Landstormkorps Luchtafweerdienst is geen franc tireurs korps.

Franc tireurs zijn bekend uit het begin van den grooten oorlog van 1914—1918. Toen vreemde troepen België en Frankrijk binnentrokken, waren er wel verbitte burgers, die van achter een hooiberg of uit een tarweveld op niets vermoedende huzarenpatrouilles schoten. De achter deze patrouilles binnentrekende legerkorpsen vonden de doode uhlanen langs den weg en namen op de burgerbevolking vreeselijk wraak. Deze historie is genoegzaam bekend.

In geval van oorlog behoort de bevolking goed te weten, dat burgers op geen enkele wijze aan den strijd mogen deelnemen. Wie dit wel zou doen en tot franc tireursdaden overgaat, komt zelf buiten het oorlogsrecht te staan. Wordt hij door den vijand gegrepen, dan is kogel of strop zijn deel.

Veel erger is evenwel, dat zijn daad er toe leidt, dat onschuldige stad- of dorpsgenooten aan bloedige wraak worden blootgesteld.

In den krijg geldt de rechtsregel: soldaat tegen soldaat.

Daarom is ook het nieuwe Landstormkorps Luchtafweerdienst tot een militair korps geformeerd.

De vrijwilligers van dit korps teekenen een militair contract, waardoor zij bij de weermacht worden ingelijfd. Zij krijgen militaire opleiding, uniform, wapens en uitrusting.

Zij staan onder de krijgswetten en de militaire tucht. Indien zij bij oproeping achterwege blijven, worden zij als deserteur beschouwd en gestraft. Eventuele militaire actie kan alleen geschieden op bevel van de over hen gestelde officieren.

Uit deze opsomming blijkt, dat dit Landstormkorps noch met franc tireurs, noch met een burger weerkorps te vergelijken is. Het vormt een geordend onderdeel van ons leger.

Weliswaar geschiedt de aanschaffing van het luchtafweergeschut uit gelden, door particulieren ter beschikking van de Overheid gesteld, doch dit verandert niet in 't minst aan het zuiver militair karakter van het Landstormkorps Luchtafweerdienst.

Het is van beteekenis, dat hier scherp wordt onderscheiden en dat ook alles wordt nagelaten, wat terzake misverstand zou kunnen verwekken.

In verband hiermede, ware het mischienen van eenig belang, de werving voor deze categorie vrijwilligers niet te beperken tot het personeel van bepaalde bedrijven en instellingen.

30 April 1939

Hare Koninklijke Hoogheid

JULIANA LOUISE EMMA MARIE
WILHELMINA,

Prinses der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, Hertogin van Mecklenburg, Prinses van Lippe Biesterfeld, enz. enz.

H.C. Doctor in de Nederlandsche letteren.

Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw; — Eeredame der Huisorde van Oranje; — Herinneringsmedaille (uitgereikt ter gelegenheid van het 25-jarig huwelijk van H.M. de Koningin); — Kruis van Verdienste van het Nederlandsche Rode Kruis; — Grootkruis van het Legioen van Eer (Frankrijk); — Ridder der eerste klasse der Orde van de Kroon (Japan); — Grootkruis der Leopoldsorde (België); — Grootkruis der Orde van den Witten Adelaar (Polen).

DE PREVENTIEVE KRACHT.

De preventieve kracht van onze weermacht ligt vóór alles hierin, dat in heel de wereld de volle overtuiging bestaat, dat het Nederlandsche volk bij een aanval — ongeacht de overmacht welke tegen ons in het geweer zou worden gebracht — hardnekkig weerstand zal bieden. Ook ongeacht de vraag, of bondgenooten te hulp zullen snellen.

Alles, wat strekken kan om deze overtuiging in den vreemde nog te versterken, dient te worden benut. Alles wat deze meening kan verzwakken, ook in de onderlinge gesprekken en publicaties van sommige Nederlanders, behoort terzijde te worden gesteld.

Aan groote woorden heeft onze tijd niets; deze kunnen gerust achterwege blijven. Waar het op aankomt, dat is de rustige vastberadenheid, om onder alle omstandigheden zelf voor eigen zaak in de bres te springen.

„Geen land kan thans door iets anders „beschermd worden, dan door zijn eigen „gewapende macht, zijn eigen politiek „beleid en den vasten wil van zijn volk, „om weerstand te bieden.”

Deze uitspraak van den Engelschen staatsman Eden *) is het gevolg van her- *) „De Telegraaf” d.d. 19 Maart 1939

haalde bittere ervaring. Zij houdt tevens de erkenning in, dat het den grooten mogendheden niet mogelijk is, den kleinen staten eenige hulp of bescherming te bieden ingeval van agressie, als niet hun eigen levensbelang ermede gemeed is.

Voor de Nederlandsche Regeering, die gelukkig steeds heeft volhard bij hare traditioneele zelfstandigheids- en neutraliteitspolitiek, brengt de verklaring van den heer Eden geen nieuws.

Reeds meerdere malen zijn aan de overzijde van het Kanaal uitspraken gedaan, die de belofte van hulp inhielden aan de kleine neutrale staten, doch geen hunner heeft daarin aanleiding gevonden om op dergelijke verklaringen te gaan leunen.

Ook de Nederlandsche Regeering niet. De Voorzitter van de Storthing van Noorwegen, Hambro, sprak heel duidelijk uit, waf hij er van dacht, toen hij onlangs verklaarde:

„Wij waardeeren natuurlijk zeer de „sympathie voor de Noordsche lan-

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

„den, waaruit deze verklaringen „voortvloeien, doch wij hebben nooit „gevraagd om en wenschen ook geen „garantie verklaring, in welken vorm „ook, van de zijde van een enkele „mogendheid of van eenige groep van „mogendheden. Wij hebben nooit ge- „loofd in eenigerlei vorm van garan- „tie van welke mogendheid ook, en „heden ten dage is het vertrouwen in „beloften van steun der mogendhe- „den zwakker dan ooit. Onze neu- „traliteitspolitiek kan niet gebaseerd „zijn op een verkeerd gevoel van „veiligheid, verschaft door garanties, „doch alleen op onze eigen kracht en „op onzen wil, onze strikte neutrali- „teit naar alle kanten te verdedigen.”

Dit is volkomen in overeenstemming met het Nederlandsche standpunt, dat uitgaat van het principe, dat over garantie van de Nederlandsche zelfstandigheid met niemand kan worden onderhandeld, aangezien die zelfstandigheid een „axioma” is.

De taal van Eden en Hambro en de ook in dit opzicht belangrijke radiorede van Dr. Colijn zijn duidelijk genoeg, om de beteekenis van onze zelfstandigheidspolitiek in het licht te stellen.

De veiligheid der kleine staten — in den weg der middelen — allereerst is gelegen in den vasten wil, om zelf haar te verdedigen met de krachten, die ter beschikking staan. Ziende op het gebod, blind in de toekomst, zooals een christelijk volk met goede consciëntie betaamt.

Deze volle bereidheid tot handhaving van ons nationaal bestaan, mag niet ondergraven worden door te luisteren naar enkelen, die in stumperige berekening van machtsverhoudingen het einde zien van alle wijsheid.

Vraagt Uw winkelier voor Schietprijzen
„ZENITH PLATEEL”
van de
PLATEELBAKKERIJ „ZENITH”
TE GOUDA

HOTEL „DE SCHUUR”, BREDA

Speciaal adres voor H.H. Officiëren

VAANDELS en VLAGGEN

ONDER VOLLE GARANTIE.

Ook in de goedkoopsten garandeeren wij moderne, onvergankelijke uitvoering BOGAERTS-GRAAFLAND te BOXTEL

Studeer techniek thuis!
PBNA
ARNHEM
Het instituut met
ruim 26 jaar
ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK, WERKTUIGBOUWK,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

Dan luisteren wij liever naar het vredelievend en toch vastberaden woord van onze Koningin, toen Zij vóór eenige jaren een vredesoproep van President Roosevelt beantwoordde met de uitspraak: „Dit volk, uit welks naam ik spreek, verafschuwt den oorlog, maar het zal natuurlijk een aanval weerstaan“.

Daaruit spreekt vredesgezindheid tegenover elk ander volk, geloofsvrouwen en diep besef van roeping, een Oranje waardig.

Het aankweken van deze echt geloovige en nationale gezindheid ligt niet buiten de taak van den goeden B.V.L.-er.

Integendeel, alles wat dienstig kan zijn, om het anti-nationale te weerstaan en het waarlijk nationale te sterken, behoort in onze gelederen en daarbuiten te worden bevorderd, opdat een vastbesloten natie achter haar Regeering zal staan.

Dan kan ons volk met gerustheid en vertrouwen zijn lot overgeven in de hand van Hem, door Wien alle wereldgebeuren wordt bestierd.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE ROTTERDAM.

**Burgemeester Mr. P. J. Oud
geïnstalleerd tot eere-voorzitter.**

22 Maart is de burgemeester van Rotterdam, mr. P. J. Oud, geïnstalleerd tot eere-voorzitter van de gewestelijke Landstorm Commissie Rotterdam. De voorzitter, de heer A. C. de Neeve, heeft deze installatie verricht. Spr. begon met de verzekering uit te spreken, dat de Gewestelijke Landstorm Commissie als vertegenwoordigster van den B.V.L. in een gewest dat zijn naam ontleent aan de stad Rotterdam, het zich tot een bijzonder voorrecht rekende den burgemeester in haar midden te zien. Te meer is dit het geval, zoo vervolgde spr., omdat burgemeester Oud op eerste aanvraag er in heeft toegestemd het eerevoorzitterschap te willen aanvaarden. Spr. bracht een woord van eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van wijlen burgemeester Mr. P. Droogleever Fortuyn, die steeds als eere-voorzitter een

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE-
en BURGERKLEEDING** is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Mariestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

open oog heeft gehad voor het nut en de beteekenis van den B.V.L.

Van u, mijnheer de burgemeester, zoo vervolgde spr., mogen wij stellig van een gelijke mate van sympathie voor onze groote nationale organisatie evenzeer verzekerd zijn. In het verleden heeft u daarvan reeds bij meer dan een gelegenheid doen blijken en waar u thans in een tijdsgewricht, waarin de noodzakelijkheid eener consolidatie van nationale krachten, een streven naar nationale eenheid, een verlangen naar geestelijke en moreele herbewapening meer dan ooit op den voorgrond treden, als eerevoorzitter tot onze commissie wilt toetreden, mogen wij dit zeker als een nieuw bewijs rekenen van uw waardeering voor het streven van den B.V.L.

Ons gewest, al telt het duizenden vrijwilligers, die in het Landstormkorps „Rotterdam“ een parate eenheid vormen, maakt numeriek slechts een bescheiden onderdeel uit van de groote organisatie van den B.V.L., welke thans al tegen de 100.000 man omvat. Maar ook wij breiden uit en zetten onze propaganda in Rotterdam en de talrijke buitengemeenten voort, om in dagen van gevaar, geschaard om den troon van Oranje, het wettig gezag te helpen steunen.

Na deze installatie-toespraak heeft burgemeester mr. P. J. Oud een kort woord gesproken. Spr. zeide, dat hij al zijn best zal doen om de voetsporen van zijn diepbetreurden voorganger ook op dit gebied te volgen. Wat ons tot plicht stelt, zoo vervolgde spr., om den B.V.L. zoo krachtig mogelijk te steunen is de noodzakelijkheid om alle nationale krachten te concentreeren. We hebben onze vrijheid weten te bewaren in overeenstemming met onze nationale tradities.

Hij herinnerde aan de moeilijke jaren tusschen 1795 en 1810, welke moeilijke jaren hun oorzaak vonden in de verdeeldheid van ons volk. Uit het verleden moeten wij de lessen trekken. Wij moeten er voor zorgen, dat wij bij alle verschillen in opvatting, welke er zijn en welke er ook mogen zijn, toch één ding nooit uit het oog verliezen n.l. dat we zijn Nederlanders en dat wij de Nederlandsche goederen hebben te verdedigen.

Spr. eindigde zijn toespraak met de belofte een klein steentje te zullen bijdragen om den B.V.L. in staat te stellen zijn taak te vervullen in het groote en welbegrepen belang van ons volk.

VOOR: **STEENHOUWERKEN
SCHOORSTEENMANTELS
GRAFMONUMENTEN**

is het adres:

L. BOOT — LISSE
Electr. Steenhouwerij - Tel. 3308

GROOTE LANDDAG OP 1 JULI IN ZANDVOORT.

Door de Stelling Amsterdam en Kennemerland van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zal op Zaterdag 1 Juli a.s. te Zandvoort een groote landdag worden gehouden, waaraan ook militairen in actieven dienst zullen deelnemen. Tijdens den Landdag zal het woord worden gevoerd door den oudminister van Marine, mr. H. Bijleveld.

Des morgens zullen de autoriteiten ten stadhuis worden ontvangen, waar de burgemeester van Zandvoort hen zal toespreken.

In de middaguren wordt gedefileerd op den boulevard. De leden van den B.V.L., Stelling van Amsterdam en Kennemerland, zullen aan dit défilé deelnemen met hun vaandels en gewapende vaandelwachten.

In het sportpark achter het Casino wordt vervolgens een demonstratie gehouden. Hierin zal ook een afdeeling pantserwagens deelnemen. Voorts zullen springdemonstraties worden gegeven door onderofficieren van de veldartillerie; tevens zullen deze een demonstratie geven van carrousselrijden. Leden van den motordienst van het Vrijwillige Landstormkorps uit Amersfoort zullen uitkomen in onderlinge behendigheidswedstrijden op motoren. Medewerking verleent voorts de stafmuziek van het vijfde regiment infanterie, onder leiding van kapelmeester Van der Glas.

Verwacht wordt, dat voor dezen Landdag zeer veel belangstelling zal bestaan, niet alleen van landstormers, doch ook van de zijde van het publiek. Het veelzijdige programma, dat reeds is samengesteld, belooft zeer aantrekkelijk te worden. Dit is de eerste maal sinds den Landdag te Hilversum in 1935, dat de Stelling Amsterdam van den B.V.L. een Landdag organiseert.

ANNA PAULOWNA.

**De heer Lovink neemt afscheid als
voorzitter.**

De jaarvergadering van de afdeeling Anna Paulowna werd geopend door den oud-Burg. Lovink, die in het bijzonder Burgemeester Mijnlief en de heeren Middelhoff van Hoogkarspel, De Jong van Den Helder en Ottenbros van Alkmaar welkom heette.

Na de gebeurtenissen in het afgelopen jaar te hebben gereleveerd, sprak de heer Lovink eenige woorden ter nagedachtenis van Overste Van Houten, die in Sjanghai overleed.

OPRICHTING VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST.

Delft is de eerste stad, die gereed gekomen is met de organisatie van een vrijwilligen luchtafweer. Er zijn zeven batterijen Zwitsersch luchtafweergeschut van 2 cm besteld, die in korten tijd konden worden geleverd. 29 Maart heeft op de Markt de plechtige beediging plaats gehad van den commandant en den ondercommandant van de sectie Delft van het Vrijwillig Landstormkorps Luchtafweer. De aanwezigheid van den Minister van Defensie, Dr. J. J. C. van Dijk, zette deze plechtigheid luister bij. De Markt was door de politie afgezet, terwijl in carré stonden opgesteld dienstplichtigen van eenige batterijen luchtdoelgeschut en bedieningsmanschappen van de zoeklichtafdeeling van het derde regiment genietroepen. Er was veel belangstelling van de zijde van het publiek en uit eenige aan de Markt gelegen huizen woei de vlag.

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.
OPGERICHT 1765 WORMERVEER
MEELFABRIEK
OLIEFABRIEK
VEEVOEDERFABRIEK
RIJSTPELLERIJ
CACAOFABRIEK

Spr. herinnerde vervolgens aan het doel van den B.V.L., n.l. te zorgen, dat er geen burgerwist in ons land komt. Mocht men het wagen een hand op te heffen tegen het gezag, vorstenhuis of regeering, dan zal de B.V.L. zich om het Oranjehuis scharen.

De heer Ottenbros, secretaris van het Verband-Alkmaar, deelde mede, dat het stoffelijk overschot van Overste Van Houten in Nederland begraven zal worden, het gewestelijk bestuur daarbij tegenwoordig zal zijn en de heer J. A. Smit de afgevaardigde van de afd. is.

Nadat aan den heer C. P. Smiers het scherpschuttersbrevet was uitgereikt, nam de heer Lovink afscheid als voorzitter der afd. Spr. herinnerde aan den groei der afd., die 18 jaar geleden 20 leden telde en nu 96 leden heeft, dankte het bestuur en speciaal den leider, den heer Smit, voor de prettige samenwerking en hoopte, dat allen dezelfde prettige houding tegen den nieuwen voorzitter, Burgemeester Mijnlief, zouden innemen, als men tegenover hem steeds deed. De heer Lovink besloot met den wensch, nog vele jaren als lid der gewestelijke commissie met de afd. te mogen samenwerken.

De heer Middelhoff werd als spreker opgevolgd door den Burgemeester Mijnlief, die het voorzitterschap aanvaardde met het voornemen z'n taak op eenzelfde wijze te vervullen als z'n voorganger. Zich richtend tot de leden wees hij hen er op, dat het bij den B.V.L. niet alleen en in de eerste plaats om het aantal, maar om de kwaliteit gaat; men moet lid zijn in den geest van: „Den Vaderland getrouwe, blijf ik, tot in den dood“.

De heer Smit dankte vervolgens den heer Lovink voor alles wat hij voor de afd. deed en bood hem ter herinnering een geslagen, zilveren sigarenkist met inscriptie aan.

De heer A. Komen, secretaris der plaatselijke commissie, sprak hierop den nieuwen voorzitter toe, de heer Lovink dankte voor het hem geschonken cadeau, de heer Simons sprak namens de leden en nadat ook de heeren Ottenbros en Smit nog het woord hadden gevoerd, volgde sluiting.

DOUWE EGBERTS

TABAK

Alléén om de kwaliteit!

JOSIAH WEDGWOOD & SONS
STOKE-ON-TRENTTAFEL-, ONTBIJT- EN THEESERVIEZEN
EARLY MORNINGSETS —
„BREAKFAST-IN-BED” SETSImporteur voor 's-Gravenhage
P. A. W. PHILIPPONA, Hoogstraat, hk. PlaatsFiat
6ct.Een frissche
melange, ge-
dekt met fijn,
rijp Sumatra-
Zandblad. 'n
Luxe sigaar
in de lagere
prijsklasse.Ritmeester
sigarenVERZEKERD KAPITAAL
HAV BANK
SCHIEDAMHoofddirecteur
G. W. van Bergen WalravenUw Maatschappij voor
Levens-, Studie- of
Lijfrenteverzekering.

Vraagt brochure

van de Luchtverdediging, richtte zich om kwart over drie tot den nieuw benoemden commandant van het landstormkorps Luchtafweerdienst Kapitein A. den Hertog en sprak er zijn blijdschap over uit, dat in Delft de eerste sectie van dit korps gevormd is. Spr. wees op de beteekenis van afweerkorpsen in tijd van oorlog en meende, dat het commando in geen betere handen kon rusten dan in die van Kap. Den Hertog. Nadat Kap. Den Hertog had verzekerd dat hij zijn beste krachten aan zijn nieuwe taak zou geven las hij het Kon. Besluit voor, waarbij de reserve Eerste-Luitenants voor speciale diensten C. M. Hage en F. O. Boogaart zijn benoemd tot commandant en ondercommandant van de sectie Delft van het korps Luchtafweerdienst. Kap. Den Hertog nam den heeren Hage en Boogaart, na hun op het belang van hun taak gewezen te hebben, den eed af, terwijl de geweren werden gepresenteerd en de Kon. Militaire Kapel het Wilhelmus speelde.

Hierna heeft Minister Van Dijk zoowel Kap. Den Hertog als de pas beëdigde commandanten toegesproken. Spr. zette de wordingsgeschiedenis van den lucht-

afweerdienst uiteen en schetste hoe het bedrijfsleven de behoefte aan bescherming heeft gevoeld en maatregelen overwoog, waarmede Defensie zich kon vereenigen. Het geschut was door de bedrijven aangeschaft, doch blijft in bezit van Defensie en de manschappen staan in militair dienstverband. Het deed den Minister genoegen, dat zich in Delft 180 vrijwilligers hadden aangemeld, een spontane uiting, waaruit de bereidheid spreekt om alle krachten aan het vaderland te wijden. Het gaat hier niet om eigen persoon of eer maar om het dienen van Vorstenhuis, Vaderland en Volk.

Kort na de rede van den Minister verscheen een escadrille van vijf D 21 Fokker jager-verkennerstoestellen boven Delft, die eenige demonstraties gaven. Enkele manschappen van de luchtdoelartillerie demonstreerden daarbij de bediening van het afweergeschut. Na afloop van deze demonstratie had een défilé van de op de Markt opgestelde manschappen voor den Minister plaats. Dit défilé stond onder leiding van Kap. Kok.

In het Stadhuis bleven de minister en de andere autoriteiten nog eenigen tijd bijeen.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST

Te Amsterdam.

Nu de Minister-President, Dr. H. Colijn, en de Minister van Defensie hebben verklaard, dat de landsverdediging zich richt op de handhaving van de zelfstandigheid van den Staat, niet minder, maar ook niet meer, en dat het stelsel van plaatselijke, vrijwillige luchtafweer den steun der Regeering heeft, is ook te Amsterdam op initiatief der vereeniging „Industriebelangen Amsterdam-Noord", in samenwerking met de Kamer van Koophandel en de „Vereeniging voor nationale veiligheid", comité Amsterdam, een onderzoek ingesteld op welke wijze Amsterdam zich tegen luchtaanvallen zal moeten beveiligen.

De samenstelling van het comité is als volgt: M. C. Koning, voorzitter; H. G. D. Coppens, secretaris; Mr. H. F. van Leeuwen, penningmeester; F. de Boer, A. Diemont, H. P. Doodeheefver, Ir. J. T. Duyvis, D. P. D. Fabius, Mr. G. M. Greup, Ir. J. F. P. Schönfeld, C. G. Vattier Kraane en W. Wessel Bzn.

Vijftien snelvuurkanonnen noodig.

Het Comité Vrijwillige Luchtafweer

Amsterdam is tot de conclusie gekomen, dat voor een afdoende beveiliging van de hoofdstad — in het bijzonder voor de bescherming van de groote industrie-centrale benoorden het IJ — noodig zijn vijf batterijen snelvuurkanonnen van 4 cm (vuursnelheid 120 schoten per minuut), iedere batterij bestaande uit drie stukken geschut, tezamen dus 15 snelvuurkanonnen.

De aanschaffingskosten bedragen, in totaal rond f 1.000.000.—, waarbij zijn inbegrepen de kosten voor de vuurleidingen (zoeklichten, luisterapparaten, enz.) en de benodigde munitie voor 400 schoten per kanon.

Munitievoorraad 2000 schoten per kanon

Het Comité Vrijwillige Luchtafweer Amsterdam werd gesticht op initiatief van de Vereeniging Industriebelangen Amsterdam-Noord en in samenwerking met de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam en de Vereen. Nationale Veiligheid daar ter stede.

Regeringssteun verzekerd.

De oprichting van dit comité geschied-

P. H. WAREMAN MET PENSIOEN.

De adjudant - onderofficier - schrijver der inspectie van den Vrijwilligen Landstorm, P. H. Wareman, heeft, wegens het bereiken van den pensioengerechtigden leeftijd, den militairen dienst verlaten. Dh. Wareman is in het bezit van de gouden eere-medaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Op 23 Maart hebben talrijke vrienden van den heer Wareman afscheid genomen. Bloemen en geschenken waren de tolk van de talrijke superieuren en collega's, die voor Wareman's trouwen arbeid en goede kameraadschap van hunne waardeering deden blijken.

Afscheid van den gepensioneerden Adjudant-onderofficier P. H. Wareman.

Richt U! Handboekje voor den Katholieken Soldaat, samengesteld door H. J. J. M. van Straelen, Aalmozenier in het Ite Gewest te Soesterberg. Uitgave van den Bond van R.K. Militairen-Vereenigingen.

Van dit handige boekje is de derde

druk verschenen. De samensteller heeft alle eer van zijn werk, 't is een ongemeen goede en volledige wegwijzer geworden voor de dienstplichtigen van R.K. huize (en voor hun ouders!). Wij zijn overtuigd, dat ook vele anderen gaarne hun winst zullen doen met de schat van gegevens, welke erin zijn opgenomen. De prijs is bijzonder laag gehouden, nl. 10 cents.

Voor Jong Nederland

PRIJSWINNAARS IN MAART.

- Petrus van Aken, Stampersgat.
Ali Brak, Lisse.
Menno Bos, Slochteren.
Annie van Baak, Ugchelen.
Fietje Greeven, Woerden.
Siebren Hengst, Gaast.
Jopie Hoedemaker, Zwolle.
Ali Holtrop, Bruchterveld.
Age Nauta, Leeuwarden.
Jaantje de Ridder, 's-Gravenhage.

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

Van I tot X.

Welke Nederlandsche steden staan hier? De hoofdletter is de eerste letter van elke naam.

o r d h c s e
n G e d r A o o
n n r D A r t
i g o e t m f r
n a d n e u n i s n m
m a d d e u n i s n m
r e d l e i s A e o l
E v d i n t o e v s i H
o h R d t u
n e h m e r r m

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

I
K 8'

II
T E R k

III
v e r x s' t

IV
A

V
D A k m

Voor nieuwelingen volgt hier nog eens 't adres:

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel van 5 cent

HOOGMOED.

Daar stak in 't woud een koeltjen op,
Dat ruiste door der bomen top
Met zacht en lieflijk strelen;
Daar vloog een kleine, slanke mug,
Het windje wierp haar telkens terug,
Als wou het spoziek spelen.

Het vlagje, schoon nauw voelbaar zwak,
Gaf 't mugje grotelijks ongemak
Bij 't onverpoosde dartelen;
Het greep haar tere vlerkjes aan
Bij 't rusteloos op- en nedergaan,
En deed haar hopeloos spartelen.

Plots kreeg het dansertje een smak!
Het zwaaide zwenkend naar een tak
Van één der eikebomen;
Het ging daarachter aanstonds schuil;
En 't was haar, of een stormgehuil
Verdreef haar zoete dromen.

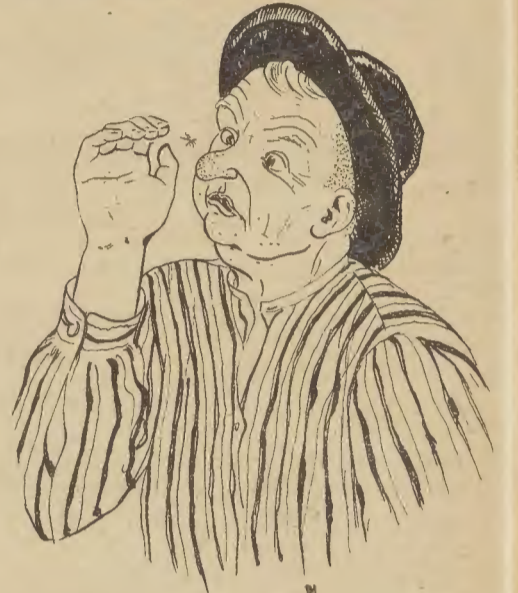
Zij klemde zich angstvallig vast
Aan 's reuzen ruwe, ruige bast,
Met sidderende leden,
Totdat het koeltjen eindelijk zweeg,
Waarna de mug weer moed verkreeg,
Om uit haar schuil te treden.

Zij zocht met fiere, felle kop
Haar medezusters haastig op,
En sloeg aan 't redeneren:

„Wel, wel! wat was dat een orkaan!
„Die eik was bijna naar de maan:
„Maar ik ging 't onheil keren!

„Ik greep hem bij z'n ruige bast
„Met al m'n krachten stevig vast;
„k Heb zó 't gevaar verminderd!
„Jal 'k wed, dat nergens in het woud
„Een enkel eikeboom nog stond,
„Als ik 't niet had verhinderd!....

„M'n zusters, zeg! wat denk j'ervan?
„Daar ginder komt een herder an!
„We zullen hem eens prikken?
„Z'n grote gevel steekt zo uit;
„k Zou anders glad met haar en huid
„Dien vent naar binnen slikken!....

Met oogjes vol van vreudeglans
Verhief ze 't lijf in oorlogsdans,
En snorde naar den herder;
Zij viel hem aan met felle prik;
De man gaf nijdig haar een tik....
Vertrad haar.... en ging verder.

OOM BERTUS.

Wie helpt jonge, energieke B.V.L.-er, dienstpl. verv. h. bij 4e regt. Inf., **aan vaste betr.**, als tuinman, chauffeur, jacht-opz. of iets derg.? 21 j., lang 1.78 m, in bezit rijbewijs A en dipl. Maréchaussée v. Asso-Inst. Hij is beslist alcoholvrij. Br. no. SIX bureau v. d. blad.

MACHINIST TER KOOPVAARDIJ,

diploma C, oud 29 jaar,

zoekt passende betrekking als machinist aan den wal.

Brieven aan G. L. v. d. HUM, Grootkerksplein 8, Dordrecht

DANKBETUIGING

We betuigen U allen onzen hartelijken dank voor Uw belangstelling, voor en bij ons huwelijk betoond.

De Heer en Mevrouw ECKHARDT-DEN HERDER.

DE PRACTISCHE HUISVROUW KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

Automobielenbedrijf Spécial Chevrolet

D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

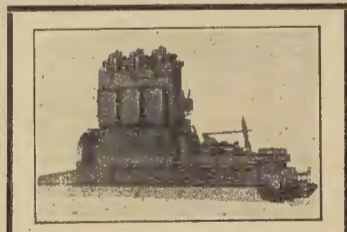
ADVERTEERT IN DIT BLAD.

KONINKLIJKE = BEGEER INSIGNES SPORTPRIJZEN MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

GEBRS. RIETEL
ZEEBURGERPAD 13-14
TELEFOON No. 53552
AMSTERDAM (Centr.)

Verhuizingen door geheel Nederland

Reist per AAA Busdienst naar Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars voor Gezelschappen
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn Marktstraat 8 - Telefoon 2871

BOLNES - DIESEL N.V. Mach.fabr. „Bolnes“ v.h. J. H. van Capellen Bolnes bij Rotterdam Telefoon 14398

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames! Wilt U tot aller tevredenheid trakteren, neemt dan onze fijne Dê-Dê-Wafels Beleefd aanbevelend, R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ DOKKUM - B24

GARAGE „BOOIJ“

FRANSCHÉ KERKSTR. 20
TELEFOON No. 778274
VOORBURG

HET ADRES VOOR LUXE VERHUUR EN TAXIS

Wie is goed Nederlander? Hij en Zij die hun waren bij een goed Nederlander koopen
Koopt daarom uw BRANDSTOFFEN bij: R. KLOOSTRA Buiten Damsterdiep 36-36 A Telefoon 3704 - Groningen

BRANDSTOFFENHANDEL B. KOELMAN

St. Willebrordusstraat 8 en 39
Tel. 94674 - Amsterdam Zuid
Specialiteit in Hollandsche, Belgische en Eng. anthraciet

ASBEST-CEMENT PLATEN GEGALV. PLATEN ASBEST-CEMENT BUIZEN

Uit voorraad leverbaar **FIRMA J. MONSTER** TELEF. 2841 - GORINCHEM

Stoomwasscherij „De Maas“

FIRMA SCHREUDERS EN TROUW IJsselmonde

Verzending door het geh. land TARIEVEN OP AANVRAAG

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

B.O.-U.V.

Langzamerhand is aan ons volk de betekenis van de Buitengewone Oproeping voor Uitwendige Veiligheid wel duidelijk geworden.

De Regeering gevoelt zich niet verantwoord, in deze spannende tijden de grenzen en de kust onbeschermd te laten. Zij heeft sinds de Paaschdagen de grens- en kustbeveiliging weer ingesteld. Duizenden jongere en oudere dienstplichtigen zijn onder de wapenen geroepen en verblijven nu al weken in militairen dienst.

Het gevaar is kloek in de oogen gezien en aan heel de wereld is het duidelijk gemaakt, dat onze weermacht zich niet beperkt tot parades en oefeningen, doch gereed staat — onverschillig wie onze soevereiniteit schendt — vinnig van zich af te bijten.

De zaak, waarom het gaat, is groote offers waard.

Eenmaal in onze geschiedenis hebben wij na overheerscht te zijn, onze vrijheid nog kunnen terug krijgen. Dat was na de Napoleontische dictatuur.

De historie werkt evenwel niet als een automaat. Er mag niet op gerekend worden, dat 1813 zich herhalen zal.

Daarom is het te verstaan, dat Regeering, Volksvertegenwoordiging en Volk zich de groote verantwoordelijkheden van onzen tijd bewust zijn.

Zee- en Landmacht houden zich uitstekend. Zij verdienen onze hulde voor hun waardige houding en kloeke vastberadenheid. De toekomst zal nog duidelijker leeren dan reeds thans vergund is te zien, dat de offers, die onze mannen brengen, van het grootste belang zijn voor ons vrij volksbestaan.

Met Paschen heeft de Regeering „den toestand van oorlogsgevaar“ afgekondigd. Dat dit zoo lang onveranderd blijft, is geen bewijs van vermindering van het oorlogsgevaar. Eer is wellicht het tegendeel het geval.

Daarom moge de Regeering krachtig op den ingeslagen weg voortgaan. Zij is het beste van alles op de hoogte en draagt daarom ook de grootste verantwoordelijkheid.

Een eensgezinde Natie schenke haar het volle vertrouwen, nu het nog tijd is om maatregelen te nemen, opdat heel ons volk paraat wordt voor den afweer.

Bidt God — voor de Koningin, voor onze Overheden, voor ons Volk, voor een verdoolde wereld — en houden wij het kruis droog.

NEDERLAND TIJDENS DEN OORLOG IN 1918.

Zeeuwsch-Vlaanderen was in gevaar.

De neutraliteit van ons vaderland heeft tijdens den wereldoorlog herhaaldelijk in groot gevaar verkeerd.

Nooit echter is het gevaar dier schending grooter geweest dan in April 1918.

Ritmeester graaf Karl von Hertling, de zoon van den toenmaligen Rijkskanselier en diens adjudant, vertelt daarvan in zijn boek „Ein Jahr in der Reichskanzlei“.

Hier zijn de interessante feiten, zooals wij die in „De Tijd“ en daarna o.a. in „Het Dagblad van Noordbrabant en Zeeland“ vonden weergegeven.

Het laatste groote Deutsche offensief in het Westen had juist succes. De keizerlijke legers trokken zegepraalend op tot dicht bij Amiens en bij Armentières.

Generaalkwartiermeester Ludendorff stond in die dagen op het hoogtepunt van zijn macht en was, zooals altijd het geval was bij succesvolle offensieven, zeer overmoedig.

Op den 21sten April 1918 gebeurde het volgende: Kanselier von Hertling verbleef in het groote hoofdkwartier te Spa. Zijn zoon Karl vertelt: „Wij hadden des avonds na tafel, zooals altijd, whist gespeeld en mijn vader was naar bed gegaan, terwijl overste von Winterfeldt, (gedelegeerde van het opperste legerbestuur bij de Rijksregeering) en de heer von Radowitz, (onderstaatssecretaris van Buitenlandsche Zaken) en ik nog over den oorlogstoestand spraken. Om 11 uur kwam een dringend telegram uit Berlijn voor den Kanselier. De heer von Radowitz opende het. Het bevatte de mededeeling van von Kühlmann, den staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken, dat het opperste legerbestuur van plan was, „ohne weiteres in den nächsten Stunden“ (dus zonder oorlogsverklaring) in Zeeuwsch-Vlaanderen binnen te rukken. De aanleiding voor dezen plotseligen extratour was, zooals beweerd werd, het feit, dat Engelsche vliegers herhaaldelijk over het neutrale Hollandsche gebied vlogen en dat Holland toonde niet in staat te zijn, dit met succes te beletten. In deze aanleggenheid waren reeds herhaaldelijk nota's gewisseld en Holland had zich ook herhaaldelijk bereid verklaard, om zijn „Lufthoheit“ te handhaven. Wijl echter dat binnenvliegen der Engelsche vliegers niet ophield, waarschijnlijk omdat de Hollandsche regeering geen middelen bezat, om dit geheel te beletten, was de opperste legerleiding klaarblijkelijk tot de opvatting gekomen, dat er genoeg

woorden waren gewisseld en dat men tot daden moest overgaan. Hoofdschuddend las de heer von Radowitz het zonderlinge telegram en verzocht overste von Winterfeldt, direct telefonisch met de opperste legerleiding in verbinding te treden. Dit gebeurde en wij ontvingen het geruststellende bericht, dat de opperste legerleiding in géén geval zonder uitdrukkelijke toestemming der Rijksregeering iets zou ondernemen. Wij hielden ons gerechtigd, de nachtrust van den Kanselier niet te storen. De toestemming is ook niet den volgenden dag, evenmin als later, gegeven.

Tot zoover Karl von Hertling. Uit dit verhaal blijkt:

1e. dat Zeeuwsch-Vlaanderen en dus geheel Nederland in het allergrootste gevaar heeft verkeerd in April 1918;

2e. dat Ludendorff zonder oorlogsverklaring („ohne weiteres in den nächsten Stunden“) Nederland wilde binnenvallen;

3e. dat op het laatste oogenblik Ludendorff het door hem niet verloochende plan van de toestemming der Rijksregeering afhankelijk maakte;

4e. dat Ludendorff aangehouden heeft, want Hertling schrijft, dat noch den volgenden dag noch later die toestemming is gegeven.

De vermelding in Het Landstormblad van 't bovenstaande kan zijn nut hebben.

De geschiedenis leert telkens weer achteraf, hoe er groote dreigende gevaren hebben bestaan, waarvan ons volk niet het minste besef had. Wij mogen al dankbaar zijn, als in 'menig geval de Regeering tijdig ervan op de hoogte is.

In alle geval behoort ons volk de Regeering dankbaar te zijn, dat zij tegen bekende en onbekende gevaren krachtige maatregelen heeft genomen.

Evenzeer past erkentelijkheid tegenover onze mannen aan de grenzen en de kust, die met opoffering van dikwijls groote belangen een zware opdracht vervullen, waaraan zoo goed als zeker de geheele toekomst van ons vaderland hangt.

LANDSTORMERS ONDER DE WAPENEN.

De buitengewone oproeping voor de grens- en kustbeveiliging is ook aan een groot aantal B.V.L.-ers niet voorbijgegaan.

Tal van onze bijzondere vrijwilligers hebben, toen de toestand van „oorlogsgevaar“ werd afgekondigd, den oproep ontvangen en zijn gemobiliseerd.

**20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS**

Hetzelfde is het geval met vele vrijwilligers van het korps **Motordienst** en met het geheele Landstormkorps **Lucht-wachtdienst**. Zij zijn nu reeds meer dan een maand onder de wapenen en verrichten niet te ontberen werkzaamheden.

Het is bewonderenswaardig, hoe opgewekt duizenden vrijwilligers van deze korpsen hun diensten verrichten, ook al heeft hun — en speciaal den niet-dienstplichtigen onder hen — wel nimmer duidelijk voor oogen gestaan, dat zij voor een bijzonder geval als de thans ingestelde bewakingsdienst konden worden aangewezen en nog wel voor zoo langen duur!

Een eeresalut aan onze vrijwilligers!

VERVANGING B.O.-U.V.

Zij, die zich willen beschikbaar stellen ter vervanging van de onder de wapenen geroepen troepen, kunnen zich schriftelijk aanmelden bij „Bureau vervanging personeel B.O.-U.V., Ite Aid. B. Departement van Defensie“.

Zij zullen erop moeten rekenen, indien zij voor opkomst in werkelijke dienst worden aangewezen, niet eerder huiswaarts te zullen worden gezonden vóór de militaire belangen zulks gedoogen.

Dit geldt ook voor de reserve-officieren, die zich aanmelden.

NIJMEGEN. EENDAAGSCHE AFSTANDS- MARSCHEN.

De regelingscommissie van bovengenoemden afstandsmarsch ziet zich genoodzaakt, niettegenstaande de reeds vergevorderde voorbereidingsmaatregelen

Vraagt Uw winkelier voor Schietprijzen „ZENITH PLATEEL“ van de PLATEELBAKKERIJ „ZENITH“ TE GOUDA

HOTEL „DE SCHUUR“, BREDA

Speciaal adres voor H.H. Officieren

Studeer techniek thuis!

PBNA Het instituut met ruim 26 jaar ervaring

BOUWKUNDE, WATERBOUWK, WERKTUIGBOUWK, ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN. Vraag gratis prospectus 5

S.K.A. motoren Blik-schakelaars TOFZUIGERS

Schimmelpenninck
fijn! die ken ik

VAANDELS en VLAGGEN

ONDER VOLLE GARANTIE.

Ook in de goedkoopsten garandeeren wij moderne, onvergankelijke uitvoering BOGAERTS-GRAAFLAND te BOXTEL

JOSIAH WEDGWOOD & SONS
STOKE-ON-TRENT

**TAFEL-, ONTBIJT- EN THEESERVIEZEN
EARLY MORNINGSETS —
„BREAKFAST-IN-BED” SETS**

Importeur voor 's-Gravenhage

P. A. W. PHILIPPONA, Hoogstraat, hk. Plaats

len, tot haar spijt U te moeten mededeelen dat deze marsch dit jaar niet zal kunnen plaats hebben, vanwege de verplichtingen die in de huidige omstandigheden aan de dienstplichtigen en officieren zijn opgelegd, zoodat een geringe deelname aan dien marsch, bij eventueelen doorgang, zou zijn te verwachten.

ZUID-HOLLAND : WEST.

22 April werd in het Landstormhuis, Bezuidenhoutscheweg 185, een vergadering gehouden van de hoofdofficieren en de 70 plaatselijke leiders van den B.V.L. in Zuid-Holland : West, zoomede het dagelijksch bestuur der Gewestelijke Landstormcommissie.

Een schaduw lag op dezen plaatselijken leidersdag door het plotseling overlijden van een broer van den aangewezen Commandant, Res.-Luitenant-Kolonel J. P. Boots, die hierdoor slechts het begin van deze samenkomst mee kon maken.

Overste Boots begon met een hartelijk begroetingswoord, waarin hij o.m. de nieuwbenoemde plaatselijke leiders, de heeren A. J. Zandvliet uit Rijpwetering, L. J. Bos uit Zevenhoven, J. S. Veenenbos uit Leidschendam en W. van Lent uit Vlaardingen hartelijk welkom heette in den kring der plaatselijke leiders, met dank aan de afgetreden leiders voor het voortreffelijke werk in hun afdelingen verricht.

Met grooten bijval der vergadering werden telegrammen gezonden aan H.M. de Koningin en aan den voorzitter der Nationale Landstormcommissie, Luitenant-Generaal Duymaer van Twist.

Telegram aan H.M. de Koningin.

Het telegram aan H.M. de Koningin luidde:

In de overtuiging, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm medewerkt aan de geestelijke en morele herbewapening van ons volk, bieden hoofdofficieren en plaatselijke leiders van het landstormkorps Zuid-Holland : West, heden in vergadering bijeen, Uwe Majesteit in dezen zorgvullen tijd eerbiedig diepe verzekering van onkreukbare trouw aan Uwe Majesteit, Uwer Majesteits Huis en het vrije vaderland.

Vervolgens heeft de Reserve-Kapitein der Jagers, D. J. Karres, secretaris der gewestelijke landstormcommissie, aan Overste Boots de hartelijke deelneming der plaatselijke leiders vertolkt met het plotselinge verlies van zijn broeder.

Aanbieding van een tafelveandel.

Na eenige oogenblikken stilte heeft de heer J. C. van Woerden, plaatselijk leider van de B.V.L.-afdeeling te Lisse in hartelijke bewoordingen Overste Boots dank gebracht voor zijn medeleven met de afdelingen. Een onuitgesproken wensch wilden de plaatselijke leiders in vervulling doen gaan door de aanbieding van een tafelveandel, een getrouwe copie, in zeer verkleinden vorm, van het koninklijk erkende vaandel van Zuid-Holland : West.

Overste Boots dankte ontroerd, om vervolgens de vergadering te verlaten.

De leiding berustte daarna bij Res.-Luitenant-Kolonel G. F. van Hoogenhuyze.

De voorzitter der gewestelijke commissie, de heer L. G. Royaards, heeft

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN BLOEMENMAGAZIJN

LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

Het tafelveandel voor Overste Boots.

den grooten dank der gewestelijke commissie uitgesproken voor het werk der plaatselijke leiders, om vervolgens enkele organisatorische wenken te geven.

Uitvoerige besprekingen volgden over den marschdag op Zaterdag 13 Mei.

LANDSTORMKORPSEN MOTORDIENST EN VAARTUIGEN- DIENST.

Eenige bepalingen inzake de soldij, vergoeding enz. bij opkomst.

Vrijwilligers van de Korpsen Motor dienst en Vaartuigendienst kunnen een verbintenis sluiten:

- voor handhaving van de openbare orde en rust;
- voor geval van oorlog en oorlogsgevaar.

In geval b. wordt de soldij uitgekeerd volgens den rang, benevens — indien daarvoor redenen aanwezig zijn — kostwinnersvergoeding, overeenkomstig de voorschriften.

De meeste verbintenissen gelden zoowel voor geval a. als voor geval b.

Het Vrijwillige Landstormkorps Motor dienst moet een groot aantal legermotoren inrijden, een werk, dat zeer nauwkeurig geschieden moet. De manschappen gereed hun dagelijksche taak te Nieuw-Vennep te beginnen.

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE-
en BURGERKLEEDING** is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

LANDDAG SEXBIERUM.

De B.V.L. in Friesland hoopt op 24 Augustus een landdag te houden te Sexbierum op Liauckema-State.

LANDSTORM-REÜNIE OP YPENBURG.

**De Gewestelijke Landstormcommissie
Zuid-Holland : West bestaat
op 3 Juni 20 jaar.**

De Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland : West bestaat op Zaterdag 3 Juni a.s. 20 jaar. Dit feit zal herdacht worden met een Landstormreunie op het vliegveld Ypenburg te Rijswijk, waaraan de 67 landstormafdeelingen uit Zuid-Holland : West hun medewerking verleen. Van den 3en Juni 1919 vertelt het notulenboek der gewestelijke commissie:

De Landstormcommissie Zuid-Holland : West werd gevormd op verzoek van de Nationale Landstormcommissie. Den 3en Juni 1919 werd de gewestelijke commissie geïnstalleerd. Deze „plechtigheid" geschiedde door den voorzitter der N.L.C. en werd bijgewoond door de heeren P. C. Frigge, H. J. Lamers, beide te Leiden, D. J. Karres (als plaatsvervanger voor den heer J. M. Krijger te Delft, C. Wildenberg en den Commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland : West, Overste C. P. J. Keiser. De commissie ontving bevoegdheid zich naar eigen inzicht nieuwe leden te assu-meeren.

In verband met de herdenking van dit 20-jarig bestaan wordt een groote Landstormreunie op het vliegveld Ypenburg georganiseerd, waarbij tal van autoriteiten aanwezig zullen zijn. Gerekend wordt op de aanwezigheid van 15.000 gasten. Natuurlijk staat een landstormdéfilé op het programma, bataljonswijze.

Na enkele toespraken der hoogste autoriteiten volgt een aantrekkelijk vliegprogramma, ten deele uit te voeren door de Sportvliegers van de Nationale Luchtvaart School.

LANDDAG ZANDVOORT.

De plannen van den Landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op

1 Juli 1939 te Zandvoort, welke Landdag wordt georganiseerd door de Gewestelijke Verbanden „Kennemerland" en „Stelling van Amsterdam", beginnen meer vaste vormen aan te nemen.

Verschillende onderdeelen van Zee- en Landmacht zullen hun medewerking verleen.

O.m. zullen demonstreeren een groep watervliegtuigen van de Kon. Marine en onderdeelen van het 1e escadron pantserwagens, benevens een detachement motorrijders van het Vrijw. Landstormkorps Motordienst.

Voorts zullen de onderofficieren van het 6e reg. veld. art. een caroussel rijden en springnummers uitvoeren.

Het geheel zal opgeluisterd worden door de Stafmuziek van het 5e reg. inf. (kapelmeester van der Glas), vergezeld van tamboers en hoornblazers.

VERGADERING PLAATSELIJKE LEIDERS IN HET LANDSTORM- VERBAND „GOUDA".

gehouden op Zaterdag 29 April 1939 te Gouda in de Soc. „Vredebest", aan den Kattensingel aldaar.

Als de Korpscommandant, de Res. Luit. Kol. Mr. W. A. C. van Dam te half vier de bijeenkomst opent, blijken, behalve de voorzitter en de secretaris van het Gewest, 21 plaatselijke leiders aan den oproep gehoor te hebben gegeven. Vier plaatselijke leiders zijn afwezig, waarvan één met kennisgeving. De voorzitter heet in de eerste plaats alle aanwezigen welkom en gaat dan over tot behandeling van verschillende onderwerpen, den B.V.L. in het algemeen betreffende. Hierna is het woord aan den secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, Res. Kap. Mr. J. van Mechelen, die in de eerste plaats memoreert het verscheiden van den plaatselijk leider der afdeling Rietveld en Barwoutswaarder, de heer G. van Veenendaal. Bij de begrafenis heeft hij namens den Korpscommandant, de Gewestelijke Landstormcommissie en de plaatselijke leiders het woord gevoerd en den dank overgebracht voor het vele goede, dat de heer van Veenendaal in het belang van den B.V.L. heeft mogen verrichten. Begroet vervolgens den opvolger van den heer van Veenendaal, de heer v. d. Wind. Na de plaatselijke leiders te hebben bedankt voor de in het afgelopen jaar weder in het belang van den B.V.L. verrichte werkzaamheden. Bespreekt vervolgens verschillende onderwerpen van internen aard, waarbij hij tevens nog een opwekkend woord doet hooren tot verhooging van het aantal abonné's op „Het Landstormblad". De achteruitgang van het aantal abonné's, ongetwijfeld als gevolg der tijdsomstandigheden, is grooter dan de toename en hierin kan — en moet — verandering komen. Ieder zijn schouders er nog eens onder gezet en de achterstand is weer ingehaald. Aan het einde der vergadering spreekt de voorzitter eenige woorden van hartelijken dank tot de leden der Gewestelijke Landstormcommissie voor hetgeen door hen in het belang van het Instituut van den B.V.L. werd verricht, sluit hij de bijeenkomst, waarna de plaatselijk leiders een onderlingen schietwedstrijd houden. De resultaten waren als volgt: W. v. d. Wind, Rietveld, 96 pt.; A. W. Moesman, Oudewater, 94 pt.; B. v. d. Wouden, Krimpen a/d Lek, 93 pt.; A. Versloot, Haastrecht, 91 pt. en R. Luitjes, Moercapele, 91 pt. De behaalde prijzen worden door den heer van Mechelen met een toepasselijk woord uitgereikt, waarna het geheel met een eenvoudigen maaltijd werd besloten.

B.O.-U.V. 1939

Zij die het doen!

Voor de Vrijwillige Landstormkorpsen
door Melis Stoke.

Als wij in deze vreemde dagen weten
dat Holland tot zijn taak is toegerust,
omgeven door een defensieve keten
rond al zijn grenzen en zijn duinenkust,
op 't uiterst waakzaam op den loop der
dingen,
stil, toegewijd en zonder 't luide zingen
waarmee men angst of kwaad geweten sust,

...wanneer wij, zonder iemand uit te dagen,
vertrouwen op een stoere, eigen kracht,
en niets voor eer of hooger aanzien wagen,
of voor een grooter wereldlijke macht,
dan is het zaak onszelven af te vragen,
wie nu de verantwoordelijkheden dragen
bij het betrekken van de vredeswacht...

Daar zijn de mannen met de gouden kragen,
doorkneëd in strategie en in tactiek,
die 't antwoord weten op de duizend vragen
van 't militair orgaan en krijgstechniek,
die met d'ervaring van hun rijpe uren
het defensieve instrument besturen,
't gecompliceerde menschen-mechaniek.

Daar zijn de mannen die het land regeeren,
die, in de stilte van het kabinet,
het schip van staat op stormen doen
laveeren,
getrouw aan verantwoordelijkheid en wet,
en allen die hun arbeid combineeren,
en tot een taak in het organiseeren
van 't economisch leven zijn gezet.

En wie dan nog?.. De jongens zonder namen,
de anonieme wachters in het grauw,
die op 't signaal uit binnenhuizen kwamen,
en van hun werk, hun kinderen en hun
vrouw,
en die, sindsdien, door nachten en door
dagen,
gehoorzaam, in de kille voorjaarsolagen,
de wachters zijn, in stille, stage trouw.

En dat zijn zij, die land en lucht bewaken,
vrijwilligers! Zij deden 't woord gestand,
en lieten hun gezinnen en hun zaken
voor de belofte aan hun vaderland.
De oudere knapen in hun grijze jassen
die bij hun trouwe, sterke handen passen,
dat zijn de Nederlanders-eerste-klasse
die waakzaam staan aan Hollands grens
en strand.

(Overgenomen uit „Het Vaderland“.)

BOELAARS' CLICHÉS
„De beste ooit gemaakt”

PRUIZEN ALS ELDERS PRUIZEN ALS ELDERS PRUIZEN ALS ELDERS

Uit de afdeelingen

Arum, 30 Maart. Het eindresultaat van den schietwedstrijd was: 1e klasse: 1e prijs Tj. F. Tolsuma, 46 p.; 2e J. Wijngaard, 46 p.; 3e W. Dijkstra, 44 p.; 2e klasse: 1e prijs A. Fokkema, 46 p.; 2e D. Spoor, 45 p.; 3e P. Brouwer, 44 p.

Baexem, 7 April. Oprichtingsvergadering, onder leiding van burgemeester Crmrs. Luitenant Merkus gaf een zeer duidelijke uiteenzetting over nut en noodzakelijkheid van den B.V.L. 19 personen gaven zich op.

Bakel en Milheeze, 24 Maart. In een bijzondere vergadering werd onder groote belangstelling het overlijden herdacht van overste Hafkemeijer, korpscommandant te 's-Hertogenbosch. Burgemeester van Beek, uit Bortel, voorzitter van de gewestelijke commissie, sprak de aanwezigenden toe, waarna pater Henricus O.M.Cap. uit Helmond een weloverwogen rede hield.

Bladel, 29 Maart. Het Parochiehuis was geheel met landstormers bezet, zoo zelfs dat er voor velen geen zitplaats meer te bekomen was. De opening geschiedde door den burgemeester. Sprekers van dezen avond waren burgemeester van Beek en pater Henricus O.M.Cap.

Blokker, 3 April. Na het openingswoord van den voorzitter was vervolgens het woord aan den heer Ottenbros, die wegens verhindering van den voorzitter der Gew. Commissie, den heer Kramer installeerde als eere-voorzitter der afdeeling. Spr. dankte voor de bereidwilligheid van den burgemeester.

De burgemeester zeide deze benoeming gaarne te hebben aanvaard. De afdeeling kan rekenen op zijn daadwerkelijken steun, wanneer deze noodig mocht zijn.

De rekening van den penningmeester sloot met een voordeelig saldo van f 16.30.

De mededeeling, dat bij schrijven van B en W. aan de afdeeling een subsidie van f 10.— is toegekend, werd met applaus begroet.

Vervolgens had de prijsuitreiking plaats, waarna de vergadering gesloten werd.

Boskoop, 12 April. De voorzitter dr. S. A. Kater heette in het bijzonder welkom den voorzitter en secretaris der gewestelijke Landstormcommissie, den burgemeester en wethouder van Gelderen en het bestuur der Boskoopse Burgerwacht.

Hierna werden eenige films vertoond.

Na het uitreiken van de brevetten en prijzen van de dezer dagen gehouden schietwedstrijden, sprak burgemeester Verkerk een slotwoord.

Budel, 28 Maart. Toen burgemeester Van Hout, voorzitter, de bijeenkomst met gebed opende, was de zaal geheel bezet. Spr. herdacht overste Hafkemeijer, onlangs overleden.

Spr. heette voorts den Z.Eerw. pater Henricus Cap. uit Helmond, benevens weleerw. heer kapelaan Swinkels, de heeren dokter v. d. Berg de Bruin (deze was aanwezig in zijn kwaliteit van officier van gezondheid der Nederl. marine), v. Agt, secretaris gewestelijke landstormcommissie „de Meierij”, commandant A. Boers, enz. hartelijk welkom aan de bestuurtafel.

Verschillende sprekers voerden het woord. De prijzen werden uitgereikt door burgemeester Van Hout.

PARKHOTEL - ASSEN

Het adres voor H.H. Officiëren.

Een fijn doosje ...
maar een fijner
sigarettje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

Kapitein Smit sprak nog een opwekkend woord, om de afdeeling Diemen te doen deelnemen aan den Landdag te Zandvoort, op 1 Juli e.k. te houden.

De burgemeester reikte de prijzen uit.

Driebergen-Rijsenburg, 21 Maart. Bijeenkomst, waar de voorzitter der Pl. Commissie, Gen. Kepel Hesselink, het openingswoord sprak.

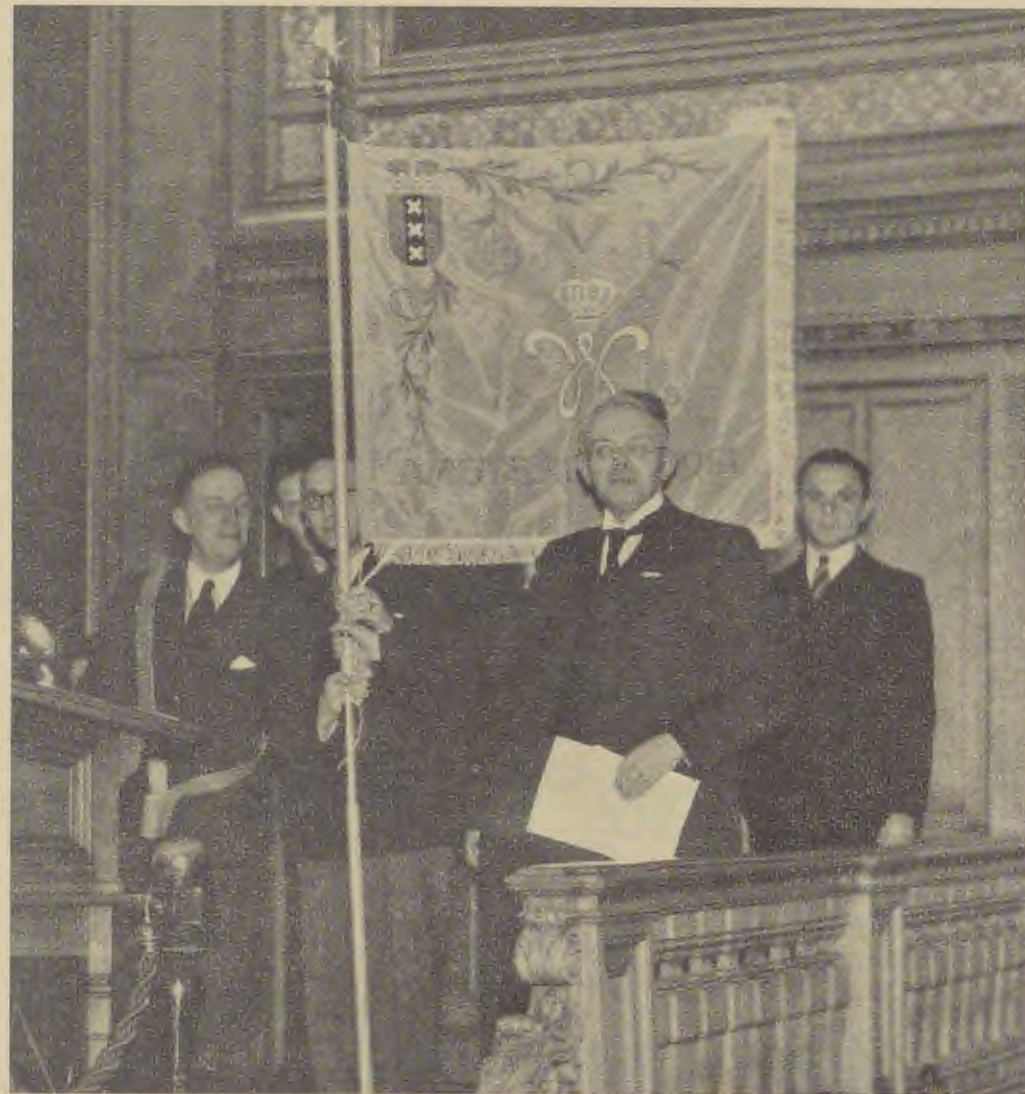
Pastoor Elberssen uit 't Goy hield een belangwekkende rede.

De vrijwilligers voerden een tableau op, terwijl de Chr. Zangvereniging „Gemengd Koor” ook haar medewerking verleende. De film „20 jaren B.V.L.” viel zeer in den smaak.

Aan den vrijw. van Gorkum werd het wisselbeeld uitgereikt voor de beste schietprestatie, gedurende de winteroefeningen. Ds. Torenbeek sprak het slotwoord.

Elburg, 31 Maart. De leiding van dezen avond berustte bij den heer J. Smalbroek. Na het openingswoord reikte kolonel Boomsma de prijzen uit. De historische samenspraak: „Het is en het blijft...” onder leiding van den heer Hoekert viel bijzonder in den smaak.

Geldrop, 31 Maart. Burgemeester Fleskens opende de vergadering, waarna hij het woord

25 April is in de aula van het Koloniaal Instituut een afdeelvandaandel overhandigd aan Amsterdam-Oost van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Een deputatie „Landstormers” geeft het mooie, nieuwe vandaandel aan den voorzitter, den heer Mr. A. B. Roosjen, over.

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
—
VAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN

Vervoordiger der Regimentsvaandels, dus

Nederlands Beste Adres

gaf aan den gewestelijken voorzitter burgemeester van Beek uit Bortel. De spreker van dezen avond was pater Henricus, Capucijn uit Helmond.

Grootegast, 6 April. De laatste schietoefening van de wintercampagne! De commandant van het Groninger Verband, majoor Oosters, had zich bereid verklaard de prijzen uit te reiken. Na afloop der oefening sprak burgemeester D. v. der Munnik van Grootegast, den heer Oosters en de manschappen toe, waarna de majoor den burgemeester beantwoordde en wees op het groote nut van schietoefeningen en van den B.V.L. in het algemeen. De uitslag van dezen wedstrijd was:

Koning- en scherpschutters: 1. M. W. Kruijer, 2. W. van der Hoek, 3. J. Reitsema, 4. P. van der Hoek, 5. G. P. Beukema, 6. H. Babojs, 7. Th. Smith.

1e klas schutters: 1. P. J. Bouma, 2. Jak, Top, 3. Wobbe Top, 4. E. Kranenborg, 5. G. Stulp.

2e klas schutters: Wm. Top.

Door den heer F. Bontkes Gosselaar, lid van de Gewestelijke Landstorm-Commissie, was een draagpenning beschikbaar gesteld, bestemd voor dien schutter, die gedurende de wintercampagne het hoogste aantal punten behaalde. De plaatselijke leider, de heer M. W. Kruijer, werd hiermede vereerd.

Hank, 27 Maart. Deze afdeeling hield een propaganda-avond in het Bondgebouw. De technische bijzonderheden werden door kapitein Groenendijk op duidelijke wijze uiteengezet. Het resultaat van deze vergadering was dat 30 nieuwe leden toetraden, zoodat het ledenaantal thans 42 bedraagt. Bovendien kon hierdoor een eigen afdeeling worden gesticht. Tot eere-voorzitter werd benoemd pastoor W. Damen.

Hattem, 1 April. De voorzitter van het plaatselijk comité, ds. Karssen, opende met een hartelijk welkomwoord. Den inhoud van zijn verdere rede geven we het beste weer door „Geef acht”

Nadat een film betreffende ons Koningshuis was vertoond, kreeg kolonel Rozendaal het woord om de prijzen, op den schietwedstrijd behaald, uit te reiken.

Hierna werd vertoond de hoofdfilm: 20 jaren B.V.L., die met groote aandacht werd gevolgd.

Het slotwoord werd gesproken door ds. Israëel, die o.a. hartelijk dank bracht aan den plaatselijken leider, den heer J. H. Bos, voor het vele, dat hij voor de afdeeling deed.

's-Heerenhoek. Landstormavond. De heer Eckhardt sprak het openingswoord. Het vaandel van de afd. Driewegen werd uitgereikt, waarna kapelaan Van Zijl een rede hield.

Heerhugowaard, 20 April. Door de afdeelingen Heerhugowaard Noord en Zuid van de Vrijw. Burgerwacht en B.V.L. werd in de zaal van café Wester een filmavond gehouden.

Toen de plaatselijke voorzitter, burgemeester Sutman Meijer, deze bijeenkomst opende, was de zaal evenals de gaanderij tot in alle hoeken bezet. Spr. heette allen van harte welkom, inzonderheid de verschillende autoriteiten o.a. den ZeerEerw. heer Pastoor de Meulder en den heer Ottenbros, secr. Gew. Landstormcommissie.

Hierna werden verschillende films vertoond. Het geheel was een uitstekend geslaagde avond.

Hengelo (O.). 27 Maart werd alhier een filmavond gehouden onder leiding van den plaatselijken leider, den heer C. Th. J. Bomers. Een toespraak werd gehouden door burgemeester Banning, van Weerselo.

Vervolgens werden door res. majoor H. J. Bathoorn de prijzen uitgereikt van de gehouden schietwedstrijden, nadat de plaatselijk leider de afdeeling had gefeliciteerd met het winnen van een beker van het Twentsch Verband voor de derde maal met driemaal het hoogste aantal punten waarmee ooit een wisselbeker werd gewonnen.

De wisselbeker voor de zomerwedstrijden werd gewonnen door Klop met 474 punten. De wisselbeker voor de winterwedstrijden door Olthuis met 493 punten.

Na de filmvertooning bleef men nog geruimen tijd gezellig bijeen.

Hoewelaken, 29 Maart. De beide wisselbekers, voor scherpschutters en 1ste kl. schutters, zijn gewonnen door resp. de heeren J. Renes met 383 p. en E. Versteeg met 363 p.

Prijswinnaars waren o.a.: S.S.: 1. J. Renes,

Zuid-Holland: West

Landstorm-reünie

ZATERDAG 3 JUNI

Defilé — Grootte Vliegemonstraties

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan der Gewestelijke Landstormcommissie „Zuid-Holland: West”

VLIEGVELD YPENBURG te RIJSWIJK (Z.H.)

Terrein open vanaf 2 uur — Lage consumptiepijzen

Hotel „HOBBEL”
P. VINKE — OOLTGENSPLAAT

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A.J. KAT
LEIDEN - TEL. 1475

★ **VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN** ★
— **WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN** —

N.V. RIJK VAREKAMP'S
KISTEN-, KASSEN- en BROEIRAMENFABRIEK
TELEFOON 30 — 's-GRAVEZANDE

MEPPEL Café-Restaurant **SLOT**
ZUIDEINDE
GARAGE - Tel. 2571

L. DIRKSE & ZONEN N.V.
Bloemenmagazijn
BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

Voor Jong Nederland

De prijswinnaars in April waren:

- Rie Amoraal, Dordrecht.
- Jan Aarnoutse, Koudekerke.
- Nellie Boone, Middelburg.
- Rie Dercksen, Gouda
- Basta. v. Helden, Nieuwendijk.
- P. van Herwijnen, Wieldrecht.
- Nelly Knappe, Sommelsdijk.
- Alida Lina, Lochem.
- Dirk Meijles, Andijk.
- Sikke IJntema, Oosterend.

Voor nieuwelingen volgt hier nog eens 't adres:

Postzegel
van
5 cent

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

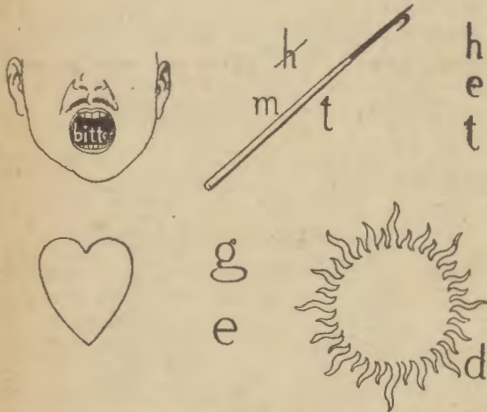
DE DIERENTUIN.

Welke beesten zijn er in?

bazer	terto	resebij
karven	fitonal	realdaa
veluen	elkema	weserup
nosib	vrendil	romotow
tiveik	lutika	pidschald
nijnok	praalub	kekler
tersijl	gedisha	tarwetar
streek	fagerif	graanal

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

**OPLOSSING DER VORIGE
RAADSELS.**

Groningen — Dordrecht — Amersfoort — Zaandam — Leeuwarden — Vlissingen — Almelo — Eindhoven — Rotterdam — Hilversum.

kachelpijp — Sinterklaas — verkeersagent — amandeltaart — pindamannetje.

Voor de inzending der oplossingen heeft ieder veertien dagen tijd. Dit geldt ook voor de gezinnen, waar men als tweede lezer het Landstormblad soms enige dagen later ontvangt.

Wanneer kinderen uit één gezin meedoen, dan kunnen zij volstaan met één brief voor al de broertjes en zusjes samen.

En dan nog wat! Sommigen mogen wel eens een beetje nauwkeuriger zijn, als ze de naam onzer Vorstelijke Residentie op 't adres zetten.

Dus voortaan altijd:

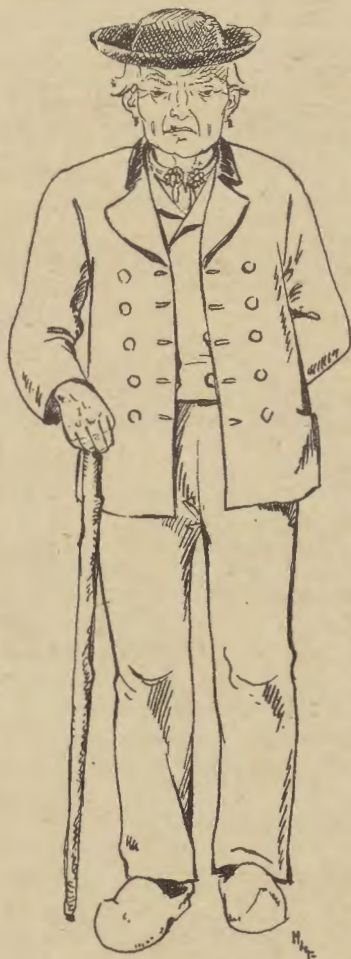
's-Gravenhage.

Afgesproken?

DE VERJONGINGSKUUR.

Geen wijzer man dan Voronoff!
Hij wist als hooggeleerde Prof
De leeftijd van de mensen,
Te minderen zelfs met zestig jaar;
Een reuzeknappe bol, voorwaar!

Boer Gijs, die in het Landbouwblad
Dit wondernieuws gelezen had,
Riep uit: „Ik, wrak van longen,
Ik laat mij ook verjongen!
Ik, tachtiger met kromme rug,
Word graag een jonkman, kloek en vlug!”

De boer trok hoopvol naar de stad,
Waar Voronoff z'n zetel had;
De Prof, na kort bezinnen,

Ging met z'n kuur beginnen;
En ziel na 'n uurtje toverij
Was Gijs een jongeling, kwiek en blij!

Hij was een snaak van achttien jaar,
Gezond en blond, van zessen klaar,
Die onder luchtig zingen
Als 'n kikker rond ging springen;
En toen hij in de spiegel zag,
Schoot hij verbaasd in luide lach.

De Prof was zelf ook zeer voldaan,
En sprak den springer vrolijk aan:
„Ik wacht nu ten besluite
Op d' afgesproken duiten:
Zeshonderdduizend francs, 't bedrag,
Dat ik als loon ontvangen mag!”

Met ogen als de volle maan
Keek Gijs den wonderdokter aan,
En zei: „Foei! wat inhalig!
Zo 'n som vind ik schandalig!”
„Nee, neen!” klonk Dokters wederwoord,
„Jijzelf ging met m'n eis accoord!”

Maar Gijs, die niet van gisteren was,
Vond gauw een antwoord, klaar en kras:
„t Gaat mijn verstand te boven,
Da 'k zo iets kon beloven!
Maar 'n tachtiger met spierwit haar
Raakt 't klutsje wel eens kwijt, niet waar?

Maar nu ik achttien jaar slechts tel,
Ben 'k minderjarig; snapt u wel?
Die kwestie van de duiten
Daar blijf 'k als kind liefst buiten!
Dus reken met m'n Pa maar af!....
En Gijs verdween in volle draf.

OOM BERTUS.

**DE
PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN**

**Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948**

**88 BREESTRAAT 88
C.M.V. DINKELLAND'S
ZUIVELPRODUCTEN
TE LOSSER
DE BESTE**

Dir. J. B. KLEINE WIECHERINK
**Scheepswerf J. Vos & Zn.
Winschoterdiep 199
Tel. 1709. GRONINGEN**
Bouwt en repareert Schepen,
Constructiewerken en
Machineryën. Mod. ingericht

**Melkinrichting Hofstede
„RUNDERVREUGD”
NEDERHORST DEN BERG
Specialiteit in
ROOM en SLAGROOM**

**Firma C. JONGENBURGER
Hofleveranciers
Telefoon No. 44
ALPHEN a.d. RIJN
Houtskoolbriketten
en Houtskool**

KONINKLUKE = BEGEER IN SIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES

VOORSCHOTEN

LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

P.J. HECKER, DORDRECHT
Voorstraat 257 - Telef. 4796
Sinds ruim 25 jaar
het adres voor
prijzen op luxe en
huishoudelijk gebied
Verzending naar alle plaatsen

Voor geschenken en prijzen
slaagt men zeker in
„T SIERHUIS” - ALKMAAR
LANGESTRAAT 86
Iemand van smaak
koopt in „t Sierhuis”

**BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK**
Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 48, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiechestr. 78, tel. 68114

**Automobielenbedrijf
Spécial Chevrolet**
D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

**VLAGGEN - VAANDELS
INSIGNES
Borduuratelier
C. Doncker
LEIDEN
BREESTRAAT 159 - TEL. 851**

Voor de maag
ontlasting traag, opgeblazenheid, gevatte koude, griep, influenza, slechte spijsvertering, hoesten, geen eetlust,
verstopping,
hoofdpijn, koorts, gal of slijm, gebruikt de beroemde Wortelboer's Kruiden en
Wortelboer's Pillen
Gij zult geen andere middelen meer willen. Wij geven U een goede raad. Neemt deze middelen te baat. Zij zijn wereldbekend en kosten bij Apothekers en Drogisten maar zestig cent.
Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude Pekela.

Coöp. Zuivelfabriek en Koren - Malerij
**„EMMEN”
NOORD-BARGE**
Leverancier van
Prima Zuivelproducten en Fourage-artikelen.

FRITSCHY & DE BRUIN
OUDEWATER
Dagel. Motorbootdienst Autodienst
Oudewater, Gouda, Utrecht,
Amsterdam, Zaanstreek

**ADVERTEERT
IN DIT BLAD.**

Wat kan de oorzaak zijn van RIEKENDE ADEM, BESLAGEN TONG ?

Het kan de verrotting zijn van het afval van het voedsel, dat door te onregelmatige ontlasting te lang in de ingewanden vertoeft. Om aan den adem dien onverdraaglijke reuk te ontnemen, moet men den dagelijkschen stoelgang verzekeren.

De Purgeer- en Bloedzuiverende pillen van Apotheker H. VAN AKEN, specialist te Selzaete, zijn het aangewezen middel. Apotheker VAN AKEN's Purgeer- en Bloedzuiverende pillen veroorzaken geen buikpijn, zij zuiveren het bloed en geven het nieuwe kracht.

Eischt om elk doosje de handtekening H. v. Aken. Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten in doosjes van 60 cent.

Importeur
SCHULTE & THIEME
Middelburg. Postbus 55

„PRIMARIUS” — RIJWIELEN
RIJWIELFABRIEK VERAAGT 1e klas uitvoering
MEPPEL VANAF
TELEFOON 2491 **fl. 43.50** Origineel torpedo
PRIJSCOURANT

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN
KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183
Uniform- en Civile kleding naar maat - Volledige garantie

Houthandel en Kistenfabriek Inlandsche
Fa. R. v. AALDEREN & ZON Hardhoutsoorten
HOOGVEEEN — TELEFOON 75

NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP
ROTTERDAM - v. d. Duijnsstraat 50 - Franciscastraat 17-27
GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778
AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER
HET ADRES VOOR EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER Zowel verpakt als in fust.
Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

SCHIETSCHIJVEN
gedrukt op speciaal vervaardigd schiet-schijvencarton
N.V. v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94 ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.) Tel. 7 - Telegrammen SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

HOLLANDSCH ANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.
GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE (hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ
HOOGVEEEN - TELEF. 57

- Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen aan één onzer kantoren.
- Reizen in binnen- en buitenland verzorgen wij tegen zeer billijke tarieven.
- De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel ingericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

P. LOUISSE - WESTWAL 44 - GOES
TELEF. 287
AUTOHANDEL EN GARAGE

Orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums, Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.
GEBR. GREVENSTUK, TEL. 36488
Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam

VICTOR HUGO
Illustration of a man shaving with a safety razor.

ZIEKENHUISVERPLEGING- EN OPERATIEKOSTEN
verzekert tegen enkele centen per week
Lijf's
Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegduur: 60 dagen, ook bij besmettelijke ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenvergoeding.
Kinderen verlaagde premie. Vraagt prospectus ten kantore der Maatschappij: Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan, dat zeer loonend kan zijn voor harde werkers.

BLOEMENMAGAZIJN FIRMA H. J. BARMENTLOO
JAVA STRAAT 43 DEN HAAG - TEL. 111561

Fa. Wed. H. VAN DAM BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305
Scheepslucht-kappen en ijzeren Scheepsslaap-kooien, - Stampwerk, Plaatconstructie enz.

Goede waar behoeft geen krans :: Vraagt onze tarieven, ze zijn zeer billijk.

Stoomwasserij „Nederhorst”
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

Te koop: 5.34 Dennenbosch nabij harden weg en electr. kabel, f 5000.—
1¼ H.A. plm. 30-jarig DEN-
NENBOSCH, f 1100.—; LAND-
HUISTERREIN, nabij dorp en busverkeer, 20 cent per M2.
Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203

GEEN LEKKAGE MEER !!
A.T.B.-PASTA dicht alles: mastiek- en asfaltdaken, goten, dekstenen, enz.
A.T.B.-PASTA is volkomen duurzaam, weerstaat hitte en koude en druipt niet af
Ten Bruggencate's Oliehandel Broek op Langendijk - Tel. 48

U BEZOECT GOES? Bezichtigt dan ook „HET HOEKJE VAN GOES” waar U een prachtsorteer-
ing souvenir-artikelen en aardige cadeautjes vindt.
FIRMA BROEKSTRA - GOES
hoek Koningin-Magdalenastr.

J. Lindenbergh Czn. Wemeldinge
Aannemer van Grond-
en Waterwerken
Wegenbouw

Th. PASCAL Brandstoffenhandel
OUDE SCHANS t.o. 12
AMSTERDAM
TELEFOON 46840

HERENPAK REINIGEN 12.-
STOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

P. DE VOGEL Pzn.
TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriegolen

WIJ bezorgen U met onze touringcars prettige en billijke vacantiетоchten.
Vraagt onze tarieven...
AUTOBUSBEDRIJF VAN BERGEN HENEGOUW ZOETERMEER
Telef. 36, met doorverbinding

Zendt uw wasch naar Apeldoornsche Wasch-industrie „Astra”
Gebr. Bolsenbroek, Apeldoorn
Speciaal ingericht voor militaire wasschen. - Vraagt prijsopgaaf

STOOMWASSCHERIJ EN CHEM. WASSCHERIJ „VECHT EN DIJK”
Fa. C. HAGEMAN & ZN. TEL. 11
NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

DE JONG'S
Illustration of a boy eating a chocolate bar.
HAGELSLAG CHOCOLADE
voor de Boterham.
DE EENIGE ECHTE

NIMRODSHUIS
H. P. BERGSTEIN
in de Betouwstr. 33, Nijmegen
Wapens, munitie, messen
Sport- en hondenartikelen

VISSER & SMIT
PAPENDRECHT
BORINGEN, BRONNEN
BUISELEIDINGEN
BETONBOUW - HEIWERKEN

A. KRAAL - UTRECHT
v. d. Mondestr. 139 - Tel. 10562
Aannemer van grond- en sloopwerken.
Handel in zand, grint, puin enz.

Wenscht U een prima wagen zonder chauffeur?...
BEL OP:
Garage „IMEX”
Tel. 25 - Groningen
Oostersingel 8 -
Tevens agent der Citroen Automobielen

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsct. of reizigersbezoek

KOOPT HONIG'S PUDDING

HET adres voor behandeling van Uw Boekhouding en Belastingzaken is:
A. BERGHOUT
Kantoor: Kerkstraat 3, Berkel en Rodenrijs - Telef. 62 en 63
PRACTIJK SINDS 1921

STOOM-, WASSCH- EN STRIJKINRICHTING „AURORA”
W. SPIERENBURG C.Wzn.
Koningsweg 56 - Telef. 11165
UTRECHT
Geheel naar de eischen des tijds ingericht.

AMSTERDAMSCH ANTHRACIETHANDEL
voorh. J. H. W. MAUS
Kantoor: Benthansenstraat 37
Telefoon No. 46119
Telef. na 18 uur No. 81188
AMSTERDAM

N.V. Hoornsche Auto-Mij.
Telef. 85 - Gouw 19
Hoorn
Verhuur — Stalling
Reparatie

ALLES VAN EEN ANDER MAAR
KOLEN van SCHAAP
SPOORSTRAAT 3
DOELESTRAAT 4
ALKMAAR - TEL. 4052

N.V. NEDERL. BASALT Mij ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
BASALTINE-TROTTOIRTEGELS
Levering op strengste keur

Voor **BOUWEN** en **WONEN**
NICO ROOS
te BOLNES
Telefoon 80 (Ridderkerk)

Firma **KLAAS FOPPEN Rzn.**
Arnhemuiden (Zld.) - Tel. 19
Garn.-pellerij en Groothandel
Dagelijks verse gepelde en ongepelde garnalen tegen sterk concurrerende prijzen
Het beste adres voor den groot- en kleinhandel

N. V. INGENIEURSBUREAU „EKSTEEN”
Speciaal-bureau voor WATERREINIGING EN WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bilthoven

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

29 JUNI 1939

Zijne Koninklijke Hoogheid
BERNHARD LEOPOLD FREDERIK
EVERHARD JULIUS COERT KAREL
GODFRIED PIETER,

Prins der Nederlanden, Prins van Lippe Biesterfeld.

Luitenant ter Zee 1ste klasse (kapitein) à la suite van de Koninklijke Marine;

Kapitein (ritmeester) à la suite van de Koninklijke Landmacht;

Kapitein- (ritmeester-) titulair à la suite van het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger.

Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw; Eerekruis 1ste klasse van Lippe;

Rechtsridder en Eereridder der Johanniterorde; Grootkruis der Leopoldsorde (België).

Wie er waren.

Het is bijna ondoenlijk op te geven wie er aan officieele gasten waren, burgerlijke en militaire autoriteiten, en allen, die op eenigerlei wijze aan den landstorm verbonden zijn; we denken aan de leden der gewestelijke commissie, aan de eerevoorzitters, de voorzitters, de secretarissen, de penningmeesters der plaatselijke commissies, de plaatselijke leiders, de hoofd- en subalterne officieren, vrijwilligers van den B.V.L., de plaatselijke leiders. Slechts enkele namen mogen even genoteerd worden. In de eerste plaats de Minister van Binnenlandsche Zaken, Z.Exc. H. van Boeyen. Jammer, dat de voorzitter van de Nationale Landstormcommissie niet aanwezig kon

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

zijn. Voorts werden opgemerkt Vice-Admiraal J. Th. Fürstner, Chef van de Marinestaf, Luitenant-Generaal Jhr. W. Röell, oud-Commandant van het Veldleger, Res.-Generaal-Majoor H. de Jongh, Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, Generaal-Majoor W. F. A. Hackstrosch, Inspecteur Infanterie, Generaal-Majoor J. W. van Oorschot, Generaal-

De Eere-Voorzitter van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm 70 jaar

Op Donderdag 22 Juni mocht Z.Exc. Dr. H. COLIJN, Minister van Staat, Minister van Algemeene Zaken en van Financiën a.i., onder groote belangstelling van het Nederlandsche volk zijn 70sten verjaardag bereiken.

Landstorm-reünie ZUID-HOLLAND: WEST

ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan der Gewestelijke Commissie.

Stralend zomerweer op Ypenburg

Een treffend defilé

De heer Royaards roept herinneringen wakker uit deze 20 jaren.

Op Zaterdagmiddag 3 Juni is op het Vliegveld Ypenburg te Rijswijk (Z.H.) een groote Landstormreünie gehouden, ter herdenking van het twintigjarig bestaan der gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland: West. Stralend weer was het. En een stralende herdenking is het geworden. De oude landstormherinneringen werden opgehaald, de herinneringen aan Overste Keiser en Luitenant Van Pelt, en of het kwam door het feit, dat juist op den derden Juni, op den juiststen datum dus, dit 20-jarig bestaan werd herdacht... of het kwam door de historische rede van den heer Royaards, den voorzitter der gewestelijke commissie... of het kwam door de herinneringen aan zoovele mannen, die hun onbaatzuchtig werk aan den Landstorm gaven... zelden hebben wij zoo'n goeden dag van herdenking gehad!

Het was een vroolijk gezicht de duizenden gasten Ypenburg te zien binnestroomen. De afdeelingsvaandels werden meegevoerd, in groote variatie van vorm en kleur, van zwart en nassau-blauw af tot heel licht oranje toe. Enkele autobussen voerden een treffende landstorm-

versiering, en als daar nog eens prijzen voor uitgelooft zouden worden, zou zeker de Wassenaarsche afdeeling den eersten prijs hebben verdiend.

Vraagt Uw Winkelier voor Schietprijzen
„ZENITH PLATEEL”
van de
PLATEELBAKKERIJ „ZENITH”
TE GOUDA

HOTEL „DE SCHUUR”, BREDA
Speciaal adres voor H.H. Officieren

Studeer techniek thuis!
PBNA
ARNHEM
Het instituut met ruim 26 jaar ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK., WERKTUIGBOUWK.,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

TAMINIAU'S
JAM DE BESTE

Majoor H. Zeeman, Kolonel J. van Selms, Inspecteur Kon. Marechaussée, Kolonel W. Schutte, Luit.-Kolonel P. Dingemane van Inspectie Vrijw. Landstorm, Luit.-Kolonel J. J. van Diepenbrugge, Commandant 3e Reg. Huzaren, Res.-Luit.-Kolonel J. W. Klein, Majoor J. G. J. van Loo, Commandant van de afd. Zuid-Holland van het L.S.K. Motor-dienst, de heer N. G. van der Meij, Hoofdcommissaris van Politie te Den Haag, de Deken van 's-Gravenhage J. M. van der Tuyn, Dr. I. H. J. Vos, lid van de Tweede Kamer, Voorzitter van de gew. commissie Stelling van Amsterdam, de heer D. Visbach Jr., Loco-Burgemeester van Rijswijk, Mr. G. van Baren, Burgemeester van Delft, Mr. Dr. T. L. J. van Haaren, Burgemeester van Schiedam; voorts de burgemeesters Mr. F. M. A. Schokking, 's-Gravenszande, A. Warnaar te Hazerswoude, Mr. W. J. Wolfringh van der Hoop te Katwijk, M. J. E. Kwint te Koudekerk, K. Brug te Leiderdorp, C. J. van der Hoeven te De Lier, Jhr. Mr. F. J. C. M. van Rijckevorsel te Lisse, H. L. du Boeuff te Maasland, Mr. P. A. Schwartz te Maassluis, G. W. Kamp-schoer te Monster, Th. P. J. Elsen te Naaldwijk, H. C. A. M. Schölvinc te Nootdorp, M. C. Siezen te Vlaardingen en M. F. Berkhout te Voorschoten.

Rede L. G. Royaards.

Na een welkom aan de autoriteiten, herdacht spreker het groote werk van den B.V.L., in 20 jaar tot stand gebracht. De eerste vergadering werd gehouden op 3 Juni 1919, en bijgewoond door vijf personen, en thans telt de B.V.L. in dit gewest ruim 11.000 vrijwilligers.

Spr. kon in korten tijd niet de volledige geschiedenis van het gewest schetsen en bepaalde zich daarom tot enkele namen en gebeurtenissen, die bij velen landstormherinneringen wakker roepen. Spr. noemde de namen der achtereenvolgende commandanten: Overste Keiser, Majoor Wagner, Majoor Verberne, Ka-

VALKENBURG HOTEL „ORANJE NASSAU”

Eerste klas gelegenheid ter plaatse

pitein Labree, Kapitein Geldermans, Majoor Stöver, Majoor Jhr. Van Adrichem Boogaert, Majoor Phaff en tenslotte den tegenwoordigen commandant, Overste Boots, die met zulk een groot enthousiasme zijn belangrijke taak vervult.

Spr. teekende het veelomvattende werk van den B.V.L. in dezen tijd, de schietgebouwen, de cursussen, waar onze oud-dienstplichtigen op de hoogte worden gehouden met de militaire wetenschap.

Na de schietoefeningen en wedstrijden gememoreerd te hebben, eindigde spr.: Wij, 11.000 landstormers uit Zuid-Holland-West, wij maken op dezen dag de woorden van Overste Keiser tot de onze, nl. dat men ook in de toekomst op ons zal kunnen blijven rekenen, en dat wij tot onzen laatsten snik pal hopen te staan voor Koningin en Vaderland!

Hierna werd het volgende telegram aan H.M. de Koningin gezonden:

„De Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland: West, die heden op het vliegveld Ypenburg te Rijswijk haar twintigjarig bestaan herdenkt, betuigt eerbiedig diepe verknochtheid aan Uwe Majesteit en Uwer Majesteits Huis.”

De voorzitter van de Gewestelijke Commissie mocht het volgende antwoord ontvangen:

„Ingevolge de bevelen van Hare Majesteit de Koningin, heb ik de eer de Gewestelijke Landstorm Commissie Zuid-Holland: West Hoogsterzelve dank over te brengen voor de diepe verknochtheid, vertolkt in het telegram Harer Majesteit, ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan, aangeboden.

De Adjudant van Dienst, o/l. de Ordonnans-officier,

(w.g.) Jhr. D. J. A. A. Lawick van Pabst.”

Het defilé.

Het defilé stond onder commando van Res.-Luitenant-Kolonel J. P. Boots. Gelukkig was hij aanwezig. Wel had de Overste Boots een vergadering te leiden te Bergen op Zoom, en was het bijna onmogelijk op tijd aanwezig te zijn, maar een vliegtuig bracht uitkomst, en even voor het begin van deze landstormreünie daalde een rank sportvliegtuig neer om vervolgens naar de eeretribune te taxiën. Een hartelijk applaus begroette den korpscommandant.

Nadat „officiersappèl” geblazen was door den Sergeant-hoornblazer van de Jagers Huguenin, en de officieren hun indeeling ontvangen hadden, werd „verzamenen” geblazen, en in korten tijd meldden de landstormers zich bij de compagnieën, waartoe zij volgens hun mobilisatiebestemming behooren.

Er werd met gesloten compagnieën langs de autoriteiten gedefileerd.

Dit defilé deed het soldatenhart goed. De Delftsche Politie zorgde voor vrolijke marschmuziek. Achter het koninklijk erkende vaandel van Zuid-Holland: West volgden twee secties afdeelingsvaandels, hetwelk niet naliet diepen indruk te maken.

Dan de bataljons... De „vrijwillige tucht”, waarvan Generaal Jhr. Alting von Geusau later zou gewagen, moet bij den landstorm toch wel heel groot zijn, dat deze burgers... even ingedeeld in compagnieënverband... zóó konden defileren!...

Maar burgers zijn het dan ook eigenlijk niet; ze zijn: dienstplichtigen met groot verlot.

Na het defileren volgde een opstelling in massa voor de eeretribune.

Waardeering van den Inspecteur.

Na deze opstelling sprak Res.-Generaal-Majoor H. de Jongh enkele woorden van waardeering voor het defilé. Spr. dankte de landstormers voor hun medewerking en zeide, dat de geest in den B.V.L. buitengewoon goed is.

Rede Generaal-Majoor Jhr. Alting von Geusau.

Vervolgens was het woord aan Generaal-Majoor Jhr. J. Th. Alting von Geusau, Commandant van de Iste Divisie. Spr. richtte zich met een woord van gelukwensch tot de gewestelijke commissie, in het bijzonder tot de heeren Royaards en Karres. Dit woord van gelukwensch is een woord van dankbaarheid tot onze landstormers. Dit woord van dankbaarheid komt niet alleen uit mijn hart op, maar heeft zeker de algehele instemming van het overgrote deel van ons Nederlandsche volk. Gij hebt, aldus spr., door uw enthousiasme en door uw voortdurende paraatheid in de moeilijkste jaren het wettig gezag op de meest krachtige wijze geschaagd en zonder twijfel is het aan U te danken, dat de verworping van de gezagsverhoudingen in de vervlogen jaren niet tot ongelukken aanleiding heeft gegeven. Al beleven wij thans in Nederland, ten minste wat onze volkseenheid aangaat, belangrijk betere tijden dan toen de gewestelijke commissie tot stand kwam, toch heeft het mij verheugd uw zoo welgeslaagd defilé te aanschouwen en het is spr. een behoefte den korpscommandant, Luitenant-Kolonel Boots van harte geluk te wenschen met de houding van het korps Zuid-Holland: West.

Maar hoezeer Uw defilé het militaire oog geboeid heeft, zoo vervolgde spr., **toch sla ik oneindig veel hooger aan het feit, dat gij landstormers hier in zoo grooten getale zijt samengekomen om Uw saamhoorigheid te bewijzen en om te getuigen, dat „als 't moet” de B.V.L. nog steeds paraat is.** Landstormers, gij maakt allen deel uit van de Kon. Ned. Weermacht en weet dus allen, dat in de benarde tijden, die wij beleven, U allen wellicht te wachten staat, dat gij opgeroepen wordt om Uw vaderland naar Uw beste krachten te verdedigen. Het is bovendien wel zeker, dat verschillende landstormers hier thans manke-

JOSIAH WEDGWOOD & SONS

Stoke-on-Trent

MOONSTONE

ontwerp Keith Murray

Fruit- en Hors d'Ouevreborden Siervoorwerpen

P. A. W. PHILIPPONA

Hoogstraat hoek Plaats - 's-Gravenhage

ren, omdat zij aan de grenzen staan, gelukkig nog met het geweer bij den voet, maar toch in ieder geval gereed om „als 't moet” het oude lieve vaderland, ook tegen buitenlandsch geweld met alle kracht die in hen is te verdedigen. Gij weet ook, landstormers, dat een gezonde tucht de hoeksteen en het cement vormt van het geheele weermachtsgebouw. Zonder tucht geen leger, geen vloot en geen luchtmacht. Dat is een van de gewichtigste militaire grondwaarheden. En als ik U allen hier voor mij zie, nadat ik U allen op zoo uitstekende wijze voorbij heb zien trekken en als ik daarbij dan bedenkt, dat dit alles niet geschied is op grond van een of ander wettelijk voorschrift, doch alleen en uitsluitend uit vrijen wil en uit liefde voor onzen dierbaren geboortegrond en voor onze geëerbiedigde Vorstin, dan zie ik daarin een tucht en een toewijding aan de gemeenschappelijke zaak, die door de vrijwilligheid recht geeft op de schoonste verwachtingen.

Tucht moet er zijn, zoo niet goed-schiks, dan maar kwaadschiks, maar oneindig veel hooger staat de vrijwillige tucht, waaraan gij, landstormers, U blijkens het hier hedenmiddag vertoonde hebt onderworpen. En als een zoo groot deel van de mannen van onze weermacht van dergelijke gevoelens blijkt geeft, dan is dat zonder eenigen twijfel een zeer hoopvol teken voor den goeden geest, die wij in geval van mobilisatie in onze weermacht zullen aantreffen. En dat stemt mij, als een der hoogere legeraanvoerders, tot de allergrootste dankbaarheid.

Spr. acht het bijna overbodig een woord van opwekking te spreken; hij wekte de landstormers op gewest en korps in eere te houden. Door met hart en ziel landstormer te zijn blijft gij in de eerste en voornaamste plaats ons aller ideaal, een vrij en welvarend vaderland, voor oogen houden, maar bovendien leeft gij U steeds meer in in het gevoel van saamhoorigheid, dat ons allen binden moet, als het om het bestaan van ons vrije Nederland gaat. De goede tucht-verhoudingen, die er in Uw mooi korps bestaan en de gelegenheid om Uw schietvaardigheid te onderhouden en te vergrooten, worden door de militaire autoriteiten op den hoogsten prijs gesteld.

Generaal Alting von Geusau bracht ten slotte een eeresalut aan Generaal Duymaer van Twist, den voorzitter van de N.L.C., om te besluiten met een: Leve de Koningin!

Overste Boots spreekt.

Hierna sprak Res.-Luitenant-Kolonel J. P. Boots, Commandant van het Landstormkorps, woorden van groote erkentelijkheid voor de wijze, waarop allen aan het defilé deelgenomen hebben.

Met velen zijn de landstormers opgekomen, toch mankeerden er nog duizen-

STOOMWASSCHERIJ
• H. HAGENS •
UTRECHT
GILDSTRAAT 159
PRIVÉ POORTSTRAAT 49 BISA
Geheel naar de elschen des tijds ingericht

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

Het BESTE ADRES voor MILITAIRE- en BURGERKLEEDING is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Mariestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

DOUWE EGBERTS
D-E TABAK
Alléén om de kwaliteit!

PARKHOTEL - ASSEN

Het adres voor H.H. Officieren.

den, die gaarne gekomen zouden zijn, maar die door hun werkzaamheid op den akker, op de tuinderijen, op kantoor of in de zaak, of — omdat zij aan onze grenzen hun militairen plicht vervullen, dezen middag niet konden komen.

Hoe gaarne hadden zij ook hun plaats ingenomen in hun compagnieën en bataljons, om het gegeven woord, door velen uwer reeds 20 jaar geleden gegeven, te onderstrepen: trouw aan onze geliefde Vorstin, trouw aan het wettig gezag!

Spr. eindigde met een hoezee voor Vaderland en Vorstenhuis.

Bij het uitreden van het Koninklijk erkende vaandel, klonken de eerste tonen van 't Wilhelmus. Daarna werd het defilé ontbonden, en volgde, verzorgd door de Nationale Luchtvaartschool, een gevarieerd vliegprogramma, dat aller aandacht trok.

Slotwoord Kapitein Karres.

De secretaris van de Gewestelijke Commissie sprak een kort slotwoord. Het was een woord van dank. Tot de autoriteiten en sprekers. Tot de Nationale Luchtvaartschool. Tot de Delftsche Politie Muziekvereniging, die onder haar kranigen dirigent De Regt voor een flink marschtempo zorgde. Tot de ordecommissarissen, 25 uit Voorburg, onder leiding van de heeren Tesink en Buddingh, 20 uit Delft, onder leiding van den heer Salet, 15 uit Rijswijk, onder leiding van den heer Knippenberg, die daarnaast nog zijn beste zorgen voor deze landstormreünie gegeven heeft. Ook dankte spr. de padvindsters van Franciscus Xaverius, die onder leiding van „ou-baas" Verbeek zulke goede ordonnansen-diensten verricht hebben.

De heer Karres dankte de landstormers, die deze reünie tot iets groots gemaakt hebben, ze hebben hun medewerking gegeven, zooals een landstormer dat kan...

In verband hiermede deelde spr. mede, dat de afd. Katwijk juist heden met een fonkelnieuw afdeelingsvaandel voor den dag gekomen is. Natuurlijk hadden de Katwijkers de oude vlag mee kunnen brengen, waarmee ze in 1918 door Den Haag zijn getrokken, maar toch gaven ze de voorkeur aan het nieuwe vaandel, dat juist den zelfden middag afgeleverd was...

GEBS. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegebouw, Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEEMERS VAN RIJSWERKEN.

— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

Een fijn doosje...
maar een fijner
sigaartje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

Spr. eindigde met een woord van zijn voorzitter, n.l. dat de landstorm behoefte heeft aan goede kameradschap en eensgezinden arbeid.

Zoo gaat Zuid-Holland: West een nieuw tijdperk in, maar... met het oude devies: als 't moet!...

TILBURG.**Afscheid van den plaatselijken leider en installatie van den nieuwen leider.**

Op 11 Mei hield de afdeeling Tilburg een bijeenkomst in het feestgebouw „Scala". Er was geen plaatsje onbezet. Het gold hier n.l. het afscheid van den plaatselijk leider, den Reserve-Kapitein A. Bax, die wegens overplaatsing naar Almelo, ontslag heeft genomen en tevens de installatie van den nieuwen leider, de Reserve-Kapitein J. C. M. Hofland.

De bijeenkomst werd o.m. bijgewoond door Mr. Dr. F. Vonk de Both, Burgemeester van Tilburg; Mr. J. v. d. Mortel, Wethouder van Tilburg; Burgemeester F. van Beek uit Boxtel, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „De Meijerij"; Van Agt, secretaris; Kapitein van Driem van het A.P.D.; Pater Seraphinus O.M.Cap., Directeur van de R.K. Militairenvereniging; Fred. Mutsaerts, voorzitter van „Tilburg Vooruit", de heer Straeter, vice-voorzitter van den Nationalen Bond „Het Mobilisatiekruis" afdeeling Tilburg; leden van de Landstormcommissie Tilburg; de Opperwachtmester Van Rijn, Commandant van de Brigade der Kon. Marechaussee te Tilburg; en voorts tal van reserve-officieren.

Met het zingen van het „Wilhelmus" werd de vergadering geopend. De Reserve-Kapitein A. Bax nam hierna het woord. Spr. betreurt het droeve verscheiden van den heer W. M. C. J. Hafkemeijer, in leven Res.-Luitenant-Kolonel, Commandant van het Landstormkorps „De Meijerij", hetgeen voor den B.V.L. een groot verlies betekende. Spreker geeft dan een uiteenzetting van den grooten opgang, die de afdeeling Tilburg, dank zij de spontane medewerking van leden en belangstellenden, heeft mogen ondervinden, zoodat genoemde afdeeling groeide van 200 tot 700 leden.

Voorts brengt spreker dank aan den voorzitter van de Plaatselijke Commissie Mr. Dr. F. Vonk de Both, voor alles wat deze voor den B.V.L. heeft gedaan.

Hierna droeg de Reserve-Kapitein A. Bax het vaandel over aan den voorzitter, de hoop uitsprekend, dat ook onder den nieuwen leider de afdeeling Tilburg moge blijven groeien.

Het woord was hierna aan den Burgemeester van Tilburg.

Wij zijn hier in vergadering bijeen, aldus spreker, om afscheid te nemen van onzen plaatselijken leider, en tevens den nieuwen leider te installeren.

Alvorens hier echter toe over te gaan, rust op mij den droeven plicht, de woorden zoeven door den heer Bax gesproken, te memoreeren, n.l. het groote verlies dat ons is ten deel gevallen, bij het overlijden van wijlen W. M. C. J. Hafkemeijer, in leven Commandant van het Landstormkorps „De Meijerij".

Toen wij nog pas kort geleden bij gelegenheid van den verjaardag van H.K.H. Prinses Beatrix op den filmavond bijeen waren, was hij nog in ons midden, en niemand kon toen vermoeden, dat wij hem reeds spoedig zouden moeten missen. Wij hebben het aan hem

AMATO ZOETE MOST

Van diverse vruchten!!!

Fa. H. J. Phaff - Winschoten

te danken, dat het Landstormkorps thans dit peil bereikt heeft, door zijn grooten ijver en energie, waarmee hij steeds was beziel.

Afscheid Kapitein Bax.

Nu ik er toe overga afscheid te nemen van den Reserve-Kapitein Bax, de plaatselijke leider van de afdeeling Tilburg, moet ik beginnen met mede te deelen, dat, toen ik vernam, dat de plaatselijke leider ons zou gaan verlaten, mij dat heeft verrast. Verrast, omdat er steeds een goede samenwerking heerschte tusschen leider en voorzitter. De eerste jaren, dat de afdeeling Tilburg bestond, was deze nog klein, maar sedert Res.-Kapitein Bax als leider optreedt, is er verandering gekomen. Wij zijn hem dan ook bijzonder erkentelijk voor de wijze waarop hij de afdeeling Tilburg tot grooten bloei heeft gebracht, zoodat het thans de voornaamste afdeeling is van het Landstormkorps „De Meijerij".

Wij brengen U hierbij hulde, hoogachtung, dank en erkentelijkheid voor alles wat ge als leider bent geweest en voor de afdeeling Tilburg hebt gedaan. Wij hopen dat het U in Uw nieuwe standplaats goed moge gaan en wenschen U en Uwe familie een goed welzijn toe.

Installatie Kapitein Hofland.

Vervolgens ging spreker over tot installatie van den nieuwen leider, den Res.-Kapitein J. C. M. Hofland.

De Gewestelijke Landstormcommissie, aldus spreker, heeft U aangewezen om als plaatselijk leider den Reserve-Kapitein Bax op te volgen en ik ben blij op te merken dat de Gewestelijke Landstormcommissie een goede keus in U gedaan heeft. Het feit dat ge altijd op de bijeenkomsten tegenwoordig waart, en de belangstelling die steeds van U uitging voor den B.V.L. is maatstaf en reden, volkomen vertrouwen in U te stellen.

Wij hopen dat U met denzelfden ijver en energie het werk van Uw voorganger moogt voortzetten en thans draag ik U hierbij het vaandel over.

Vervolgens was het woord aan den Burgemeester van Boxtel, den heer F. W. van Beek, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „De Meijerij", die dank bracht aan den heer Bax, voor zijn hard werken, en tevens den wensch uitsprak dat in denzelfden geest zal worden voortgegaan, zoodat de afdeeling Tilburg zal blijven een parel aan de kroon van de verschillende afdeelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Voorts bracht spreker dank aan Mr. Dr. F. Vonk de Both, als voorzitter van de plaatselijke afdeeling voor de bijzondere wijze waarop hij deze functie waarneemt.

Spreker vervolgt: Nederland is gelukkig en wil gelukkig blijven, en wij willen ons niet onderwerpen aan groepen en ideeën, die wij niet wenschen. Wij willen blijven wat wij zijn: Vrije Nederlanders. Oranje, één volk.

Hierna werd het woord gevoerd door den heer Straeter, vice-voorzitter van den Nationalen Bond „Het Mobilisatiekruis" afd. Tilburg, die eveneens een afscheidswoord richtte tot den heer Bax, en als aandenken een actetasch aanbod.

Bij monde van den heer A. van Acker werden namens alle leden eenige fraaie cadeaux aangeboden, n.l. een pracht uitgevoerde boekenkast, schemerlamp en een vulpenhouder.

De heer Bax dankte hierna op hartelijke wijze voor deze fraaie geschenken.

HOTEL**„GROOT BADHUIS"****ZANDVOORT****„Normandie"-Bar****WILLY ROCKIN**
et son Orchestre**JOE LODZKY**

Conférencier - Entraineur

Bijzonder gesoigneerde Keuken

LUNCH . . FI. 1.75; DINER . . FI. 3.00

LOGIES MET ONTBIJT vanaf . . FI. 3.50

TERRAS - LUXE BAD - GARAGE, ETC.

S. W. KÜCHLIN, Direct.

Deze zullen steeds een aangename herinnering voor mij zijn, wanneer ik in mijn nieuwe woonplaats ben aangekomen, aldus spreker.

Ook de Reserve-Kapitein J. C. M. Hofland sprak hierna nog een woord, waarbij hij de verzekering gaf de voetsporen van zijn voorganger in alle opzichten te zullen navolgen.

Hierna werd de vergadering gesloten en een aanvang gemaakt met het feestprogramma.

AALSMEER.**Vrijwillig Landstormkorps Luchtwachtdienst.**

Bij den Luchtwachtdienst zijn bevorderd: de vrijwilliger A. Cuiper tot Korporaal Ploegcommandant en de Korporaal Ploegcommandant H. Verbeek tot Sergeant.

Tijdens het appél heeft de Commandant van den Luchtwachtpost mededeeling van deze bevordering gedaan, nadat eerst een dagorder van den Korpscommandant, in verband met een wijziging in den dienst, was voorgelezen. De geheele post defileerde daarna voor de bevorderden, waarbij zich ook gevoegd hadden bestuursleden van de Zeil- en Roeivereniging De Nieuwe Meer.

De havenmeester en diens echtgenoot werden door den postcommandant toegesproken en bloemen aangeboden voor de goede zorgen door hen voor de luchtwachters aan den dag gelegd.

In de groote clubzaal van het clubgebouw heeft de commandant nog eens speciaal de geste van het bestuur der vereniging geroemd om zoo geheel belangeloos het gebouw voor den luchtwachtdienst beschikbaar te stellen.

Na het spelen van het Wilhelmus, waarbij de militairen het eerbewijs brachten, werd een dronk uitgebracht op H.M. de Koningin, den Korpscommandant van het Landstormkorps Luchtwachtdienst en den voorzitter van De Nieuwe Meer. Bestuursleden dezer vereniging brachten daarna dank aan de militairen, die zich spontaan beschikbaar hebben gesteld om land en volk te dienen. Speciaal werd er den nadruk op gelegd dat er zoo'n uitstekende geest onder deze soldaten heerscht en dat hun optreden in alle opzichten correct en waardig te noemen is.

Het was hun een genoeg deze militairen huisvesting te verleenen. Men bleef daarna nog langen tijd gezellig bijeen, in de geheel met vlaggen en bloemen versierde zaal.

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt"

PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS

Wilhelmus van Nassauen.

Wilhelmus van Nassauen,
Ben ick van Duitschen bloet,
Den Vaderlant ghetrouwe
Blyf ick tot in den doet;
Een Prince van Oranien
Ben ick vry, onverveerd,
Den Coninck van Hispanien
Heb ick altyd geëert!

In Godesvrucht te leven
Heb ick altyd betracht,
Daarom ben ick verdreven,
Om Lant, en Luyt gebracht.
Maer Godt zal my regeeren
Als een goet instrument,
Dat ick mag wederkeeren
Tot mynen Regiment.

Lydt U, myn ondersaten,
Die oprecht syt van aert,
Godt sal U niet verlaten,
Al syt gy nu beswaert;
Die vroom begeert te leven,
Bidt Godt, nacht ende dag,
Dat Hy my kracht mag geven,
Dat ick U helpen mag.

Lyf ende goet al te saemen
Heb ick U niet verschoont,
Myn broeders, hoog van namen,
Die hebben 't oock getoont:
Graef Adolf is ghebleven
In Vrieslandt, in den slag.
Syn siel in 't ewig leven,
Verwagt den jongsten dag!

Edel en hoog geboren,
Van Keiserlicken stam,
Een Vorst des Ryks verkoren
Als een vroom Christenman.
Voor Godes woort gheprezen,
Heb ick, vry, onversaegt,
Als een Prins sonder vreesen,
Myn edel bloet gewaegt.

Myn schilt ende betrouwen
Syt gy, O Godt, myn Heer!
Op U soo wil ick bouwen,
Verlaet my nimmermeer.
Dat ick toch vroom mag blyven,
U dienaar 't aller stont,
De tyranny verdryven,
Die my het hert doorwont.

Van hen die my beswaeren,
En myn vervolgers syn,
O Godt, wil toch bewaeren
Den trouwen dienaar dyn.
Dat sy my niët verrassen
In hunnen boosen moet,
Hun handen niet en wasschen
In myn onschuldig bloet.

Als David moeste vlugten
Voor Saul, den tyran,
Soo heb ick moeten suchten
Met menigh edelman;
Maer Godt heeft hem verheven,
Verlost uyt allen Noot,
Een Coninckrijk gegeven
In Israel, seer groot.

Na 't suur sal ick ontfangen
Van Godt, myn Heer, dat soet;
Waarnaer soo doet verlangen
Myn vorstelyck gemoet;
't Welk is, dat ick mag sterven
Met eeren in het Velt,
Een eeuwig Ryck verwerven
Als een vroom Christenhelt!

Niets doet my meer erbarmen
In myn oprecht gemoet,
Dan dat men doe verarmen
Des Conincks land en goet;
Als U de Spaniaerts krenken,
Myn edel Neerland, soet!
Als ick daeraen gedenke
Myn edel hert, het bloedt!

Als een Prins opgheseten
Met myne Heeres cragt.
Van den tyran vermeten
Had ick den slagh verwagt;
Die, by Maestrigt begraeven,
En vreesde myn ghewelt;
Myn Ruyters sag men draven
Seer moedigh over 't Velt!

Soo het den wil des Heeren
Te dier tydt waer geweest,
Hy had wel kunnen keeren
Van my die swaer tempeest.
Maer de Godt van hierboven
Die alle ding regeert,
Die men altijd moet loven
En heeft het niet begheert!

Seer Christelyk was ghedreven,
Myn Princelyk ghemoet,
Standvastig is ghebleven
Myn hert in wederspoedt;
Tot God heb ick ghebeden
Uyt mynen hertens grond,
Dat Hy myn saeck mogt reden,
Myn onschult doen oorkond!

Oorlof, myn arme schapen,
Die syt in grooten noot,
Uw Herder sal niet slaepen,
Al syt gy nu verstroyd.
Tot Godt wilt U begeven,
Syn dierbaer woort neemt aen,
Als vrome Christnen leeven
't Sal hier haest syn ghedaen!

Voor Godt wil ick belyden,
En synen grote magt,
Dat ick te ghener tyden
Den Coninck heb veragt.
Maer dat 'k den wil des Heeren,
Der hoogste Majesteit,
Heb moeten obedieeren
In der Gheregtygheyt!

Marnix van St. Aldegonde.

KAPITEIN KARRES GEHULDIGD.

Op Donderdag 15 Juni des n.m. heeft op het Korpsbureau van „Zuid-Holland: West de herdenking plaats gehad dat de heer Karres op 15 Juni 1929 werd benoemd tot Secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West“, in een vergadering van de Gewestelijke Commissie. Hierbij waren ook tegenwoordig de Adj. O.O. Zweedijk, Administrateur van het Korps, de Plaatselijke Leiders J. van Katwijk, A. Bergwerff en E. de Goede en de Sergt.-Majoor Bontje van den Motor-dienst.

Na de officieele vergadering werd de heer Karres door den heer Royaards, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie, toegesproken. De Gewestelijke Commissie bood haren Secretaris een antieke „stoeltjesklok“ aan. Mevr. Karres waren te haren huize bloemen aangeboden.

Overste Boots, Korpscommandant, sprak eveneens woorden van groote waardeering en getuigde van de prettige samenwerking tusschen den Secretaris en het Korpsbureau.

Adjutant O.O. Zweedijk, Administrateur van het Korps, bood namens het

personeel van het Korpsbureau een mooie vlag aan.

De heer Eckebus, lid van de gewestelijke Commissie en oud-plaatselijk leider van de afd. Delft gevoelde behoefte een persoonlijk woord van hulde te brengen.

De heer Van Katwijk, plaatselijk leider van de afd. Schiedam, bood een mooi eetservies aan, namens de plaatselijke leiders van „Zuid-Holland: West“.

Na afloop bleef men nog eenigen tijd gezellig bijeen.

BENOEMING DISTRICTSCOMMANDANTEN.

Tot Districtscommandanten zijn benoemd:

a. de Res. 1e Luit. v. sp. d. J. F. Zwaan, Gouw 19, Hoorn, van District „Alkmaar“, gedurende den tijd, dat de Res. Kapitein Hanegraaff onder de wapenen is;

b. de Res. 2e Luitenant v. sp. d. S. Logcher, Berglustlaan 94, Hillegersberg, van District „Rotterdam“, ter vervanging van den Res. Kapt. Hoevels.

OPEL AUTOMOBIELEN

Product van General Motors
Official Dealer
FIRMA J. L. SPOORMAKER - ROTTERDAM
Nieuwe Binnenweg 446 - Tel. 35780 (3 lijnen)

L. DIRKSE & ZONEN N.V.

Bloemenmagazijn
BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

WEGENTEER EN ASPHALTPRODUCTEN

VAN DE
N.V. OLSTER ASPHALTFABRIEK, OLST

DE LEGERDAG IN TWENTE.

Belangrijke demonstratie van onze weermacht. - Van het Twentsch Verband enkele duizenden vrijwilligers aanwezig.

De Legerdag in Twente, Zaterdag 3 Juni gehouden, werd door buitengewoon zonnig weer begunstigd. Duizenden verdrongen zich in den vroegen middag reeds in de straten van Enschedé om het défilé van de troepen langs het stadhuis gade te slaan. In de groote hall van het stadhuis verzamelden zich tal van genoodigden, o.w. de commandant van het veldleger, Z.Exc. luitenant-generaal J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst, gep. generaal-majoor K. E. Oudendijk, voorzitter van de Kon. Ned. Ver. „Ons Leger”, generaal-majoor W. F. Sillevius, commandant der 2e divisie, en de Commissaris der Koningin in Overijssel, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst.

De burgemeester van Enschedé, de heer J. J. G. E. Rükert, hield een toespraak, waarin hij er op wees, dat het leger in Twente weinig bekend is, doordat men hier geen garnizoen heeft. De belangstelling voor het leger is nu sterk groeiende en deze dag zal er ongetwijfeld toe bijdragen den band met het leger nog aanzienlijk te versterken.

De commandant van het veldleger, luitenant-generaal J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst, wees daarna in een korte rede op de beteekenis van dezen legerdag en uitte ten slotte zijn beste wenschen voor het slagen van dezen legerdag.

Nadat ververschingen waren aangeboden, begaven de genoodigden zich naar het balkon voor het gadeslaan van het défilé. Dit défilé, dat door duizenden werd aanschouwd, was een groot succes. De meeste legeronderdeelen waren vertegenwoordigd, o.m. luchtdoelartillerie en pantserwagens.

Op het luchtvaartterrein Twente ving om drie uur de eigenlijke legerdag aan, welke door vele duizenden werd bijgewoond.

Van het Twentsch Verband van den B.V.L. waren enkele duizenden vrijwilligers aanwezig en in verband hiermede behoorden o.m. luitenant-generaal Duymaer van Twist, voorzitter van de N.L.C., en kolonel Eggink, zoomede de leden van de gewestelijke landstormcommissie Twente tot de officieele gasten.

De bedoeling van de demonstraties op dezen legerdag was een indruk te geven van het karakter, de bewapening en de uitrusting van onze moderne weermacht. Deze indruk kon uiteraard niet volledig zijn, daar zulks op een effen grasveld niet mogelijk is.

De demonstratie werd, nadat het Wilhelmus en het Twentsche volkslied waren gespeeld, geopend door een compagnie wielrijders, die na het carrousselrijden gevechtsoefeningen gaven met lichte en zware mitrailleurs, welke laatste per motor werden vervoerd. Daarop volgden demonstraties van de infanterie. Het bleek door de politieke constellatie in Europa niet mogelijk volledig geoeffende infanterie bij deze demonstratie aanwezig te doen zijn. De oefeningen moesten daardoor grootendeels worden uitgevoerd door recruten, die ongeveer 8 weken onder de wapenen zijn. De infanterie werkte bij deze demonstratie samen met 2 pelotons van het 2e eskadron pantserwagens. Bij de interessante en goed verlopende oefeningen werd o.m. een rookgordijn opgetrokken. Nadat demonstraties waren gegeven met motorartillerie, naderde een eskadron luchtkruisers van het type Fokker F5, dat een denkbeeldigen aanval op het vliegveld Twente uitvoerde. Een batterij luchtdoelartillerie bestookte daarop de bommenwerpers, die laag over het vliegveld vlogen. Vervolgens gaven de huzaren-motorrijders uit Apeldoorn eenige staaltjes van hun bedrevenheid in het terreinrijden en snel in stelling komen. Een detachement van de koloniale reserve gaf voorts door het optrekken van een bivak en het afslaan van een klewang-aanval een beeld uit het werk van het Kon. Ned.-Indische Leger. De demonstratie werd besloten door een eskadron van het 4e regiment huzaren uit Deventer, een demonstratie, welke eveneens door het duizendkoppige publiek zeer gewaardeerd werd. De legerdag werd met het Wilhelmus besloten.

Aan H.M. de Koningin werd het volgende telegram gezonden: „Ter gelegenheid van de legerdemonstraties op het vliegveld Twente, welke door vele duizenden belangstellenden worden bijgewoond, verzoeken wij Uwe Majesteit de betuiging onzer innige aanhankelijkheid wel te willen aanvaarden.”

FORT HONSWIJK.

Wijlen Overste Captijn geëerd.

In Januari j.l. is te Aalten overleden de commandant van het fort Honswijk, overste A. Captijn, die in de mobilisatiejaren door zijn verhouding tot zijn ondergeschikten den eere naam van „Vader van Honswijk” verwierf.

Een comité deed na zijn dood een beroep op de leden van de Vereeniging Honswijk om een monument te stichten op zijn laatste rustplaats.

Op Hemelvaartsdag kwam men uit alle oorden van 't land op de algemeene begraafplaats te Zeist bijeen om een gedenksteen over te dragen aan de nabestaanden van overste Captijn.

Onder de aanwezigen bevonden zich oud-minister dr. Deckers, de voorzitter van den B.V.L., afd. Zeist, de heer P. L. de Gaay Fortman, oud-burgemeester van Dordrecht, adjudant De Haan, namens het Mobilisatiekruis, en de vroegere predikant van Honswijk, ds. De Boer.

Nadat men zich om het graf had geschaard, sprak allereerst de heer J. Zilverder, oud-adjudant van Honswijk, voorzitter van het comité.

Men wilde den oud-commandant eeren, wien men zooveel dank en erkentelijkheid schuldig bleef.

Kapitein Zilverder verzocht hierop mej. Rina Radix, kleindochter van den oudsten Honswijker, het gedenkteeken te willen onthullen.

Vervolgens voerde oud-minister mr. dr. L. N. Deckers nog het woord.

Verschillende bloemstukken werden nog op de grafzerk neergelegd, o.a. namens de Zeister afdelingen van den B.V.L. en het Mobilisatiekruis.

Een trissche melange, gedekt met fijn, rijp Sumatra-Zandblad. 'n Luxe sigaar in de lagere prijsklasse.

DEDEMSVAART.

1 Juni werd door de afdeling B.V.L. aan den Burgemeester dezer gemeente Mr. J. M. Ravesloot en zijn echtgenoot, als geschenk ter eere van hun pas geboren dochtertje, een respectabel krentebrood aangeboden van bijna 2 meter lengte, wegende 46 pond. Een 12-tal leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, ingedeeld bij 12 verschillende wapens in hun onderscheidene uniformen, boden onder leiding van hun Commandant, den heer Schippers, het cadeau aan. De deputatie werd door den heer en mevr. Ravesloot ontvangen, waarna de heer Schippers met een toepasselijk woord het brood liet overhandigen. De Burgemeester, zeer getroffen en verrast door dit blijk van sympathie, dankte de afdeling van den B.V.L. voor het prachtige geschenk. In de burgemeesterswoning bleef men nog geruimen tijd gezellig bijeen. Begrijpelijk trok deze gebeurtenis veel nieuwsgierigen voor de woning van den Burgemeester samen.

Prins Willem de Eerste.

Te Dillenburg in Duitschland werd op den 24sten April van het jaar 1533 geboren Willem de Eerste, de wegbereider van onze geestelijke vrijheid en de grondlegger van Nederlandsche onafhankelijkheid.

Zijn vader was Graaf Willem van Nassau, bijgenaamd de Oude of de Rijke, een vredelievend en verstandig vorst. Zijn moeder Juliana, geboren Gravin van Stolberg, was een uitmuntende en diepgeloovige vrouw van grooten zedelijken ernst. Willem had in haar een strenge en voortreffelijke moeder, tot wie hij en zijn broers en zusters altijd met veel eerbied en innige liefde hebben opgezien.

Door het overlijden van zijn neef René van Chalon, graaf van Nassau en prins van Oranje, werd Willem, elf jaren oud, erfgenaam van uitgestrekte bezittingen in de Nederlanden en soeverein vorst over het prinsdom Oranje. Velen wilden hem niet als erfgenaam, want zijn ouders waren de Hervorming toegedaan, doch Keizer Karel V besliste te zijnen gunste, onder voorwaarde, dat hij het ouderlijk huis verlaten zou en opgevoed zou worden aan zijn hof te Brussel in den katholieken eeredienst.

De jonge Willem van Oranje kwam in de Nederlanden. Vaak bewoonde hij zijn kasteel te Breda, door het geslacht Nassau gebouwd en verfraaid, waar hij onderwijs ontving en zijn groote gaven tot hooger ontwikkeling bracht. Maar ook vertoefde hij menigmaal in Brussel aan het hof van Karel V, den machtigsten monarch van dien tijd. Daar was het, dat deze, die heer was over de 17 vereenigde Nederlan-

den, Koning van Spanje, Keizer van Duitschland, gebied over Amerika, de bijzondere talenten van den prins van Oranje opmerkte, hem aan zijn dienst verbond, eerst als page, later als raadsman en vertrouwden vriend, waardoor Willem tegenwoordig kon zijn bij de gewichtigste onderhandelingen en besprekingen. Zoo leerde hij, met zijn scherp verstand en helder oordeel, het spel der politieke gebeurtenissen doorzien en de handelingen en beweegredenen der menschen toetsen.

Willem de Eerste, Prins van Oranje.

Willem, prins van Oranje, groeide op tot een aanzienlijk en schitterend edelman. Tijdgenooten roemen hem om zijn voorkomendheid en

beschaafde manieren. Nooit kwam een trotsch of onbescheiden woord over zijn lippen. Nooit liet hij toorn blijken tegenover zijn dienaren, wat zij ook hadden misdaan. Hij vergenoegde zich hen met zachtheid te vermanen, zonder hen te dreigen of te beleedigen. Immer had hij belangstelling voor hen die in nood zaten, aanzienlijken of eenvoudigen hielp hij gaarne in hun tegenspoed.

Zijn leven was aanvankelijk vol voorspoed en heerlijkheid. Hij bezat rijke en aanzienlijke goederen, 24 edelen en 18 pages behoorden tot zijn hofhouding. Gedurende het verblijf van vreemde gezanten stond zijn prachtig paleis te Brussel dag en nacht open. Hij onthaalde hen in plaats van den koning, die zich onttrok wegens ware of voorgewende armoede.

Met voorbijgang van vele anderen werd hij op jeugdigen leeftijd in oorlogstijd tot legeraanvoerder benoemd. Bij den afstand van Karel V kreeg hij de eereplaats, want de vermoeide keizer, door regeeringszorgen oud voor zijn tijd, leunde op zijn schouder, toen hij zijn laatste woord als regeerend vorst sprak. Van het hoogste regeeringscollege, den Raad van State, was hij een vooraanstaand lid. Hij was begiftigd met de Orde van het Gulden Vlies, hij werd benoemd tot stadhouder des konings in Holland en Zeeland. Zijn leven was één opgang naar de hoogte.

Maar al die heerlijkheid heeft hij vaarwel willen zeggen omdat hij een broeder der verdrukten wilde wezen.

Toen Karels opvolger, Filips II, vrede sloot met den Franschen Koning, werd Willem van Oranje een van de gijzelaars, die aan 't Fransche hof moesten vertoeven, totdat aan de vredesvoorwaarden was voldaan. Daar hoorde hij van

't wreede plan der twee koningen om de Nederlanden door zware verdrukking terug te voeren naar de Roomsche Kerk en het groeiende Protestantisme te verdelen. Door welke mededeeling hij, zooals hij later in zijn Apologie heeft getuigd, „we doe ter tijdt uut der maten seere sijn beweegt worden tot compassie” en zich ernstig voorneemt „ons uuterste beste te doen, om dit Spaensche gespuys uut den lande te helpen verjaghen”.

Filips II, als Spanjaard zich niet thuis gevoelend in de Nederlanden, keerde naar zijn vaderland terug. Maar voor zijn vertrek had hij de regeeringscolleges, waarin de edelen zitting hadden, practisch buiten invloed gesteld, door de instelling van den Geheimen Raad, naar welks adviezen de landvoogdes, die in zijn naam de Nederlanden bestuurde, allereerst luisteren moest. Aan het hoofd van dezen Raad stond Granvelle, die opdracht kreeg er bovenal voor te zorgen, dat het absolute gezag van den koning hier te lande werd versterkt en gehandhaafd en dat de Katholieke Kerk de alleenheerschappij hebben en houden zou. Dus werden de privilegiën, die de vrijheden en de rechten van de bevolking waarborgden, aangetast en geschonden en de vervolging van andersdenkenden krachtig aangevat.

Hiertegenover predikte Willem van Oranje, verdraagzaam als geen ander, de vrijheid van geweten en plaatste hij zich in een zitting van den Raad van State, toen wederom het despotisme van Filips onderwerping eischte aan zijn Koninklijken wil, principieel tegenover den koning, want, zoo was zijn oordeel: een vorst mag niet heerschen over het geweten van zijn onderdanen.

Mede door het optreden van Oranje groeide

LANDSTORM-REÛNIE YPENBURG.

LEGERDAG TE ENSCHEDE.

A. KUYVENHOVEN'S
Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

Apeldoornsche Cartonnagefabriek
VELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107
Band- en elastiekspoelen v. textielindustrie

PROGRAMMA

voor den

INTERGEWESTELIJKEN LANDDAG

op ZATERDAG 1 JULI 1939

TE ZANDVOORT

op den Noordelijken Boulevard en in het Gemeentelijk Sportpark
(OPENING SPORTPARK TE 14 UUR)

- 12.00 uur** Officieele ontvangst der autoriteiten en genoodigden door het Gemeentebestuur van Zandvoort ten Gemeentehuize.
- 13.30 uur** Demonstratie van watervliegtuigen ter hoogte van het Casino, Boulevard de Favauge.
- 14.00 uur** Opstelling van de Landstormers en de deelnemers van de Militaire Korpsen voor het défilé in Vondellaan en Dr. Joh. Mezgerstraat.
- 14.30 uur** Défilé Landstormkorpsen Kennemerland en Stelling van Amsterdam en de medewerkende onderdelen van de Nederlandsche Weermacht voor de autoriteiten op den Boulevard de Favauge, begeleid door défileermarschen van de Stafmuziek van 5 R. I., Kapelmeester v. d. Glas.
- 15.00 uur** Officieele opening van den Landdag in het Sportpark door den heer H. van Alphen, voorzitter Gewestelijke Landstorm Commissie Kennemerland.
Demonstratie van de onder-officieren van het 6 R. Veld-Artillerie. Rede van den Hoogedelgestrengen heer Mr. H. Bijleveld, oud-Minister van Marine te Amsterdam.
Demonstratie van het 1e Eskadron Pantserwagens.
„Een kort woord" van Zijne Excellentie L. F. Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie.
Figuurrijden door Motorrijders van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst te Amersfoort.
Springconcours door onder-officieren van het 6e Regiment Veld-Artillerie.
Slotwoord door den heer Dr. I. H. J. Vos, voorzitter Gewestelijke Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam.
Einde te circa 17.30 uur.

Het programma wordt afgewisseld door muziek van de Stafmuziek van het 5e Regiment Infanterie te Amersfoort.

LANDSTORMDAG TE ZANDVOORT.

Zoals reeds bekend is, houden de landstormkorpsen „Stelling van Amsterdam" en „Kennemerland" op Zaterdag 1 Juli a.s. een intergewestelijken landdag te Zandvoort in het Sportpark.

Een eere-comité heeft zich gevormd, waarin zitting hebben genomen de Minister-president Dr. H. Colijn, H. van Boeyen, Minister van Binnenlandsche Zaken, Dr. J. J. C. van Dijk, Minister van Defensie, J. J. G. baron van Voorst tot Voorst, Commandant van het Veld-

de spanning in de Nederlanden zienderoogen. De edelen boden hun smeekschift, ter verzachting van geloofsvervolgung aan. De calvinisten meenden, dat deze zeker komen zou en hielden hun hagepreeken. Willem van Oranje verenigde rondom zijn persoon adel en volk, katholieken en protestanten en wekte hen op tot

één strijd willen voeren, een strijd voor de handhaving der vrijheid.

De Beeldenstorm brak dit levensideaal van Willem van Oranje. Zijn tijd was daar niet rijp voor. De menschen begrepen dit ideaal niet en dus kwam hij, toen de Beeldenstorm de samenwerking van Roomsche en Protestantsche ver-

Willem de Eerste in den Raad van State pleitend voor vrijheid.

verdraagzaamheid ook bij verschil in godsdienst- oefening en spoorde hen aan tot eensgezindheid. Want zou het despotisme van Filips II, gesteund door de aanwezigheid van Spaansche troepen in de Nederlanden, gebroken kunnen worden, dan moesten alle Nederlanders, de Noordelijken en de Zuidelijken, als één man

brak, alleen te staan. De edelen keerden zich van hem af, het volk vertrouwde hem niet, de koning was hem vijandig... miskend in zijn edele bedoelingen verliet hij de Nederlanden en keerde hij terug naar den Dillenburg.

Door onderlingen strijd werd de nationale eenheid, door Oranje voorgestaan, een verloren

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.
OPGERICHT 1765 WORMERVEER

MEELFABRIEK
OLIEFABRIEK
VEEVOEDERFABRIEK
RIJSTPELLERIJ
CACAOFABRIEK

leger, J. Th. Fürstner, Vice-Admiraal, Chef van den Marinestaf, Mr. Dr. A. baron Röell, Commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland, Luitenant-Generaal b.d. L. F. Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Dr. W. de Vlucht, Burgemeester van Amsterdam, Dr. J. E. baron de Vos van Steenwijk, Burge-meester van Haarlem, en de Res. Gene-raal-Majoor H. de Jongh, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Aan den landdag gaat een défilé vooraf, dat gehouden wordt op den boulevard, ter hoogte van het „Casino".

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „ROTTERDAM".

Tot leden van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Rotterdam" zijn benoemd:

J. W. van Heeswijk, Deken van Rotterdam en G. J. M. Schoenmaeckers, Notaris, beiden te Rotterdam.

BENOEMINGEN.

Met ingang van 15 Juni is bevorderd tot Luitenant-Kolonel de Majoor **G. W. le Heux**, Directeur van het Remonte-wezen.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST AMERSFOORT.

Dr. Joh. Scheurer, Secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor de Geldersche Vallei, heeft in de

STOOMWASCHINR. „DE HOOP", ASSEN
Aanbevelend, H. v. d. WOUDE
Telefoon 541 - Groningerstraat 226

vergadering van Nijverheid en Handel een plan uiteengezet, om te komen tot aanschaffing van luchtafweergeschut. De kosten bedragen f 137.000.—.
De vergadering ging met het plan accoord.

's-GRAVENHAGE.

Ook in 's-Gravenhage is besloten tot aanschaffing van verscheidene batterijen luchtdoelgeschut over te gaan.

DORDRECHT KOOPT AFWEERGESCHUT.

In de Raadsvergadering van Dordrecht is behandeld het voorstel van B. en W. om ten behoeve der luchtbescherming een crediet te verleen van f 48.300.—, bestemd voor de aanschaffing van: 20.000 M³. zand (f 16.000.—), 100.000 zandzakken (f 12.000.—), andere materialen (f 12.000.—), verbandstoffen, medicamenten, enz. (f 8.300.—). Het voorstel werd aangenomen.

Aan de orde kwam daarna het voorstel van B. en W. om een bedrag van f 100.000 beschikbaar te stellen voor de aanschaffing van luchtafweergeschut. Het voorstel van B. en W. werd aangenomen.

BOEKEN. BROCHURES, ENZ.

Hoe Generaal Snijders zijn eigen loopbaan zag, door Herman Minkenhof en Wouter Hulstijn. Ingeleid door Res. Generaal-Majoor b.d. **E. Luden**. Met de laatste teekening naar het leven door J. A. W. von Stein. Prijs f 0.50.

LUXE TOURINGCARS

Vraagt bij ons prijs — en het komt in orde! Touringcars voor 16, 20, 22, 26, 28, 32 pers.

N.V. W. A. B. O.

WIJK BIJ DUURSTEDEN - TEL. K 3435-310

zaak. Donkere tijden kwamen na Oranje's vertrek over de Nederlanden. Alva heerschte er door terreur en verschrikking. Een Bloedraad werd rechtbank. Maar door de tirannie groeide het verzet tegen Spaansche overheersching.

landers durfden hem geen bijstand te verleen uit angst voor Alva's wraak en Graaf Adolf is gebleven, in Friesland in den slag, Lodewijk van Nassau werd verslagen bij Jemmingen, Willem zelf, na roemvollen overtocht over de

Willem van Oranje op zijn doodsbed. Op den voorgrond Prins Maurits (rechts); links Louise de Coligny met den jeugdigen Prins Frederik Hendrik.

Ter verdediging en uit noodweer greep Willem van Oranje naar de wapenen. Om een leger samen te stellen, ter bevrijding van de Nederlanden, verkochten en verpandden hij en de zijnen al hun bezittingen tot het tafelsilvertoe, maar dit offer bleek tevergeefs. De Neder-

Maas, moest zijn muitend leger ontvluchten, zwierf door Frankrijk, kwam te Straatsburg... als een berooide. Hij had alles verloren. Zijn geld en zijn goed, zijn verwanten en zijn vrienden. In eenzaamheid doolde hij rond. Bij niemand was hij welkom. Hij, eens de roem van

FRANS VAN CAMP - GOUDA
KLEIWEG No. 6
HOEDEN EN PETTEN

MEYJES ZEILMAKERIJ - AMSTERDAM
ANNO 1740 - PRINS HENDRIKKADE 14
VAADELS-VLAGGEN-TENTEN-ZEILDOEK

DE
Edelman
SIGAAR IS PRIMA

Als „De Noordster” voor Uw wascht,
schittert Uw linnen in de kast.
ELECTR. WASCH- EN FIJNSTRIJKINRICHT.
Zuldvllet 160 - Telef. 5909 - Leeuwarden

Uit de afdeelingen

Aalsmeer, 20 Mei. Als plaatselijk leider is in de plaats van reserve-kapitein A. Ronner benoemd de heer B. v. d. Reepe, onderwijzer aan de O. L. school te dezer plaatse.

Assendelft, 10 Mei werd een vergadering gehouden in het R.K. Vereenigingsgebouw, onder voorzitterschap van burgemeester J. de Boer. Een kernachtig woord werd gesproken door kapitein Neuyen. Ter afwisseling van de agenda volgde de vertooning van enkele aardige films, die bijzonder op prijs werden gesteld.

De meeste belangstelling ging uit naar de prijsuitreiking van de gehouden schietwedstrijden. Een fraaie collectie prijzen werd door den voorzitter uitgereikt. In de afdeeling scherp-schutters bleek de plaatselijke leider ook de roos te kunnen treffen, daar hij den 1en prijs met 94 pt. had gewonnen. B. Betjes den 2en prijs met 93 pt. Afd. 1e kl. schutters: 1e prijs N. Schavemaker, 92 pt.; 2e prijs H. Buijck, 91 pt.; 3e prijs C. Gaal Gzn., 89 pt.; 4e prijs C. Bloedjes, 87 pt. Afd. 2e kl. schutters: 1e prijs M. van Gelderen, 92 pt.; 2e prijs G. Noom, 88 pt.; 3e prijs D. Dekker, 86 pt.; 4e prijs C. Zuidervaat, 86 pt.

Na deze prijsuitreiking verkreeg de plaatselijke leider, de heer J. Huygen, nog het woord, die er bij de leden op aandrong om te toonen, dat men deel uitmaakt van den B.V.L., doch ook door op Zaterdag 1 Juli te Zandvoort de eer van de afdeeling Assendelft hoog te houden en met een groot gezelschap dezen Landdag te gaan bezoeken.

Burgemeester De Boer sloot daarop de bijeenkomst.

Beek en Donk, 27 April. Prijsuitreiking van het winterschietseizoen. Enkele prijswinnaars waren: scherp-schutters: 1e prijs K. Dekkers, 291 pt.; 2e prijs F. Sterken, 280 pt.; schutters 1e klas: 1. L. v. d. Vossenbergh, 284 pt.; 2. G. Otten, 279 pt.; 3. L. Leenders, 276 pt.; 4. Van Zeeland, 269 pt.; schutters 2e klas: 1. P. Daniels, 278 pt.; 2. A. v. d. Kerkhof, 277 pt.; 3. v. d. Laarschot, 271 pt.; 4. v. Leuken, 262 pt.

Bennekom, 4 Mei. De voorzitter van de pl. commissie, reserve-overste Holsbergen, opende de vergadering met een welkomstwoord, in het bijzonder gericht tot kolonel Van Ingen Schouten, secretaris van de gewestelijke commissie „Veluwzoom”, en overste Buurman, commandant van genoemd korps, benevens de leden

den Nederlandschen adel.

Maar had Oranje veel verloren, zijn geloof in zijn zaak had hij behouden. Dus bouwde hij voort. Weer werd geld verkregen om een legertje samen te stellen. Weer werden bondgenooten verkregen. Weer werd een inval in de Nederlanden voorbereid. En weer geloofde Oranje, dat zijn ideaal: alle Nederlanders één, werkelijkheid zal worden. Het begin was goed. De watergeuzen namen den Briel. Een 20-tal steden verklaarde zich tegen Alva en voor hem. Zijn broeder Lodewijk nam Bergen in Henegouwen. Franschen onder leiding van de Coligny zouden hem bijstaan. Maar ook nu was teleurstelling zijn deel. In wanhoop besloot hij, waar slechts Holland en Zeeland den strijd met Spanje hadden durven beginnen, naar die provinciën te gaan om te trachten deze te behouden of anders daar zijn graf te vinden.

Op dit kleine plekje grond heeft Oranje den zwaren strijd om godsdienstige en nationale vrijheid vol kunnen houden. In overgrote moeilijkheden en hachelijke momenten, wanneer alles wat bereikt werd verloren dreigde te gaan, wist hij nog anderen te bemoedigen, troost te bieden, uitkomst te vinden, Vader des Vaderlands te zijn. Want hij wist zich gesterkt door zijn groot Godsbetrouwen, zoodat hij zelfs na den val van Haarlem zijn moedeloze getrouwen opbeuren kon en hun weten liet, dat hij een vast verbond had gesloten met den alleropppersten Potentaat der Potentaten en daarvoor verzekerd was, dat hij en allen, die daarop met hem vertrouwden, door Zijn geweldige en machtige hand ten leste nog ontzet zouden worden.

Nu bleef Willems worstelen om Neêrlands behoud niet zonder zegen. Van Alkmaar begon

van de plaatselijke commissie J. van Steenberg en A. van Silfhout.

Reserve-overste Holsbergen hield hierna een lezing over „Het beteugelen van woelingen”, mede in verband met de door spr. medege-maakte relletjes in Rotterdam in 1934, waar hij met het beteugelen hiervan de leiding in handen had. Voorzeker was een ander leerzaam voor onze landstormers, die „als 't moet” door de Regeering voor dergelijke opstanden, zoo die in massa mochten uitbreken, zullen noodig zijn.

Na de pauze had de prijsuitreiking plaats. Het brevet voor scherp-schutter ontving A. Rooseboom. In de scherp-schuttersklasse behaalden M. van 't Land den 1en prijs, M. Duschoten den 2en prijs, J. Rozeboom den 3en prijs en A. v. d. Brink den 4en prijs. Van de eerste klas schutters behaalden W. v. d. Berg den 1en prijs, A. Heekelaar den 2en prijs, G. Rond den 3en prijs en W. de With den 4en prijs. Van de tweede klas schutters, waarvan slechts 2 leden hadden medegedongen, ontving A. Jochemsen den 1en prijs.

Coevorden. Eenigen tijd geleden werd de heer J. Boelens, alhier, commandant van de sectie Coevorden Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, bevorderd van sergeant tot sergeant-majoor-administrateur. Door den wnd. districtcommandant, luitenant Van Bruggen te Emmen, werd dit in tegenwoordigheid van burgemeester Gautier, den heer Spruyt, directeur van den Dr.-Ov. Houthandel, opperwachtmee-ster Toering, den heer G. Beukeveld, plaatsvervangend leider van den B.V.L. alhier, enkele

vrijwilligers van de sectie Emmen en de vrijwilligers der sectie Coevorden, aan sergeant Boelens bekend gemaakt in het St.-Antoniusgebouw.

Sergeant Boelens werd toegesproken door luitenant Van Bruggen, wien het een genoegen was sergeant Boelens zijn bevordering te mogen mededeelen, daar het sergeant Boelens was, die hem de eerste schreden, in letterlijken en figuurlijken zin, op het militaire pad had doen zetten en onder wiens commandantschap de sectie Coevorden was uitgegroeid in een actieve sectie; voorts bracht hij dank aan mevr. Boelens voor de ondervonden gastvrijheid gedurende den tijd, dat hem de eerste militaire beginselen door sergeant Boelens werden bijgebracht.

Burgemeester Gautier haalde de Novemberdagen van 1918 aan, in welken tijd het sergeant Boelens was, aan wien de speciale opdracht werd gedaan om alle burgerwachten van de provincie Drente te voorzien van wapenen en munitie.

De heer Spruyt sprak als chef van den heer Boelens eenige vriendelijke woorden.

Namens de vrijwilligers wenschte een van dezen majoor Boelens geluk met diens bevordering, schetste majoor Boelens als iemand, die altijd voor zijn vrijwilligers klaar stond met raad en daad, en wees op het goede werk, door majoor Boelens in de secties Hoogeveen en Meppel verricht.

Nadat majoor Boelens de sprekers en verdere aanwezigen had bedankt en den goeden korpsgeest in de sectie naar voren had gebracht, bleef men nog geruimen tijd bijeen.

Goudswaard. Op 30 Mei j.l. vergaderde de afdeeling Goudswaard om afscheid te nemen van den plaatselijken leider, den heer C. M. Lindenberg, die de afdeeling ging verlaten in verband met zijn benoeming als onderwijzer aan de Chr. school te Lekkerkerk. Aanwezig waren de heeren F. J. Villerius, voorzitter, dr. E. J. Hoefman, lid, en de secretaris van het gewest, alsmede een aantal vrijwilligers.

De heer Villerius opende de vergadering en bracht hulde voor de vele werkzaamheden en

de goede leiding, door den heer Lindenberg aan de afdeeling bewezen, en hoopte, dat hij in zijn nieuwe standplaats in de gelegenheid zou zijn nog veel nuttig werk voor den B.V.L. te kunnen verrichten.

Namens de afdeeling werd den heer Lindenberg een bureaulamp aangeboden.

De secretaris van het gewest dankte uit naam van het gewest en bood den scheidenden leider namens het gewest een vierkleurig petlood aan.

De heer Lindenberg dankte de sprekers voor hun goede woorden en de afdeeling en het gewest voor het ontvangen aandanken en voor de medewerking, welke hij steeds van de plaatselijke commissie, de vrijwilligers en het gewest heeft mogen ondervinden. Verder sprak hij de beste wenschen uit voor de afdeeling.

De heer F. J. Ampt verklaarde zich bereid voorloopig de functie van plaatselijk leider op zich te nemen.

Den Haag-Laakkwartier, 19 Mei. Nu de groep Laakkwartier bij den marschdag van 30 km zonder uitvallers thuis kwam en ieder het B.V.L.-kruis veroverde, zoomede gezamenlijk den groeps prijs, wordt de marsch-training, zoo even mogelijk, dezen zomer voortgezet, eenmaal in de 14 dagen. Een zeer gelukkig initiatief van den plaatselijken leider, den heer H. H. J. van Lummel.

Groenlo, 14 Mei. Door de plaatselijke commissie van den B.V.L. is besloten een commissie uit de burgerij samen te stellen, teneinde den soldaten eenige ontspanning te bezorgen. Hiertoe werd een commissie samengesteld, bestaande uit burgemeester Kraakman, ds. v. Endt (of diens opvolger ds. Haspels), kapelaan Giessen en voorts de heeren H. Heimans, Th. Overkamp, A. Wijgerink, P. van Eisen en H. Winters Jr., verdeeld in een commissie voor organisatie en financiën.

Reeds werden enkele plannen gemaakt, o.m. voor een schietwedstrijd met prijsuitreiking door den burgemeester, waaraan een gezellige avond verbonden zal worden; voorts voetballen, gymnastiek enz. Van R.K. en Prot. zijde is een recreatiezaal ter beschikking gesteld.

Heiloo, 27 April is de plaatselijke leider, de heer G. Hoetjes, in het huwelijk getreden. Namens de leden der plaatselijke commissie en de leden der afdeeling werden hem enkele cadeaux aangeboden.

Hoogeveen, 1 Juni. Uitslag gehouden schietwedstrijd van den B.V.L., afd. Hoogeveen: koningschutters: H. Timmerman, 479 pt., 1e; P. Dokma, 478 pt., 2e na loting; A. ter Stege, 478 pt., 3e; scherp-schutters: Kl. Hoorn, 489 pt., 1e; A. Hartman, 479 pt., 2e; H. Hemstede, 477 pt., 3e; schutters 1e klas: H. Klooster, 463 pt., 1e.; W. R. J. Koedam, 462 pt., 2e; E. Volk, 457 pt., 3e; schutters 2e klas: M. van Genne, 423 pt., 1e; J. B. Bulsink, 417 pt., 2e; J. Flokstra, 408 pt., 3e.

Bescherming tegen luchtgevaar
Is nu nog makkelijk te krijgen.
Maar als er plots gevaren dreigen,
Krijgt ge het niet meer voor elkaar.

Burgemeester van der Werff biedt zich aan en wekt op tot volhouden voor den Prins van Oranje.
Beleg van Leiden.

de victorie. Leiden werd verlost uit grooten nood. Holland en Zeeland bleven vrij van Spaansche dwingelandij. En door Holland en Zeeland werden ook de Noordelijke Nederlanden uit het diensthuis uitgeleid.

De Zuidelijke Nederlanden heeft Oranje niet

kunnen bevrijden. Eens scheen het, dat ook zij Willems ideaal: alle Nederlanders eensgezind in verdraagzaamheid en vrijheidsstrijd, zouden helpen verwezenlijken. Maar persoonlijke eerzucht, haat en verbittering door godsdienst-twisten stonden de eenheid in den weg. En was

Willem naar het Zuiden, naar Brussel gekomen, als een redder begroet, aldaar moest hij, die zijn tijd zoo ver vooruit was in verdraagzaamheid, ervaren, dat de door hem gekooperde unie een utopie was, omdat de Nederlanders zijn edel streven, zijn zichzelf verteren in het brengen van offers, zijn politiek niet begrepen. Maar Filips II begreep de belangrijkheid van zijn persoon, vreesde zijn ideaal, zag Spanje's macht en aanzien tanen en deed Oranje in den ban, en wekte, tegen groote belooning, een ieder op om dezen vijand van het menschengeslacht te doden. En de moordenaars kwamen. Eerst een Jean Jaurequi, die faalde, voor wiens misdaad Vader Willem nog genade vroeg. Toen Balthasar Gerard. Oranje had zich in het stille Delft teruggetrokken. Daar werkte hij dag en nacht aan het handhaven van de vrijheid. In stillen eenvoud gaat zijn leven voort. En toen kwam het schot. De laatste woorden van Vader Willem: „Mijn God heb medelijden met mijn ziel, met dit arme volk”, waren een supremum gebed, waarin voor de laatste maal deernis ligt met zijn arme schapen, die waren in grooten nood. Zoo is volbracht, wat Willem van Oranje had gewenscht en had beloofd: te sterven voor zijn volk.

De diepe zin van Oranje's heldhaftigen strijd, die hem slechts leed en kommer bracht, is deze, dat hij in een tijd van absolute heerschappij de ideologie van de democratie heeft gevormd, den kreet van het geweten heeft doen hooren en den Nederlandschen Staat en de Nederlandsche vrijheid heeft gegrondvest. Daarom werd en wordt en worde hij steeds meer geëerd.

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
* Prima werk en voordeelrijke prijzen *

JACOB STODEL Antiquités

AMSTERDAM-C.
ROKIN 70
Telefoon 31692

Hotel „CARELSHAVEN” - Delden

Gelegen te midden der Twickelsche
bosschen aan den Rijksstraatweg
Delden-Hengelo - Modern comfort - Tel. 305

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT

LEIDEN - TEL. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

Limmen, 27 Mei. Alhier had de laatste der voorwedstrijden plaats. Het ging er om wie tot de vijf deelnemers zou behooren om het verband Alkmaar te vertegenwoordigen in den nationalen wedstrijd om den Gen. Insingerbeker. De einduitslag was: 1. C. M. Besteman, 821 pt., Alkmaar; 2. J. Schoonhoven, 805 pt., Alkmaar; 3. J. Wijker, 804 pt., Egmond; 4. H. de Goede, 796 pt., Egmond; 5. G. B. C. Vasbinder, 796 pt., Alkmaar. Reserve: J. Stavenhouter, Hoorn.

Meppel, 9 Mei. De voorzitter, de heer H. A. Stheeman, sprak een kort openingswoord, waarin hij speciaal verwelkomde de sprekers, de heeren dr. Vos, lid der Tweede Kamer, uit Amsterdam, overste Van den Nieuwenhuizen, commandant van het Drentsch Verband van den B.V.L., en burgemeester Mackay.

Hierop werd het „Wilhelmus” gezongen met begeleiding van het Meppeler Strijkje.

Dr. Vos besprak hierna de negatieve en positieve taak van den B.V.L.

Overste Van den Nieuwenhuizen sprak over het gezag, dat ons van bovenaf is opgelegd. Burgemeester Mackay overhandigde vervolgens de prijzen aan de koning- en scherpschutters.

Het strikje verzorgde het muzikale gedeelte van den avond. Hieraan werkten tevens mede de dames mevr. E. Wolff-Norden, piano, en mevr. T. Nienhuis-Meester, sopraan. De avond werd besloten met het zingen van het „Wilhelmus”.

Rhenen, 25 Mei. De jaarlijksche Landstormavond werd gehouden in gebouw „Irene”. De plaatselijke leider, reserve-kapitein H. de Boer, heette allen van harte welkom, en wel in het bijzonder res. luitenant-kolonel J. Baan, commandant Landstormkorps Nw. Holl. Waterlinie, en den legerpredikant ds. P. Bootsma.

Hierna sprak ds. Bootsma, die een rede hield over: „Wat is uw vaderland u waard?”. De rede werd met groote belangstelling aangehoord. Kapitein De Boer zegde spreker hartelijk dank voor zijn woorden, waarna mevr. d'Aumale baronesse van Hardenbroek, namens een dames-comité, de afd. Rhenen een schitterend vaandel aanbod.

Onder spontaan applaus dit vaandel met welgekozen woorden van dank aanvaardend, bood kapitein De Boer zoowel baronesse Van Hardenbroek als aan mevr. Van Rhijn een bloemenhulde aan.

Na de prijsuitreiking door kolonel J. Baan en een woord van den burgemeester volgde de Landstormfilm „20 Jaar B.V.L.”.

Schalkhaar, 20 Mei, de laatste dag van de groote districts-schietwedstrijden in de gemeente Diepenveen. De prijzen, beschikbaar gesteld voor dezen wedstrijd, werden 's avonds door burgemeester Arriëns, in tegenwoordigheid van de leden van de plaatselijke commissie van den B.V.L. uit Diepenveen, in de tot alle hoeken met landstormers gevulde zaal van café Berghuis te Schalkhaar, uitgereikt.

Enkele uitslagen zijn: Wisselprijzen: afd. Brummen, 246 pt. — Korpswedstrijden: klasse A: 1. afd. Brummen, 246 pt.; 2. afd. Zutphen, 235 pt.; 3. afd. Deventer, 235 pt.; 4. afd. Bathmen, 234 pt.; 5. afd. Vaassen, 229 pt.; 6. afd. Gorrssel-Eefde, 228 pt.; klasse B: 1. afd. Lettele, 231 pt.; 2. afd. Brummen, 227 pt.; 3. afd. Gorrssel-Eefde, 214 pt.; 4. afd. Zutphen, 210 pt.; 5. afd. Deventer, 198 pt. — Personeele wedstrijden: groep A: 1. J. M. de Witte, Deventer, 50 pt., steun 48; 2. J. Nijhof, Colmschate, 50 p., steun 47; 3. T. Zweerus, Vaassen, 49 pt., steun 50; 4. G. Ursierus, Brummen, 49 pt., steun 50; 5. P. J. Troost, Brummen, 49 pt., steun 50; groep B: 1. E. Breukink, Brummen, 50 pt., steun 48; 2. J. Zwiers, Zutphen, 49 pt., steun 47; 3. A. Santing, Deventer, 49 pt., steun 46; 4. A. J. v. d. Berg, Deventer, 47 pt., steun 43; 5. J. H. Middendorp, Raalte, 47 pt.; 6. H. J. Nijkamp, Gorrssel-Eefde, 46 pt., steun 47; 7. A. Lebbink, Zutphen, 46 pt., steun 46; 8. H. J. Westerveld, Gorrssel-Eefde, 46 pt., steun 46; 9. H. Bosheide, Zutphen, 46 pt., steun 46; 10. B. Aa, Raalte, 46 pt.

De medaille, beschikbaar gesteld door jhr. S. M. S. A. A. de Marees van Swinderen, garnizoenscommandant te Deventer-Diepenveen, alsmede de medaille, beschikbaar gesteld door den heer J. Eggens te Diepenveen, werden gewonnen door J. M. de Witte te Deventer, als de hoogste B.V.L.-schutter uit het garnizoen Deventer-Diepenveen op de vrije baan en als hoogste schutter op de vrije baan in het algemeen.

Na het uitreiken der prijzen dankte de burgemeester allen, die hun medewerking hadden verleend om deze wedstrijden te doen slagen.

Schoorl, 24 Mei. De afdeling vergaderde in het café van den heer B. Kazenbroot te Catrijp. Verschillende sprekers verkregen het woord. Hierna werd overgegaan tot uitreiking van de prijzen voor de plaatselijke schietwedstrijden: 1e prijs F. Kaandorp, 98 pt.; 2e prijs P. Stoop, 95 pt.; 3e prijs A. Wittebrood, 95 pt.; 4e prijs J. Delis, 94 pt. Aan de heeren P. Krom en Th. Pot werd een diploma voor scherpschutter uitgereikt.

Utrecht, 28 April. De afdeling Utrecht 1 en 2

Verkleinde reproductie van den ontslagbrief, welke door de Gewestelijke Landstormcommissie wordt uitgereikt aan die plaatselijke leiders, die den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op eervolle wijze verlaten.

hield haar voorjaarsvergadering. De voorzitter der plaatselijke landstormcommissie, de heer O. Bueno de Mesquita, hield een toespraak tot den op 1 Januari benoemden nieuwen plaatselijke leider voor de afdeling Utrecht 1, den heer G. Rietveld Bzn. Daarna reikte deze de prijzen uit aan de winnaars van de afgelopen winterschietoefening, waarbij menige goede raadgeving werd gecasseerd.

Na de pauze hield de heer Joh. P. J. Fros een lezing over „De Belgische toestand”, zulks in verband met het feit, dat het op 19 April 100 jaren was geleden, dat België zich van Nederland afscheidde.

De plaatselijke leider, de heer H. Ph. Vasmel, besprak de a.s. zomerschietoefeningen der afdelingen, die van Mei tot en met September iederen Zaterdag van 3 tot 6 uur op het fort aan de Biltstraat worden gehouden.

Wassenaar, 19 Mei. Door de landstormcommissie werd een vergadering gehouden, waarin moest worden voorzien in twee vacatures in die commissie, ontstaan door het vertrek uit de gemeente van reserve-kapitein J. Schol, secretaris, en reserve-kapitein M. Houbolt, penningmeester. In de plaats van den heer Schol trad de reserve-kapitein der Jagers D. J. Karres, secretaris der gewestelijke landstormcommissie; de heer Houbolt werd vervangen door den heer C. C. A. Kerckhof, tot dien tijd lid der plaatselijke commissie. Hierin werd benoemd de heer W. C. Valkenburg.

Warmond, 28 April. De landstormsamenkomst, alhier gehouden, is buitengewoon goed geslaagd, mede in verband met het feit, dat deze samenkomst de laatste bijeenkomst was van het winterseizoen van Zuid-Holland-West. Met overste Boots, den commandant, en kapitein Karres, den secretaris, waren mede aanwezig overste Van Hoogenhuyze en de majors De Borst, Kruls en Zaayer; voorts merkten we op ds. De Bel, dr. Walenkamp en notaris Romeyn. Na een openingswoord van den burgemeester werd een belangwekkende rede gehouden door prof. Cleophas. Sprekende over den Landstorm, zeide hij, dat dit eenheid betekent. Eenheid sluit echter verscheidenheid niet uit, maar wel verdeeldheid. Voor velen schijnt het moeilijk te zijn verscheidenheid en verdeeldheid van elkander te onderscheiden.

Verscheidenheid betekent geen verdeeldheid. Ik wil hierop nog eens den nadruk leggen en dan tevens zeggen, dat die verscheidenheid zeker geen verdeeldheid mag beteekenen bij hen, die één zijn in de hoogere en voornamere goederen. Maar al te veel zijn er in den laatsten tijd uitlatingen gedaan, waaruit ieder weldenkend mensch de conclusie moet trekken, dat een bepaald deel van het Nederlandsche volk een minderwaardig deel is. U neemt mij hoop ik niet kwalijk, aldus spr., dat ik hier even herinner aan verschillende acties uit den laatsten tijd, waardoor sommigen het katholieke volksdeel poogden te compromitteren. Onder u zullen dergelijke pogingen geen succes hebben. Gij, in uw vreedzame Warmondsche gemeenschap, zult vanzelf afkeerig zijn van alles, wat verdeeldheid onder u brengen kan. Ik zeg dit niet, om aan een verbitterd gemoed uiting te geven, al moet ik zeggen, dat het ons pijn doet telkens weer behandeld te worden als menschen die minderwaardig

zijn. Maar ik zeg dit, om hier in onze omgeving propaganda te maken voor de gedachte: „hoe meer men poogt een wig te drijven tusschen de verschillende geleidingen van ons volk, des te meer moeten deze geleidingen elkander leeren begrijpen. en waardeeren.”

Van dezen avond zij nog vermeld, dat de plaatselijke leider, de heer Walraven, door overste Boots op hartelijke wijze bedankt werd voor zijn prachtig werk, — dat de muziekvereniging „St. Matthias” haar beste beentje voorzette en dat de avond besloten werd met een filmvoorstelling, o.m. de film „20 Jaren B.V.L.”.

SCHALKHAAR.

De districtsschietwedstrijd van den B.V.L.

In café „De Lindeboom” te Schalkhaar is Vrijdagmiddag 12 Mei het schietconcours van het gewest „De IJssel” van den B.V.L., welke wedstrijden worden gehouden op 12, 13, 19 en 20 Mei, officieel geopend.

De organisatie is in handen van de drie afdelingen te Diepenveen. Onder de genoodigden waren o.a. de burgemeester van Diepenveen, de heer Arriëns, de burgemeester van Raalte, de heer v. d. Vijver en de burgemeester van Olst, Mr. A. G. A. Ridder van Rappard. Voorts de Commandant met het 4e regiment huzaren te Deventer, Luitenant-Kolonel Jhr. S. de Marees van Swinderen, de Commandant van het Landstormkorps IJssel-Vollenhove, Kolonel Rozendaal, de Voorzitter van de Gewestelijke Commissie, Kolonel b.d. Lavaley, de ge-

meente-secretaris van Diepenveen, de heer De Vries, de heer J. L. Kleintjes, lid van de Gewestelijke Commissie te Heerde, Jhr. Goldman, gepensionneerd Overste van het O.-Ind. leger te Diepenveen, leden van de plaatselijke commissie en anderen.

De heer Arriëns heeft allereerst het woord gevoerd, namens de plaatselijke commissie. Tot zijn spijt moest hij mededeelen dat de Commissaris der Koningin in Overijssel verhinderd was de wedstrijden te openen, terwijl ook Generaal Duymaer van Twist bericht van verhindering had gezonden.

Het was spreker een aangenamen plicht om allen te danken, die aan de organisatie hebben bijgedragen, evenals de schenkers van prijzen of giften.

Spr. dankte in het bijzonder de organisatoren, die het technische gedeelte in handen hebben. Aanvankelijk was men niet van plan, in verband met den bijzonderen toestand, om de wedstrijden te laten doorgaan. Aangezien men bang was dat van uitstel afstel zou komen, besloot men toch de wedstrijden doorgang te laten hebben.

Spr. wilde tot uitdrukking brengen, dat men waardeering heeft voor de militairen, die thans hun plicht aan de grens vervullen en gaf de verzekering dat men alles in het werk zal stellen om hun bezwaren zoo gering mogelijk te houden. Tenslotte vond spr. het prettig dat zoovelen waren gekomen om de opening bij te wonen.

Kolonel b.d. Lavaley wees vervolgens op het belang van den B.V.L., die zeker een preventieve werking heeft. Komende tot het nut van schietwedstrijden als deze zeide spr., dat men landdagen van den B.V.L., bedoeld als propaganda voor de buitenstaanders niet elk jaar kan houden, de jaarlijksche vergaderingen zijn hoofdzakelijk bestemd om den onderlingen band te versterken, maar schietwedstrijden worden vaker georganiseerd. Daar leert men elkander waardeeren, de saamhorigheid wordt groter, kortom het nut van deze wedstrijden is groot. Spr. bracht Diepenveen dank voor het organiseren ervan en het deed spr. genoegen dat het landstormleven in deze gemeente de laatste jaren zich gunstig ontwikkelt.

Wat de schietwedstrijden betreft, hier wordt de dienstplichtige flink geoefend. Ook uit 'n oogpunt van sport zijn de wedstrijden te waardeeren. Het schieten scherpt het oog, staalt de spieren en kweekt beheersching.

Tenslotte hoopte spr. op het welslagen van de wedstrijden en loste het eerste schot.

Ook de andere genoodigden hebben daarna met meer of minder succes op de schijven gemikt.

Er werden ververschingen rondgeïnd.

Werft abonné's

voor het

Landstormblad

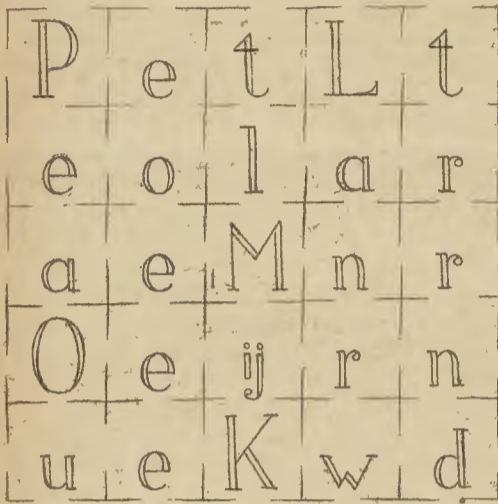
Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

DIERENRAADSEL.

Zoek uit onderstaand vierkant 5 even lange dieren. Van elk dier is de kop door een hoofdletter aangegeven.

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

OPLOSSING DER VORIGE
RAADSELS.

zebra	otter	ijsbeer
varken	olifant	adelaar
veulen	kameel	spreeuw
bison	vlinder	oorworm
kievit	katuil	schildpad
konijn	brulaap	krekel
lijster	hagedis	waterrat
ekster	giraffe	garnaal

Bitter in de mond
Maakt het hart gezond.

PRIJSWINNAARS IN MEL.

Piet Braam, Lisse.
Els Botermans, Gilze.
Sj. Hoedemaker, Zwolle.
Truusje Jongma, Stellendam.
Daniel Koets, Grijskerke.
Kaatje Koelewijn, Lisse.
Corrie Klok, Oostvoorne.
Jeltje Miedema, Hijlaard.
Aart v. Pelt, Ridderkerk.
Truusje Roos, Zoetermeer.

Voor nieuwelingen volgt hier nog eens
t adres:

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Postzegel
van
5 cent

DE GANZEN VAN HET CAPITOO.

De stad Rome, waar thans Mussolini zetelt, werd in oude tijden beschermd door een sterke burcht, die op een heuvel bij de Tiber gebouwd was. Die sterkte heette het Capitool.

Op zekere nacht probeerden de vijanden het Capitool in te nemen. Hun toleg scheen werkelijk te zullen slagen. Onder begunstiging der duisternis waren zij reeds tot voor de hoge muren geslopen, om die te overklommen. De Romeinse bezetting, in plaats van de wacht te houden, had zich roekeloos aan de slaap overgegeven.

Maar in die hachelijke ogenblikken gebeurde er iets; dat de plannen der aanvallers totaal deed mislukken. Binnen het Capitool huisden enkele ganzen, die met hun kop tussen de veren ook heerlijk aan 't maffen waren. Door de nader sluipende vijanden werden zij in de nachtelijke stilte plotseling wakker geschrikt en begonnen ze uit alle macht te kwaken. Door dit ontzettend lawaai werden de slapende wachters wakker. Ze sprongen uit hun slaap overeind en grepen de wapens. Na een

verwoed gevecht moesten de aanvallers afdeinzen.

Op deze wijze werd in 't grijs verleden het Capitool, en hiermee de stad Rome, door de ganzen gered.

Veel jaren na deze geschiedenis trok eens een boer met een troep ganzen over de weg. Niet in Italië, maar bij ons in Holland. De vette, waggelende dieren kwaakten er op los, dat horen en zien verging. 't Was maar goed, dat die onnozele beesten niet begrepen, dat ze naar de stad gedreven werden, om daar geslacht te worden. Anders zouden ze hun luidruchtige vrolijkheid zeker wel wat getemperd hebben.

Toen kwam daar een heer langs, die dat spektakel verbaasd aanhoorde.

„Zeg, schreeuwleijkers!” riep hij, „zouden jullie niet 's een toontje lager zingen? Jullie maakt de slapende baby's wakker en brengt de zieken nog meer van streek. Daarenboven klinkt dat gesnater ook ver van beschaafd. Ik hoor duizendmaal liever een kwartet van Jo Vincent! Jullie maakt zo'n afgrijselijk leven, dat m'n trommelvliezen bijna barsten. Zeg 's, waarvoor doen jullie dat toch?”

Eén van de oudste ganzen, die als een soort generaal voor 't front van de troep stapte, kwam parmantig naar den wandelaar toe, die hen zo kras had toegesproken. Hij zette een hoge borst en fiere krop en antwoordde: „Waarom wij zo luid en vrolijk snateren? Wel! dat is zo klaar als 't water, dat daar in dat beekje stroomt! Weet u dan niet, dat onze voorvaderen indertijd 't Capitool gered hebben? Welnu! wij zijn van hen de rechtstreekse afstammelingen! Geen wonder dan ook, dat wij daarop niet weinig trots zijn!”

De wandelaar hernam heel rustig: „Zo, zo?.. Ja! jullie voorouders hebben zich inderdaad bijzonder verdienstelijk gemaakt. Dat stem ik grif toe. Maar, wat voor heldendaden of andere verdienstelijke dingen voeren jullie uit, dat jullie zo'n drukte op je lijf hebt?”

De oude gans hield z'n kop een poosje verlegen en nijdig op zij. Daarna

snibde hij met z'n vinnige snavel: „Wat bijzonders wij uitvoeren? Ja, eigenlijk niks! We eten flink en leggen eieren. En voor de rest leiden we een lekker, lui leventje, zodat we van louter plezier er lustig en dapper op los kwaken. Maar ons voorgelacht heeft 't Capitool gered, weet je! en van die helden zij wij familie!”

De wandelaar schudde zijn hoofd en sprak: „Jullie teert dus alleen op de roem van je voorgelacht? Nu! dan vind ik jullie ijdele, trotse schepsels! Jullie moest je schamen!”

Toen hij verder ging, begonnen de ganzen, die op hun tenen getrapt waren, in koor spottend te snateren, alsof ze nog 't grootste gelijk van de wereld hadden.

„k Denk, dat jullie die ganzen verschrikkelijk dom en verwaand zult vinden. Nu! dat ik ook zo. Zorg maar, dat je later zelf niet een beetje op die malle vogels gaat lijken.

„Mijn Vader is al vijftien jaar bij de B.V.L.!” hoor ik één van jullie op fiere toon uitroepen.

Een ander zegt: „We zijn thuis met ons tien! En Moeder doet 't hele huishouden zonder meid helemaal alleen! Natuurlijk help ik met m'n zusjes een handje mee. Maar bij al die drukte maakt Moeder al onze jurkjes zelf! Wie doet 't haar na? Neen! daar is vast in heel ons land niet één van zo'n lieve en flinke Moeder, wat ik je smoes!”

Je hebt groot gelijk, hoor! dat je je Ouders zo eert en waardeert. Zij verdienen dat ten volle. Vol bewondering neem ik voor hen m'n hoed af.

Maar... denk aan de ganzen!

Wanneer je straks groot bent, moet je op eigen benen staan. Dan is 't wel erg mooi en gemakkelijk, om te zeggen: „Mijn Vader is toch zo'n flinke vent! En mijn Moeder is toch zo'n reuzevrouw!” maar met zulke complimentjes alleen zul je 't in de wereld niet ver brengen. Je moet zelf al je krachten inspannen. Met eigen gaven en talenten dien je te woekeren, zodat je zelf iets goeds tot stand kunt brengen, hetzij in je eigen huis en omgeving, of in wijder kring. Dan zal een ander u prijzen, en niet uw eigen mond. Eerst dan is 't in orde, wanneer vreemde lippen roemen: „Ziedaar een man, die wat presteert! Ziedaar een vrouw, die met haar huishouden voor de dag kan komen!”

Steek zelf de handen uit de mouw! Wees zelf een kloeke, flinke vrouw! Betoon uzelf een degelijk man, Die meer dan ijdel snateren kan! Wees zelf in woord en daad wat mans, En geen verwaande, luie gans!

OOM BERTUS.

KONINKLUKE = BEGEER
INSIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

Zendt uw wasch naar
Apeldoornsche Wasch-industrie

„Astra”

Gebr. Bolsenbroek, Apeldoorn
Speciaal ingericht voor militaire
wassen. - Vraagt prijsopgaafH. J. BREMER
TEL. 2864 - ZWOLLEALLE SOORTEN WAPENS
EN MUNITIE VOOR JACHT
EN SPORTSpeciale prijzen voor
schiefschietverenigingen
VRAAGT OFFERTE

Garage „VITESSE”

A. A. DE ZEEUW
Scheldekade 57 - Telefoon 123
TERNEUZENLuxe verhuur-inricht. Prima
materiaal. Ervaren personeel.

DE
PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN

TABAK VAN BOSMA
LICHT EN GEURIG
5 pond prima A-baai
f 3.- p. pakket, franco
rembours d. geh. Ned.

BOSMA
Caroliweg 19 - Groningen

J. FABERY DE JONGE
Juwelier - Horloger
Telef. 2275 - Hoofdstraat 133
APELDOORN

Goud- en Zilvermeden
Meer dan 40 jaar te Apeldoorn

FIRMA
C. B. RAS
BOUW-
MATERIALEN
's-BOSCH

WILT U SNEL, ZUINIG EN
BETROUWBAAR RIJDEN?
KOOPT DAN EEN

FORD-automobiel!

Garage J. van Berkum & Co
Coevorden

H. WOUTERS & ZOON
Lood-, zink- en leiwerken
Spuistraat 44 - Amsterdam
Tel. 45124

Sanitaire inrichtingen
Erkende gas- en waterfitters.

AALTENSCH
Stoom-, Wasch- en Strijkijzer.
„DE SLINGE”
H. v. d. KAMP - AALTEN
Heldere wasch,
minimum slijtage
en scherp concurr. prijzen.
DAAROM OOK UW ADRES!

GEURTS' CONSERVEN
MUNTEN UIT
„Beter en Goedkooper”
Conservenfabriek
„DE BATAVIER”
D. GEURTS - DODEWAARD

I. WILLEMSSEN
Oesterkweekerij
YERSEKE

Firma G. DIK Ez.
Guldenstraat 20
GRONINGEN
in Wijnen en Gedistilleerd
Sedert 1879
RESTAURANT BODEGA

„DE GOUDSCHE PACKET”
B. J. VAN RHIJN, Gouda
Gouwe 52 - Telefoon 2388
Dag. autodiensten van Gouda,
Schoonhoven, Waddinxveen,
Boskoop op Amsterdam.
Bestelhuis A'dam: N.Z. Voor-
burgwal 26, Tel. 44644-48273.

ELECTRISCHE WASCH- EN
STRIJKINRICHTING
H. v. VLIET en ZUSTERS
Opgericht 1895
LIJSTERSTR. 3 - UTRECHT

GEBRS. BIJLOO
Dagelijksche motorbootdienst
Schiedam - Amsterdam
Rotterdam - Vlaardingenv.v.
Schiedam, Tel. 68646
AMSTERDAM, Tel. 30674

AUTOGARAGE
GEBR. VAN ZEVENHOVEN
SPOORSTRAAT 2 - GOUDA
TELEFOON 3352
1ste klas reparatie-inrichting
voor alle merken

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN

**TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN**

Levering uitsluit. a. d. handel

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

DELFT

**TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN**

Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

Van Vollenhoven's
Lijnzaadkoeken
en Mengvoeders
ZIJN UITSTEKEND

WIJ bezorgen U met onze
touringcars prettige
en billijke vacantiereizen.
Vraagt onze tarieven...

**AUTOBUSBEDRIJF
VAN BERGEN HENEGOUW
ZOETERMEER**
Telef. 36, met doorverbinding

**STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ**
„VECHT EN DIJK”
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

GARAGE P. DEIJS
TELEF. 200 - LUNTEREN

Verhuur

met en zonder chauffeur
STALLING - REPARATIE
CENTRALE VERWARMING

K. A. HAVELAAR

MOERKAPELLE (Z.H.)

Specialiteit in:

**SCHOFFELMESSEN - STALEN ZWINGEN
WIEDMACHINES - BOERENWAGENS OP
LUCHTBANDEN - STALEN WINDMOLENS**
voor waterbemaling, stormzeker. Vraagt prijs.

PURGEER- EN BLOED- ZUIVERENDE PILLEN

van H. VAN AKEN,
Apotheker Specialist
te SELZAETE.

Het beste en doelmatigste
purgeermiddel, veroorzaken
geen buikpijn of krampen,
zuiveren het bloed en geven
het nieuwe kracht.

Prijs f 0.60 per doos

Verkrijgbaar bij Apo-
thekers en Drogisten.

Importeur:
SCHULTE & THIEME
Postbox 55 - Middelburg

Voor schitterende huurtenen
in elke afmeting
is 't voordeligst adres:
FIRMA GEBRS. FLORUSSE
Telefoon 8, Wemeldinge
Franco plaatsing d. geh. Ned.
Verzorgers van de Landdagen
Goes en Roermond

BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne **Dé-Dé-Wafels**
Beleefd aanbevelend,
**R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24**

Reist per A A A Busdienst
naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

KOOPT
HONIG'S
SOEPEN

N.V. Gebr. BOLSIUS
SCHIJDDEL

„ALPENGLOEI”
Kaarsen- en Lichtenfabriek

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
ROTTERDAM

L. VISSCHER - LISSE
TELEF. 7527 SASSENHEIM

Aannemer van straat-,
rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

SIGARENMAGAZIJN
A. Drúghorn
Javastr. 57. Haag. Tel. 113209

RUITENBERG
MAATKLEEDING

Utrechtschestr. 26, Amersfoort
Speciaal
Uniform- en Rijkkleding

„**BOUWMATERIALEN M. LUYTEN N.V.**”
ROTTERDAM - LEKKERKERK - DORDRECHT
TRAS

TRASKALK
PORTLAND CEMENT

M. BORST - ROTTERDAM
AELBRECHTSKADE 121 - TELEFOON 33429
Deuren- en Timmerfabriek - Machinale Houtbewerking

**HERENPAK REINIGEN 12.-
STOMEN**

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

GEBRS. RIETEL
ZEEBURGERPAD 13-14
TELEFOON No. 53552
AMSTERDAM (Centr.)

Verhuizingen
door geheel Nederland

BRANDSTOFFENHANDEL
B. KOELMAN

St. Willebrordusstraat 8 en 39
Tel. 94674 - Amsterdam Zuid

Specialiteit in Hollandsche,
Belgische en Eng. anthraciet

Firma J. KAKES
BOUWKUNDIGE
ZAANDAM

Taxatie - Expertise
TELEFOON No. 3251-4984

**ZIEKENHUISVERPLEGING-
EN OPERATIEKOSTEN**
verzekert
tegen enkele centen per week

Leij's
Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegdure:
60 dagen, ook bij besmettelijke
ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenver-
goeding.
Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore
der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan,
dat zeer loonend kan zijn voor
harde werkers.

BOEKEN
op elk gebied uit
voorraad leverbaar
franco door geheel
Nederland
BOEKHANDEL
Fa. F. P. D'HUY
VLISSEINGEN

J. Lindenbergh Czn.
Wemeldinge
Aannemer van Grond-
en Waterwerken
Wegenbouw

Voor de maag

ontlastingsdraag, opgeblazen-
heid, gevatte koude, griep,
influenza, slechte spijsver-
tering, hoesten, geen eetlust,

verstopping,
hoofdpijn, koorts, gal of
slijm, gebruikt de beroemde
Wortelboer's Kruiden en
Wortelboer's
Pillen

Gij zult geen andere midde-
len meer willen. Wij geven
U een goede raad. Neemt
deze middelen te baat. Zij
zijn wereldbekend en kosten
bij Apothekers en Drogisten
maar zestig cent.

Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude Pekela.

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontleden

J. DE WAARD
Tel. 68951 - Schiedam
Lange Nieuwstr. 97-99

Aannemer van sloopwerken
Verhuur van compres-
soren en opruimen
met springstoffen

Wie is goed Nederlander?
Hij en Zij die hun waren bij
een goed Nederlander koopen
Koopt daarom uw BRAND-
STOFFEN bij: **R. KLOOSTRA**
Buiten Damsterdiep 36-36 A
Telefoon 3704 - Groningen

Coöp. Stoomzuivelfabriek
„**ST. ANTONIUS**”
Groesbeek - Telef. 2
Filiaal: Nijmegen
Ziekerstraat 118 - Tel. 25200
Alleen eerste klas zuivel-
producten, kaas en eieren

P. DE VOGEL Pzn.

TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriebekolen

Protestantsche
Begravenis-Onderneming
Bill. tarieven. Nette bed.
Speciaal adres voor het
vervoeren per rouwauto
binnen en buiten de stad
G. H. DE JAGER
Amst, straatweg 45
UTRECHT - TELEF. 14273

N.V. Ph. VLESSING
DEN BURG (TEXEL)
Complete Meubilleering

VERHUIZINGEN door
GEHEEL NEDERLAND

ADVERTEERT IN DIT BLAD

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM

LET OP!

1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigarettens
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENOODIGDHEDEN

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSSERMUIDEN Telef. 246 KAMPEN

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK
WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF

LAREN N.H.

Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel
Telefoon 3068 Telefoon 3374

„**PRIMARIUS**” — **RIJWIELEN**

RIJWIELFABRIEK

1e klas uitvoering

MEPPEL

VANAF

TELEFOON 2491

fi. 43.50 Origineel
torpedo

PRIJSCOURANT

**DE MOTOR VAN UW WAGEN GE-
BRUIKT VEEL TE VEEL OLIE EN** Er is maar één afdoend
**DE TREKKRACHT IS BELANG-
RIJK MINDER DAN VROEGER!** seeren door

N.V. SIM HOLLAND - GOUDA

MOTORENFABRIEK - TELEFOON 3362

• • • REVISIES VAN BENZINE- EN OLIEMOTOREN

BLOEMENMAGAZIJN

FIRMA
H. J. BARMENTLOO

JAVA STRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

Te koop: 5.34 Dennenbosch
nabij harden weg en electr.
kabel, f 5000.—

**1/4 H.A. plm. 30-jarig DEN-
NEBOSCH, f 1100.—; LAND-
HUISTERREIN,** nabij dorp en
busverkeer, 20 cent per M2.
Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203

ASBEST-CEMENT PLATEN
GEGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN

Uit voorraad leverbaar

FIRMA J. MONSTER

TELEF. 2841 - GORINCHEM

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM

Vraagt ons prijs van

**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**

Levering op strengste keur

HET aangewezen adres voor
SCHIETPRIJZEN
o.a. medailles, takken,
bokers, kransen enz. is

FIRMA CORN. PLAS
(E. C. BILARS)
LANGESTR. 40 - ALKMAAR

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Landdag te Zandvoort

*De Stelling van Amsterdam en Kennemerland
houden een grootschen toogdag.*

2300 man defileren.

Onder de gasten de Commissaris van de Koningin, Jhr. Röell, de generaals Duymaer van Twist en de Iongh.

Fraaie demonstraties.

De gewestelijke landstormcommissiën Stelling van Amsterdam en Kennemerland hebben Zaterdag 1 Juli een intergewestelijken landdag te Zandvoort gehouden.

Het weer, in onze Hollandsche landen ietwat wisselvallig, wist aanvankelijk niet of het regen zou worden of zon... Maar de wind werd bondgenoot van de landdagorganisatoren, en al was het dan ietwat koud, geregend heeft het niet.

De wind deed de vlaggen bij het gemeentehuis, op den boulevard en op het landdagterrein vroolijk wapperen, en de duizenden, die met oranje getooid waren, verhoogden het feestelijk aspect van den dag.

De kooplieden in oranje-nationaal hadden druk werk en voor dezen dag hadden ze zelfs een nieuwen roep uitgevonden: de kleur van den B.V.L., de kleur van den Landstorm....

Ten gemeentehuize.

Tegen 12 uur verzamelden zich tal van autoriteiten ten gemeentehuize.

Het gemeentehuis had zich in een waarlijk feestelijke kleedij gestoken. Allerwegen waren de koperen en tinnen kannen in de raad- en in de trouwzaal met bloemen gevuld, in de kleuren rood-wit-blauw en oranje, met kunstige hand. Een prachtige koperen pul in de trouwzaal, blauwe en witte ridderspoor en roode anjers er tusschen. Na de ontvangst zouden ververschingen worden aangeboden. Een buffet was in de hal ingericht, en twee dames in de oude fraaie Zandvoortsche dracht, mevrouw J. Jongtsma en mejuffrouw A. Schuiten, zorgden voor de vriendelijke bediening, een bijzondere reclame voor Zandvoort, die zeer gewaardeerd werd.

Velen kwamen in de raadzaal bijeen. Stemmig is de raadzaal met haar stigte moer- en kinderbanken, haar eiken lambrizeering en oud-Hollandsche kaarsenkronen, met haar schildersijen uit 1583 en haar typische spreuken.

We noteerden:

*Hoe dieper Oranje gefundeerd
is in ons volk, hoe meer de
eenheid van ons volk zich kan
openbaren, aldus Mr. Bijleveld.*

Alle man van pas te maken
En door iedereen bemind
Zijn d'onmoglijkste zaken
Die men in de wereld vindt.

Wie er waren.

Met burgemeester H. van Alphen, voorzitter van de gewestelijke commissie Kennemerland en wethouder C. Slegers, voorzitter van de plaatselijke landstormcommissie te Zandvoort, waren aanwezig de Commissaris van de Koningin in Noord-Holland, Jhr. mr. dr. A. Röell, Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, vergezeld van Kolonel H. Eggink en de Kapiteins G. F. Boulogne en A. J. J. M. Eijssenck, Generaal-Majoor H. de Iongh met zijn adjudant, Luitenant Brinkman, mr. dr. L. N. Deckers, mevrouw Deckers, dr. I. H. J. Vos, voorzitter en de Kapiteins H. G. Smit en J. A. Neuyen, secretaris en propagandist van de gewestelijke commissie Stelling van Amsterdam, de heer P. S. Hartogh Heys van Zouteveen, secretaris van de gewes-

telijke commissie Kennemerland, Luitenant-Kolonel P. L. R. v. d. Drift, commandant van de Stelling van Amsterdam en Majoor A. F. Borren, commandant van Kennemerland, mr. H. Bijleveld, oud-minister van Marine, Kapitein van den Generalen Staf J. A. W. Uylenberg, als vertegenwoordiger van Generaal-Majoor A. R. van den Bent, commandant van de IVE militaire afdeling, oud-burgemeester mr. F. J. D. C. Egter van Wisskerke, F. W. van Beek, Kolonel mr. A. baron van Heeckeren van Kell, Overste Prins van den Motordienst, Res. Majoor K. A. van Schelven, Res. Kolonel dr. J. de Jong, prof. dr. A. M. A. A. Steger, lid van de Eerste Kamer, mr. A. B. Roosjen, lid van de Tweede Kamer, Res. Luit.-Kolonel Y. Baan, mr. dr. E. J. Beumer, vice-voorzitter Centr. Raad van Beroep, Res. Luit.-Kolonel M. H. A. J. J. J. Dercksen H.Mzn., L. J. den Hollander, N. J. Lavaleije, mr. H. de Boer, de Reserve-Kapiteins D. G. Sanders en D. J. Karres, B. J. F. Sutman Meijer, G. J. Lovink, J. J. Nieuwenhuyzen, N. J. v. d. Wal, mr. E. I. F. de Bruyn, J. Wijnne, L. B. M. van Agt, J. v. d. Wal, A. Fopma, F. D. v. d. Mast, J. Ottenbros, Res. Luit.-Kolonel T. Beets, M. L. van Nispen, mr. K. J. G. baron van Hardenbroek, jhr. F. Teding van Berkhout, mr. A. Slob, burgemeester J. A. Bakhuizen, G. Graaf Schimmelpenninck, D. O. Norel, oud-voorzitter van Kennemerland, mr. G. P. Haspels, mr. G. Jansen, mr. H. J. J. Simons, burgemeester W. J. A. C. Bins, Majoor C. J. Bruyn, J. F. van der Meer, burgemeester mr. H. J. J. Scholtens, Res.-Kapitein G. de Vries en Res. Eerste-Luitenant J. F. Kiel.

Vriendelijke woorden.

Burgemeester H. van Alphen verwelkomde den Commissaris van de Koningin, Jhr. mr. dr. A. Röell, de hooge gasten en de dames. Spr. verheugt er zich over dat tal van dames aanwezig zijn. De B.V.L. komt op voor orde en daaraan is het wel te danken, dat de dames zoo met den B.V.L. medeleven. Spr. stelde het hooge belang van den B.V.L. in het licht. We willen houden wat wij hebben. Dat belang wordt ook in Zandvoort gevoeld en het doet spr. vreugde, dat hij als voorzitter van de gewestelijke commissie er op mag wijzen, dat zijn wethouder, de heer Sle-

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

gers, voorzitter is van de plaatselijke commissie van Zandvoort. Spr. richtte woorden van hartelijk welkom tot de generaals Duymaer van Twist en de Iongh, zoomede tot mevrouw Duymaer van Twist en mevrouw de Iongh, die zoo met den B.V.L. medeleven. Het dochtertje van den burgemeester, Pinella van Alphen, overhandigde aan deze dames bouquetten rozen, warm-oranje getint. Juist klonk buiten een vroolijke marsch van de Stafmuziek van 6 R.L., die voorbijtrok....

Generaal Duymaer van Twist dankte namens de aanwezigen voor de hartelijke ontvangst ten gemeentehuize en voor de vriendelijke woorden van den burgemeester, die zoowel betroffen het instituut van den B.V.L. als meer persoonlijke woorden, waarbij spr. den dank vertolkte van mevrouw de Iongh en van zijn echtgenoot voor de prachtige bloemen, die door des burgemeesters flinke dochter, symbool van jong-Zandvoort, aan deze dames waren aangeboden. Spr. dankte voor den steun, dien de heer Van Alphen aan den B.V.L. heeft willen geven. Spr. herinnerde hierbij aan het vele voorbereidende werk van het uitvoerend comité van dezen landdag en aan de belangrijke functie, die de heer Van Alphen, na het vertrek van den heer Norel, als voorzitter van de gewestelijke commissie Kennemerland, bekleedt. Spr. was overtuigd, dat allen de aange naamste herinneringen aan den landdag van Zandvoort zullen houden en zeker hier nog eens zullen terugkomen. Hierna werden ververschingen rondgediend.

Om half 2 was er boven zee en strand een vliegdemostratie van watervliegtuigen, die veel aandacht trok. Dan volgde de opstelling van de landstormers voor het défilé; dit geschiedde in de Vondellaan en Dr. Joh. Metzgerstraat.

Het défilé.

Nadat de autoriteiten om half 3 zich opgesteld hadden op het terras van het Casino, ving — precies op tijd — het défilé aan. Vooraan trok het 1e Eskadron Pantserwagens voorbij, gevolgd door de Motorrijders van het Vrijwillig landstormkorps Motordienst. Dan kwam de marschmuziek dichterbij. De korpsen Kennemerland en Stelling van Amsterdam werden gecommandeerd door

HOTEL „DE SCHUUR”, BREDA
Speciaal adres voor H.H. Officieren

Studeer techniek thuis!
PBNA
ARNHEM
Het instituut met ruim 26 jaar ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK., WERKTUIGBOUWK.,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

Vraagt Uw Winkelier voor Schietprijzen
„ZENITH PLATEEL”
van de
PLATEELBAKKERIJ „ZENITH”
TE GOUDA

TAMINIAU'S
JAM DE BESTE

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.
OPGERICHT 1765 WORMERVEER

MEELFABRIEK

OLIEFABRIEK

VEEVOEDERFABRIEK

RIJSTPELLERIJ

CACAOFABRIEK

den Paradedecommandant, Res. Luit.-Kolonel P. L. R. v. d. Drift, die zich meldde bij den Inspecteur van den Landstorm, Generaal-Majoor H. de Iongh. De korpsen werden gecommandeerd, Kennemerland door Res.-Majoor A. F. Borren en Stelling van Amsterdam door Res.-Majoor Maan. Beide korpsen voerden de Koninklijk erkende vaandels, begeleid door vaandelwachten. Gedefileerd werd afdeelingsgewijs, elke afdeeling met eigen afdeelingsvaandel.

We hebben heel wat mooie vaandels gezien, o.m. de vaandels van de afdeelingen van Amsterdam; we werden getroffen door de afdeeling Marken, die door de Markensche kleedij natuurlijk belangstelling trok. Maar bovenal trof ons de fiere en ongekunstelde houding der manschappen. Dit moet zeker op allen een onvergetelijken indruk hebben gemaakt.

Na het défilé hebben Generaal De Iongh, zoomede de heeren Duymaer van Twist en dr. Deckers aan Overste Van der Drift hun tevredenheid betuigd over de flinke houding dezer landstormkorpsen.

De Landdag.

De troepen marcheerden naar het Landdagterrein, waar reeds duizenden aanwezig waren. Het was een uitgelezen terrein voor een Landdag, ietwat ingezonken het demonstratieterrein, en daar omheen de tribunes, de zit- en staanplaatsen, zoodat iedereen al het getoonde gemakkelijk kon volgen.

Openingswoord.

De voorzitter van de gewestelijke commissie Kennemerland, burgemeester H. van Alphen, richtte een hartelijk woord tot alle aanwezigen, in het bijzonder tot den Commissaris der Koningin, Jhr. mr. dr. A. Röell, tot de Generaals Duymaer van Twist en De Iongh en tot den spreker voor dezen toogdag, den oud-minister van Marine, mr. Bijleveld.

Spr. verheugde er zich over, dat de leuze, die de gemoederen in de Stelling van Amsterdam en in Kennemerland in beweging bracht, de leuze „naar Zandvoort!...“ geen holle leuze is geweest, daar deze dag alleen met aller medewerking kon slagen. Spr. bracht gaarne dank voor de betoonde medewerking.

„Vrijwillig“, zoo vervolgde spr., staat in het blazoen van den B.V.L. Het woord „vrijwillig“ is geen nieuw geluid. Het vertolkt wel het beste, wat in ons volksleven naar voren komt. Er zit iets in van het wegcijferen van egoïsme en zelfverheerlijking. Spr. denkt aan vrijwillige brandweer, aan het vrijwillig reddingswezen. Daarin gevoelen we de hooge betekenis van het vrijwillige, dat zich ook zoo uitnemend uit in den Bijz. „vrijwilligen“ landstorm. Vrijwillig geven de mannen zich voor de moeilijkste uren, die een land, een regeering, mee kan ma-

Hotel „CARELSHAVEN“ - Delden
Gelegen te midden der Twickelsche bosschen aan den Rijksweg
Delden-Hengelo - Modern comfort - Tel. 305

VALKENBURG HOTEL „ORANJE NASSAU“

Eerste klas gelegenheid ter plaatse

ken; vrijwillig geven ze zich, met inzet... desnoods van eigen leven. Laat dit de les zijn van den B.V.L., ook buiten het breede terrein van den B.V.L.: breng alerwegen het woord vrijwillig in praktijk!... Spr. hoopte, dat de Landdag in Zandvoort voor ieder zou blijven behouden tot de aangenaamste landstormherinneringen. (Applaus).

Voorzitter N.L.C.

Toen de luidsprekers aankondigden, dat Generaal Duymaer van Twist een enkel woord wilde spreken, klonk hartelijk applaus op.

Generaal Duymaer van Twist zeide reden te hebben tot spreken. Hartelijken dank bracht hij als voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie aan de voorzitters en secretarissen van de gewestelijke commissies Kennemerland en Stelling van Amsterdam met hun medewerkers, de organisatoren van dezen landdag en spr. noemde hierbij de namen van de heeren Van Alphen, dr. Vos, Hartogh Heys van Zouteveen en de Kapiteins Smit en Neuyen. Woorden van groote erkentelijkheid richtte hij ook tot de B.V.L.-ers, die op dezen toogdag met hun treffend défilé getoond hebben, dat de B.V.L. paraat is. In dit 20ste jaar van den B.V.L. gedenkt spr. aan de nationale opleving, die ook een gevolg is geweest van het werk van den Landstorm. Het adjectief „nationale“ van de Nationale Landstorm Commissie heeft spr. steeds van groote betekenis geacht. De landstormbeweging heeft dat begrepen met de nationale ontwikkeling van dit instituut, dat in breedte en in diepte uitgebouwd, zoo veel gedaan heeft tot steun aan het wettig gezag.

In dit verband wees Generaal Duymaer van Twist op het preventief karakter van den B.V.L. Men weet heel goed, dat de B.V.L. paraat is en nog steeds de wacht houdt bij de rijke goederen, die God in Zijn goedheid nog aan ons land en volk geschonken heeft. De B.V.L., zoo besloot spr., blijft geschaard om den troon van Koningin Wilhelmina, tot zegen voor land en volk!... (Applaus).

Overste Van der Drift.

De Paradedecommandant, Overste P. L. R. van der Drift, bracht in stramme taal de boodschap over van den Inspecteur van den Landstorm, Generaal De Iongh, mede de boodschap van den voorzitter der N.L.C., den heer Duymaer van Twist, zoomede van dr. Deckers, lid dezer commissie, dat zij met zeer veel genoegen het défilé, dat diepen indruk gemaakt had, hadden gadeslagen. Spr. voegde daaraan toe: Ik dank u allen voor uw groote opkomst en voor uw flink marcheren!... (Applaus).

Hierna volgde een demonstratie van de onder-officieren van 6 R.V.A., uit Leiden, onder leiding van adjudant o.o.-instructeur Van Maarle. Het carrousselrijden, een nummer, dat voor de paardenliefhebbers altijd trekt, begon met het formeeren van de letter W. Het militair saluut werd gebracht. De stafmuziek zette het Wilhelmus in, een treffend begin.

Na het carrousselrijden volgde de eigenlijke hoofdrede van dezen dag, die uitgesproken werd — en door de luidsprekers overal goed verstaanbaar was — door mr. H. Bijleveld, oud-minister van Marine.

Apeldoornsche Cartonagefabriek
VELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107

Band- en elasticspoelen v. textielindustrie

DE
Edelman
SIGAAR IS PRIMA

Rede Mr. H. Bijleveld.

In een wereld vol beroering, zoo ving spr. aan, houden wij heden een landstormdag. Een volksleven is in crisis — wij houden een landstormdag. Een volksgeest is in onmiskenbare verandering — wij houden een toogdag van den B.V.L. We leven het leven, dat heet te staan op den drempel van een nieuwen tijd... De geest des tijds is aan het veranderen... maar de B.V.L. bleef dezelfde!... Wij verheugen ons over dezen ouderwetschen toogdag.

Oppervlakkige geesten achten zoo'n toogdag van den B.V.L. niet juist; ze achten het een disharmonie in ons nationale leven, zoo ze al niet opheffing bepleiten. Die jonge B.V.L. opheffen? Die jonge B.V.L. met zijn jeugd van 1000 weken? Laten we ons toch diep bezinnen en diep schouwen de zegeningen Gods aan ons land door dit instituut geschonken, ook in dezen tijd, waar het sterkte en waarborg beteekent voor internationaal en nationaal bestand.

Spr. schetste de beroering van deze tijden, waar velen macht boven recht zoeken, en geweld zien als hun belangenpromotor.

Hiertegen verzet zich de geest van den B.V.L. Recht is recht. Recht in vrede. Recht in orde. In een volksleven, dat vastheid vertoont, gaat geen macht boven recht. Wij zoeken niet het geweld met kanon en bajonet! De levensbelangen van ons volk zijn dan veilig, indien de rechtsontwikkeling voortgang kan hebben in orde en rust.

Onze Overheid wil deze inzichten handhaven. Zij doet dit onder Gods zegen en ook door den B.V.L. geschraagd en gedragen. En wanneer schennende handen van binnen of van buiten ons land deze rechtstradities zouden willen krenken, dan zal men bemerken, dat in en achter en onder ons leger de levenskrachten van ons volk steunen en stuwten, gewekt mede door den geest van den B.V.L. (Applaus).

De B.V.L. steunt de Overheid. De personen mogen wisselen, het gezag der Overheid blijft. Zoo kan het in Nederland gerust een crisis geven. Rust en orde zijn verzekerd en welk gederailleerd gemoed van zoo'n crisis misbruik zou willen maken, de B.V.L. staat daar als een rots van graniet, die van geen wankelen weet. (Applaus).

Spr. schetste de gelukkige verandering, die er in den volksgeest zich openbaart. Uw generaal, generaal Duymaer van Twist, die gij allen in uw ziel gegroet hebt, toen hij tot u het woord richtte, herinnerde aan de dagen van 1918 en de jaren daaraanvolgende. Toen waren de tijden anders. Dat er zooveel ten goede veranderd is, moogt gij, B.V.L.-ers, u zelf voor een groot procent de eer daarvan toekennen. Hoe meer Oranje geëerd wordt, hoe beter! Hoe hechter Oranje geschraagd wordt, hoe veiliger! Hoe dieper Oranje gefundeerd is in ons volk, hoe meer de eenheid van ons volk zich kan openbaren! Wij denken aan de gratievolle persoonlijkheid van de Koningin, die ons volk in zijn breede lagen draagt en liefheeft; aan de Prinses, de hoop des volks, met wie wij blijdschap en hoop doorleven; aan den Prins, die een kind des volks geworden is; aan Beatrix, ons aller blijdschap.... We zijn God dankbaar, dat in de liefde voor Oranje de vastheid van het nationaal bestand openbaar wordt....

En als men dan spreekt van den drem-

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT
LEIDEN - TEL. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

JOSIAH WEDGWOOD & SONS

Stoke-on-Trent

MOONSTONE

ontwerp Keith Murray

Fruit- en Hors d'Oeuvreborden
Siervoorwerpen

P. A. W. PHILIPPONA

Hoogstraat hoek Plaats - 's-Gravenhage

pel van den nieuwen tijd... wij wachten af en willen wel dit zeggen, dat Nederland nog nooit bang geweest is voor iets nieuws... Maar van twee dingen moeten we onvoorwaardelijk zeker zijn. De nationale eenheid moet gepaard gaan met de Hollandsche vrijheid, en beide gekroond — niet als decorum alleen, maar als waarlijk Koningschap — door het Huis van Oranje!...

Spreker eindigde:

Zoolang hier mensen zijn,
Die God hun Schepper loven,
Zijn Hand dit volk geleidt
Blijft het: Oranje boven!

(Langdurig applaus).

Demonstraties.

Eenige fraaie demonstraties volgden. Het 1e Eskadron Pantserwagens hield een gevechtsoefening onder leiding van den Res. 1e Luitenant W. A. Storm de Grave. Natuurlijk volgde eerst een saluut aan de autoriteiten, en het was aardig om te zien, hoeveel mannetjes uit deze pantserwagens te voorschijn sprongen.

Dan volgde de oefening. De pantserwagens, die in gevecht de infanterie voorafgaan, stootten op een vijandelijke stelling. Teruggaan was geboden en achter een nevelgordijn — door nevelbommetjes verkregen — was dat ook mogelijk. Mitrailleur- en geschutvuur, een helsch spektakel, maar zeker aandacht vragend, waren enkele minuten niet van de lucht. Een geslaagd nummer.

De stafmuziek deed een eererondje over het terrein, waarna figuurrijden van den Motordienst belangstelling vroeg, welke belangstelling gaarne gegeven werd, omdat deze ridders van de stalen rossen met mooie figuren en vlotte oefeningen in prettig vlot tempo werkten.

Het springconcours van de onder-officieren van 6 R.V.A. verliep eveneens vlot en gaf de spanning van een wedstrijd.

* *
*

De uitslag van het springconcours was als volgt: fourier De Haas op „Black“ en wachtmeester Patje op „Donderwolk“ behaalden beiden in 57 seconden zonder één fout een prijs en na een herkamp won fourier De Haas den eersten prijs, terwijl wachtmeester Patje den tweeden prijs verwierf. De derde prijs viel ten deel aan wachtmeester Kraaijenstein op „Nelly“ in 67 seconden.

Dan kwam het einde van den zoo geslaagden landdag, met een kort woord van dr. Vos, den voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Stelling van Amsterdam.

Slotwoord.

Bij zijn slotwoord richtte dr. Vos woorden van hartelijken dank aan allen, die tot het welslagen van dezen dag meegewerkt hadden, dezen dag, die in alle opzichten zoo bijzonder goed geslaagd is. We leven — zoo ging dr. Vos voort — wel in ernstige tijden, in tijden, waarin Koningin en Vaderland recht hebben op de toewijding en trouw van alle goede vaderlanders. Voor wat den

PARKHOTEL - ASSEN

Het adres voor H.H. Officieren.

A. KUYVENHOVEN'S
Kisten-, Broeiramens- en Vatenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

B.V.L. betreft: het monotone geluid van den dreunenden stap tijdens het défilé, dat was het veelzeggend en wel-sprekend antwoord onzer mannen, die al hun enthousiasme en energie — en ook hun geheele persoonlijkheid in dienst stellen van Oranje en het Vaderland!... De B.V.L.-ers, zoo besloot dr. Vos, zij zullen voor de volle honderd procent hun plicht doen!...

Zoo is de groote Landdag van Zandvoort voorbij, en uitnemend geslaagd! Wij meenen, dat hier een woord van warme hulde op zijn plaats is t.o.v. de heeren Smit en Neuyen, die het leu-wenaandeel van de voorbereiding verzet hebben, en t.o.v. burgemeester Van Alphen, die als uitnemend organisator voor den dag gekomen is, maar daarnaast als charmant gastheer. Met genoegen denken we aan de ontvangst op het gemeen-tehuis, en wat ons daar opgevallen is, is o.m. de zeer bijzondere ambtsketting van den burgemeester. Bestaat het Zandvoortsche wapen uit drie haringen, deze ambtsketting bestaat uit een dertigtal kleine zilveren harinkjes. De namen der vroegere burgemeesters van Zandvoort zijn op de achterzijde dezer zilveren harinkjes gegraveerd. Wij maken daar melding van, omdat dit een bijzonderheid van Zandvoort is, die zeker niet iedereen weet...

MAASTRICHT.

Bij de jaarlijksche prijsuitdeeling van den gehouden schietwedstrijd der afdeeling Maastricht van het landstormkorps Limb. Jagers, in de bovenzaal „Aux Pays-Bas”, was het aantal leden, daar velen onder de wapenen waren, beperkt, doch de oude kern was er toch. Van de plaatselijke commissie was de voorzitter, burgemeester jhr. mr. W. Michiels van Kessenich aanwezig, die de samenkomst en prijsuitdeeling op prettigitte en geestige wijze leidde, hetgeen door de leden op hoogen prijs is gesteld. De prijzen werden gewonnen door: Plaatselijke wedstrijd. 1e klas: 1e pr. J. Nafzger, 2 A. J. J. Vluggen, 3 M. Gardeniens, 4 P. Crijns. 2e klas: 1 J. Claesens, 2 H. van Wietingen, 3 N. J. Haenen, 4 A. H. H. Albertz, 5. P. H. Paulussen.

Personeele wedstrijd. 1e klas: 1e pr. L. M. H. Jongen, medaille en wisselbeker geschonken door Commandant Motordienst, 2 P. Boerma, 3 M. Gardeniens, 4 J. Cr. Geraerts.

Personeele wedstrijd. 2e klas: 1. E. J. J. Jongen en zilveren medaille geschonken V. Stassar, 2. H. van Wietingen, 3 A. H. H. Albertz, 4. N. J. Haenen.

Dank is gebracht aan den voorzitter en aan den plaatselijken leider der afdeeling, den heer P. Boerma, waarna deze gezellige bijeenkomst werd gesloten.

A. J. C. MAAS GEESTERANUS †
RES. KOL. J. KOOIMAN †
Dr. J. W. WURFBAIN †

In korten tijd ontvielen aan de Landstormbeweging een drietal gewaardeerde krachten, nl. het lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Gouda”, **J. Kooiman**, oud-burgemeester van Bergambacht c.a. en tevens Res.-Kolonel b.d. van den Generalen Staf;
A. J. C. Maas Geesteranus te Heiloo,

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)
BASALTINE - BETONTEGELS
ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

van de oprichting af lid van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Alkmaar”;

Dr. J. W. Wurfbain, lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Veluwezoo”.

Zij waren getrouwe medewerkers van den B.V.L. en hebben zich in breeden kring van dit instituut vele hartelijke vrienden gemaakt.

Hunne nagedachtenis zal de B.V.L. in eere houden.

BENOEMINGEN.

Met ingang van 15 Juni 1939 is de Res. Kapitein **E. G. Q. van Tilburg** van 2 R.V.A. benoemd tot Reserve Majoor.

GASMASKERS EN NIEUWE STRIJDGASSEN.

De Nederlandsche Vereeniging voor Luchtbescherming schrijft ons:

Naar voortdurend blijkt, bestaat er ten aanzien van het gasmasker nog allerwegen misverstand. Het voornaamste misverstand, dat een funesten invloed uitoefent mag hier wellicht even worden aangestipt. Velen zijn namelijk van meening, dat een gasmasker een product is, dat na eenigen tijd verouderd en dan geen waarde meer bezit. Als nieuwe gassen worden uitgevonden, zoo hoort men veel beweren, is ons gasmasker plotseling waardeloos. Het is noodig, er met grooten nadruk op te wijzen, dat deze bewering geheel in strijd is met den werkelijken toestand. De rol, die de actieve kool in de filterbus van het gasmasker speelt, is van zoo algemeenen aard, dat zij deze ook speelt ten aanzien van eventueel nieuw toe te passen gassen.

Gelijk de bekende Engelsche scheikundige Prof. Kemdall eenigen tijd geleden in een waardevolle studie heeft uiteengezet, geschiedt de absorptie der moleculen door de kool, ongeacht de chemische samenstelling van het gas.

Het zal dus duidelijk zijn, dat er geen enkele reden bestaat, de aanschaffing van een gasmasker na te laten uit vrees, dat het na eenigen tijd verouderd zal zijn. Want het zal, met welke gassen ook zal worden gewerkt, zijn waarde behouden.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE
„NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE”.

Tot Voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Nieuwe Hollandse Waterlinie” is benoemd de heer **Mr. J. J. P. C. van Kuyk**, Burgemeester van Veenendaal.

BLOKZIJL.

Voorzitter plaatselijke commissie B.V.L.
In de plaats van den heer Bulten, oud-burgemeester, is tot voorzitter van de plaatselijke commissie van den bijzonderen vrijwilligen landstorm benoemd de heer **W. H. van den Berg**, burgemeester dezer gemeente.

OFFICIERENBIJeenKOMST „GRONINGEN”.

Zaterdag 10 Juni j.l. werd door de officieren van het Verband „Groningen”

L. DIRKSE & ZONEN N.V.
Bloemenmagazijn
BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
VAADELS BEKERS MEDAILLES VLAGGEN
Vervvaardiger der Regimentsvaandels, dus
Nederlands Beste Adres

MEYJES ZEILMAKERIJ - AMSTERDAM
ANNO 1740 - PRINS HENDRIKKADE 14
VAADELS-VLAGGEN-TENTEN-ZEILDOEK

van den B.V.L. een schietwedstrijd op het pistool gehouden op de baan achter het Boschhuis.

De deelneming was zeer bevredigend. De Majoor Oosters, aangewezen korpscommandant, alsmede de oud-Overste van Westering, eere-voorzitter der afd. „Groningen” van de Ver. van Nederlandsche Reserve-Officieren, gaven door hun tegenwoordigheid blijk van hun belangstelling.

Na afloop vereenigden de schutters zich in het Boschhuis, waar door de goede zorgen van den Kapitein Van der Wal, secretaris der Gew. Landstorm-Commissie „Groningen” een aantal fraaie prijzen was uitgesteld.

In een korte toespraak sprak de Ka-

pitein Van der Wal zijn voldoening uit over de behaalde resultaten en maakte de namen der prijswinnaars bekend. Deze waren: 1e pr. Res.-1e Luitenant L. G. Bosma, 72 p. (max. te bereiken aantal); 2e pr. Res.-Kapitein N. J. van der Wal, 71 p.; 3e pr. Res. 2e Luitenant H. A. Feenstra, 71 p.; 4e pr. Res. 1e Luitenant L. L. Stel, 69 p.; 5e pr. Res.-Kapitein J. R. C. van de Griendt, 68 p.; 6e pr. Res.-Luitenant P. B. Ornee, 67 p.; 7e pr. Res. 1e Luitenant K. Strijker, 67 p.; 8e pr. Res. 2e Luitenant L. Tromp, 66 p.; 9e pr. Res. 2e Luitenant I. J. Timmermans, 64 p.

Nadat men nog eenigen tijd gezellig bijeen geweest was, werd deze zeer geslaagde bijeenkomst gesloten.

Uit de afdeelingen

Aalsmeer, 24 Juni. De seriewedstrijden van de klasse-indeeling der B.V.L.-ers gingen ditmaal gepaard met onderlinge wedstrijden tusschen deze schutters en de hier gelegerde militairen van het 3e regiment genietroepen. De seriewedstrijden hadden tot uitslag: G. Kosten en J. Kramer 94 pt., J. Wesselius 93 pt., C. Borg 92 pt., A. W. Harting 91 pt., H. Kersken 88 pt., J. Helmendach 85 pt., J. Gerritsma 85 pt., A. Harting 80 pt., J. Versteeg 79 pt. en J. Kooy 62 pt. Uitslag van den onderlingen wedstrijd met de militairen: Baas 1e, Kramer 2e, Koster 3e, Van Egmond 1e, Kraaienbrink 2e, Heide-man 3e, Westerwout 1e, J. Boomhouwer 2e en B. v. d. Reepe 3e prijs.

Alphen a. d. Rijn, 15 Juni. Enkele uitslagen: A-klasse: 1. A. v. Triest, 197 pt.; 2. J. Verheul, 191 pt. (48-47); 3. P. A. v. Vliet, 191 pt. (47-47). B-klasse: 1. C. v. Ofwegen, 197 pt.; 2. Th. Heij-neman, 192 pt. (48-47); 3. A. v. Hoorn, 192 pt. (47-47); 4. Jac. de Vos, 191 pt. (46). C-klasse: 1. C. J. v. Hienen, 185 pt.; 2-3. G. A. de Rijk, 182 pt. (46-46-45-45); 2-3. J. Sluis, 182 pt. (46-46-45-45); 4. L. Houweling, 182 pt. (42); 5. P. Mooij, 180 pt. (44). D-klasse: 1. W. v. Dongen, 174 pt.; 2. C. v. Gog, 169 pt.; 3. H. Veenstra, 168 pt.

Bij de prijsuitreiking waren de heeren Sprey, Karres, Verleun, luitenant Bootsma en sergeant-majoor P. T. Bontje, welke laatste hartelijk gelukgewenscht werd met zijn benoeming tot sergeant-majoor.

Beek en Donk. De afdeeling Donk van den B.V.L. heeft haar zomerschietwedstrijden geopend. Vanwege militairen dienst van den commandant Sterken, berust de leiding thans bij den heer A. Theunissen, onderwijzer te Donk. Het schietterrein is gelegen achter de fabrieken van de N.V. Draad-Industrie. De nieuwe weg loopt langs de nieuwe baan, en door een groote poort kan men de baan bereiken. De leden gelieven dus hiermede rekening te houden.

Bemmel. Op initiatief van den plaatselijken leider, den heer Th. Hoedemaker, en met medewerking van gewestelijke landstormcommissie en korpscommandant, zijn hier op 16 en 17 Mei schietwedstrijden gehouden voor de gemobiliseerden van het hier liggende grens-detache-

ment. Deze schietwedstrijden zijn een groot succes geworden. De militairen hebben een druk gebruik van deze gelegenheid gemaakt.

Bij de prijsuitreiking waren aanwezig kolonel Van Ingen Schouten, die de uitreiking verrichtte, alsmede de voorzitter van de gewestelijke commissie baron Van Heeckeren van Kell, overste Buurman, korpscommandant, majoor Snoeck, bataljonscommandant, en vele officieren.

Kolonel Van Ingen Schouten sprak een kort woord tot opwekking om toe te treden tot den B.V.L. Reserve-kapitein Brugmans dankte namens de militairen de initiatiefnemers tot deze ontspanningsavonden. Een woord van dank ook aan de milde gevers van het groote aantal prijzen.

Benthuisen, 19 Juni. De uitslag van den 3en dubbelen serieschietwedstrijd van den B.V.L. luidt als volgt (maximum aantal pt. 300): 1. G. C. Diephout, 292 pt.; 2. J. Blijleven, 289 pt.; 3. Jac. Korbijn, 285 pt.; 4. Jac. Spruitenburg, 280 pt.; 5. W. Mets, 277 pt.

Buggenum. De plaatselijke afdeeling van den B.V.L. heeft haar eerste schietoefening gehouden, waarbij de plaatselijke commissie en andere autoriteiten aanwezig waren. Burgemeester Vennekens hield een opwekkende rede, waarna hij met 'n goed gericht schot het eerst schietseizoen opende. Opmerkelijk was het groote percentage aan goede schutters, zoodat de gegronde hoop bestaat, dat de B.V.L.-ers spoedig van zich zullen doen hooren.

Garrelsweer. Prijswinnaars schietwedstrijd 19 Juni. Scherp-schutters: Jac. Bos 95 pt, Jan Brust 95 pt., P. Lalkens 94 pt., H. A. Schilthuis 91 pt.; 1e klas schutters: A. Olthof 94 pt., H. P. Dijksterhuis 93 pt., J. L. Groenveld 93 pt.; J. Woltjer 91 pt.; 2e klas schutters: H. J. Bulthuis 69 pt., J. L. Havinga 68 pt.

Goirle, 19 Juni. Bij de schietoefening met Engelsche patronen op de schietbaan aan den Nieuwkerkschen Dijk werden de beste series behaald door: C. Paulissen en W. de Wilde, 48 pt.; G. Copal—Th. de Rooij, H. Vekemans—

VAADELS — VLAGGEN
Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
* Prima werk en voordeelige prijzen *

MEPPEL Café-Restaurant **SLOT**
ZUIDEINDE GARAGE - Tel. 2571

Een fijn doosje...
maar een fijner
sigaartje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

Jos. Verhoeven, 47 pt.; F. v. Puijbroek—
H. v. Boxel, 46 pt.; A. Huijbregts—C. Uijens,
45 pt.; A. v. Laarhoven, H. Hamers, A. v. Beek,
Ant. v. Raak, 43 pt.; Koois Schellekens, 42 pt.;
G. Uijens, 40 pt. De overigen beneden 40 pt.

Den Haag, 22 Juni. Installatie van een staf-
muziekkorps van den B.V.L. in Pulchri Studio,
waarvoor groote belangstelling bestond. Onder
de aanwezigen waren o.a.: luitenant-generaal
L. F. Duymaer v. Twist, oud-minister mr. dr.
L. N. Deckers, generaal-majoor H. de Iongh,
generaal-majoor jhr. J. Th. Alting van Geusau,
luitenant-kolonel Dingemans, kolonel Den
Houten, de heer Royaards en overste Boots.

De heer ir. M. C. E. Bongaerts, voorzitter,
sprak het welkomwoord en wenschte den eere-
voorzitter van den B.V.L., den minister-presi-
dent Dr. H. Colijn, geluk met zijn zeventigsten
verjaardag. Een felicitatie-telegram werd daarop
namens de landstormers van 's-Gravenhage aan
dr. Colijn gezonden en alle aanwezigen brachten
hem hulde met een „Lang zal hij leven“. Als
tweede bijzonderheid van dezen avond noemde
de voorzitter de installatie van het muziek-
korps. Sedert 1918 heeft de B.V.L. van 's-Graven-
hage het zonder muziekkorps gedaan en het
ook vaak gemist. Nu nog een jaar en dan zal
dit korps geoefend zijn!

Luitenant-generaal Duymaer van Twist in-
stalleerde daarna het stafmuziekkorps. Hij
zeide van muziek geen verstand te hebben en

Installatie Stafmuziekkorps te 's-Gravenhage op 22 Juni 1939.

dus moeilijk de waarde van een muziekkorps
te kunnen beoordeelen. Dit muziekkorps is
echter een nieuw middel van consolidatie en
daarom heb ik gaarne de uitnodiging het te
installeeren aangenomen, aldus deze spreker.
Het werven van menschen voor den B.V.L. is
van het begin af aan gemakkelijk geweest.
Moeilijker is het echter een instituut te hand-
haven en er steeds vooruitgang in te brengen.
Het vinden van middelen daartoe is niet altijd
even gemakkelijk. Een van deze middelen voor
den B.V.L. is de schietsport. Nu worden ook
weer eendaagsche marschen georganiseerd. De
oprichting van dit muziekkorps, in dit licht
bezien, verdient dus eveneens alle hulde.

Luitenant-generaal Duymaer van Twist sprak
tot slot het korps toe.

Hierna voerde generaal-majoor jhr. J. Th.
Alting van Geusau het woord over „Nederland
weerbaar“.

Het is goed, zoo zeide spreker, op het oog-
blik te spreken over 's lands weerbaarheid.
Het kenmerk van onzen tijd is: spanningen. Wij
wenschen te blijven: vrije Nederlanders. Wij
moeten trachten buiten een eventueelen oorlog
te blijven en daarom moeten we weerbaar zijn.
Dit moet men goed beseffen. Wie het eerst
onzen bodem met een leger betreedt, weet dat
hij ons leger bij de tegenpartij zal zien. En
wanneer onze legermacht sterk is, zal men zich
wel eerst bedenken.

Was Nederland weerbaar? De drie voor-
naamste factoren zijn: de geest, de geoefend-
heid en de bewapening. En die waren niet
altijd even goed. De geest van het volk, het
voornaamste voor het leger, was in vroeger
jaren niet die van een weerbaar volk. De zonen
trachten zich te onttrekken aan den dienst-
plicht, geld voor het leger wenschte het volk
niet te geven, vele werkgevers ontsloegen hun
werknemers wanneer zij in dienst moesten.

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE-**
en BURGERKLEEDING is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

GEBR. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegebouw,
Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEMERS VAN RIJSWERKEN.

— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

Thans is echter Jan Salie met verlof. Het
Nederlandsche volk is tot weerbaarheid terug-
gekeerd. De algemeene geest der soldaten is
op het oogblik prachtig. En dit komt niet
alleen door den angst. Het Nederlandsche volk
is weer meer één geworden. De bewapening
gaat snel vooruit. Door de verlenging van den
eersten oefentijd is eveneens verbetering be-
reikt. Het gemis aan weerbaarheid heeft dus
plaats gemaakt voor weerbaarheid in alle op-
zichten.

Na deze rede werden de prijzen van de
schietwedstrijden over 1938 uitgereikt door
overste Boots.

Maasbracht. 27 Juni hield het landstormkorps
„Limburgsche Jagers“ afdeling Maasbracht in
de zaal Sentjens een propagandavergadering.

Luitenant Merkus gaf een uiteenzetting over
de werking en het doel van den B.V.L. Spreker
vond gelegenheid om zeer waardeerende woer-
den te richten aan het adres van den heer P. J.
Krekelberg, die volgens de geldende voor-
schriften de leidersfunctie heeft moeten neer-
leggen. Namens de gewestelijke landstormcom-
missie werd hem voor zijn belangeloos werken
als blijvende herinnering een mooie schilderij
aangeboden. Vervolgens installeerde luitenant
Merkus den nieuwen leider J. H. Sniekers,
daarbij de hoop uitsprekende, dat deze de vret-
sporen van zijn voorganger zou drukken.

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt“

PRIJZEN ALS ELDERS — PRIJZEN ALS ELDERS — PRIJZEN ALS ELDERS

Mede waren aanwezig de commissieleden
mr. Polak en de weleerw. heer H. v. d. Veen.
De prijzen werden met een toepasselijk woord
door den plaatselijken leider uitgereikt.

Tiel, 12 Juni. In de gezellige en smaakvol ver-
sierde zaal van het Waalpaviljoen had Zater-
dagavond de prijsuitreiking plaats van den
grooten schietwedstrijd, die van 2 tot en met
10 Juni gehouden is ter gelegenheid van het
tienjarig bestaan van den Tielschen B.V.L. De
plaatselijke leider, de heer W. J. Gelens, heette
de aanwezigen, die hoofdzakelijk bestonden uit
afgevaardigden van B.V.L.-afdeelingen en burger-
wachters uit verre omgeving, hartelijk wel-
kom en richtte daarbij eenige speciale woorden
tot de eeregasten: overste Baan uit Utrecht,
commandant van de Nieuwe Holl. Waterlinie,
burgemeester Cambier van Nooten, mr. Van
Geldorp Meddens uit Utrecht, vertegenwoor-
diger van de gewestelijke landstormcommissie,
mr. De Boer uit 's-Gravenhage, die zich bereid
verklaard had het woord te voeren op dezen
avond, welke tevens bedoeld was als propa-
ganda-avond, en ten slotte tot de aanwezige
leden der plaatselijke landstormcommissie.

Nadat de heer Gelens in 't kort een overzicht
over de tien jaren had gegeven, gaf hij het
woord aan mr. De Boer uit Den Haag. Het was
een enthousiaste rede, die een warm applaus
oogste. Hierna werden door overste Baan met
een toepasselijk woord de prijzen uitgereikt.

De avond werd gesloten met een slotwoord
van den burgemeester. In vroeger eeuwen, zoo
begon de heer Cambier van Nooten, trokken
talloze malen gewapende mannen naar onze
stad op. Dezer dagen is dat weer het geval
geweest, maar ditmaal ging de strijd niet om
elkander te vernietigen, maar werd er gestre-
den om daardoor een betere strijdvaardigheid
en een betere onderlinge saamhoorigheid te
verkrijgen. En deze opzet is uitstekend geslaagd.

De uitslag van den korpswedstrijd was als
volgt: B.V.L. Veenendaal met 243 pt. en laagste
schot van 9, wisselbeker; Burgerwacht Zoelen
met 243 pt. en laagste schot van 8, 2e prijs;
B.V.L. Opheusden met 241 pt. en laagste schot
van 9, 3e prijs; Burgerwacht Wageningen met
241 pt. en laagste schot van 7, 4e prijs; B.V.L.
Doorn met 236 pt., 5e prijs; B.V.L. Waarden-
burg met 235 pt., 6e prijs; B.V.L. Tiel met 233
pt. en laagste schot van 7, 7e prijs; B.V.L. Aalst
met 233 pt. en laagste schot van 6, 8e prijs.

Vrederust. Op 31 Mei j.l. hield de afdeling
Vrederust haar jaarvergadering. De vergadering
stond onder leiding van den wnd. voorzitter
der plaatselijke commissie, den heer J. T. de
Graaf. Aanwezig waren o.a. de commandant van
het Verband „West-Brabant“, overste T. Beets,
alsmede de heer H. Lensink, administrateur der
Stichting „Vrederust“.

De plaatselijke leider, de heer H. Lindhout,
hield een uitgebreid jaarverslag, wees op het
belang van saamhoorigheid en spoorde aan tot
intensieve propaganda door de leden zelf en
een trouw bezoek aan vergaderingen en schiet-
oefeningen. Verschillende belangen der afde-
ling werden in den loop van den avond be-
sproken, waarin vooral overste Beets steeds
zoo noodig van advies en voorlichting diende.

Onder het genot van een eenvoudige traktatie
verliep deze avond tot volle tevredenheid der
aanwezigen.

Waarder, 9 Juni. Ofschoon wat laat in het
seizoen, was de vergadering goed bezet, toen
deze door den voorzitter, den heer C. van
Achterberg, geopend werd.

Van de gewestelijke landstormcommissie
waren aanwezig de heeren J. Dercksen en mr.
J. van Mechelen. Als nieuwe leden der com-
missie werden door mr. Van Mechelen met een
toepasselijk woord geïnstalleerd de heeren J.
Hagoort, W. F. Groenendijk, H. Jongerius en
P. D. v. d. Linde.

Daarna werden de prijzen uitgereikt, die als
volgt werden behaald: J. Visser 96 pt., C. van
Achterberg 95 pt., W. Verhoog 95 pt., H. Jon-
gerius 92 pt., H. Verwoerd 91 pt., F. Verhoog
91 pt.

Mr. Van Mechelen hield vervolgens een korte
toespraak, waarin hij nog eens wees op het
groot nut van „Het Landstormblad“. Ver-
schillende personen gaven zich daarna als
abonné op. Na een korte rondvraag volgde
sluiting.

Wildervank, 15 Juni. Na langen tijd in de
gelegenheid geweest te zijn om met scherp te
schieten, werd er op de schietbaan Zuiderveen
geoefend met scherp. De uitslag van dezen
avond was: scherpschutters: 1. H. Bouwkamp,
84 pt.; 2. D. Velvis, 83 pt. — 1e klas: 1. B. Bos,
82 pt.; 2. J. Ruiter, 81 pt.; 3. H. Venema Pz.,
66 pt. — 2e klas: 1. H. Riks, 71 pt.

Winschoten. 29 Juni maakten 25 vrijwilligers
van de afd. Winschoten van den B.V.L. een
autotocht. Deze tocht, door de plaatselijke

N.V. RIJK VAREKAMP'S
KISTEN-, KASSEN- en BROEIRAMENFABRIEK
TELEFOON 3 — 's-GRAVEZANDE

DOUWE EGBERTS

TABAK

Alléén om de kwaliteit!

commissie aangeboden aan 25 der trouwste
opkomers op de schietoefeningen, was een waar
succes. De leiding was in handen van den voor-
zitter der plaatselijke commissie, den reserve-
kapitein R. B. Spaanstra, en den plaatselijken
leider, den reserve-1e luitenant H. E. Fröling.
Om 8 uur werd vertrokken om over Ter Apel
naar Emmen te rijden, alwaar het dierenpark
werd bezichtigd en de koffie werd gebruikt;
van daar ging de tocht over Assen naar Eelde,
teneinde de luchtvaarttentoonstelling op het
vliegkamp te bezichtigen. In hotel „De Twee
Provinciën“ stond de koffietafel gereed, waar-
na een boottocht op het meer werd gemaakt.
Over Zuidlaren, waar de nieuwe kazerne werd
bekeken, waren de deelnemers te 7 uur weer
te Winschoten terug.

HET MUZIEKKORPS VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM TE 's-GRAVENHAGE.

Slaat op de trommel voor Willemijne!
Slaat op de trommel met forsche hand!
Slaat op de trommel in trouwe wake!
Voor de Vorstin en voor 't Vaderland!

Steekt de klaroenen met frisch geklater!
Steekt de klaroenen met klaren toon!
Steekt de klaroenen ten schrik van

muiters!
't Gaat om 't behoud van d'Oranjetroon!

Zwaait er het vendel, wanneer 't gaat
barnen!

Zwaait er het vendel bij oproerbrand!
Zwaait er het vendel vol kracht van
Boven!

Leve Vorstinne en Vaderland!

Slaat op de trommel voor Willemijne!
Steekt de klaroenen met klaren toon!
Zwaait er het vendel vol kracht van

Boven!
't Gaat om 't behoud van d'Oranjetroon!

BOEKEN, BROCHURES, ENZ.

Het luchtwapen en zijn problemen,
door M. W. J. M. Broekmeyer, eerste
luitenant der Infanterie-waarnemer,
met een voorrede van den Commandant
Luchtverdediging Generaal-Majoor P.
W. Best en vele interessante foto's.

Uitgave N.V. Drukkerij v/h H. Born,
Assen.

100.000 zeemijl per onderzeeboot
met Professor Vening Meinesz,
door Albert Chambon.

Dit boek is voor allen, die belang stel-
len in het onderzoekingswerk van Prof.
Dr. Ir. F. A. Vening Meinesz, voor allen,
die zich interesseeren voor de zeeman-
schap van dezen tijd en voorts voor
allen, die gaarne een frisch marineboek
lezen, een kostelijk bezit, dat tegelijk
verpoozing geeft en leerzaam is.

Uitgave Alg. Ned. Comité „Onze
Marine“, Den Helder.

LUXE TOURINGCARS

Vraagt bij ons prijs — en het komt in orde!
Touringcars voor 16, 20, 22, 26, 28, 32 pers.

N.V. W. A. B. O.
WIJK BIJ DUURSTEDEN - TEL. K 3435-310

Hotel „HOBDEL“

P. VINKE — OOLTGENSPLAAT

Landdag te Landvoort

Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

WELKE WOORDEN STAAN HIER?

C e r NxxxxWxxxx

TERD

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

ELK BEEST Z'N EIGEN PAKJE.

De pels van een egel.
De vacht van een varken.
De manen van een aal.
Het dons van een meikever.
De stekels van een kabeljauw.
De schubben van een kat.
De borstels van een leeuw.
De stoppels van een beer.
De schilden van een zwaan.
De haren van een kuiken.
De slijmhuide van een schaap.

Oplossing der raadsels van Juni:

Paard - Leeuw - Otter - Merel - Konijn.

NEEF JAAP IS VOORZITTER DER
SPORTVERENIGING KWIEK.

Prijswinnaars:

Marietje Adriaanse - N. en S. Joosland.
Jur van den Berg - Schipluiden.
Willy v. Ballekom - Best.
Cor v. Ballekom - Best.
Willy Boone - Middelburg.
Iman Boot - Haamstede
Wiepk Mulder - Hemelum.
Dientje Maartense - Goes.
Cor van Pelt - Ridderkerk.
Miep Perk - Amsterdam.

DE MELKKNECHT.

„O, o! die akelige koeien!
„Wat vinnig, vuil gebroed!
„Dat zwipt maar met die valse staarten,
„Als ik ze melken moet!

„Ze slaan m'n pet soms van m'n oren:
„Dat gaat maar steeds: klets, klats!
„Eergisteren kreeg ik krek in d'ogen
„Weer zo'n geméne pats.

„t Moet maar eens uit zijn met die
streken!

„Waar moet het anders heen?“...
Daarom bond Bas aan elk der staarten
Een ferme klinkersteen.

Nu schommelden voortaan de slingers
Slechts zachtjes heen en weer;
De slimme Bas had nu z'n slinger:
Geen géselstaarten meer!

Doch d' andere dag daar vloog een
horzel

Plots op een runderlijf;
De koe kreeg twee geduchte prikken
Vlak op haar achterschijf.

Bas, die het koebeest zat te melken,
Keek dromerig even op;
Pats! eensklaps sloeg de koeienslinger
Hem langs z'n stugge kop.

Een uurtje later lag hij kermend
In 't stadse ziekenhuis;
De koe had met haar dubbel wapen
Z'n neus geplet tot gruis.

TWEEËRLEI PANNEKOEKEN.

Toen Stadhouder Prins Willem IV
(1711—1751) nog in Friesland woonde,
ging hij op zekere dag op de jacht met
enige Friese edellieden en zijn vriend
Onno Zwier van Haren, den bekenden
dichter en staatsman.

Het jachtgezelschap, van het lopen en
draven vermoeid, keerde op de late na-
middag weer huiswaarts, maar kon het
niet verder brengen dan tot aan de
Froskepolle, een grote herberg op een
half uur afstands van Leeuwarden.

Hier wilden zij eerst uitrusten. En

omdat zij niet alleen vermoeid, maar
ook hongerig waren, vroegen zij aan de
waardin, of zij hun ook wat te eten kon
geven.

„Ne!“ antwoordde de kasteleinsche,
„mar ik kin wol hwet strou for jimme
bakke!“ (ik kan voor jullie wel wat
pannekoeken bakken!“)

Gretig werd dit aanbod aangenomen,
temeer daar velen uit het jachtgezel-
schap in de mening verkeerden, dat de
waardin hen toch niet kende.

De vrouw bracht turf aan de haard
en weldra begon het vuur lustig te branden.
De edellieden schaarden zich in
een kring daar omheen. De Prins schoof
in 't hoekje op een leunstoel van den
ouden herbergier met zijn vriend Onno
Zwier naast hem.

Het beslag werd klaar gemaakt en de
pan op 't vuur gezet. Maar voordat de
vrouw het mengsel in de pan deed, keek
ze de gasten eens aan en vroeg: „Hwa
scil earst?“ („Wie zal eerst?“)

De vrouw meende: wie van u zal eerst
een pannekoek eten?

En voor deze vraag bestond een goede
reden. Want in vele Friese gezinnen,
vooral op het platteland, bestaat het ge-
bruik, dat men de pannekoeken één
voor één eet, zo heet uit de pan. Zodra
er een klaar is, wordt deze opgediend.

Onno Zwier, die er in de verste verte
niet aan dacht, dat de eenvoudige vrouw
hem of de andere heren kende, hernam:

„Wol, de man in 'e herdsherne!“ („Wel,
de man in 't hoekje van de haard!“)

De waardin keek den Prins eens aan,
glimlachte en knipte vertrouwelijk met
de ogen, alsof zij zeggen wou, dat zij wel
wist, wie die man in 't hoekje was. Daar-
op kreeg zij een schoteltje met verse
boter, haalde uit haar kabinet een zilve-
ren vork en uit de kast een potje met
fijne broodsuiker. Daarna ging zij bak-
ken, en wel een pannekoek zo dunnetjes
en lekker, dat de beste kok het haar niet
zou hebben kunnen verbeteren.

De Prins smulde dan ook niet weinig.
Hij at echter de pannekoek niet geheel
op, maar gaf een stuk ervan aan een der
andere heren, die niet anders dachten,
dan dat de vrouw ook voor hen zulke
flensjes zou bakken.

Maar deze vlieger ging niet op.
De waardin zette het schoteltje met
boter en het potje met suiker weg. Zij
borg ook de zilveren vork in het kabinet
en begon nu verder te bakken.

Maar nummer twee bakte zij in raap-
olie. Het werd een koek, zo dik en grof
en zwaar, dat er wel drie mensen genoeg
aan zouden hebben. Vervolgens deed zij
er een schepje stroop over en zette deze
pannekoek voor Onno Zwier neer.

De Friese edelman zette een erg zui-
nig gezicht, omdat hij niet hield van pan-
nekoeken in raapolie gebakken. Daarom
riep hij: „Frou! wij mei ek wol strou in
'e buter bakt!“ („Vrouw, wij lusten ook
wel pannekoeken in boter gebakken.“)

„Ja, ja!“ gaf de waardin ten ant-
woord, „oalje is for de feinten goeder
noach!“ („Olie is voor de knechten goed
genoeg!“)

Met deze woorden toonde zij heel
goed 't onderscheid te weten tussen den
Prins en de edellieden.

Doch dit zeggen beviel Onno Zwier
maar half. Hij stond reeds op 't punt met
een scherp antwoord van zich af te bij-
ten, maar ter wille van den Prins be-
dacht hij zich en hield een boze uitval
binnen.

De Prins echter had grote schik in 't
geval en maakte zich niet weinig vrolijk
over de slimheid van 't eenvoudige
vrouwtje.

En omdat de andere hoge heren niet
graag met een lege maag huiswaarts
keerden, bleef hun niets anders over,
dan de dikke raapolie-pannekoeken te
eten.

OOM BERTUS.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze innig
geliefde Echtgenoot, Broeder en Oom,

Dr. JACOB WILLEM WURFBAIN,

in den ouderdom van 53 jaar.

„Heuven“, Rheden (Post Velp).
„De Geldersche Toren“, J. S. WURFBAIN en Kinderen.
Spankeren.

„t Paviljoen“, Velp. 27 Juni 1939.

De begrafenis heeft plaats gehad op Vrijdag 30 Juni 1939
op de begraafplaats te Rosendaal (G.).

**STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ
„VECHT EN DIJK“**

Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

GARAGE P. DEIJS
TELEF. 200 - LUNTEREN

Verhuur
met en zonder chauffeur
STALLING - REPARATIE
CENTRALE VERWARMING

Firma G. JONGENBURGER
Hofleveranciers
Telefoon No. 44
ALPHEN a.d. RIJN
Houtskoolbriketten
en Houtskool

„DE GOUDSCHE PACKET“
B. J. VAN RHIJN, Gouda
Gouwe 52 - Telefoon 2388

Dag. autodiens van Gouda,
Schoonhoven, Waddinxveen,
Boskoop op Amsterdam.
Bestelhuis A'dam: N.Z. Voor-
burgwal 26, Tel. 44644—48273.

NIMRODSHUIS
H. P. BERGSTEIN

in de
Betouwstr. 33, Nijmegen
Wapens, munitie, messen
Sport- en hondenartikelen

Th. PASCAL
Brandstoffenhandel
OUDE SCHANS t.o. 12
AMSTERDAM
TELEFOON 46840

**DE
PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN**

**VLAGGEN - VAANDELS
INSIGNES**

Borduuratelier
C. Doncker

LEIDEN
Breestraat 159 - Telef. 20851

Firma KLAAS FOPPEN Rzn.
Arnemuiden (Zld.) - Tel. 19

Garn.-pellerij en Groothandel
Dagelijks verse gepelde en
ongepelde garnalen tegen
sterk concurrerende prijzen
Het beste adres
voor den groot- en kleinhandel

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsrct. of reizigersbezoek

KONINKLIJKE = BEGEER
INSIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

**AMSTERDAMSCH
ANTHRACIETHANDEL**
voorh. J. H. W. MAUS
Kantoor: Benthaniestraat 37
Telefoon No. 46119
Telef. na 18 uur No. 81188
AMSTERDAM

**BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.**
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK

Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 48, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschiechestr. 78, tel. 68114

**KOOPT
HONIG'S
BOUILLONBLOKJES**

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon.Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN

TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

**ZIEKENHUISVERPLEGING-
EN OPERATIEKOSTEN**
verzekert
tegen enkele centen per week

Leij's
Verzekering Maatschappij.

Langere verpleegduur:
60 dagen, ook bij besmettelijke
ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenver-
goeding.
Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore
der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan,
dat zeer loonend kan zijn voor
harde werkers.

**Wat kan de oorzaak zijn
van RIEKENDE ADEM,
BESLAGEN TONG?**

Het kan de verrotting zijn
van het afval van het
voedsel, dat door te on-
regelmatige ontlasting te
lang in de ingewanden
vertoeft. Om aan den adem
dien onverdraaglijken reuk
te ontnemen, moet men
den dagelijkschen stoel-
gang verzekeren.

De Purgeer- en Bloed-
zuiverende pillen van
Apotheker H. VAN AKEN,
specialist te Selzaete, zijn
het aangewezen middel.
Apotheker VAN AKEN'S
Purgeer- en Bloedzuive-
rende pillen veroorzaken
geen buikpijn, zij zuiveren
het bloed en geven het
nieuwe kracht.

Eischt om elk doosje de
handtekening H. v. Aken.
Verkrijgbaar bij apothekers
en drogisten in doosjes
van 60 cent.

Importeur
SCHULTE & THIEME
Middelburg. Postbus 55

**ADVERTEERT
IN DIT BLAD.**

MAAKT UW TOCHTEN OP 'n FONGERS

Rijdt veilig, rijdt Fongers, voor Uw veiligheid en voor Uw genoeg. Vraagt prijscourant.

Filialen: Amsterdam - Nassaukade 387, Arnhem - Bakkerstr. 5, 's-Gravenhage - Laan van Meerder-voort 97 a, Hoek Zoutmanstr., Groningen - Heere-weg 85, Leiden - Breestr. 85, Middelburg - Lange Delft 78, Rotterdam - Kipstr. 81

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM
LET OP! 1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
 Willemsparkweg 1, Tel. 20029
 Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
 IJSELMUIDEN Telef. 246 KAMPEN

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK
 WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF
LAREN N.H.
 Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel
 Telefoon 3068 Telefoon 3374

K. A. HAVELAAR
 MOERKAPPELLE (Z.H.)
 Specialiteit in:
 SCHOFFELMESSEN - STALEN ZWINGEN
 WIEDMACHINES - BOERENWAGENS OP
 LUCHTBANDEN - STALEN WINDMOLENS
 voor waterbemaling, stormzeker. Vraagt prijs.

VISSER & SMIT
 PAPENDRECHT
 BORINGEN, BRONNEN
 BUISLEIDINGEN
 BETONBOUW - HEIWERKEN

BOLNES — DIESEL
 N.V. Mach.fabr. „Bolnes”
 v.h. J. H. van Capellen
 Bolnes bij Rotterdam
 Telefoon 14398

Scheepswerf J. Vos & Zn.
 Winschoterdlep 199
 Tel. 1709. GRONINGEN
 Bouwt en repareert Schepen,
 Constructiewerken en
 Machinerieën. Mod. Ingericht

Voor BOUWEN en WONEN
NICO ROOS
 te BOLNES
 Telefoon 80 (Ridderkerk)

DE JONG'S

HAGELSLAG CHOCOLADE
 voor de Boterham
 DE EENIGE ECHTE

P. J. HECKER, DORDRECHT
 Voorstraat 257 - Telef. 4796
 Sinds ruim 25 jaar
 het adres voor
 prijzen op luxe en
 huishoudelijk gebied
 Verzending naar alle plaatsen

BERICHT voor de dames van
 al de B.V.L.-ers!
 Geachte Dames!
 Wilt U tot aller tevredenheid
 trakteren, neemt dan onze
 fijne Dê-Dê-Wafels
 Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
 DOEKUM B 24

GEEN LEKKAGE MEER !!
 A.T.B.-PASTA dicht alles:
 mastiek- en asfaltdaken,
 goten, dekstenen, enz.
 A.T.B.-PASTA is volkomen
 duurzaam, weerstaat hitte
 en koude en druipt niet af
 Ten Bruggencate's Oliehandel
 Broek op Langendijk - Tel. 48

Melkinrichting Hofstede
„RUNDERVREUGD”
 NEDERHORST DEN BERG
 Specialiteit in
ROOM en SLAGROOM

P. DE VOGEL Pzn.
 TELEFOON No. 53
 BERKEL EN RODENRIJS
 Huisbrand-
 en Industriekolen

J. Lindenbergh Czn.
 Wemeldinge
 Aannemer van Grond-
 en Waterwerken
 Wegenbouw

GARAGE „BOOIJ”
 FRANSCH Kerkstr. 20
 TELEFOON No. 778274
 VOORBURG

HET ADRES VOOR
 LUXE VERHUUR EN TAXI'S

Vraagt
 voor uw
Vereenigingsdrukwerk
 prijsopgaaf bij:
VAN BRUMMEN'S
 Drukkerij
 Alphen aan den Rijn

n.v. CARROSSERIEFABRIEK

VERHEUL
 AUTO-BUSSEN REIS-
 WAGENS
 WADDINXVEEN

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
 ROTTERDAM

L. VISSCHER - LISSE
 TELEF. 7527 SASSENHEIM
 Aannemer van straat-,
 rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

VICTOR HUGO
 Houthandel en Kistenfabriek
Fa. R. v. AALDEREN & ZOON
 HOOGVEEN — TELEFOON 75

Coöp. Zuivelfabriek
 en **Koren - Malerij**
„E M M E N”
NOORD-BARGE
 Leverancier van
Prima Zuivelproducten en
 Fourage-artikelen.

HET adres voor behandeling
 van Uw **Boekhouding**
 en **Belastingzaken** is:
A. BERGHOUT
 Kantoor: Kerkstraat 3, Berkel
 en Rodenrijs - Telef. 62 en 63
 PRACTIJK SINDS 1921

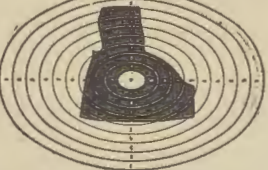
BERGHUIZER
PAPIERFABRIEK
 v/h. B. C. CRAMER
WAPENVELD

GOEDHART & WESTERBEEK
 AANNEMERS
 van
BOUWKUNDIGE WERKEN
 Oud-Diemerlaan 69
DIEMEN

FIRMA
JOH. LEKKERKERKER
 Aanneming van sloopwerken
 Handel in gebr. materialen
 Telef. 56817—51282
 's-Gravenw. 267, Rotterdam

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN
 bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”
 TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
 Concurrerende prijzen **Flugge levering**
 Speciaal adres voor **Woningbouw**

J. BAX'
GROOTHANDEL EN FABRIEKEN N.V.
WOUDRICHEM - TELEF. 5
 FABRIKANTEN VAN:
MARGARINE - SPIJSVETTEN
BAKKERSVETTEN - SPIJS-
OLIEN - ZACHT ZEEP
HARDE ZEEP - SODA
VRAAGT U EENS OFFERTE!!

Voor SCHIETSCHIJVEN
 en **Drukwerk**
 het voordeligst bij:
DRUKKERIJ VAN DER PEIJL
 TELEFOON 10 — YERSEKE

orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums,
Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.
GEBR. GREVENSTUK, TEL. 36488
 Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam
N.V. Centrale Handelsmij. Coevorden
 Telef. 14 en 128 Dir. J. Kuipers
 Depot Nourij en v. d. Lande, Deventer,
 en N.V. Galvé, Delft *Koloniale en grutters-
 waren en alle soorten
 veevoerders*

Houthandel en Kistenfabriek
Fa. R. v. AALDEREN & ZOON
 HOOGVEEN — TELEFOON 75

ALLES
 VAN EEN ANDER
 MAAR
KOLEN van SCHAAP
 SPOORSTRAAT 3
 DOELESTRAAT 4
ALKMAAR - TEL. 4052

Reist per A A A Busdienst
 naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
 Speciale Luxe Touringcars
 voor Gezelschappen
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
 Marktstraat 8 - Telefoon 2871

Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
 LEIDEN
 948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

't Is „**DE LELIE**”,
 die voor uw linnenkast
 zorgt, als een moeder
 voor haar kind.
Stoom en Chem. Wasscherij
 en Ververij „**DE LELIE**”
BERGEN OP ZOOM

U BEZOEKT GOES?
 Bezichtigt dan ook
„HET HOEKJE VAN GOES”
 waar U een prachtsortee-
 ring souvenir-artikelen en
 aardige cadeautjes vindt.
FIRMA BROEKSTRA - GOES
 hoek Koningin-Magdalenastr.

Te koop: 5.34 Dennenbosch
 nabij harden weg en electr.
 kabel, f 5000.—
 1/4 H.A. plm. 30-jarig **DEN-**
HUISTERREIN, nabij dorp en
 busverkeer, 20 cent per M2.
 Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203.

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN
 bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”
 TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
 Concurrerende prijzen **Flugge levering**
 Speciaal adres voor **Woningbouw**

J. BAX'
GROOTHANDEL EN FABRIEKEN N.V.
WOUDRICHEM - TELEF. 5
 FABRIKANTEN VAN:
MARGARINE - SPIJSVETTEN
BAKKERSVETTEN - SPIJS-
OLIEN - ZACHT ZEEP
HARDE ZEEP - SODA
VRAAGT U EENS OFFERTE!!

Voor SCHIETSCHIJVEN
 en **Drukwerk**
 het voordeligst bij:
DRUKKERIJ VAN DER PEIJL
 TELEFOON 10 — YERSEKE

orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums,
Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.
GEBR. GREVENSTUK, TEL. 36488
 Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam
N.V. Centrale Handelsmij. Coevorden
 Telef. 14 en 128 Dir. J. Kuipers
 Depot Nourij en v. d. Lande, Deventer,
 en N.V. Galvé, Delft *Koloniale en grutters-
 waren en alle soorten
 veevoerders*

Houthandel en Kistenfabriek
Fa. R. v. AALDEREN & ZOON
 HOOGVEEN — TELEFOON 75

C.M.V. DINKELLAND'S
ZUIVELPRODUCTEN
 TE LOSSER
DE BESTE
 Dir. J. B. KLEINE WIECHERINK

STOOM-, WASCH- EN
STRIJKINRICHTING
„AURORA”
 W. SPIERENBURG C.Wzn.
 Koningsweg 56 - Telef. 11165
UTRECHT
 Geheel naar de eischen des
 tijds ingericht.

L. BOOMSMA
 Bouwkundige - Makelaar
 Expert
 Administratie en onderhoud
 van vaste goederen
 Hypotheken - Assurantiën
 Nassaukade 118-119, A'dam W.
 Gem. Giro B 749
 Postchèque- en Girodienst 2870
 Tel. 82521 - 85421

N.V. Gebr. BOLSIOUS
 SCHIJNDEL
„ALPENGLOEI”
 Kaarsen- en Lichtenfabriek

GEBRS. BIJLOO
 Dagelijksche motorbootdienst
 Schiedam — Amsterdam
 Rotterdam—Vlaardingen v.v.
 Schiedam, Tel. 68646
AMSTERDAM, Tel. 30674

N.V. NEDERL. BASALT Mij
 ZAANDAM
 Vraagt ons prijs van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
 Levering op strengste keur

ASBEST-CEMENT PLATEN
EGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN
 Uit voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
 TELEF. 2841 - GORINCHEM

BLOEMENMAGAZIJN
 FIRMA
H. J. BARMENTLOO
 JAVA STRAAT 43
 DEN HAAG - TEL. 111561

Van Vollenhoven's
Lijnzaadkoeken
en Mengvoerders
ZIJN UITSTEKEND

WIJ bezorgen U met onze
 touringcars **prettige**
 en **billijke** vacantiereizen.
 Vraagt onze tarieven...
AUTOBUSBEDRIJF
VAN BERGEN HENEGOUW
ZOETERMEER
 Telef. 36, met doorverbinding

CHEVROLET
LUXE en TRUCKS 1938
 Talrijke verbeteringen
 Vraagt demonstratie
J. DE JONG - GOUDA
 Fluw, Singel 59 - Telef. 2824

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

„PRIMARIUS” — RIJWIELEN

V
R
A
A
G
T

RIJWIELFABRIEK — MEPPEL
V A N A F le klas uitvoering
f 43.50 Origineel torpedo

Telefoon
2491

PRIJSCOURANT

N.V. HOUTHANDEL
v.h. Fa. JACOB SPREIJ
ALPHEN AAN DEN RIJN
TELEFOON 36

Vuren, Grenen,
Lerkenhout, Triplex, Lijstwerk

GEBS. DE JONG

Motorboot- en autodiensten
Telefoon 306 - HEERDE

5 x wekel. dienst op R'dam—
Den Haag—Leiden; 2 x wekel.
dienst op Gron.—Maastricht;
2 x wekel. dienst op Breda.
DAGELIJKS naar UTRECHT

Stoomwasscherij „De Maas”

FIRMA
SCHREUDERS EN TROUW.
IJsselmonde

Verzending door het geh. land
TARIEVEN OP AANVRAAG

N.V. REEDERIJ DE IJSEL

A.M.I.J. (Automobil Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:

Rotterdam — Utrecht
Den Haag — Leiden — Delft

Automobielenbedrijf Spécial Chevrolet

D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

N. V. INGENIEURSBUREAU

„EKSTEEN”

Speciaal-bureau voor
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bilthoven

Goede waar behoort
geen krans ::
Vraagt onze tarieven,
ze zijn zeer billijk.

Stoomwasserij „Nederhorst”
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

Fa. Wed. H. VAN DAM

BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305

Scheepsluchtbanken en
ijzeren Scheepslaap-
kooien, - Stampwerk,
Plaatconstructie enz.

LEDERWARENFABRIEK DE VOLHARDING

POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM

SPECIALITEIT IN
MILITAIRE UITRUSTINGEN

WED. H. TROOST

ROTTERDAM
TELEF. 11606

- Aannemer van grond- en
bouwwerken
- Transporten door geheel
Nederland

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE

MOTORBOOTDIENST DELFT — ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457

Geldbelegging. Te koop mooi Landhuis

Voor 3 jaar op contr. verhuurd. Prijs f5650.-, vrij op naam.
Een dubbele villa, verhuurd voor f950.- p. j. Kooppr. f10.000.-,
vrij op naam. Mooi landhuis voor zelfbew. of geldbelegging.
Kooppr. f7800.-, vrij op naam. Hypotheek beschikbaar.
Inl. Bouwb. H. v. d. TOP, Park Paaschberg 1a, Ede, Tel. 258.

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF ZANEN VERSTOEP N.V.

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.

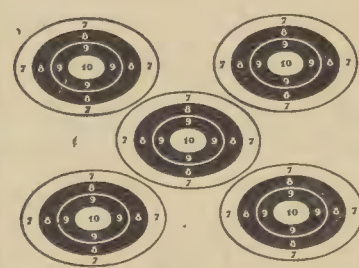
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal
vervaardigd schiet-
schijvencarton

N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ HOOGVEEN - TELEF. 57

- Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen
aan één onzer kantoren.
- Reizen in binnen- en buitenland verzorgen wij tegen
zeer billijke tarieven.
- De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel in-
gericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

Firma C. en S. VALKENBURG & Co. SCHERPENZEEL(Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN

KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183
Uniform- en Civiele kleding naar maat - Volledige garantie

DRINK:

REX

ZOETE MOST
(100% appelfap)

De alcoholvrije drank bij uitnemendheid
DE DRANK DIE U STEEDS FIT DOET ZIJN

VINK'S CONSERVENFABRIEKEN N.V., AFD. MOSTERIJ
HIEN - DODEWAARD, BETUWE.

ALMELO HOTEL

„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

AMSTEL HOTEL AMSTERDAM ZALEN

voor Vergaderingen en
Feestmaaltijden

HOTEL „MONOPOLE”

tegenover het Station
Tel. 4040 - Amersfoort
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN
Verwarme garage
vrij voor gasten
DIRECTIE VAN IPEREN

APELDOORN

HOTEL BLOEMINK

GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

DIEREN

Hotel „HOFZICHT”

Modern Comfort
Prima Keuken
Expl. E. H. GALAMA

„HET VOLKSPARK”

TELEF. 2782 - ENSCHEDE

De mooiste en grootste zalen
voor het geven van
feesten en partijen

Restaurateur A. MULSTEGE

Café-Restaurant Suisse

Heerestraat no. 26
Groningen

't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse

Prima consumptie
Prijzen billijk

Hotel „de Schouwsche Boer”

Telefoon 28 - Haamstede

Aanwezig groote speeltuin
met tennisbaan - Gelegenheid
tot het geven van feesten,
diners en vergaderingen.

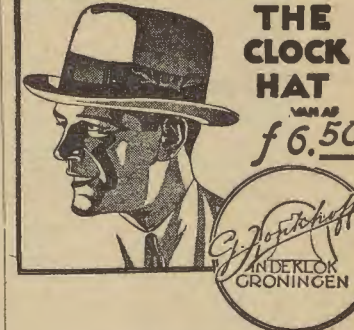
NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP

ROTTERDAM - v. d. Duijnstraat 50 - Franciscastraat 17-27
GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778
AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

VAN RIJN'S UTRECHT DE BESTE MOSTERD

THANS DE POPULAIRE HOED

WILLEM II SIGAREN

„Fermitan”

het zeker werkend
middel tegen
spoel-, made-, maag-, en andere
ingewands-
wormen

zoowel bij volwassenen als bij
kinderen. 85 cent bij Apothekers
en Drogisten. „Fermitan” wordt
door de Nederlandsche wet be-
schermtd.

Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela.

PUDDINGEN MERK AJP

HERENPAK REINIGEN f2.- STOMEN

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

N.V. AANNEMING MIJ.

J. P. v. EESTEREN

BOUW- EN GEWAPEND
BETONWERKEN

ZUIDBLAAK No. 22

ROTTERDAM. Tel. 23100

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

MILITAIRE TENTOONSTELLING „ONS LEGER“

De spanning in de wereld heeft velen in ons vaderland tot het inzicht gebracht, dat wij ons onvermijdelijk weerbaar moeten maken en dat wij, teneinde den achterstand in onze weerbaarheid spoedig in te halen, ons groote geldelijke en persoonlijke offers moeten getroosten.

In 't voorbijgaan zij de wensch uitgesproken, dat dit inzicht moge leiden tot een duurzame zorg voor onze landsverdediging, ook als het gevaar schijnt te zijn geweken. Men vergeete dan niet, welk een, bijna bovenmenselijke inspanning in deze tijden van ons legerbestuur, in het bijzonder van onzen onvermoeibaren Minister van Defensie, wordt geëischt om goed te maken, wat voorheen werd verzuimd.

Intusschen, de inspanning is waarlijk niet vergeefs!

Er is, om te beginnen, een frissche geest in onze weermacht gekomen en daarom is het zoo goed gezien, weermacht en volk veelvuldig met elkaar in aanraking te brengen. Wij weten, tot onze vreugde, dat de Commandant van het Veldleger hiertoe geen gelegenheid laat voorbij gaan. Wij meenen ons niet te vergissen, als wij beweren, dat de indrukwekkende wapenschouwing op 29 Augustus 1938 voor H.M. de Koningin een gevolg geweest is van de desbetreffende voorstellen van Luitenant-Generaal J. J. G. Baron v. Voorst tot Voorst.

Nadat dan, op deze wijze, het levende element der weermacht aan den volke was vertoond, meende de Comm. v. h. Veldleger, dat de Nederlanders nu ook eens kennis moesten nemen van hetgeen het Legerbestuur had verricht voor het op peil brengen van de materiele strijdmiddelen, dus voor de bewapening en de uitrusting van het leger.

Zoodra de Generaal voor dit denkbeeld de aandacht had gevraagd van het bestuur der Kon. Ned. Ver. „Ons Leger“, en zoodra dit de toestemming van

Z.Exc. den Minister van Defensie had verkregen, toog het — dat spreekt vanzelf — met groote liefde aan dit omvangrijke werk en maakte plannen voor een uitgebreide militaire tentoonstelling.

Van den aanvang af was de opzet der tentoonstelling, die in de hallen en op het buitenterrein van „Houtrust“ te 's-Gravenhage wordt gehouden:

1. Getoond moet worden, tot welk peil de bewapening en de uitrusting der landmacht zijn opgevoerd; daartoe zal door de goede zorgen van het Departement van Defensie, het moderne materieel, hetwelk thans bij de landmacht in gebruik is, op deskundige en leerzame wijze worden tentoongesteld.

Opdat zulks inderdaad op deskundige en leerzame wijze zal geschieden, heeft de Commandant van het Veldleger daarvoor een militaire commissie benoemd onder voorzitterschap van den Generaal-Majoor Jhr. J. Th. Alting van Geusau. Leden dezer commissie zijn: Kolonel P. W. Scharroo, Luit.-Kolonel J. van Voorthuysen, Luit.-Kolonel H. C. van der Bijl, Luit.-Kolonel W. J. Rijkens, Ritmeester A. D. C. van der Voort van Zijp, Kapitein E. E. T. Dulfer; aan welke commissie is toegevoegd de 1ste secretaris van „Ons Leger“, Reserve-Luit.-Kolonel W. J. M. Linden.

2. Tevens zal er de aandacht op worden gevestigd, op welk een uitgebreide schaal de Nederlandsche industrie medewerkt aan de bewapening en uitrusting van ons leger. Een afzonderlijke stand zal een denkbeeld kunnen geven van de goede samenwerking tusschen de Artillerie-Inrichtingen en onze particuliere industrie. Uit de verschillende inzendingen kan bovendien de gevolgtrekking worden gemaakt, dat een belangrijk deel der begrootingsgelden, welke aan de landsverdediging worden besteed, door Nederlanders worden verdiend.

3. Daar het uiteraard onvermijdelijk is, dat ook in het buitenland oorlogsmateriaal wordt aangeschaft, is ook, zij het in beperkte mate, gestreefd naar deelneming van buitenlandsche fabrieken, mede om eenzijdigheid bij de inzendingen te voorkomen.

Het had aanvankelijk in de bedoeling gelegen, legerdemonstraties op het buitenterrein aan de tentoonstelling te verbinden. Om verschillende redenen moest dit plan worden opgegeven. Eén dier redenen — op zichzelf al afdoende — was, dat het terrein niet kon worden gemist voor de opstelling van groote voorwerpen, die in de hallen moeilijk of niet een plaats kunnen vinden.

Er is zeer hard gewerkt om deze tentoonstelling in elkaar te zetten. Waarschijnlijk vermoedt niet iedereen, wat aan zulk werk vast zit; maar de Tentoonstellings-Commissie (dat is het Dag. Bestuur van „Ons Leger“) kan niet nalaten hier een woord van welgemeende hulde te richten tot den directeur der tentoonstelling, den heer C. W. van Hasselt, die met grooten ijver en met kennis van zaken de commissie heeft bijgestaan.

Moge de tentoonstelling een talrijk bezoek trekken — ook hiervoor is al het mogelijke gedaan, o.a. in samenwerking met de Nederlandsche Spoorwegen — en moge zij dus medewerken tot verlevendiging en, waar nodig, tot opwekking van de weerbaarheidsgedachte bij het Nederlandsche Volk, opdat dit zijn plaats als vrije, zelfstandige natie in de rij der volkeren zal kunnen handhaven.

K. E. OUDENDIJK.

* * *

Naar aanleiding van ingekomen vragen omtrent het bezoeken van de Militaire Tentoonstelling „Het Leger“, welke gehouden wordt van 1 tot en met 16 Juli

1939 op Houtrust te 's-Gravenhage, moge worden meegedeeld, dat de Tentoonstelling is geopend van 10 tot 22 uur. De toegangsprijs bedraagt f 0.30 met inbegrip van sted. belasting. Voor groepen van minstens 20 personen wordt slechts f 0.20 per persoon berekend. Voor militairen beneden den rang van sergeant bedraagt de toegangsprijs (mits gekleed in uniform) f 0.10. Voor kinderen beneden 10 jaar f 0.20 en voor werklozen (mits in groepsverband) f 0.10.

Aan leden van de Koninklijke Nederlandsche Vereeniging „Ons Leger“ wordt éénmaal gratis toegang verleend op vertoon van de lidmaatschapskaart 1939, welke daartoe aan het loket moet worden afgestempeld.

Indien groepen de Tentoonstelling willen bezoeken verdient het aanbeveling, dat dit te voren wordt aangekondigd. Daarbij kan worden opgegeven of men te voren een korte voorlichting wenscht, waartoe in de vergaderzaal gelegenheid bestaat, terwijl tevens te voren moet worden meegedeeld, of men wenscht te worden rondgeleid. Een en ander is bij grooten toeloop afhankelijk van het beschikbare personeel, zoodat dringend verzocht wordt eventueel groepsbezoek te voren mede te deelen (schriftelijk) aan den Directeur van de Tentoonstelling ten kantore van Houtrust, 's-Gravenhage.

Uiteraard kan niet alle bezoek worden samengedrongen op enkele middagen, zoodat voorkeur gegeven wordt aan de morgenuren van de dagen in het begin van elke week, bijv. 3, 4, 5, 10, 11 en 12 Juli a.s.

Aan vele stations der Nederlandsche Spoorwegen worden op bepaalde dagen goedkope retours afgegeven, welke op de tentoonstelling moeten worden afgestempeld. Voor de data en de prijzen informeer men bij het station van de plaats uwer inwoning.

SCHIETWEDSTRIJD

OP DE TENTOONSTELLING

Gedurende de Militaire Tentoonstelling „Het Leger”, te houden op „Houtrust” van 1 t/m 16 Juli 1939, te 's-Gravenhage, zal er een schietwedstrijd in het Tentoonstellingsgebouw worden gehouden, op buks en K.S.O. geweer op 12 M.

Leider: H. W. Blomjous, Denneweg 75, 's-Gravenhage, Telefoon Nr. 112760, lid van de Nationale Afdeeling van de Wedstrijdcommissie van de Koninklijke Vereeniging van Nederlandsche Scherp-schutters in Nederland, gevestigd te 's-Gravenhage.

De wedstrijden worden gehouden van v.m. 10 tot 22 uur n.m.

De schietbaan is des Zondags gesloten.

INDEELING DER WEDSTRIJDEN.

A. Buks.

1. Korpswedstrijd a. b. c.
2. Personeele Wedstrijd.
3. Vrijebaan Wedstrijd.

B. K.S.O. geweer.

1. Korpswedstrijd a. b. c.
2. Personeele Wedstrijd.
3. Vrijebaan Wedstrijd.

C. Geluksbaan op beide wapens.

Algemeene bepalingen.

Bezoekers van de Tentoonstelling die niet wenschen deel te nemen aan den eigenlijken wedstrijd, worden in de gelegenheid gesteld tijdens de wedstrijden te schieten, zowel met buks als met K.S.O. geweer tegen betaling van f 0.15 per 3 schoten. **Patronen gratis.** Zij, die 3 maal 3 schoten afgeven, ontvangen als herinnering het kleine model van de Legermedaille.

Wapenen.

Zijn op de banen aanwezig. Flobert buksen en K.S.O. geweer ingericht voor Bosquette patronen 6 mm.

Munitie.

De munitie voor de wedstrijden zal op de banen verkrijgbaar zijn à 1 cent per stuk.

Schijfbeeldens.

Voor de afdeeling A. knielende houding K.V.v.N.S. met 5 of 6 afzonderlijke visuels, waarvan op elk visueel één schot gelost wordt. Telling 1—10.

Voor de afdeeling B. op schijf K.M.A. telling 8—12 met 3 of 5 visuels.

Afdeeling C. gelukschijf.

Schietkaarten.

Zij, die aan den wedstrijd wenschen deel te nemen, zijn gehouden, zich vóór af te laten inschrijven en zich van de benodigde schietkaarten te voorzien. Kaarten, welke niet zijn verschoten, worden niet teruggenomen.

Prijsuitreiking.

Voor de Personeele Wedstrijden zullen minstens 10 kunstvoorwerpen, voor iedere afdeeling, beschikbaar worden gesteld, waaruit de betrokken winnaars in volgorde van hun rangschikking kunnen kiezen. Bij voldoende deelname wordt dat aantal uitgebreid. Prijsuitreiking zal worden gehouden uiterlijk 10 dagen na afloop van den wedstrijd. De kunstvoorwerpen worden genummerd naar hun waarde, waarna de betrokkenen in rangschikking kunnen kiezen.

Extra prijzen.

Voor maximum Vrijebaan Buks.
Voor maximum Vrijebaan K.S.O.

Voor 100 op de Geluksbaan wordt een herinneringsspel klein model Legermedaille beschikbaar gesteld.

Aan elken deelnemer aan den wedstrijd kan deze slechts eenmaal worden uitgereikt.

Bijzondere extra-prijzen worden op de baan bekend gemaakt.

Correspondentie.

Alle correspondentie den wedstrijd betreffende te richten aan den heer H. W. Blomjous, Denneweg 75, Den Haag, Telefoon 112760.

Programma.

Afd. A. 1 Buks. Korpswedstrijd, max. 250 punten. Inleg f 1.— per 5-tal.

Opengesteld voor: Detachementen van Leger en Vloot, Schietvereenigingen, Burgerwachten, Bijzondere Vrijwillige Landstorm.

Elke organisatie kan zich doen vertegenwoordigen door een onbeperkt aantal vijftallen, maar kan slechts voor één prijs in aanmerking komen.

Ieder Korpsschutter doet één serie van 5 opeenvolgende schoten. (Max. 50 punten). Voor ieder 5-tal kunnen bij de inschrijving dadelijk 2 reserves worden opgegeven die bij verhindering van Korpsschutters mogen invallen, mits zij niet reeds in een ander 5-tal aan dezen wedstrijd hebben deelgenomen.

Indeeling:

- a. Detachementen van Leger en Vloot.
- b. Schietvereenigingen, Burgerwachten.
- c. Korpsen van der Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Rangschikking.

- a. Naar de meeste punten.

- b. Naar de beste laagste, voorlaagste enz. serie.
- c. Naar het beste laagste, voorlaagste enz. schot.
- d. Naar het lot.

Prijzen.

- 1e prijs: Verguld Zilveren Medaille.
- 2e prijs: Zilveren Medaille.
- 3e prijs: Zilveren Medaille.

Totaal aantal medailles is 1/3 van het aantal deelnemende 5-tallen.

A. 2 Buks. PERSONEELE WEDSTRIJD. Max. 50 punten. Inleg f 0.50.

Ieder schutter doet een serie van 5 opeenvolgende schoten. Meent een schutter op grond van de door hem behaalde resultaten in aanmerking te komen voor een prijs, dan kan hij nog een serie ad f 0.25 schieten. Deze geldt slechts als steunserie. De steunkaart is aan het kantoor verkrijgbaar op vertoon van de geschoten Personeele serie. Veteranen (60 jaar of ouder) schieten desgewenscht 6 schoten, waarvan de beste 5 tellen (ook voor de steunserie).

Deze bepaling geldt eveneens voor dames die aan dezen wedstrijd deelnemen.

Rangschikking.

- a. Naar het hoogste aantal punten.
- b. Naar de hoogste steunserie.
- c. Naar het beste laagste voorlaagste schot der serie.
- d. Naar het beste laagste, voorlaagste schot der steunserie.
- e. Naar het lot.

Prijzen.

Minstens 10 kunstvoorwerpen. Bij voldoende deelname wordt dit aantal uitgebreid.

A. 3. VRIJE BAANWEDSTRIJD.

Max. 90 punt. Inleg voor iedere serie van 3 schoten f 0.20.

Rangschikking.

- a. Naar het hoogste totaal in 3 series.
- b. Naar het minste verschil tusschen de hoogste en laagste der series.
- c. De hoogste steunseries.
- d. Naar het lot.

Prijzen.

60% van den inleg wordt als volgt verdeeld.

1e prijs:	10%	van die 60%
2e	8%	" " —
3e	7%	" " —
4e	6%	" " —
5e	6%	" " —
6/7	5%	" " —
8/9	4%	" " —
10/11	3%	" " —

12/15 pr.	2½%	van die 60%
16/19	2%	" " —
20/26	1½%	" " —
27/31	1%	" " —
32/35	¾%	" " —
36/40	½%	" " —

Afd. B. K.S.O. geweer.

B. 1. KORPSWEDSTRIJD.

Inleg, bepalingen, rangschikking, prijzen enz. als bepaald voor afdeeling A. 1 met dien verstande dat het max. aantal punten 60 is.

B. 2. PERSONEELE WEDSTRIJD.

Inleg enz. als bepaald voor Afd. A. 2. Max. aantal punten 60 per serie.

B. 3. VRIJE BAANWEDSTRIJD.

Inleg enz. als bepaald voor Afd. A. 3. echter max. in drie series 108 punten.

Afdeeling C. GELUKSBAANWEDSTRIJD.

Inleg f 0.15 per serie van 3 schoten. Ieder deelnemer kan een onbeperkt aantal series à 3 schoten verschieten.

Rangschikking.

- a. Naar de meeste punten in 5 schoten.
- b. Naar het minste verschil tusschen hoogste en laagste van deze 5 schoten.
- c. Naar het minste aantal schoten.
- d. Naar het lot.

Prijzen.

Minstens 10 kunstvoorwerpen.

Slotbepaling.

Voor zoover niet anders wordt aangegeven, wordt geschoten onder de bepalingen zooals deze zijn omschreven in de regeling van het schietwezen van de Koninklijke Vereeniging van Nederlandsche Scherp-schutters.

TENTOONSTELLING „HET LEGER”

HOUTRUST

DEN HAAG

1 TOT EN MET 16 JULI 1939
Geopend 10—22 u s Zondags 13—17 u.
Toegangsprijs f. 0.30 (met inbegrip v. sted. bel.)
DOORLOPEND SCHIETWEDSTRIJDEN
PER SPOOR NAAR DEN HAAG
MET GOEDKOOPE RETOURKAARTEN
Verrijgbaar aan alle stations.

Om den Generaal-Insinger-beker

Nationale Schietwedstrijd te Utrecht

De schietuitkomsten beter dan in 1938

Oud-Minister Deckers reikt de prijzen uit

Zaterdag 24 Juni: nationale schietwedstrijd op het fort aan de Biltstraat te Utrecht, de jaarlijksche strijd om den Generaal-Insinger-wisselbeker, scherp op 100 M., 15 schoten, max. 750 punten.

De Generaal-Insinger-beker was aanvankelijk in bezit van het landstormkorps Groningen. Het vorig jaar wist het korps Zeeland beslag op den beker te leggen met niet minder dan 704 punten. Welk korps zou dit jaar de winnaar worden?

Deze jaarlijksche wedstrijd, waaraan alle landstormkorpsen uit het land mededoen, is een meting van krachten, die de schietvaardigheid zéér bevordert, en een vergelijking met de behaalde resultaten van het vorig jaar leert, dat in het algemeen thans beter geschoten is. De Veluwzoom, die het vorig jaar 667 schoot, won dit jaar den beker met 708 punten, een vooruitgang met niet minder dan 41 punten; Zeeland, dat den beker moest afstaan deed dat op zeer eervolle wijze en schoot slechts een punt minder dan het vorig jaar (1938: 704; 1939: 703).

Uitslag 1938.

We laten, ter vergelijking nog even de revue passeeren van de puntentallen van het vorig jaar: Zeeland 704; West-Brabant 691; Veluwe 691; N.-H. Waterlinie 674; Z.-H.-West 668; Veluwzoom 667; Groningen 665; de IJssel 661; de Meijerij 656; Friesland 654; Twente 639; Kennemerland 638; Limburg 626; Rotterdam 624; Gouda 619; St. van Amsterdam 619; Drente 619; Alkmaar 607; Dordrecht 595; Vollenhove 591 en Monden der Maas 590 punten.

De ochtend.

Tegen 10 uur waren we op de banen. Er was een fleurige versiering aangebracht met tientallen vlaggen. Maar het weer werkte niet mede, een ietwat gedempte lucht met kans op regen. De vlaggen hingen slap neer. Maar ook kans op regen weerhoudt de wedstrijdsschutters niet en het kaartenbureau werkte, evenals het vorige jaar, perfect. Alkmaar en Zuid-Holland: West waren het eerst aan de beurt, en zoo ving de strijd om kwart over 10 aan, zonder eenig ceremonieel, zoodat de schutters niet werden afgeleid.

Even daarna kwam wat wind doorzetten. Vroolijk wapperden de vlaggen. De zon kwam, zij het voorzichtig, door, en de luidsprekers — die uitstekend gewerkt hebben! — zorgden voor een onbekommerde vroolijkheid.

Allen waren in actie. Het kaartenbureau met vlugge krachten; de tent, waar de uitslagen verwerkt werden, met adj. o.o. H. Ph. Vasmel, plaatselijk leider van de B.V.L.-afd. Utrecht II en de heeren Rusconi en Rietveld; de laatste plaatselijk leider van Utrecht I; de baancommandanten, onder algemeene leiding van Res. Kapitein Verhoeven. Hier zagen wij aan 't werk o.m. de reserve-tweede-luitenants J. J. in der Maur, H. J. Steenge, G. A. van Straten en W. A. C. Walraven.

De wedstrijdcommissie, waarbij Overste Baan en Kapitein Mr. van Geldorp Meddens leidende functies vervulden,

„De Veluwzoom” won den Beker met 708 pt. (max. 750); hoogste schutter E. van Hal (Lunteren) met 146 punten (max. 150).

had alles zoo goed geregeld, dat slechts een enkele maal ingegrepen moest worden, wanneer de komende schutters te veel op een en dezelfde baan wilden schieten.

Van de Nationale Landstorm Commissie waren reeds enkele heeren aanwezig. We merkten op Res. Kapitein G. F. Boulogne, secretaris dezer commissie, zoomede de heeren Kolonel Eggink, Van Sitteren en Eijssenck.

Tegen half 11 kwam „de generaal”! De voorzitter van de N.L.C., Luit.-Generaal Duymaer van Twist was in gezelschap van de heeren oud-Minister Deckers en Generaal-Majoor De Iongh met zijn adjudant, Luitenant Brinkman.

Natuurlijk trok de bedrijvigheid op de banen aller aandacht, vooral, toen reeds om 11 uur op „het bord” de eerste uitslagen verschenen.

De stand om 11 uur.

Korpswedstrijd: No. 1 Alkmaar met 635 punten.

Personeele baan: 1. C. Anbeek, Veenendaal, 140; 2. B. P. C. Schregel, Den Haag, 140; 3. C. Besteman, Alkmaar 137; 4. H. Breehms, Voorburg, 137; 5. A. Dingemans, Doorn, 136; 6. Pluim, Elspeet, 136; 7. B. E. A. Strijbosch, Haarlem, 132; 8. J. H. v. d. Veen, Den Haag, 132; 9. Hopster, Nunspeet, 132; 10. C. J. Slaoenster, Hoorn, 132.

Deze uitslagen zouden natuurlijk nog belangrijke veranderingen ondergaan. Maar toch was uit deze gegevens reeds iets af te leiden. Alkmaar had in 1938: 607 punten geschoten en was dus met niet minder dan 28 punten vooruit gelopen. Het teekende zich reeds af, dat het een felle strijd zou worden.

Een uur later kwam de uitslag van 12 uur. Reeds 6 vijftallen hadden afgeschoten en Alkmaar moest de zeer bevoorrechte positie, die het gedurende een uur ingenomen had, afstaan. De uitslagen van de korpswedstrijden waren nu: 1. Zuid-Holland: West 683; 2. Veluwsch Verband 678; 3. Nieuwe Holl. Waterlinie 670; 4. Rotterdam 659; 5. Kennemerland 656; 6. Alkmaar 635.

Maar ook deze uitslagen waren slechts voorloopig. De wedstrijd ging door en ook tal van verder afgelegene landstormverbanden kwamen binnen. De korpsen, die reeds afgeschoten hadden, prezen zich gelukkig, omdat het tot dusver vrij droog gebleven was. Hun kansen stegen, zoo meenden velen, nu een fijne motregen begon door te zetten. Maar ondanks den regen zouden de beste korpsen nog komen . . .

De stand om 13 uur.

Korpswedstrijd: 1. Veluwzoom met 708 punten, 4 punten meer dan het maximum van het vorige jaar; 2. Zuid-Holland: West met 683 pt.

Personeele baan: L. E. van Hal, Lunteren, 146; 2. N. de Winkel, De Steeg, 142; 3. E. v. 't Hoff, Lunteren, 142; 4. J. M. Bakker, Scheveningen, 141; 5. A. Braamker, Dordrecht, 141; 6. C. Anbeek, Veenendaal, 140; 7. B. P. C. Schregel, Den Haag, 140; 8. A. van Steenberg, Ede, 140; 9. B. H. Isings, Badhoevedorp, 140; 10. W. Ceelen, Den Haag, 139; 11. N. P. Bakker, Dordrecht, 139; 12. G. Hoogebeem, Voorthuizen,

138; 13. J. Koelewijn, Spakenburg, 138; 14. A. Jochems, Ede, 138 en 15. T. C. Boot, Gouda, 138.

Bezoek.

Natuurlijk heeft de wedstrijd heel wat bezoek getrokken. We zagen er den voorzitter, de commandanten, de secretarissen der verschillende gewestelijke verbanden. Onder hen merkten we op Kolonel Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, Dr. I. H. J. Vos, lid van de Tweede Kamer, den heer H. Amelink, lid van de Tweede Kamer, Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, oud-burgemeester van Brielle en Mr. J. J. P. C. van Kuyk, Burgemeester van Veenendaal.

De einduitslag.

De Generaal-Insinger-wisselbeker is met 708 punten gewonnen door den Veluwzoom. De schutters van dit vijftal waren A. van Steenberg, Ede, 140; A. Jochems, Ede, 138; E. van Hal, Lunteren, 146; N. de Winkel, De Steeg, 142 en E. van 't Hoff, Lunteren, 142. Zeeland werd 2 met 703 punten en De Meijerij werd 3 met 700 punten. De hoogste schutter was E. van Hal, Lunteren, met 146 pt. (max. 150 pt.).

Voor den totalen uitslag verwijzen wij naar bijgaanden staat.

Direct na afloop werden de prijzen uitgereikt. De voornaamste prijzen werden door Mr. Dr. Deckers, lid van de Nationale Landstorm Commissie, uitgereikt; de overige door Kolonel Van Ingen Schouten, voorzitter van de wedstrijdcommissie. Na afloop hiervan heeft Dr. Deckers nog een goedvolopwekkend woord gesproken en gewezen op de groote kracht, die er van ons Instituut in deze moeilijke dagen op ons geheele land uitgaat.

En hiermede hoort deze sportieve wedstrijd weer tot het verleden.

UITSLAGEN.

1. „VELUWZOOM”, 708 pt.

	Pt.
1. E. van Hal, Lunteren	146
2. E. van 't Hoff, Lunteren	142
3. N. de Winkel, De Steeg	142
4. A. v. Steenberg, Ede	140
5. A. Jochemsen, Ede	138
Reserve: G. Scheper, Arnhem	137

2. „ZEELAND”, 703 pt.

1. J. de Jager, Kloetinge	145
2. P. C. Drijgers, 's Heer Abtskerke	143
3. J. de Graaf, St. Maartensdijk	140
4. J. Rouw, Goes	139
5. S. de Roo, Vrouwenpolder	136
Reserve: O. Koster, Kruijningen	135

3. „MEIJERIJ”, 700 pt.

1. J. F. Setz, 's-Hertogenbosch	145
2. C. Buitenhuis, Vught	143
3. J. L. v. d. Griendt, Den Bosch	139
4. J. N. Berkelman, Vught	137
5. J. v. d. Heuvel, Deurne	136
Reserve: G. Nelemans, Deurne	133

4. „WEST-BRABANT”, 786 pt.

1. W. Leenders, Bergen op Zoom	145
2. W. G. Naber, Breda	144
3. W. Hilt, Breda	138
4. A. H. Hazen, Bergen op Zoom	132
5. P. Zopfi, Oosterhout	128
Reserve: M. Talboom, Bergen op Z.	140

5. „ZUID-HOLLAND : WEST”, 683 pt.

1. J. M. Bakker, Scheveningen	141
2. B. P. L. Schregel, Den Haag	140
3. W. Ceelen, Den Haag	139
4. H. Breehms, Voorburg	137
5. H. Mostert, Voorburg	126
Reserve: J. H. v. d. Veen, Den Haag	132

6. „DORDRECHT”, 680 pt.

1. A. Braamker, Dordrecht	141
2. N. P. Bakker, Dordrecht	139
3. A. de Wit, Dordrecht	137
4. J. Plomp, Dordrecht	136
5. A. C. de Wit, Dordrecht	127
Res.: H. v. Dijkhuizen, Dordrecht	132

7. „VELUWSCH VERBAND”, 678 pt.

1. G. Hoogebeem, Voorthuizen	138
2. C. Pluim, Elspeet	136
3. Haspers, Ermelo	136
4. E. Zandbergen, Voorthuizen	135
5. W. Pater, Barneveld	133
Reserve: Hopster, Nunspeet	132

8. „STELLING VAN AMSTERDAM”, 678 pt.

1. B. H. Isings, Badhoevedorp	140
2. R. de Vries, Nigtevecht	136
3. A. Keet, Amsterdam	135
4. J. v. d. Spek, Badhoevedorp	134
5. H. Verkerk, Amsterdam	133
Res.: J. J. T. Moolenveldt, A'dam	111

9. „IJssel”, 671 pt.

1. J. Meijer, Deventer	143
2. W. H. Lankwaarden, Apeldoorn	140
3. J. H. v. Goor, Brummen	137
4. L. H. L. Lunenberg, Zutphen	126
5. J. Nijhof, Schalkhaar	125
Reserve: J. M. de Witte, Deventer	123

10. „GRONINGEN”, 671 pt.

1. Th. J. Jansen, Weiwerd	138
2. A. Datema, Stedum	138
3. H. Agema, Oldenhove	136
4. D. W. Rustema, Baflo	135
5. F. Wiersma, Oldenhove	124
Reserve: J. Goosen, Wildervank	140

11. „NIEUWE HOLL. WATERLINIE”, 670 pt.

1. C. Anbeek, Veenendaal	140
2. J. Koelewijn, Spakenburg	138
3. A. Dingemans, Doorn	136
4. G. J. Weverwijk, Utrecht	137
5. T. v. Beek, Veenendaal	119
Reserve: B. Hartog, Spakenburg	130

12. „ROTTERDAM”, 659 pt.

1. G. F. Vogels, Rotterdam	138
2. P. v. d. Akker, Rotterdam	137
3. N. Sluimer, Rotterdam	133
4. C. Thoutenhoofd, Rotterdam	129
5. J. de Braver, Rotterdam	122
Reserve: A. Zeemeijer, Rotterdam	130

13. „DRENTE”, 659 pt.

1. G. Reinkingh, Assen	145
2. N. Geerts, Assen	139
3. T. J. Bosker, Assen	133
4. B. Padding, Koekange	133
5. J. Nijmeijer, Koekange	109
Reserve: H. J. Knol, Havelte	125

14. „KENNEMERLAND”, 656 pt.

1. S. v. Asten, Haarlem	135
2. B. E. A. Strijbosch, Haarlem	132
3. J. J. v. Koperen, Haarlem	130
4. J. v. d. Weiden, Heemstede	130
5. D. W. Duiker, Haarlem	129
Reserve: W. Oosterhof, Santpoort	124

15. „TWENTE”, 653 pt.

1. S. Oegema, Dedemsvaart	134
2. L. O. Pover, Enschedé	132
3. A. de Roo, Almelo	131
4. J. Schipper, Dedemsvaart	128
5. J. Vrieling, Dedemsvaart	128
Reserve: W. H. Kienhuis, Rijssen	132

16. „VOLLENHOVE”, 648 pt.

1. R. v. d. Meulen Gzn., Zwartsluis	139
2. P. Stegeman, Staphorst	135
3. A. Rodder, Staphorst	131
4. S. v. d. Sloot, Zwartsluis	126
5. H. v. d. Belt, Zwartsluis	117
Reserve: J. Petter, Rouveen	131

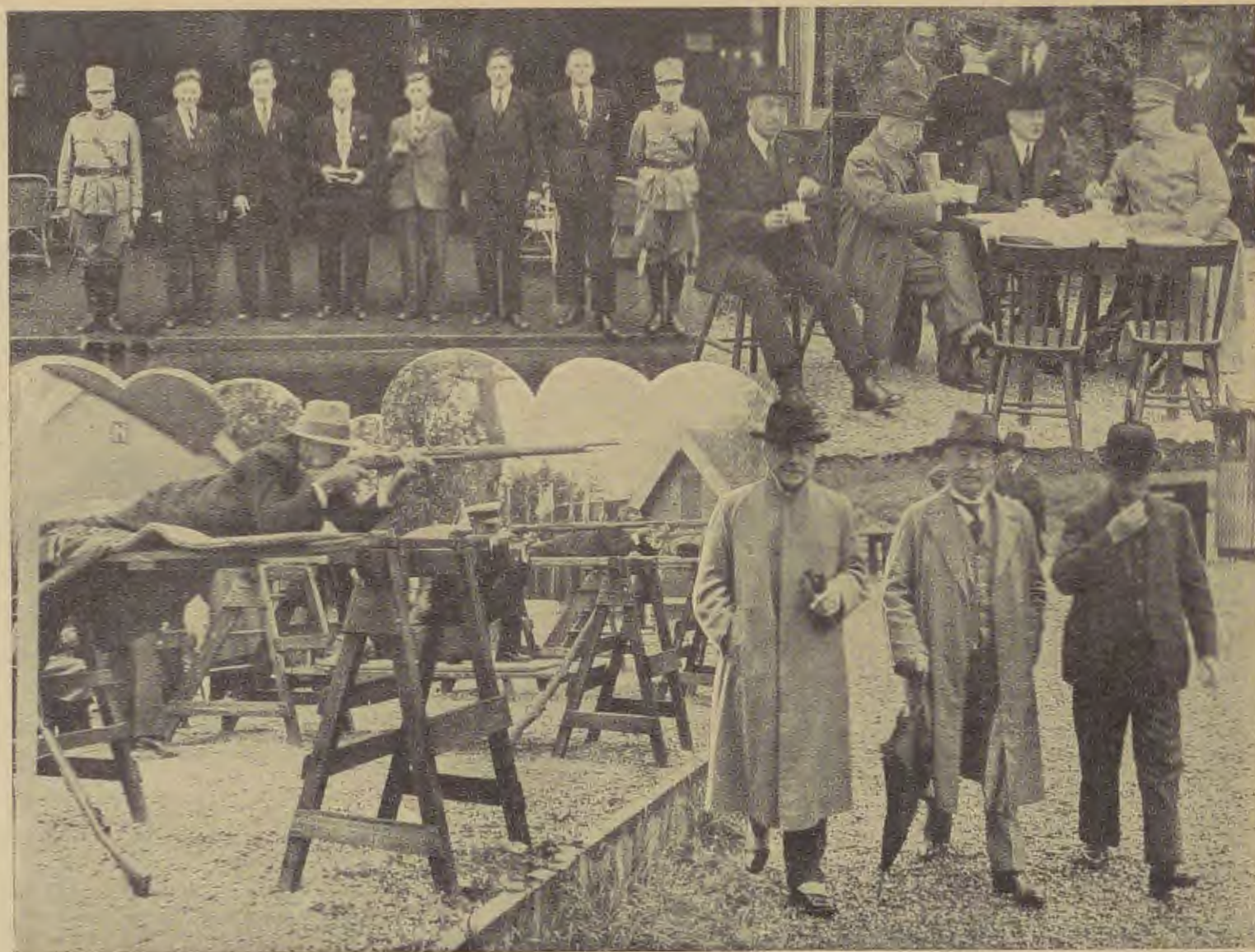
17. „GOUDA”, 645 pt.

1. T. C. Boot, Gouda	138
2. J. P. v. d. Bree, Oudewater	137
3. L. A. Boot, Gouda	121
4. R. L. Koelman, Gouda	136
5. C. Horsman, Ouderkerka/dIJsel	113
Reserve: F. Hertog, Moercapele	123

18. „LIMBURG”, 644 pt.

1. J. Jeurissen, Vlodrop	136
2. H. J. Reynen, Blitterswijk	132

**Nationale
Schietwedstrijd
om den
Generaal Insinger-
Wisselbeker
te
Utrecht
op
24 Juni
1939**

3. W. Benders, Schinveld . . . 130
4. J. A. Janssen, Schinveld . . . 127
5. J. H. Weijs, Blitterswijk . . . 119
Reserve: P. J. Ernst, Tegelen . . . 137

19. „FRIESLAND”, 635 pt.

1. A. Veenstra, Dragten . . . 136
2. H. Bremer, Leeuwarden . . . 128
3. P. A. v. d. Werf, Gorredijk . . . 127
4. J. Terpstra, Minnertsgea . . . 126
5. P. Veldman, Hoogebeintum . . . 118
Res.: H. Riemersma, Leeuwarden . . . 109

20. „ALKMAAR”, 635 pt.

1. C. Besteman, Alkmaar . . . 137
2. J. Schoonhoven, Alkmaar . . . 134
3. G. B. C. Vasbinder, Alkmaar . . . 127
4. H. Wijker, Egmond . . . 123
5. H. A. de Goede, Egmond . . . 114
Reserve: C. J. Stavenuiter, Hoorn . . . 132

21. „MONDEN DER MAAS”, 593 pt.

1. J. M. Borkens, Brielle . . . 128
2. J. Maliepaard, Stad a/h Haringvl. . . 123
3. C. Snee, Nieuwe Tonge . . . 121
4. A. Vlieland, Nieuw Helvoet . . . 119
5. P. Hoornweg, Brielle . . . 102
Reserve: J. C. Mierop, Ouddorp . . . 116

**BIJZONDERE VRIJWILLIGE
LANDSTORM.**

**De jaarlijksche wedstrijden in het gewest
Rotterdam.**

Zaterdag heeft de voorzitter van de Gewestelijke landstorm-commissie Rotterdam, de Res.-Luitenant-kolonel b.d. A. C. de Neeve, de schietwedstrijden, die deze week gehouden zullen worden, geopend.

Spr. schetste de betekenis van deze wedstrijden, waaraan landstormers uit het geheele gewest deelnemen en die 8 dagen zullen duren.

In het tevoren aan de verschillende afdelingen rondgezonden programma had de voorzitter er reeds op gewezen, welk belang deze jaarlijksche schietwedstrijden hebben, niet alleen voor de beoordeeling van de schietvaardigheid, die de landstormers zich tijdens het afgelopen jaar door stage oefeningen in

Generaal Insingerbeker.

de afdelingen onder toegewijde leiding hebben eigen gemaakt, maar ook — misschien nog meer dan de gebruikelijke landstormavonden en de landdagen — voor de versterking van de kameraad-

schappelijke banden. De voorzitter sprak daarbij de verwachting uit, dat de landstormers van het Gewest Rotterdam ook ditmaal door opkomst in grooten getale zouden blijken geven van hun ge-

hechtheid aan het mooie instituut van den B.V.L. en van hun gevoel van saamhoorigheid, die, onafhankelijk van verschil in politieke opvattingen en godsdienstige overtuiging, haar bindende element vindt in aller liefde voor het vaderland en het Huis van Oranje.

Ook de korpscommandant mr. W. A. C. van Dam had in het programma als zijn meening uitgesproken, dat deze wedstrijden hebben bij te dragen tot het aankweken van het begrip van saamhoorigheid. Uit eigen ondervinding verklaarde hij, dat het geregeld onderhouden van de schietkennis bewezen heeft, ons leger ten goede te komen. De mannen van den B.V.L. toch behooren bij de herhalingsoefeningen tot de beste schutters.

Prof. Mr. J. A. Eigeman, voorzitter van de regelingscommissie voor deze wedstrijden, had de betekenis van de geoefendheid van den landstormer voor de weerbaarheid van het land in deze tijden van internationale spanning in het licht gesteld.

Tot zijn leedwezen moest de heer de Neeve in zijn openingswoord mededeelen, dat zowel Prof. Eigeman als Mr. van Dam, door dringende bezigheden elders, verhinderd waren aanwezig te zijn. Het verheugde hem echter den heer G. J. M. Schoenmaeckers, die tot lid der Gewestelijke commissie is gekozen, te kunnen verwelkomen, terwijl ook de oud-commandant van het corps, Res.-Luitenant-Kolonel b.d. H. C. van Cappelle van zijn belangstelling blijk gaf. Behalve notaris Schoenmaeckers heeft ook de deken van Rotterdam, Mgr. J. W. van Heeswijk, naar spr. mededeelde, zijn benoeming tot lid van de Gewestelijke commissie aangenomen.

Nadat Luitenant-Kolonel de Neeve allen, die hadden medegewerkt om deze schietwedstrijden te doen slagen, dank had betuigd, en daarbij bijzondere hulde had gebracht aan den Res.-Kapitein der Artillerie D. Coumou, die zich ook nu weder met de algemeene leiding had belast, verklaarde hij de wedstrijden voor geopend.

Hierna begaf het gezelschap zich naar de schietbaan, waar de voorzitter het eerste schot loste.

(N.R.C. 5/6 A.)

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

Oranjezonnetje te Soestdijk

Prinses Irene

*Prinsesje van Nassouwe,
Dat Hoog Doorluchtig bloed,
Mocht 't levenslicht aanschouwen!
Ja, God is Neerland goed!
Een nieuwe, frissche lote
Is aan d'Oranjeboom
Door 's Heeren gunst ontsproten,
Als in een zoeten droom!*

*De Landstorm stelt zijn wake
Ook over 't tweede pand,
Dat het geen leed genake
Bij fellen wereldbrand!
Was op dan, teere Spruite!
In liefde's zonneshijn!
Als vijfden schat besluiten
Wij U in 's harten schrijn!*

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.
OPGERICHT 1765 WORMERVEER
MEELFABRIEK
OLIEFABRIEK
VEEVOEDERFABRIEK
RIJSTPELLERIJ
CACAOFABRIEK

INSTALLATIE VAN HET VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST IN DE ZAANSTREEK.

Plechtige beëdiging van den
Commandant Luitenant R. E. Laan.

Op het sportterrein van Wessanen's Koninklijke Fabrieken had 26 Juli een plechtigheid plaats, welke ongeveer een uur in beslag nam en waarbij, voor het front van den troep, de reserve-eerste Luitenant voor speciale diensten R. E. Laan werd beëdigd als Commandant van de afdeling Zaanstreek van het Vrijwillige Landstormkorps Lucht-afweerdienst.

Te 4 uur hadden zich vele burgerlijke en militaire autoriteiten op het oude Sportpark vereenigd, onder wien wij opmerkten de Burgemeesters van Wormerveer, Zandijk en Wormer, de heeren A. Slager, A. H. van Gelderen en P. Kooiman, Generaal-Majoor P. W. Best, Commandant van de Luchtverdediging, Luitenant-Generaal H. van Ermel Scherer, Commandant van den luchtbeschermingskring, Amsterdam, Overste Grosjean, toegevoegd aan den Commandant, Ir. P. Klinkenberg Jzn., hoofd van de luchtbescherming, voorzitter van de Burgerwacht en bestuurslid van den Bijz. Vrijw. Landstorm, de Commissaris van Politie, de heer F. W. de Groot, de heer J. J. F. Roelofs, leider van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, alhier, de heer C. H. Laan, President-Commissaris van Wessanen's Kon. Fabrieken, de heeren Alb. Vis, Van Spycck, directeuren, P. Smit en N. W. Engel, procuratiehouders dezer N.V. K. C. Honig Mzn., President-Commissaris en Dr. G. N. Honig, directeur van de N.V. Stijfselafabriek „De Bijenkorf”, voorheen M. K. Honig te Koog aan de Zaan, Ir. A. Dekker en R. E. Dekker van de firma Jan Dekker, alhier, de heer J. J. Allan, directeur der Kon. Papierfabriek Van Gelder Zonen te Wormer, de heer J. P. Houttuyn Bloemendaal, directeur van de Amsterdamsche Bank, alhier, en de heer C. Cremers, lid der fa. C. Avis Dzn., alhier.

Voorts de Res. Kapitein Ir. H. Mulder, Commandant van de hier gelegerde 6e zoeklichten-afdeeling tegen luchtgevaar en verschillende, nog nader te noemen militaire autoriteiten.

Op het terrein stonden aangetreden de geuniformeerde Vrijwillige Lucht-wachtdienst Wormerveer, de leden — ongeveer een 60-tal — van de pas opgerichte afdeling Zaanstreek van het vrijwillig landstormkorps Lucht-afweerdienst en een peloton van de afdeling Delft onder commando van den Luitenant Boogaard, waarbij ingedeeld waren 2 luchtdoelmitrailleurs van het 2 c.M. type.

De leden van het nieuwe korps waren thans nog in burger. Hun werd heden de

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt”

militaire uitrusting verstrekt, waarbij het onderscheidingsteeken is twee gekruiste kanonnen, waardoor een propeller. De luchtwacht draagt op den kraag als herkenningsteeken een verrekijker. De manschappen hebben voor een jaar een verbintenis aangegaan, welke stilzwijgend verlengd wordt.

De Korpscommandant spreekt.

Nadat de Kapitein Boogaard de manschappen gepresenteerd had, nam de Korpscommandant, Kapitein A. den Hertog het woord.

Installatie der afdeling Zaanstreek van het Vrijwillige Landstormkorps Lucht-afweerdienst.

Het is mij een groot voorrecht, aldus spr., als Commandant van de afdeling Zaanstreek u te installeren en u als vrijwilliger van deze afdeling welkom te heeten bij uw intrede in het korps. Ge hebt u, toen een beroep op u werd gedaan, spontaan bereid verklaard naar de voorschriften u gegeven uw diensten te vervullen. Geen oorlogszucht of verlangen naar krijgsroem, geen zucht tot avontuur was daarbij de drijfveer. Ge hebt beseft, dat in zorgvolle tijden het land uw diensten noodig heeft. Gij hebt daarmee ten duidelijkste aange-toond, wat in moeilijke tijden in ons volk leeft. Wij zijn niet oorlogszuchtig, niet krijgshaftig misschien, maar een ontembare vrijheidszin en een diepge-wortelde liefde voor de plek grond waarop wij de eerste stappen deden be-heerscht ons leven. Deze beide eigen-schappen maken ons sterk.

VALKENBURG HOTEL „ORANJE NASSAU”

Eerste klas gelegenheid ter plaatse

Ik weet, dat wanneer straks uw Com-mandant den eed van trouw zal afleg-gen, ge in gedachten de woorden zult herhalen, die hij luide zal uitspreken.

Daarom weet ik ook, dat ge in stilte dezelfde schoone krijgs-mansbelofte zult afleggen, die ons allen bindt. Deze be-lofte verplicht tot veel, doch zij bevrijdt ook van zelfzuchtigheid, van weerloos-heden en zwakheid als enkeling. Ik ben er van overtuigd, dat deze bevrijding uw

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

overwonnen te hebben, zijn 5e reg. veld-artillerie heeft verlaten om bij het specialistenkorps dienst te nemen. Ge hebt dit willen doen in de overtuiging dat uw diensten hier noodig waren en dat de afdeling Zaanstreek zonder u niet zou kunnen bloeien. Vol vertrouwen leg ik het commando van de af-deeling Zaanstreek in uw handen in de volle zekerheid, dat ge al uw krachten zult inspannen de afdeling voor haar taak zoo snel mogelijk paraat te maken.

Zich tenslotte wendende tot de man-schappen beval Kapitein den Hertog den nieuwen Commandant bij hen aan.

Gelukwensch van den Generaal.

Hierna voerde het woord de Gene-raal-Majoor P. W. Best, Commandant van den dienst.

Spr. schetste de groote beteekenis van den vrijwilligen lucht-afweerdienst, waarbij het zeer verheugend is te con-stateeren, dat er een nieuwe geest in ons land allerwegen tot uiting komt. Een geest als ten tijde van de Spaansche en Fransche overheersching. Een geest, welke gezorgd heeft dat het land zijn zelfstandigheid kon behouden.

Uw bereidverklaring tot het vrijwillig dienstnemen in dit korps brengt ver-plichtingen mee, nl. zoo goed en zoo snel mogelijk het kanon te leeren ge-bruiken, dat uw vaandel is, hetwelk gij hebt te voeren tegen elke overweldi-ging.

Ter bekrachtiging van dien wil noo-dig ik u uit met mij uit te roepen: „Leve de Koningin”, waarmede allen instem-den.

Demonstratie.

Dan klonken enkele bevelen en brachten de manschappen van de af-deeling Delft hun beide geschutsstuk-ken in stelling. Nauwelijks was deze handeling in zeer korten tijd verricht, of er verscheen, op ongeveer 1000 meter hoogte een escadrille verkenners van het Java-eskader, dat eenige malen op verschillende hoogten over het terrein vloog en duchtig onder vuur genomen werd.

Naar wij vernemen heeft de afdeling voorloopig 4 van deze luchtdoelmitrail-leurs besteld, welke op verschillende punten in de Zaanstreek zullen worden opgesteld.

VRIJWILLIGERS VOOR HET VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEERDIENST.

Het Comité Luchtverdediging Den Haag verzoekt het volgende mede te deelen:

Van verschillende zijden bereikten ons aanbiedingen om als vrijwilliger dienst te nemen bij het korps hetwelk bestemd is om de luchtdoelbatterijen te bedienen, welke zullen worden aange-schaft van de gelden, door het comité bijeengebracht.

Het ligt in de bedoeling om, zoodra zooveel fondsen bijeengebracht zijn, dat de aanschaffing van het noodige geschut verzekerd is, een naderen op-roep in de dagbladen te plaatsen, waar-bij vrijwilligers zullen worden opge-roepen en tevens de voorwaarden van

Vrijwillige Landstormkorps Lucht-afweerdienst in de Zaanstreek.

Studeer techniek thuis!
PBNA
ARNHEM
Het instituut met
ruim 26 jaar
ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK., WERKTUIGBOUWK.,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

Schimmelpenninck
fijn! die ken ik

TAMINIAU'S
JAM DE BESTE

G. PH. SCHELTENS
 OUDESTRAAT 74 - KAMPEN
 Sedert 1890 een zeer goed adres voor
UNIFORMEN

DE Edelman
 SIGAAR IS PRIMA

JOSIAH WEDGWOOD & SONS
 Stoke-on-Trent
MOONSTONE
 ontwerp Keith Murray
Fruit- en Hors d'Ouevreborden
Siervoorwerpen
P. A. W. PHILIPPONA
 Hoogstraat hoek Plaats - 's-Gravenhage

DOUWE EGBERTS

TABAK
Alléén om de kwaliteit!

dienstneming en oefening zullen worden uiteengezet.

Met de oefening zal dan zoo spoedig mogelijk een aanvang worden gemaakt, zoodat het bedienend personeel reeds de noodige scholing zal hebben verkregen tegen den tijd, dat de stukken hier arriveeren. Inmiddels zal het comité echter de namen van hen, die zich nu reeds opgeven, noteeren en hun te gelegener tijd een naderen oproep doen toekomen.

Aangezien een voorwaarde voor het spoedig aanschaffen van geschut is het zoo snel mogelijk bijeen brengen van de vereischte gelden, brengen wij u nogmaals in herinnering het gironummer van den penningmeester van het comité Luchtverdediging Den Haag: 10428.

VOORST EN WILP.

Op Woensdag 26 Juli organiseerde de gewestelijke landstormcommissie „De IJssel" onder leiding van de heeren F. Jalink Bzn., propagandist van den B.V.L., en J. de Ruiters, wnd. plaatselijk leider B.V.L. der afd. Voorst, een succesvollen schietwedstrijd te Voorst en Wilp op het terrein rondom het kasteel „De Lathmer", tusschen Wilp en Twello gelegen. Deze wedstrijden waren bedoeld als ontspanning voor de gemobiliseerden, die te Voorst en Wilp ingekwartierd zijn. De animo voor deze schietwedstrijden was bijzonder groot en in niet geringe mate aangemoedigd door de vele prijzen, welke door tal van winkeliers en particulieren ter beschikking waren gesteld. Er waren 250 deelnemers aan den wedstrijd, waarvoor ruim 60 prijzen beschikbaar waren.

Na afloop had in de cantine van „De Lathmer" de uitreiking der prijzen plaats door den bataljonscommandant, Res.-Kapitein Tromp, die een zeer hartelijk dankwoord sprak namens de militairen tot de gewestelijke landstormcommissie „De IJssel" en de vele milde gevers van het groot aantal prijzen. De heer Jalink sprak namens de gewestelijke landstormcommissie „De IJssel" een pakkend slotwoord.

Enkele uitslagen. De deelnemers, tevens leden van den B.V.L., wisten zich als volgt te plaatsen: 1. T. J. Nijenboer, 48 pt.; 2. Res.-Kapitein H. J. Tromp, 47 pt.; 3. P. W. Schoonebeek, 46 pt.; 4. Res.-Kapitein A. W. Brummelman, 45 pt.; 5. P. J. Th. Stappenhoef, 44 pt.

De overige deelnemers, die voor een prijs in aanmerking kwamen, plaatsten zich als volgt: 1. Th. H. J. Ribbers, 48 pt.; 2. M. J. Willemsen, 48 pt.; 3. H. J. Siebelder, 48 pt.; 4. Korporaal W. H. Oosterholt, 47 pt.; 5. G. v. Diepen, 47 pt.

AFSCHEID RESERVE-KOLONEL H. C. VAN CAPPELLE.

Donderdagavond 27 Juli heeft de Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam in hotel Atlanta te Rotterdam, vergaderd, teneinde de leden dezer commissie in de gelegenheid te stellen afscheid te nemen van den oud-commandant en voorzitter, den Res.-Kolonel b.d. H. C. van Cappelle, die binnenkort Rotterdam gaat verlaten. Onder de aanwezigen bevond zich ook de eere-voorzitter van de Gewestelijke Commissie, de Burgemeester, Mr. P. J. Oud.

De voorzitter, de heer A. C. de Neeve,

krachten gewijd. Vele jaren heeft hij deze propagandistische instelling geleid en is daarvoor jaar in jaar uit in de wintermaanden naar de buitengemeenten getrokken. En dit alles niettegenstaande zijn drukken werkkring als directeur van een H.B.S. en zijn functie van Reserve-Officier.

Spreker eindigde met den heer Van Cappelle namens de Gewestelijke Commissie hartelijk dank te zeggen voor alles wat hij voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gedaan heeft. Hij wenschte hem een goede gezondheid toe en hoopte dat de heer Van Cappelle nog vele jaren van zijn welverdiende rust zal kunnen genieten.

Kolonel van Cappelle dankte den voorzitter voor zijn waardeerende woorden en herinnerde er in zijn dankwoorden aan, dat hij sedert Juli 1919 deel heeft uitgemaakt van de Gewestelijke

Commissie en hij nu den tijd gekomen acht om zich terug te trekken.

Hoewel het werk voor de Gewestelijke Commissie niet gemakkelijk was, denkt spr. met genoegen terug aan de prettige jaren. Hij dankte de leden van de Gewestelijke Commissie hartelijk voor hunne medewerking en zeide den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een goed hart te zullen blijven toedragen.

VIERDAAGSCHE AFSTANDSMARSCHEN.

Zaterdag 29 Juli om 3.30 uur arriveerde aan het station D.P. het detachement van het Landstormkorps „Rotterdam", dat aan de Internationale Vierdaagse Afstandsmarschen heeft deelgenomen, opgewacht door vele kennissen en familieleden.

Onder leiding van den Res. 2en Luit. J. v. d. Berg werd naar het R.K. Marinierstehuis gemarceerd, alwaar het detachement werd geïnspecteerd door den voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, den Res. Luit.-Kolonel b.d. A. C. de Neeve.

Nadat het detachement en belangstellenden zich verzameld hadden in het R.K. Marinierstehuis, hetwelk ook ditmaal belangeloos ter beschikking was gesteld, werd het detachement toegesproken door den Overste de Neeve.

Hij dankte de deelnemers uit naam van het Korps voor de mooie prestatie en wenschte hen geluk met het verworven kruis en de behaalde korpsmedaille. Een bijzonder woord van dank werd gebracht aan den leider van het detachement, den Res. 2en Luit. v. d. Berg, en aan den verzorger, den Korporaal v. d. Hulst. Ook werd hulde gebracht aan den heer en mevrouw v. d. Kley, die beiden voor den 15den keer den marsch volbracht hadden.

Door de deelnemers van het detachement werden aan den leider en den verzorger bloemen aangeboden.

Schietwedstrijd te Voorst en Wilp bij het kasteel „De Lathmer".

De wedstrijd was verdeeld in personeelen en driemanswedstrijd. De heer Mr. A. C. baron van der Feltz, oud-burgemeester van Voorst, loste om 3 uur het eerste schot. Ondanks den stroomenden regen bleef de goede stemming er onder de manschappen in. Verschillende militaire en civiele autoriteiten deden van haar belangstelling blijken; o.a. waren aanwezig de Burgemeester van Voorst, Mr. G. J. baron van der Feltz, Dr. G. J. van Heuven, voorzitter der plaatselijke commissie B.V.L. te Voorst, Kolonel baron Van Voorst tot Voorst, de heer Brouwer, gemeentesecretaris van Voorst en lid van de plaatselijke commissie van Twello.

heeft den Burgemeester, die ondanks zijn drukke werkzaamheden bij dit afscheid tegenwoordig wilde zijn, dank gebracht voor zijn aanwezigheid.

Vervolgens het woord richtende tot den heer Van Cappelle, memoreerde spr. de groote verdiensten van den heer Van Cappelle als Commandant van het Landstormkorps Rotterdam en voorzitter van het Gewest. Gedurende 20 jaar heeft deze aan het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn

Uit de afdeelingen

Ter Apel, 14 Juli. Enkele uitslagen: scherp-schutters: 1e pr. W. Schadenberg, 2e pr. Joh. Perk; 1e klas schutters: 1e pr. B. Perk, 2e pr. J. Fokkens; 2e klas schutters: 1e pr. H. Luth, 2e pr. G. Wieggers. De prijzen, bestaande uit luxe voorwerpen, werden door den heer L. Buurma aan de winnaars uitgereikt.

Bergen op Zoom. Op Zaterdag 15 Juli j.l. werd deelgenomen aan een schietwedstrijd, ter gelegenheid van de opening van de schietbaan te Tholen. Behaald werden 13 prijzen, waaronder 1e en 3e korpsprijs scherp, 1e prijs personeel baan scherp en 2e prijs vrije baan scherp.

Bierum. Schietwedstrijd met scherp, onder

leiding van de heeren Boerema, 1e luitenant, en G. Tiglaar, plaatselijk leider. Aanwezig waren kapitein v. d. Wal, secr. der gewest. commissie Groningen, en de leden van de plaatselijke commissie de heeren B. E. A. Smit en H. Lesterhuis. Na afloop kwam men bijeen in café Kraak. Hier werd een welkomstwoord gesproken door kapitein v. d. Wal. Staande werden het 1e en het 6e couplet van het Wilhelmus gezongen. Aan den heer J. T. Vos werd een brevet voor scherpschutter uitgereikt. De kapitein wees er nog op om toch vooral „Het Landstormblad" te lezen. Hierna werden door hem de prijzen — een twaalfal — uitgereikt. Hoogste schutters in de drie klassen waren: G. Medema, s.s., 80 pt.; H. Noorman, 1e kl., 71 pt.; A. Visser, 2e klas, 85 pt.

Ten Boer, 1 Juli. Wedstrijd op scherp op de schietbanen bij de kazerne te Groningen,

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK
 HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
 Leveranciers van de Kanselarij der Nederl.
RIDDERORDEN
 Opggericht 1840
 DEN HAAG - NOORDEINDE 9
 Telefoon 112246 — Giro 13992

STOOMWASSCHERIJ
H. HAGENS
 UTRECHT
 GILDSTRAAT 159
 PRIVÉ POORTSTRAAT 49 BIS A
 Geheel naar de eischen des tijds ingericht

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE- en BURGERKLEEDING** is
GEBR. VAN MAANEN
 Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
 Telefoon 113392 Den Haag

Hotel „CARELSHAVEN" - Delden
 Gelegen te midden der Twickelsche bosschen aan den Rijksstraatweg
 Delden-Hengelo - Modern comfort - Tel. 305

ONZE GRENSWACHT.

M'n stalen gezicht
Steeds waakzaam gericht,
Zóó doe ik m'n plicht
Als wacht aan de Hollandsche grenzen.

Met willig gemoed,
't Geweer aan den voet,
Zóó waag ik m'n bloed
Om Vrijheid en Vrede te stutten.

Maar als ik in 't bosch
Met een frischrooden blos,
Op 'n peluw van mos,
Daar eenzaam en stil lig te spieden,

Dan vliegt in den nacht,
Als op adelaarsschacht,
Mijn gedacht' onverwacht
Ver weg naar m'n vrouw en m'n kind'ren.

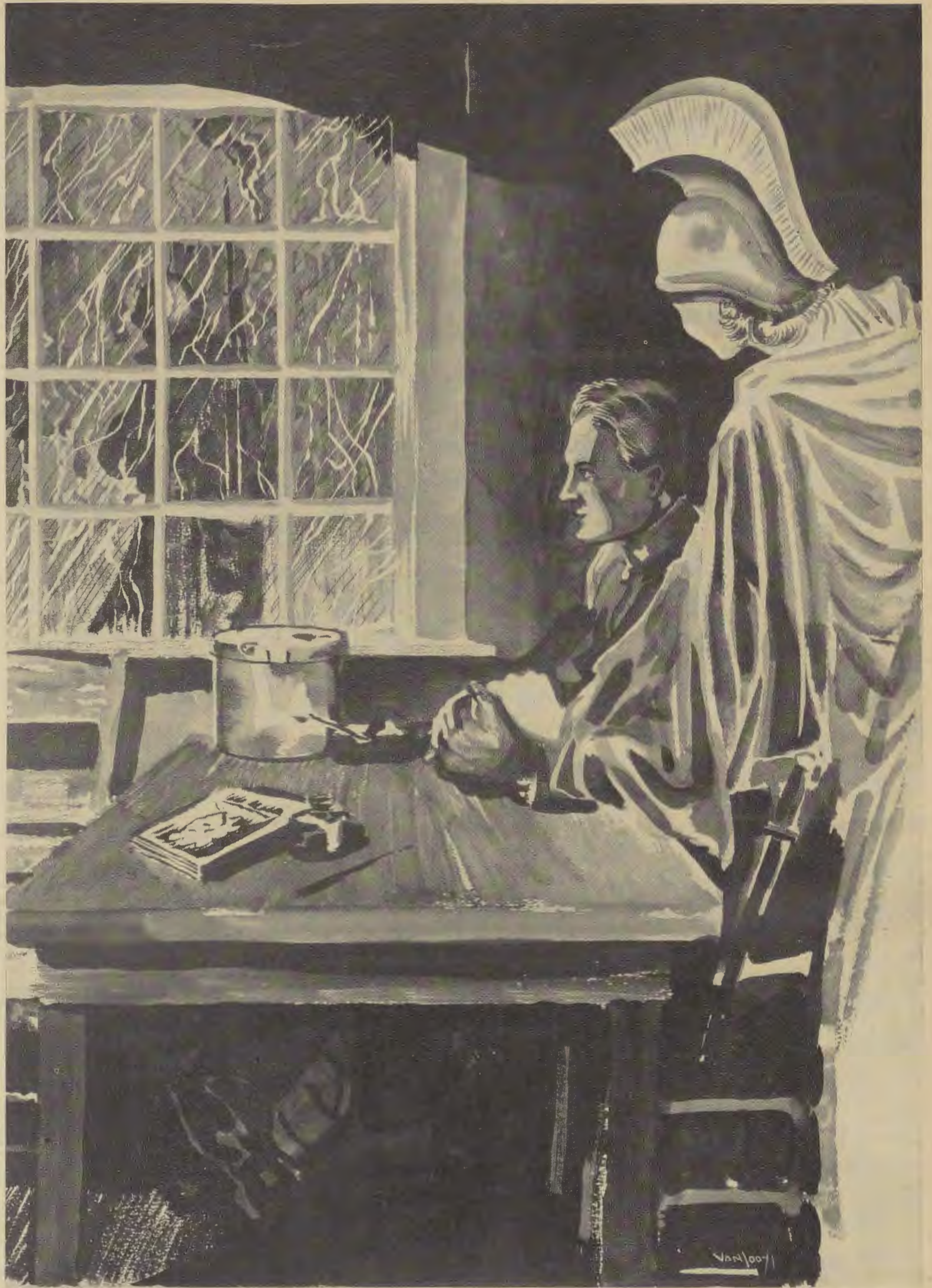
O! 'k hunker naar huis! . . .
Maar slechts 't loovergeruisch
Geeft met vriend'lijk gesuis
Bescheid op m'n zuchten en peinzen.

Ik versta, trouwe wacht!
Uw weemoedige klacht,
Al klinkt zij ook zacht;
Uw wacht duurt helaas! reeds zoo lange!

Doch weet, dat de nood,
Die tot waken gebod,
Nog zoo fel is en groot;
't Gevaar ligt alom nog te loeren!

Geloof het maar vrij:
Met u zijn ook wij
Gode dankbaar en blij,
Wanneer gij moogt afmarcheeren!

Dan geef' uw Patroon
U, als trouw Hollands zoon,
Tot een welverdiend loon
Weer 't werk, dat gij noode moest staken!

onder leiding van res. 1e luitenant mr. Redeker te Groningen. De uitslag was: koning- en scherpschutters: W. Slied 129 pt., J. M. Ritsema 119 pt., J. P. Bakker 118 pt.; 1e en 2e klas schutters: P. Vriezema en G. H. J. Swierenga, ieder 100 pt.

Doesburg, 22 Juli hebben de schietwedstrijden plaats gehad. We vermelden hiervan 't prachtresultaat, dat bereikt werd door de leden de heeren A. H. Everts en Th. van Loon, die resp. 96, 96 en 95, 95 schoten en daarmede promoveerden als koningschutter, wat in de afdeeling Doesburg nog niet is voorgekomen en dus wel een gelukwensch waard is.

Gestel. 25 Juli had in de Harmoniezaal een

PARKHOTEL - ASSEN
Het adres voor H.H. Officieren.

zomeravondbijeenkomst plaats. De belangstelling was ondanks het slechte weer alleszins bevredigend te noemen. De plaatselijke leider, luitenant Verbaken, opende de bijeenkomst en heette den spreker van den avond, den reskapitein der Jagers, mr. W. J. v. Dijk, welkom, die daarna, als algemeen leider voor Eindhoven, een populaire, interessante en leerrijke cause-rie hield over het onderwerp: De strategische betekenis van onze weermacht in verhouding tot andere landen in Europa.

De heer Verbaken bracht den spreker dank voor zijn lezing en legde er den nadruk op, dat vooral in deze tijden veel en veel te veel over oorlogvoeren enz. gesproken wordt. Hij sprak de hoop uit, dat deze duidelijke cause-rie den leden zou hebben bijgebracht, datgene wat tegenwoordig door een ieder, meestal zonder eenige kennis van zaken, wordt besproken en waardoor de angstpsychose onder de massa slechts toeneemt.

Na de pauze reikte mr. Van Dijk allereerst de koningskruizen uit aan de schutters J. Bouman en J. Coenen en de scherpschuttersbrevet-ten aan de schutters J. Baken/ J. de Graaf,

Landdag Sexbierum

24 Augustus 1939

Het Friesch Nationaal Comité besloot een Provincialen Landdag te organiseeren te Sexbierum (bij Franeker—Harlingen) op Donderdag 24 Augustus a.s.

Indeeling van den dag: van 8—12 uur schietwedstrijden.

11.30 uur officieele ontvangst ten gemeentehuize.

12 uur défilé van deelnemende afdeelingen.

12.30 tot 1.30 uur pauze.

1.30 à 1.45 uur officieele opening door

den voorzitter Friesch Nationaal Comité, daarna sprekers uit de gasten, muziek en openluchtspel: „Liauckema door de Eeuwen" in 4 taferèelen, hetwelk ongeveer twee-en-een-half uur in beslag neemt. Prijsuitdeeling en daarna slotwoord door den edelachtb. heer B. Anema, voorzitter van het uitvoerend landdagcomité.

Sluiting circa 6 uur.

Voor bezoekers van den Landdag zullen vrij zeker autobussen aan het station Franeker gereed staan voor doorreizen.

Een fijn doosje...
maar een fijner
sigaretje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

L. Theuns, A. Tempels, J. Pellegrino, J. Tournioj, B. v. Kouwen, H. Tournioj en H. Rosenbrand. Spr. deed een en ander vergezeld gaan van een gevoelvol woord aan de nagedachtenis van overste Hafkemeijer.

Nadat luitenant Verbakken aan de leden Deeben, P. v. Gennip en J. Pellegrino de bevelen van ontslag wegens het bereiken van den 55-jarigen leeftijd had uitgereikt en een dankwoord tot allen had gericht, werd deze avond gesloten en bleef men nog eenigen tijd gezellig bij elkander.

De belangstelling (ook vanuit andere afdeelingen: Woensel, Stratum en Tongelre) was groot.

Giethoorn. Onder leiding van den plaatselijken leider, den heer P. H. Winter, hield de afd. B.V.L. te Giethoorn haar eerste schietwedstrijd. Er werd over twee avonden geschoten, zoodat hiervan het gemiddelde genomen werd. Uitslag: 1e pr. A. J. Smid, 87½ pt.; 2e pr. P. H. Winter, 87½ pt.; 3e pr. W. Visscher, 87 pt.; 4e pr. J. P. Evenhuis, 86½ pt.; 5e pr. H. Reinders, 84 pt.; 6e pr. H. de Haan, 82½ pt.; 7e pr. A. Venhuizen, 77½.

Voor de prijswinnaars waren alle prijzen in leen beschikbaar. De wedstrijd mag voor Giethoorn goed geslaagd genoemd worden.

Gilze. In café „t Centrum“ van den heer W. Faes had de prijsuitreiking plaats aan de deelnemers van den onderlingen schietwedstrijd, welke was verbonden aan het eerste gedeelte der schietoefeningen van het seizoen 1939. De prijzen werden behaald als volgt: 1e pr. A. de Bruijn, 270 pt.; 2e pr. Chr. Klaassen, 265 pt.; 3e pr. Ant. Verheijen, 261 pt.; 4e pr. G. van Gestel, 251 pt.; 5e pr. W. Wouters, 251 pt.

MEYJES ZEILMAKERIJ - AMSTERDAM

ANNO 1740 - PRINS HENDRIKKADE 14
VAANDELS-VLAGGEN-TENTEN-ZEILDOEK

Mulder en J. G. Drenth. De heer H. Feenstra reikte de prijzen uit.

Hulsel, 29 Juni. Prijsuitreiking: 1. B. Kramer, 95 pt.; 2. P. Paridaans, 94 pt.; 3. H. Janssen, 93 pt.

Kethel, 22 Juli. Van 6 tot en met 16 September houdt de Burgerwacht alhier een schietwedstrijd, waartoe ook de landstormafdeelingen uit Zuid-Holland: West, speciaal uit het Westland, uitgenoodigd worden.

Leerdam, 1 Juli. Prijsuitreiking: 1. W. van Meeuwen, 237 pt.; 2. M. Visser, 235 pt.; 3. P. Peelen, 234 pt.; 4. C. de Jong, 233 pt.; 5. Lagewaard, 232 pt. De voorzitter van de plaatselijke commissie, ds. J. Enkelaar, en de plaatselijke leider, de heer W. Vroegh, voerden het woord.

Lossers, 15 Juli. Prijsuitreiking: enkele prijswinnaars van kl. A en B: 1. L. Poorthuis, 244 pt.; 2. J. Blokhuis, 243 pt.; 3. J. v. d. Horst, 241 pt.; 4. H. Wolters, 241 pt. De burgemeester gaf van zijn belangstelling blijk.

Meeden. De afd. hield in het hotel Bulthuis den laatste schietwedstrijd van het seizoen. De leiding berustte bij den plaatselijken leider, den heer Nieland. Mede was aanwezig kapitein v. d. Wal. De uitslag was als volgt: afd. scherpshutters: 1. G. Dijk, 2. K. Nieland, 3. J. Berghuis, 4. J. Diekema, 5. J. Berg, 6. P. Bolt; schutters 1e klas: 1. H. Jager, 2. J. J. Kor, 3. F. ten Have, 4. J. R. Diekema, 5. K. Prins, 6. L. Kruizinga; schutters 2e klas: 1. S. Levenga. Door kapitein v. d. Wal werden met een toepasselijke speech de prijzen uitgereikt.

Nijmegen. De 3e jaarlijksche schietwedstrijd van den kring Nijmegen-Zuid, voor de afdeelingen Malden, Heumen, Over-Nearasselt, Balgoij en Wijchen behoort weer tot het verleden. De wisselbeker, welke door de burgemeesters van Heumen, Overasselt en Wijchen voor dezen

A. KUYVENHOVEN'S

Kisten-, Broeiramen- en Valenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

heeren W. v. Kammen, S. v. Kammen en A. Brouwer met resp. 91, 82 en 81 pt.

Ruchphen, 3 Juli. P. J. Tak, 86 pt.

Rosmalen, 15 Juli. Ledenvergadering, tevens prijsuitreiking, onder leiding van den voorzitter der plaatselijke commissie, den heer Th. Hanegraaf.

Een belangrijk punt van bespreking was de groote schietwedstrijd, dien Rosmalen dit jaar mede zal houden voor de afdeelingen: Nuland, Vinkel-Geffen en Berlicum. Voor deze gelegenheid is een mooi schietterrein verkregen, nl. een terrein van den heer Th. Swaanenberg. De goedkeuring daarvoor is bereids van het gemeentebestuur ontvangen.

Schayk, 19 Juli. Bij de wedstrijden, te dezer plaatse gehouden, werden de 5e en de 6e korpsprijs resp. gewonnen door de B.V.L.-afdeelingen Langenboom en Niftrik.

Schiedam. Door bijzondere omstandigheden kan de jaarlijksche schietwedstrijd niet eerder gehouden worden dan op Donderdag 27 Juli a.s. des avonds 7 uur in de Drilshuur, Groene-weegje. De wedstrijd zal 12 weken duren en van deze in 12 weken te schieten series zullen de 10 beste van iederen schutter worden bijgeteld. De prijzen zullen op een Landstorm-avond in October of begin November worden uitgereikt. Op dien avond zal wegens het af-treden van den heer Van Katwijk Jansz. als leider, de nieuwe leider worden geïnstalleerd.

Sloten. De plaatselijk leider G. Schrama, die deze functie reeds 15 jaar op verdienstelijke wijze bekleedt, verlaat met 1 October a.s. den militairen dienst. Als zijn opvolger is door de gewestelijke landstormcommissie benoemd de heer M. Willemsen, hoofd der Mr. J. Terpstra-school.

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen
* Prima werk en voordeelrijke prijzen *

Tholen, 15 Juli. Opening van de schietbaan der stichting „Thoolsche Schietbaan“, gevormd uit de S.V. „Koningin Wilhelmina“, den B.V.L. afd. Tholen en de Thoolsche Burgerwacht. De opening werd verricht door den burgemeester, mr. A. J. v. d. Hoeven.

Het woord werd mede gevoerd door kapitein J. C. Persant-Snoep. Een wedstrijd werd gehouden, waarvoor o.m. prijzen ter beschikking waren gesteld door de heeren overste Bruins, luitenant Eckhardt en den heer Persant-Snoep. Des avonds had verder op de kiosk op het marktplein de uitreiking der prijzen plaats, waarna „Concordia“ onder groote belangstelling op de kiosk concerteerde.

Tilburg, 1 Juli. Opening schietseizoen op de banen Dongensche Heide, scherp op 100 m. Het resultaat van den wedstrijd was: afd. scherpshutters: 1. Brekermans 47 pt., 2. Biering 47 pt., 3. Van Trier 46 pt.; overige schutters: 1. A. Staps 48 pt., 2. C. Smeulders 48 pt., 3. Gouw 45 pt., 4. De Wilde 45 pt.

Vlissingen. Op zijn verzoek is eervol ontslag verleend als plaatselijk leider van Vlissingen aan den heer F. van Sabben en door de gewestelijke landstormcommissie in zijn plaats benoemd de heer J. Florijn.

Woensel, 19 Juli. De afdeeling nam deel aan een schietwedstrijd te Moergestel. De behaalde resultaten waren: 2e en 3e korpsprijs, 2e kampioensprijs, 1e prijs personeele vrije baan, terwijl bovendien nog een 7-tal prijzen werden behaald op de personeele baan. Een mooi resultaat, teeknend voor de schietvaardigheid der geregelde schutters.

Zuidhorn, 17 Juli. Schietoefening op de schietbaan te Opende. De beste schutters waren: A. Muller 91 pt., H. v. d. Molen 77 pt., P. Gorter 76 pt. en H. G. Bakker 72 pt.

Landdag Zevenbergen

9 September 1939

1. Korpswedstrijd met K.S.O.-patr. 10—12 uur.
2. Ontvangst van autoriteiten en gasten.
3. Officieele ontvangst ten stadhuis door het Gemeentebestuur van Zevenbergen 11.30 uur.
4. Aïmarsch naar het Landdagterrein 12.15 uur.
5. Gemeenschappelijke maaltijd op het Landdagterrein 12.30—13.30 uur.
6. Toespraken.
7. Demonstratie van een Landelijke Rijvereniging 14—14.30 uur.
8. Demonstratie van bommenwerpers en optreden van helpers en helpsters van het Ned. Roode Kruis, afd. Bergen op Zoom 15—15.45 uur.
9. Demonstratie van de Oranje Garde 14.30—15 uur.
10. Wedstrijd voor afdelingsvlaggen.
11. Défilé van het Landstormkorps Westbrabantsch Verband.
12. Prijsuitreiking 16.30 uur.

Door belangstellenden in den B.V.L. waren 4 extra-prijzen beschikbaar gesteld, welke werden verschoten op Zaterdag 15 Juli. Deze werden behaald: 1e pr. A. de Bruijn, 92 pt. (hoogst aantal punten); 2e pr. J. Willemsen met 6 maal 9 (meest gelijke ringen boven de 5); 3e pr. A. Rovers met 4 maal 5 (meeste gelijke ringen onder de 6); 4e pr. And. Oomens, 57 pt. (het laagst aantal punten zonder afzwaaijer).

Glanerbrug, 21 Juli. Na de medewerking aan landdagen en schietwedstrijden gemoreerd te hebben, meldt het jaarverslag der afdeeling, dat er 12 zomer- en 10 winterschietoefeningen werden gehouden. Er werden een 4-tal oefeningen en een schietwedstrijd ingelascht voor de grenstroepen, die te Glanerbrug gelegerd waren. De plaatselijke commissie werd gewijzigd wegens vertrek van den heer P. Russcher. In diens plaats werd benoemd de heer J. Dijkman, terwijl de burgemeester tot erevoorzitter werd benoemd. De afdeeling telt 77 leden.

Goirle, 5 Juli. Bij de schietoefening met Engelsche patronen behaalde Th. de Rooij 49 pt.

Grootegast, 30 Juni. Schietoefeningen van de afdeeling Kornhorn-Opende, werden gehouden op de schietbaan te Opende, onder leiding van kapitein Nanninga te Niebert. H. Folkerts behaalde 78 pt.

Grijpskerk. Maandelijksche schietoefeningen in Hotel Gorter. Hoogste schutters waren: S. Haalstra 283 pt. en L. Westra 275 pt.

Hoogezand, 15 Juli. Enkele uitslagen van den wedstrijd van de afd. Hoogezand-Sappemeer: koningschutter W. Deuling, scherpshutters K. Tromp, A. Poot en H. Feenstra, 1e en 2e klas schutters R. Knapper, G. Kamphuis, G. N.

wedstrijd beschikbaar is gesteld, werd voor dit jaar gewonnen door de afd. Nederasselt. De overige prijzen werden als volgt behaald: wisselbeker afd. Nederasselt, 224 pt.; zilveren medaille afd. Overasselt, 217 pt.; verguld zilveren en bronzen medaille resp. door de afd. Balgoij en Malden, na loting, ieder met 215 pt., als korpsprijzen.

Personeele prijzen: afd. Malden: 1e pr. M. Martens, 48 pt.; 2e pr. L. J. Vossenbergh, 45 pt.; geluksprijs v. d. Meer. — Afd. Heumen: 1e pr. P. de Valk, 44 pt.; 2e pr. G. Pau, 40 pt., na loting; geluksprijs Stoffelen. — Afd. Balgoij: 1e pr. Jac. Hulsman, 47 pt.; 2e pr. Fr. Hammen, 46 pt.; geluksprijs v. Beuningen. — Afd. Wijchen: 1e pr. P. J. Derks, 47 pt.; 2e pr. A. J. v. 't Hoff, 43 pt.; geluksprijs M. Derks. — Afd. Overasselt: 1e pr. H. Peters, 46 pt.; 2e pr. G. Peters, 45 pt.; geluksprijs P. Kamps. — Afd. Nederasselt: 1e pr. J. v. Haren, 48 pt.; 2e pr. Th. Derks Jzn., 46 pt.; geluksprijs E. Toenders.

Oisterwijk, 4 Juli. Enkele schietuitkomsten: M. Grijbach 97 pt., A. Robben 94 pt., Bijlouw 94 pt., L. Peijnenburg 94 pt., F. van Glabbeek 93 pt. en C. van den Dungen 92 pt.

Oldekerk. De afd. van den B.V.L. hield onder leiding van den plaatselijken leider J. Luinstra een goed geslaagden schietwedstrijd. De uitslag was: afd. scherpshutters: K. J. Stob 97 pt., W. R. Haan 94 pt., J. Luinstra 93 pt. en G. v. Til 92 pt.; 1e klasse: W. Bouman 90 pt. en D. Boersma 87 pt.; 2e klasse: E. Boersma 77 pt., G. Klamer 76 pt. en J. Posthumus 75 pt. Na afloop van den wedstrijd spiak kapitein v. d. Wal een kernachtig woord.

Opende, 8 Juli. De hoogste schutters van de afd. Grootegast waren de heeren W. Renkema en H. Hut met resp. 77 en 76 pt. Van de afd. Opende kwamen hiervoor in aanmerking de

Apeldoornsche Cartonagefabriek
VELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107

Band- en elastiekspoelen v. textielindustrie

SCHIETWEDSTRIJDEN TE ARNHEM.

Op Zaterdag 29 Juli hield het Vrijwillige Landstormkorps „Veluwzoom“ zijn jaarlijksche districtsschietwedstrijden op den Zinkelenberg te Arnhem.

Voor deze wedstrijden, die begunstigd werden (door stralend zomerweder, bestond veel belangstelling. Tal van afdeelingen van het korps waren naar Arnhem gekomen, onder leiding van hun plaatselijke leiders. Ook een aantal officieren tot het korps behorende, had aan de opwekking van het korps gehoor gegeven, om den wedstrijd bij te wonen. Onder de aanwezigen merkten wij verder op: den Kolonel b.d. W. van Ingen Schouten, secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den Res. Luitenant Kolonel J. W. Buurman, Korpscommandant, Major b.d. F. Dieleman, penningmeester der Gewestelijke Landstormcommissie, de heeren Mr. J. W. U. Doornbos en H. S. J. Kamevaar, leden der Gewestelijke en Plaatselijke Commissie, Res. 1e Luit. G. Mink, wnd. plaatselijk leider der afd. Arnhem. De voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, Kolonel Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, was wegens uitstelligheid verhinderd aanwezig te zijn.

De behaalde schietuitkomsten waren in het algemeen zeer bevredigend. Enkele afdeelingen gevoelden de afwezigheid van goede schutters onder hare vrijwilligers, die wegens verblijf onder de wapenen niet aan de wedstrijden konden deelnemen. De stijgende belangstelling voor het schieten met scherpe patr. No. 1 (in plaats van K.S.O.), kwam ook op deze wedstrijden opnieuw tot uiting.

Zooals gebruikelijk, werden de deelnemers verdeeld in twee klassen: t.w. Klasse I de Koningschutters en Scherpshutters, terwijl de overige Vrijw. Klasse II vormen.

Hieronder volgen de voornaamste uitslagen:

Korpswedstrijd Klasse I, met scherpe Patr., No. 1:

1e prijs afd. Lunteren, met 228 pt.; 2e prijs afd. Ede, met 226 pt.; 3e prijs afd. Arnhem, met 224 pt.; 4e en 5e prijs afd. Doesburg, met 211 en 210 pt.

Korpswedstrijd Klasse II, met scherpe Patr., No. 1:

1e prijs afd. Arnhem, met 207 pt.; 2e prijs afd. Didam, met 197 pt.; 3e prijs afd. Doesburg, met 185 pt.; 4e prijs afd. Harskamp, met 163 pt.

Personeele wedstrijd Officieren, met scherpe Patr., No. 1:

1e prijs Adj. O.O.-adm. A. Assies, 48 pt.; 2e prijs Major b.d. F. Dieleman, 45 pt.; 3e prijs Kapitein H. S. J. Kamevaar, 45 pt.; 4e prijs Res. Kapitein A. Zwarts, 42 pt.; 5e prijs Res. 1ste Luitenant W. Wijnen, 39 pt.; 6e prijs Res. Kapitein H. P. J. Hulsman, 39 pt.

Personeele wedstrijd Klasse I, met scherpe Patr., No. 1:

1e prijs A. G. Boon Wzn., Lunteren, 50-46 pt.; 2e prijs N. de Winkel, De Steeg, 49-45 pt.; 3e prijs J. W. M. v. d. Berg, Renkum, 49-42 pt.

Personeele wedstrijd Klasse I, met K.S.O.-patr:

1e prijs W. H. Hunk, Opheusden, 50-48 pt.; 2e prijs D. Stuurbrink, Opheusden, 49-50 pt.; 3e prijs D. van Holland, Bennekom, 49-49 pt.

Op de Vrije Baan en voor de Driemanswedstrijden werd druk geschoten, tot aan het sluitingsuur.

Na afloop verzamelden de schutters zich in het Restaurant De Schelmsche Brug, waar de secretaris der Gewestelijke landstormcommissie de prijzen uitreikte.

GEBS. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegenbouw,
Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEMERS VAN RIJSWERKEN.

— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

PRIMA NOVA
VLAGGEN-VANDELS
MEDAILLES-INSIGNES
UNIFORMPETTEN EN
EMBLEMEN
BOTERSLOOT-105-R.DAM
TEL. 50338

JACOB STODEL AMSTERDAM-C.
Antiquités ROKIN 70
Telefoon 31692

Als „De Noordster” voor Uw wascht,
schittert Uw linnen in de kast.
ELECTR. WASCH- EN FIJNSTRIJKINRICHT.
Zuldvllet 160 - Telef. 5909 - Leeuwarden

WEGENTEER EN ASPHALTPRODUCTEN
VAN DE
N.V. OLSTER ASPHALTFABRIEK, OLST

FRANS VAN CAMP - GOUDA
KLEIWEG No. 6
HOEDEN EN PETTEN

AVIOLANDA
MAATSCHAPPIJ VOOR VliegTUIGBOUW N.V.
PAPENDRECHT

SCHIETWEDSTRIJDEN. NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE.

Op Zaterdag 15 Juli 1939 werden op de banen van het schietterrein in het Fort aan de Biltstraat te Utrecht de jaarlijkse korpsschietwedstrijden gehouden.

Korpsschietwedstrijd scherpe patronen:

1e pr. afd. Zeist, 225 pt.; 2e pr. afd. Amersfoort, 216 pt.; 3e pr. afd. Veenendaal, 215 pt.

Korpsschietwedstrijd K.S.O.:

1e pr. afd. Rhenen, 240 pt.; 2e pr. afd. Soest, 237 pt.; 3e pr. afd. Leerdam, 236 pt.

Pistoolschieten, max. 72 pt.

1. L. A. F. Godschalk, Utrecht, 71 pt.; 2. B. Verhoeve, Groenekan, 70 pt.; 3. H. Ph. Vasmel, Utrecht, 69 pt.

Personeele baan, scherp. Max. 50 pt. Koning- en scherpshooters.

1. W. Zaal, Driebergen, 48 pt.; 2. J. M. van Lunzen, Utrecht, 47 pt.; 3. M. Vis, Hilversum, 47 pt.

Personeele baan K.S.O.

Koningschutters: W. van Meeuwen, Leerdam, 50 pt.; W. Vroegh, Leerdam, 49 pt.

Scherpschutters: G. van Weelde, Haften, 50 pt.; S. Harteman, Tiel, 49 pt.

Personeele baan scherp, schutters 1e kl.

1. A. Takken, Veenendaal, 50 pt.; 2. Dijkhuizen, Zeist, 48 pt.; 3. Postma, Zeist, 47 pt.

Personeele baan K.S.O., schutters 1e kl.

1. J. Kijlstra, Waardenburg, 48 pt.; 2. W. D. van Wijk, Buren, 48 pt.; 3. M. Majoor, Laren, 48 pt.

Personeele baan scherp, schutters 2e kl.

1. J. H. van Blokland, Montfoort, 45 pt.; 2. M. de Kleuver, Veenendaal, 45 pt.; 3. B. Benschop, Utrecht, 44 pt.

Personeele baan K.S.O., schutters 2e kl.

1. J. de Kort, Enspijk, 50 pt.; 2. J. van Dooyeweerd, Enspijk, 49 pt.; 3. J. Stormbroek, Wijk bij Duurstede, 49 pt.

Vrije baan scherp:

1. Kl. Leene, Hilversum, 89 pt.; 2. A. Dingemans, Doorn, 87 pt.; 3. J. Jansen, Bilthoven, 87 pt.

Vrije baan K.S.O.:

1. G. de Haan, Soestdijk, 90 pt.; 2. J. v. d. Wal, Soest, 90 pt.; 3. G. Toes, Bilthoven, 90 pt.

OPENING SCHIETBAAN TE HOogerHEIDE.

Zaterdagavond 22 Juli heeft de officieele opening plaats gehad van de nieuwe schietbaan. Tegen het aangegeven uur hadden vrijwel alle leden van de afdeling zich verzameld bij het patronaatsgebouw, waarbij tevens aanwezig was de plaatselijke commissie en waar we ook opmerkten de Wethouders Rens en Daverveld en de Commandant van het West-Brabantsch Verband, Overste Beets. Als goede B.V.L.-ers trok men spoedig onder leiding van den plaatselijken instructeur naar de nieuwe schietbaan op het Duintjesterrein. Als eerste verkreeg hier Wethouder Rens het woord, die mededeelde dat Burgemeester van Campen, de voorzitter van de Gewestelijke Commissie, verhinderd was en dat ook Burgemeester v. d. Meulen uitstendig was, waarom hem verzocht was de opening te verrichten. De heer Rens heette allen hartelijk welkom en wees op het blijde feit, dat thans uiteindelijk de opening der schietbaan kon plaats vinden. Spr. wees er op dat dit werk is mogelijk geworden door de beschikbaarstelling van het crediet door den gemeenteraad, het groote werken van Overste Beets, den inspecteur en den opzichter der werkverschaffing en de werklozen. Allen brengt spreker daarvoor een hartelijk woord van dank.

Vervolgens verzoekt spreker Overste Beets met een welgericht schot de baan te willen openen.

Overste Beets verklaart zich volgaarne bereid om aan het verzoek gevolg te geven, doch wil allereerst nog wel een kort woordje zeggen. Toen het Duintjesterrein werd geëgaliseerd, moest noodwendig de oude schietbaan verdwijnen en sprekers eerste gedachte was toen, dat de afdeling Hoogerheide van den B.V.L. nu ook wel zou gaan verdwijnen. Spreker heeft toen contact gezocht

met den huidige Burgemeester, die direct bereid was om alle mogelijke medewerking te verlenen. Degene, die de schietbaan heeft gemaakt en zijn medewerkers feliciteert spreker van harte met dit prachtig stuk werk en spreker doet een beroep op de inwoners en vooral de jeugd om mede te werken, dat de B.V.L. zoo'n prachtige baan zal kunnen blijven houden. Spreker dankt den locoburgemeester voor de gesproken woorden en den plaatselijken leider, den heer Coremans, die de kleine afdeling, die eerst slapende was, zoo keurig heeft opgewerkt. Vervolgens maakte de Overste zich klaar voor het eerste officieele schot, dat vanzelf een schitterende 10 opleverde en verklaarde hiermee de baan voor geopend.

De plaatselijke leider, de heer Coremans, bracht aan alle aanwezigen, inzonderheid aan Overste Beets, de Wethouders, de leden der plaatselijke commissie en de B.V.L.-ers dank voor de opkomst.

Vervolgens werd wederom afgemarcheerd naar het patronaatsgebouw, waar Overste Beets nog enkele uiteenzettingen gaf over de baan, enkele technische wenken gaf voor het schieten op deze baan en nog eens wees op het doel van den B.V.L. Vervolgens bracht spreker nog dank aan het gemeentebestuur voor de beschikbaarstelling van de prijzen voor den gehouden schietwedstrijd en ging over tot de prijsuitreiking van den gehouden schietwedstrijd, waarvan de uitslag was als volgt:

Scherpschutters: 1. P. Verrest; 2. J. L. v. d. Bergh; 3. L. v. d. Velde; 4. C. van Zunderd; 5. Al. Pijnen.

Schutters 1e klas: 1. H. Pijnen; 2. Chr. Hopmans; 3. Fr. Bogers; 4. P. Speek; 5. Adr. de Dooij.

Schutters 2e klas: 1. J. Leenaarts; 2. A. van Ginneken; 3. M. Plompen.

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A.J. KAT
LEIDEN - TEL. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

N.V. v. HOUWENINGE & IJSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

Wethouder Rens wees nogmaals op de groote belangstelling van den Burgemeester voor den B.V.L., wees op de gezellige saamhoorigheid der leden en wenschte allen, als tolk van het gemeentebestuur, van harte geluk met de behaalde prijzen en met de mooie vereniging.

Dr. W. G. VAN DEN BERG 80 JAAR.

De President-Commissaris van ons blad, Dr. W. G. v. d. Berg, Cuneralaan 63, Rhenen, hoopt op Zaterdag 19 Augustus a.s. zijn 80sten verjaardag te vieren.

BENOEMINGEN.

De heer H. Frankena, penningmeester van het Friesch Nationaal Comité, is met ingang van 15 Augustus 1939 be-

noemd tot Burgemeester der gemeente Dantumadeel.

Bij Kon. Besluit is benoemd en aangesteld bij het reserve-personeel der landmacht bij het vrijwillig landstormkorps vaartuigendienst tot Reserve-Eerste-Luitenant voor speciale diensten de heer B. J. Dijkdrenth te Vlis-singen.

ONTVANGEN BROCHURES, ENZ.

Bij de Fa. H. H. Kok Bzn. te Zwolle zijn verschenen:

„Holland viert feest”, zang en declamatiespel door G. Nieuwenhuijsen, ter gelegenheid van den verjaardag van H.M. Koningin Wilhelmina.

Oranje Boven, een vroolijk oranje-spel door G. Nieuwenhuijsen.

Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

DIERENGELUIDEN.

De eenden hinniken.
De raven loeien.
De muizen fluiten.
De olifanten blaten.
De paarden balken.
De lammetjes knorren.
De koeien piepen.
De ezels kraaien.
De merels kakelen.
De varkens sijnpen.
De kippen krassen.
De hanen koeren.
De mussen sissen.
De duiven trompetten.
De slangen snateren.

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

NAMEN, DIE VEEL OP ELKAAR LIJKEN.

De k maakt vaten, groot en klein.
De k roert zich op 't voetbalterrein.
De k betaalt z'n rekening.
De k vaart uit op verovering.
De sl geniet op z'n bedje zo zacht.
De sl breekt af, wat z'n dienst heeft volbracht.
De sl vervoert met z'n wagen de vracht.
De sl werkt liefst in de donkere nacht.

De p op 't vuur, wat ruikt die fijn!
Die p hoe diep zou hij wel zijn?
De p in boomvrucht, blank of bruin.
De p op 't hoofd staat recht of schuin.

OPLOSSING DER VORIGE RAADSELS.

Vingerhoed - Nachtwacht - Katuil - Broekmannelje - Wintermaand - Boekhandelaar.

Beer - Schaap - Leeuw - Zwaan - Egel - Kabeljauw - Varken - Kuiken - Meikever - Kat - Aal.

OPEL AUTOMOBIELEN
Product van General Motors
Official Dealer
FIRMA J. L. SPOORMAKER - ROTTERDAM
Nieuwe Binnenweg 446 - Tel. 35780 (3 lijnen)

Prijswinnaars van de vorige keer:

Jaantje Aarnoutse, Koudekerke.
Nelly Braam, Lisse.
Louis Botermans, Gilze.
Gerrit Cazemier, Dalfsen.
Bertus Damminga, Ezinge.
Leuntje Koets, Grijskerke.
Anneke Keur, Ermelo.
Bertus Knipmeijer, Meppel.
Dina Knape, Sommelsdijk.
Geert Rosendaal, Nijkerkerveen.

Aan Janna Slabbekoorn te Nisse.

't Is jammer, dat je die ruim 200 postzegels van de enveloppes gehaald hebt, waardoor verscheiden tandjes geschonden zijn. Daardoor verliezen ze hun waarde. Voortaan moet je er een rand papier om laten zitten. En geef ze dan op school aan je meester; die weet ze wel op te zenden voor een goed doel. Intussen vriendelijk dank voor je moeite! Je ziet, dat ik je naam in spiegelschrift wel heb kunnen lezen.

WERFT

ABONNE'S

VOOR HET

LANDSTORMBLAD

L. DIRKSE & ZONEN N.V.
Bloemenmagazijn
BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

KONINKLIJKE = BEGEER INSIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES

VOORSCHOTEN

LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

**DE PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN**

J. DE WAARD
Tel. 68951 - Schiedam
Lange Nieuwstr. 97-99
Aannemer van sloopwerken
Verhuur van compressoren en opruimen met springstoffen

Protestantsche
Begravenis-Onderneming
Bill. tarieven. Nette bed.
Speciaal adres voor het
vervoeren per reuauto
binnen en buiten de stad
G. H. DE JAGER
Amst. straatweg 45
UTRECHT - TELEF. 14273

Wie is goed Nederlander?
Hij en Zij die hun waren bij
een goed Nederlander koopen
Koopt daarom uw BRAND-
STOFFEN bij: R. KLOOSTRA
Buiten Damsterdiep 36-36 A
Telefoon 3704 - Groningen

HOUT en STAAL
CARROSSERIE-FABRIEK
BESTEL en VACANTIEBUREAU
W.v. HILLEGARSBERGSTR.
HILLEGARSBERG

H. WOUTERS & ZON
Lood-, zink- en leiwerken
Spuistraat 44 - Amsterdam
Tel. 45124
Sanitaire inrichtingen
Erkende gas- en waterfitters

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

M. BORST - ROTTERDAM
AELBRECHTSKADE 121 - TELEFOON 33429
Deuren- en Timmerfabriek - Machinale Houtbewerking

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELUIDEN - Telef. 246 KAMPEN

„BOUWMATERIALEN M. LUYTEN N.V.”
ROTTERDAM - LEKKERKERK - DORDRECHT
DRIJFSTEENEN
BIMSPLATEN
BETONARTIKELN

RUITENBERG Utrechtschestr. 26, Amersfoort
Speciaal
MAATKLEEDING Uniform- en Rijkkleeding

**PURGEER- EN BLOED-
ZUIVERENDE PILLEN**

van H. VAN AKEN,
Apotheker Specialist
te SELZAETE.

Het beste en doelmatigste
purgeermiddel, veroorzaken
geen buikpijn of krampen,
zuiveren het bloed en geven
het nieuwe kracht.

Prijs f 0.60 per doos

Verkrijgbaar bij Apo-
thekers en Drogisten.

Importeur:
SCHULTE & THIEME
Postbox 55 - Middelburg

AALTENSCH
Stoom-, Wasch- en Strijkkr.
„DE SLINGE”
H. v. d. KAMP - AALTEN
Heldere wasch,
minimum slijtage
en scherp concurr. prijzen.
DAAROM OOK UW ADRES!

HET aangewezen adres voor
SCHIETPRIJZEN
o.a. medailles, takken,
bekers, kransen enz. is
FIRMA CORN. PLAS
(E. C. BILARS)
LANGESTR. 40 - ALKMAAR

A. KRAAL - UTRECHT
v. d. Mondestr. 139 - Tel. 10562
Aannemer van grond- en
sloopwerken.
Handel in zand, grint, puin enz.

Garage „VITESSE”
A. A. DE ZEEUW
Scheldekade 57 - Telefoon 123
TERNEUZEN
Luxe verhuur-inricht. Prima
materiaal. Ervaren personeel.

BRANDSTOFFENHANDEL
B. KOELMAN
St. Willebrordusstraat 8 en 39
Tel. 94674 - Amsterdam Zuid
Specialiteit in Hollandsche,
Belgische en Eng. anthraciet

BLOEMENMAGAZIJN
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

WIJ bezorgen U met onze
touringcars prettige
en billijke vacantiereizen.
Vraagt onze tarieven....
AUTOBUSBEDRIJF
VAN BERGEN HENEGOUW
ZOETERMEER
Telef. 36, met doorverbinding

GEBRS. RIETEL
ZEEBURGERPAD 13-14
TELEFOON No. 53552
AMSTERDAM (Centr.)
Verhuizingen
door geheel Nederland

**ZIEKENHUISVERPLEGING-
EN OPERATIEKOSTEN**

verzekert
tegen enkele centen per week

Leij's

Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegduur:
80 dagen, ook bij besmettelijke
ziekten en operatie.
Hogere operatiekostenver-
goeding.
Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore
der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek,
Vraagt een agentschap aan,
dat zeer loonend kan zijn voor
harde werkers.

N.V. Gebr. BOLSIUS
SCHIJNDEL
„ALPENGLOEI”
Kaarsen- en Lichtenfabriek

L. BOOMSMA
Bouwkundige - Makelaar
Expert
Administratie en onderhoud
van vaste goederen
Hypotheek - Assurantiën
Nassaukade 118-119, A'dam W.
Gem. Giro B 749
Postchèque- en Girodienst 2870
Tel. 82521 - 85421

Reist per AAA Busdienst
naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

Van Vollenhoven's
Lijnzaadkoeken
en Mengvoeders
ZIJN UITSTEKEND

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsrct. of reizigersbezoek

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

**STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ**
„VECHT EN DIJK”
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11
NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobil Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:
Rotterdam - Utrecht
Den Haag - Leiden - Delft

VISSER & SMIT
PAPENDRECHT
BORINGEN, BRONNEN
BUISELEIDINGEN
BETONBOUW - HEIWERKEN

BOLNES - DIESEL
N.V. Mach.fabr. „Bolnes”
v.h. J. H. van Capellen
Bolnes bij Rotterdam
Telefoon 14398

WED. H. TROOST
ROTTERDAM
TELEF. 11606
• Aannemer van grond- en
bouwwerken
• Transporten door geheel
Nederland

CHEVROLET
LUXE en TRUCKS 1938
Talrijke verbeteringen
Vraagt demonstratie
J. DE JONG - GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

ASBEST-CEMENT PLATEN
GEGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN
Uit voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
TELEF. 2841 - GORINCHEM

L. VISSCHER - LISSE
TELEF. 7527 SASSENHEIM
Aannemer van straat-,
rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

**LEDERWARENFABRIEK
DE VOLHARDING**
POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM
SPECIALITEIT IN
MILITAIRE UITRUSTINGEN

Fa. Wed. H. VAN DAM
BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305
Scheepsluchtappen en
ijzeren Scheepsslaap-
kooien, - Stampwerk,
Plaatconstructie enz.

BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne **Dé-Dé-Wafels**
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

GARAGE „BOOIJ”
FRANSCH KERKSTR. 20
TELEFOON No. 778274
VOORBURG

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S

J. Lindenbergh Czn.
Wemeldinge
Aannemer van Grond-
en Waterwerken
Wegenbouw

P. DE VOGEL Pzn.
TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriebouwen

BERGHUIZER
PAPIERFABRIEK
v/h. B. C. CRAMER
WAPENVELD

GEBRS. BIJLOO
Dagelijksche motorbootdienst
Schiedam - Amsterdam
Rotterdam - Vlaardingen v.v.
Schiedam, Tel. 68846
AMSTERDAM, Tel. 30674

Te koop: 5.34 Dennenbosch
nabij harden weg en electr.
kabel, f 5000.—.
1¼ H.A. plm. 30-jarig DEN-
NENBOSCH, f 1100.—; LAND-
HUISTERREIN, nabij dorp en
busverkeer, 20 cent per M2.
Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203

Er is ook wat
voor U in de
Advertenties!

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

GEBRS. VELDHORST

ANGERLO - DOESBURG
Telefoon no. 220 Doesburg.

SPECIALAAL ADRES
VOOR MILITAIRE EN
BURGERKLEEDING
OVERAL TE ONTBIEDEN

TRANSFORMATOREN- EN
APPARATENFABRIEK

„TRANSFORMA” N. V.

TELEFOON 96610-96511
KARPERWEG 37-41
AMSTERDAM (ZUID)

**KOOPT
HONIG'S
Prima Keukenstroop**

Firma J. KAKES

BOUWKUNDIGE
ZAANDAM

Taxatie — Expertise
TELEFOON No. 3251-4984

TABAK VAN BOSMA
LICHT EN GEURIG
5 pond prima A-baai
f3.- p. pakket, franco
rembours d. geh. Ned.
BOSMA
Carolleweg 19 - Groningen

Coöp. Stoomzuivelfabriek

„DE EENDRACHT”

Telefoon 402 - Silvolde

Fabriek van Melkproducten,
Roomboter, Kaas, Melkpoeder
en Consumptiemelk.

N.V. Ph. VLESSING

DEN BURG (TEXEL)
Complete Meublereing

**VERHUIZINGEN door
GEHEEL NEDERLAND**

DE JONG'S

**HAGELSLAG
CHOCOLADE**
voor de Boterham
DE EENIGE ECHTE

ALKMAAR
Rijdt per Nassau-tax
Telefoon 3545
OPEL-DEALER

ALKMAAR
DINEERT IN
„t GULDEN VLIAS
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

OOK UW ADRES
Hotel - Café - Restaurant
„PAVILJOEN KINHEIM”
Stationsweg 60, tel. 2524
ALKMAAR

ALMELO
HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

HOTEL „MONOPOLE”
tegenover het Station
Tel. 4040 - Amersfoort
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN
Verwarme garage
vrij voor gasten
DIRECTIE VAN IPEREN

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

HOTEL „STAD BORCULO”
Spoorstraat - Telef. 31
BORCULO
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
BONDSHOTEL A. N. W. B.

EINDHOVEN
Hotel, Café - Restaurant
„SCHIMMELPENNINCK”
Goed verzorgde keuken
Aangenaam café
Modern hotel
Stationsplein 2 - Telef. 3265
Directeur J. BIEMANS

„HET VOLKSPARK”
TELEF. 2782 - ENSCHEDE
De mooiste en grootste zalen
voor het geven van
feesten en partijen
Restaurateur A. MULSTEGE

Firma G. DIK Ez.
Guldenstraat 20
GRONINGEN
in Wijnen en Gedistilleerd
Sedert 1879
RESTAURANT BODEGA

SCHILDERSBEDRIJF
W. K. WITS EN ZONEN N.V.
Groningen, Leeuwarden, Utrecht, Amsterdam

Hotel „t LANSINK”
HENGELO

Modernste comfort

Telef. 2500

Auto aan de Treinen

HOTEL „EIK EN DAL”
HOOG-SOEREN

Oudste en meest gere-
nomm. hotel ter plaatse

Telefoon Apeldoorn 2772

LEEWARDEN
HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Rotterdam

Grand Hôtel COOMANS
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf . . . f3.-
incl. uitgebreid Holl. ontbijt

HOTEL „DE LINDEBOOM”
HOTEL „TEXEL”
DEN BURG (Texel)
Telef. 9 doorverbinding.
Kamers voorzien van
stroom, warm en koud
water — Garage
Eigenaar R. KIKKERT

STRANDHOTEL
„PRINSES JULIANA”
KOOG (Texel) - Telefoon 1
Garage A.N.W.B. - Lid-Horecaf
Directeur: F. VAN TWISK

HOTEL
„DE ROODE LEEUW”
TELEFOON 515 - TERBORG
Prima keuken
Exquise wijnen
Eig.: Modern comfort
F. G. W. Schmidt-Corblijn

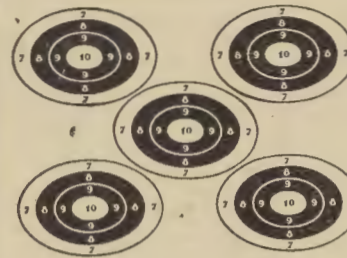
Hotel-Café-Rest. P. Mulders
Tilburg
Tel. 2385 (2 lijnen)

HET BESTE EN GOED-
KOOPSTE ADRES VOOR
UW LUNCH EN DINER!

ZIERIKZEE
HOTEL „JULIANA”
HOTEL „VAN OPPEN”
Restaurants eerste rang
Stroom, water. Boxengarage
Vergaderzalen. Centr. verw.
TELEFOON 49 EN 25

**N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ
HOOGVEEN - TELEF. 57**

- Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen aan één onzer kantoren.
- Reizen in binnen- en buitenland verzorgen wij tegen zeer billijke tarieven.
- De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel ingericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

SCHIELSCHIJVEN

gedrukt op speciaal
vervaardigd schiel-
schijvencarton

N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER
Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

**HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.**

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

Geldbelegging.
Te koop mooi Landhuis

Voor 3 jaar op contr. verhuurd. Prijs f5650.-, vrij op naam.
Een dubbele villa, verhuurd voor f950.- p. j. Kooppr. f10.000.-,
vrij op naam. Mooi landhuis voor zelfbew. of geldbelegging.
Kooppr. f7800.-, vrij op naam. Hypotheek beschikbaar.
Inl. Bouwb. H. v. d. TOP, Park Paaschberg 1a, Ede, Tel. 258.

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW

TIMMERWERKEN

bij de

N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”

TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT

Concurrerende prijzen Vluggere levering

Speciaal adres voor Woningbouw

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM

LET OP!

1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842

Willemsparkweg 1, Tel. 20029

Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK

WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF

LAREN N.H.

Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel

Telefoon 3068

Telefoon 3374

VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE MOSTERD

**THE
CLOCK
HAT**
VAN RIJN'S
f6.50

INDEKLOK
GRONINGEN

**WILLEM II
SIGAREN**
JE FABRIKAAT.

„Fermitan”

het zeker werkend
middel tegen
spoe-, made-, maag-, en andere
ingewands-
wormen

zoowel bij volwassenen als bij
kinderen. 85 cent bij Apothekers
en Drogisten. „Fermitan” wordt
door de Nederlandsche wet be-
schermde.

Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela.

**HERENPAK REINIGEN f2.-
STOMEN**

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

**VERHEUL'S
VEEVOEDERS**
ROTTERDAM

I. WILLEMSSEN

**Oesterkweekerij
YERSEKE**

GEURTS' CONSERVEN

MUNTEN UIT

„Beter en Goedkooper”

Conservenfabriek

„DE BATAVIER”

D. GEURTS - DODEWAARD

WILT U SNEL, ZUINIG EN

BETROUWBAAR RIJDEN?

KOOPT DAN EEN

FORD-automobiel!

Garage J. van Berkum & Co

Coevorden

FIRMA H. MOOI & Zn.

ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ

Coupeur overal te ontbieden

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm op 30.000 man na gemobiliseerd

Wijl de Bijzondere Vrijwillige Landstorm uitsluitend bestaat uit dienst- en reserve-plichtigen en uit gewezen dienst- en reserve-plichtigen (deze laatste categorie tot hun 55ste jaar), was niet anders te verwachten dan dat bij de algemeene legermobilisatie een zeer groot gedeelte van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm onder de wapenen zou komen.

Dit is dan ook geschied met het resultaat, dat thans 50.000 man van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is gemobiliseerd. NIET opgeroepen zijn de dienst- en reserve-plichtige B.V.L.'ers tusschen hun 35ste en 40ste jaar. Dit aantal bedraagt ongeveer 10.000 vrijwilligers.

Voorts zijn niet opgeroepen de gewezen dienst- en reserve-plichtigen, die bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn aangesloten. Dit is de z.g.n. 2e Ban van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke een sterkte heeft van 20.000 man.

Over het geheele land zijn derhalve van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm nog in de plaatselijke afdelingen vereenigd gebleven een totaal van 30.000 vrijwilligers.

Voor de plaatselijke Leiders, welke onder de wapenen zijn geroepen, zijn reeds plaatsvervangers aangewezen, terwijl de ontstane vacatures in de plaatselijke Landstormcommissiën, voor zooveel noodig, met spoed worden aangevuld.

Met strikte handhaving van de oorspronkelijke bestemming van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm als instituut tot steun van het wettig regeeringsgezag, zal in overleg met de Regering worden nagegaan op welke wijze de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in deze bijzondere tijden nog andere diensten ten belange van Vaderland en Volk kan verrichten.

Het behoeft geen betoog dat bij alles, wat op dit gebied zal geschieden, de organisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zoals deze thans bestaat, niet uit elkander gerukt mag worden, doch intact zal moeten blijven.

Saevis tranquillus in undis

VOOR DE GEMOBILISEERDEN.

De Gewestelijke Landstorm Commissie „De Veluwzoom” geeft haar volle belangstelling aan de gemobiliseerden, die binnen haar ressort onder de wapenen zijn.

In de eerste plaats, omdat velen hunner als vrijwilliger bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zij het dan ook bij andere korpsen, zijn ingeschreven en op deze wijze het contact met die vrijwilligers wordt onderhouden, maar voornamelijk om aan deze mannen, die ver van hun gezin in deze dagen van internationale spanning aan de beveiliging van ons land arbeiden, in hun eentonig bestaan de zoo gewenschte afwisseling te brengen.

Zij vindt daarbij steun bij de Plaatselijke Landstorm Commissies in de plaatsen, waar onze grensverdedigers zijn ondergebracht, die op haar beurt niet tevergeefs om medewerking aankloppen bij de ingezetenen.

Te Bemmelen en Huissen werden reeds schietwedstrijden georganiseerd, terwijl

te De Steeg een filmavond gegeven werd.

Op 1, 2 en 3 Augustus werd weer een wedstrijd gehouden te Doornenburg, waaraan ongeveer 120 man deelnamen en deze wedstrijd is voor de gemobiliseerden een waar „schieffestijn” geweest.

De Bataljons-Commandant, Majoor Snoek, die elken dag de wedstrijden bezocht, stelde een prijs beschikbaar, de Compagnies-Commandant, Kapitein Westerveld, gaf voor den besten schutter van elk zijner zes afdelingen een medaille en bovendien nog een extramedaille voor den schutter, die het

20 CIGARETTES
BROCHES
VAN AF 25 CENTS

hoogste aantal punten behaalde; de Gewestelijke Landstorm Commissie voegde er enkele prijzen bij; de ingezetenen van Doornenburg hadden hun belangstelling zoodanig in daden omgezet dat de secretaris der Gewestelijke Commissie, de Kolonel b.d. W. van Ingen Schouten, behalve de medailles twee prijzen voor den korps- en 41 voor den personeel wedstrijd kon uitreiken.

Voorts werd druk gebruik gemaakt van de Driemanswedstrijden, waarvoor als prijzen sigaren beschikbaar gesteld werden, zoodat vele soldaten in Doornenburg voor verscheiden dagen van rookertjes zijn voorzien.

Bij de prijsuitreiking, waarbij ook de Korpscommandant van „De Veluwzoom”, de Res. Luitenant-Kolonel Buurman, tegenwoordig was, wees Kolonel Van Ingen Schouten met een enkel woord op de beteekenis van den B.V.L. en wekte de aanwezigen, die zich nog niet bij deze organisatie aansloten, op, dit alsnog te doen vóór of wanneer ze weer naar hun eigen haardsteden terugkeeren.

Kapitein Westerveld sloot de wedstrijden met een woord van hartelijken dank aan de Gewestelijke Commissie voor haar initiatief, om deze aangename afwisseling voor zijn mannen te organiseren.

Naar wij vernemen is de Gewestelijke Commissie voornemens ook in andere plaatsen binnen haar ressort dergelijke wedstrijden, waarvan tevens een goede propaganda voor den B.V.L. uitgaat, te organiseren.

MAJOOR SOMERS NEEMT AFSCHEID VAN DEN B.V.L.

In de R.K. Militairen Vereeniging te Breda heeft 10 Augustus het afscheid plaats gehad van Majoor A. Somers, Commandant van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die is benoemd tot Commandant van het R.K. Vluchtelingenkamp te Sluis.

Een groot aantal leden van den B.V.L. alsmede de directeur van de Militairen Vereeniging, Kapelaan Stulemeijer, de Aalmoezenier van het leger, Majoor v. d. Maden, en de heer C. L. M. Brantjes, lid van de commissie van den B.V.L., waren hierbij tegenwoordig.

Verschillende personen hebben dezen

JOSIAH WEDGWOOD & SONS

Stoke-on-Trent

MOONSTONE

ontwerp Kelth Murray

Fruit- en Hors d'Ouevreborden
Siervoorwerpen**P. A. W. PHILIPPONA**

Hoogstraat hoek Plaats - 's-Gravenhage

avond de gelegenheid te baat genomen den scheidenden Commandant bij zijn vertrek hulde te brengen voor het vele werk hetwelk deze in het belang van den B.V.L. tijdens zijn commando had verricht.

De eerste woordvoerder was de heer Brantjes, die in treffende bewoordingen Majoor Somers hulde bracht voor zijn gepresteerd arbeid. Ook directeur Stulemeijer richtte zich in een waardeerende toespraak tot den scheidenden Commandant.

Hierna spraken nog Luitenant van Aalst en Luitenant Speek.

Bij deze woorden van hulde is het dezen avond niet gebleven. En zoo werd Majoor Somers als stoffelijk blijk van waardeering namens den leden van den B.V.L. een fraaie schemerlamp aangeboden, terwijl de echtgenoot van den scheidenden Commandant een bloemenhulde werd gebracht.

Het slotwoord sprak Majoor Somers, die opmerkte, dat scheiden een weinig sterven is. Echter wenschte hij het tijdelijke nog niet met het eeuwige te verwisselen!

Ofschoon ik de mij opgedragen nieuwe taak gaarne heb aanvaard, zoo zeide Majoor Somers, sluit dit toch niet uit, dat het een vrij moeilijke is. Hij sprak voorts de hoop uit, dat de bijeenkomsten van den B.V.L. immer trouw zouden blijven worden bezocht.

Majoor Somers gaf de verzekering steeds met groote dankbaarheid aan den tijd, dat hij als Commandant over den B.V.L. te Breda was aangesteld, te zullen terugdenken.

Hij roemde de afdeling Breda als zijnde er een met een goeden geest en groote activiteit. Een speciaal woord van dank bracht hij nog aan directeur Stulemeijer, die den B.V.L. steeds een warm hart toedraagt.

Tenslotte spoorde spr. de aanwezige leden aan den B.V.L. getrouw te blijven en dat zij in de organisatie den geest van kameraadschap zouden hoog houden.

Dat men ook zijn echtgenoot in deze hulde had laten deelen, daarvoor toonde de scheidende Commandant zich eveneens zeer erkentelijk.

SCHIETWEDSTRIJDEN VOOR ZUID- EN NOORD-BEVELAND.

Op 20 Augustus 1939.

Van heinde en verre waren de schutters van B.V.L. en motordienst opgekomen. Het terrein zag er feestelijk uit en er werd druk en goed geschoten. Het zou geen gemakkelijke taak voor de commissie worden om uit de meer dan tweehonderd schutters de prijswinnaars vast te stellen.

Was er van de zijde der landstormers groote belangstelling, ook de autoriteiten lieten zich niet onbetuigd. Naast vele vooraanstaande burgers merkten we o.a. op Overste Bruins, Commandant van den B.V.L. in Zeeland, de Burgemeesters van Kloetinge, Kattendijke, Wemeldinge en Oudelande, den heer C. Philipse, lid van Ged. Staten van Zeeland en anderen.

Des avonds had in het Schuttershof de prijsuitreiking plaats door Overste Bruins, die er zijn vreugde over uitsprak, dat zoovelen naar Goes waren

Hotel „CARELSHAVEN” - Delden

Gelegen te midden der Twickelsche bosschen aan den Rijksstraatweg
Delden-Hengelo - Modern comfort - Tel. 305

DE
Edelman
SIGAAR IS PRIMA

Apeldoornsche CartonagefabriekVELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107

Band- en elastiekspoelen v. textielindustrie

ONZE NIEUWE SERIE WEDSTRIJDMEDAILLES

In samenwerking met de N.V. „Koninklijke-Begeer” te Voorschoten heeft de Nationale Landstorm Commissie een serie medailles en kruizen doen ontwerpen, speciaal bestemd voor wedstrijdrijzen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Hierbij de afbeeldingen.

De Nos. 1 t/m 6 zijn ontworpen door den heer R. van Looy te Amsterdam. Formulieren voor de bestellingen moeten worden aangevraagd bij de

secretarissen der Gewestelijke Commissiën.

Indien er buitendien behoefte bestaat aan andere wedstrijdrijzen — als bекers, plaquettes, presse-papiers, enz. — waarop in eenigerlei vorm één dezer B.V.L.-medailles moet worden aangebracht, dan wordt in overweging gegeven deze wedstrijdrijzen rechtstreeks bij de N.V. „Koninklijke-Begeer” te Voorschoten te bestellen, eventueel met vermelding van den winkelier, door wiens bemiddeling U deze levering wenschte te ontvangen.

50—40—25 mm

50—40—25 mm

40 mm

40 mm

40—25 mm

40—25 mm

33 mm

33—29 mm

33—25 mm

11

10

13

50—40—25 mm

12

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.

OPGERICHT 1765

WORMERVEER

MEELFABRIEK**OLIEFABRIEK****VEEVOEDERFABRIEK****RIJSTPELLERIJ****CACAOFABRIEK**

gekomen, niet alleen om mede te dingen naar een van de vele schitterende prijzen, maar ook om blijk te geven van hun liefde voor den B.V.L. en mede daardoor den band met Oranje weer nauwer aan te halen. Alvorens tot de prijsuitreiking over te gaan sprak spr. hartelijke woorden tot den oud-Koloniaal, den heer Polderdijk uit Lewedorp, aan wie hij tevens het bewijs van eervol ontslag uitreikte als plaatselijk leider van Lewedorp en Nieuwdorp.

Daarna ging spr. over tot de prijsuitreiking.

De korpsen behaalden het volgende aantal punten: A. Scherp No. 1 afd. Kloetinge met 182 pt. eerste prijs, de wisselbeker; Goes I met 179 pt. No. 2, medaille; Kruiningen met 177 pt., No. 3, medaille; 4. Wilhelminadorp 175 pt.; 5. Goes III 174 pt.

Korps K.S.O. 1. Borssele I 198 pt.; 2. Krabbendijke 196 pt.; 3. Hoedekenskerke 196 pt.; 4. 's-Heer Arendskorke II 195 pt.; 5. Ellewoutsdijk 194 pt.

Personeel scherp No. 1 eerste prijs N. Fierloos, Goes, 48 pt.; 2. J. Buteijn, Wilhelminadorp 48 pt.; 3. C. Veerhoek, Wemeldinge 48 pt.; 4. G. Duindam, Kruiningen 48 pt.; 5. J. D. Schippers, Goes 47 pt.

K.S.O. Personeel. 1. J. Witte, Borssele; 2. A. Hennekij, Krabbendijke; 3. P. Karelse, Borssele; J. van Oosten, Driewegen; J. van Sabben, Borssele.

Melden we ook nog dat, zoowel bij de opening der wedstrijden als bij de prijsuitreiking, de Commandant van den motordienst, Kapitein J. C. Persant Snoep, blijk gaf van zijn belangstelling, en ook verschillende plaatselijke commissieleden aanwezig waren.

Woorden van dank werden gericht tot de commissieleden, de heeren H. Pilaar, W. van Dulleman, Luitenant J. G. Eckhardt.

Ten slotte werd nog het woord gevoerd door Luitenant Eckhardt, die als secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie Zeeland, allen dank bracht voor hun medewerking en opkomst, en in hartelijke bewoordingen den Commandant den dank der landstormers vertolkte, voor zijn aanwezigheid den heelen dag.

LANDDAG ZEVENBERGEN.

In verband met den algemeenen toestand is de landdag te Zevenbergen, welke op 9 September a.s. gehouden zou worden, afgelast.

HOEVEN.

Algemeene vergadering. — Door den B.V.L. werd in café De Kroon de algemeene jaarvergadering gehouden. Om ongeveer 8 uur opende de voorzitter de vergadering en feliciteerde tevens de prijswinnaars met hun behaald succes, waarna de prijsuitreiking volgde. De prijzen werden behaald als volgt:

1e prijs J. Vervaart, 210 pt.; 2e prijs Jaap Hoogeveen, 209 pt.; 3e prijs L. Verwijmeren, 208 pt.; 4e prijs M. de Jong, 207 pt.; 5e prijs M. de Bruijn, 199 pt.

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT

LEIDEN - TEL. 1475

★ **VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN** ★
— **WASFARKELS VOOR OPTOCHTEN** —

N.B. Van alle ronde medailles kunnen miniatures ter grootte van 16 mm geleverd worden, geschikt om op diverse voorwerpen te monteren.

Ook kunnen van deze miniatures dasspelden en manchetsknoopen gemaakt worden.

A. KUYVENHOVEN'S
Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

F. BONTKES GOSSELAAR
IN EFFECTEN — GRONINGEN

Landdag Sexbierum.

Sexbierum in vlaggentooi — Ruim 6000 aanwezigen
Oud-Minister De Wilde onder de gasten — Open-
luchtspel „Liauckema door de Eeuwen”.

's Morgens acht uur.

De zon breekt door de wolken... Het licht glanst! De hemel wordt blauw.

Op dezen heerlijken zomermorgen straalt het licht in volle glorie.

Om tien uur vertrekt de bus. Er zijn meer passagiers, die Sexbierum tot doel hebben.

De tocht eerst langs den straatweg, dan via Menaldum, Berlikum, Minnerts-ga enz. wordt prachtig. We genieten bijzonder van het schitterende zomerweer. Het kleurige landschap, dat onder het rijden telkens van aspect verandert, ligt daar stralend in den zonnegloed.

Hoe meer we Sexbierum naderen, hoe vaker de bus moet stoppen om menschen in te laten. Het zijn meest vrouwen, die naar den landdag willen. Hun mannen, hun jongens en meisjes zijn per fiets al vooruit gegaan.

De bus zal aanstonds geheel bezet zijn. De andere bus, die den onzen als een schaduw volgt, is al tjokvol.

De vrouwen hebben heel wat te snappen. Ze zijn vol van de komende dingen.

„It wurd't in bisündere dei, det kin men sa wol sjen. Hwet in protte minsken”, laat een flink gezette vrouw haar buurvrouw weten.

„Ja, it moat ek moai wêze, der yn Seisbjirrum. Der is o sa'n moai terrein. It stik det spilet wurd't, is derbei tige prachtig”, is het antwoord.

„Forliene jier is 't ek spiele. O 't wier do sa fijn!” vertelt een andere vrouw, wier oogen tintelen, nu ze aan de mooie herinneringen van vorig jaar denkt. Ze wil blijkbaar nu weer genieten van de opvoering van „Liauckema door de eeuwen”.

„Ja, it is nou ek útbreid. D'er is in tjerke by kommen”. Deze mededeeling is voor den ongewijde niet te begrijpen. De vrouw, die haar doet, bedoelt te zeggen, dat de décors, die het oude dorp Sexbierum en Liauckemastate voorstellen nu ook een onderdeel bevatten, dat de oude kerk voorstelt.

Op den weg wordt het steeds drukker. Een massa fietsers en verscheidene auto's gaan in dezelfde richting als wij. In de dorpen, niet ver van Sexbierum, staan talloze menschen op straat. Ze lachen en wuiven. Het oponthoud voor den bus om menschen in te laten stappen wordt grooter. De reis ondervindt aanzienlijke vertraging.

In Sexbierum wapperen overal de vlaggen. Daar waait van de twee torens de driekleur; daar staan op de nok van tal van boerderijen de vlaggen en daar hangt uit verscheidene dakvensters het rood-wit-blauw! Een zee van vlaggen, die het dorp een feestelijk aanzien geven.

In de straten is het een druk verkeer, dat de gemeentelijke politie met behulp van marechaussee's in ordelijke banen houdt. Alles gaat één kant uit! Doel is: het feestterrein, dat gelegen is op de weilanden van de eigenaars van Liauckema-state.

Wat staan er al een bussen geparkeerd en wat zijn er al een menschen! De zes tribunes verheffen zich met haar

talrijke vlaggenorsch boven de menigte op het weiland. De hooge décors daar tegenover trekken de bijzondere aandacht. Wat steken ze prachtig bij de omgeving af. Op den achtergrond ligt de Liauckema-state, bijna geheel verscholen in het vele geboomte, dat haar omringt. Tusschen het gebladerte zien we de vlaggen op de nok. Wat wapperen ze vroolijk in den wind!

De B.V.L.-ers worden nog bezig gehouden door de schietwedstrijden. Het schieten is

een evenement, dat aller aandacht sterk gespannen houdt.

De kansen worden druk besproken.

„Ho hast do sjitten?” informeert een stevig gebouwde man aan iemand, die een groote tegenstelling in lichaamsbouw met hem vertoont.

„Och hwet scil ik dêrfen sizze”, is het niet opgewekt klinkend antwoord, dat tevens verraadt, dat de man zich geen kans op een prijs geeft. Het volgende bevestigt dit. „Do moast witte, ik haw nei myn miening net sa goed sjitten. It is, scil ik mar sizze, beroerd genoch, mar hwet scil je d'er oan dwaen”. De man houdt zich op de vlakke, wil er eigenlijk niet voor uit komen, wat hij geschoten heeft.

Dan is die jongeman daar heel anders. Kijk hem eens met zijn kameraden redeneeren over zijn schieten.

Intusschen speelt de muziek een paar pittige stukjes.

Plotseling komt er beweging in de menigte.

„Daar komt onze generaal”, roept er één enthousiast.

Het blijkt inderdaad zoo te zijn.

Een kort gejuich klinkt op...

De grijze generaal wordt vergezeld door oud-minister De Wilde, dien men ook met veel sympathie begroet.

In de hall van het gemeentehuis van Barradeel vindt de officieele ontvangst plaats. Er zijn vele autoriteiten met hunne dames. O.a. zijn er naast Generaal Duymaer van Twist en oud-minister De Wilde aanwezig de Secretaris der Nationale Landstorm Commissie G. F. Boulogne; dan baron van Heeckeren van Kell uit Arnhem en de heer en mevr. Hirschfeld—Van der Laan uit Bloemendaal. Deze laatsten zijn afstammelingen van vroegere bewoners van Liauckema-state. Voorts zijn tegenwoordig de meeste leden van de Gewestelijke Landstormcommissie, vele burgemeesters en enkele militaire autoriteiten, o.a. kolonel Eggink.

Burgemeester Anema spreekt een woord van hartelijk welkom. Het verheugt hem bijzonder dat generaal Duymaer van Twist en oud-minister De Wilde gekomen zijn. Spr. brengt hen hulde voor hetgeen zij voor den B.V.L. gedaan hebben.

Vervolgens zegt de heer Anema dat de B.V.L. ook in de toekomst nog noodig zal zijn. In elk volk zijn er toch groepen die, wanneer de tijd daarvoor geschikt is, op revolutie aansturen. Daarom moet de B.V.L. blijven bestaan.

De Friesche vrijwilligers zullen trouw aan het eens gegeven woord zijn.

Leve de B.V.L. (Applaus).

Generaal Duymaer van Twist zegt in zijn beantwoording op de hartelijke wel-

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

VAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus

Nederlands Beste Adres

komstwoorden, dat hij nog nimmer in Barradeel is geweest. Er nu te zijn acht hij een bijzonder voorrecht. Hij heeft gewenscht nog eens in twee plaatsen in Nederland te kunnen vertoeven. Deze zijn: Vlissingen, waar de groote zeeheld De Ruyter is geboren en in Sexbierum, de geboorteplaats van den eenigen Frieschen admiraal Tjerk Hiddes de Vries. Nu is spr. hier en daarvoor is hij zeer dankbaar.

Spr. hoopt dat deze dag zal slagen en hij met een hart vol dankbaarheid naar Den Haag kan terugkeeren. (Applaus).

Dames in Friesch kostuum serveerden daarop koffie met gebak.

Vanaf het plein der O.L. School werd door de autoriteiten

het défilé van de B.V.L.-mannen

gadegeslagen. Aan den kop van het défilé, waaraan ongeveer duizend man deelnamen, liep de vaandelwacht, waarna 28 gemeentelijke afdelingen, geformeerd in vier colonnes, volgden. Het défilé stond onder leiding van kapitein Wijmenga van Garijp. In den stoet liepen mee de muziekkorpsen van Minnerts-ga en Sexbierum.

Voor het défilé was er zeer groote belangstelling.

De landdag werd 's middags ongeveer twee uur, toen de zes tribunes nagenoeg geheel bezet waren, door den Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité geopend. Plechtig en gedragen klonk Psalm 68:10 over het veld. Nadat de heer Nauta in gebed was voorgegaan, heette hij de aanwezigen welkom, in 't bijzonder de hooge autoriteiten.

Wie had kunnen vermoeden, aldus spr., dat op dezen dag de toestand in de wereld zeer critiek zou zijn! Hadden we 't geweten, de landdag zou thans niet gehouden zijn. Nu deze datum eenmaal gekozen was, hebben we in overleg met autoriteiten besloten dezen dag te laten doorgaan. En we hebben niet verkeerd gezien: de opkomst is geweldig.

Er zijn verschillende autoriteiten, die wegens den algemeenen toestand niet aanwezig kunnen zijn, aldus spr. Zoo o.a. Generaal De Iongh. Maar we hadden twee personen, die thans verhinderd zijn, heel graag gezien. Dat zijn de Commissaris der Koningin in Friesland, en dr. H. Colijn. Het spijt spr. dat deze beiden afwezig moesten blijven.

Spr. zegt vervolgens, dat de B.V.L. ook in het vervolg gelijk in het verleden, de regering zal steunen, omdat het het wettig gezag is.

Rustig gaan we voort, aldus besloot spr. zijn openingswoord. De toekomst is in Gods hand.

Het Friesch volkslied en het Da Costa-lied werden daarop gezongen.

Generaal Duymaer van Twist spreekt zijn mannen toe.

Generaal Duymaer van Twist beklimt daarop het spreekgestoelte. Hij wordt met luide toejuichingen begroet.

Spr. brengt hulde aan de Friesche vrijwilligers, die zich dezen dag paraat toonen. Spr. schetst de betekenis van den B.V.L., welke in de eerste plaats gelegen is in zijn nationaal karakter. Het instituut heeft bijzonder veel gedaan om het nationale gevoel wakker te houden.

GEEN GEPIEKER
over de toekomst met
een polis bij de

HAV BANK
SCHIEDAM
LEVENSVZERKERING-LIJFRENTÉ

Er was een tijd, waarin de nationale zin zoek raakte, het Wilhelmus verstomde en de ontwapeningsgedachte veld won. Gelukkig is Nederland dit tijdperk van achteruitgang te boven gekomen, mede dank zij den B.V.L., die thans bijna 100.000 man telt.

In de tweede plaats is de B.V.L. van zooveel betekenis omdat hij preventief werkt en een defensieve kracht bezit. Het instituut zal in de komende jaren het wettig gezag handhaven.

De B.V.L.-ers zullen van wijken noch wankelen weten.

Mochten de stormklokken luiden — wat God genadig verhoede — dan zal de B.V.L. paraat zijn. Wij blijven het vaderland getrouw tot in den dood! (Langdurige toejuichingen). Spontaan werd het Wilhelmus daarop aangeheven.

Oud-minister De Wilde richt zich tot de duizenden aanwezigen. Spr. zegt vele mooie B.V.L.-dagen in Friesland te hebben doorgebracht. Deze dag overtreft al de vorige, want er zijn hier ongeveer vijf à zes duizend menschen, wier liefde voor Vaderland en Oranjehuis groot is.

Spr. betoogt dat de B.V.L. noodzakelijk blijft, welke mannen ook het wettig gezag vertegenwoordigen. Wij dienen God, Oranje en het Vaderland! Leve de Koningin! Met deze enthousiast uitgesproken woorden besloot de heer De Wilde zijn van geestdrift tintelende toespraak.

Openluchtspel „Liauckema door de Eeuwen”.

Onder leiding van den heer J. Post nam dit spel een aanvang. Het bestaat uit vier tafereelen en een slotopstelling, behandelende de uittrekking van de heeren van Liauckema met hun mannen op de kruisvaart en den terugkeer, het bekende verhaal van het „Grouwe pak”, de komst van stadhouder Willem Lodewijk op Liauckema-state en een kerkgang in de benarde tijden van 1672 met het oproer, dat ook in dien tijd plaats had. Voor elk tafereel gaf de leider een uiteenzetting hierover en voorzag tijdens het spelen een en ander van onderhoudenden en aardigen commentaar. Het is een schilderachtig kijkspel, met zijn spelers en speelsters in de oude en veelal zeer fraaie kleurige kleedij tegen het decor van de state met het dorp, terwijl het terrein van de echte, oude Liauckema-state met de hooge boomen een prachtige achtergrond vormde. Welk een mooi gezicht was het niet den kruisvaardersstoet in die laan te zien wegtrekken.

Pater G. J. M. Strijbosch van

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen

* Prima werk en voordelige prijzen *

AMATO

ZOETE MOST

Van diverse vruchten!!!

Fa. H. J. Phaff - Winschoten

Leeuwarden, de heer J. W. Santema van Oosterend en Ds. G. D. A. Oskamp hielden daarop nog korte toespraken.

Hun woord was een opwekking tot trouw. Vooral de jongeren kregen een boodschap mee.

Ds. Oskamp sloot den landdag met het uitspreken van het „Onze Vader“.

De heer M. Salverda van Leeuwarden deelde daarop

den uitslag van de schietwedstrijden mede.

Personeele wedstrijd.

Klasse A: 1e pr. L. v. d. Laan, Warnswerd; 2e pr. J. Zijlstra, Joure, (beiden 48 punten).

Klasse B: 1e pr. H. Dijkstra, Oosterbierum; 2e pr. M. Tjoelker, Surhuizum; 3e pr. R. Wijmenga, Garijp, allen 50 ptn.

Klasse C. 1. J. Hiemstra, Oostmeer; 2. S. v. d. Veen, Oosterbierum, allen 50 punten; 3. A. Zwart, Gerkesklooster.

Klasse D. 1. Y. Reitsma, Winsum, 50 punten; 2. Van Dokkumburg, Berlikum; 3. G. Wagenaar, Blija.

Vrije baan wedstrijd.

1. I. de Jager, Sexbierum, 72 p.; 2. G. Ferwerda, Sneek; 3. E. Heerema, Rijperkerk; 4. S. Ybema, Warns; 5. S. van Houten, Leeuwarden, allen 70 punten.

DIDAM.

Schietwedstrijden B.V.L.

Onder zeer groote belangstelling hadden in „De Harmonie“ de jaarlijksche schietwedstrijden plaats van den B.V.L.

De leden der verschillende afdeelingen van den B.V.L., Burgerwachten en Schietverenigingen waren in zeer grooten getale opgekomen. De vijf schietbanen waren doorlopend bezet en moesten de deelnemers soms langen tijd wachten eer zij aan de beurt waren. Vermoedelijk zullen volgend jaar deze wedstrijden inplaats van 1 dag, 2 dagen worden gehouden.

De uitslagen der wedstrijden zijn als volgt:

Korpswedstrijd 1e klasse: 1e prijs B.V.L. Doetinchem, 239 pt.; 2e prijs Burgerwacht De Steeg, 239 pt.; 3e prijs B.V.L. Herwen & Aerdt, 235 pt.; 4e prijs B.V.L. Didam, 234 pt.; 5e prijs B.V.L. Zevenaar, 233 pt.

Korpswedstrijd 2e klasse: 1e prijs B. W. Wehl, 237 pt.; 2. B. W. De Steeg, 233 pt.; 3. B. W. Babberich, 231 pt.

Personeel 1e klasse: 1. H. Peters, Groessen; 2. H. Hoogenkamp, Doetinchem; 3. P. Gerbrands, De Steeg; 4. H. W. v. Weij, De Steeg; 5. A. v. Weij, De Steeg.

Personeel 2e klasse: 1. J. B. A. Wiendels, Didam; 2. G. A. Groen, Wehl; 3. G. Rasing, Didam; 4. A. Klutman, Babberich; 5. D. Huyting, De Steeg; 6. W. Kruis, Babberich.

Vrije baan. 1. A. W. Aalders, De Steeg; 2. D. Uytting, De Steeg; 3. H. Halman, Babberich; 4. A. v. d. Wetering, Didam; 5. W. Kruis, Babberich.

Het laatste uur van de wedstrijden werd o.m. bijgewoond door Majoor Dieleman, Burgemeester De Leeuw, Ds. G. J. B. Stork, Dr. Dunselman en de beide Luitenants Bergmans en Kersteloo.

Overste J. W. Buurman, Korpscommandant van „De Veluwzoom“ reikte met een toepasselijk woord de prijzen aan de winnaars uit.

AVIOLANDA
MAATSCHAPPIJ VOOR VLIETUIGBOUW N.V.
PAPENDRECHT

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK
HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
Leveranciers van de Kanselarij der Nederl.
RIDDERORDEN
Opgericht 1840
DEN HAAG - NOORDEINDE 9
Telefoon 112246 - Giro 13992

OISTERWIJK.

De afdeeling hield 20 Augustus een schietwedstrijd, annex prijsverschietsen. De uitslagen waren als volgt:

1. C. v. Dungen, 98 pt.; 2. L. Pijnenburg, 96 pt.; 3. J. Doleweerd, 95 pt.; 4. M. v. d. Sterren, 94 pt.; 5. A. Pothoven, 93 pt.; 6. P. v. d. Wiel, 93 pt.; 7. F. Gladbeek, 93 pt.; 8. C. Keuninks, 93 pt.

NOORDWIJKERHOUT.

B.V.L. — Nu de vrijwillige landstorm in deze gemeente, de buurtschap de Zilk daaronder inbegrepen, tot grooten bloei komt — ze telt reeds 100 leden, die allen paraat zijn om bij het eerste het beste sein vrijwillig op te trekken in geval van binnenlandsche onlusten — leek het de plaatselijke commissie goed toe een oproep te richten tot alle gemeentenaren.

De plaatselijke commissie, bestaande

Uit de afdeelingen

Bedum. In Concordia werd de maandelijksche schietoefening gehouden. Het hoogste aantal punten werd behaald: van de scherp-schutters, door G. Groenewold 93 p. en Tj. Hofman 92 p., van de 1e kl. schutters door K. Haitsma en R. Meijer, ieder 94 p. en van de 2e klas schutters door R. Bolt, 89 p. Tevens werden de prijzen, bestaande in kunstvoorwerpen, uitgereikt aan de schutters, die in den laatstgehouden serie-wedstrijd gemiddeld het hoogste aantal punten hadden behaald. Dit waren van de scherp-schutters de heeren G. Groenewold en J. Oudman; van de 1e klas schutters, de heeren J. Berghuis en K. Haitsma en van het korps motordienst de heer L. van der Ploeg.

Het Landstormkorps „Rotterdam“ naar de Vierdaagsche te Nijmegen.

Beesel. Na afloop der gehouden schietwedstrijden had in de zaal van dhr. G. van Lomm de prijsuitreiking aan de winnaars plaats. Na een toepasselijk woord over de beteekenis van het Landstorminstituut reikte burgemeester Brouwers de prijzen, onder een woord van gelukwensch, uit. Hierna werden de brevetten uitgereikt aan de scherp-schutters. Prijswinnaars waren: 1e H. Simons, 2e L. Slabbers, 3e J. Peeters, 4e H. van den Broek, 5e P. Crins.

Scherpschutters-brevetten kregen: W. H. Si-

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)
BASALTINE-BETONTEGELS
ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

uit Pastoor Westerwoud, Pastoor Maas, Burgemeester van Iersel, Pastoor Hansen te de Zilk, Ds. van Noort alhier, Dr. Wösten en Postel, den hr. v. d. Berg Verdegaal en den gemeentesecretaris J. Pijnenburg, richt thans een oproep tot alle gemeentenaren om hun steun te geven aan den B.V.L. om eindelijk te kunnen komen tot de aanschaffing van een vaandel. De B.V.L. alhier heeft nog steeds geen vaandel, welk bezit alle leden ten zeerste op prijs stellen.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS SPOORWEGDIENST.

Met ingang van 24 Augustus 1939 is opgetreden als Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps Spoorwegdienst: Reserve Kapitein v. sp. d. H. G. Grosjean.

Het korpsbureau is thans gevestigd: Rotterdam, Veemarkt 2.

mons, H. Simons, H. van den Broek, P. Timmermans, L. Slabbers en G. Hendriks.

Met een dankwoord en aansporing voor de toekomst door voorzitter dhr. Schoenmakers, werd de gezellige bijeenkomst besloten.

Brummen. „Om het kampioenschap van Nederland op K.S.O. in 1939“.

Reeds meerdere malen wist de B.V.L. afd. Brummen, een derden prijs te behalen op de winterwedstrijden op K.S.O., uitgeschreven door de K.V.v.N.S.; dezen winter mocht het ons na serieuze oefeningen, gelukken op den eersten prijs beslag te leggen. Aangezien bij de K.V.v.N.S. de bepaling geldt, dat voor het behalen van het kampioenschap de 1e en 2e

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt“

PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS

den behaald. De korpschutters waren de heeren G. G. Schoonman, G. Ursinus, M. J. Koerselman, G. P. Troost en K. Wilbrink.

Buren. De afdeeling Buren van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm organiseerde op de K.S.O. schietbaan „De Hofstede“ alhier een plaatselijke schietwedstrijd. Aan de uitnodiging tot deelname hadden zeer velen gevolg gegeven. Behalve de leden van de afdeeling Buren van den B.V.L. waren tegenwoordig B.V.L.-leden uit Tiel onder commando van den heer W. Gelens en leden van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst uit Tiel, alsmede leden van dit korps uit Geldermalsen onder leiding van den reserve-kapitein Ir. H. J. Schram. Verder enkele bestuursleden van den plaatselijke B.V.L., t.w. de heeren Pastoor van den Bergh en de gemeentesecretaris van Buren; de heer S. P. J. Ch. Boudet van Dam.

Nadat de wedstrijden beëindigd waren nam kapitein de Kruijff het woord en heette allen hartelijk welkom. Hij bracht dank aan de velen die gehoor hadden gegeven aan de uitnodiging. Voorts dankte hij de B.V.L.-leden van Buren voor het aangeboden prachtige bloemstuk, waarmede men hem had verrast na zijn promotie. Hierin had spreker aanleiding gevonden om dezen feestavond te organiseren.

Pastoor van den Bergh reikte vervolgens de prijzen uit. De pastoor wenschte allereerst kapitein de Kruijff geluk met zijn promotie. Ter eere van deze hooge onderscheiding volgde een spontaan driewerf hoera en lang zal hij leven.

De uitslag van den wedstrijd is als volgt: Afdeeling B.V.L. te Buren: 1e prijs J. M. de Jongh te Buren, 95 p.; 2e prijs Dav. Verwey te Buren, 95 p.; 3e prijs W. D. van Wijk, 94 p.; 4e prijs P. J. Brenk te Buren, 93 p.; 5e prijs F. C. van Hartingsveldt te Geldermalsen, 93 p.; 6e prijs C. van Kuilenburg te Buren, 92 p.; 7e prijs W. Gelens te Tiel, 91 p.

Afdeeling Vrijwillig Landstormkorps Motordienst: 1e prijs A. J. van Voorthuizen te Buren, 93 p.; 2e prijs A. Beckweg te Geldermalsen, 87 p.; 3e prijs J. van der Linden te Buren, 87 p.; 4e prijs C. de Kock te Geldermalsen, 86 p.; 5e prijs C. A. de Goei te Buren, 85 p.; 6e prijs Ir. H. J. Schram te Geldermalsen, 85 p. De prijzen bestonden uit fraaie sigarendozen, sigarenaanstekers, luxe pijpen en luciferstanders.

Bij het opnemen der punten aan de schietbaan kweten zich van hun taak luitenant van Wijk uit Geldermalsen en sergeant W. D. van Wijk te Buren, baancommandant van de plaatselijke afdeeling van den B.V.L.

De reserve-kapitein Ir. H. J. Schram uit Geldermalsen sprak vervolgens een kort woord tot kapitein de Kruijff. Spreker noemde het de kroon op 't werk nu het H. M. de Koningin heeft behaagd den heer de Kruijff tot kapitein te bevorderen. Spreker hoopte verder op een prettige samenwerking in het V.L.S.-korps tot heil van het vaderland. Tot de overige sprekers behoorden de heer W. H. van Sijll te Buren, voorzitter van het Departement Buren van de Mij, tot het Nut van het Algemeen en de heer J. H. van Koevorden, die beiden hun bijzondere waardeering naar voren brachten voor de wijze, waarop kapitein de Kruijff altijd den goeden geest onder de leden kan bewaren. Kapitein de Kruijff dankte de sprekers voor hun vriendelijke woorden en huldigde verder het lid van den B.V.L., den heer St. van den Berg, die met succes van de Vierdaagsche uit Nijmegen was teruggekomen.

Geldermalsen. De afdeeling Geldermalsen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm nam onder leiding van den commandant, den heer A. Feenstra, deel aan de B.V.L.-wedstrijden op het fort de Bilt, uitgeschreven door het Landstormverband de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De plaatselijke afdeeling van den B.V.L. mocht op deze wedstrijden vier prijzen behalen en wel twee op de personeele baan, welke gewonnen werden door de heeren F. C. van Hartingsveldt Sr. en A. van Burk en twee op de vrije baan, welke gewonnen werden door de heeren A. Feenstra en A. van Burk, allen te Geldermalsen.

Goirle. Bij de schietoefening met Engelsche patronen werden weer mooie series behaald, nl.: C. Paulissen, 49 p.; G. Copal, A. Spapens 48, F. van Puijenbroek, A. van Laarhoven, Th. de Rooij 47, J. Stokkermans, P. Bartels, H. Vekemans, J. Santegoets, W. Jansen 46 p.; A. Huijbregts, A. Buster 45, A. v. Loon, C. Uijens 44, H. Spijkers 43, W. de Wilde 42. Overige schutters beneden 40 pt. De stand voor den onderlingen schietwedstrijd is na deze oefening (max. 500):

1. Th. de Rooij 477, 2. G. Copal 466, 3. H. (zie vervolg pag. 9)

Het BESTE ADRES voor MILITAIRE- en BURGERKLEEDING is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

De vloedgolf van den Wereldoorlog 1939

H.M. de Koningin heeft tot Opperbevelhebber van de Land- en Zeemacht benoemd en tevens tot Generaal, de Luitenant-Generaal

I. H. REYNDERS,

voorheen Chef van den Generalen Staf.

Dagorder van den Opperbevelhebber.

's-GRAVENHAGE, 5 Sept. — Hedenmorgen is voor den troep de volgende dagorder van 5 Sept. van den Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht voorgelezen:

„Het is mij een behoefte mijn groote waardeering uit te spreken voor hetgeen door de onder mijne bevelen staande, tot Land- en Zeemacht behorende, officieren, onderofficieren, korporals en manschappen en het bij de onderdeelen van Land- en Zeemacht dienstdoende burgerpersoneel in de achter ons liggende dagen is verricht.

Zooewel uit eigen aanschouwing als uit rapporten van uwe commandanten is mij gebleken, dat groote inspanning van u is gevorderd en dat gij met opgewektheid en kalme vastberadenheid aan de gestelde eischen hebt voldaan.

In het bijzonder wil ik mijn erkentelijkheid uitspreken jegens het personeel van de grens- en kustbeveiliging en van de luchtverdediging, welk personeel reeds sedert geruimen tijd onder veelal moeilijke omstandigheden zijn taak op uitnemende wijze heeft vervuld.

Ik ben door dit alles gesterkt in mijn overtuiging, dat ons volk wat betreft uwe energie en toewijding met het volste vertrouwen de toekomst kan tegemoet zien, wetende dat, mochten onverhoopt de grootste offers van u worden gevraagd, gij bereid zult zijn deze te brengen uit liefde voor uw land en in trouwe aanhankelijkheid aan onze geëerbiedigde Vorstin.

Leve de Koningin!

Adreslijst

van Secretariaten van Gewestelijke Landstorm Commissiën.

COMMISSIE	BUREAU	TELEFOON
Friesland	Hardegarijp, Rijksstraatweg 14	15
Groningen	Groningen, Kraneweg 115	6159
Drenthe	Steenwijk, Noordwalstraat 58	174
Vollenhove	Weerselo, Burgemeester	72 Griffie
Twente	Oldebroek, Burgemeester	202
De IJssel ¹⁾	Elburg, Jufferstraat 15	5 (2 huis)
Veluwe	Arnhem, Van Pallandtstraat 22	315
Veluwzoom ¹⁾	Sittard, Postbus 40. Groote stukken en zendingen: Walramstraat 27.	21718
Limburg	Eindhoven, St. Gerarduslaan 27	2050
De Meijerij ²⁾	Achtmaal	3374
West-Brabant	St. Laurens, Noordweg B 172	202
Zeeland		
Monden der Maas:		
a. Voorne en Putten	Hellevoetsluis, Burgemeester	1
b. Goeree en Overflakkee	Sommelsdijk, Burgemeester	87
Rotterdam	Rotterdam, Burg. Meineszlaan 25a	36516
Dordrecht	Hillegersberg, Wilhelminalaan 12	46852 Rotterdam
Gouda	Gouda, Markt 58	2894
Zuid-Holland: West	Wassenaar, Narcislaan 24	710330
Nieuwe Hollandsche Waterlinie	Utrecht, Van Lidth de Jeudestraat 26	14828
Stelling van Amsterdam	Amsterdam Z., Sarphatistraat 79	96513
Kennemerland	Heemstede, Luc. v. Leijdenlaan 17	12675 Haarlem
Alkmaar	Alkmaar, K. Lyceumstraat 10	3991

¹⁾ Propagandist: F. Jalink Bzn., Apollolaan 13, Apeldoorn.

²⁾ Propagandist: Ds. J. A. van Selms, Nijmegen, Bergendalscheweg 108, Tel. 2711.

Vragen uit het publiek en het officieele antwoord.

Verlof in bijzondere gevallen.

Vraag: Hoe staat het met aan onder de wapenen geroepen dienstplichtigen te verleenen verlof?

Antwoord: De mogelijkheid van het verleenen van verlof zal afhangen van het verloop der omstandigheden. Mocht de mobilisatie-toestand lang duren en de internationale politieke omstandigheden zulks toelaten, dan zullen zeer zeker yerschillende verloven worden verleend. Wanneer daarmede een aanvang zal worden gemaakt, kan op het oogenblik zelfs bij benadering nog niet worden overzien. Wel kan behoudens voor enkele onderdeelen, voor welke deze regeling later van kracht zal worden, van Zondag 3 September j.l. af in zeer bijzondere gevallen, waaronder bijv. te verstaan ondertrouw, huwelijk, ernstige ziekte of overlijden van naaste familieleden, bevallingen van de echtgenoot en het afleggen van examens — voor een dag of voor enkele dagen buitengewoon verlof worden verleend. Tot het bekomen van zoodanig verlof wende de betrokken militair zich zoo mogelijk onder overlegging van een bewijsstuk, tot zijn onmiddellijken commandant.

Examenverlof.

Vraag: Kunnen gemobiliseerden, die dezer dagen of binnen afzienbaren tijd in de burgermaatschappij een examen moeten afleggen, daartoe verlof krijgen?

Antwoord: Ja. Tot het afleggen van examens op de(n) dag(en) waarop het examen moet worden afgelegd en den onmiddellijk daaraan voorafgaanden dag kan — bijzondere omstandigheden voorbehouden — buitengewoon verlof worden verleend tot een maximum van 7 dagen. Bij de aanvragen welke door den betrokken militair tot zijn rechtstreekschen commandant moeten worden gericht, moet een bewijsstuk worden overgelegd waaruit blijkt op welke dagen aan het examen moet worden deelgenomen.

Studieverlof.

Vraag: Kunnen personen, die studieverlof hadden, maar nu opgeroepen zijn, bij geval van geen oorlog weer studieverlof krijgen?

Antwoord: Daar valt op dit oogenblik nog niets van te zeggen.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat men studeerenden dan in de gelegenheid zal stellen, hun studie voort te zetten.

Opmerking.

Ondanks het bovenstaande, per radio en courant medegedeeld, blijven vele gemobiliseerden zich, hetzij per telegram, brief of request, hetzij persoonlijk, hetzij door middel van anderen, wenden tot het Departement van Defensie met verzoeken tot het bekomen van verlof.

Er wordt daarom met nadruk de aandacht op gevestigd, dat dergelijke verzoeken, tenzij in zeer bijzondere gevallen, zie boven, niet in behandeling genomen kunnen worden en zonder meer ter zijde worden gelegd, terwijl dringend verzocht wordt het zenden van telegrammen, brieven of requesten, alsmede het brengen van bezoeken, achterwege te laten, aangezien zulks geen zin heeft en het Departement van Defensie reeds met werk overbelast is.

Scholen voor reserve-officieren.

Vraag: Zullen de scholen voor reserve-officieren thans ook nog op den gewonen tijd, dus begin September, beginnen en worden zij, die zich hebben opgegeven voor een vrijwillige verbintenis aan die scholen, nog toegelaten?

Antwoord: De bestaande scholen voor reserve-officieren zijn gesloten. De opleiding van beroeps- en reserve-officieren zal, zoolang de weermacht gemobiliseerd blijft, geschieden aan de reeds opgerichte centrale onderwijs-inrichting te Haarlem.

Zij, die reeds een vrijwillige verbintenis voor opleiding tot reserve-officier hebben gesloten, ontvangen nadere aanwijzingen betreffende de aanmelding bij de centrale onderwijsinrichting.

Overplaatsing bij een ander legeronderdeel.

Vraag: Bestaat onder de tegenwoordige omstandigheden nog de mogelijkheid op verzoek te worden overgeplaatst bij een ander legeronderdeel dan dat waarbij men thans is ingedeeld, en tot wien moet men zich daartoe wenden?

Antwoord: In het algemeen zal de mobilisatiebestemming van een militair slechts in zeer bijzondere gevallen worden gewijzigd, zoodat verzoeken tot overplaatsing naar een ander onderdeel slechts in zeer dringende gevallen zullen kunnen worden ingewilligd. Zoodanige verzoeken moeten niet tot den minister van defensie worden gericht, doch door den belanghebbende worden ingediend bij zijn onmiddellijken commandant. Reeds tot den minister van defensie gerichte verzoeken van bovenbedoelde strekking worden in verband met het voorgaande buiten behandeling gelaten.

Geldzendingen aan gemobiliseerden.

Vraag: Hoe kan ik aan een gemobiliseerde een giro-chèque verzenden?

Antwoord: Het toezenden van chèques is onder de huidige omstandigheden niet de geschikte wijze om gelden aan gemobiliseerden over te maken, omdat aan het hoofdkantoor van den Postchèque- en Girodienst te 's-Gravenhage in ieder geval zou moeten worden medegedeeld welk postkantoor in welke gemeente met de uitbetaling moet worden belast. Dit is evenwel tot nader order niet mogelijk, omdat de plaats, waar de gemobiliseerden gelegen zijn, op het oogenblik in het algemeen niet bekend gemaakt mag worden. Aangeraden wordt derhalve om geldzendingen aan gemobiliseerden te verrichten door middel van een postwissel, vermeldende het gewone veldpostadres, aangezien postwissels, bestemd voor gemobiliseerden, uitbetaald worden door het postkantoor van de plaats van aanbidding.

Veldpost.

Vraag: Hoe komt het, dat een brief van een soldaat uit het veldleger, bestemd voor familieleden in binnen- en buitenland, gestempeld wordt door het postkantoor van zijn kantonement? Wordt op deze wijze toch niet bekend waar de betrokken dienstplichtige zich bevindt?

Antwoord: Terwijl de brieven, bestemd voor de opgeroepen, hen moeten bereiken door de zorg van de veldpost, posten de opgeroepen de brieven, welke zij hun familie toezenden, thans nog op de (gewone) postkantoren ter plaatse. Door het stempel van deze kantoren kan aldus thans nog bekend worden, waar de opgeroepen zich bevinden. Maatregelen zijn evenwel voorbereid, dat dit laatste niet meer het geval zal zijn, zoodra de omstandigheden het noodig maken, dat de plaats van afzending niet meer bekend mag worden.

Vraag: Is het waar dat, bij verergering van den toestand, de vrouwen niet meer aan hun gemobiliseerde mannen mogen schrijven?

Antwoord: Neen, onder alle omstandigheden mag geschreven worden naar het wapenadres.

Adresseering van correspondentie aan militairen moet als volgt geschieden: Naam en voorletters van geadresseerde, militaire rang, onderdeel waartoe de militair behoort of waarbij hij is gedetacheerd, alsmede een nadere aanduiding als: veldleger, vesting Holland, stelling van den Helder, enz.

Voorbeelden van goede adresseering:

Aan den Officier van Gezondheid der 1e klasse
J. J. Andriessen,
Hoofdkwartier Veldleger.

Aan den Matroos 1e klasse P. Gerritsen,
Stamboeknummer
a/b. H.M.'s Gelderland.

Aan den Korporaal P. Pietersen,
Stafkwartier Oostfront,
Vesting Holland.

Aan den Sergeant F. Koops,
Verbindingsafdeeling van de IVde Divisie-
groep Veldleger.

Aan den Korporaal J. M. Treurniet,
3e Compagnie, IIde Bataljon, 27ste Regiment
Infanterie,
Stelling van Den Helder.

Aan den Dienstplichtige E. Meijer,
Grenswacht detachement Ter Apel,
Territoriaal Commando Friesland.

Op poststukken bestemd voor militairen, ingedeeld bij de depots moet op het adres behalve de compagnie, de batterij of het escadron, zoodaer het bataljon of de afdeling, het nummer van het depot worden vermeld. Bijv.:

Aan den Dienstplichtige P. Jansen,
2e Compagnie, 15e Depot-bataljon, 11e Depot
Infanterie.

IN GEEN GEVAL MAG EEN PLAATSNAAM WORDEN VERMELD.

Bij onvolledige of onjuiste adresseering van correspondentie aan militairen kan de veldpostdienst niet behoorlijk functioneeren. Er ontstaat dan groote vertraging, terwijl de bezorging van tal van brieven door onvolledige adresseering misloopt.

De stand van zaken bij den veldpostdienst is thans zoodanig, dat praktisch geen achterstand in de goed geadresseerde stukken meer voorkomt. De behandeling van stukken met onjuiste of onvolledige adressen blijft echter vertraging ondergaan, omdat het uitzoeken van de juiste adressen voor deze stukken zeer tijdroovend is.

Overigens moet het publiek wel bedenken, dat de veldpost nooit zoo vlug kan werken als de

Dingen, die van belang zijn te weten.

Waarschuwing om aan aanroepen van schildwachters en patrouilles gevolg te geven.

De opperbevelhebber van land- en zeemacht heeft een waarschuwing gericht tot de bevolking, dat zij, die het aanroepen van schildwachters of patrouilles onbeantwoord laten, of die niet voldoen aan bevelen, welke door schildwachters en commandanten van patrouilles worden gegeven, of die geen gehoor geven aan eenige sommatie door de bevoegde autoriteiten gedaan, of die tegenwoordig zijn bij samenkomsten, waarbij een aanval op de militaire macht geschiedt, zich aan lijfsgevaar blootstellen.

Voorts herinnert de opperbevelhebber aan de wettelijke verplichtingen, welke in den staat van oorlog op het burgerlijk gezag en de inwoners rusten.

Deze eerste algemeene bekendmaking van den opperbevelhebber is of wordt in de gemeenten aangeplakt.

Staat van oorlog afgekondigd.

's-Gravenhage, 2 Sept. De Regeeringspersdienst meldt:

Ten einde de noodzakelijke militaire maatregelen, welke noodig zijn in het belang van de geoefendheid en de paraatheid van onze weermacht te kunnen nemen, heeft de regeering zich genoodzaakt gezien het grondgebied des Rijks in staat van oorlog te verklaren.

De tengevolge van dezen rechtstoestand aan het militaire gezag toevallende bevoegdheden zullen zich voorshands beperken tot vorderingen, welke verband houden met het oefenen van den troep (het betreden van particuliere terreinen) en den aanleg van verdedigingswerken.

De Wet van 23 Mei 1899, waarvan de bepalingen de uitvoering inhouden van het tegenwoordige art. 195 van de Grondwet, bevat de uitwerking van het begrip „Staat van Oorlog”. „Staat van Oorlog” beteekent, dat aan het militaire gezag bijzondere bevoegdheden worden gegeven. Het is de meest gematigde vorm om die bevoegdheden te verleenen.

Wordt de toestand erger en dient het militair gezag verder gaande bevoegdheden toegekend te worden, dan is er sprake van „Staat van beleg”. Doch deze is niet afgekondigd.

Het ligt in de bedoeling voorshands alleen de artikelen 9, 15, 16, 17 en artikel 17bis van de genoemde wet toe te passen, waardoor de bestaande rechtsverhoudingen zoo weinig mogelijk worden aangetast. Van overige in de wet verleende bevoegdheden zal eerst gebruik worden gemaakt naarmate de omstandigheden zulks bepaaldelijk vorderen.

De toe te passen artikelen.

De toe te passen artikelen luiden:

Art. 9. De besturen van en de ambtenaren in dienst bij provinciën, gemeenten, waterschappen, veenschappen en veenpolders zijn verplicht aan het militaire gezag de inlichtingen te verstrekken waartoe zij in staat zijn.

Art. 15. Het militaire gezag is bevoegd alles te doen wegruimen wat aan de behoorlijke verdediging in den weg staat. Daarvoor wordt schadeloosstelling verleend, tenzij bij de wet anders is bepaald of het tegendeel overeengekomen is.

burgerpost, omdat de organisatie om redenen van militairen aard geheel anders is. Alle veldpoststukken moeten eerst worden verdeeld en gezonden naar centrale punten, waar bekend is, hoe de legeronderdeelen onder de gevestigde veldpostkantoren zijn verdeeld. Eerst daarna komt het expeditie-apparaat van deze kantoren in werking, van waaruit de post aan de legeronderdeelen wordt afgeleverd, waartoe dagelijks autoritten van 150 K.M. en meer moeten worden afgelegd. De uitreiking van de post aan de militairen geschiedt dan weer door militaire facteurs van de legeronderdeelen.

Door deze organisatie, welke uit militair oogpunt nu eenmaal noodzakelijk is, moet er mede worden gerekend, dat met de distributie van de goed geadresseerde stukken altijd nog geruime tijd gemoeid blijft.

Het mogelijke is en wordt gedaan om de veldpost zoo efficiënt mogelijk op haar taak in te stellen, maar men mag er nimmer de snelheid en nauwkeurigheid van de gewone burgerpost van verwachten. De herhaalde en bij voortdurende blijvende verplaatsing van troepenonderdeelen veroorzaakt in dit opzicht bovendien nog bijzondere moeilijkheden.

Art. 16. Het militair gezag is bevoegd wegen, wateren, terreinen en gebouwen zoo noodig met de daarin aanwezige werktuigen, aan provinciën, gemeenten, waterschappen, veenschappen, veenpolders of aan particulieren toebehoorende, in gebruik te nemen, wanneer dit voor de uitoefening van den militairen dienst noodzakelijk is. Zoodra het gebruik niet meer noodig is, wordt het gebruikte eigendom door of vanwege onzen minister van defensie weder ter beschikking van de rechthebbenden gesteld. De wederbeschikbaarstelling wordt door genoemden minister ter algemeene kennis gebracht.

Voor het gebruik wordt schadeloosstelling verleend, tenzij het tegendeel overeengekomen is.

Onze minister van defensie is verder bevoegd, voor rekening van den Staat, het gebruikte eigendom terug te brengen in den toestand, waarin het zich vóór de ingebruikneming bevond; bij de bepaling van het bedrag der schadeloosstelling wordt daarmede rekening gehouden.

Art. 17. Tot het erlangen van schadeloosstelling, op grond van de artikelen 15 en 16, moet de belanghebbende een aanvraag indienen aan onzen minister van defensie en zulks, voor zover betreft het geval, bedoeld in art. 15, binnen een maand nadat de staat van oorlog of de staat van beleg is opgeheven en in het geval, bedoeld in artikel 16 binnen een maand na de dagteekening van de in dat artikel bedoelde kennisgeving.

Binnen twee maanden, nadat die aanvraag bij het departement van defensie is ontvangen, biedt onze minister van defensie aan den belanghebbende eene bepaalde som als schadeloosstelling aan. Is binnen den gestelden termijn geen aanbod door den belanghebbende ontvangen of acht hij de aangeboden schadeloosstelling niet voldoende, dan kan hij het geschil op de gewone wijze bij den burgerlijken rechter aannemen.

Door het militair gezag kan, bijaldien zulks wordt verlangd, op de schadeloosstelling voorschot worden verstrekt.

17bis. Het militair gezag is bevoegd bij verordening bepalingen vast te stellen tot en betreffende het verhinderen van verandering in terreinen, indien naar zijn oordeel door die verandering afbreuk zou worden gedaan aan de belangen der landsverdediging.

Vraag: Bij geruchte vernemen wij telkens, dat in het geval bij het uitbreken van een oorlog, de huizen, liggende vlak achter de waterlinie, moeten worden ontruimd en dat de bewoners zullen worden geëvacueerd naar elders. Wat is hiervan waar?

Antwoord: Van ontruiming van huizen gelegen op korten afstand achter de fronten van de vesting Holland is thans geen sprake. Mocht in de toekomst ooit tot een zoodanige ontruiming worden overgegaan, dan zal dit uiteraard tijdig bekend worden gemaakt.

Kostwinnersvergoeding.

De aanvragen tot het verkrijgen van kostwinnersvergoeding moeten worden gericht tot den burgemeester van de plaats van inwoning.

Kostwinnersvergoeding voor vrijwilligers van de Landstormkorpsen.

De regeeringspersdienst meldt:

Naar aanleiding van ingekomen vragen wordt medegedeeld, dat aan den werkelijken dienst van personen, die zich bij een vrijwillig landstormkorps hebben verbonden, recht op kostwinnersvergoeding kan worden ontleend krachtens een daartoe door den Minister van Defensie in April 1939 vastgestelde regeling.

Tot het verkrijgen van zoodanige vergoeding dienen belanghebbenden aanvraag te doen bij den burgemeester van de gemeente waar zij wonen (bureau voor militaire zaken van de gemeente-secretarie).

Inkwartiering.

Inkwartiering in vredestand berust bij den burgemeester, die aan de hand van lijsten, waarop de namen van de daarvoor in aanmerking komende inwoners van zijn gemeente geplaatst zijn, bij militaire oefeningen of manoeuvres inkwartiering gelast.

Alle maatregelen van inkwartiering steunen op de Inkwartieringswet van 1866 en op het Inkwartieringsbesluit.

In mobilisatietijd wordt rechtstreeks bij de inwoners ingekwartierd krachtens een daartoe verleende koninklijke machtiging. Deze machtiging is in het begin van de mobilisatie verleend.

De vordering van paarden.

Alle paarden, die nu gevorderd zijn, waren reeds in vredestand geregistreerd en wel onder leiding van den directeur van het remonte-wezen. Het land is verdeeld in vorderings-districten en deze districten zijn onderverdeeld in vorderingsterreinen. Zulk een vorderingsterrein is in Den Haag bijvoorbeeld het Malieveld. Op zulk een terrein zetelt op den dag dat de paarden er gebracht moeten worden, een vorderingscommissie, waarin o.a. zitting hebben een vorderingscommissaris, twee beëdigde taxateurs (allen burgers) en officieren, onder wie een paardenarts. Onafhankelijk van elkaar doen de taxateurs hun werk en de uitkomsten worden dan vergeleken. De eigenaar of houder van het paard kan van de beslissing der commissie niet in beroep komen.

Z.E. de Minister van Defensie heeft in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal medegedeeld, dat ten aanzien van de vordering van paarden en automobielen (zie hieronder) het instellen van de mogelijkheid van beroep op de commissarissen der Koningin wordt overwogen.

Zoodra deze beroepsinstantie is ingesteld zal in het Landstormblad hiervan mededeeling worden gedaan.

De vordering van motorrijtuigen.

Op gelijke wijze als de vordering der paarden is de vordering van auto's en motorrijwielen in den mobilisatietijd geregeld.

Er zal, zooals reeds gemeld, hoogstwaarschijnlijk een commissie worden ingesteld, waarvan de leden, over het geheele land verspreid, zich zullen belasten met het in behandeling nemen van de reeds ingediende en nog in te dienen requesten, in verband met de taxatie van gevorderde motorrijtuigen.

Verzoeken om herziening van de beslissing der militaire autoriteiten moeten worden gericht tot de commissarissen der Koningin in de provincie waar de taxatie van het motorrijtuig heeft plaats gehad.

De vordering van gebouwen.

De vordering van gebouwen (hotels, scholen enz.) geschiedt tegen afgifte van een bon, die wordt uitgereikt door den commandant, die vordert. De commandant vult het bedrag voor de vordering in en den naam van den administrateur, bij wien dat bedrag wordt uitbetaald. Beroep van een dergelijke beslissing kan de „kwartiergever” bij den minister van defensie instellen. De minister benoemt dan een militairen commissaris, die zich van de diensten verzekert van een deskundige, dien de burgemeester aanwijst. Bij verschil van meening tusschen den militairen commissaris en den deskundige benoemen beiden een derden persoon.

Alle van rijkswege gehuisveste militairen krijgen alleen logies in het gevorderde bureau. Voor hun maaltijden moeten zij zelf zorgen. Zooals bekend, worden gebouwen niet alleen gevorderd voor huisvesting van militairen, maar ook voor onderbrengen van bureaux.

HOE DE POST VOOR INDIË TE FRANKEEREN.

Het publiek doet er voorloopig goed aan briefpost voor Indië steeds naar

het tarief voor luchtvervoer te frankeeren. Het verschil met het zeeposttarief is niet zoo heel groot en men heeft het voordeel, dat indien er gevolgen kan worden deze correspondentie althans medegaat. Zoo is b.v. de voor luchtvervoer gefrankeerde post van de Oranje op het laatste oogenblik nog van boord gehaald en met het vliegtuig van 6 Sept. naar Indië verzonden.

MISVATTING OF ACHEELOOSHEID.

Eenige vrijwilligers van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst hebben zich beklagd, dat zij bij de algemeene mobilisatie ten onrechte onder de wanen zijn geroepen.

Reeds in September van het vorig jaar, toen de mannen van de grens- en kustbeveiliging (B.O.—U.V.) werden opgeroepen — waaronder ook een aantal vrijwilligers van den Landstormmotordienst — werd dezelfde klacht vernomen.

In tegenstelling met de bijzondere vrijwilligers, sluiten de mannen van den Landstormmotordienst een *militair contract*, verbandakte genaamd, welke, door den man zelf ondertekend, in handen wordt gesteld van den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, terwijl de vrijwilliger daarvan een *gewaarmerkt afschrift* ontvangt.

Uit deze verbandakte blijkt, tot welke verplichtingen de vrijwilliger zich heeft verbonden. De verbintenis bij den Landstormmotordienst geldt voor één jaar. Indien de vrijwilliger de verbintenis uiterlijk één maand voor het verstrijken van dezen termijn schriftelijk opzegt, wordt zij volgens de bepalingen verbroken, zoo niet, dan wordt zij weer met één jaar verlengd.

Het is redelijk, aan te nemen, dat elke vrijwilliger eens in zijn leven de door hem ondertekende verbandakte heeft gelezen en zoo daarin nog onbegrijpelijkheden voorkwamen, naar de beteekenis ervan heeft geïnformeerd, waartoe alle gelegenheid heeft bestaan.

De verbandakte kan drieërlei verplichtingen inhouden:

- 1° opkomst in geval van binnenland-sche beroeringen;
- 2° opkomst in geval van oorlogsgevaar;
- 3° opkomst in beide bovengenoemde gevallen.

Aangezien er slechts zijdelings eenig verband bestaat tusschen den B.V.L. en het Korps Landstormmotordienst, dat een geheel eigen organisatie heeft, geschiedt de aanneming van de motorvrijwilligers niet door de organen van de Nationale Landstorm Commissie, doch door officieren en onderofficieren van het Landstormkorps Motordienst.

Vanzelfsprekend is er van meet af een nauwe samenwerking geweest tusschen den Landstormmotordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst enerzijds en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm anderzijds en werden deze korpsen, voorzover zij voor dezelfde taak als de *Bijzondere Vrijwillige Landstorm beschikbaar waren*, voor de handhaving van de orde binnenlands meegerekend en mochten zij als gewaardeerde gasten aan de schietoefeningen en andere bijeenkomsten van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm deelnemen. Het eigen karakter van deze hulpkorpsen werd daarbij steeds bewaard en in acht genomen.

Onzerzijds kan ook niet beoordeeld worden, op welke wijze de propaganda voor de aanneming van Landstormmotorvrijwilligers is geschied en of daarbij de voorlichting meer of minder volledig is geweest. In alle geval staat wel vast, dat er geen middeleeuwsche wervingspraktijken zijn toegepast, om de sterkte van het Landstormkorps Motordienst op peil te brengen.

Ook de Redactie van het Landstormblad is er steeds op uit geweest,

ook voor alle categorieën vrijwilligers van den Vrijwilligen Landstorm op ruime schaal inlichtingen te verstrekken. De volledige tekst van de verschillende verbandakten met nog andere gegevens werd meerdere malen in hare kolommen afgedrukt.

Hiervoor was den laatsten tijd wel eenige aanleiding, daar reeds sinds twee jaren het oorlogsgevaar sterk op den voorgrond is getreden,

Ten overvloede geven wij hieronder nog den reeds meerdere malen afgedrukte tekst van de verbandakte voor het Landstormkorps Motordienst, benevens een toelichting, welke inhoud o.a. in ons nummer van Januari 1939 werd opgenomen.

Het is ons bekend, dat hoewel de Landstormmotordienst niet onder de Nationale Landstorm Commissie ressorteert, door iemand, die haar zeer na staat, stappen zijn ondernomen, om eenige onbillijkheden tegenover de Landstormvrijwilligers weg te nemen.

Dientengevolge is de order afgekomen, dat voor heft kostwinnersvergoeding dient te worden berekend en voorts is, wijl aangenomen moet worden, dat een aantal Landstormmotorvrijwilligers te goeder trouw meenen, dat zij ten on-

rechte onder de wapenen zijn geroepen, tengevolge van deze bemoeiing onderstaande publicatie verschenen:

DE VRIJWILLIGERS VAN DE LANDSTORMKORPSEN MOTORDIENST EN VAARTUIGENDIENST.

De mogelijkheid van klein verlof.

's-GRAVENHAGE, 15 Sept. De Regeeringspersdienst meldt:

Vrijwilligers van de Landstormdiensten motordienst en vaartuigendienst, die de meening zijn toegedaan, dat zij niet verplicht zijn om bij mobilisatie in werkelijken dienst te komen — zich daarbij beroepende op hun bij het aangaan hunner verbintenis gedane toezeggingen — kunnen, hoewel zij rechtens tot opkomst verplicht zijn, zich rechtstreeks tot den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm wenden met een gemotiveerd verzoek, om in het genot van klein verlof te worden gesteld.

In de verzoeken moet het onderdeel worden vermeld, waarbij zij thans in werkelijken dienst zijn.

Het in het genot stellen van klein verlof zal geleidelijk geschieden, waarbij de voorrang wordt verleend aan vrijwilligers boven den leeftijd van 35 jaar, gezinshoofden en kostwinners.

VERBANDAKTE.

MODEL III.

VRIJWILLIGE LANDSTORM (Vrijwillig landstormkorps 1) dienst).
..... 2)
..... 3)
volgens de bestaande bepalingen bevoegd om ten aanzien van het onderwerp dezer akte het Rijk te vertegenwoordigen, verklaart te hebben aangenomen 3),
geboren te 4), 19..... 5) om,
overeenkomstig de bepalingen van het „Vrijwillige landstorm-besluit“, en de ter uitvoering daarvan in de „Vrijwillige landstorm-beschikking“ gestelde regelen, met inachtneming van de ter zake betreffende bepalingen van het „Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht“, het Koninkrijk der Nederlanden als vrijwilliger bij den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor 6) dienst bij het Vrijwillig landstormkorps 1) dienst, te dienen voor den tijd van één jaar, ingaande 19..... 7)
..... 3)
a. verklaart bekend te zijn met vorenbedoeld besluit en de ter uitvoering daarvan gestelde regelen en zich daarop door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk te hebben doen aannemen tot gezegd einde;
b. belooft trouw aan de Koningin en onderwerping aan de krijgstuicht;
c. verklaart zich te onderwerpen aan alle dienstvoorschriften voor de Koninklijke landmacht gemaakt of nog te maken, voor zoover die te zijnen aanzien van toepassing zullen zijn; en verklaart niet aangesloten te zijn en zich niet te zullen aansluiten bij, of op eenigerlei wijze steun te zullen verlenen aan groepen of vereenigingen van personen, welke doel of handelingen in strijd zijn met de plichten van den militair.
Contractanten zijn verder overeengekomen:
10. dat de vrijwilliger verplicht is na oproeping in werkelijken dienst te komen in geval van staking bij de Nederlandsche Spoorwegen of bij het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie;
20. dat de verplichting tot opkomst in werkelijken dienst in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, zich voor den vrijwilliger BEPERKT tot opkomst ter handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust. 8)
Deze verbintenis wordt na afloop van den duur van één jaar stilzwijgend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger, uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te bestendigen.
Hiervan is te 9) 10) 19.....,
deze akte in tweevoud opgemaakt, en door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk en ten aangenomene onderteekend, zijnde voorts een exemplaar dezer akte door ieder der contractanten behouden.
..... 11) 12)

De ondergeteekende 13)
Commandant van het Vrijwillig landstormkorps 1) dienst, verklaart bij dezen vorenstaande verbintenis te bekrachtigen.
Te 's-Gravenhage, 19..... 14)
..... 15)

1) In te vullen: „motor“ of „vaartuigen“.
2) Geslachtsnaam, voornamen en hoedanigheid van hem, die bevoegd is om ten deze het Rijk te vertegenwoordigen.
3) Geslachtsnaam en voornamen van den aangenomene.
4) Geboorteplaats van den aangenomene.
5) Geboortedatum van den aangenomene.
6) In te vullen: „gewapenden“ of „ongewapenden“.
7) Datum van ingang der verbintenis.
8) Het vetgedrukte doorslaan, indien de vrijwilliger verplicht is te voldoen aan elke hem betreffende oproeping tot opkomst in werkelijken dienst in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden. Alsdan moet de hieronder gestelde goedkeuring door beide contractanten worden geparafeerd. De doorhaling van het vetgedrukte wordt goedgekeurd.
9) Plaats.
10) Datum van onderteekening.
11) Handteekening van den vertegenwoordiger van het Rijk.
12) Handteekening van den aangenomene.
13) Geslachtsnaam, voornamen en rang van den Commandant van het Vrijwillig landstormkorps motor- of vaartuigendienst.
14) Datum van bekrachtiging.
15) Handteekening van den korpscommandant.

Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst.
Eenige bepalingen inzake de soldij, vergoeding enz. bij opkomst.
Vrijwilligers van de Korpsen Motordienst en Vaartuigendienst kunnen een verbintenis sluiten:

- a. voor handhaving van de openbare orde en rust;
b. voor geval van oorlog en oorlogsgevaar.
In geval a. gelden de navolgende bepalingen: 1)
1) Uit R.B.K.L. 1934, herdruk 1936, blz. 74.

Art. 1.

1. Verlofsmilitairen, die met machtiging van den Minister van Defensie tot handhaving of herstel van de openbare orde en rust, vrijwillig in werkelijken dienst komen, genieten, zoolang zij tot dat doel in werkelijken dienst zijn, de volgende toelagen:

Officiëren f 5.— per dag.
Militairen beneden den rang van tweedeluitenant „ 3.25 per dag.

2. De toelagen worden met f 1.70 per dag verhoogd, indien de in het eerste lid bedoelde verlofsmilitair gezinshoofd is of hiermede gelijkgesteld kan worden geacht.

Art. 2.

Onverminderd de toelagen, in artikel 1 vermeld, zullen de vrijwilligers, met bestemming voor de vrijwillige landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst, die in positie beneden den rang van onderofficier zijn gesteld, boven hunne soldij een toelage ontvangen tot zoodanig bedrag, dat zij in totaal de aanvangsjaarwedde van den sergeant, voorkomende in de tweede kolom van bezoldigingsschaal VIII van de bij Hoofdstuk I behorende Bijlage A, genieten, een en ander gedurende den tijd, welken zij tot handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust in werkelijken dienst zijn.

In geval b. gelden bovenstaande bepalingen niet, doch wordt de soldij uitgekeerd volgens den rang, benevens — indien daarvoor redenen aanwezig zijn — kostwinnersvergoeding, overeenkomstig de voorschriften.

De meeste verbintenissen gelden zoolang voor geval a. als voor geval b.

ADRESWIJZIGING.

Het bureau van het Vrijwillige Landstormkorps „Verband Alkmaar“ is verplaatst naar Van der Lijnstraat 16, Alkmaar.

ADRESSEN.

Het bureau van het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst“ is verplaatst naar Kazerne Koudenhorn, Haarlem.

Bureau Inspecteur Vrijwillige Landstorm: Bezuidenhout 187, 's-Gravenhage. Tel. 722550.

Bureau Nationale Landstorm Commissie, Koninginnegracht 50, 's-Gravenhage. Tel. 114528.

ONTSLAG.

Bij K.B. is aan den Reserve-Kapitein A. Groenendijk een eervol ontslag verleend uit den militairen dienst.

KONINKLIJKE ONDSCHIEDINGEN.

Bij Kon. Besluit zijn benoemd: tot groot-officier in de Orde van Oranje-Nassau:

Dr. J. J. C. van Dijk, oud-Minister van Defensie; Mr. J. A. de Wilde, oud-Minister van Binnenlandsche Zaken en van Financiën; Mr. C. M. J. F. Goseling, oud-Minister van Justitie; Prof. Mr. C. P. M. Romme, oud-Minister van Sociale Zaken;

tot ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw:

Mr. J. Linthorst Homan, Commissaris van de Koningin in de Provincie Groningen; A. Th. van Rijen, Lid Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant; J. C. Roelofs, Hoofdinspecteur Generale Thesaurie Dept. van Financiën; tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau:

Mr. W. de Koning, chef afd. Pensioen Dept. van Binnenlandsche Zaken; P. A. Colijn, Burgemeester der Gemeente Alphen a/d Rijn; H. J. P. van Heek, Voorzitter Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente“;

Vraagt Uw Winkelier voor Schietprijzen „ZENITH PLATEEL“ van de PLATEELBAKKERIJ „ZENITH“ TE GOUDA

tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau:

J. Barbas, Pred. Ned. Herv. Gemeente Hengelo; G. Slob, Burgemeester Meerkkerk, Leerbroek en Nieuwland; Ds. P. G. de Vey Mestdagh, Lid Gewestelijke Landstorm Commissie „Rotterdam“; Pater G. J. M. Strijbosch, Lid Friesch Nationaal Comité; R. Buisman, Dir. R. Buisman's Gebrande Suikerpoederfabriek, Zwartsluis; J. Schipper, Secretaris Christelijk Nationaal Vakverbond.

tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau, met de zwaarden:

Luitenant ter zee eerste klasse E. J. A. Post Uiterweer, Adjutant Minister van Defensie; Kapitein van den Generalen Staf J. J. Pape.

Titulaire rangsverhoogingen:

De titulaire rang van Kolonel is verleend aan:

- den gep. Res.-Luitenant-Kolonel der Inf. J. W. Klein; den gep. Res.-Luitenant-Kolonel v. sp. diensten A. C. de Neeve; den Majoor T. S. Rooseboom van den staf der artillerie; de titulaire rang van Generaal-Majoor aan: den gep. Kolonel der Inf. van het K.N.I.L. J. C. J. Bongers; de titulaire rang van Kolonel aan: den gep. Luitenant-Kolonel der genie van het K.N.I.L. P. L. de Gaay Fortman; de titulaire rang van Luitenant-Kolonel aan: den gep. Majoor der artillerie van het K.N.I.L. H. Cramwinkel.

(vervolg „Uit de Afdelingen“)

Vekemans 456, 4. A. van Laarhoven 449, 5. F. van Puijbroek 448, 6. P. Bartels 447, 7. C. Paulissen 437, 8. C. Uijens 433, 9 en 10. Jos. Santegoets en H. Spijkers 430, 11. A. Huijbregts 428, 12 en 13. W. de Wilde en Jos. Verhoeven 425, 14. G. Uijens 419, 15. Koos Schellekens 410, 16. A. van Beek 403. Overige schutters nog niet volgeschoten of beneden 400 p.

Heiloo. Bij de schietwedstrijden van de Burgerwacht en den Bijz. Vrijw. Landstorm behaalde de B.V.L. het hoogste aantal punten 933 tegen 890 van de Burgerwacht. Het hoogste aantal (100 als maximum) behaalde de heer W. Wessel, 96 p. Van de 45 deelnemers schoten 18 méér dan 90 punten.

's-Heerenberg. De in de zaal van den heer Schuurman gehouden jaarlijksche schietwedstrijden door den Bijz. Vrijw. Landstorm afd. 's-Heerenberg hadden het volgende resultaat: Eerste prijs in de klasse scherpschutters: Fr. Derksen 99 p., 2e prijs A. v. d. Kemp 98 p.; 3e prijs A. F. Went 96 p.

Van de gewone schutters behaalde W. J. Berendsen den eersten prijs met 93 p., L. B. Span den tweeden prijs met 92 p., W. Derksen den derden prijs met 89 p. Koningschutter werd de heer Fr. Derksen met totaal 199 p.

Murmerwoude, 8 Aug. Onder leiding van den commandant, den heer T. Feddema, te Akkerwoude, hield de afdeling Murmerwoude van den Bijz. Vrijw. Landstorm alhier schietwedstrijden, waarbij door onderstaande personen de volgende punten werden behaald:

H. Annema 96; H. Koningsveld 95; B. Zijlstra 95; J. Hoekstra 95; S. Veenstra 94; M. Hietkamp 93; Dr. Boersma 92; P. Kuipers 91; A. v. d. Veen 90; S. v. d. Werf 90; D. de Vries 87; D. Brouwer 87 en H. Veenstra 86 punten.

Meeden. De afdeling Meeden van den B. V. L. hield haar laatste seizoenwedstrijd in het Hotel Bulthuis, onder leiding van den heer H. Nieland. Mede aanwezig was Kapt. v. d. Wal. De uitslag was als volgt:

Afdeling Scherpschutters: 1. G. Dijk, 2. H. Nieland, 3. J. Berghuis, 4. J. Diekema, 5. J. Berg, 6. P. Bolt, 7. L. Oosterhuis. Schutters 1e klas: 1. H. Jager, 2. J. J. Kor, 3. T. ten Have, 4. J. R. Diekema, 5. K. Prins, 6. L. Kruizinga. Schutters 2e klas: 1. S. Levenga. Door kapt. v. d. Wal werden met 'n toepasselijk woord de prijzen uitgereikt.

Nijkerk. Den 2en Augustus is de afd. Nijkerk uit geweest. Onder leiding van 'n gids der Ned. Spoorwegen werd 'n bezoek gebracht aan Rotterdam, waar verschillende markante punten bezocht werden, een boottocht door de havens

GEBR. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegenbouw,
Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEMERS VAN RIJSWERKEN

HANDEL IN RIJSMATERIALEN

gemaakt werd, enz. 's Avonds werd een gemeenschappelijke maaltijd gebruikt. Aan het einde hiervan nam een der oudste deelnemers, de heer J. van Steendelaar, het woord, om onzen pl. leider, den heer H. J. van Domselaar, te huldigen. Van Steendelaar memoreerde alles wat onze leider gedurende 20 jaar voor de afdeeling geweest is. Hij herinnerde aan verschillende reizen, aan de Landstormavonden, die steeds weer succesvol waren geweest en vooral aan den kameraadschappelijke geest, die, dank zij zijn prettige leiding, steeds onder de leden heerscht. Als blijk van waardeering voor dit alles bood hij den heer van Domselaar namens de leden 'n cassette aan, inhoudende vulpen en vulpotlood. Ook deelde hij nog mede dat Mw. van Domselaar dien dag een mooie palm was thuisgebracht als 'n kleine vergoeding voor de vele uren, waarin ze haar man aan de afdeeling afstaat. Met 'n „Lang leve van Domselaar!“ eindigde hij zijn met daverend applaus beloofde toespraak, terwijl onze leider zijn dankwoord besloot met 'n „Lang leve de B.V.L.“, 'n woord, waarmee allen geestdriftig instemden.

Nog even winkelen en toen naar Nijkerk terug. Het was 'n dag dien den band tusschen leider en leden en tusschen de leden onderling weer zeer versterkt heeft.

Sassenheim. Zaterdag 29 Juli 1939 hield onze afdeeling haar jaarlijkschen schietwedstrijd met K.S.O. op het terrein van Hotel „Het Bruine Paard“ te Sassenheim.

De opkomst der leden was zeer goed en de navolgende resultaten werden bereikt:

Wisselbeker hoogste aantal punten: H. Handgraaf (93).

Wisselmedaille hoogste serie: P. Moolenaar (49 p.).

Afdeeling koningschutters: 1. H. Handgraaf 93 p., 2. P. G. Benschop 91 p., 3. J. Reeuwijk 91 p.

Afdeeling scherpshutters: 1. H. Los 91 p., 2. N. v. d. Peet 91 p., 3. M. de Jong 90 p., 4. J. D. Heyns 88 p., 5. W. Verschoor 97 p.

Afdeeling schutters 1e klas: 1. J. v. Eeuwen 88 p.; 2. P. Alleblas 85 p., 3. H. A. Molkenboer 82 p.

Afdeeling schutters 2e klas: 1. P. Kruyswijk 89 p.; 2. K. W. v. Breda 85 p., 3. G. v. d. Berk 80 p.

De prijzen worden uitgereikt op den eerstvolgenden Landstormavond.

Stein. 31 Juli werden in de zaal Duckers schietwedstrijden gehouden ten bate der grenstroepen. Aanwezig waren daarbij de kapitein der grenstroepen Tuinstra en de secretaris der gewestelijke commissie J. Th. Merkus.

Uitslag: 1. J. v. d. Heijden 49 p., Th. Verheggen en Hamers 48 p., F. Smidt en A. Dreisen 47 p.

Personeel wedstrijd: 1. Heffels 50 p., 2. G. Kaanen 49 p., 3. J. Smidt 49 p.

Varsseveld. De plaatselijke afd. van den Bijz. Vrijw. Landstorm heeft het plan weer zomerschietoefeningen te houden op het plein achter de Chr. Nat. School aan den Aaltenschen weg. De eerste oefening werd gehouden op Vrijdag 25 Aug. j.l. en vervolgens op Vrijdag 8, 15, 22 en 29 September.

De plaatselijke leider de heer J. A. Blaak verwacht al de leden.

Wilhelminadorp. Op Zaterdag 22 Juli werd als burgemeester der gemeente Kattendijke geïnstalleerd jhr. mr. D. van Doorn.

Mr. van Doorn heeft thans ook zijn benoeming aanvaard als voorzitter der Pl. commissie van den B.V.L.

Den 29en Juli heeft de afdeeling haar jaarlijkschen schietwedstrijd gehouden.

Na afloop werden door den secretaris der pl. comm., den heer C. Burger, met voor iedereen landstormer een toepasselijk woord, de prijzen uitgereikt.

De eerste prijs werd gewonnen door J. Buteijn, tweede werd M. Meeuse, derde L. Beeke en vierde G. Jeremiasse.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS VAARTUIGENDIENST.

Aan den heer G. Zeger de Haan is met ingang van 1 Augustus j.l. eervol ontslag verleend als Commandant van de afd. Kampen van het Vrijwillige Landstormkorps Vaartuigendienst. Toen op 1 October 1924 de afdeeling Vaartuigendienst werd opgericht, werd den heer Zeger de Haan het commando opgedragen en verkreeg hij den rang van Adjutant-Onderofficier.

Hotel „HOBBEL“
P. VINKE - OOLTGENSPLAAT

L. DIRKSE & ZONEN N.V.

Bloemenmagazijn

BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

HET AUGUSTUSNUMMER VAN „LUCHTGEVAAR“.

Het Augustusnummer van „Luchtgevaar“ bevat de mededeeling, dat de Nederlandsche Ver. voor Luchtbescherming een luchtbeschermingskalender gaat uitgeven, die een propagandistische en instructieve waarde zal bezitten. Vooral zal door illustraties worden duidelijk gemaakt, wat Nederland tegen het luchtgevaar te beschermen heeft. Aan de ommezijde der kalenderbladen wordt een uitvoerige tekst afgedrukt. Het is de bedoeling, dat deze teksten één geheel zullen vormen, waardoor het van belang wordt, deze te bewaren in het mapje, dat tegelijk met den kalender wordt afgeleverd.

STUDIE-ORGaan N. V. L.

Door de Nederlandsche Vereeniging voor Luchtbescherming wordt uitgegeven het „Studie-orgaan N.V.L.“, dat maandelijks zal verschijnen. In het eerste nummer bepleit Dr. P. H. van Rooijen in een artikel „E.H.B.O. bij Luchtbescherming“ de totstandkoming eener eenheidsorganisatie op het gebied van de hulpverlening, en geeft hiervoor een schema aan.

A. C. Verschoor bespreekt „Tempo en Bezinning“ met betrekking tot de urgente luchtbeschermingsvraagstukken.

Aan de hand van tal van schetsen

G. PH. SCHELTENS

OUDESTRAAT 74 - KAMPEN

Sedert 1890 een zeer goed adres voor

UNIFORMEN

geeft Ir. L. G. Volker de eischen aan, waaraan garageschuilplaatsen zullen moeten voldoen. Dat luchtbeschermings-oefeningen op de kaart een belangrijke schakel in de opleidingsketen vormen, maakt J. H. v. Riesen den lezer in een gelijknamig artikel duidelijk. Het nummer besluit met een uitvoerig artikel van G. Kloeg over „Gasbescherming“. Na een bespreking van de mogelijkheden van toepassing van strijdgassen en de wijze, waarop dit kan geschieden, verstrekt de schrijver tal van waardevolle gegevens die van belang zijn voor de bestrijding van het gasgevaar, en die zoowel het materiaal als de opleiding betreffen.

Voor de volgende nummers worden tal van belangwekkende artikelen aangekondigd, alsmede een maandelijksch Literatuuroverzicht, dat het blad zeker nog waardevoller zal maken.

Dr. W. G. VAN DEN BERG.

Op 19 Augustus j.l. heeft Dr. W. G. van den Berg, President-Commissaris van het Landstormblad, onder zeer groote belangstelling zijn 80sten verjaardag gevierd.

Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)
CIJFERRAADSEL.

- 2-1-5 dient om op te lopen.
- 4-6-7-5 is een delfstof.
- 8-7-6-5 is een kleur.
- 1-2-2-3-4 is een boomvrucht.
- 2-6-3-4 bevat modder of water.
- 5-8-6-2 smaakt zoet.
- 2-6-3-5-3-4 is een hond.
- 2-3-9 dient om mee te schrijven.
- 5-6-7-8-9 prikt geweldig.

Het geheel, uit negen letters bestaande, is een schone plaats op de Veluwe.

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)
CIJFERRAADSEL.

- 2-10-11-12 is een boomvrucht.
- 6-4-8 is een grote waterplas.
- 9-5-10-1-3 is een voedingsmiddel.
- 6-1-2 is een hemellichaam.
- 12-11-2 is een vat.
- 5-10-7-12 is een zwarte, kleverige stof.
- 9-1-12-8-5 is een melkproduct.
- 9-11-7-2-3-4-5 is een reinigingsmiddel.

Het geheel, uit twaalf letters bestaande, is een oorlogsvaartuig.

Oplossing der vorige raadsels:

snateren — krassen — piepen — trompetten — hinniken — blaten — loeien — balken — fluiten — knorren — kakelen — kraaien — sjilpen — koeren — sissen.

kuiper — keeper — koper — kaper. slaper — sloper — sleper — sluiper. pot — put — pit — pet.

Prijswinnaars:

- Rie Amoraal, Dordrecht.
- Ali Brak, Lisse.
- Arie v. d. Berg, Schipluiden.
- Iza Boone, Middelburg.
- Anneke van Eck, Gameren.
- Geertje Kok, Nieuwerkerk a/d IJssel.
- Wim Koelewijn, Lisse.
- Jarig Miedema, Hijlaard.
- Adriaan Slabbekoorn, Nisse.

Voor nieuwelingen geeft ik hier nog eens het adres:

Postzegel van 5 cent

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Iedere maand is voor de beste oplossers een tiental prachtige boeken als prijzen beschikbaar. Na de ontvangst van de krant heb je veertien dagen tijd met het inzenden van de oplossingen.

Of je op moet houden, als je vijftien jaar bent? Volstrekt niet! Onder de deelnemers zijn er zelfs van twintig en veertig jaar.

Hieronder volgt nog een versje, dat sommigen van jullie misschien wel kennen. In onze dagen, nu er zoveel soldaten op de been zijn, heeft het tot ons wel iets te zeggen.

INKWARTIERING.

„Goede vrouw, wat stook je toch!
't Haardvuur vlamt zo vrolijk nog;
Kijk nu zo'n verkwestend vrouwtje!
Spaar je hout toch, vriendelijk oudje!
Luister toch naar goede raad....“

EFFECTENKANTOOR

Mr. B. A. GROENEVELD

WINSCHOTEN

Telef. 400 - Torenstraat 19

Rimp'lig vrouwtje wil niet luist'ren,
En ze zegt met vriend'lijk fluist'ren:
„Warm je, warm je toch, soldaat!“

Beste vrouw, bewaar je ham!
Meen niet, dat ik daarom kwam!
'k Heb zoëven, moet je weten,
In de herberg al gegeten;
Op mijn woord: ik ben verzaad!“

Rimp'lig vrouwtje wil niet luist'ren,
En ze zegt met vriend'lijk fluist'ren:
„Eet nu, eet nu toch, soldaat!“

„Moedertje, wat zotternij!
't Beste bed . . . en dat voor mij?
Nee, maar dat is overdreven!
Wijs me maar de hooischuur even!
In het hooi slaap j' ook niet kwaad!“

Rimp'lig vrouwtje wil niet luist'ren,
En ze zegt met vriend'lijk fluist'ren:
„Nee! niet in het hooi, soldaat!“

Nu is 't ochtend; hij moet heen.
„k Groet u, moederke . . . Maar neen!
Voel die zak! . . . Hoe zwaar van morgen!
'k Ben verlegen met de zorgen,
Waar ge mij mee overlaadt!“

Rimp'lig vrouwtje schreiend luistert;
Rimp'lig vrouwtje zachtkens fluistert;
„Ach . . . mijn zoon is ook soldaat!“

HET PAARD OP ZOLDER.

Kan dat?

Ja zeker, heel goed! Maar dan is 't natuurlijk een hobbelpaard, dat niet meer gebruikt wordt.

Neen! ik bedoel: een echt, levend paard, met vier poten onder z'n lijf.

Dat zo'n beest op zolder gestald wordt, bestaat niet! zeg je.

Nou! dat moet je niet al te gauw roepen.

't Bestaat wel! En daarbij is 't maar niet een gril of grapje van den een of anderen kwast, maar volle ernst van den bezitter.

Deze niet alledaagse vertoning heeft nu nog in onze dagen plaats te Nijmegen.

Jullie weet, dat deze mooie stad op heuvels aan de linkeroever van de Waal gebouwd is. Een prachtig gezicht, wanneer je uit de richting van Arnhem over Elst nadert. Dan zie je tegen de hellingen de huizen verrijzen, 't een dikwijls boven 't ander.

Wanneer 's winters de huizen met sneeuw bedekt zijn; als 's zomers de hellingen prijken met fris groen; als 's avonds de lichten branden — altijd levert de oude stad van Karel de Grote van uit de verte een schilderachtige aanblik op.

Welnu! in Nijmegen woont ook een groenteboer, wiens huis tegen zo'n heuvel is aangebouwd. Naast z'n woning loopt een weg naar boven. De stal voor z'n paard is achter z'n huis gebouwd. Maar omdat het terrein niet vlak is, ligt die stal precies boven z'n woonhuis. De eigenaar kan dus z'n paard ook bereiken door een ladder in z'n huis, want z'n beestje staat feitelijk op zolder. Maar omdat een paard nu eenmaal geen kat of aap is, moet het buitenom langs 't huis naar boven geleid worden, naar de zolder.

Om grote ongelukken te voorkomen, mag de vloer hiervan wel extra sterk zijn. En ook goed waterdicht! Anders zal het daar beneden bij den groenteboer wel een onfrisse boel zijn!

OOM BERTUS.

MEYJES ZEILMAKERIJ - AMSTERDAM
ANNO 1740 - PRINS HENDRIKKADE 14
VAANDELS-VLAGGEN-TENTEN-ZEILDOEK

KONINKLIJKE-BEGEER IN SIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELUIDEN Telef. 246 KAMPEN

DE PRACTISCHE HUISVROU KOOPT BIJ VROOM & DREESMANN

N.V. NEDERL. BASALT Mij ZAANDAM
Vraagt ons prijs van **BASALTINE-TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

A. VOLGENANT
Electrisch Licht, Kracht, Telefoons, Schellen, enz.
TELEFOON No. 22051
2e Jan v. d. Heijdenstr. 36 AMSTERDAM

Stoomwasscherij „De Maas”
FIRMA
SCHREUDERS EN TROUW
IJsselmonde
Verzending door het geh. land
TARIEVEN OP AANVRAAG

N.V. HOUTHANDEL v.h. Fa. JACOB SPREIJ ALPHEN AAN DEN RIJN
TELEFOON 36

Vuren, Grenen, Lerkenhout, Triplex, Lijstwerk

KOOPT BIJ ONZE ADVERTEERDERS

BLOEMENMAGAZIJN
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

Van Vollenhoven's Lijnzaadkoeken en Mengvoeders
ZIJN UITSTEKEND

WESTLANDSCHE Glas- en Verhandel C. J. VAN REST
NAALDWIJK
Scherp concurrerende GLASPRIJZEN
EN GROS - EN DETAIL

N.V. INGENIEURSBUREAU „EKSTEEN”
Speciaal-bureau voor WATERREINIGING EN WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bilthoven

Automobielenbedrijf Spécial Chevrolet
D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

ZIEKENHUISVERPLEGING-EN OPERATIEKOSTEN
verzekert tegen enkele centen per week

Langere verpleegduur: 80 dagen, ook bij besmettelijke ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenvergoeding. Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore der Maatschappij: Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan, dat zeer loonend kan zijn voor harde werkers.

Coöp. Zuivelfabriek en Koren - Malerij „E M M E N” NOORD-BARGE
Leverancier van Prima Zuivelproducten en Fourage-artikelen.

N.V. Gebr. BOLSIIUS
SCHIJNDEL
„ALPENGLOEF”
Kaarsen- en Lichtenfabriek

L. BOOMSMA
Bouwkundige - Makelaar Expert
Administratie en onderhoud van vaste goederen
Hypotheeken - Assurantiën
Nassaukade 118-119, A'dam W.
Gem. Giro B 749
Postchèque- en Girodienst 2870
Tel. 82521 - 85421

Wat kan de oorzaak zijn van RIEKENDE ADEM, BESLAGEN TONG?

Het kan de verrotting zijn van het afval van het voedsel, dat door te onregelmatige ontlasting te lang in de ingewanden vertoeft. Om aan den adem dien onverdraaglijken reuk te ontnemen, moet men den dagelijkschen stoelgang verzekeren.

De Purgeer- en Bloedzuiverende pillen van Apotheker H. VAN AKEN, specialist te Selzaete, zijn het aangewezen middel.

Apotheker VAN AKEN's Purgeer- en Bloedzuiverende pillen veroorzaken geen buikpijn, zij zuiveren het bloed en geven het nieuwe kracht.

Eischt om elk doosje de handteekening H. v. Aken. Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten in doosjes van 60 cent.

Importeur
SCHULTE & THIEME
Middelburg. Postbus 55

STOOMWASSCHERIJ EN CHEM. WASSCHERIJ „VECHT EN DIJK”
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11
NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM- EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijscrt. of reizigersbezoek

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKhuizen
TUIN-, BLOEM- EN LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

C.M.V. DINKELLAND'S ZUIVELPRODUCTEN
TE LOSSER
DE BESTE
Dir. J.B. KLEINE WIECHERINK

Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

ALLES VAN EEN ANDER MAAR
KOLEN van SCHAAP
SPOORSTRAAT 3
DOELESTRAAT 4
ALKMAAR - TEL. 4052

LEDERWARENFABRIEK DE VOLHARDING
POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM
SPECIALITEIT IN MILITAIRE UITRUSTINGEN

FIRMA JOH. LEKKERKERKER
Aanneming van sloopwerken
Handel in gebr. materialen
Telef. 56817-51282
's-Gravenw. 267, Rotterdam

HET adres voor behandeling van Uw Boekhouding en Belastingzaken is:

A. BERGHOUT
Kantoor: Kerkstraat 3, Berkel en Rodenrijs - Telef. 62 en 63
PRACTIJK SINDS 1921

GEEN LEKKAGE MEER !!
A.T.B.-PASTA dicht alles: mastiek- en asfaltdaken, goten, dekstenen, enz.
A.T.B.-PASTA is volkomen duurzaam, weerstaat hitte en koude en druipt niet af
Ten Bruggencate's Oliehandel Broek op Langendijk - Tel. 48

Goede waar behoeft geen krans ::
Vraagt onze tarieven, ze zijn zeer billijk.

Stoomwasserij „Nederhorst”
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobil Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor- diensten naar:
Rotterdam - Utrecht
Den Haag - Leiden - Delft

U BEZOEKT GOES?
Bezichtig dan ook „HET HOEKJE VAN GOES” waar U een prachtsortering souvenir-artikelen en aardige cadeautjes vindt.
FIRMA BROEKSTRA - GOES
hoek Koningin-Magdalenastr.

BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAANSTREEK
Adres Rotterdam: Nieuwehaven no. 48, tel. 13558
Adres Schiedam: Overschieschestr. 78, tel. 68114

WED. H. TROOST
ROTTERDAM
TELEF. 11606
• Aannemer van grond- en bouwwerken
• Transporten door geheel Nederland

Te koop: 5.34 Dennenbosch
nabij harden weg en electr. kabel, f5000.—
1 1/2 H.A. plm. 30-jarig DENNENBOSCH, f 1100.—; LANDHUISTERREIN, nabij dorp en busverkeer, 20 cent per M2.
Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203

ASBEST-CEMENT PLATEN GEGALV. PLATEN ASBEST-CEMENT BUIZEN
Uit voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
TELEF. 2841 - GORINCHEM

L. VISSCHER - LISSE
TELEF. 7527 SASSENHEIM
Aannemer van straat-, rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

Orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums, Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.
GEBR. GREVENSTUK, TEL. 36488
Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam

CONSERVEN BLOM
GROENTEN - VRUCHTEN - SOEPEN - TAFELZUREN

BERGHUIZER PAPIERFABRIEK
v/h. B. C. CRAMER
WAPENVELD

Melkinrichting Hofstede „RUNDERVREUGD”
NEDERHORST DEN BERG
Specialiteit in
ROOM en SLAGROOM
n.v. CARROSSERIEFABRIEK

FIRMA C. B. RAS
BOUW-MATERIALEN
's-BOSCH

Th. PASCAL
Brandstoffenhandel
OUDE SCHANS t.o. 12
AMSTERDAM
TELEFOON 46840

HERENPAK REINIGEN 12-STOMEN
J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

Firma KLAAS FOPPEN Rzn.
Arnhem (Zld.) - Tel. 19
Garn.-pellerij en Groothandel
Dagelijks verse gepelde en ongepelde garnalen tegen sterk concurrerende prijzen
Het beste adres voor den groot- en kleinhandel

N.V. AANNEMING MIJ. J. P. v. EESTEREN

BOUW- EN GEWAPEND
BETONWERKEN

ZUIDBLAAK No. 22
ROTTERDAM. Tel. 23100

VLAGGEN - VAANDELS INSIGNES
Borduuratelier
C. Doncker
LEIDEN
Breedstraat 159 - Telef. 20851

AMSTERDAMSCH ANTHRACIETHANDEL
voorh. J. H. W. MAUS
Kantoor: Benthânenstraat 37
Telefoon No. 46119
Telef. na 18 uur No. 81188
AMSTERDAM

P. DE VOGEL Pzn.
TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand- en Industriebakken

Voor BOUWEN en WONEN
NICO ROOS
te BOLNES
Telefoon 80 (Ridderkerk)

Firma C. JONGENBURGER
Hofleveranciers
Telefoon No. 44
ALPHEN a.d. RIJN
Houtskoolbriketten en Houtskool

STOOM-, WASCH- EN STRIJKINRICHTING „AURORA”
W. SPIERENBURG C.Wzn.
Koningsweg 56 - Telef. 11165
UTRECHT
Geheel naar de eischen des tijds ingericht.

ADVERTEERT IN DIT BLAD

Er is ook wat voor U in de Advertenties!

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

GEBRS. DE JONG

Motorboot- en autodiensten
Telefoon 306 - HEERDE
5 x wekel. dienst op R'dam—
Den Haag—Leiden; 2 x wekel.
dienst op Gron.—Maastricht;
2 x wekel. dienst op Breda.
DAGELIJKS naar UTRECHT

DE JONG'S

**HAGELSLAG
CHOCOLADE**
voor de Boterham
DE EENIGE ECHTE

**KOOPT
HONIG'S**
Zelfrijzend Bakmeel

BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne Dê-Dê-Wafels
Beleefd aanbevelend,
**R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24**

J. Lindenbergh Czn.
Wemeldinge
Aannemer van Grond-
en Waterwerken
Wegenbouw

**TRANSFORMATOREN- EN
APPARATENFABRIEK
„TRANSFORMA” N.
v.**
TELEFOON 96610-96511
KARPERWEG 37-41
AMSTERDAM (ZUID)

**BOLNES - DIESEL
N.V. Mach.fabr. „Bolnes”
v.h. J. H. van Capellen**
Bolnes bij Rotterdam
Telefoon 14398

Fa. Wed. H. VAN DAM
BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305
Scheepsluchtbanken en
ijzeren Scheepslaap-
kooien, - Stampwerk,
Plaatconstructie enz.

VISSER & SMIT
PAPENDRECHT
BORINGEN, BRONNEN
BUISLEIDINGEN
BETONBOUW - HEIWERKEN

GARAGE „BOOIJ”

FRANSCH Kerkstr. 20
TELEFOON No. 778274
VOORBURG

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S

P.J. HECKER, DORDRECHT
Voorstraat 257 - Telef. 4796

Sinds ruim 25 jaar
het adres voor
prijzen op luxe en
huishoudelijk gebied

Verzending naar alle plaatsen

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM

LET OP!

1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigarettens
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK

WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF

LAREN N.H.

Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel

Telefoon 3068

Telefoon 3374

Houthandel en Kistenfabriek
Fa. R. v. AALDEREN & ZOON
HOOGEVEEN - TELEFOON 75

**Inlandsche
Hardhoutsoorten**

ALMELO

**HOTEL
„De Gouden Leeuw”**
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

HOTEL „EIK EN DAL”
HOOG-SOEREN

Oudste en meest gere-
nomm. hotel ter plaatse
Telefoon Apeldoorn 2772

„HET VOLKSPARK”
TELEF. 2782 - ENSCHEDE

De mooiste en grootste zalen
voor het geven van
feesten en partijen

Restaurateur **A. MULSTEGE**

AMSTEL HOTEL
AMSTERDAM
ZALEN
voor Vergaderingen en
Feestmaaltijden

UTRECHT
Hotel
„TERMINUS”
VERGADERZALEN

DIEREN
Hotel **„HOFZICHT”**
Modern Comfort
Prima Keuken
Expl. **E. H. GALAMA**

Café-Restaurant Suisse

Heerestraat no. 26
Groningen
't Meest bekende Restaurant
en Café ter plaatse

Prima consumptie
Prijzen billijk

HOTEL „MONOPOLE”
tegenover het Station
Tel. 4040 - Amersfoort
**VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN**
Verwarme garage
vrij voor gasten
DIRECTIE VAN IPEREN

LEEUWARDEN
HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

APELDOORN
HOTEL **BLOEMINK**
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

Rotterdam
Grand Hôtel **COOMANS**
Wereldreputatie!

Geheel gemoderniseerd
KAMERS, vanaf . . . 13.-
Incl. uitgebreid Holl. ontbijt

**ADVERTEERT
IN DIT BLAD.**

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

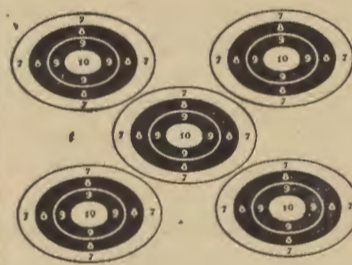
**HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.**

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

**N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ
HOOGEVEEN - TELEF. 57**

- Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen
aan één onzer kantoren.
- Reizen in binnen- en buitenland verzorgen wij tegen
zeer billijke tarieven.
- De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel in-
gericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal
vervaardigd schiet-
schijvencarton

N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

Geldbelegging.
Te koop mooi Landhuis

Voor 3 jaar op contr. verhuurd. Prijs f 5650.-, vrij op naam.
Een dubbele villa, verhuurd voor f 950.- p. j. Kooppr. f 10.000.-,
vrij op naam. Mooi landhuis voor zelfbew. of geldbelegging.
Kooppr. f 7800.-, vrij op naam. Hypotheek beschikbaar.
Inl. Bouwb. H. v. d. TOP, Park Paaschberg 1a, Ede, Tel. 258.

A. J. DE BOO & ZN.

BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE

MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v. v.
TRANSPORT naar alle plaatsen

Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)

Tel. 7 - Telegrammen
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

J. F. KLUIJTMANS-v. d. LAAK - EINDHOVEN
KERKSTRAAT 18 - TELEFOON 2183

Uniform- en Civiele kleding naar maat - Volledige garantie

**VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN**

bij de

N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”
TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT

Concurrerende prijzen Vluggere levering
Speciaal adres voor Woningbouw

VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE MOSTERD

„Fermitan”

het zeker werkend
middel tegen
spoei-, made-, maag-, en andere
ingewands-
wormen

zoowel bij volwassenen als bij
kinderen. 85 cent bij Apothekers
en Drogisten. „Fermitan” wordt
door de Nederlandsche wet be-
schermde.

Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela.

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
ROTTERDAM

NIMRODSHUIS
H. P. BERGSTEIN

in de
Betouwstr. 33, Nijmegen
Wapens, munitie, messen
Sport- en hondenartikelen

CHEVROLET

LUXE en TRUCKS 1939

Talrijke verbeteringen
Vraagt demonstratie

J. DE JONG - GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

„DE GOUDSCHE PACKET”
B. J. VAN RHIJN, Gouda
Gouwe 52 - Telefoon 2388
Dag. autodiensten van Gouda,
Schoonhoven, Waddinxveen,
Boskoop op Amsterdam.
Bestelhuis A'dam: N.Z. Voor-
burgwal 26, Tel. 44644-48273.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

Verantwoordelijk Redacteur: G. F. BOULOGNE

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

DE BUITENGEWONE DIENSTPLICHTIGEN.

Leger en vloot zijn gemobiliseerd. Niet te vroeg, niet te laat, juist op tijd. Der Regeering komt hulde toe voor de flinke wijze, waarop zij onmiddellijk het gevaar onder de oogen heeft gezien en bevel heeft gegeven, om alle beschikbare manschappen onder de wapenen te roepen. Nog 5 lichten van 35 tot 40 jaar, de zgn. aanvullingsreserve (vroeger landweer genaamd) heeft zij voorspand thuis gelaten.

Zij heeft er wel aan gedaan.

Deze oudere lichten, die geen kleeding en uitrusting meer thuis hadden, zouden den goeden gang van de mobilisatie en van de concentratie eerder belemmerd dan bevorderd hebben en bovendien is de militaire waarde van deze 5 lichten niet voldoende om ze onmiddellijk bij het veldleger in te deelen.

Zij zouden vooraf weer geoefend dienen te worden.

De lichte 1924 is de oudste lichte, die huis en haard heeft moeten verlaten, om de wacht te betrekken.

Wij achten dezen maatregel juist.

Maar daarbij mag het niet blijven!

Bij onze weermacht kunnen nog geoefende soldaten worden gevoegd.

Er zijn nog eenige honderdduizenden buitengewone dienstplichtigen, die nimmer aan de landsdefensie iets hebben bijgedragen. Het is billijk en noodig, dat de Regeering deze jaarklasse achtereenvolgens laat aantreden.

Deze zullen met spoed moeten gelicht, bewapend en opgeleid worden.

Nederland heeft geen abonnement op den vrede.

Het zal er dit keer ook het alleruiterste voor over moeten hebben, om aan den wil tot onzijdigheid de vereischte kracht te kunnen bijzetten.

Er kunnen, er zullen ook voor ons nog tal van gevaarlijke oogenblikken komen, gelijk er in 1914—1918 talrijke geweest zijn. En dan moeten we klaar zijn! Met een goed geoefend leger, zoo groot en zoo sterk bewapend als maar eenigszins mogelijk is.

Als Nederland in een langdurigen oorlog werd gewikkeld, zouden wij tegen de 800.000 man moeten leveren voor den militairen dienst.

Waarom zou ons land er terwille van den vrede dan nu niet nog 200.000 leveren?

De oorlog zoekt op den duur meestal de lijn van den geringsten weerstand.

Die ligt in Europa niet aan de Maginot- en de Siegfriedlinie.

De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat een belangrijke winterveldtocht bij geen der oorlogvoerende partijen in het voornemen ligt.

Dan is er nog een klein half jaar, vóór het gaat kraken.

Daarom wordt het tijd, dat de Regeering de jaarklassen buitengewone dienstplichtigen achtereenvolgens laat aantreden.

Met alle kracht oefenen, opleiden, bewapenen, graven, waar te graven is. Eerst dan kan de billijkheid tegenover de thans gemobiliseerde oudere lichten worden betracht en eerst dan kan van regelmatige aflossing worden gesproken.

Wie op dit oogenblik van het huiswaarts zenden van lichten spreekt — juist van de lichten, die het slechtst geoefend zijn — ondermijnt de preventieve kracht van onze weermacht.

Er is geen grooter gevaar, dan er op te rekenen, dat het misschien wel lang zal duren, maar dat „het wel weer zoo zal gaan als van '14 tot '18".

En te trachten er op een koopje af te komen.

Alles wijst er op, dat het er dit keer scherp langs zal gaan.

Laten de verantwoordelijke en de deskundige mannen, onze Regeering — die wij gaarne volgen zullen — in de eerste plaats tegen ons volk zeggen, waar wij aan toe zijn.

En moge de rechtvaardige God, die het leven van alle volkeren in Zijn hand houdt, niet gedenken aan het vele onrecht, dat ook op onzen vaderlandschen bodem en bij ons wordt gevonden.

Geve Hij aan allen, die in hoogheid zijn gesteld, wijsheid en kracht om de verantwoordelijkheid te dragen.

De natie zij zachtmoedig in haar critiek, trouw aan de Koningin en aan de door Haar benoemde Regeerders en vastbesloten om voor de handhaving van haar zelfstandigheid alles in te zetten.

LEVERANCIER VAN SCHERPSCHUTTERS.

De jarenlange ononderbroken oefening en opleiding tot scherpschutter van tienduizenden der bij den B.V.L. aangesloten dienstplichtigen, zal naar wij vast overtuigd zijn in de gemobiliseerde weermacht niet onopgemerkt zijn gebleven.

Doch ook de B.V.L.-ers die het niet tot de bekwaamheid van scherpschutter of koningschutter brachten, zullen thans op de schietbaan geen slecht figuur maken tusschen andere dienstplichtigen.

Ook als leverancier van scherpschutters aan de thans gemobiliseerde weermacht, kan de B.V.L. met voldoening op zijn vroegere werkzaamheden terugzien.

De vraag rijst of het niet gewenscht is te overwegen of op dit gebied verdere belangrijke medewerking door de afdelingen kan worden geleverd, b.v. door de buitengewone dienstplichtigen — die zulks wenschen — bij de B.V.L.-afdelingen te laten deelnemen aan schietoefeningen.

Daartoe is het uiteraard niet noodig, dat zij zich bij de bestaande afdelingen verbinden.

ORATIO PRO DOMO.

Het in 1933 verschenen boek *) van den heer Bosboom, tijdens de mobilisatie van 1914-1917 Minister van Oorlog, werd door den schrijver zelf in zijn inleiding bestempeld als te zijn van verdedigenden en dus van subjectieven aard.

Een oratio pro domo.

Wij kunnen niet beoordeelen, of het boek beter niet geschreven had kunnen zijn.

In alle geval werden wij getroffen door tal van onbillijke uitingen, die ons weinig sympathiek aandeden, doch die wij verder stilzwijgend willen voorbijgaan en op rekening brengen van het subjectieve, dat er in een apologie uiteraard steeds wordt gevonden.

Dit verhindert ons niet, om nog eens de aandacht te vestigen op de vele gegevens, die in dit boekwerk voorkomen en die, nu zij eenmaal gepubliceerd zijn, waard zijn om te worden bestudeerd.

Verwacht mag worden, dat de deskundige lezer zelf wel in staat zal zijn, het korreltje of zoo noodig iets meer zout te voegen bij de overigens wel pittige spijs, door wijlen den Minister Bosboom in zijn gedenkschrift opgediend.

*) „In moeilijke omstandigheden“, door N. Bosboom, oud-Minister van Oorlog, uitgegeven bij J. Noorduyt & Zoon, Gorinchem, 1933.

's-GRAVENZANDE.

Dinsdag 3 October werd in de zaal Maranatha te 's-Gravenszande de eerste landstorm-samenkomst van Zuid-Holland: West gehouden.

Tal van hooge gasten waren aanwezig. De komst van Z.Exc. Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, met enthousiast applaus begroet, gaf een bijzonder accent aan den avond... de eerste landstorm-samenkomst in mobilisatietijd.

Verder waren o.m. aanwezig Overste van Scherpenhuizen, Commandant van het Regiment Jagers, Overste P. Dingemans, als vertegenwoordiger van Generaal-Majoor De Iongh, Majoor Oosters, Commandant van het landstormkorps Groningen, de legerpredikant Majoor Ds. Schippers, de w.n. kantonnementscommandant, Kapitein Barends, met zijn Adjutant, Luitenant Broekers, de Kapiteins Karres, secretaris Z.H.W. en Boks en een zeer groot aantal officieren der gemobiliseerde weermacht.

Zij groeften in zeer breeden kring rond de bestuurstafel, waar wij ook opmerkten den heer A. Heus, voorzitter der afdeling, Burgemeester Schokking en den plaatselijken leider, de heer P. van Oosten.

Openingswoord.

De heer A. Heus wees op het zeer bijzondere karakter van dezen avond, de eerste landstorm-samenkomst in mobilisatietijd.

Juist in dezen tijd dient de B.V.L. verstevigd en geconsolideerd te worden. Spr. wees op het drievoudig snoer: God, Nederland en Oranje.

Rede Generaal Duymaer van Twist.

Generaal L. F. Duymaer van Twist krijgt natuurlijk een stevig applaus als hij het spreekgestoelte bestijgt.

Onze B.V.L.-bijeenkomst onderscheidt zich nu van andere, doordat dan meer burgers dan militairen aanwezig zijn, hetgeen nu omgekeerd is. Aan de leden van de weermacht wil spr. een hartelijk welkom toeroepen.

Met een herinnering aan de ramp met twee van onze oorlogsbodems herdacht spr. de kameraden die thans reeds in de mobilisatie gevallen zijn.

Dank brengt spr. aan alle leden van onze weermacht, die ondanks hun vele zorgen hun plicht doen en zich geven voor de veiligheid van ons land.

In 1883, toen spreker soldaat was, was het heel anders. Toen zag men in militaire bijeenkomsten slechts zelden officieren, nu is dat gelukkig anders, we kunnen geen samenkomst van den B.V.L. ons indenken zonder de aanwezigheid van officieren.

Toen de oorlog in 1918 was geëindigd en de legers gedemobiliseerd werden, trad een tijd van defeatisme in. De nationale gedachte was zoek, men hoorde het Wilhelmus niet meer. Men wilde in de richting van nationale ontwapening.

Daartegen heeft de Nationale Landstorm Commissie stelling gekozen en de goede vruchten zijn er van geplukt.

De nationale zin is er in gebracht en versterkt.

Dat is de betekenis van den B.V.L.

In 1918 trok een revolutiestroom door de wereld en bedreigde ook ons land.

De landstorm waarschuwde echter dat hij gereed stond om te waken voor orde en vrijheid.

En nu bestaan er nog steeds gevaren en daarom zal de B.V.L., als de geest van defeatisme weer optreedt, paraat zijn.

En dankbaar is spr. dat velen dezen avond gehoor hebben gegeven aan den oproep om aanwezig te zijn en de belofte, van trouw te bevestigen aan Koningin en Vaderland.

Kapitein Karres richt zich tot de plaatselijke Landstormcommissiën.

Spr. herinnert aan het overlijden van Overste van Hoogenhuyze, één van de meest trouwe gasten op onze B.V.L.-bijeenkomsten.

Kapitein Karres besprak hierna de belangrijkheid van het instituut van den B.V.L., juist in dezen tijd.

De plaatselijke commissiën hebben in dezen tijd een zware, maar belangrijke taak. Nergens mag de activiteit van de plaatselijke landstormcommissiën in ons geheele land inzakken; ze dienen paraat te blijven.

Er is niets te voorzegggen van wat in de toekomst in binnen- en buitenland geschieden zal, maar wel is dit zeker, dat — wanneer ons land buiten den oorlog mocht blijven — bij demobilisatie ontbindende krachten van buiten en van binnen uit niet nalaten zullen te trachten aan de pijlers van ons staatsbestel te wrikken.

Studeer techniek thuis!

PBNA
ARNHEM

Het instituut met
ruim 26 jaar
ervaring

BOUWKUNDE, WATERBOUWK., WERKTUIGBOUWK.,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.

Vraag gratis prospectus 5

JOSIAH WEDGWOOD & SONS

Stoke-on-Trent

MOONSTONE

ontwerp Kelth Murray

**Fruit- en Hors d'Oeuvreborden
Siervoorwerpen****P. A. W. PHILIPPONA**

Hoogstraat hoek Plaats - 's-Gravenhage

Spr. besloot met als zijn overtuiging uit te spreken, dat de groote vertakking van den B.V.L. tot zelfs in de kleinste plaatsjes van ons land in en na den mobilisatietijd tot grooten zegen kan strekken van land en volk.

Majoor Royaards voert het woord.

Majoor L. G. Royaards, militair commissaris van het Roode Kruis en voorzitter Z.H.W., sprak er zijn blijdschap over uit, dat deze eerste landstomsamenkomst wordt gehouden.

Spr. herinnert aan den schok welke door ons land is gegaan bij het mobilisatiebericht. Die schok kwam niet geheel onverwacht, waarvoor spr. herinnert aan de gevoerde onderhandeling van de verschillende mogendheden.

En nu is de B.V.L. meer dan ooit noodig en uitbreiding van het instituut is zeker noodig voor de versterking, verheffing en versterking van ons volksbestaan.

Na de pauze voerden nog het woord Overste Boots, Ds. W. C. van den Brink en Burgemeester Schokking, waarna de plaatselijke leider met een woord van dank sloot.

**MUZEKKORPS
VAARTUIGENDIENST.**

Dezer dagen werd het vaartuigendepot te Rotterdam aan de Lloydkade verrast door een marcheerd muziekkorps, samengesteld uit onderofficieren, korporals en manschappen van dit depot, benevens die van het detachement marine, dat hierbij is ingedeeld. Er werd gemarcheerd naar den staf van het korps, waar de commandant, majoor van speciale diensten C. D. H. Dijkhoorn met zijn luit. adj. Plate benevens de verdere officieren naar buiten kwamen om dit muziekkorps te verwelkomen. Na het spelen nam majoor Dijkhoorn het woord om te getuigen van zijn blijdschap, dat de vaartuigendienst al zoo spoedig over een eigen muziekkorps kon beschikken. Nadat het Wilhelmus was gespeeld, werd de terugtocht aanvaard.

Naar wij vernemen, zijn de gelden voor het aanschaffen van de instrumenten bijeengebracht door een damescomité, gevormd uit de echtgenooten van de aan dit vaartuigendepot verbonden officieren en enkele dames uit de burgerij.

BENOEMINGEN.Res.-Majoor
G. VAN SITTERENRes.-Majoor
P. J. ERKENS.

Bij Kon. besluit van 19 September zijn benoemd en aangesteld bij het reservepersoneel der landmacht:

bij het wapen der infanterie, bij den vrijwilligen landstorm, tot Reserve-Majoor voor speciale diensten:

bij het Vrijwillig Landstormkorps Mo-

De Plaatselijke Landstorm Commissie te Maasland heeft aan de gemobiliseerde B.V.L.-ers uit die gemeente onderstaanden brief gezonden.

MAASLAND, September 1939.

Aan onze gemobiliseerde B.V.L.-ers.

Waarde Vrienden,

Onze Plaatselijke Commissie heeft gemeend er goed aan te doen de gezinnen van onze gemobiliseerde B.V.L.ers eens te gaan bezoeken, om met Uw achtergebleven familieleden te praten en tevens om de adressen op te nemen, teneinde aan onze leden in deze zoo bij uitstek moeilijke tijd onze hartelijke belangstelling te kunnen toonen.

De Bijz. Vrijw. Landstorm en mitsdien ook de Plaatselijke Landstorm-Commissie heeft als zoodanig natuurlijk niet met de legermobilisatie te maken. Maar niettemin hebben onze militairen hun huis en haard moeten verlaten en hebben zij allen afscheid moeten nemen van hun geliefden. Onze Plaatselijke Commissie heeft heel goed gevoeld, welk een groot offer door onze gemobiliseerden wordt gebracht. Dat dit groote offer moet worden gebracht is een noodzakelijk landsbelang; het is een offer voor Uwe en voor onze gezinnen. Ongetwijfeld zal voor velen dit offer zwaar, ja vaak zelfs heel zwaar vallen. We denken allereerst aan hen, die man en vader zijn; aan hen die kostwinner voor het gezin zijn en aan hen die eigen bedrijf of zaak aan anderen moeten overlaten. Juist dit diep begrijpen en aanvoelen van al die moeilijkheden en zorgen doet ons naar de pen grijpen om ons hartelijk medeleven daarin te toonen. Vurig hopen wij, dat ons land en volk voor de ramp van een oorlog moge blijven gespaard en dat éénmaal — zij het spoedig — de ure aanbreken mag, dat gij allen weer in Uwe gezinnen terug moogt keeren. Mogelijk wordt Uw geduld, alvorens het zoo ver is nog op een zwaren proef gesteld, maar bedenkt dan, dat een langdurige mobilisatie, hoe zwaar te dragen ook, oneindig veel verkieslijker is, dan een kortstondige oorlog. Een oorlog immers zou zoo spoedig heel veel ledige plaatsen maken, die niet meer te vervullen zijn. Daarom is het ongetwijfeld een groote zegen als ons land voor oorlog bewaard blijft! Maar, zou het zijn dat ook dit ergste komen moest over ons land, dan verwachten wij van onze militairen de verdediging van ons oude Nederland. Dan rekenen wij er op dat het parool van den B.V.L. „Als 't moet", voor onze B.V.L.ers zijn volle kracht behoudt tot vrijheid van land en volk.

En nu een persoonlijke vraag. De Plaatselijke Commissie zou gaarne een antwoord van U terug ontvangen aan het adres van één harer leden. Zij zou gaarne van U weten hoe, waar en onder welke omstandigheden gij thans leeft. Is er een militair tehuis daar waar gij nu verblijft; kunt U in Uwe verblijfplaats een courant of tijdschrift lezen? Ten slotte vragen wij, op welke wijze kan de Pl. Commissie in algemeenen zin iets voor U doen, voor zoover dit althans in haar vermogen is.

Wij zenden U vanuit Maasland hierbij onzen hartelijken groet.

De Plaatselijke Landstorm Commissie,

W. J. M. Linden
C. D. H. Dijkhoorn
P. J. Erkens
G. van Sitteren
B. A. Kardolus
J. H. M. M. van Tiel
E. Raams
D. A. Budde
J. H. Stokmans
M. Berghuis

LEGER- EN VLOOTFILM.

De Nationale Landstorm Commissie heeft ook dit jaar een nieuwe film laten samenstellen, getiteld: „Nederland, let op Uw saeck".

Leger en vloot nemen in deze hoogst actuele film een voorname plaats in. Vanzelfsprekend staan leger en vloot op dit oogenblik in het middelpunt van ieders belangstelling. Ongetwijfeld zal dan ook een ieder interesse hebben, om bijna alle onderdeelen van ons modern toegerust leger in volle actie te aanschouwen bij grootsch opgezette ma-

noeuvres en onze vloot met vele eenheden in volle zee te zien opereeren.

Bovendien zijn wij door de welwillende medewerking van Z.K.H. Prins Bernhard in het bezit gekomen van de door Z.K.H. persoonlijk opgenomen film van het leven van H.K.H. Prinses Beatrix: „Ons Prinsesje loopt".

Aanvragen te richten tot de Secretarissen der Gewestelijke Landstorm Commissiën.

tordienst, de Reserve-Kapiteins voor speciale diensten **G. van Sitteren, P. J. Erkens** en **J. Boelstra**, allen van dat Korps;

bij het vrijwillig landstormkorps vaartuigendienst, Reserve-Kapitein voor speciale diensten, **L. A. van Gunsteren**, van dat Korps;

met ingang van 7 October 1939:

bij het wapen der infanterie, bij den vrijwilligen landstorm, tot Reserve-Eerste-Luitenant voor speciale diensten:

bij het vrijwillig landstormkorps Motordienst, de Reserve-Tweede-Luite-

nants voor speciale diensten **H. J. M. M. van Tiel, E. Raams, D. A. Budde** en **J. H. Stokmans**, allen van dat Korps;

bij het vrijwillig landstormkorps Vaartuigendienst, Reserve-Tweede-Luitenant voor speciale diensten **M. Berghuis**, van dat Korps.

Beek en Donk. Daar besloten is de prijsuitreiking van den kringwedstrijd van den B.V.L., gehouden te Beek en Donk, wegens tijdsomstandigheden uit te stellen, laten we hier den uitslag volgen:

1e Korpswedstrijd: 1e prijs afd. Donk met 246 pt.; 2e prijs afd. Helmond met 245 pt.;

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.

OPGERICHT 1765

WORMERVEER

MEELFABRIEK**OLIEFABRIEK****VEEVOEDERFABRIEK****RIJSTPELLERIJ****CACAOFABRIEK**

3e prijs afd. Deurne met 244 pt.; 4e prijs afd. Beek met 244 pt.; 5e prijs afd. Bakel met 240 pt.
Uitslag Geluksbaan: 1e prijs J. v. d. Heuvel, Deurne, met 292 pt.; 2e prijs J. Munsters, Deurne, met 287 pt.; 3e prijs C. Nelemans, Deurne, met 286 pt.; 4e prijs H. J. Jansen met 278 pt.; 5e prijs A. v. Keulen, Nuenen, met 270 pt.

Uitslag Luchtbuks: 1e prijs H. v. Lijssel, Gemert, met 36 pt.; 2e prijs M. de Louw, Donk, met 35 pt.; 3e prijs W. v. d. Elzen, Donk, met 35 pt.; 4e prijs A. v. Lijssel, Gemert, met 35 pt.; 5e prijs L. Vereijken, Beek, met 35 pt.

Terbregge. Rouw was er dezer dagen te Hillegersberg door het overlijden van den heer J. H. Schouwink, die als hoofdonderwijzer en bestuurslid van talrijke vereenigingen in breede kringen groote achting genoot.

Rouw was er vooral bij den B.V.L., die in den persoon van Schouwink een werkzaam lid van de plaatselijke commissie heeft verloren.

Naast zijn talrijke maatschappelijke functies had de B.V.L. steeds zijn bijzondere belangstelling, waardoor de oprichting van de afdeling Terbregge in groepsverband met Hillegersberg, mede door zijn activiteit is tot stand gekomen.

In onze kringen zal de herinnering aan dezen man van karakter en plichtsbeseft — vooral in deze bewogen tijden — steeds levendig blijven, ook dan wanneer de B.V.L.-krans op zijn graf reeds lang zal zijn vergaan.... D.

De heer **J. Zandberg**, Secretaris Plaatselijke Landstorm Commissie 's-Gravenhage, die benoemd is tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau

W. J. M. LINDEN.

De Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Verband Dordrecht", de Reserve-Luitenant-Kolonel **W. J. M. Linden**, is, naar wij vernemen, reeds geruimen tijd ernstig ziek. Wij spreken gaarne de hoop uit, dat deze zeer gewaardeerde medewerker weer spoedig mag herstellen om zijn werk voor den Landstorm weer op te vatten.

Res.-Majoor **C. J. M. Somers**, die door zijn benoeming tot Commandant van het Vluchtlingenkamp te Sluis als Plaatselijk Leider van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te Breda is afgetreden.

VAANDELS — VLAGGEN**Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg**

Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.

Hoogste tentoonstellingsbekroningen

* Prima werk en voordelige prijzen *

A. KUYVENHOVEN'S
Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

WEGENTEER EN ASPHALTPRODUCTEN
VAN DE
N.V. OLSTER ASPHALTFABRIEK, OLST

Apeldoornsche Cartonagefabriek
VELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107

Band- en elastiekspoolen v. textielindustrie

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT
LEIDEN - TEL. 1475

★ **VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN** ★
— **WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN** —

VRAGEN

uit het publiek en het officieele antwoord!

Kostwinnersvergoeding.

VRAAG: Wat verstaat men in het algemeen onder kostwinner? Kan bijvoorbeeld een werkloze als kostwinner worden aangemerkt?

ANTWOORD: Als kostwinner in den zin der wet wordt beschouwd de dienstplichtige, door wiens verblijf in werkelijken dienst voldoende middelen tot levensonderhoud aan zijn verwanten zijn komen te ontbreken. Is een dienstplichtige werkloos, dan kan hij alleen als kostwinner worden beschouwd, wanneer hij steun genoot of in de werkverschaffing werkzaam was.

Ook wanneer de dienstplichtige medekostwinner is, wordt hij als kostwinner in den zin der wet beschouwd.

VRAAG: Kunnen werklozen, die als vervangers optreden, ook aanspraak maken op kostwinnersvergoeding?

ANTWOORD: Werkloze dienstplichtigen, die als vervanger van andere dienstplichtigen in werkelijken dienst zijn getreden, kunnen alleen kostwinnersvergoeding genieten, wanneer zij steun trokken of in de werkverschaffing werkzaam waren. Hun verwanten ontvangen dan een bedrag aan kostwinnersvergoeding, overeenkomende met hun inkomsten uit steun of werkverschaffing.

VRAAG: Hoe wordt de kostwinnersvergoeding berekend, wanneer er een of meer kinderen zijn, wanneer meerdere zoons in dienst zijn, enz.?

Hulp in de cantine.

ANTWOORD: Het bedrag der vergoeding is afhankelijk van vele factoren, zoodat men niet in het algemeen kan zeggen, hoeveel de vergoeding in zekere gevallen zal bedragen. Opgemerkt wordt, dat het vergoedingsbedrag niet alleen bepaald wordt naar de kosten van levensonderhoud, doch ook naar hetgeen aan het gezin ten gevolge van het verblijf in werkelijken dienst wordt onttrokken.

VRAAG: Is beklag over het bedrag van de toegekende kostwinnersvergoeding mogelijk?

ANTWOORD: Een vergoeding genietende kan zich over het toegekende vergoedingsbedrag beklagen bij den burgemeester en zoo noodig bij den minister van Defensie.

VRAAG: Mijn verloofde is gemobiliseerd. Kommen wij, indien wij huwen, onmiddellijk voor kostwinnersvergoeding in aanmerking?

ANTWOORD: Onmiddellijk na het huwelijk kan aanspraak op kostwinnersvergoeding worden gemaakt, indien daartoe tijdig aanvraag bij den burgemeester is gedaan.

VRAAG: Wordt kostwinnersvergoeding ook uitgekeerd aan dienstplichtigen, die voor eerste oefening onder de wapenen zijn?

ANTWOORD: Bij verblijf in werkelijken dienst voor eerste oefening wordt in het algemeen geen kostwinnersvergoeding toegekend. Is een dienstplichtige voor zijn opkomst kostwinner of medekostwinner, dan behoort door of namens hem vrijstelling van den dienstplicht te worden aangevraagd. Geschiedt dit niet, dan kunnen zijn verwanten ook geen aanspraak op kostwinnersvergoeding maken. Alleen wanneer een dienstplichtige na zijn opkomst als kostwinner moet optreden op een tijdstip, dat dienstbelangen zich tegen het verleenen van vrijstelling verzetten, kan kostwinnersvergoeding worden toegekend, ook al is de eerste oefening nog niet volbracht.

VRAAG: Hoe wordt gehandeld, wanneer de werkgever bereid is het verschil tusschen loon of salaris en kostwinnersvergoeding bij te passen?

ANTWOORD: De uitkeeringen van den werkgever worden alsdan beschouwd als vrije giften, waarmede bij het bepalen van het bedrag der kostwinnersvergoeding geen rekening wordt gehouden.

VRAAG: Mag steunverlening aan kleine boeren worden doorbetaald aan hen, die onder de wapenen zijn geroepen en aan wie thans een z.g. kostwinnersvergoeding wordt verleend? Zoo ja, moet dan de echtgenoot van den kleinen boer op den uitbetalingsstaat voor kwitantie teekenen, of moet dit geschieden door diengene, die als „plaatsvervanger" op het bedrijfje is tewerkgesteld?

ANTWOORD: Zij die kostwinnersvergoeding genieten, hebben geen recht meer op steun. Het tweede gedeelte van de vraag kan dus onbeantwoord blijven.

VRAAG: Moet vergoeding, welke een ingevolge de rijkssteunregeling ondersteunde vader van zijn in militairen dienst opgeroepen zoon ontvangt, op het steunbedrag van den vader geheel of gedeeltelijk worden gekort?

ANTWOORD: Over het algemeen moet bedoelde vergoeding in haar geheel worden gekort, daar deze vergoeding wordt beschouwd als inkomsten van den ondersteunde, niet-uit-arbeid verkregen. Immers de rechthebbende op deze vergoeding (in dit geval de ondersteunde vader) ontvangt deze vergoeding zonder hiervoor arbeid te verrichten.

VRAAG: Gaat de ondersteuning krachtens de bepalingen van de Rijkssteunregeling aan het gezin van een ondersteunde door zoolang deze in militairen dienst is?

ANTWOORD: Neen. Voor het betrokken gezin dient, zoodra het hoofd in militairen dienst wordt geroepen, kostwinnersvergoeding te worden aangevraagd.

VRAAG: Van verschillende kanten wordt de vraag gesteld, of de eertijds getroffen regeling voor ondersteunde werklozen, die als plaatsvervangende dienstplichtigen (b.o.u.v.) werden opgeroepen, waarbij aan hun gezinnen de steun ingevolge de steunregeling voor werkloze arbeiders gewaarborgd werd, thans nog van gelding is, of dat betrokkenen nu in beginsel voor de geldende kostwinnersvergoeding in aanmerking kunnen komen.

ANTWOORD: Bedoelde regeling is vervallen. Iedere kostwinner die op 't oogenblik onder de wapenen is, en voorheen in de steunregeling voor

werkloze arbeiders was opgenomen, kan een verzoek om kostwinnersvergoeding indienen bij den burgemeester.

VRAAG: Heb ik recht op kostwinnersvergoeding ook als ik gedurende den tijd, dat mijn echtgenoot gemobiliseerd is, bij mijn ouders of schoonouders ga inwonen?

ANTWOORD: Dit hangt af van de in elk bijzonder geval te beoordeelen vraag, of ook dan aanwezig zijn omstandigheden, op grond waarvan aanspraak op kostwinnersvergoeding bestaat.

Onze Gewestelijke Secretaris van Groningen, Res. Kapitein N. J. van der Wal, ergens in ons land gemobiliseerd.

VRAAG: Meermalen wordt de vraag gesteld, of degenen, die aanspraak op kostwinnersvergoeding heeft, die aanspraak verliest in geval van verhuizing naar elders.

ANTWOORD: Verhuizing naar elders (waaronder eveneens te begrijpen het geval, dat de tot kostwinnersvergoeding gerechtigde zijn of haar intrek bij anderen neemt) heeft als zoodanig in principe geen verlies van aanspraak op kostwinnersvergoeding ten gevolge.

De vraag is echter, of en in hoeverre verhuizing in de feitelijke omstandigheden, welke aanwezigheid voor het eventueel toekennen van kostwinnersvergoeding vereischt zijn, ver-

andering teweegbrengt, hetgeen in elk bijzonder geval te beoordeelen is.

VRAAG: Wordt ook kostwinnersvergoeding toegekend, wanneer de dienstplichtige steuntrekker was?

ANTWOORD: Indien de steun bij afwezigheid van den dienstplichtige niet wordt doorbetaald, wordt de kostwinnersvergoeding bepaald op het bedrag van den genoten steun.

VRAAG: Wordt bij de vaststelling der kostwinnersvergoeding ook rekening gehouden met vaste lasten, zoals huur en hypotheekrente?

ANTWOORD: De vaste lasten worden bij de vergoeding in rekening gebracht voor zover het geldend maximum dit toelaat.

VRAAG: Gaat het recht op kostwinnersvergoeding over, wanneer de dienstplichtige in andere familie-omstandigheden komt?

Gaat bijvoorbeeld bij huwelijk van den dienstplichtige de kostwinnersvergoeding van moeder, weduwe, over op schoondochter? En is een niet-wettig gehuwde vrouw tot kostwinnersvergoeding gerechtigd?

ANTWOORD: Wanneer een dienstplichtige aanvankelijk kostwinner was van zijn moeder en op een zeker tijdstip huwt, gaat de vergoeding op zijn echtgenoot over en wordt die van zijn moeder ingetrokken. Een niet-wettig gehuwde vrouw kan geen aanspraak op vergoeding maken, tenzij zij als pleegmoeder van de kinderen of het kind van den dienstplichtige kan worden aangemerkt.

VRAAG: Hoeveel bedraagt de kostwinnersvergoeding?

ANTWOORD: De vergoeding is naar de bestaande regeling gebonden aan drie maxima. Zij mag niet te boven gaan:

- 1e. Een bedrag van f 3.— per dag, hetwelk in bijzondere, door den minister van Defensie aan te wijzen, gevallen kan worden verhoogd.
- 2e. Hetgeen zuiver aan het gezin wordt onttrokken.
- 3e. Hetgeen de achterblijvenden geacht worden aan levensonderhoud te kosten. De mogelijkheid bestaat, dat in laatstgenoemd maximum binnenkort eenige verandering zal worden aangebracht.

OPMERKINGEN.

Blijft het loon van een gemobiliseerde uitbetaald, dan wordt geen vergoeding gegeven.

Het bedrag der vergoeding is afhankelijk van vele factoren, zoodat men niet in het algemeen kan zeggen, hoeveel de vergoeding in bepaalde gevallen zal bedragen. Het vergoedingsbedrag wordt niet alleen bepaald naar de kosten van levensonderhoud, doch ook naar hetgeen aan het gezin ten gevolge van het verblijf in werkelijken dienst van den kostwinner wordt onttrokken. Bij wisselvallig inkomen wordt met het gemiddeld inkomen gerekend.

Met de verdienste van de echtgenoot wordt rekening gehouden. Neemt zij de taak van haar man over, zoodat zij dezelfde inkomsten blijft genieten, dan heeft ze geen aanspraak op vergoeding.

In het algemeen kan men dus zeggen, dat bij de vaststelling der kostwinnersvergoeding reke-

De Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Monden der Maas" (afd. Voorne en Putten), de Res. Kapitein der Jagers J. van der Wal, is gemobiliseerd.

OPEL AUTOMOBIELEN
Product van General Motors
Official Dealer
FIRMA J. L. SPOORMAKER - ROTTERDAM
Nieuwe Binnenweg 446 - Tel. 35780 (3 lijnen)

MEYJES ZEILMAKERIJ - AMSTERDAM
ANNO 1740 - PRINS HENDRIKKADE 14
VAANDELS-VLAGGEN-TENTEN-ZEILDOEK

AVIOLANDA
MAATSCHAPPIJ VOOR VLIEGTUIGBOUW N.V.
PAPENDRECHT

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN
BLOEMENMAGAZIJN
LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE- en BURGERKLEEDING** is
GBR. VAN MAANEN
Prinses Mariestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

Een fijn doosje...
maar een fijner
sigaretje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

FIRMA J. M. J. VAN WIELIK
HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS
Leveranciers van de Kanselarij der Nederl.
RIDDERORDEN
Opgericht 1840
DEN HAAG - NOORDEINDE 9
Telefoon 112246 - Giro 13992

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK
Eerste kwaliteit
Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Frische Kleipootaardappelen, enz.
Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog **actieve verkopers** gevraagd.

ning gehouden wordt met de inkomsten, waarover het gezin nog kan beschikken gedurende den tijd, dat de kostwinner zich in werkelijken dienst bevindt. Het ligt in het voornemen daarin binnenkort eenige verandering te brengen.

Ten eerste zullen de geldelijke verdiensten van de achterblijvende gezinsleden in het algemeen voor ten hoogste het tweederde gedeelte worden medegerekend.

Verder bestaat het plan om met zoodanige verdiensten in het geheel geen rekening te houden, indien deze verdiensten voortvloeiën uit werkzaamheden, welke slechts voor korten tijd gedurende een bepaald gedeelte van het jaar kunnen worden verricht (b.v. in verband met de bietencampagne).

Gezinsleden van gemobiliseerden hebben dus belang bij het verrichten van loongevenden arbeid.

Ter kennis van aanvragers van kostwinnersvergoeding wordt gebracht, dat zij in het belang van een snelle afwikkeling van het verzoek, het trouwboekje en de huishuurkwitantie, alsmede — eventueel — aanwezige fondskaarten, aanslagbiljetten personele en inkomstenbelasting en een opgave van de inkomsten van alle gezinsleden behooren mede te brengen.

Elke aanvraag wordt getoetst aan de gegevens van het bevolkingsregister, daarna wordt gebruik gemaakt van de bij den gemeentelijken dienst van maatschappelijk hulpbetoon bekende gegevens, terwijl ten slotte een onderzoek bij werkgevers enz. wordt ingesteld.

Tegen de beslissing, genomen op de aanvraag, kan men zich, wanneer men met deze beslissing niet accoord gaat, eerst beklagen bij den burgemeester en daarna, indien men dan nog meent verongelijkt te zijn, bij den minister van Defensie.

De vergoedingen, welke de minister van Defensie heeft toegekend aan dienstplichtigen, die voor herhalingsoefeningen in werkelijken dienst zijn gebleven, worden geacht ook te zijn toegekend voor het verblijf in werkelijken dienst wegens buitengewone omstandigheden. De beslissingen van den minister van Defensie op vergoedingsaanvragen, welke voor 29 Augustus 1939 zijn gedaan, doch betrekking hebben op personen, die na 28 Augustus 1939 voor herhalingsoefeningen hadden moeten opkomen, zijn vervallen. Wordt voor het verblijf in werkelijken dienst van deze personen kostwinnersvergoeding verlangd, dan dienen zij hun wensch opnieuw kenbaar te maken bij den burgemeester.

Indien als gevolg van de vóormobilisatie aan de verwanten van de daarbij betrokken dienstplichtigen voldoende middelen tot levensonderhoud komen te ontbreken, kan door die verwanten kostwinnersvergoeding worden aangevraagd.

Zij, die voor eerste oefening onder de wapenen zijn, vallen over het algemeen buiten de regeling van kostwinnersvergoeding. Voor dezen moet als kostwinner vrijstelling van dienst gevraagd worden. Alleen als dit geweigerd wordt enkel op grond van dienstbelang, kan vergoeding worden toegekend.

Verhooging kostwinnersvergoeding.

Zoals in de bladen is vermeld, is het maximum bedrag der kostwinnersvergoeding verhoogd van f 2.50 tot f 3.— per dag.

Als gevolg daarvan zullen vele verwanten van dienstplichtigen — hetzij mondeling, hetzij schriftelijk — het verzoek doen om voor verhoging van de hun toegekende vergoeding in aanmerking te komen.

In verband hiermede wordt medegedeeld, dat alle gevallen, zonder dat daartoe een verzoek behoeft te worden gedaan, door de betrokken afdeling zullen worden gezien, waarna van de eventuele verhoging — welke gerekend wordt op 1 September 1939 te zijn ingegaan — aan de belanghebbenden mededeeling zal worden gedaan.

Het heeft dan ook geen zin dergelijke verzoeken mondeling of schriftelijk te doen.

Postchèque- en girodienst.

VRAAG: Ik heb gehoord, dat het mogelijk is, dat de postchèque- en girodienst zal sluiten. Is dat waar?

ANTWOORD: Neen, de postchèque- en girodienst werkt volkomen normaal; er is van onderbreking of sluiting van dezen dienst geen sprake.

VRAAG: Waarborgt de Staat in oorlogsgevaar en oorlog de terugbetaling van de bij den postchèque- en girodienst gestorte bedragen?

ANTWOORD: Ja, over de saldi kan te allen tijde onbeperkt worden beschikt.

VRAAG: Hoe kan men aan het geld, dat op de rijks giro staat, komen als de rekeninghouder (bijv. de echtgenoot) in militairen dienst is?

ANTWOORD: De rekeninghouder kan daartoe zijn echtgenoot of een der huisgenooten machtigen door invulling van een op alle postkantoren verkrijgbaar machtigingsformulier in duplo en inzending daarvan aan den postchèque- en girodienst, Spaarneplein no. 2 te 's-Gravenhage.

Z.K.H. Prins Bernhard inspecteert een auto-colonne. De Reserve Kapitein C. van Sitteren meldt zijn compagnie.

Rijkspostspaarbank.

VRAAG: Zijn spaargelden, ingelegd bij de Rijkspostspaarbank, in oorlogsgevaar of in oorlog verzekerd?

ANTWOORD: Ja, de Staat waarborgt terugbetaling van ingelegde gelden onder alle omstandigheden.

VRAAG: Kunnen spaargelden, ingelegd bij de Rijkspostspaarbank, in oorlogsgevaar of in oorlog in beslag worden genomen?

ANTWOORD: Neen, aan elke wettig gedane aanvraag wordt uiterlijk binnen 14 dagen voldaan.

Levensverzekering en oorlog.

VRAAG: Hoe is het gesteld met de krachten een overeenkomst van levensverzekering bestaande rechten van den verzekerde, indien Nederland in den oorlog betrokken wordt?

ANTWOORD: Onderscheid moet worden gemaakt tusschen burgers en in militairen dienst zijnde personen.

De rechten van verzekerde burgers blijven, indien Nederland in den oorlog betrokken wordt, in het algemeen onverkort gelden, zoodat voor hen het oorlogsrisico onder de verzekering is begrepen.

Het overlijdensrisico van in militairen dienst zijnde personen daarentegen is, in het zoo juist veronderstelde geval, volgens de meeste polissen van levensverzekering niet gedekt, tenzij uitdrukkelijk het tegendeel is overeengekomen. In geval van hun overlijden wordt dan niet het verzekerde kapitaal, doch de eventueel aanwezige afkoop- of reservewaarde der verzekering uitgekeerd.

Bij verschillende verzekeringmaatschappijen staat voor de hier bedoelde categorie van personen de gelegenheid open om tegen vergoeding van een extra-premie het oorlogsrisico onder de verzekering te doen begripen. Voor inlichtingen te dezer zake wende men zich tot zijn verzekeraar.

Weduwenpensioen en oorlog.

VRAAG: Wordt in geval van een oorlog met Nederland het algemeen burgerlijk weduwenpensioen uitbetaald?

ANTWOORD: Ja. De Pensioenraad alhier heeft reeds maatregelen getroffen en zal zijnerzijds alles in het werk stellen om in geval van oorlog ook onder de moeilijkste omstandigheden

de geregelde uitbetaling van alle ten laste van het algemeen burgerlijk pensioenfonds komende pensioenen, dus ook de betaling van de weduwen- en weezenpensioenen, zooveel mogelijk te doen plaats hebben.

Rentekaart.

VRAAG: Wat moeten gemobiliseerden, die verplicht verzekerd zijn krachtens de invaliditeitswet en derhalve in het bezit zijn van een rentekaart, doen ten aanzien van hun verzekering?

De distributiekaarten voor dienstplichtigen.

VRAAG: Wat moet geschieden met rijksdistributiekaarten, welke zijn uitgereikt ten behoeve van personen, die in militairen dienst zijn?

ANTWOORD: Deze moeten worden nagezonden aan den betrokkene, aangezien deze t.z.t. de kaart aan zijn militairen commandant moet inleveren.

Gevorderde goederen.

VRAAG: Is gevorderd goed rijkseigendom? Kan of moet men het gevorderde goed terugkopen? Bestaan voor dezen terugkoop speciale regels?

ANTWOORD: Tenzij het gevorderde goed slechts in gebruik wordt genomen — in welk geval een naar tijdsduur berekende schadeloosstelling wordt toegekend — gaat het goed in eigendom aan het rijk over.

Wat terugkoop betreft, bestaan alleen regels met betrekking tot paarden en motorrijtuigen. De vroegere eigenaars hebben daarbij een recht van voorkeur. Uit den aard der zaak kan van terugkoop eerst sprake zijn, zoodra het militair gebruik is geëindigd. Van eenige verplichting tot terugkoop is geen sprake.

Hij, wiens paard of motorrijtuig in eigendom is gevorderd en overgaat tot aanschaffing van een nieuw paard of motorrijtuig, behoeft dus niet bevreesd te zijn, dat hij te zijner tijd tegen zijn wil bovendien nog zijn vroeger eigendom terug moet kopen.

VRAAG: Kan men na vordering van motorrijtuigen of paarden tot aanschaffing van nieuwe overgaan zonder gevaar, dat ook die weer gevorderd zullen worden?

ANTWOORD: De algemeene vordering is afgeloopen, nieuwe vorderingen zullen slechts incidenteel worden gedaan. Daarbij kunnen ook nieuw aangeschafte motorrijtuigen of paarden worden gevorderd. Het ligt evenwel niet in de bedoeling daartoe over te gaan, al kan in dit opzicht niets worden gegarandeerd in verband met eventuele urgentie.

Vordering van auto's en motorrijwielen.

Bij zeer hooge uitzondering op straat.

Van diverse zijden is de vraag gesteld in hoeverre de militaire autoriteiten bevoegd zijn op straat motorrijtuigen en motorrijwielen te vorderen.

Naar aanleiding daarvan wordt aan het publiek medegedeeld, dat de militaire commandanten tot een zoodanige vordering op grond der inkwartieringswet inderdaad bevoegd zijn, doch tevens dat zij van deze bevoegdheid niet anders gebruik zullen maken dan bij zeer hooge uitzondering, t.w. wanneer zij dringend verleggen zijn om het betreffende motorrijtuig of motorrij wiel in die behoefte niet op andere wijze kan worden voorzien. Bij een zoodanige vordering zullen verschillende bepalingen, bijv. afgifte van een bon, waarop naam van den vorderaar, van den

De Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Zeeland“, Res. 1e Luitenant J. G. Eckhardt, bij den keukenwagen.

Als „De Noordster“ voor Uw wascht,
schittert Uw linnen in de kast.
ELECTR. WASCH- EN FIJNSTRIJKINRICHT.
Zuidvliet 160 - Telef. 5909 - Leeuwarden

F. BONTKES GOSSELAAR
IN EFFECTEN — GRONINGEN

L. DIRKSE & ZONEN N.V.
Bloemenmagazijn
BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

G. PH. SCHELTENS
OUDESTRAAT 74 - KAMPEN
Sedert 1890 een zeer goed adres voor
UNIFORMEN

GEBRS. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegebouw,
Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEEMERS VAN RIJSWERKEN.
— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

PRIMA NOVA
VLAGGEN-VAANDELS
MEDAILLES-INSIGNES
UNIFORMPETTEN EN
EMBLEMEN
BOTERSLOOT-105-R.DAM
TEL. 50338

administrateur bij wien betaling zal geschieden enz. in acht genomen moeten worden.

Militaire commandanten, die de beschikking over een motorrijtuig of motorrijwiel wenschen te verkrijgen, zullen zich in normale gevallen wenden tot den burgemeester of tot den directeur van den étappen- en verkeersdienst.

toch van geenerlei waarde of nut meer zijn, wordt men verzocht de nationaliteitsbewijzen op te zenden aan den directeur van den étappen- en verkeersdienst, Veldpost.

Wegenbelasting wordt terugbetaald.

Er is beslist, dat „aan houders van motorrijtuigen, die door het Departement van Defensie in Augustus 1939 zijn gerequireerd, restitutie van de door hen betaalde motorrijtuigen-belasting kan worden verleend van 1 September 1939 af”. De belasting wordt terugbetaald op het kantoor waar de belastingkaart is afgegeven.

Indien zij, die op bovengenoemde wijze restitutie van vooruit betaalde wegenbelasting hebben verkregen, in den loop van een der maanden van het belastingjaar 1939-'40 opnieuw een motorrijtuig gaan gebruiken, zijn zij van den eersten van die maand af opnieuw motorrijtuigenbelasting verschuldigd.

OPMERKING.

Zendt het nationaliteitsbewijs in!

Het is gebleken, dat bij de vordering van motorrijtuigen in veel gevallen het nationaliteitsbewijs niet door de militaire autoriteiten is opgevraagd, zoodat talrijke eigenaars van gevorderde motorrijtuigen dit nog in hun bezit hebben. Om verschillende redenen is het wenschelijk, dat deze onregelmatigheid alsnog wordt hersteld.

Daar bovendien de nationaliteitsbewijzen voor de voormalige eigenaars van de motorrijtuigen

DINGEN

die van belang zijn te weten.

Algemeen Steuncomité 1939.

Op initiatief van H.K.H. Prinses Juliana is het Algemeen Steuncomité 1939 opgericht. Donderdag 5 October heeft H.K.H., eere-presidente van het comité, de plechtigheid der installatie door het uitspreken van een rede verricht.

Doel van dit comité is: „tegenoet te komen aan velen in ons vaderland, die in nood verkeerren tengevolge van de tragische huidige omstandigheden.”

Staatsraad Mr. J. B. Kan is voorzitter van het comité. Het kantoor is gevestigd in kamer 31 van het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken. Alle brieven enz. moeten aan dit adres worden gezonden.

Ontwikkeling en ontspanning van gemobiliseerden.

Op initiatief van Z.K.H. Prins Bernhard en in overleg met den opperbevelhebber van Land- en Zeemacht is een centrale raad van advies in zake de ontwikkeling en de ontspanning van gemobiliseerde militairen ingesteld, onder voorzitterschap van Jhr. Ir. O. C. A. van Lidth de Jeude.

Het Bureau voor ontwikkeling en ontspanning bij het Algemeen Hoofdkwartier is thans gevestigd Laan Copes van Cattenburch no. 11 te 's-Gravenhage.

Het bureau is aangesloten onder de volgende telefoonnummers: hoofd. tel. nr. 112502; sport nr. 112506; cabaret, tooneel en film nr. 112532; pers, propaganda en onderwijs nr. 112551.

Briefport voor militairen.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat briefkaarten en couranten beneden het gewicht van 100 gram aan en van militairen in werkelijken dienst beneden den rang van officier alleen

vrij van port zijn voor zoover het binnenlandsch verkeer betreft. Voor het buitenland bestemde correspondentie moet in ieder geval normaal worden gefrankeerd.

Brieven, aan en door militairen verzonden, zijn dus niet vrij van port.

Telegrammen voor militairen.

Bij binnenlandsche telegrammen, bestemd voor militairen, wordt het adres van het dienstonderdeel als één woord gerekend. Bijvoorbeeld: Sergeant Jan Streepra (3 woorden), 3e comp. 1e bataljon 2e reg. Infanterie veldleger (1 woord). Voor dit adres zullen dus in het geheel vier woorden in rekening worden gebracht.

Correspondentie voor militairen.

Correspondentie voor militairen, waarop een plaatsnaam voorkomt, zal niet meer door het kantoor van afzending aan de afzenders worden teruggezonden, waardoor onnodige vertraging in de overkomst ontstaat. In twijfelgevallen zal in het algemeen niet tot terugzending worden overgegaan, doch zal de beoordeeling, of de adresseering al dan niet juist is, aan de veldpostkantoren, c.q. de kantoren van bestemming worden overgelaten.

Gemobiliseerden en de Vestigingswet.

Ingediend is een wetsontwerp tot wijziging van de Vestigingswet kleinbedrijf, volgens hetwelk ondernemers, die thans onder de wapenen zijn, een waarnemenden beheerder in dienst kunnen nemen, die niet aan den vestigingsseisch voldoet.

Gemobiliseerde gemeenteraadsleden en verlof.

Bepaald is, dat aan gemeenteraadsleden in werkelijken militairen dienst zoodanig periodiek

verlof moet worden verleend, dat dit samenvalt met den dag der raadsvergadering. Uitbreiding van het periodieke verlof mag daar echter geen gevolg van zijn.

Landstormvrijwilligers van den Motordienst of Vaartuigendienst.

De vrijwilligers, behoorende tot bovengenoemde korpsen, hebben alleen recht op de bezoldiging van gewone dienstplichtigen van gelijken rang of stand.

Zij kunnen kostwinnersvergoeding krijgen; aanvragen te richten tot den burgemeester van de plaats van hun inwoning.

Rijksverzekeringsbank en het doorbetalen van loon aan gemobiliseerden.

Het bestuur der Rijksverzekeringsbank heeft beslist, dat werkgevers, die aan hun gemobiliseerde werkkrachten geheel of gedeeltelijk het loon blijven doorbetalen, dit niet op de loonlijsten behoeven te vermelden. Dit betekent

De Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, Generaal I. H. Reijnders, bezoekt het Veldleger in het zuiden van ons land.

De Minister van Defensie, A. Q. H. Dijkhoorn, bij een bezoek aan de Marine te Den Helder.

Onze Gewestelijke Secretaris van Zuid-Holland: West ergens in Nederland gemobiliseerd.

De Commandant van het Veldleger, Luitenant-Generaal J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst, op een inspectierit door het proef-inundatiegebied.

DE
Edelman
SIGAAR IS PRIMA

JACOB STODEL AMSTERDAM-C.
Antiquités ROKIN 70
Telefoon 31692

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt”

FRUIZEN ALS ELDERS FRUIZEN ALS ELDERS FRUIZEN ALS ELDERS

derhalve, dat over dit doorbetaalde loon geen premie ingevolge de Ongevallenwet behoeft te worden betaald.

Rijwielplaatjes.

Aan gemobiliseerde militairen zullen geen kosteloze rijwielbelastingmerken worden verstrekt. Slechts gemobiliseerden, die als burger — derhalve indien zij niet onder de wapenen zouden zijn geroepen — ook in aanmerking zouden komen voor een kosteloos rijwielbelastingmerk, kunnen een merk kosteloos verkrijgen.

Oefeningsgelegenheid voor militairen.

Ter verkrijging van voldoende goede oefeningsgelegenheid voor de troepen zijn de militaire autoriteiten gemachtigd tot ingebruikneming van wegen, wateren, terreinen en gebouwen, ingevolge art. 16 van de Oorlogswet.

Niet bouwen of graven bij de verdedigingswerken.

De commandant der Vesting Holland heeft een verordening vastgesteld, waarbij het verboden is binnen een afstand van duizend meter van eenig verdedigingswerk:

a. eenig bouwwerk of getimmerte, van welken aard ook, te bouwen, op te stellen, te wijzigen, af te breken of weg te ruimen. Ook is het verboden eenigerlei ophooging, hetzij van grond of ander materiaal, op te werpen of te plaatsen, dan wel bestaande ophoogingen te wijzigen of weg te nemen; voorts eenig graaf- of ander grondwerk te verrichten of eenige bestaande ingraving te dichtten of te wijzigen. Hetzelfde geldt voor geboomte of houtgewas te planten, plaatsen, snoeien, kappen of wegnemen; eenige handeling te verrichten, welke van invloed zou kunnen zijn op het beeloop of op den waterstand van rivieren, beken, kanalen of van eenig ander loopend of stilstaand water.

Het verbod geldt niet voor:

a. bouwwerken, geheel uit hout opgetrokken, die zich niet hoger dan één meter boven den begane grond verheffen en mits in den staat daarvan geen wijziging wordt aangebracht;

b. de normale land- en tuinbouwwerkzaamheden, noodig voor de bewerking van den thans in cultuur gebrachten of van den met toestemming van den groepscommandant, in wiens gezagsgebied het onderhavige terrein is gelegen en voor zoover zulks niet het geval is, met de toestemming van den commandant der Vesting Holland, alsnog in cultuur te brengen grond.

Zoolang en voor zoover door den commandant der Vesting Holland bij algemeene bekendmaking niet anders zal zijn bepaald, is deze verordening — behoudens het in dit artikel bepaalde — niet van toepassing op de terreinen en/of de opstallen, gelegen binnen de bebouwde kommen der gemeenten, waar deze verordening overigens van kracht is.

Onder bebouwde kommen, in den zin van het in bovenstaande alinea bepaalde, worden verstaan de bebouwde kommen, als bedoeld in art. 27, 2e lid, van de Wegenwet.

Van het bepaalde in deze verordening kan door den groepscommandant, in wiens gezagsgebied de onderhavige terreinen en/of opstallen zijn gelegen en voor zoover zulks niet het geval is door of namens den commandant der Vesting Holland, geheele of gedeeltelijke ontheffing worden verleend na schriftelijke aanvraag van den belanghebbende.

Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Van de verbodsbepaling, vervat in deze verordening, kan voorts, indien daartoe termen aanwezig zijn, door den groepscommandant, in wiens gezagsgebied de onderhavige terreinen en/of opstallen zijn gelegen en voor zoover zulks niet het geval is door of namens den commandant der Vesting Holland, aan den burgemeester van een gemeente op diens verzoek een tot wederopzegging toe doorlopende ontheffing worden verleend voor die geheele gemeente of voor eenig aangesloten onderdeel daarvan.

Militaire vliegtuigen.

Met ingang van 1 October 1939 voeren de militaire vliegtuigen van de Koninklijke Marine en van de Koninklijke Landmacht de volgende kenmerken:

Een VOLTREFFER is het blikje

OLBAX

HET WORSTJE

voor elk uur van den dag,
voor elke gelegenheid.

Vraagt Uw Winkelier.

n.v. BAKHUIS' Olba-Fabrieken
OLST 1832

a. Op elken vleugel (bij het bovendraagvlak op de bovenzijde, bij het benedendraagvlak op de onderzijde en bij eendekkers op de boven- en onderzijde) alsmede op beide zijden van den romp van het vliegtuig een oranjeleuren gelijkzijdigen driehoek met zwarten rand, dezen laatste ter breedte van tien centimeter; op de vleugels wijst de driehoek met een punt naar achteren, op den romp naar beneden.

b. De verticale roeren geheel oranje, omlijst door een tien centimeter breeden zwarten band.

ADRESWIJZIGING.

De Administratie van „Het Landstormblad” wordt met ingang van 23 Oct. 1939 verplaatst van: Van Lidde de Jeudestraat 26, Utrecht, naar: Oude Gracht 150, Utrecht. Telefoonnummer blijft 14828.

Voor Jong Nederland

OPLOSSING
DER VORIGE RAADSELS:

pad — lood — rood — appel — plas
— drop — poedel — pen — doorn —
Het geheel is Apeldoorn.

noot — zee — brood — zon — ton —
roet — boter — boender. Het geheel is
Onderzeeboot.

De prijswinnaars waren:

Jacoba Aarnoutse, Koudekerke.
Bets Huisman Delft.
Bastiana v. Helden, Nieuwendijk.
Jeannie Tongkees, Den Helder.
G. Koppedraijer, Enkhuizen.
Suzanne Koenen, Sneek.
Maaie v. d. Linden, Zwijndrecht.
K. D. Lodewijk, Amsterdam.
Kootje de Leeuw, Gendringen.

Voor nieuwelingen geef ik hier nog eens het adres:

Postzegel
van
5 cent

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

DE WERELDREIZIGER.

Men gaapte Gijs in 't dorpjen aan,
Waar eens zijn wiegjen had gestaan.
Hij gaf in warme, rappe taal
Van zijn bewind een lang verhaal;
Hij had gereisd naar West, naar Oost,
Tien lange jaren onverpoosd;
Z'n vriend, de Keizer van Japan,
Was toch zo'n joviale man!
En 't ganse dorp stond overénd
Om Gijsbert, dien mirakelvent!
Hij smeed met yess, schön en merci:
Ook stak 't hem op geen vloek of drie.
Eén echter uit de luisterschaar
Kreeg argwaan in den babbelaar:
Hij vroeg: „Zeg, Gijs! heb jij misschien
De Dardanellen ook gezien?”
„Gezien?” riep Gijs, gans onverveerd,
„Wel! 'k heb er zelfs mee gedineerd!”

DE DRENKELINGE.

Veel kijkers langs de wal;
Wat was toch het geval?
Pas schoot er één hals over kop
In 't kille, troebele, stadse sop!
„Het is een juffer!” riep er een,

Een trissche
melange, ge-
dekt met fijn,
rijp Sumatra-
Zandblad. 'n
Luxe sigaar
in de lagere
prijsklasse.

En 't volk werd koud gelijk een steen.
Met veel lawaai, met man en macht,
Werd d'arme drenk'ling opgebracht;
Een juffer was het stijf en schraal;
Ja, ja een lange steigerpaal.

KORTSLUITING.

De boerderij van Klaas ging op in felle
brand;
Fluks liep het volk te hoop, druk gissend
allerhand;
„Kortsluiting, anders niet!” klonk 't kort
en kloek besluit;
„In leiding? brein? of beurs?” vroeg
Triene Rammeltuit.

EDELMOEDIGHEID.

Per boot, per bus, per fiets, per spoor,
In Juli ging er Jan en alleman van door,
Naar bos of plas, naar stad, naar hei of
zee;
Platzak alleen bleef stilletjes op z'n stee;
Als elk vertrekt (sprak hij) dan is er
niemand thuis;
Ik houd intussen wacht; 't is 's zomers
hier niet pluus!

OOM BERTUS.

STOOMWASSCHERIJ
H. HAGENS
UTRECHT
GILDSTRAAT 159
PRIVÉ POORTSTRAAT 49 BIS A
Geheel naar de eischen des tijds ingericht

Fa. Wed. H. VAN DAM
BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305
Scheepsluchtkappen en
ijzeren Scheepslaap-
kooien, - Stampwerk,
Plaatconstructie enz.

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
ROTTERDAM

STOOKT
Nederl. Brandstoffen
Prima kwaliteiten
N.V. v. d. VEN & Co.
Tel. 2721 (2 lijn.) EINDHOVEN

KONINKLIJKE = BEGEER INSIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIELE LANDSTORMMEDAILLES

DE
PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT

BIJ
VROOM &
DREESMANN

HAAKSBERGEN
BONDSHOTEL
„EIJSSINK”
Telef. No. 309

Het aangewezen adres ter plaatse

Garage „VITESSE”

A. A. DE ZEEUW
Scheldekade 57 - Telefoon 123
TERNEUZEN
Luxe verhuur-inricht. Prima
materiaal. Ervaren personeel.

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobil Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:
Rotterdam - Utrecht
Den Haag - Leiden - Delft

Goede waar behoef
geen kras ::
Vraagt onze tarieven,
ze zijn zeer billijk.

Stoomwasserij „Nederhorst”
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

N.V. Gebr. BOLSUIS
SCHIJNDEL

„ALPENGLÖE”
Kaarsen- en Lichtenfabriek

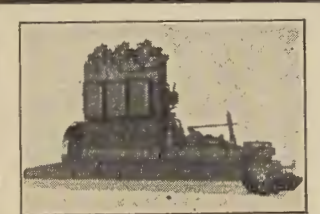
VRAAGT:
Conserven en Zuurkool
merk

„BURCHT”
HOOG IN KWALITEIT
LAAG IN PRIJS !!

NOORD-HOLLANDSCHE
CONSERVEN ZUURKOOL
FABRIEKEN
„PETER VERBURG”
NOORD-SCHARWOUDE

BERGHUIZER
PAPIERFABRIEK
v/h. B. C. CRAMER
WAPENVELD

STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ
„VECHT EN DIJK”
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11
NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

BOLNES - DIESEL
N.V. Mach.fabr. „Bolnes”
v.h. J. H. van Capellen
Bolnes bij Rotterdam
Telefoon 14398

GEURTS' CONSERVEN
MUNTEN UIT
„Beter en Goedkooper”
Conservenfabriek
„DE BATAVIER”
D. GEURTS - DODEWAARD

GARAGE „BOOLJ”
FRANSCH Kerkstr. 20
TELEFOON No. 778274
VOORBURG

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S
VISSER & SMIT
PAPENDRECHT
BORINGEN, BRONNEN
BUISELEIDINGEN
BETONBOUW - HEIWERKEN

ZIEKENHUISVERPLEGING-
EN OPERATIEKOSTEN
verzekert
tegen enkele centen per week
Ley's

Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegduur:
30 dagen, ook bij besmettelijke
ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenver-
goeding.
Kinderen verlaagde premie
Vraagt prospectus ten kantore
der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan,
dat zeer loonend kan zijn voor
harde werkers.

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN

bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT”
TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
Concurrerende prijzen Vlugge levering
Speciaal adres voor Woningbouw

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM
LET OP! 1e Oosterparkstraat 233, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK
WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF
LAREN N.H.

Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel
Telefoon 3068 Telefoon 3374

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSELMUIDEN Telef. 246 KAMPEN

SCHIETSCHIJVEN
gedrukt op speciaal
vervaardigd schiet-
schijvencarton
N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ
HOOGVEEN - TELEF. 57
• Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen
aan één onzer kantoren.
• Reizen in binnen- en buiteland verzorgen wij tegen
zeer billijke tarieven.
• De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel in-
gericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.
GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230
Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

SCHILDERSBEDRIJF
W. K. WITS EN ZONEN N.V.
Groningen, Leeuwarden, Utrecht, Amsterdam

„BOUWMATERIALEN M. LUYTEN N.V.”
ROTTERDAM - LEKKERKERK - DORDRECHT
DRIJFSTEENEN
BIMSPLATEN
BETONARTIKELN

M. BORST - ROTTERDAM
AELBRECHTSKADE 121 - TELEFOON 33429
Deuren- en Timmerfabriek - Machinale Houtbewerking

RUITENBERG
MAATKLEEDING
Utrechtschestr. 26, Amersfoort
Speciaal
Uniform- en Rijkkleeding

WILT U SNEL, ZUINIG EN
BETROUWBAAR RIJDEN?
KOOPT DAN EEN
FORD-automobiel!
Garage J. van Berkum & Co
Coeverden

AALTENSCH
Stoom-, Wasch- en Strijkm.
„DE SLINGE”
H. v. d. KAMP - AALTEN
Heldere wasch-
minimum slijtage
en scherp concurr. prijzen.
DAAROM OOK UW ADRES!

CONSERVEN BLOM
GROENTEN - VRUCHTEN - SOEPEN - TAFELZUREN

NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP
ROTTERDAM - v. d. Duijnstraat 50 - Franciscistraat 17-27
GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778
AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

D. J. VAN DER HAVE
KAPPELLE-BIEZELINGE
Boomkwekerijen - Zaadteelt - Zaadhandel
Wetenschappelijk Selectiebedrijf

ZADEN
N.V. A. HOBDEL
OOLTGENSPLAAT
Uitsluitend
het beste
Overal
vertegenwoordigd

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.
ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN

We zijn reeds 50 jaar paraat
Tot 't leveren van goed zaad!

WESTLANDSCHE
Glas- en Verhandel
C. J. VAN REST
NAALDWIJK
Scherp concurrerende
GLASPRIJZEN
EN GROS - EN DETAIL

De Friesche Zaadhandel
Fa. G. J. Wouda, Oranjewoud
Zaden en orig. Friesch pootgoed
vraagt nog
LANDSTORMERS
om in plaatsen, waar we nog
niet vertegenwoordigd zijn,
nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorw.

GEBRS. BIJLOO
Dagelijksche motorbootdienst
Schiedam - Amsterdam
Rotterdam - Vlaardingen v.v.
Schiedam, Tel. 68648
AMSTERDAM, Tel. 30674

RIENTS WESTRA
TELEFOON No. 224
SEXBIERUM (Fr.)
VRAAGT OFFERTE
Friesch zaailijnzaad
Friesche kleipootaardappelen
gekeurd N. A. K.

Automobielenbedrijf
Spécial Chevrolet
D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

TABAK VAN BOSMA
LICHT EN GEURIG
5 pond prima A-baai
f 3.- p. pakket, franco
rembours d. geh. Ned.
BOSMA
Carolleweg 19 - Groningen

Te koop: 5.34 Dennenbosch
nabij harden weg en electr.
kabel, f 5000.—
1¼ H.A. plm. 30-jarig DEN-
NENBOSCH, f 1100.—; LAND-
HUISTERREIN, nabij dorp en
busverkeer, 20 cent per M2
Gebr. SMIT, Vaassen. Tel. 203

WED. H. TROOST
ROTTERDAM
TELEF. 11606
• Aannemer van grond- en
bouwwerken
• Transporten door geheel
Nederland

ASBEST-CEMENT PLATEN
GEGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN
Uit voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
TELEF 2841 - GORINCHEM

Stoomwasserij „De Maas”
FIRMA
SCHREUDERS EN TROUW
IJsselmonde
Verzending door het geh. land
TARIEVEN OP AANVRAAG

BLOEMENMAGAZIJN
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

KOOPT
BIJ ONZE
ADVERTEERDERS

Firma C. VAN HAL & ZON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN

MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers!

Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid trakteren, neemt dan onze **finje Dê-Dê-Wafels** Beleefd aanbevelend.
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ DOKKUM — B 24

J. Lindenbergh Czn.
Wemeldinge
Aannemer van Grond- en Waterwerken
Wegenbouw

N.V. Ph. VLESSING
DEN BURG (TEXEL)
Complete Meubilleering

VERHUIZINGEN door
GEHEEL NEDERLAND

Firma J. KAKES
BOUWKUNDIGE
ZAANDAM
Taxatie — Expertise
TELEFOON No. 3251-4984

ALKMAAR
Rijdt per Nassau-tax
Telefoon 3545
OPEL-DEALER

I. WILLEMSSEN
Oesterkweekerij
YERSEKE

TRANSFORMATOREN- EN
APPARATENFABRIEK
„**TRANSFORMA**” N.
v.
TELEFOON 96610-96511
KARPERWEG 37-41
AMSTERDAM (ZUID)

Protestantsche
Begraafenis-Onderneming
Bill. tarieven. Nette bed.
Speciaal adres voor het
vervoeren per rouwauto
binnen en buiten de stad
G. H. DE JAGER
Amst. straatweg 45
UTRECHT - TELEF. 14273

P. DE VOGEL Pzn.
TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriebouwen

L. BOOMSMA
Bouwkundige - Makelaar
Expert
Administratie en onderhoud
van vaste goederen
Hypotheeken - Assurantiën
Nassaukade 118-119, A'dam W.
Gem. Giro B 749
Postchèque- en Girodienst 2870
Tel. 82521 - 85421

N.V. Centrale Handelsmij. Coevorden
Telef. 14 en 128 Dir. J. Kuipers
Depot Nourij en v. d. Lande, Deventer,
en N.V. Galvé, Delft
Koloniale en grutters-
waren en alle soorten
veevoeders

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v. v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT — HOOIKADE 30 — TELEFOON 457

ALKMAAR
DINEERT IN
„t GULDEN VLIES
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

OOK UW ADRES
Hotel - Café - Restaurant
„PAVILJOEN KINHEIM”
Stationsweg 60, tel. 2524
ALKMAAR

ALMELO
HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

HOTEL „MONOPOLE”
tegenover het Station
Tel. 4040 - Amersfoort
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN
Verwarmde garage
vrij voor gasten
DIRECTIE VAN IPEREN

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

HOTEL
„STAD BORCULO”
Spoorstraat - Telef. 31
BORCULO
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
BONDSHOTEL A. N. W. B.

Hotel „Schimmelpenninck”
Café-Restaurant - Telef. 3265
Stationsplein 2 - Eindhoven
Zeer comfortabel hotel.
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
Bondshotel A. N. W. B.
Expl.: J. A. BIEMANS.

ADVERTEERT
IN DIT BLAD.

„HET VOLKSPARK”
TELEF. 2782 - ENSCHEDE
De mooiste en grootste zalen
voor het geven van
feesten en partijen

Restaurateur A. MULSTEGE
Hotel - Café - Restaurant
„De Valk”, Franeker

Geheel gemoderniseerd
Centr. verwarming. Str. water
op alle kam. Prima keuken.
A. VEENBAAS

LEEUWARDEN
HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

HOTEL
„DE-ROODE LEEUW”
TELEFOON 515 - TERBORG
Prima keuken
Exquise wijnen
Eig.: Modern comfort
F. G. W. Schmidt-Corbelij

N.V. Hôtel des Pays Bas
Terneuzen
Telefoon 18
Restaurant eerste rang
Stroom. water - Boxengarage
Vergaderzalen - Centr. verw.

Hotel-Café-Rest. P. Mulders
Tilburg
Tel. 2385 (2 lijnen)

UTRECHT
Hotel
„TERMINUS”
VERGADERZALEN

Hotel „t LANSINK”
HENGELO
Modernste comfort
Telef. 2500
Auto aan de Treinen

BRINKERS' ROOMBOTERFABRIEKEN N.V.
ZOETERMEER

HET ADRES VOOR
EERSTE KWALITEIT

ROOMBOTER

Zowel verpakt
als in fust.

Leveringen uitsluitend aan de handel.
TELEFOONNUMMER ZOETERMEER 4

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**

Levering op strengste keur

HERENPAK REINIGEN 12-
STOMEN

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

Firma G. DIK Ez.
Guldenstraat 20
GRONINGEN
in Wijnen en Gedistilleerd
Sedert 1879
RESTAURANT BODEGA

LEDERWARENFABRIEK
DE VOLHARDING
POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM
SPECIALITEIT IN
MILITAIRE UITRUSTINGEN

AUTOGARAGE
GEBR. VAN ZEVENHOVEN
SPOORSTRAAT 2 - GOUDA
TELEFOON 3352
1ste klas reparatie-inrichting
voor alle merken

PURGEER- EN BLOED-
ZUIVERENDE PILLEN
van H. VAN AKEN,
Apotheker Specialist
te SELZAETE.

Het beste en doelmatigste
purgeermiddel, veroorzaken
geen buikpijn of-krampen,
zuiveren het bloed en geven
het nieuwe kracht.

Prijs f 0.60 per doos
Verkrijgbaar bij Apo-
thekers en Drogisten.
Importeur:
SCHULTE & THIEME
Postbox 55 — Middelburg

GEBRS. RIETEL
ZEEBURGERPAD 13-14
TELEFOON No. 53552
AMSTERDAM (Centr.)

Verhuizingen
door geheel Nederland

BRANDSTOFFENHANDEL
B. KOELMAN

St. Willebrordusstraat 8 en 39
Tel. 94674 - Amsterdam Zuid

Specialiteit in Hollandsche,
Belgische en Eng. anthraciet

Reist per AAA Busdienst
naar

Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen

Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

DE JONG'S

HAGELSLAG
CHOCOLADE
voor de Boterham.
DE EENIGE ECHTE

KOOPT
**HONIG'S
VERMICELLI**

Prima - Lekker - Gezond
Fa. G. KRAMER & ZONEN
ZUID-SCHARWOUDE

L. VISSCHER - LISSE
TELEF. 7527 SASSENHEIM
Aannemer van straat-,
rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

HET aangewezen adres voor
SCHIETPRIJZEN
o.a. medailles, takken,
bekers, kransen enz. is
FIRMA CORN. PLAS
(E. C. BILARS)
LANGESTR. 40 - ALKMAAR

VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE MOSTERD

Gebruik 3 x daags
van de beroemde

**Wortelboer's
Kruiden**

van
Jacoba Maria Wortelboer
op water, wijn, cognac,
jenever of brandewijn.
't Is een goed medicijn.
U eet veel beter.
Het eten smaakt beter.
Spijvertering werkt beter.
Uw maag werkt beter.
Gal en lever werken beter.

Uw ontlasting
wordt beter.
Uw bloedsomloop wordt beter.
U gevoelt zich prettiger.
Zestig cent per pakje.
Overal verkrijgbaar.

Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela (Gron.)

Wie is goed Nederlander?
Hij en Zij die hun waren bij
een goed Nederlander koopen
Koopt daarom uw BRAND-
STOFFEN bij: R. KLOOSTRA
Buiten Damsterdiep 36-36 A
Telefoon 3704 - Groningen

H. WOUTERS & ZON
Lood-, zink- en leiwerken
Spuistraat 44 - Amsterdam
Tel. 45124

Sanitaire inrichtingen
Erkende gas- en waterfitters

GEBRS. VELDHORST
ANGERLO - DOESBURG
Telefoon no. 220 Doesburg
SPECIAAL ADRES
VOOR MILITAIRE EN
BURGERKLEEDING
OVERAL TE ONTBIEDEN

J. DE WAARD
Tel. 68951 - Schiedam
Lange Nieuwstr. 97-99
Aannemer van sloopwerken
Verhuur van compres-
soren en opruimen
met springstoffen

CHEVROLET

LUXE en TRUCKS 1939
Talrijke verbeteringen
Vraagt demonstratie
J. DE JONG - GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

HET LANDSTORMBLAD

ORGaan TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG
ABONNEMENTSPRIJS Fl. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

Verantwoordelijk Redacteur: G. F. BOULOGNE

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

VRIJWILLIGERS VOOR HET LANDSTORMKORPS LUCHT- AFWEERDIENST. LEEUWARDEN.

Druk bezochte bijeenkomst in de Beurs.
Er gaven zich velen op.

28 September werd in het Afrekenlokaal van de Beurs te Leeuwarden een druk bezochte bijeenkomst gehouden, waarin Kapitein Munzebrock uit Den Haag een uitvoerige uiteenzetting gaf van de voorwaarden voor dienstneming als vrijwilliger bij het „Vrijwillige Landstormkorps Luchtafweerdienst“. Ter verdediging van het Prov. Electr. Bedrijf en andere groote bedrijven zal luchtafweergeschut geplaatst worden, waarvoor personeel (ongeveer 50 man) noodig is.

Kapitein Munzebrock zette allereerst het doel van luchtafweergeschut uiteen, nl. om een plaats te beschermen. Dat is bij de huidige oorlogsvoering wel noodzakelijk. Waartoe het niet aanwezig zijn van luchtafweergeschut leidt, hebben de feiten in de oorlogen van Spanje, China, Abessinië wel bewezen.

Hier te Leeuwarden komen kanonnen van 2 c.M., die 2 K.M. ver kunnen schieten en 285 schoten per minuut.

Alleen buitengewoon dienstplichtigen en dienstplichtigen, wier dienstdienst is afgelopen (soldaten boven 40 jaar en onderofficieren boven 45 jaar) kunnen zich als vrijwilliger opgeven. De voordeelen zijn, dat men als vrijwilliger bij het Landstormkorps luchtafweerdienst niet meer opgeroepen kan worden voor andere legeronderdelen of dat men de kans heeft bij mobilisatie (zooals thans) weg te moeten uit de plaats van inwoning. Zij, die afgekeurd zijn, komen in de laatste plaats als vrijwilliger in aanmerking.

Het is de bedoeling de vrijwilligers, die geheel als militair beschouwd zullen worden, in korten tijd op te leiden, b.v. 3 à 4 maanden. Hoeveel dagen in de week en hoeveel uren per dag er geoefend zal worden, hangt af van de gewenste wenschen in dezen.

De soldaten bij het korps ontvangen per week f 9.24 en wanneer zij daarop recht hebben kostwinnersvergoeding (maximum f 17.50).

Na de opleiding gaan de vrijwilligers behalve een kleine kern, met klein verlof zoo dit gezien de huidige mobilisatie mogelijk is.

Er werden na deze uiteenzetting tal van vragen gesteld, die Kapitein Munzebrock alle uitvoerig beantwoordde.

Spr. deelde daarna formulieren voor aangifte (deze waren niet de zgn. verbandacten) uit. In een ommezien was dat gebeurd, zoo groot was het aantal dergenen, die zich beschikbaar stelden. Velen moesten teleurgesteld worden.

Studeer techniek thuis!
PBNA
ARNHEM
Het instituut met
ruim 26 jaar
ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK., WERKTUIGBOUWK.,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

ABONNEMENTSGELDEN

We schrijven November en de aanvangsdatum van den zeventienden jaargang van „Het Landstormblad“. 1 Januari 1940, komt al in zicht. Abonnés, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleefd dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 15 December 1939, aan:

„HET LANDSTORMBLAD“
OUDE GRACHT 150 I - UTRECHT - POSTREKENING 192757

In het bijzonder worden zij, die „Het Landstormblad“ per Veldpost ontvangen, verzocht hun abonnementsgeld te storten, aangezien het in dit geval niet mogelijk is per postkwitantie hierover te beschikken.

Wie vóór 15 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak. Wie na 15 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk; we hopen daarom, dat dit zooveel mogelijk wordt voorkomen.

DE ADMINISTRATIE.

ROTTERDAM.

In de groote zaal van gebouw „Odeon“ aan de Gouvernestraat werden 26 October de prijzen uitgereikt, behaald bij de in Juni j.l. door de Gewestelijke Landstormcommissie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uitgeschreven schietwedstrijden.

De bijeenkomst, welke o.a. werd bijgewoond door den Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, den Hoofdcommissaris van Politie, den heer Mr. L. Einthoven, den Deken van Rotterdam, Mgr. J. W. van Heeswijk en tal van Officieren, werd geopend door den voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie, den Res.-Kolonel tit. A. C. de Neeve, die er op wees, dat deze bijeenkomst wel zeer in karakter verschilde van die, welke anders door den B.V.L. worden gehouden. Thans toch staan duizenden en duizenden mannen (ook mannen van den B.V.L.) onder de wapenen om „als het moet“ onze onafhankelijkheid te verdedigen. Op zijn voorstel werd besloten aan den Commandant van het L.S. Korps Rotterdam, Luit.-Kol. Mr. W. A. C. van Dam, een huldetelegram te sturen.

Verder gaande zeide de heer De Neeve, dat men eerst van plan was geweest de uitreiking der prijzen achterwege te laten, doch men had gemeend dit toch te moeten doen, omdat door de prijzen de waardeering van den goeden geest en de toewijding, betoond door de vrijwilligers, tot uiting komt.

Vervolgens werd één couplet van het Wilhelmus gezongen en werd een aanvang gemaakt met de vertoening van de film „Nederland, let op uw saeck“. Nadat twee deelen hiervan waren vertoond, nam de voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie, de heer H. G. J. de Monchy, het woord om den heer De Neeve geluk te wenschen met zijn promotie tot Res.-Kolonel titulair.

De prijsuitreiking.

In de pauze werden de verschillende prijzen uitgereikt. Ze waren toegekend als volgt:

1. Terbregge 243 pt. Schutters: A. Spek, D. Bac, J. H. Hoppezak, A. v. d. Hooven en P. Wuyster.

2. Rotterdam R.M.O. 241 pt. Schutters: M. C. Steffen, M. van Boven, J. den Braver, H. Th. van Kan en C. Thoutenhoofd.

3. Rotterdam Hellevoetsluis 240 pt. Schutters: R. Peters, A. Kraaijeveld, J. v. d. Velden, A. den Harder en L. de Wit.

4. Rozenburg 239 pt. Schutters: K. Kleywegt, Y. Koornneef, D. v. d. Wilt, G. S. Riédé en S. Voorberg.

5. IJsselmonde 237 pt. Schutters: J. van Driel, A. Harmsen, J. Vos, C. van Ry en G. P. de Koning.

De Mr. W. A. C. van Dam-beker werd tevens aan Terbregge toegekend.

Eere-baanwedstrijd:

1. Schiebroek met 238 pt. (50); 2. Klaasvaal met 238 pt. (49); 3. Hillegersberg met 237 pt.

Na de pauze heeft de ondervoorzitter van de Gewestelijke Commissie, Prof. Mr. J. A. Eigeman een korte rede uitgesproken. Het zijn thans, aldus spr., momenten van verheugenis, doch ook van zorg en moeilijkheden; achter deze bijeenkomst staat een diepere achtergrond. Over ons geheele leven ligt een zware slagschaduw, veroorzaakt door de zorg voor ons zelfstandig volksbestaan. Spr. wees er op, dat wij, nu wij dezer dagen de heldendaden van Tromp en zijn mannen hebben herdacht, er ons reken-schap van moeten geven, dat ook thans de Nederlanders nog met denzelfden geest zijn beziel. Moedig, doch niet overmoedig, verstandig, doch niet te intellectueel, moeten wij de werkelijkheid onder de oogen zien.

Het is mogelijk, zoo ging spr. verder, dat deze dagen slechts een voorspel be-

teekenen van wat gebeuren gaat, waar-achter een werkelijkheid verscholen ligt, zóó verschrikkelijk, dat wij er ons geen beeld van kunnen scheppen. Doch wanneer er één mogelijkheid is om alles, wat komen zal en moet, met moed en succes te dragen, dan is het door de gedachte aan het Huis van Oranje, Oranje, de drager van de vrijheidsgedachte, de beschermer van de vrijheden des volks, van de openbare rust en de veiligheid. Juist de gedachte aan alles, wat Oranje voor ons heeft gedaan, zal het ons mogelijk maken rustig en goed in de moeilijkste tijden door te werken aan de eenheid der Natie.

Op zijn verzoek hieven alle aanwezigen een driewerf hoezee aan voor ons Vorstenhuis.

Hierna werden het laatste deel van de film „Nederland let op uw saeck“ en „Ons Prinsesje loopt“ vertoond.

Op 18 November mocht de Luitenant-Generaal tit. L. F. Duymaer van Twist herdenken, hoe hij vóór 50 jaren werd benoemd tot Officier bij het Nederlandsche leger.

Van de zijden van de Weermacht, den B.V.L. en ook daarbuiten, bereikten den grijzen Generaal tal van blijken van belangstelling.

SBIK
BEVEILIGT
IEDEREN
KORTSLUITMOTOR

En dus ook:
Uw geheele bedrijf!

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK
Eerste kwaliteit
Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Friesche Kleipootaardappelen, enz.
Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog **actieve verkoopters** gevraagd.

GEWESTELIJKE LANDSTORM COMMISSIE „DRENTE“.

Bijeenkomst met Plaatselijke Commissies en Plaatselijke Leiders.

Op Zaterdag 28 October 1939 heeft in het Stationskoffiehuis te Assen een bijeenkomst plaats gevonden van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Drente“ met de voorzitters der Plaatselijke Commissies en de Plaatselijke leiders uit dit Verband.

Des voormiddags vergaderde eerst de Gewestelijke Commissie in tegenwoordigheid van den voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Z.E. Luit.-Gen. L. F. Duymaer van Twist.

Des namiddags te 13.30 uur opende de voorzitter der Gewestelijke Commissie „Drente“, de E.A. heer A. Gautier, de bijeenkomst met de voorzitters der Plaatselijke commissies en de Plaatselijke leiders. Uit alle oorden van het Oude Landschap waren de vertegenwoordigers der 51 afdelingen opgekomen. De voorzitter heette allen welkom, in het bijzonder den Generaal Duymaer van Twist, die de verre reis van Den Haag had ondernomen om hier aanwezig te kunnen zijn en zette vervolgens het doel van deze bijeenkomst uiteen. Daarna verzocht hij den aanwezigen zich van hun zetel te willen verheffen en wijdde hij eenige woorden van deelneming en sympathie aan den onlangs overleden Plaatselijk leider der afd. Pesse, den heer A. Veldman. De heer Veldman, die op uitnemende wijze als Plaatselijk leider den B.V.L. heeft gediend is bij het vervullen van zijn dienstplicht ingevolge de Algemeene Mobilisatie door een noodlottig ongeluk, de val van een paard, om het leven gekomen. De heer J. Middelveld heeft de Gewestelijke Commissie op de begrafenis vertegenwoordigd en heeft aldaar woorden van deelneming gesproken. De nagedachtenis van dezen plichtsgetrouwen Plaatselijk leider zal steeds bij ons in dankbare herinnering blijven.

Na deze korte plechtigheid verleent de voorzitter het woord aan den Generaal, die met een warm applaus wordt begroet.

De Generaal uit zijn dankbaarheid voor de groote opkomst der afgevaardigden uit het Drentsch Verband. Uit deze opkomst blijkt, dat in Drente de sympathie voor ons instituut nog geenszins is verslapt. Hij acht dit een gelukkig teken, want juist nu is het beslist noodzakelijk, dat ons instituut blijft voortbestaan. Wij moeten paraat blijven, want wij weten niet welke tijden ons nog te wachten staan. Hij vertrouwt, dat ook de Drentsche B.V.L.ers hun belofte van trouw aan Koningin en Vaderland zullen gestand blijven en mede zullen werken aan den verderen opbouw en consolidatie van ons nationaal instituut.

De toespraak van den Generaal wordt met een enthousiast applaus bezegeld.

Dan ontvangt de secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Drente“, Mr. E. I. F. de Bruijn, gelegenheid verschillende zaken betreffende de propaganda en a.s. wintercampagne uiteen te zetten. In zijn toespraak wijst hij eveneens op het verschil tusschen den B.V.L. en de andere Vrijwillige Land-

AMATO
ZOETE MOST
Van diverse vruchten!!!

Fa. H. J. Phaff - Winschoten

stormkorpsen, met name het Motorkorps en den Vaartuigendienst. Dewijl het hem bekend is, dat hierover nogal wat misverstand heerscht, meent hij goed te doen deze kwestie op deze vergadering aan de orde te stellen, opdat iedere Pl. Commissie wete dat de B.V.L. een instituut is, dat zoowel in samenstelling als in organisatie geheel verschilt van de andere Vrijwillige Landstormkorpsen. De andere Vrijwillige Landstormkorpsen zijn geen onderdeel van den B.V.L., zijn dit ook nooit geweest, doch zelfstandige korpsen.

De voorzitter zegt den heer De Bruijn dank voor zijn duidelijke uiteenzetting en geeft dan gelegenheid tot het stellen van vragen.

Verscheidene afgevaardigden maken hiervan gebruik. De voorzitter, de Generaal en de secretaris beantwoorden uitvoerig de diverse vragen.

De voorzitter zegt dan den Generaal hartelijk dank voor zijn komst, voor zijn kernachtig woord en de duidelijke wijze, waarop hij de vragers van repliek heeft gediend.

Na een korte pauze wordt overgegaan tot de vertooning van de beide klankfilms „Ons Prinsesje loopt“ en „Nederland let op uw saeck“.

Het applaus na afloop der vertooning bewees wel, dat deze films bijzonder in den smaak waren gevallen. De secretaris der Gewestelijke Commissie kreeg na afloop der voorstelling reeds verschillende verzoeken tot het bepalen van een datum, waarop deze prachtige films in de afdelingen konden worden vertoond.

Te circa 17.30 uur sloot de voorzitter met een kort woord deze in alle opzichten zoo geslaagde bijeenkomst.

DE B.V.L. EN DE VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPSEN.

De Reserve 2e Luitenant Mr. K. Groen plaatste een stukje in de bladen, dat wij hieronder overnemen:

In het nummer van de „Leidsche Courant“ van Zaterdag 30 September 1939, 2e blad, pag. 6, eerste kolom, komt een artikel voor over „De mobilisatie der Vrijwillige Landstormers“. Het bestaat voor een groot deel uit aanhalingen uit „De Maasbode“ en uit „Ons Noorden“. Aangezien het uit „De Maasbode“ overgenomen op een bepaald punt beslist onjuist is en het uit „Ons Noorden“ geciteerde op hetzelfde punt geen duidelijke verklaring geeft, komt het niet ondienstig voor het navolgende uitdrukkelijk te constateeren:

De bedoelde artikelen hebben betrekking op de tot den Vrijwilligen Landstormdienst Motordienst behorende mannen. Dit Vrijwillig Landstormkorps (Commandant Luitenant-Kolonel Nijland) heeft niets met den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm (B.V.L., bestaande uit 19 korpsen met ieder een afzonderlijken aangewezen Commandant) te maken! Berichten (zooals in het uit „De Maasbode“ geciteerde stukje), dat er in den B.V.L. onrust of misnoegen zou zijn ontstaan over hetgeen thans den leden van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst overkomt, zijn dan ook **volstrekt onjuist!**

Wat is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm? De B.V.L. bestaat uitsluitend uit

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE- en BURGERKLEEDING** is
GEBR. VAN MAANEN
Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
Telefoon 113392 Den Haag

Een fijn doosje...
maar een fijner
sigarettje.
Steek dat eens bij U!
10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

dienst- en reserve-plichtigen en uit gewezen dienst- en reserve-plichtigen, die door hun lidmaatschap van den B.V.L. te kennen geven zich bij binnenlandsche onlusten geheel vrijwillig ter beschikking van het wettig gezag te stellen. Bij mobilisatie van het leger is een groot deel van hen krachtens hun **dienstplicht** uiteraard vanzelf tot opkomst verplicht (momenteel 50.000 van de 80.000 leden, de overige 30.000 behorende tot de oudere lichten, die nog niet opgeroepen zijn).

En wat zijn de **Vrijwillige Landstormkorpsen** (Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst)? Zij bestaan zoowel uit dienstplichtigen (die daardoor zekere faciliteiten kregen) als uit personen, die nimmer militairen dienst verricht hebben en die zich verbinden onder bepaalde in hun Verbandacte genoemde omstandigheden ter beschikking van de Regeering te staan. Deze omstandigheden kunnen méér omvatten dan alleen binnenlandsche onlusten en daaruit kon dus voor niet-dienstplichtigen thans voortvloeiende, dat zij, hoewel niet dienstplichtig, bij de huidige mobilisatie desniettemin hadden op te komen.

Met den door „Ons Noorden“ sprekend ingevoerde Minister moge men van oordeel zijn, dat deze Verbandacte weinig duidelijk was gesteld. Maar dat is een punt op zich, evenals de vraag, of bij de aanwerving dezer vrijwilligers wel steeds voldoende duidelijkheid is betracht. Deze aanwerving ging echter in elk geval geheel buiten den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm (B.V.L.) om.

Het zij vooral goed duidelijk, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm (B.V.L.) geheel iets anders is dan de Vrijwillige Landstormkorpsen Motor-, Vaartuigen-, Spoorweg- en Luchtwachtdienst, en dat de beteekenis van het lidmaatschap van den B.V.L. ook een andere is dan die van V.L.K. (Vrijwillig Landstormkorps). Het met het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst gebeurde mag dan ook geen aanleiding worden, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm (B.V.L.) in discredit zou komen. Men verwarre deze beide instituten vooral niet en blijve den B.V.L. (Bijzondere Vrijwillige Landstorm) als het instituut tot steun van het wettig gezag zijn steun en liefde schenken!

MILITAIRE RIJBEWIJZEN.

Voor hen, die examen moeten afleggen voor het verkrijgen van een militair rijbewijs vestigen wij de aandacht op de Handleiding voor „De Motorordonnans en de Bestuurder“ bij autotreinen en gemotoriseerde troepen en treinen, bewerkt door P. J. Erkens, Res.-Majoor v. sp. d., dat de navolgende hoofdstukken bevat:

- I. De motorordonnans.
 1. Zijn verplichtingen.
 2. De vorm van een bericht.
 3. Het aanduiden van den weg.
 4. Aanwijzingen voor het kaart-lezen.
 5. Vlaggen en lantaarns.
 6. Meest voorkomende afkortingen.
- II. De bestuurder.
 1. Zijn verplichtingen.
 2. De verplichtingen bij aan- en afvoer.

A. KUYVENHOVEN'S
Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek
Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

- III. De verplichtingen als schildwacht.
- IV. Commando's en teekens.
- V. Gebruik van licht.
- VI. Opstellingen en afstanden.
- VII. Organisatie van het veldleger.
- VIII. Onderscheidingsteekenen.
 - A. Landmacht.
 - B. Zeemacht.
- IX. Eerbewijzen.
- X. Het melden.
- XI. Het reglement van krijgstuicht.
- XII. Herkenningsteekens vliegtuigen.
- XIII. De karabijn en mitrailleur Mod. 20.
- XIV. Revolver en pistool.
- XV. Maatregelen tegen gassen.
- XVI. Maatregelen tegen vliegeraanvallen.
- XVII. Oorlogsregelen.
- XVIII. Gezondheidsregelen.

OOSTERBEEK.

Voor de eerste maal had in het Landstormkorps Veluwzoom een afdelingsvergadering plaats op den 1en November te Oosterbeek, onder leiding van den wnd. Plaatselijk Leider, den heer W. de Vries.

De Plaatselijk Leider, de Res. Kapt. Bijlsma, met verlof, woonde de vergadering bij en hield een causerie over het onderwerp: „Wat nu?“, waarin de spreker een overzicht gaf van den internationalen toestand, en welke mogelijkheden in de toekomst te wachten zijn.

Daarna sprak de secretaris, de Kolonel Van Ingen Schouten, over den B.V.L. ten opzichte van zijne verplichtingen in geval van mobilisatie van het leger en de verplichtingen en contracten van de vrijwilligers, die zich bij den Motordienst hebben aangesloten, alsmede over de noodzakelijkheid van het voortbestaan onzer organisatie.

De vergadering werd bijgewoond door de familie van de gemobiliseerde vrijwilligers, de overgeblevenen, die niet onder de wapenen waren, alsmede eenige vrijwilligers onder de wapenen met verlof.

De vergadering had een gezellig, geanimeerd verloop en den aanwezigen werden eenige versnaperingen aangeboden.

Ds. G. VERRIJ †

Op 66-jarigen leeftijd is te Zeist overleden Ds. G. Verrij, Em. Geref. Predikant, die te Hellevoetsluis als lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Monden der Maas“ en te Hardenberg als lid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente“ sinds 1918 een belangrijk aandeel heeft gehad in het werk voor den B.V.L.

Schoonhoven. Dinsdagavond 17 October had in Hotel Oskam een voor de plaatselijke afdeling van den B.V.L. belangrijke gebeurtenis plaats. Toen namelijk kwamen de B.V.L.ers van Schoonhoven in het bezit van een vaandel, waarnaar reeds lang met verlangen was uitgezien. Een dames-comité, gevormd uit de echtgenooten van de leden der plaatselijke commissie, onder presidium van mevrouw Nieuwenhuisen-Kramer, had gelden ingezameld om een vaandel te kunnen aanschaffen, en deze inzameling verliep zoo succesrijk, dat er een vaandel kon worden aangeschaft, dat zelfs de stoutste verwachtingen nog overtrof.

De voorzitter van de plaatselijke commissie, burgemeester A. M. Nieuwenhuisen, opende de samenkomst met een woord van welkom, speciaal tot den voorzitter en vice-voorzitter van

VAANDELS — VLAGGEN
Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
* Prima werk en voordelige prijzen *

STOOMWASCHINR. „DE HOOP“, ASSEN
Aanbevelend, H. v. d. WOUDE
Telefoon 2872 - Groningerstraat 226

L. DIRKSE & ZONEN N.V.
Bloemenmagazijn
BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

Vaandel-uitreiking te Schoonhoven, 17 October 1939.

het Gewest Gouda van den B.V.L. Spr. herinnerde er aan, dat omstreeks 30 leden van den B.V.L. onder de wapenen zijn, zoodat slechts ongeveer 14 leden aanwezig konden zijn. Hij twijfelde er niet aan, of de anderen zouden ook gaarne bij de plechtigheid zijn tegenwoordig geweest. Hierna verleende de voorzitter het woord aan zijn echtgenoot, die in een vlot speechje, waarin o.m. dank werd gezegd aan allen, die hadden meegeholpen om dit resultaat te bereiken, het vaandel aanbood, dat door den voorzitter in dank werd aanvaard.

Het vaandel is in blauw uitgevoerd met goudborduur. Behalve de letters B.V.L. en afd. Schoonhoven komt er op voor het symbool van den B.V.L.: een man op den akker, rustende op de spade, met het geweer aan den schouder. Op den achtergrond ziet men het aureool van de opgaande zon, waarin geschreven staat „Als 't moet“, het devies van den B.V.L.

De voorzitter van het Gewest Gouda sloot zich aan bij den dank, aan het dames-comité gebracht, en noemde het vaandel een der mooiste van het Gewest. Hij feliciteerde de afdeeling met de aanwinst.

De vice-voorzitter van het Gewest, de gemeentesecretaris van Gouda, de heer G. J. Pot, merkte op, dat in tijden als deze de gedachten onwillekeurig uitgaan naar de gemobiliseerde

Het vaandel van de afdeeling Schoonhoven.

kameraden. Spr. wees op het symbool van eenheid en kracht, dat dit vaandel vertegenwoordigt. Een nieuwe plicht is nu op de leden gelegd, namelijk deze, dat zij moeten zorg dragen, dat dit vaandel onbesmet bewaard blijft.

Nadat de voorzitter nog de verzekering had gegeven, dat Schoonhoven pal staat voor Koningin en Vaderland, werd de samenkomst met het zingen van het „Wilhelmus“ gesloten.

Het dames-comité, waarvan mevrouw Nieuwenhuis ongetwijfeld de stuwende kracht was, kan met succes op zijn werk terugzien.

FILMAVOND VOOR DE AFDEELING APELDOORN VAN DEN B.V.L.

Zoodra van de Nationale Landstorm Commissie bericht ontvangen was, dat de nieuwe Leger en Vlootfilm „Nederland, let op Uw saeck“ ter beschikking voor de afdeelingen werd gesteld, is na een gehouden vergadering van de Plaatselijke Landstorm Commissie van Apeldoorn besloten, genoemde film en de film „Ons Prinsesje loopt“, voor haar niet gemobiliseerde leden en de huisgenooten van de wel gemobiliseerden, te doen vertoonen.

Voorts lag het in de bedoeling, de bezoekers van de militaire tehuizen, waaronder dan vanzelf de B.V.L.-ers vielen, die te Apeldoorn in garnizoen lagen, hiertoe uit te noodigen.

Bericht was reeds ontvangen, dat ongeveer een 50-tal officieren, waaronder verschillende met hunne dames en plus minus 250 militairen, dezen avond zouden komen bijwonen.

Helaas, juist Vrijdag 10 November j.l. werd door gewijzigde militaire omstandigheden bijna het geheele garnizoen van Apeldoorn naar elders gedirigeerd, zoodat 's avonds in de groote zaal van Tivoli vele onbezette plaatsen waren.

Onder de aanwezigen merkten wij toch nog op kolonel Dwers, territoriaal bevelhebber, majoor Schoor, kapitein Slager en nog eenige andere officieren.

De voorzitter van de Plaatselijke Commissie, de heer H. C. J. te Loo, sprak het openingswoord en richtte zich tot den voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie, kolonel N. J. Lavaleije en wethouder D. Gosker.

Dank bracht spreker aan de heeren Jalink en Hascher, resp. propagandist en waarnemend plaatselijk leider, voor de voorbereiding van dezen avond.

Vervolgens sprak kolonel N. J. Lavaleije een propagandistisch woord.

De taak van den B.V.L. is, zoo zeide spreker o.m., in de eerste plaats op het binnenland georiënteerd, doch mocht het Vaderland ooit door een buitenlandschen vijand belaagd worden, dan zullen de B.V.L.-ers hun taak als goede vaderlanders weten te vervullen.

Het instituut van den Landstorm is een instrument in handen der regering. Zolang zij het noodzakelijk acht, zal de B.V.L. steeds beschikbaar en paraat zijn om orde en geestelijke goederen te beschermen.

Met een driewerf „hoezee“ voor H. M. de Koningin, besloot spreker zijn rede.

Daarna werd het eerste en tweede deel van de film „Nederland, let op Uw saeck“, vertoond.

Verschillende episodien daaruit werden door de aanwezigen met luid handgeklap begroet.

Na de pauze werd het derde deel van deze film en de door Z.K.H. Prins Bernhard opgenomen smalfilm „Ons Prinsesje loopt“ vertoond.

Met een kort maar kernachtig dankwoord door Ds. J. R. Goris en het zingen van twee coupletten van ons aloude Wilhelmus, werd deze zeer goed geslaagde avond besloten.

De uitroep „Leve de Koningin“, door spreker aangegeven, werd door alle aanwezigen enthousiast driemaal herhaald.

De afdeeling Apeldoorn van den B.V.L. kan met genoegen op dezen avond terugzien.

Vraagt Uw Winkelier voor Schietprijzen „ZENITH PLATEEL“ van de PLATEELBAKKERIJ „ZENITH“ TE GOUDA

GEBR. VAN OORD - WERKENDAM
Aannemers van wegebouw,
Water-, grond- en spoorwerken.
ONDERAANNEEMERS VAN RIJSWERKEN.
— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

EFFECTENKANTOOR
Mr. B. A. GROENEVELD
WINSCHOTEN
Telef. 400 - Torenstraat 19

GAMEREN.

Op initiatief van verschillende leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd op 24 October 1939 in de voormalige openbare school te Gameren een vergadering belegd van de plaatselijke commissie en de leden. De plaatselijke commissie en dames en verschillende leden, eveneens verschillende met hun dames, waren aanwezig.

Deze vergadering hield verband met het a.s. huwelijk van den plaatselijken leider, den heer R. Schreuder, die met zijn bruid, mej. Van de Laar, ook aanwezig was.

Met een hartelijk welkomstwoord en een felicitatie voor den plaatselijken leider en zijn bruid, opende de voorzitter van de plaatselijke commissie, de heer C. Hobo, Burgemeester Van Gameren en Zuilichem, deze bijeenkomst.

Nadat de Burgemeester de verhouding van den plaatselijken leider en diens prachtig werk voor de afdeeling had uiteengezet, overhandigde hij als blijk van waardeering voor al hetgeen hij in het zeventienjarig bestaan van de afdeeling heeft gedaan, hem een prachtige pendule.

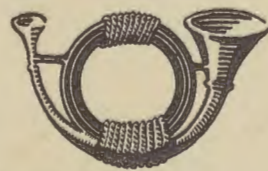
Hierna bracht de heer Schreuder dank aan den voorzitter en sprak ook namens zijn bruid, zijn hartelijken dank uit voor het prachtige geschenk. Vervolgens dankte hij den voorzitter en de leden van de plaatselijke commissie en vervolgens de leden van de afdeeling voor de prettige samenwerking welke hij steeds mocht ondervinden.

Hierop antwoordde de voorzitter van de plaatselijke commissie dat hij vernomen had dat de afdeeling er op rekende dat hij leider van de afdeeling zou blijven, want de afdeeling zonder Schreuder of Schreuder zonder de afdeeling is niet denkbaar. Mocht u in de meening verkeerden dat het moeilijk voor u zou zijn de heele leiding op u te nemen zoo zou een vervangend leider aangewezen kunnen worden, maar u moet plaatselijk leider blijven.

De heer Schreuder deelde hierop mede dat wanneer de afdeeling daar prijs op stelde, hij zeer gaarne bereid was die leiding op zich te blijven nemen en verzocht den heer van Eck als vervangend leider aan te wijzen. Hierop werd met applaus geantwoord.

De heer Van Eck sprak daarna het bruidspaar op hartelijke wijze toe, waarna de bruidegom hem dankte voor de zeer sympathieke woorden, tot hem en zijn a.s. vrouw gericht en gaf hij de verzekering, dat hij zich voor de afdeeling Gameren zou blijven geven.

Na nog het een en ander te hebben besproken werden allen uitgenoodigd mede naar de ouderlijke woning van de bruid te gaan, waar allen nog eenigen tijd gezellig te zamen waren.

LIMBURGSCHER JAGERS.

De leiders te Roermond bijeen.
Een groot verschil tusschen den B.V.L. en het Vrijwillig Motorkorps.

Om goed vier uur opende Luitenant

AGENTEN en DEPOTHOUDERS

GEVRAAGD voor den verkoop op prijscourant van eerste kwaliteit Tuin, Bloem- en Landbouwzaden, Friesche Kleipootaardappelen, op provisie regeling. — Voor Depothouders bij voorkeur winkeliers.
VOLBEDA'S ZAADHANDEL — DRACHTEN — TELEFOON 45

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A. J. KAT
LEIDEN - TEL. 1475

★ VUURWERK VOOR ALLE FEESTEN ★
— WASFAKKELS VOOR OPTOCHTEN —

Merkus 21 October te Roermond in Hotel de la Station de bijeenkomst van plaatselijke leiders en plaatsvervangende leiders van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Een bijzonder woord van welkom richtte hij tot de gemobiliseerde plaatselijke leiders, zij die speciale moeite hadden moeten doen, om op deze bijeenkomst aanwezig te zijn.

Luitenant Merkus zeide o.m. dat deze vergadering was bijeengeroepen na een onderhoud met Generaal Duymaer van Twist, die het noodig en nuttig achtte, dat ook in deze tijden het onderling contact werd behouden en versterkt. Ofschoon er misschien wel tweederde van onze leden zijn gemobiliseerd, is de tijd rijp om in samenwerking met de plaatselijke commissie een degelijke kern te vormen, die ook thans reeds vele nuttige en mooie dingen tot stand zal kunnen brengen.

De geachte spreker wees er b.v. op, wat er zool kan gedaan worden om hun diensttijd zoo aangenaam mogelijk te maken, wat er vooral ook voor de ter plaatse gelegerde militairen kan gedaan worden, door gezellige avonden te organiseren, door b.v. de nieuwe film, die de Landstorm, tegen geringe vergoeding, beschikbaar stelt, eens te laten draaien.

Ook maakte de heer Merkus de leiders die nog geen adres van hun plaatsvervanger hadden opgegeven, er op attent, dat zij in het belang van den Limburgschen Landstorm zoo spoedig mogelijk een plaatsvervangend leider voor hun resp. afdeeling moesten aanstellen, waarheen dan in het vervolg alle correspondentie gezonden kon worden en waarmee dan over meer interne dingen kon worden gecorrespondeerd; zoodat bij den B.V.L. het verenigingsleven gewoon zijn gang kon gaan. Deze konden dan ook verschillende voorzorgsmaatregelen nemen, die in geen enkele afdeeling achterwege mogen blijven.

Vervolgens kwam Luitenant Merkus aan een zeer voornaam punt, n.l. hetgeen de laatste tijd door courantenberichten, ingezonden stukken en gesprekken van burgers en militairen en ook vooral door het verdraaien van namen is geschied, en wel, dat er een geheel verkeerde voorstelling is gemaakt van het doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Er is namelijk een groot verschil tusschen den B.V.L. en het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst. Deze laatste is niets anders dan een zusterorganisatie van den B.V.L., zoodat leden daarvan aan alle vergaderingen en schietwedstrijden en schietoefeningen kunnen deelnemen, maar er verder ook niets mee te maken hebben. Onbewust heeft door de mobilisatie van den Motordienst onze B.V.L. een verkeerden indruk gekregen, die kan uitgewischt door de voorstelling van de feiten juist zooals ze zich hebben toegedragen, waarna een ieder tot de conclusie zal komen, dat tusschen beide korpsen een zeer groot verschil bestaat.

Hierna kreeg de heer Van Kruchten nog het woord, om hetgeen hij op het hart had, aan de leiders bloot te leggen.

Met een aansporing om de landstorm-idee te propageeren en zooveel mogelijk te doen voor de ontspanning van de militairen, eindigde spr. zijn betoog.

VRAAG en ANTWOORD

Buitengewoon dienstplichtigen.

VRAAG: Wat zijn buitengewoon dienstplichtigen? Wanneer en hoe worden zij opgeroepen?

ANTWOORD: Buitengewoon dienstplichtige is in het algemeen iedereen, die om de een of andere reden, zoals broederdienst, vrijloting, enz. in vredetijd niet behoef te dienen. Buitengewone dienstplichtigen kunnen worden opgeroepen in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden. De oproeping geschiedt in het algemeen door den burgemeester bij openbare kennisgeving.

Plaatsvervanging.

VRAAG: Bestaat thans reeds de mogelijkheid van plaatsvervanging? Kan bijvoorbeeld een werkloze, behoorende tot de aanvullingsreserve, reeds thans in dienst treden, met het gevolg, dat een thans gemobiliseerde zijn normale werkzaamheden weer zou kunnen oppakken?

ANTWOORD: Voorlopig bestaat geen mogelijkheid tot plaatsvervanging als hier bedoeld.

Vergoeding van schade in verband met de mobilisatie geleden.

VRAAG: Herhaaldelijk worden vragen gesteld betreffende vergoeding van schade, welke door particulieren geleden is of wordt door of in verband met de mobilisatie en de landsverdediging in het algemeen.

Om enkele voorbeelden te noemen: Een cantine moest van het strand verwijderd worden. Kan daarvoor vergoeding worden gerealiseerd?

Een gemeubileerd huis is gevorderd. Men wil het meubilair ergens opslaan. Worden de daaraan verbonden kosten vergoed?

Verschillende landerijen dreigt men onder water te zetten. Wordt daarvoor schadevergoeding uitbetaald?

Alleenwonenden, die hun huis bij oproeping hebben moeten achterlaten, zijn genoodzaakt huurpenningen of, in geval zij eigenaar zijn, hypotheekrente en -aflossing te betalen. Kan daarvoor vergoeding worden verkregen, nu zij zonder inkomsten zijn?

ANTWOORD: Het valt moeilijk op dergelijke vragen een algemeen antwoord te geven, vooral omdat in verschillende opzichten het oordeel omtrent de grondslagen van het zich hier voordoeende vraagstuk nog zoo weinig eenstemmig is.

Vooropgesteld kan worden, dat voor diverse gevallen een wettelijke regeling bestaat.

Bij vordering van eigendommen wordt steeds de waarde daarvan vergoed. Die vordering geschiedt hetzij krachtens de inkwartieringswet, hetzij op grond van de Algemeene Vorderingswet 1939. Beide wetten gaan er van uit, dat de eigenaar, wiens goed door het Rijk wordt overgenomen, de waarde daarvan vergoed moet krijgen.

Ook de schade, welke aan eigendommen wordt geleden door het voorbereiden of het stellen van militaire inundatiën, wordt krachtens de Inundatiewet op aanvraag vergoed, voor zover die schade als het onmiddellijk gevolg van een en ander moet worden beschouwd. Eveneens wordt ingevolge de Oorlogswet in beginsel schadeloosstelling verleend, indien het militair gezag gebruik maakt van zijn bevoegdheid om te doen wegnemen, wat aan een behoorlijke verdediging in den weg staat. Moeilijkheden echter leveren op de niet door de wet geregelde gevallen, waarin direct of indirect door burgers schade wordt geleden. Het toekennen van vergoedingen voor al dergelijke schade is om begrijpelijke redenen niet mogelijk.

VRAAG: Heb ik bij brandschade aan huis of inboedel, ontstaan nadat het huis voor legering van militairen is gegeroepen, recht op vergoeding onder mijn brandpolis?

ANTWOORD: Het is mogelijk, dat de betreffende assuradeur de schade krachtens art. 293 W.V.K. afwijst op grond van het feit, dat het huis een andere bestemming heeft verkregen en daardoor aan meer brandgevaar is blootgesteld. Men wende zich tot zijn assuradeur, om hieromtrent zoo mogelijk een speciale regeling te treffen.

Lichting 1940.

VRAAG: Hoe en wanneer moeten zij, die behooren tot de lichting 1940 uitstel van eerste oefening wegens studierezenen aanvragen?

ANTWOORD: De aanvraag moet in het algemeen omstreeks drie maanden voor het tijdstip van opkomst geschieden, onder overlegging van een verklaring, waaruit blijkt voor welk examen belanghebbende zich voorbereidt en omstreeks welken datum hij zich daaraan denkt te onderwerpen. Deze verklaring wordt afgegeven door het hoofd der onderwijsinstelling.

VRAAG: Hoe en wanneer moeten zij, die behooren tot de lichting 1940, vrijstelling wegens kostwinnerschap of persoonlijke onmisbaarheid aanvragen?

ANTWOORD: De op dit punt bestaande voorschriften houden in het kort het volgende in:

Hij, die zoodanige vrijstelling verlangt, moet zorgen, dat daartoe bij den burgemeester aanvraag wordt gedaan. De aanvraag moet in het algemeen omstreeks drie maanden voor het tijdstip van opkomst geschieden. Moet hij al eerder opkomen, dan moet hij er maar zoo spoedig mogelijk werk van maken.

VRAAG: Wordt voor de lichting 1940 nog vrijstelling verleend wegens kostwinnerschap?

ANTWOORD: Ja. Vrijgestelden worden echter buitengewoon dienstplichtig en kunnen als zoodanig ook worden opgeroepen. Vermoedelijk zal hun oproeping, indien daartoe wordt overgegaan, eerst later plaats hebben.

VRAAG: Hoe is de vrijstelling wegens broederdienst geregeld? Is deze regeling voor de lichting 1940 weer van toepassing?

ANTWOORD: Vrijstelling wegens broederdienst wordt verleend aan een zoodanig getal personen als bij de lichting meer beschikbaar zijn dan het bij de wet toegelaten contingent bedraagt. Wie wel en wie niet voor vrijstelling in aanmerking kunnen komen, is afhankelijk van het getal der broeders die gediend hebben of reeds dienstplichtig geworden zijn en verder van de grootte van het gezin. Dit is voor elke lichting verschillend. Voor de lichting 1940 is het getal vrijstellingen zeer ruim geweest. Daarvoor is in het algemeen iedere ingeschrevene in aanmerking gekomen, die een broeder heeft, die tot dienstplichtige bestemd is of dient of gediend heeft overeenkomstig de nader in de wet omschreven voorwaarden.

VRAAG: Kunnen nog niet opgeroepen reeds thans hun voorkeur kenbaar maken voor een bepaald wapen?

ANTWOORD: Bij verschijning voor den keuringsraad bestaat gelegenheid voorkeur voor een bepaald wapen kenbaar te maken.

Belastingen en mobilisatie.

VRAAG: Kan een dienstplichtige, die onder de wapenen geroepen is, uitstel van betaling voor zijn belasting krijgen?

ANTWOORD: In antwoord op deze vraag, welke door een groot aantal belastingplichtigen is gesteld, kan het volgende worden medegedeeld:

De met de invordering belaste ontvanger kan, onder door hem te stellen voorwaarden, uitstel van betaling verlenen. Men wende zich dus in daartoe leidende gevallen mondeling of schriftelijk tot dien ontvanger onder vermelding van de omstandigheden, welke den belanghebbende tot het vragen van uitstel nopen.

VRAAG: Moet ik de belasting betalen waarvoor ik ben aangeslagen, nu ik in dienst ben en mijn bedrijf met personeel laat doorwerken, of behoeft ik nu maar een gedeelte te betalen?

ANTWOORD: De belasting zal in haar geheel moeten worden betaald.

VRAAG: Kan iemand, die in Augustus een nieuw rijwielbelastingmerk heeft gekocht en daarna als dienstplichtige onder de wapenen is geroepen, dit belastingmerk weder inleveren met geheele of gedeeltelijke teruggaaf van de betaalde belasting?

ANTWOORD: Neen, dit kan niet. De rijwielbelasting ad 2 gulden 50 is verschuldigd, ongeacht hoe vaak en hoe lang men in een belastingjaar een rijwiel gebruikt.

Gedeeltelijke teruggaaf bij afschaffing van een rijwiel of bij staking van het gebruik van een rijwiel kent de wet niet.

VRAAG: Kan aan een gemobiliseerde met eigen zaak voor zijn personenauto, welke hij uitsluitend gedurende zijn verlofdagen voor za-

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt”

PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS

kelijke doeleinden gebruikt, een zoogenaamde 60-dagen-kaart voor de motorrijtuigenbelasting worden verstrekt?

ANTWOORD: Neen, de bestaande voorschriften laten afgifte van een 60-dagen-kaart voor dit geval niet toe.

VRAAG: Dezer dagen is bekend gemaakt, dat men aanspraak kan maken op ontheffing van inkomstenbelasting, indien het inkomen door het staken van een beroep beneden een bepaald bedrag daalt, en dat met het staken van een beroep wordt gelijkgesteld het ophouden van inkomen, wanneer men gemobiliseerd is.

Kan men dus ontheffing krijgen als men gemobiliseerd is en van zijn werkgever geen loon ontvangt, maar niet is ontslagen, d.w.z. den waarborg heeft, terug te kunnen komen?

ANTWOORD: Ja, in het gestelde geval kan men ontheffing krijgen, tenzij de betrekking binnen 3 maanden zou worden hervat.

VRAAG: Eenige inzenders hebben gevraagd, welke betekenis heeft het verbod van rijden met motorrijtuigen op Zondag voor een eventuele ontheffing van motorrijtuigenbelasting of van personeele belasting?

ANTWOORD: Noch de Motorrijtuigenbelastingwet, noch de wet op de personeele belasting bevat een bepaling, welke recht geeft op ontheffing, nu door het verbod van rijden met motorrijtuigen op Zondag het gebruik van een motorrijtuig eenigermate wordt beperkt.

Schoolgeld betalen?

VRAAG: Is iemand verplicht om schoolgeld te betalen, wanneer de school door militairen bezet is en het onderwijs geen voortgang vindt?

ANTWOORD: De beslissing omtrent het al dan niet betalen van schoolgeld berust bij het betrokken gemeentebestuur.

Vrijw. Ouderdomsverzekering en mobilisatie.

VRAAG: Het is bekend, dat voor gemobiliseerden, die in het bezit zijn van een rentekaart, door de militaire overheid rentezegels geplakt worden. Hoe staat het nu met zelfstandige werknemers, die, omdat zij geen loondienst verrichten, geen rentekaart bezitten maar wel een vrijwillige ouderdomsverzekering (V.O.V.) hebben afgesloten? Brengt de billijkheid niet mede, dat voor dezen, tenminste tot een bedrag, gelijk aan dat wat voor rentekaarthouders geplakt moet worden, de premie voor een V.O.V. eveneens vergoed wordt? Velen, ook niet-gemobiliseerden, zullen thans de premie moeilijk kunnen betalen. Worden deze bij niet-tijdige betaling zonder meer geroyeerd of zal de Rijksverzekeringsbank een regeling met soepele bepalingen treffen waardoor het mogelijk wordt den door de abnormale tijdsomstandigheden ontstane achterstand later geleidelijk in te halen?

ANTWOORD: Op grond van de bepalingen van artikel 223 der Invaliditeitswet wordt de premie van verplicht verzekerden gedurende den tijd, in werkelijken dienst doorgebracht, behoudens enkele uitzonderingen, door het Rijk betaald. Een dergelijke bepaling kent de Ouderdomswet niet, zoodat, afgescheiden van de vraag, of het billijk zou zijn het Rijk te laten bijdragen in vrijwillig aangegane verplichtingen, de V.O.V.-premie noch geheel, noch gedeeltelijk voor rekening van het Rijk kan komen. Voorts kan worden medegedeeld, dat door de vereeniging van raden van arbeid overleg wordt gepleegd met het bestuur der Rijksverzekeringsbank om een billijke regeling te treffen inzake uitstel van premiebetaling voor de gevallen, waarin de premiebetaling tengevolge van de mobilisatie in het gedrang zou kunnen komen.

Ziekte en mobilisatie.

VRAAG: Hebben echtgenooten en kinderen van gemobiliseerde verlofsmilitairen van de landmacht recht op genees- of heilkundige behandeling, inbegrepen ziekenhuisverpleging, operatie, geneesmiddelen enz. op kosten van het Rijk?

ANTWOORD: De omstandigheid, dat het gezinshoofd is gemobiliseerd, verschafft zijn gezinsleden geen aanspraak op vrije geneeskundige behandeling, enz.

Is het gezin niet bij machte de noodzakelijke geneeskundige hulp enz. zelf te bekostigen en evenmin om de kosten van verzekering te dragen, dan kan het zich op grond van bepalingen der Armenwet wenden tot het burgerlijk Arm-bestuur of maatschappelijk hulpbetoon, of wel, in gemeenten waar zoodanige instelling ontbreekt, tot het gemeentebestuur. Indien de onmacht om de kosten van geneeskundige hulp enz. of van de verzekering tegen ziekte te dragen uitsluitend een gevolg is van de oproeping wegens mobilisatie van het gezinshoofd, zou

Apeldoornsche Cartonagefabriek
VELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107

Band- en elasticspoelen v. textielindustrie

men zich kunnen wenden tot de Koninklijke Nationale vereeniging tot steun aan miliciens, afgekort „Stamil”, Weteringschans 96, Amsterdam (C.). In andere gevallen wende men zich dus niet tot deze vereeniging.

VRAAG: Heeft de gemobiliseerde, die tijdens zijn periodiek verlof van tweemaal twee dagen per maand ziek wordt, recht op geneeskundige verzorging voor Rijksrekening?

ANTWOORD: In het algemeen niet. Alleen indien in de plaats, waar de gemobiliseerde zijn periodiek verlof doorbrengt en ziek wordt, ook in normale tijden een garnizoen gevestigd is, kan hij aanspraak maken op vrije geneeskundige verzorging door den aldaar gevestigden militairen geneeskundigen dienst.

Ziekteverzekering en mobilisatie.

VRAAG: Heeft het voor een gemobiliseerde zin, dat hij zijn particuliere ziekteverzekering voortzet tijdens den duur van zijn mobilisatie?

ANTWOORD: Zoolang de thans bestaande bepalingen van kracht zijn, kan voortzetting van een particuliere ziekte- of ongevalverzekering ongetwijfeld haar nut hebben, aangezien zich, zooals bijvoorbeeld uit de vorige vraag blijkt, gevallen kunnen voordoen, waarin de gemobiliseerde geen aanspraak heeft op vrije geneeskundige verzorging. Dit neemt niet weg, dat de beslissing over de al of niet wenselijkheid om een verzekering voort te zetten, uit den aard der zaak geheel voor verantwoording van den belanghebbende blijft. Men beschouwe het hier gegeven antwoord dan ook niet als een bepaalden raad in de een of andere richting.

VRAAG: Houdt de ziekgelduitkering op, wanneer de betrokken arbeider ter vervulling van zijn militairen dienstplicht onder de wapenen komt?

ANTWOORD: Neen. De ziekgelduitkering moet door het betrokken ziekteverzekeringsorgaan worden voortgezet, zoolang de arbeider ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid, tot gedurende ten hoogste 26 weken. Het is daarbij van geen betekenis of de arbeider gedurende zijn ongeschiktheid tot werken in militairen dienst is. Het gemobiliseerd zijn van den arbeider levert mitsdien geen grond op om met de uitkering van ziekgeld te eindigen.

VRAAG: Heeft een verzekerde, die in het genot van ziekgelduitkering was op het oogenblik waarop hij onder de wapenen is gekomen, recht op uitkering wegens ziekgeld, indien hij wegens dezelfde ziekte waaraan hij lijdende was voor hij onder de wapenen kwam, in afwachting van ontslag naar huis gezonden wordt?

ANTWOORD: Ja.

Mobilisatie en steunregeling.

VRAAG: Voordat ik ter gelegenheid van de mobilisatie onder de wapenen kwam, was ik werkloos en kreeg ik van Maatschappelijk Hulpbetoon naast mijn geldelijke uitkering ook nog boter-, vet-, soep-, gehakt- en groentebons, benevens kolentoeslag. Thans krijg ik voor mijn vrouw en drie kinderen een kostwinnersvergoeding, nagenoeg gelijk staande met het vroegere geldbedrag van mijn steunuitkering zonder meer; waarvan mijn gezin echter niet kan rondkomen. Hoe kan hierin worden voorzien?

ANTWOORD: De belanghebbende wende zich over deze aangelegenheid tot den burgemeester van zijn woonplaats. Door den burgemeester kan namelijk de kostwinnersvergoeding van dienstplichtigen, die tevoren naast hun geldelijke steunuitkering in het genot van emolumenten waren, verhoogd worden met een bedrag, dat naar zijn schatting overeenkomt met die emolumenten. Dit bedrag mag op ten hoogste f 1.25 per week worden gesteld; verder mag het algemeen maximum der kostwinnersvergoeding niet worden overschreden. Deze f 1.25 heeft geen betrekking op kolentoeslag. Waarschijnlijk komt er eerstdaags ook een dergelijke regeling voor brandstoffen.

VRAAG: Kan een ingevolge de steunregeling (of werkverschaffing) voor werkloze arbeiders ondersteund gezin bestaande uit vader, moeder en twee kinderen, nog deelnemen aan de z.g.n. spaarregeling, wanneer een der kinderen in militairen dienst is opgeroepen?

WEDGWOOD A LIVING TRADITION

DINNERSETS
EARLY MORNINGSETS
BREAKFASTSETS
TEA- AND COFFEESETS

P. A. W. PHILIPPONA

HOOGSTRAAT HOEK PLAATS
TEL. 112312

IMPORTEUR
VAN WEDGWOOD WARE SINDS 1862

Een VOLTREFFER is het blikje

OLBAX

HET WORSTJE

voor elk uur van den dag.
voor elke gelegenheid.

Vraagt Uw Winkelier.

n.v. BAKHUIS' Olba-Fabrieken
OLST 1832

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.
OPGERICHT 1765 WORMERVEER

MEELFABRIEK
OLIEFABRIEK
VEEVOEDERFABRIEK
RIJSTPELLERIJ
CACAOFABRIEK

N.V. BETONFABRIEK v/h J. en A. DEN BOER
Nieuw Lekkerland (bij Rotterdam)

BASALTINE-BETONTEGELS

ONDER RIJKS- EN GEMEENTEKEUR

F. BONTKES GOSSELAAR

IN EFFECTEN — GRONINGEN

ANTWOORD: Neen. Wil nl. een gezin aan de spaarregeling kunnen deelnemen, dan moet voor ten minste twee leden van het betreffende gezin, gezinsledenbijslag ingevolge de steunregeling voor werkloze arbeiders worden verstrekt. Waar nu door de in militaire-dienst-treding van een dier kinderen diens gezinsledenbijslag is komen te vervallen, moet mitsdien het antwoord op deze vraag ontkennend luiden.

VRAAG: Kan iemand die voor de mobilisatie ingevolge de steunregeling voor werkloze arbeiders werd gesteund en nu in militairen dienst is, nog in aanmerking komen voor extra hulp voor werkloze arbeiders (den zgn. B-steun)?

ANTWOORD: Neen.
VRAAG: Kan een gehuwd militair, die voor de mobilisatie ingevolge de steunregeling voor werkloze arbeiders werd gesteund, thans naast de kostwinnersvergoeding, die ter zake voor hem wordt verstrekt, nog brandstoffenbijslag ingevolge voornoemde steunregeling ontvangen?

ANTWOORD: Neen.
VRAAG: Komt in de toekomst een werkloos gedemobiliseerde, die tijdens militairen dienst is gehuwd, in aanmerking voor steun ingevolge de steunregeling voor werkloze arbeiders?

ANTWOORD: Zoo betrokkene na zijn diensttijd werkloos mocht worden en aan alle daartoe gestelde vereischten overigens voldoet, zal hij voor steun ingevolge de steunregeling voor werkloze arbeiders in aanmerking kunnen komen. Of hij voor gehuwden-steun in aanmerking kan komen, zal ervan afhangen, of hij huwt, terwijl hij werk had. Indien hij werkloos was, toen hij in dienst ging, wordt hij geacht tijdens werkloosheid te zijn gehuwd.

VRAAG: Komen de gezinnen van werklozen, die in militairen dienst zijn en die vergoeding krijgen volgens het genoten steunbedrag, met November a.s. in aanmerking voor kolentoeslag?

ANTWOORD: Waarschijnlijk zal binnenkort dienaangaande een regeling worden getroffen.

VRAAG: Werklozen, die zonder de mobilisatie thans in de omstandigheden zouden verkeeren een aanvraag voor den B-steun te doen, kunnen thans, gemobiliseerd zijnde, deze aanvraag niet doen. Bestaat er nu bezwaar tegen, dat deze aanvraag kan geschieden door de vrouw, zoodat het betreffende gezin deze verstreking van dekking, kleeding en schoeisel kan bekomen?

ANTWOORD: De betreffende gezinnen kunnen voor B-steun niet in aanmerking komen. Het aanvragen van dezen steun door de vrouwen der betreffende werklozen zou dus geenerlei zin hebben.

Wintervoorraad.

VRAAG: Is het geoorloofd om evenals andere jaren een normalen wintervoorraad aardappelen op te slaan?

G. PH. SCHELTEENS

OUDESTRAAT 74 - KAMPEN
Sedert 1890 een zeer goed adres voor UNIFORMEN

ANTWOORD: Daartegen bestaat geen enkel bezwaar. Ook eigen geteelde aardappelen mogen worden gereserveerd als wintervoorraad. Een vervoerverbod voor aardappelen bestaat niet.

VRAAG: Mag ik mijn voorraad levensmiddelen, welken ik vóór 29 Aug. 1939 heb gevormd, geheel of gedeeltelijk vervoeren, b.v. met een verhuizing?

ANTWOORD: Dit vervoer kan zonder bezwaar plaats vinden.

VRAAG: Mogen verenigingen voor winterzorg, welke door gezamenlijken inkoop voor haar leden brandstof en aardappelen inkoop, dit nog doen?

ANTWOORD: Ja. Hiertegen bestaan momenteel geen bezwaren.

Een ansichtkaart is geen briefkaart.

Er zijn, naar ons is gebleken, nog militairen, die van meening zijn, dat zij ansichtkaarten ook zonder port mogen verzenden. Dit is evenwel niet het geval, tenzij men op de linkerhelft van de adreszijde de een of andere mededeeling vermeldt. Bij vermelding van naam van afzender alleen zal de ontvanger van een portloos verzonden ansichtkaart strafport moeten betalen. Voorts moeten militairen er op bedacht zijn, dat zij in den rechterbovenhoek het woord „militair” schrijven en in den linker onderkant het volledige veldpost-adres, want de naam alleen is ook niet voldoende.

Trouwen geeft n i e t altijd recht op kostwinnersvergoeding.

Vele gemobiliseerden schijnen in de meening te verkeeren, dat indien zij gaan trouwen, dit feit voldoende is om er op te mogen rekenen, dat de echtgenoot kostwinnersvergoeding zal ontvangen. Dit is echter niet het geval. Om voor kostwinnersvergoeding in aanmerking te komen moet in ieder geval vaststaan, dat er door het verblijf in werkelijken dienst van den dienstplichtige inkomsten aan het gezin worden onttrokken en wel in die mate, dat er voor het onderhoud van de echtgenoot niet voldoende overblijft.

Ook moet o.a. blijken, dat zij niet van andere zijde voldoende inkomsten geniet.

Al is het niet uitgesloten, dat de echtgenoot van den dag van het huwelijk af in het genot van kostwinnersvergoeding kan worden gesteld, toch moet men niet aannemen, dat dit onder alle omstandigheden zal geschieden. Ter voorkoming van teleurstelling zal men goed doen hiermede rekening te houden.

Verder gaat het gerucht, dat voor dienstplichtigen, die na een bepaalden datum gaan trouwen, geen kostwinnersvergoeding meer zou worden toegekend. Hiervan is nimmer sprake geweest. Of de echtgenoot wel of niet vergoeding krijgt, zal niet afhangen van den datum waarop het huwelijk is gesloten.

FRANK'S SPECIAALZAAK

DOETINCHEM - TELEF. 230
ONS MAATWERK: IETS ANDERS !
OOK VOOR BONTWERKEN

Reg. veldartillerie, niet bestemd voor een trainafdeeling, 1e ploeg 18 Dec. 1939.

Reg. veldartillerie, bestemd voor een trainafdeeling, 2e ploeg 18 Dec. 1939.

Paardenzorgers remontedepot, 3e ploeg 20 Nov. 1939.

Zeemacht, 2e ploeg 3 Jan. 1940.

Lichting 1940:

Bat. geneesk. troepen, 1e ploeg 11 Dec. 1939.

Bat. geneesk. troepen, 2e ploeg 8 Jan. 1940.

Korps motordienst, 1e en 2e ploeg 20 Nov. 1939.

Comp. intendancetr. 1e en 2e ploeg 20 Nov. 1939.

Reg. luchtdoelart., 1e en 2e ploeg 8 Jan. 1940.

Reg. motorartillerie, 1e ploeg 18 Dec. 1939.

Korps rijdende artillerie, 1e ploeg 18 Dec. 1939.

Artilleriemeetafdeeling, 1e ploeg 8 Jan. 1940.

Reg. kustartillerie, 1e ploeg 18 Dec. 1939.

Eskadr. pantserswagens, 1e en 2e pl. 15 Jan. 1940.

Zeemacht, 1e ploeg 13 Maart 1940.

Onder de op te roepen dienstplichtigen zijn niet begrepen zij, die zijn bestemd voor officiersopleiding of voor onderofficier-administrateur. Dienstplichtigen van de hiervoor vermelde ploegen, die vrijstelling wegens kostwinnerschap of wegens persoonlijke onmisbaarheid dan wel uitsstel van eerste oefening verlangen, kunnen daartoe aanvraag doen. Voor zoover de inlijving in November geschiedt, moet de aanvraag met den meesten spoed worden ingezonden. Geldt het vrijstelling, dan moet de aanvraag door of vanwege den dienstplichtige worden gedaan bij den burgemeester. Geldt het uitsstel van eerste oefening, dan moet de dienstplichtige een schriftelijk verzoek richten aan den Minister van Defensie, bij voorkeur door tusschenkomst van den burgemeester. Is de reden van het verzoek gelegen in studiebelangen, dan moet een verklaring worden bijgevoegd, afgegeven door het hoofd van de onderwijsinstelling. Er moet op worden gerekend, dat uitsstel van eerste oefening slechts op uiterst beperkte schaal zal worden verleend.

Behalve de hierboven bekend gemaakte ploegen, worden op 4 December 1939 ook ingelijfd de dienstplichtigen, behorende tot de 2e ploeg pontonniers van de lichting 1939, bestemd voor het korps pontonniers en torpedisten.

Verlof ten behoeve van defensie-industrie.

De minister van Defensie heeft regelen vastgesteld betreffende het verlenen van weermachtsindustrieverlof. Dit verlof heeft ten doel bedrijven of instellingen en overeenkomstige werkgevers, die door het onder de wapenen zijn van leden van hun personeel worden belet de hun verstrekte defensie-opdrachten naar behooren uit te voeren, in staat te stellen aan deze opdrachten te voldoen.

Het weermachtsindustrieverlof wordt alleen verleend aan personeel, dat ten behoeve van de materieelvoorziening van de weermacht onmisbaar en niet te vervangen is en de eerste oefening gedurende een tijdvak als genoemd in artikel 30 lid 1 van de Dienstplichtwet heeft volbracht.

De verzoeken voor weermachtsindustrieverlof moeten worden ingediend volgens de door den directeur van het Centraal Orgaan voor de voorziening in de behoeften van de weermacht (Lange Houtstraat 19, 's-Gravenhage) te stellen regels, bij wien op schriftelijke aanvraag inlichtingen kunnen worden bekomen.

HET MILITAIR VERKEER ONDER CONTRÔLE.

Een uit 24 motoren bestaande brigade, die telkens verplaatst zal worden.

Naar aanleiding van de instelling van een militaire verkeersbrigade als controle-apparaat van het militaire verkeer en als onderdeel van de militaire politie, heeft de inspecteur van deze politietroepen, de kolonel J. Th. Heins, eenige nadere inlichtingen verschaft omtrent de nieuwe brigade en haar bedoeling.

De hoofdtaak van de militaire verkeersbrigade is een tweeledige: 1e. het tegengaan van wild en onbesuisd rijden door militairen; 2e. bestrijding van onnodig benzineverbruik.

Aangezien bij de vervulling van deze taak rekening moet worden gehouden met den bescheiden omvang dezer brigade — deze zal uit 24 motoren met zijspan bestaan —, moest haar optreden centraal worden geregeld. Dat wil zeggen, dat de brigade niet over verschillende provincies zal worden verdeeld, maar in algemeen verband zal optreden. Zij zal daartoe in haar geheel telkens voor eenige weken in een bepaald gebiedsgedeelte in ons land haar opvoedende en verkeersregelende taak verrichten. Weliswaar blijft 't mogelijk, dat eenige zijspancombinaties in zulk een gedeelte nog voor zekeren tijd achterblijven, maar de bedoeling is toch, dat de geheele brigade telkens naar een ander deel van ons land trekt, en aan de plaatselijke politietroepen van het pas bezochte gebied de taak overlaat om het werk voort te zetten.

De kapitein E. V. Kengen is aangewezen als commandant van de brigade. Evenmin als elk ander politie-orgaan, kan de

MEPPEL

Café-Restaurant SLOT
ZUIDEINDE
GARAGE - Tel. 2571

brigade zelf tot bestraffing overgaan. Zij kan echter wel van hetgeen door haar wordt geconstateerd rapport uitbrengen bij den onmiddellijken chef van den overtreder, die dezen dan disciplinair kan straffen. Dit is minstens zoo belangrijk, want in vele gevallen zal de disciplinaire straf meer uitwerken dan een kleine geldboete.

VERLOFSPERONEEL. Mag burgerkleeding dragen.

De Minister van Defensie heeft de bepalingen betreffende de tenue der militairen bij mobilisatie gewijzigd. Onder meer is thans bepaald, dat de militairen van het verlofspersoneel tijdens een hun verleend verlof burgerkleeding mogen dragen, doch niet tijdens de reis van en naar het kantonement. Dit dragen van burgerkleeding is echter niet toegestaan voor hen, die moeten worden geacht voor eerste oefening in werkelijken dienst te zijn.

Aanschaffing van bedrijfsstoffen voor motorvoertuigen.

De Minister van Defensie heeft de aandacht van de onderscheiden commandanten gevestigd op de wenschelijkheid om voor zooveel zulks met de belangen van den dienst in overeenstemming is te brengen, billijkheidshalve de aanschaffing van bedrijfsstoffen voor motorvoertuigen zooveel mogelijk over goed bekend staande garagehouders te verdeelen.

Overgeschoten voedsel voor behoeftigen.

De Minister van Defensie heeft bepaald dat het overgeschoten brood en ander voedsel niet meer door de onderscheiden onderdelen der Weermacht moet worden verkocht, doch in de eerste plaats voor uitgifte aan de behoeftige bevolking ter plaatse in aanmerking moet worden gebracht.

Evacuatie.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Defensie hebben een „commissie burgerbevolking” ingesteld, welke belast is met de algemeene voorbereidingen en, zoo noodig, met de algemeene leiding van de huisvesting, de verzorging, enz. van zoo noodig te evacueeren burgerbevolking. Secr. is Dr. Ir. H. G. van Beusekom, inspecteur van de volkshuisvesting in algemeen dienst.

Geestelijke verzorging burgerbevolking bij evacuatie.

De regeringspersdienst meldt: De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft Prof. Dr. J. R. Slotemaker de Bruïne verzocht zich in verbinding te stellen met de kerkgenootschappen, teneinde te verkrijgen, dat een vertegenwoordiger worde aangewezen om de Regeering van voorlichting te dienen met betrekking tot de geestelijke verzorging der burgerbevolking in geval van evacuatie. Prof. Slotemaker de Bruïne heeft zich voorspand gewend tot de drie grootste kerkgenootschappen.

Voor de Nederlandsch Hervormde Kerk zal als zoodanig optreden Prof. Dr. J. R. Slotemaker de Bruïne te Wassenaar, voor de Roomsche Katholieke Kerk Rector W. A. E. Bokeloh te 's-Gravenhage en voor de Gereformeerde Kerken Dr. J. J. C. van Dijk, eveneens te 's-Gravenhage.

Verhuizen?

VRAAG: Uit allerlei plaatsen van ons land worden vragen gesteld over de al of niet wenschelijkheid om maar vast naar elders te gaan verhuizen wegens vermeende gevaar dreiging, kans op ontruiming, e.d.

ANTWOORD: Er kan niet genoeg de nadruk op gelegd worden, dat, ook bij het uitbreken van een oorlog, steeds als principe blijft gelden, dat een ieder blijve op de plaats, waar hij is.

De voedselvoorziening in oorlogstijd.

In onderling overleg tusschen de Ministers van Defensie en van Economische Zaken is als onderdeel van het Rijksbureau voor de voedselvoorziening in oorlogstijd ingesteld een Bureau Ontruiming. Aan dit bureau is opgedragen de voorbereiding en de eventuele uit-

DINGEN

die van belang zijn te weten.

Staat van beleg.

Bij besluit van 1 November 1939 zijn verschillende gemeenten in de provincie Noord-Brabant, Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland en Limburg in staat van beleg verklaard.

Uit het in staat van beleg verklaren van verschillende gemeenten heeft men hier en daar den indruk gekregen, dat in die gebieden thans een soort militaire dictatuur zou ontstaan.

Dit is geenszins het geval. De burgerlijke overheden behouden in het bedoelde gebied haar bevoegdheid en blijven haar taak vervullen.

Daarnaast krijgen de autoriteiten, belast met het militair gezag, eenige bevoegdheden, welke zij behoeven om de landverdediging zoo goed mogelijk te kunnen voorbereiden. Zoo zullen zij verordeningen kunnen vaststellen en bevelen kunnen geven om te beletten, dat te nieuwsgierige personen zich met de inrichting van de stellingen op de hoogte stellen en zullen zij gerechtigd zijn zoodanige personen uit dat gebied te verwijderen. Naar ons werd meegedeeld, gaat het in hoofdzaak hierom.

Voor het gewone leven brengt — onder de huidige omstandigheden — het in staat van beleg verklaren vrijwel geen verschil.

Geen militairen van vreemde nationaliteit in het in staat van beleg verklaarde gebied.

De opperbevelhebber van land- en zeemacht, overwegende, dat de aanwezigheid van militair

ren van vreemde nationaliteit in het in staat van beleg verklaarde gebied in dier voege voor de algemeene veiligheid gevaarlijk moet worden geacht, dat hun het verblijf aldaar in het algemeen behoort te worden ontzegd, terwijl daarenboven de toegang tot en het verkeer binnen dat gebied in het belang van de algemeene veiligheid behoort te worden beperkt, heeft het verblijf in dat gebied aan militairen van vreemde nationaliteit, al dan niet in uniform, ontzegd, voor zoover zij niet voorzien zijn van een schriftelijke vergunning.

Deze vergunning is echter niet noodig voor het reizen per spoor en het daaraan verbonden verblijf op de spoorwegstations.

Aanvragen tot het verkrijgen van een vergunning als bovenbedoeld moeten worden gericht tot den opperbevelhebber van land- en zeemacht en schriftelijk worden ingediend bij het hoofd van sectie 3 van de afdeeling landmacht, van het algemeen hoofdkwartier.

Inlijving dienstplichtigen lichtingen 1939 en 1940.

Omdat van de lichtingen 1939 en 1940 binnenkort ploegen worden ingelijfd volgt hieronder een opgave van die groepen, die, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, op de daarachter vermelde data in werkelijken dienst moeten komen.

Lichting 1939:
1e reg. genietroepen, 2e ploeg 5 Febr. 1940.
2e reg. genietroepen, 2e ploeg 20 Nov. 1939.
Torpedisten, 2e ploeg 20 Nov. 1939.

AVIOLANDA

MAATSCHAPPIJ VOOR VLIEGTUIGBOUW N.V.
PAPENDRECHT

Hotel „HOBBEL”

P. VINKE — OOLTGENSPLAAT

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
—
VAANDELS
BEKERS
MEDAILLES
VLAGGEN
—
Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus
Nederlands Beste Adres

voering van den afvoer van vee en landbouwproducten, wanneer uit bepaalde streken des lands daarvan onder bepaalde omstandigheden afvoer noodzakelijk zou blijken. Het bureau is gevestigd aan het Lange Voorhout No. 3 te 's-Gravenhage.

VERBODEN VERVOER TE WATER.

Wegvoering van vaartuigen.

De opperbevelhebber van land- en zeemacht heeft het wegvoeren bevolen van de vaartuigen uit het in staat ven beleg verklaard gebied, welker aanwezigheid naar zijn oordeel schadelijk kan zijn voor de belangen van de landsverdediging. De uitvoering van dit bevel is opgedragen aan den inspecteur-generaal voor de scheepvaart.

Verlofsdistributiekaart.

Aan militair personeel dat verlof, met uitzondering van periodiek verlof, geniet van meer dan drie, doch minder dan zestig dagen, zal door den commandant een „verlofsdistributiekaart“ worden verstrekt.

Model-verlofpas.

Voortaan moet den militairen verlofganger voor elk periodiek en elk klein verlof, met uitzondering van onbepaald klein verlof en van weermachts-industrieverlof, een verlofpas van voorgeschreven model worden medegegeven.

PREMIËBETALING DOOR HET RIJK.

Niet voor vrijwillig landstormkorps.

Volgens art. 223 der Invaliditeitswet wordt over den tijd, door een verplicht verzekerde krachtens de wet in werkelijken militairen dienst doorgebracht, mits hij aan bepaalde voorwaarden voldoet, de premie door het Rijk betaald. De Centrale Raad van Beroep nu heeft bij uitspraak van 9 November j.l. in hooger beroep beslist, dat genoemde wetsbepaling niet van toepassing is ten aanzien van den vrijwilliger bij het vrijwillig landstormkorps, die als zoodanig in werkelijken militairen dienst is.

Volgens den Centraal Raad hebben de woorden „krachtens de wet“, voorkomende in art. 223 der Invaliditeitswet, de beteekenis van „krachtens een wettelijke verplichting“ en zijn deze woorden niet zoodanig op te vatten, dat onder de in art. 223 bedoelde personen ook begrepen worden degenen, die door een wettelijke bepaling, n.l. de Dienstplichtbeschikking van den minister van Defensie, met gewoon-dienstplichtigen zijn gelijkgesteld.

Voor laatstgenoemde categorie militairen behoeft derhalve geen militair premie-certificaat te worden opgemaakt.

De eenige soldatenkrant.

Ter voldoening aan verzoeken welke hem bijna dagelijks bereiken, verzoekt de kapitein van den generaal staf, leider van het bureau „Ontwikkeling en Ontspanning“, langs dezen weg ter algemeene kennis te brengen, dat het algemeen hoofdkwartier geenerlei relatie onderhoudt met „De Nederlandsche Soldatenkrant“ onder redactie van F. van Allemart, Nickeriestraat 52, Amsterdam-W.

Volledigheidshalve zij hierbij medegedeeld, dat den heer F. van Allemart de positieve mededeeling is verstrekt, dat naast het officiële orgaan „De Wacht“, uitgegeven onder auspiciën van de Ned. Kon. Ver. „Ons Leger“, geen ander periodiek in de gemobiliseerde weermacht mag worden verspreid.

Opleiding tot burger-gasspecialist.

Omstreeks eind November—begin December zal aan de militaire gasschool, gevestigd bij de Kon. Milit. Academie te Breda, een cursus worden gehouden voor opleiding tot burger-gasspecialist. Deze cursus is uitsluitend toegankelijk voor apothekers en scheikundigen.

LEIDEN.

In de Stadsgehoorzaal werd 27 Oct. de nieuwe film van de Nat. Landstormcommissie „Nederland let op uw saeck“ voor een zeer groot aantal landstormers en genoodigden vertoond.

De avond, die georganiseerd was door de Plaatselijke Landstormcommissie, werd o.m. bijgewoond door Kolonel dr. G. J. de Groot, Overste J. P. Boots, Overste mr. F. J. J. Trapman, wethouder Jac. Wilbrink, namens het gemeentebestuur en verder door vele hoofd- en subalterne officieren, enkele burgemeesters uit den omtrek en Leidsche hoogleeraren.

De voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie heette alle aanwezigen welkom om verder te wijzen op de preventieve taak, die de B.V.L., een vredesinstituut bij uitnemendheid, vervult.

De Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam“, de Res.-Kapitein H. G. Smit, gemobiliseerd.

Alvorens nu de nieuwe film, welke een indruk geeft van de organisatie van leger en vloot, gedraaid werd, werd de door Prins Bernhard opgenomen film „Ons Prinsesje loopt“ op het witte doek gebracht.

Na de pauze heeft Overste Boots met een enkel woord nog gewezen op het doel van den B.V.L. Woorden van hulde bracht spr. aan den voorzitter der Landstormcommissie, Luit.-gen. L. F. Duymaer van Twist, die nooit moede wordt van zijn belangstelling en liefde voor dit instituut te getuigen.

S. SYTSMA †

Onder groote belangstelling, ook van de zijde van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is op 14 November j.l. ten grave gedragen één van onze vertrouwensmannen uit den Frieschen B.V.L., S. Sytsma, oud-lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, oud-Burgemeester van Oost-Dongeradeel, Vice-Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité.

De heer Sytsma had zich door zijn zachtmoedigen aard en groote levenswijsheid een breede schare van vrienden en vereerders verworven. Zijn nagedachtenis zal in dankbare herinnering blijven.

RANTSOENBOEKJES

VOOR MILITAIREN MET VERLOF.

De Minister van Economische Zaken heeft bepaald, dat uit nader aan te wijzen distributiebonnen 4 soorten „rantsoenboekjes“ zullen worden samengesteld, welke genummerd zijn I, II, III en IV.

Aan personeel van de Koninklijke Land- en Zeemacht waaraan verlof van vier tot zestig dagen is verleend, zal, tegen inlevering van de „verlof-distributiekaarten“, door een distributiedienst worden verstrekt: rantsoenboek-

jes I bij verlof van 4 tot en met 7 dagen; rantsoenboekjes II bij verlof van 8 tot en met 14 dagen; rantsoenboekjes III bij verlof van 15 tot en met 21 dagen; rantsoenboekjes 4 bij verlof van 22 tot en met 30 dagen; rantsoenboekjes 4 + I bij verlof van 37 tot en met 37 dagen; rantsoenboekjes 4 + II bij verlof van 38 tot en met 44 dagen; rantsoenboekjes 4 + III bij verlof van 45 tot en met 51 dagen; twee rantsoenboekjes IV bij verlof van 52 tot en met 59 dagen.

Aan personeel van de Kon. Land- en Zeemacht, waaraan verlof van zestig of meer dagen is verleend, zal, tegen inlevering van de verlof-distributiekaart de rijksdistributiekaart en zoo mogelijk de distributie-stamkaart worden uitgereikt door den distributiedienst van de gemeente, welke laatstgenoemde kaarten heeft verstrekt.

DE B.V.L. BLIJFT PARAAAT.

Een zeer nuttige bespreking te Roosendaal.

Te Roosendaal is in de R.K. Militairen Vereeniging 25 October, de jaarlijksche bijeenkomst van de plaatselijke leiders en vertegenwoordigers van plaatselijke commissies van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in West-Brabant gehouden.

Met den voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie in West-Brabant, den heer Van Campen, Burgemeester van Dinteloord, hadden aan de bestuurstafel plaats genomen Pastoor Jos. van Genk, uit Achtmaal, gewestelijk secretaris, de heer Prinsen, Burgemeester van Roosendaal en de heer Dane, lid der Provinciale Staten van Noord-Brabant.

Gezien de tijdsomstandigheden was het begrijpelijk dat de opkomst der vertegenwoordigers van de talrijke afdeelingen van den B.V.L. in West-Brabant niet zóó druk was als dat gewoonlijk het geval is. Ongeveer de helft der leden van

den B.V.L. in onze streek, zijn met hun Korpscommandant, Luitenant-Kolonel F. Beets en verscheidene plaatselijke leiders en instructeurs onder de wapenen en derhalve kon deze jaarlijksche bijeenkomst dan ook niet zoo druk bezocht zijn als anders.

Toch omvatte de vergadering nog een 50-tal afgevaardigden en het bleek al spoedig dat er juist onder de tegenwoordige omstandigheden in de vele afdeelingen veel en nuttig werk kan en dient te worden verricht.

Na een woord van hartelijk welkom, waarin hij zijn vreugde uitdrukte over het herstel van Pastoor Van Genk, van een ernstige ongesteldheid, deelde de voorzitter n.l. mede, dat deze vergadering in hoofdzaak was belegd om met elkaar de middelen te bespreken die dienen te worden aangewend om den band tusschen de gemobiliseerde en de niet-gemobiliseerde landstormers niet te doen verslappen en waar noodig elkaar zooveel mogelijk met raad en daad te helpen in de moeilijke omstandigheden waarin de gezinnen der gemobiliseerden kunnen zijn geraakt.

Vooraf diende op het volgende den nadruk te worden gelegd.

1°. Leden van den B.V.L., die geroepen worden voor burgerlijke hulpdiensten moeten aan de autoriteit, die hen hiertoe roept, mededeelen, dat zij lid van den B.V.L. zijn en derhalve door de Regeering onder de wapenen geroepen kunnen worden.

2°. Leden van den B.V.L. die zich vrijwillig aanmelden bij burgerlijke hulpdiensten, moeten er eveneens rekening mede houden, dat zij eenzelfde mededeeling aan de leiders dier hulpdiensten doen en moeten er dezen opmerkzaam op maken, dat zij in geval van een oproep der Regeering gehouden zijn zich bij den B.V.L. aan te melden.

3°. Het is afdeelingen van den B.V.L. absoluut verboden zich als afdeeling ter beschikking van burgerlijke hulpdiensten te stellen, aangezien de Regeering zich de diensten van de niet of nog niet gemobiliseerde landstormers wenscht voor te behouden.

Op zeer geanimeerde wijze werd over de bovengenoemde zaken van gedachten gewisseld en men mag dan ook verwachten, dat de vruchten dezer bespreking zich zeer binnenkort in de afdelingsvergaderingen zullen doen kennen.

Het is vanzelfsprekend, dat niet alles wat thans gedaan behoort te worden voor publiciteit vatbaar is, maar in het algemeen kan gezegd worden dat de B.V.L. in al zijn afdeelingen paraat behoort te blijven en dat de Regeering op die paraatheid rekenen blijft.

Na de afhandeling van de weinige doch zeer belangrijke agenda-punten werd deze B.V.L.-vergadering door den heer Van Campen onder dank voor de trouwe opkomst gesloten.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „VOLLENHOVE“.

Zaterdag 4 November 1939 vergaderde in het Hotel van Gijtenbeek te Zwolle de Gewestelijke Landstorm Commissie „Vollenhove“ met de voorzitters der pl. commissiën en de pl. leiders uit dit gewest. Des voormiddags vond eerst een bijeenkomst plaats der Gewestelijke Landstorm Commissie in tegenwoordigheid van Z.E. Lt.-Generaal L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstorm Commissie en de heeren Kol. H. Eggink en Maj. van Sitteren, administrateurs der Nationale Landstorm Commissie, op welke bijeenkomst de Generaal verschillende punten de verdere opbouw van den B.V.L. betreffende besprak.

Te 13.30 uur des namiddags opende de waarnemend-voorzitter der Gewestelijke

Commissie „Vollenhove“, de E.A. Heer D. de Koning de bijeenkomst met de voorzitters en de pl. leiders. De voorzitter heette allen welkom inzonderheid den Generaal Duymaer van Twist en zette vervolgens in korte trekken 't doel dezer bijeenkomst uiteen. Hij deelde nog mede, dat de voorzitter onzer Gewestelijke Commissie ingevolge een keelaandoening deze bijeenkomst tot zijn grooten spijt niet kon leiden en medemaken, weshalve hem de eer te beurt viel deze vergadering te presideeren. Daarna gaf de voorzitter 't woord aan den Generaal, die zijn dankbaarheid uitte, dat alle afdelingen uit den Kop van Overijssel hunne vertegenwoordigers naar deze bijeenkomst hadden afgevaardigd. Gaarne was hij naar Zwolle gekomen om te midden van de leiders van den B.V.L. in dit Gewest eenigen tijd aanwezig te zijn en met hen verschillende zaken te bespreken. Hij ziet in deze goede opkomst een gunstig teeken. Immers hieruit blijkt, dat in dit Gewest de sympathie voor den B.V.L. nog levendig is. Dit moet zoo blijven, want 't is beslist noodig, dat de B.V.L. paraat blijft met 't oog op de moeilijke tijden die ons land misschien nog te wachten staan. Laten de B.V.L.ers trouw blijven aan hun eens gegeven woord en werkt gij allen met kracht mede aan den verderen opbouw en consolidatie van ons mooie Nationale Instituut. De toespraak van den Generaal wordt met een warm applaus ondersteunt. De voorzitter zegt den Generaal dank voor zijn opwekkend woord en geeft dan gelegenheid tot 't stellen van vragen. Enkele afgevaardigden maken hiervan gebruik. De vragers worden dan door den Generaal, den voorzitter en den heer De Bruijn, secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Vollenhove“ uitvoerig beantwoord.

Vervolgens spreekt Kolonel Rozendaal, de aangewezen Commandant, die ondanks 't feit dat hij gemobiliseerd is en 't zeer druk heeft, nog tijd heeft gevonden deze vergadering bij te wonen. Het spijt hem, dat hij dezen winter de te houden B.V.L.-avonden niet zal kunnen bijwonen. Hij verzoekt de aanwezigen met alle energie de zaak van den B.V.L. te dienen en zorg te dragen dat 't Instituut paraat blijve. Tevens beantwoordde de Kolonel eenige vragen. De voorzitter zegt den Kolonel dank voor zijn toespraak waarna de Kolonel persoonlijk van alle aanwezigen afscheid neemt. Na een korte pauze wordt dan overgegaan tot de vertooning van de nieuwe klankfilm „Nederland let op Uw Saek“. Het applaus na afloop der voorstelling bewees wel dat deze film zeer in den smaak van de aanwezigen was gevallen.

Bij den rondvraag kwamen nog verschillende zaken ter sprake, die door den voorzitter en secretaris werden beantwoord. Te half zes sluit de voorzitter met een kort woord deze geslaagde bijeenkomst, die zeker zal medewerken den bloei van den B.V.L. in Overijssel's Noordwesthoek te bevorderen.

Inlichting.

In den aanhef van de verbandacte voor de Vrijwilligers van de Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst is vermeld, dat de vrijwilliger zich verbindt overeenkomstig de bepalingen van het Landstormbesluit en de Landstormbeschikking.

In verband met ons gevraagde inlichtingen vermelden wij hier de bepaling uit § 5 punt 3 der Landstormbeschikking, welke luidt:

Verbintenissen, welke zouden eindigen in een tijdvak, waarin de Vrijwillige Landstorm geheel of gedeeltelijk werkelijke dienst verricht in verband met oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, eindigen niet vóór het einde van dit tijdvak, tenzij de Minister anders bepaalt.

REGELING VAN BEZOLDIGING, TOELAGEN EN PENSIOENEN VOOR DEN B.V.L.

Ministerieele Beschikking van 27 December 1933, IIIe Afd. B. No. 1. Zie R.B.K.L. 1934, herdruk 1936, blz. 74.

Toelagen.

Regeling van de bezoldiging enz. voor het militaire personeel der Koninklijke landmacht (R.B.K.L.).

Bij Koninklijk besluit van 4 December 1933, No. 57, is Hoofdstuk III, K. der R.B.K.L. (blz. 74) gewijzigd en opnieuw vastgesteld, luidende als volgt:

K. Toelagen voor „bijzondere vrijwilligers“ en voor vrijwilligers van den vrijwilligen landstorm.

Artikel 1.

1. Verlofsmilitairen,¹⁾ die met machtiging van den Minister van Defensie tot handhaving of herstel van de openbare orde en rust, vrijwillig in werkelijken dienst komen, genieten, zolang zij tot dat doel in werkelijken dienst zijn, de volgende toelagen:²⁾

Officiëren f 5.— per dag.
Militairen beneden den rang van tweede-luitenant - 3.25 per dag.

2. De toelagen worden met f 1.70 per dag verhoogd, indien de in het eerste lid bedoelde verlofsmilitair gezinshoofd is of hiermede gelijkgesteld kan worden geacht.

Artikel 2.

Onverminderd de toelagen, in artikel 1 vermeld, zullen de vrijwilligers, met bestemming voor de vrijwillige landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst, die in positie beneden den rang van onderofficier zijn gesteld, boven hunne soldij eene toelage ontvangen tot zoodanig bedrag, dat zij in totaal de aanvangsjaarwedge van den sergeant, voorkomende in den tweeden kolom van bezoldigingsschaal VIII van de bij Hoofdstuk I behorende Bijlage A, genieten, een en ander gedurende den tijd, welken zij tot handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust in werkelijken dienst zijn.

Artikel 3.

De in artikel 1 en artikel 2 vermelde toelagen, vervallen echter gedurende den tijd, dat de dienstplichtigen krachtens artikel 34 der Dienstplichtwet in werkelijken dienst zijn.

Kostwinnersvergoeding.

(Zie L.O. 1919, B. No. 453 en L.O. 1925, No. 461).

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Afdeeling Dienstplicht, No. 136 K.

30 October 1919.

Met afwijking in zoverre van het vermeldde in het eerste lid van het rondschrijven van 29 Mei 1918, afd. Dienstplicht No. 133 L moet bij de berekening der inkomsten, waarover een gezin beschikt, van 26 October af geen rekening meer worden gehouden met:

1e.
4e. de toelage voor personeel van den Vrijwilligen Landstorm, welke wordt toegekend, indien van dien landstorm een militair gebruik wordt gemaakt.

Ik heb den militairen autoriteiten opgedragen, U in den vervolge nopens genoemde toelagen geen opgave in verband met kostwinnersvergoeding meer te zenden.

Indien U bij genomen beslissingen nopens kostwinnersvergoeding reeds rekening hebt gehouden met zoodanige toelagen, gelieve U de beslissingen te herzien voor zoover ze betrekking hebben op verblijf onder de wapenen na 25 October j.l.

De Minister van Oorlog,
(w.g.) ALTING VON GEUSAU.

PENSIOENREGELING.

Wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1919.

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz. Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wenschelijkheid gebleken is van eene wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1919;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Na Art. 85 wordt ingevoegd het volgende artikel:

Artikel 85a. Uitkeeringen aan militairen en aan leden van burgerwachten of aan hun nagelaten betrekkingen ter zake van ongevallen, hun overkomen bij de handhaving van de openbare orde f 100.000.—.

Artikel 2.

Tengevolge van vorenstaande wijziging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1919 wordt de Vde afdeling met eenhonderd duizend gulden (f 100.000.—) en het eindcijfer der begrooting met gelijk bedrag verhoogd.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken.

Memorie van Toelichting.

Indien ter beteugeling van onlusten gebruik gemaakt moet worden van de diensten van militairen, de vrijwillige landstorm daaronder begrepen, of van burgerwachten, bestaat de mogelijkheid, dat zij, die het gezag helpen handhaven, het slachtoffer worden van de vervulling van hun plicht. Het ligt voor de hand, dat het Rijk dengenen, wien aldus een ongeval mocht treffen, de helpende hand toesteekt, hetzij door aan een verwonde eene blijvende of tijdelijke tegemoetkoming te verstrekken, hetzij door de zorg over te nemen voor de nagelaten betrekkingen.

Wel is waar voorzien de militaire pensioenwetten eenigermate in dit geval, maar vooreerst zijn deze niet op leden van burgerwachten van toepassing en ten andere is hetgeen den getroffen of zijnen nabestaanden volgens die wetten zou worden toegemeten, al te karig.

Het is niet meer dan billijk, dat zij die slechts incidenteel of krachtens eene vrijwillige, belangeloze verbintenis geroepen worden mee te werken tot handhaving van de openbare orde, zooveel doenlijk op denzelfden voet worden behandeld als degenen die gerechtigd zijn krachtens de Burgerlijke Pensioenwet, de Pensioenwet voor de gemeente-ambtenaren en de wetten ten behoeve hunner weduwen en weezen.

Nochtans is het vrijwel onmogelijk hiervoor algemeene regels te stellen, ook omdat men staat tegenover een categorie van personen, die niet in publieken dienst zijn, wellicht een zelfstandig beroep uitoefenen en voor wie de uitkeering zich dus niet als voor ambtenaren laat berekenen.

De aangewezen weg om de noodzakelijke voorzieningen te treffen is dus — op het voetspoor van hetgeen indertijd

is gedaan ten behoeve van de bezoldigde leden der voormalige schutterij — bij een begrotingspost aan de Regeering een crediet verleenen. Zij kan dan, mocht uitvoering noodig blijken, deze naar recht en billijkheid doen geschieden.

De raming van het bedrag is natuurlijk een gansch willekeurige. Naar vertrouwd mag worden, zal geen behoefte bestaan aan eene som van f 100.000.—. Mocht zich echter onverhoopt het geval voordoen, dat dit bedrag te laag zou blijken, dan zal de Regeering, gelijk vanzelf spreekt, het noodige doen om tot verhooging te geraken.

Memorie van Antwoord.

(Uittreksel.)

Het geraamde bedrag is inderdaad slechts een stelpost, omdat niemand kan voorspellen of en in welken omvang gewelddadigheden zullen plaats vinden.

Inderdaad verdient regeling van de uitkeeringen bij de wet op den duur de voorkeur boven het scheppen van een begrotingspost gelijk thans wordt beoogd. Nochtans zijn in een gansch nieuwe materie aan wettelijke regeling, welke uit den aard der zaak tot in details moet afdalen, vele bezwaren verbonden. Daarom verdient het de voorkeur vooralsnog te volstaan met een regeling, die der Regeering de noodige vrijheid laat. Mocht het onverhoopt ooit tot toepassing van de beoogde maatregelen komen, dan zal de Regeering zich zooveel mogelijk aansluiten bij de regelen die de Burgerlijke Pensioenwetten behelzen. Zoo zal b.v. bij invaliditeit, die verdere uitoefening van het beroep onmogelijk maakt, twee derden worden uitbetaald van de netto-inkomsten die den getroffen uit zijn beroep toevloeden tot een maximum van f 3000.—.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, (w.g.) CH. RUIJS DE BEERENBROUCK.

Bij de schriftelijke behandeling van de Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1935 is aan de Regeering gevraagd of zij voornemens is de totstandkoming van de wettelijke regeling, waarvan hierboven sprake is, te bevorderen.

De Regeering heeft hierop het navolgende antwoord gegeven:

Rijksbegrooting voor 't dienstjaar 1935. Vde Hoofdstuk.

Memorie van Antwoord.

(Ingezonden 2 November 1934) No. 7.

De vraag of de Regeering voornemens is de totstandkoming eener wettelijke regeling te bevorderen betreffende het toekennen van een schadeloosstelling aan leden der Burgerwachten, indien deze bij de handhaving van de openbare orde een ongeval mochten krijgen, moet ontkennend worden beantwoord. Ook zonder dat aanspraak op schadeloosstelling, als bovenbedoeld, bij een bijzondere wet is verzekerd, kan er op worden vertrouwd, dat de Regeering aan ten deze bestaande gegronde verwachtingen zal beantwoorden.

Gewezen worde op den post, welke daartoe telkenjare, sedert 1919, op de begrooting van het Departement pleegt te worden uitgetrokken. Ofschoon in de Memorie van Antwoord betreffende de begrooting voor het jaar 1919 de mogelijkheid van een wettelijke regeling van deze aangelegenheid niet als geheel uitgesloten werd voorgesteld, meent de ondergeteekende, dat het toekennen van schadeloosstelling op den voet als door den toenmaligen Minister van Binnenlandsche Zaken bepleit, waarbij aan de Regeering de noodige vrijheid wordt gelaten, elk geval naar zijn aard en de zich daarbij voordoende omstandigheden te regelen, nog steeds de voorkeur verdient.

DE WILDE.

¹⁾ Zie brief I.V.L. d.d. 18 Juni 1937 No. 363 A.
²⁾ Boven de gewone soldij.

VRIJWILLIGE DIENSTNEMING BIJ DE LANDMACHT.

Voor hen, die niet ingevolge eenig voorschrift of eenige verbintenis verplicht zijn tot het vervullen van werkelijke militairen dienst in tijd van vrede, wordt, bij deze, de gelegenheid geopend om voor den tijd, gedurende welken de dienstplichtigen van de landmacht wegens oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, met toepassing van het bepaalde bij artikel 32 der Dienstplichtwet, in werkelijke dienst zijn, bij het beroeps personeel der Koninklijke Landmacht door middel van het aangaan van een verbintenis als vrijwilliger te dienen.

Tot een verbintenis als hiervoren bedoeld kunnen worden toegelaten ongehuwde mannelijke Nederlanders (hieronder begrepen weduwnaars en van den echt gescheidenen zonder kinderen), die:

a. niet jonger dan 18 en niet ouder dan 50 jaar zijn.

b. bij militair geneeskundig onderzoek voor den militairen dienst geschikt zijn bevonden.

c. voor zoover zij te voren reeds in militairen dienst zijn geweest, gelet op hun gedrag en wijze van dienstvervulling, geacht kunnen worden aan de hun te stellen eischen te zullen voldoen.

d. Bij aanmelding overleggen de volgende bescheiden:

1. een uittreksel uit het geboorteregister of een ander authentiek stuk, waaruit zijn leeftijd blijkt.

2. een bewijs van Nederlanderschap.

3. een bewijs van goed gedrag, vanaf zijn 10e levensjaar, door den burgemeester der gemeente waarin hij gevestigd is, niet eerder afgegeven dan drie maanden voor den datum, waarop de aanmelding geschiedt.

4. een bewijs, af te geven door den burgemeester zijner woonplaats, waaruit zijn burgerlijke staat blijkt.

5. minderjarig zijnde, een gelegaliseerd bewijs van toestemming van hem of haar, die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefent.

6. indien de verbintenis eventueel zal worden aangegaan na den datum waarop betrokkene voor den dienstplicht werd ingeschreven, een bewijs aangevende zijn verhouding tot den dienstplicht, af te geven door den burgemeester der gemeente, waarin hij voor den dienstplicht werd ingeschreven.

7. indien betrokkene te voren reeds in eenige overheidsbetrekking (burgerlijke zowel als militaire) heeft gediend, een bewijsstuk, waaruit blijkt hoelang hij in die betrekking heeft gediend en om welke redenen hij daaruit is ontslagen.

De indiensttreding krachtens de onderwerpelijke verbintenis geschiedt in den stand van soldaat. Personen, die aan de voor een bepaalden rang of een bepaalde betrekking gestelde eischen ten volle voldoen kunnen in dien rang of in die betrekking worden aangesteld.

Gehuwde mannelijke Nederlanders kunnen slechts met machtiging van den Minister van Defensie worden aangenomen voor een bepaalden rang of een bepaalde betrekking, indien hun aanneming in het belang van den dienst is te achten.

Premiën of handgelden worden bij de totstandkoming van de verbintenis niet toegekend.

Personen, die een verbintenis als hiervoren bedoeld, wenschen aan te gaan, behooren zich te melden bij den commandant van het depôt van het regiment of korps, waarbij zij de verbintenis wenschen aan te gaan, voorzien van de hiervoren aangegeven bescheiden.

Tot het bekomen van het adres van den commandant van dit depôt kunnen zij zich wenden tot den burgemeester van de plaats hunner inwoning.

ROTTERDAM.

Met ingang van 1 October j.l. is tot Plaatselijk Leider van de afdeling Rot-

terdam L.M.O. benoemd de Res. 1ste Luitenant der Artillerie b.d. L. L. van der Velden, adres Lange Geer te Rotterdam.

MONDEN DER MAAS.

Het Korpsbureau van het Landstormkorps Verband „Monden der Maas” is

Voor Jong Nederland

GROEP A.

(Onder de 10 jaar.)

TRAPRUITER.

Woutertje had paard g. r. d. n.
Langs de leuning . . . —

Woutertje was uitg. gl. d. n.,
't Ging te vlug in dr. . . —

Woutertje viel naar b. n. d. n.;
Moederlief stond . . . —

Woutertje schoot langs de tr. d. n.;
't Leek een tocht naar 't gr. . . —

Woutertje, och h. d. n., h. d. n!
Eerst geen adem . . . —

Woutertje, geschramd van l. d. n.;
O, wat bittere !

GROEP B.

(Boven de 10 jaar.)

WIE KENT Z'N AARDRIJKSKUNDE BETER DAN PIETJE WARHOOFD?

De Philipsfabrieken
De Munt
Artis

De zoutmijnen
Het Vredespaleis
De Kaasmarkt
De oesterputten

De Koninklijke Militaire Academie
De St. Bavokerk
Het Czaar Peterhuisje

De Hogere Landbouwschool
De Techn. Hoogeschool

De Militaire Luchtvaartschool
De Radiozender
Het Valkenhof

De Schoenenindustrie
De Zeevaartschool

te Ierseke.
te Wageningen.
te Soesterberg.
te Nijmegen.
te Zaandam.
te Waalwijk.
te Delft.

te Vlissingen.
te Eindhoven.
te Boekelo.

te Kootwijk.

te Utrecht.

te Breda.
te Amsterdam.
te 's-Gravenhage.
te Alkmaar.
te Haarlem.

Aan Hermina van der Haan.
Je mag gerust meedoen, hoor! Wanneer je 't raadsel boven de 10 jaar opstuurt, dan hoeft het raadsel onder de 10 jaar er niet bij.

Aan Tony van Vliet.
Je advertentie wil de Administratie van „Het Landstormblad” graag plaatsen, maar . . . niet gratis!

Oplossing der vorige raadsels:

Neushoorn — kameel — nachtegaal — bokking — adelaar — adder — panter — vlinder — spreeuw — kanarie.

Langslaper — duikboot — trompetgeschal — Bijzondere Vrijwillige Landstorm.

De prijswinnaars waren:

thans gevestigd: Proveniersstraat 28a te Rotterdam.

OVERSTE W. J. M. LINDEN.

In een vorig bericht meldden wij, dat de Overste Linden, Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Dordrecht” ernstig ziek is. Tot onze blijdschap kunnen wij mededeelen, dat Z.H.E.G. vooruitgaande is.

Jac. v. d. Breevaart te Heineoord.
Piet Bikker te Groot-Ammers.
M. C. Eversdijk te Vlissingen.
A. Geelhoed te Borsele.
Maartje Groot te Andijk.
Bertus Hiddink te Hooghalen.
Leintje Maljaars te Aagtekerke.
Piet Molenaar te Lunteren.
Rietje Paternotte te 's-Gravenhage.
Martha v. Voorthuizen te Dussen.

Voor nieuwelingen geeft ik hier nog eens het adres:

Postzegel
van
5 cent

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Iedere maand is voor de beste oplossers een tiental prachtige boeken als prijzen beschikbaar. Na de ontvangst van de krant heb je veertien dagen tijd met het inzenden van de oplossingen.

Of je op moet houden, als je vijftien jaar bent? Volstrekt niet! Onder de deelnemers zijn er zelfs van twintig en veertig jaar.

DWINGELANDJE.

't Was midden in de zomer. De musen op 't dak zaten scheel te kijken van de hitte. En op school hingen de jongens als vochtige vaatdoeken in de banken te suffen.

De weinige wandelaars zochten op straat zoveel mogelijk de schaduwkanten op, in tegenstelling met de poesjes, die heerlijk in 't zonnetje lagen te spinnen of te maffen.

Juffrouw Meloen moest evenwel haar lekker koel huisje voor een poesje verlaten, want Peerke, haar vierjarige woelwater, had te veel op z'n achterboutjes gereden en moest dus een nieuw broekje hebben.

Daarom was de Moeder met haar jongste spruit die middag op pad gegaan.

Peerke stapte dapper naast z'n Mammie voort, totdat hij eensklaps 't belletje van een ijscoman hoorde klingelen.

Opeens kreeg Peerke een onuitstaanbare dorst.

Smekend keek hij z'n Moeder aan en zei met een fluwelen stemmetje: „Mammie! m'n keeltje is zo akelig droog; 'k kan haast niet meer slikken!”

Uit meelijden gaf ze hem een ijsco, die wondervlug in z'n keelgat verdween.

Peerke was heerlijk opgefrist.

Maar een straat verder begon hij opnieuw zwaar te zuchten en akelig met z'n ogen te draaien.

En voor de tweede maal kreeg Peerke zo'n fijne, koele versnapering.

Daarna kwamen ze bij 't Vroom en Dreesman, waar een mooie, stevige broek gekocht werd. De winkeljuffrouw maakte er een pakje van, en Peerke was geweldig in z'n nopjes, toen hij dat in de hand dragen mocht.

Bij 't oversteken van een plein zag Peerke weer een wit karretje, waarop een klingelend belletje rusteloos naar de voorbijgangers telefoneerde. Weer begon Peerke te zuchten en te zeuren.

„Hier heb je nog drie centen, en nou is 't schoon uit, hoor!” verklaarde juffrouw Meloen met een vuurrood gezicht. En voor de derde maal mocht Peerke z'n begierig hartje ophalen.

Een poesje later kwamen ze in een straat, waar geen plekje schaduw te vinden was. Ze moesten vlak tegen de zengende zon in lopen. Op de gloeiende tegels werden ze bijna gebraden.

Juffrouw Meloen zeemde met haar zakdoek onophoudelijk haar gelaat af, terwijl Peerke als een stoombootje liep te puffen en te hijgen.

Plotseling lichtte Peerke z'n dampend kopje op en riep: „Toe, Mammie! geef me 'n glas lammenade!”

Toen bleef z'n Moeder stokstijf staan en schoot vinnig uit: „Zeg, Peer! ben je nou helemaal mal? Jouw Moes is goed voor de centen, hè? Schei toch uit, jou nathals en schroghals van de eerste compie!”

Nu begon de kleine dwingeland nog luider te dreinen en schreeuwde brutaal: „Toe, Mams! geef me toch 'n glas lammenade!”

Een oud heertje, dat juist voorbij kuierde, schudde z'n grijze lokken en sprak verontwaardigd: „Wat 'n baas! Wat 'n baas! Als 't mijn jongetje was, dan lei ik hem over m'n knie en speulde 't Piet Hein op z'n broekje! Zo'n kleine tiran!”

Maar Peerke was voor die afkeurende woorden totaal doof. Doldriftig sprong hij vooruit, terwijl hij opgewonden naar de garage van een auto-handelaar wees.

Toen ging voor z'n Moeder eensklaps een lichtje op. Zij begon te lachen en vroeg: „Zeg, Peerke! wou jij dan graag smeerolie drinken?”

Nu begon Peerke het ook te begrijpen. In een ommeentje was z'n lelijke bui gezakt. En erg sip keek hij naar de . . . benzinepomp, die met haar glazen vol goudgeel vocht hem zo bedrieglijk gelokt had.

OOM BERTUS.

Nawoord.

Jammer, dat bij de vorige raadsels de namen der groepen weggevallen en de groepen verwisseld zijn. Maar gelukkig hadden de meesten van jullie dit in de gaten. In elk geval houd ik met deze vergissing rekening bij 't uitdelen der prijzen.

WERFT ABONNÉ'S

VOOR HET

LANDSTORMBLAD

KONINKLUKE = BEGEER IN SIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES
VOORSCHOTEN
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

DE
PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN

**BERGHUIZER
PAPIERFABRIEK**
v/h. B. C. CRAMER
WAPENVELD

N.V. Gebr. BOLSUIS
SCHIJNDEL

„ALPENGLOEI“
Kaarsen- en Lichtenfabriek

L. VISSCHER - LISSE
TELEF. 7527 SASSENHEIM

Aannemer van straat-,
rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

KOLEN VAN DE
ORANJE-NASSAU - MIJNEN

2e ROSESTRAAT 7
P. G. LODDER
ROTTERDAM - TELEF. 12202

Goede waar behoeft
geen krans ::
Vraagt onze tarieven,
ze zijn zeer billijk.
Stoomwasserij „Nederhorst“
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

BOLNES — DIESEL
N.V. Mach.fabr. „Bolnes“
v.h. J. H. van Capellen
Bolnes bij Rotterdam
Telefoon 14398

**STOOMWASSCHERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ**
„VECHT EN DIJK“
Fa. C. HAGEMAN & ZN.
TEL. 11

NEDERHORST DEN BERG
Vraagt onze prijscourant D

FIRMA
JOH. LEKKERKERKER
Aanneming van sloopwerken
Handel in gebr. materialen
Telef. 56817-51282

's-Gravenw. 267, Rotterdam

Stoomwasserij „De Maas“
FIRMA
SCHREUDERS EN TROUW
IJsselmonde
Verzending door het geh. land
TARIEVEN OP AANVRAAG

VICTOR HUGO
HOUT- en
SCHAAR

VISSER & SMIT
PAPENDRECHT
BORINGEN, BRONNEN
BUISLEIDINGEN
BETONBOUW - HEIWERKEN

GARAGE „BOOIJ“
FRANSCH Kerkstr. 20
TELEFOON No. 778274
VOORBURG

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S

STOOKT
Nederl. Brandstoffen
Prima kwaliteiten
N.V. v. d. VEN & Co.
Tel. 2721 (2 lijn.) EINDHOVEN

**VERHEUL'S
VEEVOEDERS**
ROTTERDAM

Fa. Wed. H. VAN DAM
BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305
Scheepsluchtkappen en
ijzeren Scheepsslaap-
kooien, - Stampwerk,
Plaatconstructie enz.

ASBEST-CEMENT PLATEN
GEGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN
It voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
TELEF. 2841 - GORINCHEM

Melkinrichting Hofstede
„RUNDREUGD“
NEDERHORST DEN BERG
Specialiteit in
ROOM en SLAGROOM
n.v. CARROSSERIEFABRIEK

P. J. HECKER, DORDRECHT
Voorstraat 257 - Telef. 4796
Sinds ruim 25 jaar
het adres voor
prijzen op luxe en
huishoudelijk gebied
Verzending naar alle plaatsen

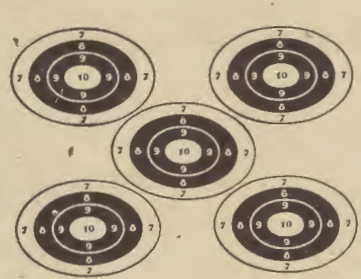
N. V. INGENIEURSBUREAU
„EKSTEEN“
Speciaal-bureau voor
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bithoven

DIKEMA & CHABOT'S HANDEL MIJ. N.V.
ROTTERDAM AMSTERDAM
IJZER EN STAAL

Orkonden, Huldeblijken, Eere-diploma's, Pracht-albums,
Fam.-wapens, Naamlijsten, Menu's, Reclamekaarten enz.
GEBR. GREVENSTUK, TEL. 36488
Hof-Calligrafen en Teekenaars, Rokin 98, bij het Spui, A'dam

G. M. A. STEYLEN - HARDERWIJK
DONKERSTRAAT 50 — TELEFOON 141
UNIFORM-KLEERMAKERIJ - Coupeur steeds te ontbieden

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSSERMUIDEN Telef. 246 KAMPEN

SCHIETSCHIJVEN
gedrukt op speciaal
vervaardigd schiet-
schijvencarton
N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.
GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

D. J. VAN DER HAVE
KAPELLE-BIEZELINGE
Boomkwekerijen - Zaaiteelt - Zaadhandel
Wetenschappelijk Selectiebedrijf

ZADEN Uitsluitend
het beste
N.V. A. HOBDEL
OOLTGENSPLAAT
Overall
vertegenwoordigd

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.
ZAADELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN
We zijn reeds 50 jaar paraat
Tot 't leveren van goed zaad!
Waar niet vertegenwoordigd,
wederverkoopers gevraagd!

N.V. Zaadhandel en
Boomkwekerijen
WED. P. DE JONGH
GOES - SELECTIEBEDRIJF
vraagt voor haar tuin-, bloem-
en landb.-zaden, zaaigranen,
pootaardappelen, vrucht- en
sierboomen,
IJVERIGE AGENTEN
op gunstige voorwaarden

RIENTS WESTRA
TELEFOON No. 224
SEXBIERUM (Fr.)
VRAAGT OFFERTE
Friesch zaaifijnzaad
Friesche kleipootaardappelen
gekeurd N. A. K.

De Friesche Zaadhandel
Fa. G. J. Wouda, Oranjewoud
Zaden en orig. Friesch pootgoed
vraagt nog
LANDSTORMERS
om in plaatsen, waar we nog
niet vertegenwoordigd zijn,
nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorw.

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaaiteelt en Zaadhandel
ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN
Levering uitsluit. a. d. handel

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADELT-ZAADHANDEL
DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN
Vraagt prijsscr. of reizigersbezoek

BLOEMENMAGAZIJN
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

CONSERVEN BLOM
GROENTEN - VRUCHTEN - SOEPEN - TAFELZUREN

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK
WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF
LAREN N.H.
Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel
Telefoon 3068 Telefoon 3374

N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ
HOOGVEEN - TELEF. 57
• Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen
aan één onzer kantoren.
• Reizen in binnen- en buiteland verzorgen wij tegen
zeer billijke tarieven.
• De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel in-
gericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN
bij de
N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT“
TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT
Concurrerende prijzen Vluggere levering
Speciaal adres voor Woningbouw

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM
LET OP! 1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842
Willemsparkweg 1, Tel. 20029
Onze zaken zijn gevestigd: Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMEDE ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP
ROTTERDAM - v. d. Duijnstraat 50 - Franciscastraat 17-27
GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778
AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

KRAMER'S
GKZ
ZUURKOOI
Prima - Lekker - Gezond
Fa. G. KRAMER & ZONEN
ZUID-SCHARWOUDE

P. DE VOGEL Pzn.
TELEFOON No. 53
BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriebouwen

Van Vollenhoven's
Lijnzaadkoeken
en Mengvoeders
ZIJN UITSTEKEND

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobiel Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:
Rotterdam — Utrecht
Den Haag — Leiden — Delft

L. BOOMSMA
Bouwkundige - Makelaar
Expert
Administratie en onderhoud
van vaste goederen
Hypotheek - Assurantiën
Nassaukade 118-119, A'dam W.
Gem. Giro B 749
Postchèque- en Girodienst 2870
Tel. 82521 - 85421

**STOOMVERVERIJ EN
CHEM. WASSCHERIJ**
„DE NIJVERHEID“
Tel. 57045 ROTTERDAM
Mauritsstraat no. 59
Colbert-costume
chemisch reinigen . . . f 2.25
Goed - Vlug - Goedkoop

Een Landstormer
is **PARAAT**
wanneer hij op
schoenen met
ALBERTS' MACHINES
vervaardigd of
gerepareerd **GAAT**

ZAKKENCENTRALE N.V.
ROTTERDAM
Tel. No. 53490 (5 lijnen)
JUTEZAKKEN
voor alle doeleinden
SPECIAAL ZANDZAKKEN
voor LUCHTBESCHERMING

A. ten Bruggencate
Broek op Langendijk
Telefoon 48

Petroleumproducten
OOK UW ADRES VOOR
CARROSSERIEEN
IN STAAL- OF HOUT-
CONSTRUCTIE
CARROSSERIEFABRIEK
„DE HAAN“ - ZOETERMEER
Noordeindscheweg 2
Telefoon nos. 58 en 81

WED. H. TROOST
ROTTERDAM
TELEF. 11606
• Aannemer van grond- en
bouwwerken
• Transporten door geheel
Nederland

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

C.M.V. DINKELLAND'S ZUIVELPRODUCTEN
TE LOSSER
DE BESTE
Dir. J. B. KLEINE WIECHERINK

BIJLOO'S
MOTORBOOTDIENST N.V.
ROTTERDAM
SCHIEDAM
ZAA NSTREEK
Adres Rotterdam:
Nieuwehaven no. 48, tel. 13558
Adres Schiedam:
Overschieeschestr. 78, tel. 68114

STOOM-, WASCH- EN STRIJKINRICHTING
„AURORA”
W. SPIERENBURG C.Wzn
Koningsweg 56 - Telef. 11165
UTRECHT
Geheel naar de eischen des tijds ingericht.

U BEZOEKT GOES?
Bezichtig dan ook
„HET HOEKJE VAN GOES”
waar U een prachtsortering souvenir-artikelen en aardige cadeautjes vindt.
FIRMA BROEKSTRA - GOES
hoek Koningin-Magdalenastr.

TRANSFORMATOREN- EN APPARATENFABRIEK
„TRANSFORMA” N. V.
TELEFOON 96610-96511
KARPERWEG 37-41
AMSTERDAM (ZUID)

BERICHT voor de dames van al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid trakteren, neemt dan onze fijne De-De-Wafels
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM - B 24

J. Lindenbergh Czn.
Wemeldinge
Aannemer van Grond- en Waterwerken
Wegenbouw

WENDT U
voor huur, verhuur, koop, verkoop, taxatiën en hypotheek tot het Makelaarskantoor
ALEX HEILBRON
DOETINCHEM - TELEF. 304

WESTLANDSCHE Glas- en Verfhandel
C. J. VAN REST
NAALDWIJK
Scherp concurrerende GLASPRIJZEN
EN GROS - EN DETAIL

AMSTEL HOTEL
AMSTERDAM
ZALEN
voor Vergaderingen en Feestmaaltijden

ALMELO
HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

HOTEL „MONOPOLE”
tegenover het Station
Tel. 4040 - Amersfoort
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN
Verwarmde garage
vrij voor gasten
DIRECTIE VAN IPEREN

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

DIEREN
Hotel „HOFZICHT”
Modern Comfort
Prima Keuken
Expl. E. H. GALAMA

„HET VOLKSPARK”
TELEF. 2782 - ENSCHEDE
De mooiste en grootste zalen voor het geven van feesten en partijen

Restaurateur **A. MULSTEGE**

Hotel - Café - Restaurant
„De Valk”, Franeker
Geheel gemoderniseerd
Centr. verwarming. Str. water op alle kam. Prima keuken.
A. VEENBAAS

LEEWARDEN
HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

Café-Restaurant Suisse
Heerestraat no. 26
Groningen
't Meest bekende Restaurant en Café ter plaatse

Prima consumptie
Prijzen billijk -
HERENPAK REINIGEN 12.-
STOMEN

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

KOOPT
HONIG'S
MACARONI

N.V. Hoornsche Auto-Mij.
Telef. 85 - Gouw 19
Hoorn
Verhuur - Stalling
Reparatie

Firma G. SIETSMA
Buick- en
Chevrolet Dealer
Luxe Verhuurlinrichting
TEL. 3451 - ZWOLLE

Voor geschenken en prijzen slaagt men zeker in
„T SIERHUIS” - ALKMAAR
LANGESTRAAT 86
Iemand van smaak koopt in „t Sierhuis”

AMSTERDAMSCH
ANTHRACIETHANDEL
voorh. J. H. W. MAUS
Kantoor: Benthallenstraat 37
Telefoon No. 46119
Telef. na 18 uur No. 81188
AMSTERDAM

HET adres voor behandeling van Uw **Boekhouding** en **Belastingzaken** is:
A. BERGHOUT
Kantoor: Kerkstraat 3, Berkel en Rodenrijs - Telef. 62 en 63
PRACTIJK SINDS 1921

„DE GOUDSCHE PACKET”
B. J. VAN RHIJN, Gouda
Gouwe 52 - Telefoon 2388
Dag. autodiensten van Gouda, Schoonhoven, Waddinxveen, Boskoop op Amsterdam.
Bestelhuus A'dam: N.Z. Voorburgwal 26, Tel. 44644-48273.

Automobielenbedrijf
Spécial Chevrolet
D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

GEBR. DE JONG
Motorboot- en autodiensten
Telefoon 306 - HEERDE
5 x wekel. dienst op R'dam - Den Haag - Leiden; 2 x wekel. dienst op Gron. - Maastricht; 2 x wekel. dienst op Breda.
DAGELIJKS naar UTRECHT

VOOR WITTEBROOD
BRINKERS
CREME
ZOETERMEER

ZIEKENHUISVERPLEGING- EN OPERATIEKOSTEN
verzekert
tegen enkele centen per week

Leij's
Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegduur: 80 dagen, ook bij besmettelijke ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenvergoeding.
Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan, dat zeer loonend kan zijn voor harde werkers.

N.V. DRENTSCH-OVERIJSELSCH HOUTHANDEL
Coevorden tel. 28 - Hengelo tel. 2998 - Enschede tel. 2813
Vertegenwoordigingen Almelo tel. 2651, Hattem tel. 456

Firma C. en S. VALKENBURG & Co.
SCHERPENZEEL (Geld.)
Tel. 7 - Telegrammen
SIMON-VALKENBURG

Fabrikanten van:
Diverse soorten Singelband, Touw-
werk en Techn. Banden en Weefsels

Houthandel en Kistenfabriek
Fa. R. v. AALDEREN & ZOON
HOOGVEEEN - TELEFOON 75
Inlandsche
Hardhoutsoorten

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v. v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K.G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457

Th. PASCAL
Brandstoffenhandel
OUDE SCHANS t.o. 12
AMSTERDAM
TELEFOON 46840

NIMRODSHUIS
H. P. BERGSTEIN
in de
Betouwstr. 33, Nijmegen
Wapens, munitie, messen
Sport- en hondenartikelen

Firma C. JONGENBURGER
Hofleveranciers
Telefoon No. 44
ALPHEN a.d. RIJN
Houtskoolbriketten
en **Houtskool**

Sigaren-Tabak-Sigaretten
H. G. J. WOLF
LEIDEN
948 TELEFOON 948
88 BREESTRAAT 88

Voor **BOUWEN en WONEN**
NICO ROOS
te **BOLNES**
Telefoon 80 (Ridderkerk)

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS
Levering op strengste keur

Reist per **AAA Busdienst**
naar
Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen
Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

Firma KLAAS FOPPEN Rzn.
Arnhem (Zid.) - Tel. 19
Garn-pellerij en Groothandel
Dagelijks verse gepelde en
ongepelde garnalen tegen
sterk concurrerende prijzen
Het beste adres
voor den groot- en kleinhandel

VLAGGEN - VAANDELS
INSIGNES
Borduuratelier
C. Doncker
LEIDEN
Breestraat 159 - Telef. 20851

ALLES
VAN EEN ANDER
MAAR
KOLEN van SCHAAPE
SPOORSTRAAT 3
DOELESTRAAT 4
ALKMAAR - TEL. 4052

A. VOLGENANT
Electrisch Licht, Kracht,
Telefoons, Schellen, enz.
TELEFOON No. 22051
2e Jan v. d. Heijdenstr. 36
AMSTERDAM

LEDERWARENFABRIEK
DE VOLHARDING
POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM
SPECIALITEIT IN
MILITAIRE UITRUSTINGEN

VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE **MOSTERD**

Gebruik 3 x daags
van de beroemde
Wortelboer's
Kruiden
van
Jacoba Maria Wortelboer
op water, wijn, cognac,
jenever of brandewijn.
't Is een goed medicijn.
U eet veel beter.
Het eten smaakt beter.
Spijvertering werkt beter.
Uw maag werkt beter.
Gal en lever werken beter.
Uw ontlasting
wordt beter.
Uw bloedsomloop wordt beter.
U gevoelt zich prettiger.
Zestig cent per pakje.
Overal verkrijgbaar.
Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela (Gron.).

THANKS DE POPULAIRE HOED!
THE
CLOCK
HAT
van
f 6.50
IN DE KLOK
GRONINGEN

PUDDINGEN MERK
ATP
STELLEN IEDEREEN TE VREE!

FRIESCHE
POOTAARDAPPELEN
Vraagt offerte
Franco door geheel Nederland
N.A.K.-plombe
P. WESTRA & Zn. - Telef. 231
SEXBIERUM (Friesland)

VERMEUL
AUTO-
BUSSEN **REIS-**
WAGENS

WADDINXVEEN

CHEVROLET
LUXE en TRUCKS 1939
Talrijke verbeteringen
Vraagt demonstratie
J. DE JONG - GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM. INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS FI. 1.50 PER JAAR. LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

ALS DE VREDE KOMT.

Het eerste doel, hetwelk door Regeering en Volk vóór alle andere behoort te worden nagestreefd, is — voor zoover dit in 's menschen hand kan liggen — te bereiken, dat als eenmaal de vrede komt, Nederland als een vrij en onafhankelijk volk op de nieuwe wereldkaart zijn plaats heeft behouden.

Alle andere belangen behoren aan dit streven ondergeschikt te worden gemaakt.

Vanzelf moet daarbij op den voorgrond staan het beleidvol handhaven van de neutraliteit, hetwelk tevens de grootst mogelijke kans biedt, om buiten den oorlog te blijven.

Doch ook, indien wij onverhoopt door een der partijen in den strijd zouden worden betrokken, mag niet gewanhoopt worden aan het behoud van onze onafhankelijkheid bij het sluiten van den vrede.

Onze eigen geschiedenis uit den tijd van de Fransche overheersching en nog uit den lateren tijd de vrijmaking van België in 1918, zijn treffende voorbeelden, die ons leeren, dat ongedacht herstel mogelijk is, indien een volk zijn veerkracht en vastberadenheid niet verliest en in vertrouwen en eensgezindheid zich achter zijn Regeering schaaft.

Door veel politieke strubbelingen heen, hebben wij thans een Kabinet, dat met den vasten wil bezielde is, al het mogelijke te doen, om ons volk door dezen gevaarvollen tijd veilig te voeren naar een toekomst van vrede.

Aan de Regeering behoort de krachtigste steun te worden verleend, allereerst door de bereidheid, om haar vertrouwen te schenken en haar bevelen gewillig te volgen.

Zijn lot leggende in de hand van Hem, die de oorlogen doet ophouden, moge ons volk alle bittere critiek en zelfzucht afleggen terwille van het ééne groote doel: de handhaving van ons vrij volksbestaan.

DEFENSIE.

Het gaat goed met onze defensievoorbereiding. Allerwege wordt geoefend en gearbeid, om de weerkracht van ons land te versterken.

De Minister van Defensie, Z. Exc. Dijkhoorn, verdient groote waardeering voor de wijze, waarop het land in staat van verdediging wordt gebracht.

Met veel vertrouwen kunnen wij opzien naar onze legerleiding, den Generaal-Opperbevelhebber I. H. Reynders en zijn Chef van den Staf van de Landmacht, Generaal-Majoor N. T. Carstens; den Commandant van het Veldleger Luit.-Generaal J. J. G. Baron van Voorst tot Voorst en den Commandant

Foto van de Koninklijke Familie, opgenomen tijdens het laatste bezoek van Zijne Majesteit Koning Leopold van België.

van de Vesting Holland Luit.-Generaal J. van Andel.

Wie den gang van zaken bij onze landmacht en bij de vloot opmerkzaam gadeslaat, heeft bewondering voor de voortvarendheid, waarmede het peil van onze weermacht wordt opgevoerd.

Tooveren kan niemand en vanzelfsprekend is er nog veel te doen, doch het is verheugend te zien, met welk een kracht alles wordt aangepakt. In drie maanden tijds is de weerkracht van ons leger door de getroffen maatregelen zeker verdubbeld.

Op dezen weg worde voortgegaan. Geen offer, geen moeite kan opwegen tegen het verlies van onze vrijheid.

SLAPEN MET EEN WAAKZAAM
HART.

Het was in den grooten oorlog van '14

tot '18, dat de beroemde Kardinaal Mercier eens aan een jongen Waalschen luitenant vroeg, hoe hij, een fijn begaafd en bestudeerd jongmensch, nu eigenlijk wel den oorlogstijd doorleefde.

Het antwoord luidde: Je dors, mais mon coeur veille, naar het Bijbelsche woord: Als ik slaap, waakt mijn hart.

De overweldigende gebeurtenissen van onzen tijd geven aan velen een ze-

ker onbestemd gevoel, een eigenaardige zielsgesteldheid, waarbij men door het leven gaat en zijn arbeid verricht als in een halven droomtoestand, waarachter evenwel een sterk en liefhebbend hart in volle beheerschte vitaliteit waakt over zijn teerste belangen. Zooals een moeder, na een zware, vermoeiende dagtaak toch des nachts het geringste gerucht kan hooren van het ziekbed van haar kind.

En dit niet dagen, doch maanden lang.

Vrouwen, en de Nederlandsche vrouwen niet het minst, hebben dikwijls zulke sterke harten met een bijkans onuitputtelijke kracht en bereidheid, om bij moeite en leed telkens opnieuw offers te brengen.

Vergelijkenderwijze wilden wij het bovenstaande toepasselijk achten voor den B.V.L., die in dezen tijd uiteraard minder op den voorgrond treedt, doch met onverflauwde waakzaamheid paraat blijft voor de hoogste belangen van Vorstenhuis en volk.

GEWEST KENNEMERLAND.

In het „Verband Kennemerland" hield de gewestelijke commissie op 1 en 7 December zeer geslaagde „consolidatie-bijeenkomsten", resp. te Beverwijk en Haarlem.

Vele leden van de gewestelijke commissie en van de plaatselijke commissies gaven door hun tegenwoordigheid van hun belangstelling blijk.

Het programma was in overeenstemming met de tijdsomstandigheden.

De voorzitter, burgemeester H. van Alphen, en de secretaris van de gewestelijke commissie verzorgden de „nationale gedachte", terwijl mevr. Francien Korte-Gerrese, uit Den Haag, met haar voordrachtskunst groot succes oogstte.

Ook de bijeenkomsten op 15 November te Bloemendaal, op 24 November te Haarlem en op 4 December te Heemskerk gehouden, waren, dank zij de vele moeite, die de voorzitters van de plaatselijke commissies, de heeren Bleeker, De Reede en Van Benthem zich er voor hadden gegeven, een groot succes.

Tegen 15 December heeft ten slotte de voorzitter van de plaatselijke commissie IJmuiden-Oost, notaris Anten, nog een laatste vergadering uitgeschreven, waarop Mr. H. de Boer, uit Den Haag, zijn medewerking zal verleen.

De gewestelijke commissie besluit hiermede haar bijeenkomsten in 1939 in de overtuiging, dat deze veel hebben bijgedragen om den band tusschen de vrijwilligers te verstevigen en te bevestigen.

Studeer techniek thuis!
PBNA
ARNHEM
Het instituut met
ruim 26 jaar
ervaring
BOUWKUNDE, WATERBOUWK, WERKTUIGBOUWK,
ELECTROTECHNIEK, RADIO, CHEMISCHE TECHN.
Vraag gratis prospectus 5

Schimmelpenninck
fijn! die ker ik

Apeldoornsche Cartonnagefabriek
VELDHUISSTRAAT 5 — APELDOORN
TELEFOON 5107

Band- en elastiekspoelen v. textielindustrie

ZEELAND.

Overste Bierman.

Als Voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Comm. „Zeeland” is afgetreden de Heer H. Bierman te Middelburg, wegens drukke werkzaamheden en in verband met zijn gezondheid.

ABONNEMENTSGELDEN

We schrijven December en de aanvangsdatum van den zeventienden jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1940, komt al in zicht. Abonnés, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleefd dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 15 Januari 1940, aan:

„HET LANDSTORMBLAD”
OUDE GRACHT 150 I, UTRECHT, POSTREKENING 192757

In het bijzonder worden zij, die „Het Landstormblad” per Veldpost ontvangen, verzocht hun abonnementsgeld te storten, aangezien het in dit geval niet mogelijk is per postkwitantie hierover te beschikken.

Wie vóór 15 Januari a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak. Wie na 15 Januari a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk; we hopen daarom, dat dit zooveel mogelijk wordt voorkomen.

DE ADMINISTRATIE.

bracht. De bestuursaanvulling werd nog even aangehouden.

Inzake den gehouden schietwedstrijd, die in verband met de inname der wapens niet volledig kon worden afgewerkt, werd een regeling getroffen. Hierna kan de definitieve uitslag worden vastgesteld. De winterschietoefeningen zullen eventueel nog gehouden worden.

Daarna gaf de plaatselijke leider zijn jaarlijksch overzicht, voor een deel ook gewijd aan de huidige omstandigheden. Herdacht werd een der jongste vrijwilligers, nl. Joh. Gerrits, die bij de vervulling zijner vaderlandsche plichten in Den Haag het tijdelijke met het eeuwige verwisselde. Hierna had de uitreiking der prijzen plaats.

Het was weer een goed geslaagde Landstorm-avond.

Heemskerk. 4 December heeft in het R.K. Vereenigingsgebouw voor de leden van den B.V.L. een consolidatie-bijeenkomst plaats gehad.

De voorzitter van de afdeling, de heer H. v. Benthem, heette allen welkom, in het bijzonder den voorzitter van het gewest, den heer H. van Alphen, burgemeester van Zandvoort, den secretaris, overste Hartogh Heys v. Zouteveen, pastoor v. d. Nouweland, de beide kape-laans, rector Kok, dr. en mevr. Van Genderen Stort. Spr. sprak zijn spijt uit over de afwezigheid van majoor Borren, die momenteel in werkelijken dienst is.

Burgemeester Van Alphen sprak woorden van dank tot den voorzitter voor de hartelijke woorden tot hem gericht en uitte zijn voldoening over de groote opkomst, alsmede de aanwezigheid van pastoor v. d. Nouweland.

Overste Hartogh Heys wees vervolgens op de beteekenis van de consolidatie-bijeenkomsten. Nu er, daar vele leden zich in militairen dienst bevinden, geen schietoefeningen kunnen

naar M. H. Wijma, die voor het jaar 1939-1940 houder van den beker werd.

Geffen. In de zaal Th. Wientjes hielden de leden van den B.V.L. hun jaarlijksche samenkomst. Op de bijeenkomst drukte ditmaal de stempel der tijdsomstandigheden, daar vele

Uit de afdeelingen

Ambt-Vollenhove. Op de bijeenkomst van den B.V.L. werd medegedeeld, dat de heer Meijer, hoofd der bijzondere school alhier, wegens mobilisatie van den heer v. d. Kamp tijdelijk als leider zal optreden.

Daarna werd 't filmpje „Ons Prinsesje loopt” vertoond.

Door den burgemeester van Zwartsluis, den heer De Koning, werd een boeiende rede uitgesproken, waarin hij uitvoerig aantoonde, dat de B.V.L. zich juist in deze tijden met volle kracht moet handhaven.

Na de pauze reikte de burgemeester van Nieuwleusen de prijzen voor het schieten uit, en wel aan: H. Haasjes (koningschutter); G. L. Pette, J. de Lange, J. de Boer (scherpschutters); J. Huzen, G. Brink, J. Frederiks (schutters 1e klas); B. Westerik (schutter 2e klas); K. Dunink, D. Kleen, J. Teien, J. Huzen, J. Stolte, J. Frederiks (brevet).

Na het vertoonen van de film „Nederland, let op uw saeck” bedankte de heer L. Vos de sprekers.

Beverwijk. 1 December heeft de gewestelijke landstormcommissie „Kennemerland” in het Kennemer Theater een consolidatie-bijeenkomst gehouden. De voorzitter van het gewest, de heer H. van Alphen, burgemeester van Zandvoort, heette de aanwezigen welkom, in het bijzonder burgemeester en mevr. Scholtens. Spreker herdacht met eenige woorden het overlijden van den voorzitter der plaatselijke afdeling, den heer M. G. J. van Eck, en wees op het vele werk, dat deze voor de afdeling heeft gedaan. De plaatselijke afdeling mocht zich thans gelukkig prijzen, in de vacature van voorzitter ds. H. Holtrop bereid te hebben gevonden deze functie op zich te nemen.

Het bestuur werd verder nog aangevuld door de benoeming van de heeren P. M. Beekelaar en J. Antonijssen.

Spreker wees er op, dat de B.V.L. jaarlijksche schietwedstrijden houdt, doch door de tijdsomstandigheden zullen deze wedstrijden dit jaar niet worden gehouden. Toch zal er contact worden gehouden met de B.V.L.-ers, want uiteindelijk hoopt de regering toch op betrouwbare mannen te kunnen rekenen. Men weet niet wat de toekomst brengen zal, doch de toekomst van ons vaderland behoeft allermindst donker te worden ingezien.

Na dit openingswoord werd de aandacht gevraagd voor het optreden van mevr. Francien Koote-Gerrese, uit Den Haag. Mevr. Koote mocht voor haar optreden een fraaien tuil bloemen in ontvangst nemen van den heer Van Alphen.

Na de pauze sprak de secretaris, overste Hartogh Heys v. Zouteveen, eenige woorden, waarin hij o.m. mededeelde, dat 50 pct. der

vrijwilligers onder de wapenen is, waaronder ook eenige hoofdbestuurders. Spreker hoopte, dat de donkere wolken boven Nederland mochten wegtrekken en dat de oorlog spoedig ten einde zou zijn. De overste besloot zijn woorden met een „Lang leve ons Vaderland!”.

Coevorden. De afdeling Coevorden van den B.V.L. organiseerde op Vrijdag 8 December een Landstorm-filmavond in 't St.-Antoniusgebouw. Vertoond werden de zoo juist gereed gekomen leger- en vlootfilm „Nederland, let op uw saeck” en bovendien de door Z.K.H. Prins Bernhard opgenomen film uit het leven van H. K. H. Prinses Beatrix „Ons Prinsesje loopt”, welke door Z.K.H. Prins Bernhard welwillend voor den B.V.L. werd afgestaan.

Als spreker trad op baron D. Mackay, burgemeester van Meppel.

Deventer. De Landstormavond op 4 December werd geopend door den voorzitter der plaatselijke commissie, den heer De Gaay, met een hartelijk welkom aan de nog overgebleven schutters en aan de vrouwen en verloofden van de schutters, die momenteel gemobiliseerd zijn. De prijsuitreiking van de zomerbaan en het St.-Nicolaasfeest waren door de bijzondere omstandigheden tot een geheel gecombineerd. Spr. bracht dank voor het werk, door den plaatselijken leider, den heer H. M. Wijma, verricht om dezen avond te organiseren. Hierna werden de prijzen en extra prijzen uitgereikt.

Tot slot van den avond kwam St. Nicolaas met zijn knechten. Velen heeft de goede Sint gelukkig gemaakt.

Aan het einde bracht de plaatselijke leider dank aan de medewerkers van dezen geslaagden avond.

De prijzen van den zomerbaan-schietwedstrijd zijn als volgt behaald:

Koningschutters: 1. J. Meijer, 585 p.; 2. R. Klein Woolthuis, 579 p.; 3. J. M. de Witte, 579 p. (beste laatste schot; 10 van Klein Woolthuis, De Witte: 9); 4. H. J. Koers, 553 p.

Scherpschutters: 1. P. M. Hansum, 581 p.; 2. J. A. Douma, 577 p.; 3. A. G. Haller, 576 p.; 4. F. J. ten Zweege, 574 p.; 5. J. Stad, 565 p.; 6. M. H. Wijma, 565 p. (na loting).

Schutters 1e klasse: 1. R. Boeye, 571 p.; 2. R. Zetzema, 568 p.; 3. A. J. v. d. Berg, 565 p.; 4. W. B. Wesselkamp, 563 p.; 5. L. Kleingeerts, 557 p.; 6. F. K. Gregorowitsch, 551 p.

Schutters 2e klasse: 1. W. Steenberg, 570 p.; 2. L. Boersma, 547 p.; 3. A. Santing, 542 p.; 4. A. J. Eilerts, 540 p.; 5. W. van Bruggen, 540 p. (na loting); 6. G. Bakker, 535 p.

De twee beschikbaar gestelde schuttersbeelden op voetstuk werden gewonnen door: J. Meijer, koningschutter, en G. W. Looman, schutter 1e klasse.

De extra prijs, een beker, werd gewonnen door J. M. Schoemaker, scherpschutter.

De wisselbeker, welke in 1938 werd gewonnen door F. J. ten Zweege, ging dit jaar over

De Secretaris der Nationale Landstorm Commissie gemobiliseerd.

leden in verband met de mobilisatie niet aanwezig konden zijn. Naast het volledig bestuur was ook aanwezig burgemeester C. J. J. Remmen, voorzitter der plaatselijke landstormcommissie. Na de opening doet de plaatselijke leider eenige mededeelingen. Op de eerste plaats memoreert hij het heengaan van den voorzitter, den heer C. v. Hoog, die na twintig jaren leiderschap zijn taak aan jongere krachten meende te moeten overlaten. Voor zijn velen arbeid in het belang der afdeling werd hem door den plaatselijken leider hartelijk dank ge-

worden gehouden en toch het contact met de leden moet blijven gehandhaafd, heeft men door het houden van dergelijke bijeenkomsten een oplossing gevonden. Met den wensch, dat de vrede spoedig weergekeerd zou zijn en een „Leve het vaderland” besloot de overste zijn korte, doch kernachtige rede.

Het optreden van Noiret is ongetwijfeld een succes geweest.

De bijeenkomst werd met het zingen van het „Wilhelmus” besloten.

RES.-KAPITEIN J. A. NEUYEN GEMOBILISEERD.

De propagandist van de „Stelling van Amsterdam” is werkzaam bij de Intendance.

Fa. ANDR. VISSER - STEENWIJK

Eerste kwaliteit

Groente-, Bloem- en Landbouwzaden
Friesche Kleipootaardappelen, enz.

Op plaatsen, waar niet vertegenwoordigd, nog **actieve verkoopters** gevraagd.

GEBRS. VAN OORD - WERKENDAM

Aannemers van wegebouw,
Water-, grond- en spoorwerken.

ONDERAANNEEMERS VAN RIJSWERKEN.

— HANDEL IN RIJSMATERIALEN —

STOOMWASSCHERIJ
H. HAGENS
UTRECHT
GILDSTRAAT 159
PRIVÉ POORTSTRAAT 49 BIS A
Geheel naar de eischen des tijds ingericht.

FILMNIEUWS

De nieuwe landstorm-film

„Nederland, let op U saeck”

is zeer goed ontvangen. Reeds kwamen vele aanvragen voor deze mooie en actueele

Leger- en Vlootfilm

binnen. Wij raden de afdelingen, welke een filmavond wenschen, aan, zoo spoedig mogelijk haar aanvragen aan den Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie te zenden.

De vertoeningen kunnen ook geschieden met een modern geluids-smalfilm-apparaat.

LANDSTORMFILMAVONDEN

Leger- en Vlootfilm

„Nederland, let op U saeck”

18 DECEMBER	BEILEN	29 JANUARI	DRENTHE
18 "	STAMPROIJ	29 "	MONDEN DER MAAS
19 "	WANNEPERVEEN	30 "	DRENTHE
19 "	WEERT	30 "	MONDEN DER MAAS
20 "	HALLUM	31 "	HASSELT
21 "	GOUDA	31 "	MONDEN DER MAAS
29 "	VOORST	1 FEBRUARI	MONDEN DER MAAS
8 JANUARI	LEENS	2 "	's-GRAVENMOER
10 "	ST. MAARTENSDIJK	2 "	MONDEN DER MAAS
10 "	ST. NICOLAASGA	5 "	WILLEMSTAD
11 "	DIEPENVEEN	5 "	DRENTHE
11 "	MURMERWOUDE	6 "	DRENTHE
12 "	LETTELE	7 "	DRENTHE
16 "	AMSTERDAM	8 "	NOORDWIJK
16 "	GELDERMALSEN	8 "	DRENTHE
17 "	PIERSHIL	9 "	DRENTHE
18 "	ANDIJK WEST	9 "	NOORDWIJK
19 "	NIEUW VENNEP	12 "	MONDEN DER MAAS
19 "	ADORP	13 "	MONDEN DER MAAS
22 "	DRENTHE	14 "	GOUDSWAARD
23 "	DRENTHE	14 "	MONDEN DER MAAS
24 "	DRENTHE	19 "	DRENTHE
24 "	VUGHT	20 "	DRENTHE
25 "	DRENTHE	21 "	UTRECHT
25 "	HOOFDDORP	21 "	DRENTHE
26 "	ZUIDLAREN	22 "	DRENTHE
26 "	MIDDELBURG	23 "	DRENTHE

Joure. Alhier had in het R.K. Parochiehuys een propaganda-samenkomst plaats. De voorzitter der afdeling, de heer B. G. Holtrop, opende de samenkomst. Staande werden twee coupletten van het „Wilhelmus” gezongen. Hierna werden allen door den voorzitter welkom geheeten, in het bijzonder de sprekers voor deze samenkomst, de heeren Santema van Oosterend en Heukels, propagandist van den B.V.L. Waardeerende woorden werden gesproken aan het adres van den oud-voorzitter M. J. ten Hoor, die tot eereleid der afd. Joure werd benoemd.

Een telegram was verzonden aan generaal Duymaer van Twist, inhoudende gelukwenschen en heilbede, alsmede betuiging van trouw enz. aan den B.V.L. Een telegram werd terugontvangen, waarin de generaal zijn dank betuigde.

Hierna werd vertoond de propaganda-geluids-film: „Nederland, let op uw saeck”, waarin prachtige opnamen van leger en vloot. Het deed velen goed te zien, hoe de Nederlandsche weermacht paraat is en de verdedigingswerken prima in orde.

Hierna beklom onder applaus de heer Santema het spreekgestoelte. Zijn rede was een pleidooi voor den B.V.L. Hierna had de vertoening plaats van de film „Ons Prinsesje loopt”.

Tot slot sprak de heer Heukels nog een kort woord. De heer Heukels deelde vervolgens de prijzen uit van de gehouden schietwedstrijden in 1938. Verschillende prijswinnaars waren niet aanwezig, omdat ze gemobiliseerd waren. De familie nam daarom de prijzen in ontvangst.

Nadat nog staande gezongen werd „t Frysk Folksliet”, ging deze drukbezochte samenkomst uiteen.

Lollum. Door de Oranjevereniging en den B.V.L. was een filmavond belegd. Onder leiding van den heer Van Abbema. Vertoond werden de B.V.L.-film, Leger- en Vlootfilm „Nederland, let op uw saeck”, alsmede „Ons Prinsesje loopt”. Tusschen deze beide films hield de heer Santema, van Oosterend, een korte propagandarede. Het geheel was een keurig geslaagde avond, welke door ds. Pilon met een bezielend slotwoord werd gesloten. De Geref. kerk was vrijwel bezet.

Nieuweroord. 7 Dec. is in de Geref. kerk te Nieuweroord de jaarlijksche B.V.L.-avond gehouden. De voorzitter van 't plaatselijk comité, de heer B. van der Meulen, had de leiding van dezen avond. In zijn openingswoord heette de voorzitter de talrijke aanwezigen hartelijk welkom en sprak hij over de eigenaardige omstandigheden, waaronder deze avond gehouden werd, nu niet minder dan 30 van de 50 leden dezer afdeling gemobiliseerd zijn. Ook de plaatselijke leider, de heer A. Kroesen, behoort daartoe, waarom in diens plaats benoemd is de heer R. Haverkamp.

Vervolgens wees de voorzitter op de groote taak, die de B.V.L. blijft behouden, ter verdediging, niet van onze grenzen, maar tegen elk gevaar dat rondsluipet en het op den ondergang van Nederland toelegt. Dan blijft de B.V.L. trouw rondom den troon van Oranje.

Nadat de vergadering hierop geantwoord had door spontaan twee coupletten van het „Wilhelmus” te zingen, werd de Beatrix-film vertoond, die luiden bijval oogstte.

Mr. De Bruijn, van Steenwijk, secretaris van het gewest Drente, verkreeg nu het woord. Hij hield een opwekkende rede over „Paraat blijven”, waarin ook hij aantoonde hoe noodig en nuttig, juist in dezen tijd, de B.V.L. is. De filmopereur liet nu draaien het eerste deel van de groote film „Nederland let op uw saeck”.

Hierna hield majoor ds. Bos, veldprediker, een geestige en tegelijk ernstige toespraak, waarin hij liet uitkomen, dat de geestelijke gezondheid van het achterland het moreel der troepen versterkt en daarom van het grootste belang is. Daarom is juist de B.V.L. op zijn plaats, daar hij waakt voor de veiligheid van de geestelijke belangen van ons volk.

Nadat ook het tweede en derde deel van de film vertoond waren, bracht de vergadering een driewerf hoera uit op onze vorstin, waarna de voorzitter de vergadering sloot.

Oeffelt. 9 December hield de afd. Oeffelt van den B.V.L. haar jaarlijksche samenkomst in de zaal van den heer Th. Wientjes. De prijzen van den dezen zomer gehouden schietwedstrijd werden uitgereikt.

Rozenburg. De afd. Rozenburg van den B.V.L. hield 7 December haar St.-Nicolaaswedstrijd, waarbij o.m. tegenwoordig waren de burgemeester van Rozenburg, luitenant Van der Mast, van Rotterdam, secretaris van het Gewest Rotterdam; kapitein Smeele, van den Scheurpolder; de commandant van de Burgerwacht te Rozenburg en een groot aantal militairen, gelegerd aan den Scheurpolder. Enkele van deze militairen zorgden voor muzikale afwisseling.

Doordat de voorzitter van de afd., ds. Hoekzema, niet aanwezig was, werd de samenkomst geopend door den plaatselijken leider, den heer S. Voorberg. Deze heette in het bijzonder de verschillende autoriteiten van harte welkom en deelde verder mede, dat de voorzitter iets later ter vergadering zou komen. Nadat spr. de bijeenkomst had geopend verklaard, werd staande gezongen het eerste couplet van het „Wilhelmus”. Een strijke bracht vervolgens enkele muziknummers ten gehoor. Onder-tusschen arriveerde de voorzitter van de afd. Rozenburg, die de leiding van dezen avond overnam. Het woord werd hierna gevoerd door luitenant Van der Mast. Deze besprak den ernst der tijden en wees op de voorrechten, die wij in ons land nog bezitten. Hij wakte de B.V.L.-ers op steeds paraat te zijn.

Hierna hield burgemeester Just de la Paisières een korte toespraak onder aanbieding van een prijs, bestaande uit een wisselbeker. Spr. uitte hierbij den wensch, dat deze beker er toe zou

bijdragen om de schietvaardigheid der B.V.L.-ers nog meer op te voeren. Ten slotte wees spr. op de taak van het B.V.L.-instituut.

Hierna ging luitenant Van der Mast over tot de uitreiking der prijzen. Als een bijzonderheid kan hierbij worden meegedeeld, dat onder de aangeboden prijzen er één was van Z.K.H. Prins Bernhard, bestaande uit 2 fazanten. Deze

prijs was ingekomen door bemiddeling van den jachttopziener W. Pols van den Scheurpolder.

Met de uitreiking was tevens het einde gekomen van dezen gezelligen B.V.L.-avond.

De uitslag van den schietwedstrijd is als volgt: 1. S. Voorberg J.Jz., 2. S. Voorberg Sr., 3. A. van 't Hoff, 4. A. A. Quak, 5. M. J. Kleijwegt, 6. J. Romers, 7. L. Bergwerf, 8. J. Goedendorp, 9. IJ. Koornneef Az., 10. P. van Vliet.

Ruinerwold. De afd. Ruinerwold van den B.V.L. hield voor een goed bezette zaal in café „Centraal” een propaganda-avond. De burgemeester, dr. mr. W. S. Gelinck, opende de bijeenkomst met een woord van welkom en gaf daarna het woord aan den heer De Bruijn, secretaris van den B.V.L. te Steenwijk, die een rede hield over het werk enz. van dit lichaam. Hierna werden de films „Ons Prinsesje loopt” en „Nederland, let op uw saeck” vertoond.

Stramproy. Door de afd. Stramproy van den B.V.L. is op Maandag 18 December in het patronaat een interessante filmavond gegeven, met de sprekende film: „Nederland, let op uw saeck”.

Schiedam. In de 7 December in gebouw Eendracht gehouden openbare bijeenkomst van de afd. Schiedam van den B.V.L. is de burgemeester, mr. dr. F. L. J. van Haaren, geïnstalleerd als eere-voorzitter van de commissie.

De installatie geschiedde door den voorzitter van de gewestelijke commissie, majoor L. G. Royaards, nadat twee coupletten van het volkslied gezongen waren. Spr. zag in het feit, dat de burgemeester dit eere-ambt heeft willen aanvaarden, een officieele waardeering en erkenning van den B.V.L. in Schiedam, waarin ook alle nationale krachten geconsolideerd zijn, die schouder aan schouder opmarcheeren naar versterking van de nationale eenheid, bouwende op wat Oranje voor ons land deed en vertrouwende op God.

In deze zorgelijke tijden geven wij, aldus spr., den moed niet op. Het fascisme heeft met het communisme het paard van Troje binnengehaald. Hoe de oorlog ook moge afloopen, daarna zal er onvermijdelijk groote verwarring ontstaan; bij demobilisatie zullen revolutionaire spanningen optreden. Dan zal de B.V.L. moeten optreden. Spr. uitte de hoop, dat de burgemeester steeds zijn steun en waardeering aan het instituut zal geven en bij iedere gelegenheid een ernstig en opwekkend woord zal laten hooren. Dat is, volgens spr., de beste vervulling van de taak van eere-voorzitter.

De burgemeester, mr. dr. F. L. J. van Haaren, zeide in zijn antwoord, dat hij steeds zijn steun zal geven aan den B.V.L., het instituut van vrede en eenheid, bestaande uit vrijwilligers, die opkomen, als het land de uiterste krachten noodig heeft. Men ziet thans, hoe kleine volken uit eigen wil een kracht ontwikkelen, waarvoor men ontzag moet hebben. Spr. hoopte, dat ook hij een steentje zou kunnen bijdragen tot bereiking van het edele doel van den B.V.L.

Daarna werd een driewerf hoera op den nieuwen voorzitter uitgebracht.

De bijeenkomst stond onder leiding van den voorzitter der plaatselijke commissie, den heer P. Mak. Voorts waren o.a. aanwezig overste J. P. Boots, die na de installatie de diploma's uitreikte aan de gebrevetteerden; majoor J. Kruls, plaatselijk leider van Den Haag; enkele leden van de gewestelijke commissie, de leden van de plaatselijke commissie, G. W. van Bergen Walraven Jr., J. N. Post, B. G. Hoogendam, J. Caron en I. J. van der Kley.

Woldendorp. Onder zeer groote belangstelling werd alhier de jaarlijksche propaganda-avond gehouden van de afdelingen van den B.V.L. in de gemeente Termunten. De alhier in garnizoen liggende militairen — leden van den B.V.L. — waren tevens uitgenoodigd. De voor-

Hare Majesteit bezoekt met den Opperbevelhebber de gemobiliseerde weermacht.

Het **BESTE ADRES** voor **MILITAIRE- en BURGERKLEEDING** is **GEBR. VAN MAANEN**
 Prinses Marlestraat 2, hoek Frederikstr. 4
 Telefoon 113392 Den Haag

Een fijn doosje . . .
 maar een fijner
 sigaartje.
 Steek dat eens bij U!
 10 stuks 30 ct.

PANTER MIGNON

Een frissche melange, gedekt met fijn, rijp Sumatra-Zandblad. 'n Luxe sigaar in de lagere prijsklasse.

Ritmeester
sigaren

zitter der plaatselijke commissie, burgemeester Van der Lei, heette de aanwezigen hartelijk welkom, in 't bijzonder den spreker van dezen avond, mr. Romijn, burgemeester van Winschoten en lid der gewestelijke landstormcommissie.

De nieuwe films van den B.V.L. werden op het witte doek vertoond, nl. de hoofdfilm „Nederland, let op uw saeck”, een leger- en vlootfilm, welke ons de paraatheid der Nederlandsche weermacht toonde in deze moeilijke dagen, en de film „Ons Prinsesje loopt”. Men kan op een zeer geslaagden avond terugzien. Tijdens de bijeenkomst ontvingen nog twee leden een brevet als scherpschutter.

Zijtaart. In het Vereenigingsgebouw had de uitreiking der prijzen plaats van den B.V.L. der dezen zomer gehouden schietwedstrijden. Hier volgt de volgorde der prijzen: 1. Joh. v. d. Velden; 2. H. Rietbergen; 3. Joh. Raaijmakers; 4. P. v. d. Hurk; 5. Fr. de Visser; 6. P. Pepers; 7. Adr. van Zutfen; 8. Joh. van Sleuwen; 9. Joh. Pepers; 10. Joh. de Visser; 11. Joh. v. d. Biggelaar; 12. W. v. Asseldonk; 13. Gr. van Eerd; 14. H. v. d. Linden; 15. M. Thijssen; 16. M. Vogels; 17. Arn. Ketelaars.

WAARDEERING VOOR HET PROPAGANDAWERK VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

Bij de mondelinge beraadslaging over de oorlogsbegroting heeft de leider van de C.H. Kamerfractie, de Heer H. W. Tilanus, zich in waardeeren zin uitgelaten over de wijze, waarop de B.V.L. zijn propagandasamenkomsten inricht.

De Heer Tilanus zeide hiervan:

Beter acht ik programma's, die medewerken tot versterking van het nationaal bewustzijn. Dergelijke programma's — ik weet niet, of zij den Minister bekend zijn — zijn er, vallen zeer in den smaak. Men informeerde daaromtrent eens bij de leiders van den B.V.L., die zeer deskundig zijn op dit gebied, en waar naar mijn idee meer nuttige, opwekkende, leerzame en nationaal-opvoedende avonden worden georganiseerd.

Blijkbaar vonden deze woorden instemming bij Minister Dijkhoorn, die nog

GEBRS. KÖSTER - ENKHUIZEN

TELEF. 102 - WESTERSTR. 64

MILITAIRE EN CIVIELE KLEEDING
GEMAAKT EN NAAR MAAT

onlangs een proefvertooning van onze leger en vloot-film „Nederland let op U saeck” had bijgewoond. In zijn antwoord-rede, waarvan wij elders in dit blad nog eenige gedeelten plaatsen, ging Z.Exc. op de woorden van den Heer Tilanus in en verklaarde dienaangaande het volgende:

Opwekking van het nationaal bewustzijn, waaraan de geachte afgevaardigde de Heer Tilanus, en ook ik, buitengewoon groote waarde hecht, behoort reeds tot de theorieën, welke aan de manschappen worden gegeven. Dat neemt niet weg, dat ook door het O. en O.-werk veel goeds in deze richting kan worden gedaan en de geachte afgevaardigde wijst m.i. zeer te recht op het werk, dat in dit opzicht door den B.V.L. wordt gedaan. Mogelijk kan O. en O. hiervan profiteeren. Ik wil het mijne bijdragen om het contact van de afdeling O. en O. met den B.V.L. tot stand te brengen.

KLEIN VERLOF vrijwilligers Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst.

De Minister van Defensie heeft bepaald, dat de verzoeken van vrijwilligers van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst, om in het genot van klein verlof te worden gesteld, hem voor 1 Januari 1940 moeten bereiken.

Verzoeken, welke na dien datum binnenkomen, zullen buiten verdere behandeling worden gelaten.

VIIIste HOOFDSTUK (Defensie) 1940.

Uit de Memorie van Antwoord van MINISTER DIJKHOORN.

Waardeering voor Leger en Vloot.

De ondergeteekende sluit zich gaarne aan bij de in het Voorloopig Verslag tot uitdrukking gebrachte, bij ons volk levende waardeering voor de persoonlijke offers, gebracht door hen, die voor de handhaving van onze onzijdigheid uit arbeid en gezin zijn weggeroepen, terwijl ook hij met deernis denkt aan de nabestaanden van de mannen, die in dienst van het Vaderland het leven lieten.

Buitengewone dienstplichtigen.

De ondergeteekende doet wat in zijn vermogen is om de uitrusting en de opleiding van de weermacht te verbeteren. Aan de verzorging van de gezinnen en aan het verstrekken van de noodige voorlichting wordt de vereischte aandacht besteed. Zooals te anderz plaatse in deze Memorie wordt uiteengezet, ligt het in het voornemen eerlang een aantal buitengewone dienstplichtigen, behorende tot de jongste lichten, in werkelijken dienst te roepen; invoering op dit tijdstip van algemeenen dienstplicht

DE
Edelman
SIGAAR IS PRIMA

in dien zin, dat allen, die daarvoor geschikt zijn en vroeger niet gediend hebben, een korte opleiding ontvangen, is eendeels niet uitvoerbaar omdat het daartoe benodigde kader vanzelfsprekend niet beschikbaar is en de daartoe benodigde wapenen, kleeding- en uitrustingsstukken uiteraard niet voorhanden zijn en anderdeels niet gewenscht omdat een korte opleiding van ongeoeffenden tot teleurstelling moet leiden.

Tot een mogelijke opheffing van de ten aanzien van het lidmaatschap der N.S.B. geldende bepalingen kan de Regeering thans nog niet overgaan.

Grens- en kustbeveiliging.

De mogelijkheid van aflossing *) van de grens- en kustbeveiligingstroepen is reeds in onderzoek. Overigens wordt er de aandacht op gevestigd, dat deze troepen, teneinde aan de in het Voorloopig Verslag genoemde bezwaren tegemoet te komen, in de afgelopen zomermaanden — toen de omstandigheden zulks gedoogden — meer geconcentreerd gelegerd zijn geworden.

Aan het in staat van verdediging brengen van het grondgebied des Rijks wordt bij voortdurend met kracht gearbeid. In dit opzicht zijn reeds zeer gunstige resultaten bereikt.

*) Nl. door hun een andere legeringsplaats aan te wijzen.

Materieel.

In het binnenland worden aangemaakt: vuurmonden van 10 veld; vuurmonden van 7 veld; luchtdoelgeschut van 7,5 tl. met vuurleiding; mortieren van 8; pantserafweergeschut van 4,7; geschut voor pantserwagens van 3,7; vuurmonden van 5; mitrailleurs; draagbare wapens; munitie voor geschut, mitrailleurs en draagbare wapens; pantserwagens; trekkers voor geschut; vliegtuigen; bomafwerpinrichtingen; bommen; complete zoeklichtinstallaties met uitzondering van de lampmechanismen en het ruwe glas voor de spiegels; een gedeelte van het verbindingsmaterieel, o.m. veldkabel; brug- en torpedomaterieel; motormaterieel; gasbeschermingsmaterieel, en veel klein materieel.

Geestelijke verzorging.

De hoofdaalmoezenier en de aalmoezeniers, benevens de leger- en vlootpredikant in algemeenen dienst en de legerpredikant zijn burger-ambtenaren in vasten dienst, terwijl de hulpaalmoezeniers en de reserve-veldpredikers burger-ambtenaren zijn in tijdelijken dienst.

Zij zijn geen militairen, dus vallen niet onder het begrip: „Krijgsliden in wer-

KUNSTVUURWERKFABRIEKEN A.J. KAT

LEIDEN - TELEF. 21475

★ LUCHTBESCHERMINGSARTIKELLEN
★ VUURWERK WASFAKKELS
★ SIGNAALVUURPIJLEN

kelijken dienst”, waarvan art. 99 der Grondwet spreekt.

Zij bekleeden dan ook geen militairen rang, maar zijn slechts met een militairen rang gelijkgesteld en voor hen is vastgesteld een dienstkleding met onderscheidingsteeken, welke overeenkomen met die van een majoor (K.B. van 3 December 1919, Nr. 195 B.U., pag. 622).

De geest bij de weermacht.

De ondergeteekende deelt de in het Voorloopig Verslag tot uiting gebrachte waardeering voor den goeden geest, welke leger en vloot bezielt en hij vernam met voldoening het oordeel der leden, dat niet in de laatste plaats de dank daarvoor toekomt aan de verstandige leiding, welke van het meerendeel der officieren en onderofficieren uitgaat.

Voor het regelmatig oefenen in grooter verband is het tijdstip nog niet gekomen; de beschikbare tijd dient thans in de eerste plaats te worden besteed aan het verbeteren van de tucht en het opvoeren van de geoefendheid van den enkelen man en die van de kleine eenheden, alsmede, en dit niet in de laatste plaats, aan het in staat van verdediging brengen van het grondgebied.

De aflossing van de oudste lichten.

Ook de Regeering acht het gewenscht, de oudste lichten zoo spoedig mogelijk door jongere mannen te doen aflossen. De ondergeteekende heeft dan ook, terstond nadat de mobilisatie was voltooid, zich beraden op welke wijze zulks zou kunnen geschieden.

De lichter 1939 is nagenoeg geheel ingelijfd, terwijl van de lichter 1940 reeds een deel in werkelijken dienst is. Voorts ligt het in het voornemen een aantal buitengewone dienstplichtigen op te roepen. Mede in verband met het vorenstaande werden reeds eenige ploegen van de lichter 1924 met onbepaald klein verlof gezonden, terwijl meerdere ploegen van die lichter binnenkort zullen volgen. Hoeveel oudere lichten huiswaarts zullen kunnen vertrekken, kan thans nog niet worden overzien, aangezien zulks geheel afhankelijk is van den duur der mobilisatie. De vervanging van oudere lichten door jongere kan uiteraard eerst geleidelijk geschieden naarmate laatstgenoemde lichten zijn opgeleid, hetgeen noodwendig eenige maanden vordert.

Het ligt niet in het voornemen werklozen op te roepen ter vervanging van andere dienstplichtigen.

Het denkbeeld om buitengewone dienstplichtigen op te roepen en op deze wijze het aflossen van gewone dienstplichtigen, bepaaldelijk van ouderen, te kunnen versnellen, heeft de volle aandacht van den ondergeteekende; tot het oproepen van een aantal hunner is dan ook, zooals hierboven werd vermeld, in beginsel reeds besloten. Intusschen kan er geen sprake van zijn om buitengewone dienstplichtigen maar dadelijk in grooten getale te gaan oproepen. In verband met het voor de opleiding beschikbare kader en materieel kan eerst tot het oproepen van nieuwe ploegen, zoowel van gewone als van buitengewone dienstplichtigen, worden overgegaan, als de eerste oefening van de in opleiding zijnde ploegen zoover gevorderd is, dat deze ploegen in het veldleger kunnen worden opgenomen. En dan zijn er ook nog belangrijke groepen van gewone

Wessanen's Koninklijke Fabrieken N.V.
OPGERICHT 1765 WORMERVEER
MEELFABRIEK
OLIEFABRIEK
VEEVOEDERFABRIEK
RIJSTPELLERIJ
CACAOFABRIEK

1832

REEDS MEER DAN 100 JAAR STAAT

BAKHUIS'
ECHTE GELDERSCHE ROOKWORST

AAN DE SPITS
KWALITEIT IS DUS GEWAARBORGD

Profiteert

daarvan en koopt dus geen andere

WEDGWOOD A LIVING TRADITION

DINNERSETS
EARLY MORNINGSETS
BREAKFASTSETS
TEA- AND COFFEESETS

P. A. W. PHILIPPONA

HOOGSTRAAT HOEK PLAATS
TEL. 112312

IMPORTEUR
VAN WEDGWOOD WARE SINDS 1862

WEGENTER EN ASPHALTPRODUCTEN

VAN DE

N.V. OLSTER ASPHALTFABRIEK, OLST

Bij het einde des jaars nog een eerbiedigen groet aan de nagedachtenis van hen, die in dienst van het Vaderland vielen.

dienstplichtigen, der lichting 1940, welke nog ingelijfd moeten worden. In welke volgorde de beschikbare ongeoeffende ploegen gewone en buitengewone dienstplichtigen zullen worden opgeroepen, is nog niet geheel vastgesteld. In elk geval zal het aflossen van gemobiliseerden zich niet in een haastig tempo kunnen voltrekken.

De vrijstelling wegens broederdienst geldt ingevolge art. 15, vierde lid, der Dienstplichtwet niet in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden. In verband hiermede verkrijgen de aldus vrijgestelden juist de hoedanigheid van buitengewoon dienstplichtige (art. 26, tweede lid).

Vergoeding en toelagen aan gemobiliseerden.

Aangezien voor gehuwde militairen

van Rijksweg in de huisvesting wordt voorzien, indien zij verplicht zijn buiten hun woning nachtverblijf te houden, is voor hen het inkwartieren in eigen woning in het algemeen niet toelaatbaar.

Landstormkorps Luchtwachtdienst.

De vrijwilligers van het vrijwillig landstormkorps luchtwachtdienst verrichten hun dienst uitsluitend in de plaats hunner inwoning, waarbij zij zelf in huisvesting en voeding voorzien. Daar zulks uiteraard het beste in eigen woning kon geschieden en daardoor de voor het Rijk meest eenvoudige en billijkste oplossing werd verkregen, is voor deze vrijwilligers een regeling getroffen, waarbij zij voor zooveel mogelijk in eigen woning worden ondergebracht. Aan hen wordt daarvoor een vergoeding toegekend overeenkomstig de vergoeding van inkwartie-

ring met voeding. Uit utiliteitsoverwegingen is hierbij afgeweken van het beginsel, neergelegd in de vorige alinea.

Landstormkorps Motor- en Vaartuigendienst.

Hoewel uitsluitend vrijwilligers in werkelijken dienst zijn geroepen, die een daartoe verplichtende verbandakte hebben ondertekend, werd overwogen, dat er wellicht vrijwilligers van de landstormkorpsen motor- en vaartuigendienst waren, die de draagwijdte van de door hen ondertekende verbandakte indertijd niet volkomen hebben overzien en dientengevolge in de meening verkeerden uitsluitend voor de handhaving of herstel van de openbare orde en rust in werkelijken dienst te kunnen worden geroepen. Op grond hiervan werd de be-

schikking van 15 September j.l. (L.O. 1939, nr. 400 0) genomen; evenwel hadden vrijwilligers ook uit de zich in hun zakboekje bevindende lastgeving moeten blijken dat zij tot opkomst bij mobilisatie verplicht waren.

Van ronselarij bij de werving kan en mag in geenen deele worden gesproken. De werving geschiedt in het algemeen op propaganda-avonden, waarbij gehandeld wordt volgens de door de korpscommandanten vastgestelde „Aanwijzingen voor het sluiten van verbintenissen”, welke door hen met de ondercommandanten en propagandisten, telkenmale zijn besproken en welke zijn gepubliceerd in het *Landstormblad* en in de *Handleiding ten behoeve van den B.V.L.* Bij die propaganda-avonden, waar de gegadigden volgens vorenbedoelde richtlijnen over de dienstname bij de onderwerpe-

**Als „De Noordster” voor Uw wascht,
schittert Uw linnen in de kast.**
ELECTR. WASCH- EN FIJNSTRIJKINRICHT.
Zuldvllet 160 - Telef. 5909 - Leeuwarden

lijke korpsen voorlichting ontvangēn, wordt over het algemeen veel steun en medewerking ondervonden van de burgerlijke autoriteiten, in het bijzonder van de burgemeesters.

Voor het aanbrenge van adspirant-vrijwilligers worden geen premies verstrekt. De propagandisten en ondercommandanten genieten een vast tractement of toelage, welke onafhankelijk is van het aantal aangeworven vrijwilligers.

Nadat de verbandakte door den contractant is ondertekend, moet die akte door den korpscommandant worden bekrachtigd. Alvorens tot bekrachtiging kan worden overgegaan moeten de benodigde administratieve bescheiden, zooals Bewijs van inschrijving voor den dienstplicht, Bewijs van goed gedrag, Bewijs van Nederlanderschap e.d. worden ingezonden, terwijl een onderzoek naar de betrouwbaarheid van betrokkene plaats vindt. Hoewel de inzending van die bescheiden dikwijls eerst na herhaalde aanmaning plaats vindt, is een tijdduur van zes maanden toch hooge uitzondering.

Bij de behandeling der op grond van L.O. 1939, Nr. 400 0 ingezonden verzoeken zijn ± 4000 verbandakten opnieuw nagezien. Hierbij is ten aanzien van een paar akten twijfel gerezen of de paraaf bij de doorhaling wel door contractant zelve is gesteld. Deze gevallen zijn in onderzoek.

Hier ter plaatse moge nogmaals worden opgemerkt, dat ondergeteekende zich bij het uitvaardigen van L.O. Nr. 400 0 heeft laten leiden door de gedachte, dat — gelet op de onduidelijkheid in de verbandacte — er inderdaad eenige landstormers kunnen zijn, die de draagwijdte van hun verbintenis niet hebben overzien en daarvan de dupe zijn geworden. Hij is echter teleurgesteld door het feit, dat van de ± 6500 opgeroepen landstormers er thans ± 4000 zijn, die op grond van het bepaalde in genoemde legerorder een verzoek om verlof hebben ingediend en blijkbaar allen voorgeven niet te hebben geweten tot welke verplichtingen zij zich hadden verbonden. Het merkwaardige is bovendien, dat deze 4000 vrijwilligers wel bij het afkondigen van de mobilisatie onder de wapenen zijn gekomen, al geeft hij daarbij gaarne toe, dat sommigen daartoe eerst zullen zijn overgegaan nadat zij inlichtingen ten gemeentehuize hadden ingewonnen.

De vrijwilligers zijn verplicht de voor hen bestemde militaire kleeding en uitrusting in ontvangst te nemen. Aan hen, die daaraan ook na herhaalde aanmaning niet hadden voldaan, werd ontslag verleend.

De vrijwilliger sluit een verbintenis voor den duur van één jaar, welke verbintenis stilzwijgend telkenmale voor één jaar wordt verlengd, tenzij de vrijwilliger uiterlijk één maand voor het einde der verbintenis schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet langer te bestendigen. Verbintenissen, welke evenwel zouden eindigen in een tijdperk, dat de vrijwillige landstorm geheel of gedeeltelijk werkelijken dienst verricht in verband met oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, eindigen niet voor het einde van dat tijdperk. Zoodanig tijdperk is

VAANDELS — VLAGGEN

Fa. JANSSEN & Co., Stationsstraat 4, Tilburg
Tel. 813. Eigen atelier. 70-jarige reputatie.
Hoogste tentoonstellingsbekroningen
* Prima werk en voordeelige prijzen *

op 11 April 1939 ingegaan, zoodat verzoeken om ontslag, ook ingediend vóór 11 April, betreffende verbintenissen, welke ná dien datum zouden eindigen, niet kunnen worden ingewilligd.

Op grond van dezelfde overweging, waarop de beschikking van 15 September j.l. (L.O. 1939, nr. 400 0) werd genomen zijn twee nieuwe verbandakten vastgesteld; nl. een voor hen, die zich uitsluitend wenschen te verbinden voor opkomst bij staking of onlusten en een waarbij de vrijwilliger zich bovendien kan verbinden voor opkomst bij oorlog of oorlogsgevaar.

Vrijwilligers beneden den rang van tweede luitenant, die worden opgeroepen tot handhaving of herstel van de openbare orde of rust, genieten gedurende dien tijd een toelage van f3.25 per dag, welke toelage voor gezinshoofden en daarmede gelijkgestelden met f 1.70 per dag wordt verhoogd. Bij werkelijken dienst in geval van mobilisatie vallen zij evenwel onder de bezoldigingsschaal voor soldij genietende militairen, dan wel voor zoover zij onderofficier zijn in de bezoldigingsschaal voor onderofficieren, alsmede de voor hun rang of stand vastgestelde mobilisatie-toelage.

Het is ondergeteekende niet bekend, dat de hierbedoelde vrijwilligers is voorgespiegeld, dat zij een toelage zouden genieten bij opkomst in geval van mobilisatie. Het verstrekken van een extra-vergoeding zou niet alleen onbillijk zijn tegenover andere categorieën van gemobiliseerden, doch is — in verband met de voor hen getroffen regeling tot het bekomen van kostwinnersvergoeding — niet noodig.

De vrijwilligers van den landstorm kunnen slechts door daartoe geschikte dienstplichtigen worden vervangen. Bij het onderzoek, dat terzake moest worden ingesteld, is gebleken, dat aanvankelijk pl.m. 60 pct., later pl.m. 40 pct., van die dienstplichtigen niet aan de gestelde eischen voldeden. Op 23 November is aan den Opperbevelhebber medegedeeld, dat de Regeering het op prijs zal stellen, indien dusdanige maatregelen zouden kunnen worden genomen, dat alle bedoelde landstormers binnen 14 dagen in het genot van verlof zijn gesteld.

Luchtwachtdienst.

Ten aanzien van de verbintenissen van het korps luchtwachtdienst kunnen zich geen bezwaren van overeenkomstigen aard hebben voorgedaan, aangezien voor hen slechts één soort akte bestaat, waarin o.m. staat opgenomen, dat de vrijwilliger niet verplicht is tot opkomst in werkelijken dienst ter handhaving of tot herstel van openbare orde of rust. Immers voor het handhaven van de openbare orde is voorshands het korps luchtwachtdienst niet noodig. Ongedachte toepassingen van de aangegane verbintenissen kunnen zich dan ook niet hebben voorgedaan, terwijl een beschikking als die van 15 September j.l. geheel zonder zin zou zijn geweest. Aangezien voor dit korps uitsluitend niet-dienstplichtigen kunnen worden aangenomen, bevinden zich onder de vrijwilligers uiteraard verscheidene boven de 35 jaar. Volgens de bepalingen van het Reglement voor militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht worden de vrijwilligers op 60-jarigen leeftijd ontslagen. Een eventueele vervanging van ouderen door jongeren is alleen mogelijk, wanneer zich voldoende jongeren

L. DIRKSE & ZONEN N.V.

Bloemenmagazijn

BURGEM. REIGERSTRAAT 19 — UTRECHT

FRANK'S SPECIAALZAAK
DOETINCHEM - TELEF. 230
ONS MAATWERK: IETS ANDERS
IETS BETERS
OOK VOOR BONTWERKEN

aanmelden, waarbij niet uit het oog mag worden verloren, dat de nieuwe vrijwilligers eerst na het bereiken van een zekere geoefendheid voor die vervanging zouden kunnen worden gebezigd.

Kader.

Het is den ondergeteekende bekend, dat er een aantal soldaten onder de wapenen is, die hun eerste oefening hebben volbracht en, wat maatschappelijke positie en ontwikkeling aangaat, in het officierskorps op hun plaats zouden zijn, doch die gedurende hun eersten oefeningstijd niet tot reserve-officier of tot onderofficier zijn opgeleid. Onder hen zijn er velen, die, hoewel zij ten volle voldeden aan de gestelde eischen van wetenschappelijke ontwikkeling, toen zij de eerste oefening moesten vervullen, zich niet voor de opleiding beschikbaar wilden stellen, omdat zij de daaraan verbonden bezwaren (langere eerste oefening en meer of langere herhalings-oefeningen dan de overige dienstplichtigen) niet wenschten te aanvaarden. Thans, nu de weermacht op voet van oorlog is gebracht en te voorzien valt, dat de mobilisatietoestand geruimen tijd kan duren, betreuren zij hun destijds gedane keuze en zouden zij gaarne de aan het bekleeden van een rang verbonden voordeelen willen genieten.

Voorts vallen onder de dienstplichtigen, die hun eersten oefeningstijd hebben volbracht, jongemannen, die zich destijds wel voor opleiding tot reserve-officier hebben opgegeven, maar niet werden aangewezen, omdat anderen meer geschikt waren.

Een en ander leidt er toe, dat de hier in het geding zijnde dienstplichtigen eerst voor de opleiding tot reserve-officier in aanmerking zullen worden gebracht, wanneer daartoe bijzondere omstandigheden aanleiding geven.

Wat de opleiding tot onderofficier betreft, moge worden opgemerkt, dat de troepencommandanten gemachtigd zijn om dienstplichtige korporals of soldaten, die de eerste oefening reeds hebben vervuld, alsnog voor het volgen van de onderofficiersopleiding aan te wijzen; deze opleiding zal binnenkort aanvangen.

DE MONDELINGE BERAADSLAGING IN DE TWEEDE KAMER.

Uit de rede van Minister Dijkhoorn.

Luchtwachtdienst.

De vrijwilligers van het landstormkorps luchtwachtdienst genieten dezelfde militaire inkomsten als alle andere verlofsmilitairen. Aangezien zij echter hun dienst in hun woonplaats verrichten, kan het voorkomen, dat zij, naast hun militair inkomen, hun inkomsten uit hun burgerbetrekking of bedrijf geheel of ten deele blijven genieten. Ik zie daarin geen aanleiding om voor deze vrijwilligers een bijzondere regeling te treffen, hoewel ik enkele ongewenschte uitwassen nader zal doen onderzoeken; die geldt speciaal voor het onderofficierskader.

Aflossing B.O.-U.V. troepen.

De geachte afgevaardigden de Heeren Bajetto en Kersten hebben de vraag gesteld of aflossing van grensbeveiligingstroepen mogelijk is. Ik kan antwoorden, dat de opperbevelhebber van land- en zeemacht sinds eenigen tijd te dier zake maatregelen heeft genomen en dat verwacht mag worden, dat deze troepen

A. KUYVENHOVEN'S

Kisten-, Broeiramen- en Vatenfabriek

Zuideinde 13 NAALDWIJK Tel. 35

F. BONTKES GOSSELAAR

IN EFFECTEN — GRONINGEN

binnenkort — voor zooveel mogelijk — met meer achterwaarts gelegerde troepen zullen worden omgewisseld. Voorts heb ik goedgevonden aan deze manschappen eenig extra verlof te verleen.

Opkomst buitengewone dienstplichtigen.

Ik kom thans tot de vervanging van oudere dienstplichtigen door jongere. Het zal wel geen tegenspraak ontmoeten, wanneer ik beweer, dat oudste gemobiliseerden zoo spoedig mogelijk moeten worden vervangen door jongeren. Dit kan echter slechts geschieden aan de hand van een weloverwogen plan, omdat rekening dient te worden gehouden met beschikbaar kader en de beschikbare hoeveelheid wapenen en uitrusting. Men kan maar niet een ongelimiteerd aantal jonge mannen onder de wapenen roepen.

Wat het beschikken over buitengewone dienstplichtigen betreft, kan ik de Kamer nog de volgende mededeelingen doen.

Er is op het oogenblik nog voor inlijving beschikbaar ongeveer de helft van de gewone dienstplichtigen der lichte 1940. Het meerendeel van deze gewone dienstplichtigen zal begin Februari 1940 opkomen. Sommige ploegen komen later op.

De bedoeling is nu om zoowel in het begin van April en ook weer in het begin van Juli 1940 'n groote ploeg buitengewone dienstplichtigen te laten opkomen en tusschen April en Juli nog eenige kleine ploegen buitengewone dienstplichtigen.

Hier voor zullen worden bestemd buitengewone dienstplichtigen van de lichten 1938, 1939 en 1940, dat zijn personen, die alsdan van 19—22 jaar oud zijn.

Er zullen uit deze 3 lichten meer buitengewone dienstplichtigen beschikbaar zijn, dan er voor samenstelling van deze ploegen noodig zijn. Dit moet ook, daar er gelegenheid moet bestaan om hen, die in zeer moeilijke omstandigheden verkeerden, voorloopig van opkomst vrij te stellen of wel hen bij een later opkomende ploeg in te deelen. Men bedenke, dat er onder deze buitengewone dienstplichtigen zich ook een aantal bevindt, dat van den dienstplicht is vrijgesteld wegens persoonlijke onmisbaarheid voor het in stand houden van het middel van bestaan van verwanten. Indien het mogelijk blijkt, zou ik dergelijke personen het liefst thuis willen laten. En zoo zijn er natuurlijk meer. Ik denk hier aan groote gezinnen, broederdienst en studie.

In het volgend najaar komen de eerste ploegen van gewone dienstplichtigen der lichte 1941 voor oproeping aan de beurt. Dan zal de oproeping van buitengewone dienstplichtigen weer voor eenige maanden worden stopgezet.

De ploegen buitengewone dienstplichtigen en gewone dienstplichtigen wisselen dus herhaaldelijk.

De opmerking van den geachten afgevaardigde den Heer Schaepman om ten aanzien van groote gezinnen eenige tegemoetkoming te betrachten bij het verleen van vrijstelling wegens broederdienst, wil ik gaarne in mijn ooren knopen, en ik wil doen nagaan,

*) De aflossing van de oudste lichten zal wel niet eerder kunnen aanvangen dan September 1940. (Red. Landstormblad).

N.V. v. HOUWENINGE & IJSSELSTIJN

BLOEMENMAGAZIJN

LANGE HOUTSTRAAT 17, 's-GRAVENHAGE

PRIMA NOVA
VLAGGEN-VAANDELS
MEDAILLES-INSIGNES
UNIFORMPETTEN
EMBLEMEN
BOTERSLOOT-105-R.DAM
TEL. 50338

BOELAARS' CLICHÉS

„De beste ooit gemaakt”

PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS PRIJZEN ALS ELDERS

in hoeverre deze tegemoetkomendheid zich met de wet verdraagt.

In hoeverre aan den wensch van den geachten afgevaardigde — om bij den luchtwachtdienst de oude vrijwilligers van den landstorm te vervangen door jongere vrijwilligers — tegemoet kan worden gekomen, wil ik gaarne onderzoeken.

Het is mij een groot genoegen te kunnen mededeelen, dat mij is gerapporteerd, dat de ong. 4000 vrijwilligers van den landstorm, die vermeenden ten onrechte gemobiliseerd te zijn, allen op Vrijdag 8 December met verlof zijn vertrokken.

Uit het dagblad „Het Vaderland” van 8—12—'39.

WAS MINISTER DIJXHOORN NIET AL TE LANKMOEDIG?,

aldus vraagt het blad.

Leden van Vrijwillige Landstormkorpsen konden wel gemakkelijk naar huis.

Het verschil tusschen B.V.L. en de korpsen.

De Minister van Defensie heeft in de Memorie van Antwoord op de begroting van zijn Departement, zooals men Dinsdagavond heeft kunnen lezen, zijn leedwezen betuigd over het feit, dat van de 6500 onder de wapenen geroepen leden van de vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst er niet minder dan 4000 een verzoek om z.g. klein verlof hadden ingediend.

Wij kunnen ons het leedwezen van den minister over dezen gang van zaken indenken, doch vragen ons hierbij toch af, of dit niet voor een zeer groot deel aan zijn eigen lankmoedigheid te wijten is. Wat toch is het geval?

In de verbandacte voor de vrijwillige landstormkorpsen staat de volgende clause doorgeschrapd en geparateerd:

„Dat de verplichting tot opkomst in werkelijken dienst in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, zich voor den vrijwilliger beperkt tot opkomst ter handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust”.

Naast deze clause staat een noot, luidende als volgt:

Het schuingedrukte doorslaan, indien de vrijwilliger verplicht is te voldoen aan elke hem betreffende oproeping tot opkomst in werkelijken dienst in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden. Alsdan moet de hieronder gestelde goedkeuring door beide contractanten worden geparateerd.

De doorhaling van het schuingedrukte wordt goedgekeurd.

(plaatsen voor parafeering)

Welnu, alle leden van de vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst hebben de verbandacte geteekend met doorhaling van genoemde clause en parafeering daarnaast. Dat de betekenis hiervan tot een zeker percentage der contractanten niet is doorgedrongen, nemen wij gaarne aan. En het was dan ook niet te verwonderen, dat in het begin van de mobilisatie zich verscheidene landstormers tot hun Inspectie wendden, met de mededeeling dit niet begrepen en niet bedoeld te hebben.

Ook is het te begrijpen en zelfs vergeeflijk te achten, dat de propagandisten van deze beide korpsen, bij het laten teekenen der verbandacten niet al te

G. PH. SCHELTENS

OUDESTRAAT 74 - KAMPEN

Sedert 1890 een zeer goed adres voor

UNIFORMEN

zeer den nadruk hebben gelegd op de betekenis van het doorhalen van deze clause van vrijstelling, immers, wie dacht er enkele jaren geleden aan oorlog of oorlogsgevaar? Niemand immers, en daarom zou een extra nadruk op deze betekenis dan ook vermoedelijk geenerlei uitwerking hebben gehad. Maar dat neemt toch niet weg, dat met het onderteekenen van de verbandacte de verplichting, om bij mobilisatie onder de wapenen te komen, was aangegaan.

En nu komen wij op de zeer lankmoedige houding van den minister. Toen dan in het begin van de mobilisatie de verzoeken bij de Inspectie om klein verlof, in verband met het feit, dat men de betekenis van de verbandacte had onderschat en zich zelfs min of meer misleid gevoelde, nog al in aantal toenamen, heeft de Minister van Defensie op 15 September de volgende beschikking genomen:

„Vrijwilligers van de landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst, die de meening zijn toegedaan, dat zij niet verplicht zijn om bij mobilisatie in werkelijken dienst te komen — zich daarbij beroepende op hun bij het aangaan hunner verbintenis gedane toezeggingen — kunnen, hoewel zij rechtens tot opkomst verplicht zijn, zich rechtstreeks tot den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm te 's-Gravenhage wenden met een gemotiveerd verzoek om in het genot van klein verlof te worden gesteld.

In de verzoeken moet het onderdeel worden vermeld, waarbij zij thans in werkelijken dienst zijn, zooals voor de veldpost is voorgeschreven.

Het in het genot stellen van klein verlof zal geleidelijk geschieden, waarbij de voorrang wordt verleend aan vrijwilligers boven den leeftijd van 35 jaar, gezinshoofden en kostwinners”.

Is het ook maar eenigszins te verwonderen, dat na deze ministerieele beschikking een regen van verzoekschriften op de Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm is losgebarsten?

Wie de mentaliteit van den Hollander kent, weet, dat hij, welk een goed vaderlander hij ook moge zijn, geen militair is in hart en nieren en dat hij dus, als hij er ook maar even de kans toe ziet, zal pogen, zich van 's konings wapenrok te ontdoen. Dit geldt te meer, daar het hier voor een groot deel menschen van oudere lichteningen betrof, die de discipline van den militairen dienst, welke nu eenmaal noodzakelijk is, ontwend *) waren en die er zich thans, op ouderen leeftijd, moeilijker in konden schikken dan toen zij hun eersten oefeningstijd vervulden.

Met een begrijpelijk enthousiasme hebben deze menschen zich aangesloten bij den motordienst en bij den vaartuigendienst, maar vooral bij den eersten, omdat zij zagen, op welk een aangename wijze daar in vredetijd geoefend werd. Voor velen waren de jaarlijksche oefeningen een prettige wijze om hun vacantie door te brengen. Thans, nu de overheid een beroep op hun diensten heeft gedaan in verband met wel zeer dringende omstandigheden, hebben zich ongeveer vier duizend van deze vrijwilligers teruggetrokken. En het is toch heusch niet aan te nemen, dat een dergelijk groot aantal niet heeft geweten, welke verplichting zij op zich hadden genomen. Daarom dan ook zijn wij van meening, dat de ministerieele beschikking de deur, welke reeds op een kier stond, geheel heeft geopend, waarvan velen maar al te gaarne gebruik hebben gemaakt.

Wij willen daarom op de overgrote meerderheid van deze landstormers

*) Meerendeels waren het niet-dienstplichtigen. — Red. Landstormblad.

W. WIJNANTS - BUSSUM

VEERSTRAAT 33 - TELEF. 6559

Militaire en civiele kleeding naar maat

geen blaam werpen. Wij zijn er van overtuigd, dat het goede, betrouwbare kerels zijn, die in geval van een daadwerkelijken oorlog zich gaarne ter beschikking van het wettig gezag zullen willen stellen. Wij willen aannemen, dat de mobilisatie hen, zooals zoovelen, heeft verrast en overrompeld en wij willen zelfs aannemen, dat velen, zeer velen, de verbandacte slecht hebben gelezen, maar daarom is de breede strekking van de ministerieele beschikking niet minder te betreuren.

Vrijwilligerskorpsen en B.V.L.

Het groote bezwaar van deze heele geschiedenis is, dat zij in de oogen van het groote publiek min of meer een blaam werpt op de betrouwbaarheid van de vrijwilligerskorpsen, die men dan tevens vereenzelvigd met den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Het is daarom wel goed, hier nog eens uiteen te zetten het groote verschil, dat er bestaat tusschen de vrijwilligers van de landstormkorpsen motor- en vaartuigendienst en den eigenlijken B.V.L.

De B.V.L. bestaat uitsluitend uit dienst- en reserveplichtigen en uit gewezen dienst- en reserveplichtigen, die door hun lidmaatschap van den B.V.L. te kennen hebben gegeven, zich bij binnenlandsche onlusten geheel vrijwillig ter beschikking van het wettig gezag te zullen stellen. Bij mobilisatie van het leger is een groot deel van hen krachtens hun dienstplicht uiteraard van zelf tot opkomst verplicht (op het oogenblik ongeveer 50.000 van de meer dan 80.000 leden, de overige 30.000 behooren tot de oudere lichteningen, die niet of nog niet opgeroepen zijn).

De Vrijwillige Landstormkorpsen bestaan uit dienstplichtigen, die door hun lidmaatschap zekere faciliteiten verkrijgen, en uit personen, die nimmer militairen dienst verricht hebben en die zich verbinden onder bepaalde, in hun verbandacte genoemde omstandigheden, ter beschikking van de Regeering te staan. Deze omstandigheden kunnen meer omvatten dan alleen binnenlandsche onlusten en daaruit kon dus voortvloeien, dat niet-dienstplichtigen thans moesten opkomen.

Hieruit moge blijken, dat de B.V.L. iets geheel anders is dan de beide vrijwillige landstormkorpsen motordienst en vaartuigendienst en dat ook de betekenis van het lidmaatschap geheel verschillend is. De B.V.L. is een instituut tot steun van het wettig gezag en niets anders.

DIENSTPLICHT.

Iets over den Militairen Dienstplicht.

Daarvan zegt artikel 180 van de Grondwet het volgende:

„Alle Nederlanders daartoe in staat zijn verplicht mede te werken tot handhaving der onafhankelijkheid van het Rijk en tot verdediging van zijn grondgebied.

Ook aan ingezetenen, die geen Nederlanders zijn, kan die plicht worden opgelegd.”

Op 4 Februari 1922 kwam de Dienstplichtwet tot stand, waarbij tevens de oude Militiewet, de Landweermwet en de Landstormwet vervielen.

De Dienstplichtwet (het laatst gewijzigd 12 Aug. 1939, S. No. 503), kent niet meer de onderscheiding in militairen, landweermannen en landstormplichtigen.

Thans zijn er slechts 2 soorten van dienstplichtigen, nl.:

- de gewone dienstplichtigen;
- de buitengewone dienstplichtigen.

Er wordt niet meer geloot.

Op de afgekeurden, en de wegens on-

eervolle straf uitgesloten na, worden allen ingelijfd bij het leger.

Te worden ingelijfd wil zeggen, in de registers van het leger te worden opgenomen.

Ze krijgen dus allen een militaire positie als dienstplichtige.

De gewone dienstplichtigen worden ingelijfd (d.i. geregistreerd), maar ook ingedeeld, dus zij worden rekrut.

De van den dienstplicht „vrijgestelden” worden wel ingelijfd, doch niet ingedeeld. Dezen worden dus geen rekrut en ontvangen daarom den naam buitengewoon dienstplichtige, doch kunnen later, indien de omstandigheden daartoe nopen, als gewoon dienstplichtige worden aangewezen.

De gewone dienstplichtigen, na afgericht te zijn, blijven dienstplichtig:

tot hun 40ste jaar, als zij soldaat zijn; tot hun 45ste jaar, als zij onderofficier zijn;

tot hun 45ste jaar, als zij officier zijn.

Op dezelfde tijdstippen eindigt ook de registratie als buitengewoon dienstplichtige, waarbij nog wordt opgemerkt, dat blijkens aanschrijving van den Minister van Defensie d.d. 28 October 1924, Afd. Dienstplicht, No. 347 H, buitengewone dienstplichtigen kunnen geacht worden, alleen dan een rang te bekleeden, wanneer zij in werkelijken dienst zijn, hetgeen zich in den regel uitsluitend in tijden van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden voordoet. In het algemeen eindigt derhalve voor de buitengewone dienstplichtigen de dienstplicht op 1 October van het 40ste jaar.

TER INLICHTING.

Dienstplichtbeschikking § 128—3.

In het zakboekje van een dienstplichtige, als bedoeld in § 84, eerste lid, die tengevolge van een vervroegde inlijving, uitstel van eerste oefening, tijdelijke vrijstelling van den dienstplicht of om een andere bijzondere reden de eerste oefening vroeger of later dan den gewonen tijd heeft volbracht, wordt vanwege den commandant een aantekening gesteld van den volgenden inhoud: Deze dienstplichtige wordt voor het vervullen van de herhalingsoefeningen en voor opkomst bij mobilisatie gerekend te behooren tot de lichter 19.... (lichting, met welke hij de eerste oefening heeft beëindigd).

§ 84. 1. De dienstplichtigen, die ten gevolge van vervroegde inschrijving, uitstel van eerste oefening, tijdelijke vrijstelling van den dienstplicht of om een andere bijzondere reden de eerste oefening vroeger of later dan den gewonen tijd hebben vervuld of nog zullen vervullen, volbrengen de herhalingsoefeningen tegelijk met de lichter, met welke zij de eerste oefening hebben beëindigd of zullen beëindigen.

WIJERDEN.

Schietbaan B.V.L. overgedragen.

18 Nov. had te Wierden, door de plaatselijke Commissie van den Bijzonder Vrijwilligen Landstorm, in bijzijn van voorzitter en secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente”, dhn. H. J. P. Heek en H. A. C. Banning, de overdracht plaats van de schietbaan aan de daarvoor opgerichte stichting de „Vereeniging tot exploitatie van een schietbaan te Wierden”, waarvan voorzitter is burgemeester J. C. v. d. Berg, en secretaris de heer J. Sutherland. Het voornemen bestaat de schietbaan het volgende voorjaar feestelijk te openen en daaraan dan z.m. een schietwedstrijd te verbinden. De schietbaan, gebouwd op een mooi punt van de gemeente, gelegen langs den spoorweg naar Nijverdal, voldoet aan alle eischen en geeft aan vele B.V.L. afdelingen uit de omgeving gelegenheid zich te oefenen.

AVIOLANDA
MAATSCHAPPIJ VOOR VLIEGTUIGBOUW N.V.
PAPENDRECHT

DE NIEUWE VERBANDACTE VOOR DEN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.
L.O. Nr. 569.

Ministerieele beschikking van
22 November 1939, Litt. M 358.

REGELN BETREFFENDE DEN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

Ter kennis wordt gebracht, dat Model III, behorende bij de Vrijwillige landstormbeschikking, L.O. 1939, nr. 110, moet worden vervangen door de hierbij gevoegde Modellen IIIA en IIIB.
L.O. 1935, nr. 110 dienovereenkomstig te wijzigen.

MODEL III A
L.O. 1935, nr. 110.

VERBANDAKTE.

Vrijwillige landstorm (Vrijwillig landstormkorps (1) dienst).

(2)
..... volgens de bestaande bepalingen bevoegd om ten aanzien van het onderwerp dezer akte het Rijk te vertegenwoordigen, verklaart te hebben aangenomen (3)
..... geboren te (4) 19.....
(5) 19.....
om, overeenkomstig de bepalingen van het „Vrijwillig landstorm-besluit”, en de ter uitvoering daarvan in de „Vrijwillige landstorm-beschikking” gestelde regelen, met inachtneming van de ter zake betrekkelijke bepalingen van het „Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht”, het Koninkrijk der Nederlanden als vrijwilliger bij den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor gewapenden dienst bij het Vrijwillig landstormkorps (1) dienst, te dienen voor den tijd van één jaar, ingaande (6) 19.....
(3)

a. verklaart bekend te zijn met vorenbedoeld besluit en de ter uitvoering daarvan gestelde regelen en zich daarop door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk te hebben doen aannemen tot gezegd einde;

b. belooft trouw aan de Koningin en onderwerping aan de krijgstuicht;

c. verklaart zich te onderwerpen aan alle dienstvoorschriften voor de Koninklijke landmacht gemaakt of nog te maken, voor zoover die te zijnen aanzien van toepassing zullen zijn; en

d. verklaart niet aangesloten te zijn en zich niet te zullen aansluiten bij of op eenigerlei wijze steun te zullen verleenen aan groepen of vereenigingen van personen, welker doel of handelingen in strijd zijn met de plichten van den militair.

Contractanten zijn verder overeengekomen:

dat de verplichting tot opkomst in werkelijken dienst, na oproeping, zich voor den vrijwilliger beperkt tot opkomst bij verkeersstoornissen (waaronder begrepen staking bij de Nederlandsche Spoorwegen of bij het Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie) en tot opkomst ter handhaving of tot herstel van de openbare orde en rust.

Deze verbintenis wordt na afloop van den duur van één jaar stilzwijgend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te bestendigen.

Hiervan is te (7)
(8) 19..... deze akte in tweevoud opgemaakt en door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk en den aangenomene onderteekend, zijnde voorts een exemplaar dezer akte door ieder der contractanten behouden.
(9) (10)

De ondergeteekende (11)
.....
Commandant van het Vrijwillig landstormkorps (1) dienst, verklaart bij dezen vorenstaande verbintenis te bekrachtigen.
Te 's-Gravenhage, (12) 19.....
(13)

- (1) In te vullen: „motor” of „vaartuigen”.
- (2) Geslachtsnaam, voornamen en hoedanigheid van hem, die bevoegd is om ten deze het Rijk te vertegenwoordigen.
- (3) Geslachtsnaam en voornamen van den aangenomene.
- (4) Geboorteplaats van den aangenomene.
- (5) Geboortedatum van den aangenomene.
- (6) Datum van ingang der verbintenis.
- (7) Plaats.
- (8) Datum van onderteekening.
- (9) Handteekening van den vertegenwoordiger van het Rijk.
- (10) Handteekening van den aangenomene.
- (11) Geslachtsnaam, voornamen en rang van den Commandant van het Vrijwillig landstormkorps motor- of vaartuigendienst.
- (12) Datum van bekrachtiging.
- (13) Handteekening van den korpscommandant.

MODEL III B.
L.O. 1935, nr. 110.

VERBANDAKTE.

Vrijwillige landstorm (Vrijwillig landstormkorps (1) dienst).

(2)
..... volgens de bestaande bepalingen bevoegd om ten aanzien van het onderwerp dezer akte het Rijk te vertegenwoordigen, verklaart te hebben aangenomen (3)
..... geboren te (4) 19.....
(5) 19.....
om, overeenkomstig de bepalingen van het „Vrijwillig landstorm-besluit”, en de ter uitvoering daarvan in de „Vrijwillige landstorm-beschikking” gestelde regelen, met inachtneming van de ter zake betrekkelijke bepalingen van het „Reglement voor de militaire ambtenaren der Koninklijke landmacht”, het Koninkrijk der Nederlanden als vrijwilliger bij den Vrijwilligen landstorm, met bestemming voor gewapenden dienst bij het Vrijwillig landstormkorps (1) dienst, te dienen voor den tijd van één jaar, ingaande (6) 19.....
(3)

DINGEN

die van belang zijn te weten.

Opkomst van de lichte 1940.

Op welke data de dienstplichtigen worden ingelijfd.

Uitstel eerste oefening slechts op beperkte schaal.

Het ligt in het voornemen om de volgende ploegen dienstplichtigen van de lichte 1940 in te lijven op de hierna vermelde data:

- 1. Officiersopleiding.
- Inlijving op 5 Februari 1940: infanterie, inbegrepen het regiment grenadiers, het regiment jagers en militaire administratie, ploegen 1 en 2; wielrijders; bereden artillerie, beredenen; onbereden artillerie, met uitzondering van den artillerie-triangulatie- en den artillerie-weerdienst; cavalerie.

a. verklaart bekend te zijn met vorenbedoeld besluit en de ter uitvoering daarvan gestelde regelen en zich daarop door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk te hebben doen aannemen tot gezegd einde;

b. belooft trouw aan de Koningin en onderwerping aan de krijgstuicht;

c. verklaart zich te onderwerpen aan alle dienstvoorschriften voor de Koninklijke landmacht gemaakt of nog te maken, voor zoover die te zijnen aanzien van toepassing zullen zijn; en

d. verklaart niet aangesloten te zijn en zich niet te zullen aansluiten bij of op eenigerlei wijze steun te zullen verleenen aan groepen of vereenigingen van personen, welker doel of handelingen in strijd zijn met de plichten van den militair.

Contractanten zijn verder overeengekomen:

dat de vrijwilliger verplicht is na oproeping in werkelijken dienst te komen in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden, welke aanleiding kunnen geven tot buitengewone oproeping van dienstplichtigen.

Deze verbintenis wordt na afloop van den duur van één jaar stilzwijgend telkens voor één jaar verlengd, tenzij de vrijwilliger uiterlijk één maand vóór het einde der loopende verbintenis, aan den korpscommandant schriftelijk den wensch te kennen geeft om de verbintenis niet te bestendigen.

Hiervan is te (7)
(8) 19..... deze akte in tweevoud opgemaakt en door bovengenoemden vertegenwoordiger van het Rijk en den aangenomene onderteekend, zijnde voorts een exemplaar dezer akte door ieder der contractanten behouden.
(9) (10)

De ondergeteekende (11)
.....
Commandant van het Vrijwillig landstormkorps (1) dienst, verklaart bij dezen vorenstaande verbintenis te bekrachtigen.
Te 's-Gravenhage, (12) 19.....
(13)

- (1) In te vullen: „motor” of „vaartuigen”.
- (2) Geslachtsnaam, voornamen en hoedanigheid van hem, die bevoegd is om ten deze het Rijk te vertegenwoordigen.
- (3) Geslachtsnaam en voornamen van den aangenomene.
- (4) Geboorteplaats van den aangenomene.
- (5) Geboortedatum van den aangenomene.
- (6) Datum van ingang der verbintenis.
- (7) Plaats.
- (8) Datum van onderteekening.
- (9) Handteekening van den vertegenwoordiger van het Rijk.
- (10) Handteekening van den aangenomene.
- (11) Geslachtsnaam, voornamen en rang van den Commandant van het Vrijwillig landstormkorps motor- of vaartuigendienst.
- (12) Datum van bekrachtiging.
- (13) Handteekening van den korpscommandant.

Inlijving op 6 Augustus 1940: bataljon geneeskundige troepen, veterinaire dienst; 1e, 2e en 3e regiment genietroepen; artillerie-triangulatie-dienst.

Inlijving op 2 September 1940: korps pontonniers en torpedisten.

Inlijving op 1 October 1940: korps motor-dienst, luchtvaarttroepen en artillerie-weerdienst.

2. Opleiding tot onderofficier-administrateur. Inlijving op 6 Mei 1940: alle korpsen, ploeg 1.

3. Overigen. Inlijving op 5 Februari 1940: regimenten infanterie, inbegrepen het regiment grenadiers en het regiment jagers, ploeg 2.

Inlijving 15 Januari 1940: 4e regiment huzaren (geen paarden-oppassers en -verzorgers). Dienstplichtigen van de hiervoor vermelde

JACOB STODEL
Antiquités

AMSTERDAM-C.
ROKIN 70
Telefoon 31692

ploegen, die vrijstelling wegens kostwinnenschap of wegens persoonlijke onmisbaarheid dan wel uitstel van eerste oefening verlangen, kunnen daartoe aanvraag doen. Voor zoover de inlijving in Januari geschiedt, moet de aanvraag met den meesten spoed worden ingezonden. Geldt het vrijstelling, dan moet de aanvraag door of vanwege den dienstplichtige worden gedaan bij den burgemeester.

Geldt het uitstel van een oefening, dan moet de dienstplichtige een schriftelijk verzoek richten aan den minister van Defensie, bij voorkeur door tusschenkomst van den burgemeester. Is de reden van het verzoek gelegen in studiebelangen, dan moet een verklaring worden bijgevoegd, afgegeven door het hoofd van de onderwijsinrichting.

Er moet op worden gerekend, dat uitstel van eerste oefening slechts op uiterst beperkte schaal zal worden verleend.

Buitengewone dienstplichtigen.

Drie lichten worden opgeroepen.

In de Tweede Kamer heeft minister Dijkhoorn medegedeeld: in April en Juni 1940 zullen groote groepen buitengewone dienstplichtigen der lichten 1938, 1939 en 1940 in werkelijken dienst worden opgeroepen ter opleiding met het oog op vervanging van de oudsten.

Keuring dienstplicht.

De in het tijdvak van 1 November 1938 tot 1 November 1939 tijdelijk ongeschikt verklaarde ingeschrevenen voor de lichte 1940 — voor zooveel zij inmiddels niet geschikt of voorgoed ongeschikt verklaard, dan wel van den dienst uitgesloten zijn — en de ingeschrevenen voor den dienstplicht lichte 1941, moeten zich in het tijdvak van 4 December 1939 tot 12 April 1940 aan een keuring onderwerpen.

Aan hem, die zorgt, dat zijn adres bekend is aan de afdeling Militaire Zaken ter gemeente-secretarie, zal tijdig een persoonlijke kennisgeving worden toegezonden, houdende o.a. een nadere aanwijzing van dag en uur van verschijning. Op het niet-ontvangen eener persoonlijke oproeping kan geen beroep worden

Uitvoerverbod kaarten.

Bij Koninklijk besluit van 4 December is, ter bescherming van de levensbelangen van het Rijk, de uitvoer van staf- en andere kaarten, het Nederlandsch grondgebied betreffende, verboden. Dit besluit treedt onmiddellijk in werking.

Geen vordering van luchtbeschermingsmateriaal door militaire instanties.

Mededeeling van den minister van Defensie.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft aan de burgemeesters een circulaire toegezonden, dat hem onlangs de vraag werd gesteld, of de door de gemeenten ten behoeve van den Luchtbeschermingsdienst aangeschafte materialen, o.a. zuurstofapparaten, reserve-cylinders met zuurstof, brancards e.d. voor een deel door militaire instanties zullen worden gevorderd.

De minister heeft deze vraag voorgelegd aan zijn ambtgenoot van Defensie, die hieromtrent het volgende mededeelde:

Bij de Landmacht is in de behoefte aan zuurstofapparaten e.d. zooveel mogelijk voorzien.

Wanneer echter behoefte aan zuurstof ten behoeve van militairen van de Landmacht om een of andere reden zou ontstaan, terwijl aanvulling uit eigen organisaties onmogelijk is, zal vanzelfsprekend een beroep worden gedaan op de hulpvaardigheid van burgerdiensten, welke daar wel over beschikken.

Van vorderen zal echter naar de meening van den minister van Defensie nimmer sprake behoeven te zijn, echter wel van medewerking van de zijde der Luchtbeschermingsdiensten, waarop, naar de minister vertrouwt, dan ook stellig gerekend zal mogen worden.

Vordering van distributiegoederen.

De Minister van Economische Zaken maakt bekend, dat de plaatselijke distributiediensten gemachtigd zijn een z.g. „blauwen grossiersbon” te waarmerken tegen aflevering van een door den bevoegden militairen commandant afgegeven en onderteekend vorderingsbewijs, waaruit blijkt, dat de betrokken militaire instantie de op dat bewijs aangegeven hoeveelheid in distributie gebrachte goederen bij den op dat bewijs vermelde leverancier heeft gevorderd. Voor het geval het vorderen plaats vindt bij een detaillist, die niet over boeken met blauwe grossiersbonnen beschikt, zal de distributiedienst op vertoon van het vorderingsbewijs een dgl. bon ter invulling aan dien detaillist verstrekken.

De hoeveelheid der gevorderde goederen, de toegewezen schadeloosstelling en de datum, waarop gevorderd is, zullen door de militaire autoriteiten steeds zowel in letters als in cijfers met inkt op het vorderingsbewijs worden vermeld.

De aandacht zij er op gevestigd, dat detailisten, bij wie goederen zijn gevorderd, zonder tusschenkomst van den distributiedienst goederen ter vervanging van de gevorderde bij hun leverancier kunnen betrekken, indien het betreft

hoeveelheden waarvan het vervoer vrij is (d.z. dus voor suiker hoeveelheden van 50 kg of minder en voor erwten hoeveelheden van 25 kg of minder). De inwisseling van het vorderingsbewijs tegen een z.g. „blauwen grossiersbon” kan in dat geval door dien leverancier geschieden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich zoo nodig tot de plaatselijke distributiediensten.

Terreinen van uitzonderlijk belang voor de luchtverdediging.

Bekendmaking van den opperbevelhebber.

Blijkens een algemeene bekendmaking van den opperbevelhebber van land- en zeemacht heeft deze autoriteit, overwegende dat het in verband met de landsverdediging noodzakelijk is bepalingen vast te stellen betreffende het verhinderen van veranderingen in terreinen met ingang van heden een verordening vastgesteld, welke als volgt luidt:

Artikel 1: Namens den opperbevelhebber van land- en zeemacht worden door den commandant luchtverdediging terreinen aangewezen, welke van uitzonderlijk belang zijn voor de luchtverdediging.

Aan de rechthebbenden op deze terreinen zal daarvan schriftelijk kennis worden gegeven.

Artikel 2: Indien meerdere personen moeten worden aangemerkt als rechthebbenden op een terrein, als bedoeld in artikel 1, is ieder van hen, aan wien een kennisgeving, als in dat artikel bedoeld, is gedaan, verplicht de namen der overige rechthebbenden onverwijld mede te deelen aan den commandant luchtverdediging.

Artikel 3: Een rechthebbende, aan wien een kennisgeving, als bedoeld in artikel 1, is uitgereikt, is verplicht te zorgen, dat aan het in die kennisgeving genoemde terrein geenerlei verandering wordt gebracht.

Artikel 4: Overtreding van deze verordening wordt gestraft ingevolge het bepaalde in artikel 43 van de wet van 23 Mei 1899, Staatsblad no. 128.

Artikel 5: Met de handhaving en met de zorg voor de naleving van deze verordening zijn belast de officieren, gesteld onder de bevelen van den commandant luchtverdediging.

Telegraaf- en telefoonregeling van den opperbevelhebber.

Door den opperbevelhebber van land- en zeemacht is een telegraaf- en telefoonregeling vastgesteld. De artikelen dezer algemeene bekendmaking, die gepubliceerd werd in de Staatscourant, laten wij hier volgen:

Artikel 1. Behoudens het bepaalde in de navolgende artikelen, verleent het militaire gezag, voor zoover het niet nader anders zal beslissen, ontheffing van de schorsing van het verkeer door middel van telegrafien en telefonen, waaronder begrepen radio-telegrafien en -telefonen, al dan niet voor het openbaar verkeer bestemd, en van de schorsing van het gebruik van de inrichtingen, bedoeld in art. 3ter van de Telegraaf-Telefoonwet 1904, Staatsblad no. 7.

Artikel 2. De algemeene bekendmakingen Nos. 5 en 6 van den opperbevelhebber van land- en zeemacht blijven van kracht.

Artikel 3. Geen ontheffing wordt verleend voor:

a. telegrammen gesteld in geheimschrift (overeengekomen taal en cijferschrift), tenzij op het telegram-formulier melding is gemaakt van het gebezigde systeem van geheimschrift en op eerste aanvraag van het betrokken kantoor van afzending of bestemming hier te land, door den afzender, respectievelijk door den geadresseerde inzage wordt verleend van dit systeem van geheimschrift (handels-code, privé-code, enz.);

b. telegrammen en telefoongesprekken zonder inhoud, of waarvan de inhoud geen algemeen verstaanbaren of aannemelijken zin oplevert;

c. telegrammen, welke zijn gesteld, of gesprekken, welke worden gevoerd in een andere taal dan Nederlandsch, Duitsch, Engelsch of Fransch, tenzij, wat telegrammen betreft, een vertaling van den inhoud in een dezer talen wordt overgelegd;

d. telegrammen, welke geheel of gedeeltelijk zijn gesteld in cijfer- of lettergroepen zonder geheime betekenis, tenzij op deze telegrammen voorkomt een korte vermelding van de betekenis dier groepen, als bijvoorbeeld: „koersbericht effecten”, „marktbericht koffie”, „noteringen tabaksveiling” en dergelijke;

e. telegrammen, bij welke aanbieding niet worden opgegeven de volledige naam en het adres van den afzender.

Artikel 4. Geen ontheffing wordt verleend voor het overbrengen van telegrammen en voor het voeren van telefoongesprekken, voor zoover de inhoud door het militair gezag in strijd wordt geacht met de belangen van den Staat of de openbare orde.

Artikel 5. Deze regeling kan worden aangehaald onder den naam: telegraaf- en telefoonregeling van den opperbevelhebber. Zij treedt in werking op den dag van haar verschijning in de Nederlandsche Staatscourant, waarin zij onverwijld zal worden opgenomen.

Deze regeling geldt voor het geheele land.

Groepscommandanten aangewezen.

De opperbevelhebber van land- en zeemacht heeft in verband met het sedert gewijzigde Koninklijk Besluit van 4 Mei 1933, Staatsblad no. 246, waarin voor de uitoefening van het militair gezag, bedoeld in de wet van 23 Mei 1899, mede zijn aangewezen, wanneer oorlog of oorlogsgevaar is ontstaan, de commandanten van een groep in het gebied van het front,

waartoe die groep behoort, ter algemeene kennis gebracht, dat zijn aangewezen als groepscommandanten:

- 1e. binnen het gebied van het Oostfront:
 - a. de commandant van de groep Merwede;
 - b. de commandant van de groep Lek;
 - c. de commandant van de groep Utrecht;
 - d. de commandant van de groep Nieuwersluis;
 - e. de commandant van de groep Naarden;
- 2e. binnen het gebied van het Zuidfront:
 - a. de commandant van de groep Hellevoetsluis;
 - b. de commandant van de groep Numansdorp;
- 3e. binnen het gebied van het Westfront:
 - a. de commandant van de groep Alkmaar;
 - b. de commandant van de groep Haarlem;
 - c. de commandant van de groep Leiden;
 - d. de commandant van de groep 's-Gravenhage.

Men houde zich niet op bij militaire terreinen.

Verordening van den commandant Vesting Holland.

De commandant der Vesting Holland heeft een verordening ingesteld (algemeene bekendmaking no. 2) die in werking treedt onmiddellijk na afkondiging door de burgemeesters in de gemeenten, die in zijn amtsgebied zijn gelegen.

Blijkens artikel 1 van deze verordening is aan een ieder verboden zich op militaire terreinen te bevinden of binnen een afstand van 300 meter van zoodanige terreinen dan wel van plaatsen, waar militaire werkzaamheden worden verricht of militaire oefeningen worden gehouden, stil te staan, te zitten, te liggen of zich aldaar op andere wijze op te houden.

Dit verbod geldt — blijkens artikel 2 — niet voor hen, die uit den aard van hun beroep, bedrijf of betrekking daartoe geroepen zijn, evenmin voor hen, die een persoonlijke geldende schriftelijke vergunning hebben gekregen en ook niet voor de(n) gebruiker(s) van bewoonde perceelen, afgesloten tuinen en/of erven, welke met bewoonde perceelen één geheel vormen en gelegen zijn binnen een afstand van 300 meter van de terreinen of plaatsen, bedoeld in artikel 1 van deze verordening.

Zulk een vergunning moet bij den burgemeester van de woonplaats van den aanvrager worden aangevraagd op nader omschreven wijze.

Deze verordening verbiedt ook het maken van afbeeldingen van eenig militair terrein, militair werk, militaire werkzaamheid of oefening. Van dit verbod kan eveneens ontheffing worden verleend en wel door den desbetreffenden frontcommandant of door den commandant der Vesting Holland.

Artikel 9 bepaalt, dat een ieder verplicht is op eerste aanmaning van hen, die met de naleving van deze verordening zijn belast, door te loopen en zich terstond in de richting, welke hem wordt aangewezen, te verwijderen.

Overtreding van deze verordening wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste een maand of een geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Kerst- en Nieujaarsverlof voor recruten.

De minister van Defensie heeft bepaald, dat de vastgestelde speciale verlofregeling voor de gemobiliseerden gedurende de feestdagen niet van toepassing is op hen, die voor eerste oefening onder de wapenen zijn.

Voor hen is — voor zoover zij langer dan een maand in dienst zijn — de volgende regeling ontworpen: zij worden verdeeld in twee ploegen, waarvan de eerste met de Kerstdagen naar huis kan gaan en de tweede gelegenheid krijgt Oudejaarsavond en Nieujaarsdag thuis door te brengen.

Kerstpakketten voor gemobiliseerden.

Evenals ter gelegenheid van het St. Nicolaasfeest, zal ook met het Kerstfeest de gelegenheid worden opengesteld aan de gemobiliseerden beneden den rang van officier tegen de helft van het normale tarief postpakketten toe te zenden. De regeling is geheel dezelfde als die, welke voor de St. Nicolaaspakketten heeft gegolden.

Goedkoopere postpakketten voor militairen dienen in het tijdvak van 18 tot en met 20 December ter post te worden bezorgd.

Kamers voor gemobiliseerde studenten.

Het Ned. Comité van Intern. Student. Service heeft in samenwerking met de N.C.S.V. een regeling ontworpen, waardoor het aan gemobiliseerde studenten van alle Nederlandsche universiteiten en hogescholen wordt mogelijk gemaakt tijdens hun vrijen tijd de beschikking te krijgen over een kamer bij particulieren, waar zij hun studie kunnen voortzetten en hun boeken kunnen opbergen. Kosten zijn aan het gebruik van deze kamers niet verbonden. Er zal getracht worden zooveel mogelijk aan alle aanvragen te voldoen.

Studenten, die in de gelegenheid zijn, voor zoover de dienst hun dit toelaat, de studie voort te zetten, kunnen zich met een aanvraag tot het beschikbaar stellen van een kamer wenden tot den secretaris van het Nederlandsch Comité van I.S.S., Breestraat 41, Leiden. Zij dienen in hun aanvraag te vermelden: Naam en veldpostadres, plaats waar zij een kamer wenschen, universiteit (hogeschool), studierichting, studiejaar en eventueel graad; studentenorganisatie waarvan zij mogelijk lid zijn.

De sociale verzekeringswetten en de mobilisatie.

Verplichtingen van werkgevers.

a. Ongevallenwetten.

Aangezien de redactie van artikel 5 der Ongevallenwet 1921 en van artikel 1e der Land- en Tuinbouwongevalwet 1922 hieromtrent twijfel zou kunnen doen ontstaan, is door het Bestuur der Rijksverzekeringsbank beslist, dat werkgevers, die het loon van gemobiliseerd personeel geheel of ten deele doorbetalen, over dit loon geen premie verschuldigd zijn.

Wat de Land- en Tuinbouwongevalwet 1922 betreft, geldt deze beslissing uiteraard alleen ten aanzien van de bij de Rijksverzekeringsbank aangesloten werkgevers.

b. Invaliditeitswet.

Over den tijd, door een verplicht-verzekerde in militairen dienst doorgebracht, behoeven door den werkgever geen rentezegels te worden geplakt. Indien echter de gemobiliseerde in de week, waarin hij in werkelijken dienst is getreden, een gedeelte dier week in loondienst arbeid heeft verricht, is de werkgever over die week een rentezegel verschuldigd. Ook indien de gemobiliseerde gedurende zijn verlof arbeid in loondienst verricht, is de werkgever verplicht over dien tijd rentezegels te plakken. De gemobiliseerde verzekerde dient in dit laatste geval bij den betrokken Raad van Arbeid een rentekaart aan te vragen.

c. Ziektewet.

Krachtens het bepaalde bij artikel 1, sub e., der Ziektewet, is van den verzekeringsplicht uitgezonderd de arbeider, die ter vervulling van zijn militairen dienstplicht in werkelijken dienst is, zoodat, indien door den werkgever het loon van gemobiliseerd personeel geheel of gedeeltelijk wordt doorbetaald, voor dit loon geen premie verschuldigd is.

Rechten en verplichtingen van gemobiliseerde arbeiders.

a. Ongevallenwetten.

Is een gemobiliseerde in het genot van een rente krachtens een der Ongevallenwetten, zoo brengt het gemobiliseerd zijn hierin geen wijziging en wordt de rente doorbetaald zoolang de gemobiliseerde ongeschikt is voor arbeid als bij de wet bepaald. Voor het innen zijner uitkeering kan hij desgewenscht een ander machtingen of uitbetaling vragen aan het meest nabij gelegen postkantoor.

Indien zich bij een gemobiliseerde een met ongevallen gelijkgestelde beroepsziekte openbaart (loodvergiftiging, kwikvergiftiging, miltvuur, enz.), geve hij hiervan onmiddellijk kennis aan den Raad van Arbeid van het district, waarin hij geleverd is; onderzocht zal dan kunnen worden, of deze ziekte geacht moet worden gevolg te zijn van vóór het gemobiliseerd zijn in verband met de dienstbetrekking verrichte werkzaamheden.

Het gemobiliseerd zijn is voor een gemobiliseerden rentetrekker geen excuus zich aan de gebruikelijke controle te onttrekken. Ontvangt hij van den daarvoor aangewezen deskundige een oproeping bij dezen te verschijnen, zoo dient hij zich ter voldoening aan dien oproep met zijn militairen Commandant te verstaan.

Teneinde deze controle mogelijk te maken, wordt door het Bestuur der Rijksverzekeringsbank met de militaire overheid overleg gepleegd.

b. Invaliditeitswet.

Krachtens artikel 223 der Invaliditeitswet wordt voor een gemobiliseerden verplicht-verzekerde over den tijd, door hem in werkelijken dienst doorgebracht, de premie door het Rijk betaald. De gemobiliseerde moet dan echter de laatste 3 maanden vóór zijn opkomst in werkelijken dienst verzekerd zijn geweest, d.w.z.: zijn eerste rentekaart moet zijn opgemaakt minstens 3 maanden vóór den datum, waarop hij in den militairen dienst trad. Zelfs al zou hij gedurende die maanden onafgebroken werkloos zijn geweest en er dus niet voor hem geplakt zijn, dan heeft hij toch recht op de door het Rijk te betalen premie.

c. Ziektewet.

Ten aanzien van deze wet bestaat er geen verzekeringsplicht van het oogenblik af, waarop de verzekerde in werkelijken dienst is getreden.

Heeft een verzekerde, die, ten tijde van zijn oproep om in werkelijken dienst te treden, in het genot was van ziekengeld krachtens de Ziektewet, aan dezen oproep voldaan (hij kan daarna in een militair hospitaal zijn opgenomen), zoo behoudt hij recht op ziekengeld zoolang hij wegens zijn ziekte arbeidsongeschikt is.

Bij opname in ziekenhuis distributiekaart medebrengen.

De aandacht van het publiek wordt er op gevestigd, dat bij opname in een ziekeninrichting de distributiekaart van den patiënt bij de administratie van het betrokken ziekenhuis moet worden ingeleverd.

Evacuatie.

Is evacuatie verplicht?

Niemand is verplicht zijn woonplaats te verlaten, behalve zij, die door den burgemeester of door een militaire autoriteit worden aangewezen om naar elders te worden afgevoerd.

Zij, die bij ontruiming van een onveilig gebied ter plaatse blijven, doen dit geheel op eigen verantwoordelijkheid en stellen zich daar-

door aan groote gevaren bloot. De militaire autoriteiten zijn inmiddels te allen tijde bevoegd, om, indien het militair belang dit eischt, in tijd van nood ontruiming te gelasten. Bij evacuatie worden voor het vee afzonderlijke vee-transporten samengesteld. De geëvacueerden blijven dus niet zorgen voor het geëvacueerde vee.

Welke gedeelten van het land worden geëvacueerd?

Hierover kunnen nog geen positieve mededeelingen worden gedaan. Slechts dit, dat men ook hier niet moet afgaan op allerlei loopende geruchten, zelfs niet als deze een min of meer officieus karakter dragen. Het is niet uitgesloten, dat eerlang nadere mededeelingen zullen worden gepubliceerd.

Is het raadzaam zelf te evacueeren?

Het eigenmachtig verlaten van het woongebied moet krachtig worden ontraden. Het algemeen belang kan daardoor zeer sterk worden geschaad.

Mag men zelf evacueeren?

Zoolang de afvoer van de bevolking niet door de overheid wordt bevolen, is verhuizing mogelijk, tenzij deze door de militaire en burgerlijke autoriteiten wordt verboden.

Mag men met eigen vervoermiddelen evacueeren?

Het zal onder meer van de plaatselijke omstandigheden afhangen of de militaire autoriteiten het evacueeren met eigen vervoermiddelen toestaan. Zeer waarschijnlijk zal wel door de militaire autoriteiten tegen eigenmachtig ontruimen worden opgetreden.

Bestaat er een wettelijke verplichting om geëvacueerden op te nemen? Bestaat er een beroepsinstantie?

Daar mag worden aangenomen, dat bij het in gebruik nemen van vluchttoorden, de staat van beleg in die gemeenten zal zijn afgekondigd, staat de verplichting tot inkwartiering van geëvacueerden wel vast. Een beroepsinstantie ter zake is niet aanwezig.

Ziek worden tijdens verlof.

De minister van Defensie heeft de militairen er nog eens op doen wijzen, dat zij, indien zij tijdens verlof in een plaats niet als garnizoensplaats aangewezen ziek worden, geen aanspraak hebben op geneeskundige verzorging voor rijksrekening.

Onder „garnizoensplaats” is te verstaan een plaats waar vóór de mobilisatie garnizoen lag.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „ROTTERDAM”.

Woensdag 29 November j.l. vergaderde in Hotel „Atlanta” te Rotterdam de Gewestelijke Commissie met de leden van de Plaatselijke Commissiën en Plaatselijke Leiders, waarbij ook de voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Generaal L. F. Duymaer van Twist, aanwezig was.

De voorzitter van het Gewest, de Kolonel tit. A. C. de Neeve, opende om 7.45 uur de vergadering, heette alle aanwezigen hartelijk welkom en dankte hen voor de moeite om van heinde en ver te komen. In het bijzonder bracht de voorzitter een woord van dank aan den Generaal Duymaer van Twist en sprak zijn bewondering uit voor diens uithoudingsvermogen. Tevens nam de voorzitter de gelegenheid te baat, den Generaal namens de aanwezigen hartelijk geluk te wenschen met het 50-jarig jubileum als Officier, noemde het een bijzondere carrière en voor de leiding van den B.V.L. onverwoestbaar.

Vervolgens deelde de voorzitter mede, dat het doel van deze bijeenkomst was om den onderlingen band sterk te houden en het een en ander te bespreken, maar dat hij een inleidende taak had en het woord aan den Generaal verleende.

Generaal Duymaer van Twist dankte den voorzitter voor zijn woorden van welkom en de gelukwenschen en deelde mede, dat het in zijn bedoeling lag, met alle Verbanden samenkomsten te houden.

Hij dankte de aanwezigen voor hun belangstelling voor den B.V.L. en het was hem een genoegen in hun midden te zijn. Hij meende als de B.V.L. er nooit geweest was, het Instituut in deze dagen opgericht zou moeten worden, omdat wij niet weten wat de toekomst brengen zal. Wat is het doel van Rusland? Wat zal het communisme ons brengen? Wij weten het niet. Ieder die oog heeft voor de toekomst, weet dat de B.V.L. nodig is en daarvoor is het noodig besprekingen te houden om een goe-

de samenwerking te krijgen en den band te versterken.

Vervolgens deelde de Generaal mede, dat er een onderscheid gemaakt moet worden tusschen den B.V.L. en de andere Korpsen, aangezien hierover een geheel verkeerde gedachte bestaat bij de vrijwilligers van het Korps Motor-dienst. Mochten er fouten gemaakt zijn bij de aanwerving van deze vrijwilligers, zoo heeft toch iedere vrijwilliger een zakboekje ontvangen, waar duidelijk hunne verplichtingen instaan. Verder deelde spreker mede, dat hij met den Minister van Defensie besprekingen had gevoerd over het afvloeien van deze vrijwilligers.

Vervolgens waren de aanwezigen in de gelegenheid vragen te stellen, waarvan een dankbaar gebruik werd gemaakt en door den Generaal werden beantwoord, waarna spreker de hoop uitsprak, dat men in deze tijden elkaar zou steunen en hoopte dat deze bijeenkomst vruchtdragend moge zijn.

De voorzitter van het Gewest herinnerde de leden der Plaatselijke Commissiën aan de nieuwe propagandafilmen „Nederland let op Uw saek" en „Ons Prinsesje loopt". Hij hoopte dat deze mooie filmen zoo veel mogelijk bij de Afdelingen vertoond zouden worden, opdat zij meer onder de breedere lagen van de bevolking zouden worden gebracht. Tot slot dankte de voorzitter den Generaal voor zijn heldere uiteenzetting en gaf hem de verzekering van trouw aan het Instituut.

Daarna volgde nog eenige oogenblikken van gezellig samenzijn.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS LUCHTAFWEER TE DELFT.

In het oefenlokaal van de afd. Delft van het Vrijwillig Landstormkorps Luchtafweerdienst, heeft de prijsuitreiking plaats gehad van het K.S.O. schieten door de Vrijwilligers. Op dezen avond heeft St. Nicolaas een bezoek gebracht en menig prijswinnaar een wijzen raad gegeven. De vrijwilligers werden bovendien op thee met speculaas onthaald, terwijl na afloop ieder als troostprijz nog een doosje sigaren of sigaretten meekreeg.

De prijswinnaars waren: Adj. W. F. Blansjaar. Vrijwilligers: A. v. d. Börn, A. v. d. Struif en A. C. Schilperoort.

2e prijswinnaars waren: Korp. J. B. v. d. Meulen. Vrijwilligers: I. Goossen, P. Timmers, P. v. d. Berg, 3e prijswinnaars: Korp. G. H. Vrijmoed. Vrijwilligers: P. H. Schenkeveld, W. H. Tas, L. v. Bommel.

CONSOLIDATIEBIJENKOMST VAN DEN B.V.L. TE HAARLEM.

Daar de helft van de bijzonder vrijwillige landstormers thans onder de wapenen is geroepen en de wekelijksche bijeenkomsten van den B.V.L. niet meer plaats hebben, had de afdeling Haarlem op 24 Nov. in het gebouw van de H.J.M.V., in de Lange Margarethastraat te Haarlem, een consolidatie-bijeenkomst belegd, teneinde den band tusschen de vrijwilligers niet te laten verslappen.

De voorzitter der plaatselijke commissie, de heer G. de Reede, sprak een hartelijk welkomstwoord, waarin hij het doel van de bijeenkomst uiteenzette. Hierna zong de heer Jansse eenige vaderlandse liederen. Vooral het eerste couplet van het „Wilhelmus" werd door hem krachtig en fraai gezongen, evenals trouwens „Holland's vlag, je bent mijn glorie" en „Holland's lied".

De heer de Reede hield hierna een kernachtige toespraak, waarin hij de geschiedenis, het doel en de werkwijze van den B.V.L. nog eens belichtte. In den B.V.L. heeft de Regeering de beschikking over een groote en betrouwbare gewapende macht waarvan zij, als het moet, gebruik kan maken. Op het oogenblik zijn er ruim 90.000 vrijwillige landstormers, die volstrekt belangeloos en vrij-

wilig hun steun aan het wettig gezag en ons koningshuis hebben toegezegd.

Na deze uiteenzetting bedankte de heer de Reede den secretaris van de Gewestelijke Commissie, den heer Hartogh Heys van Zouteveen, die zooveel belangrijk werk voor den B.V.L. verricht.

Op zijn beurt bedankte hierna de heer Hartogh Heys van Zouteveen den heer de Reede voor zijn onvermoeid streven om den band tusschen de vrijwillige landstormers in Haarlem steeds nauwer aan te halen.

Een verrassing was vervolgens het optreden van mej. A. Roorda. In het bijzonder met het hollandsche liedje behaalde mej. Roorda zeer groot succes. Tot slot zong zij nog een „soldatenliedje", dat begrijpelijkerwijs door de aanwezigen zeer werd gewaardeerd.

Mej. B. de Haan zorgde voor een correcte pianobegeleiding.

Zowel mej. Roorda als mej. de Haan ontvingen van den heer de Reede een geschenk.

Het verdere van den avond was gewijd aan een gezellig samenzijn, dat opgeleusterd werd met vroolijke gramofoonplaten.

ANNA-PAULOWNA. Filmavond B.V.L.

Met een kort welkomstwoord opende burgemeester Mijnlieff als voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissie, den propaganda-avond van den B.V.L., die bij den heer Slikker werd gehouden. Het welkom gold in het bijzonder de heeren Officiëren, vertegenwoordigende den Kantonnementscommandant van Breezand, en de heeren De Jong en Ottenbros van de Landstormcommissies

Voor Jong Nederland

GROEP A. (Onder de 10 jaar.) Tegenstellingen.

dik en dun	mager en
zwaar en	donker en
mooi en	sterk en
leeg en	los en
rijk en	warm en
oud en	traag en
groot en	dom en
blij en	zuur en
kort en	vroeg en
breed en	recht en
hoog en	dapper en
nauw en	slordig en

GROEP B. (Boven de 10 jaar.) Synoniemen.

Wie kan 't woord *gierigaard* met 4 letters schrijven?

„Ik!" riep Pietje Pienter; „*urek!*"

Die snaak had gelijk. Nu, woorden als *urek* en *gierigaard* noemen we synoniemen. Probeer nu zelf eens een stelletje van zulke woorden bij elkaar te scharrelen.

Grootvader	met 3 letters ...
Dwingeland	met 5 letters
Varken	met 4 letters
Rijwiel	met 5 letters
Ooievaar	met 5 letters
Portret	met 4 letters
Oorlog	met 4 letters
Paard	met 3 letters ...
Vuurroer	met 6 letters
Mondroer	met 3 letters ...
Zwager	met 13 letters
Onderzeeër	met 8 letters
Luidspreker	met 9 letters
Opschepper	met 7 letters
Concurrent	met 10 letters

Den Helder en Alkmaar. Nadat spr. nog had opgemerkt, dat de avond ook als ontspanningsavond voor de Breezander militairen bedoeld was, werd staande het eerste couplet van het Wilhelmus gezongen en ving de filmvertooning aan. Vóór de pauze gingen „Het Veertigjarig Regeeringsjubileum van H.M. Koningin Wilhelmina" en het leuke, door Prins Bernhard opgenomen filmpje „Ons Prinsesje loopt", daarna de leger- en vlootfilm „Nederland, let op uw saek".

De heer Ottenbros sprak aan het einde, na dank gebracht te hebben aan de plaatselijke commissie voor de organisatie van dezen avond en aan den heer Slikker voor het gratis beschikbaar stellen van zijn zaal, een propagandistisch woord. De B.V.L. heeft geen ander doel dan: steun aan het wettig gezag. Spr. wilde geen angst aanjagen, maar er toch op wijzen, dat tusschen Rusland en ons land vroeger twee landen waren en nu nog maar een. Het communisme wandelt naar het Westen. De B.V.L., betoogde spr., dient daarom versterkt te worden, want „als zoo'n groote beer aan den loop is, ligt hij nog niet direct aan een touwtje".

Met het zingen van het zesde couplet van het Wilhelmus werd de avond besloten.

GEMOBILISEERDEN EN ONGEVALLENVERZEKERING.

Aan allen, die een ongevallenverzekering hebben gesloten en die nu onder de wapenen zijn, wordt in hun eigen belang aangeraden zich tot hun verzekering-maatschappij te wenden om te informeren of uitkeering ook plaats heeft wanneer hen, hetzij in militairen dienst, hetzij tijdens verlof, een ongeval overkomt.

DE KWATTABOMEN.

In de vorige mobilisatiejaren reden twee voerlui met hun mallejan geregeld uit de richting Dieren door Doetinchem naar de Duitse grens. Zij vervoerden zware iepen naar een houtzagerij vlak bij Duitsland. Op zichzelf was zulk een transport niets bijzonders. Maar een paar wakkere marechaussees begonnen achterdocht te koesteren, omdat de ervaring hun geleerd had, dat sluwe smokkelaars allerlei listigen aanwendden, om hen om de tuin te leiden.

Daarom slopen zij op zekere keer, als beestenkopers vermomd, achter hen aan.

De voerlui stapten onderweg een kroeg binnen, waar zij 't eene glaasje na 't ander leegdranken. Toen ging 't met hen, zoals 't rijmpje zegt:

Als de wijn is in den man,
Is de wijsheid in de kan.

De verklede marechaussees schoven ook naar een tafeltje en bestelden een glas bier. Ondertussen gaven zij hun oren goed te kost.

Onder invloed van de sterke drank begonnen de voerlui hoe langer zo luidruchtiger en loslippiger te worden. Op 't laatst kregen ze ruzie met elkaar.

Opgewonden beweerde de een: „Waar is 't briefje van duzend marken, dat 'k van jou nog te goed heb? Nou mot je maar 's gauw dokken; anders verraai 'k de hele boel!"

De merechaussees wisten nu genoeg. Ze stapten de herberg uit en begonnen het transport nauwkeurig te inspecteren. Onder de ruige schors van de twee zware iepenboomen ontdekten ze over de hele lengte van de 12 meter lange stammen twee rijen spijkers, die met hun blinkende koppen eventjes uitstaken. De herbergier moest een nijptang lenen, waarmee ze aan de arbeid togen.

Toen dit karweitje was afgelopen, kwam de aap uit de mouw. Ze konden dus de bovenhelft van de stam er nu afschuiven en staarden toen op een reusachtige doos, die gevuld was met duizenden... kwatta's! De beide bommen bleken op listige manier te zijn uitgehoud tot geweldige kano's, die een zoete schat van chocola bevatten.

De smokkelaars keken lelijk op hun neus, toen ze ongedacht zo tegen de lamp liepen. In de gevangenis konden ze geruime tijd over hun boos bedrijf nadenken.

De mallejan met z'n buit werd naar Doetinchem vervoerd. Daar heeft hij maandenlang bij de marechaussees-kazerne gestaan, waar de voorbijgangers een kijkje konden nemen bij de *kwattabomen*.

OOM BERTUS.

N.V. voorh. GEBR. HOGENBIRK

WEGENBOUW- EN STOOMWALSENBEDRIJF

LAREN N.H.

Elke Wegconstructie. Verhuur Materieel

Telefoon 3068

Telefoon 3374

N.V. EERSTE DRENTSCHE STOOMTRAMWEG MIJ.

HOOGVEEN - TELEF. 57

- Vraagt voor Uw uitstapjes per autobus eens inlichtingen aan één onzer kantoren.
- Reizen in binnen- en buitenland verzorgen wij tegen zeer billijke tarieven.
- De autobussen van nieuwste constructie, comfortabel ingericht, worden bestuurd door vakkundige chauffeurs.

J. Lindenbergh Czn.

Wemeldinge

Aannemer van Gronden Waterwerken
Wegenbouw

P. DE VOGEL Pzn.

TELEFOON No. 53

BERKEL EN RODENRIJS
Huisbrand-
en Industriekolen

KONINKLUKE = BEGEER IN SIGNES
SPORTPRIJZEN
MEDAILLES

VOORSCHOTEN

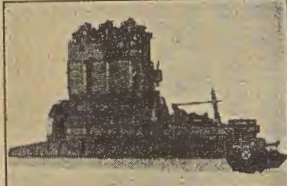
LEVERANCIERS VAN DE OFFICIEELE LANDSTORMMEDAILLES

**DE PRACTISCHE
HUISVROUW
KOOPT
BIJ
VROOM &
DREESMANN**

**BERGHUIZER
PAPIERFABRIEK**
v/h. B. C. CRAMER
WAPENVELD

N.V. Gebr. BOLSUIS
SCHIJNDEL

„ALPENGLOEI“
Kaarsen- en Lichtenfabriek

BOLNES — DIESEL
N.V. Mach.fabr. „Bolnes“
v/h. J. H. van Capellen
Bolnes bij Rotterdam
Telefoon 14398

L. VISSCHER - LISSÉ
TELEF. 7527 SASSENHEIM
Aannemer van straat-,
rioleering- en grondwerken
WEGENBOUW

**KOLEN VAN DE
ORANJE-NASSAU - MIJNEN**

2e ROSESTRAAT 7
P. G. LODDER
ROTTERDAM - TELEF. 12202

Stoomwasscherij „De Maas“
FIRMA
SCHREUDERS EN TROUW
IJsselmonde

Verzending door het geh. land
TARIEVEN OP AANVRAAG

**HERENPAK REINIGEN 12-
STOMEN**

J. HOEVELS
VERVEN
ROTTERDAM - TEL. 45980

Goede waar behoef
geen krans ::
Vraagt onze tarieven,
ze zijn zeer billijk.

Stoomwasserij „Nederhorst“
JAN SNEL
Nederhorst den Berg.

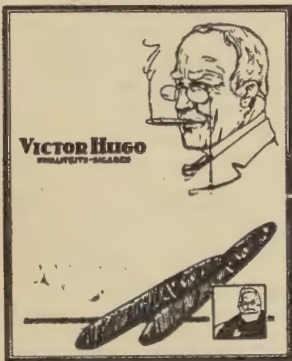
**ASBEST-CEMENT PLATEN
GEGALV. PLATEN
ASBEST-CEMENT BUIZEN**
Uit voorraad leverbaar
FIRMA J. MONSTER
TELEF. 2841 - GORINCHEM

Garage „VITESSE“

A. A. DE ZEEUW
Scheldekade 57 - Telefoon 123
TERNEUZEN
Luxe verhuur-inricht. Prima
materiaal. Ervaren personeel.

HET aangewezen adres voor
SCHIETPRIJZEN

o.a. medailles, takken,
bekers, kransen enz. is
FIRMA CORN. PLAS
(E. C. BILARS)
LANGESTR. 40 - ALKMAAR

BERICHT voor de dames van
al de B.V.L.-ers!
Geachte Dames!
Wilt U tot aller tevredenheid
trakteeren, neemt dan onze
fijne De-Dé-Wafels
Beleefd aanbevelend,
R. DIJKSTRA'S BAKKERIJ
DOKKUM — B 24

VISSER & SMIT
PAPENDRECHT
BORINGEN, BRONNEN
BUISLEIDINGEN
BETONBOUW - HEIWERKEN

GARAGE „BOOIJ“
FRANCHE KERKSTR. 20
TELEFOON No. 778274
VOORBURG

HET ADRES VOOR
LUXE VERHUUR EN TAXI'S

STOOKT
Nederl. Brandstoffen
Prima kwaliteiten

N.V. v. d. VEN & Co.
Tel. 2721 (2 lijn.) EINDHOVEN

Reist per AAA Busdienst
naar

Apeldoorn, Arnhem en Ede
Speciale Luxe Touringcars
voor Gezelschappen

Gebrs. ROBERT - Apeldoorn
Marktstraat 8 - Telefoon 2871

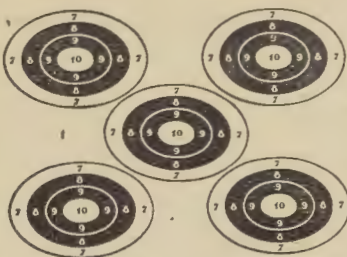
Fa. Wed. H. VAN DAM
BOLNES (BIJ ROTTERDAM)
Telefoon (Ridderkerk) no. 305

Scheepsluchtappaten en
ijzeren Scheepslaap-
kooien, - Stampwerk.
Plaatconstructie enz.

GEBRS. BIJLOO
Dagelijksche motorbootdiens
Schiedam - Amsterdam
Rotterdam - Vlaardingen v.v.
Schiedam, Tel. 68648
AMSTERDAM, Tel. 30674

DIKEMA & CHABOT'S HANDEL MIJ. N.V.
ROTTERDAM AMSTERDAM
IJZER EN STAAL

H. v. VEEN - KISTENFABRIEK
IJSSELMUIDEN Telef. 246 KAMPEN

SCHIETSCHIJVEN

gedrukt op speciaal
vervaardigd schiet-
schijvencarton

N.V.
v.h. Fa. GROENENDIJK
SLAGHEKSTR. 90-94
ROTTERDAM-Z.
TELEFOON 11386

VRAAG PRIJSOPGAAF VOOR UW
TIMMERWERKEN

bij de

N.V. Timmerfabriek „DE CONCURRENT“

TELEFOON No. 1 BERGAMBACHT

Concurrerende prijzen Vluggere levering

Speciaal adres voor Woningbouw

NOORDER GLASHANDEL J. v. OOSTENDORP
ROTTERDAM - v. d. Duijnstraat 50 - Franciscastraat 17-27
GLAS-IN-LOOD Tel. 41436/43436. Na 6 uur n.m. 41662/30778
AUTORUITEN Filiaal: DORDRECHT - Vest 1 - Tel. 3683

**HOLLANDSCH AANNEMERSBEDRIJF
ZANEN VERSTOEP N.V.**

GROOT HERTOGINNELAAN 39 - 's-GRAVENHAGE
(hoek Stadhouderslaan) Telefoon no. 336230

Wegenbouw en waterwerken - Verhuur aannemersmateriaal
Aannemers van grond-, spoor-, hei- en betonwerken

D. J. VAN DER HAVE
KAPPELLE-BIEZELINGE

Boomkwekerijen - Zaadteelt - Zaadhandel

Wetenschappelijk Selectiebedrijf

ZADEN

N.V. A. HOBBEL

OOLTGENSPLAAT

Uitsluitend
het beste

Overal
vertegenwoordigd

FIRMA A. ZWAAN Jr. N.V.

ZAADTEELT - ZAADHANDEL
ENKHUIZEN

We zijn reeds 50 jaar paraat
Tot 't leveren van goed zaad!

Waar niet vertegenwoordigd,
wederverkopers gevraagd!

N.V. Zaadhandel en
Boomkwekerijen

WED. P. DE JONGH
GOES - SELECTIEBEDRIJF
vraagt voor naar tuin-, bloem-
en landb.-zaden, zaagranen,
pootaardappelen, vrucht- en
sierboomen.

IJVERIGE AGENTEN
op gunstige voorwaarden

De Friesche Zaadhandel

Fa. G.J. Wouda, Oranjewoud
Zaden en orig. Friesch pootgoed
vraagt nog

LANDSTORMERS
om in plaatsen, waar we nog
niet vertegenwoordigd zijn,
nieuw terrein te veroveren.
Vraagt onze Agentschapsvoorw.

N.V. C. W. PANNEVIS
ZAADTEELT-ZAADHANDEL

DELFT
TUIN-, BLOEM-
EN LANDBOUWZADEN

Vraagt prijsrct. of reizigersbezoek

N.V. SLUIS & GROOT'S
Kon. Zaadteelt en Zaadhandel

ENKHUIZEN
TUIN-, BLOEM- EN
LANDBOUWZADEN

Levering uitsluit. a. d. handel

CONSERVEN BLOM

GROENTEN - VRUCHTEN - SOEPEN - TAFELZUREN

N.V. MIDDELBURG BOLT - AMSTERDAM

LET OP! 1e Oosterparkstraat 238, Tel. 55842

Onze zaken zijn gevestigd: Willemsparkweg 1, Tel. 20029

Koninginneweg 139, Tel. 21805

HET ADRES voor prima kwaliteit sigaren en sigaretten
ALSMED E ALLE ROOKERSBENODIGDHEDEN

Fa. A. Dooijewaard & Zn
Schilder

Amsterdam
Sophialaan 34 - Tel. 93316

Automobielenbedrijf
Spécial Chevrolet

D. VAN VLIET
Kerkstraat 63, Bodegraven

LEDERWARENFABRIEK
DE VOLHARDING

POSTJESKADE 23-25
TELEFOON No. 85867
AMSTERDAM

SPECIALITEIT IN
MILITAIRE UITRUSTINGEN

Van Vollenhoven's
Lijnzaadkoeken
en Mengvoeders
ZIJN UITSTEKEND

KOOPT
HONIG'S
JUSBLOKJES

N. V. INGENIEURSBUREAU
„EKSTEEN“
Speciaal-bureau voor
WATERREINIGING
EN
WATERTECHNIEK
Sweelincklaan te Bithoven

ALBERTS' MACHINES
v. d. SCHOENMAKERIJ
Sinds 1898
onbestreden de beste
ALBERTS & Co., C.V.,
A'dam-C., Warmoesstr. 78

ZAKKENCENTRALE N.V.
ROTTERDAM
Tel. No. 53490 (5 lijnen)
JUTEZAKKEN
voor alle doeleinden
SPECIAAL ZANDZAKKEN
voor LUCHTBESCHERMING

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobiel Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:
Rotterdam - Utrecht
Den Haag - Leliden - Delft

UW AUTO DEFECT?
No. 51
Fa. J. VAN BERKUM & Co.
FORD DEALER
GOEVORDEN
Ruime stalling - Centr. verw.

WED. H. TROOST
ROTTERDAM
TELEF. 11606

• Aannemer van grond- en
bouwwerken
• Transporten door geheel
Nederland

ALKMAAR
Rijdt per Nassau-taxi
Telefoon 3545
OPEL-DEALER

J. BROEKHUIJSEN
AMSTERDAM
UNIFORMKLEEDING
TELEFOON No. 32403

Voor uw SLOOPWERKEN en
FABRIEKSOPRUIMINGEN
Fa. Wed. C. D. Heuvelman
Handel in hout en metalen
Tel. 69 Krimpen a. d. IJssel
Na 17 uur:
Tel. 26 Ouderkerk a. d. IJssel

N.V. NEDERL. BASALT Mij
ZAANDAM
Vraagt ons prijs van
**BASALTINE-
TROTTOIRTEGELS**
Levering op strengste keur

VERHEUL'S
VEEVOEDERS
ROTTERDAM

ZAKKENCENTRALE N.V.
ROTTERDAM
Tel. No. 53490 (5 lijnen)
JUTEZAKKEN
voor alle doeleinden
SPECIAAL ZANDZAKKEN
voor LUCHTBESCHERMING

N.V. REEDERIJ DE IJSEL
A.M.I.J. (Automobiel Mij. IJsel)
GOUDA - Gouwe 80 - Tel. 3152
Dagelijksche Auto- en Motor-
diensten naar:
Rotterdam - Utrecht
Den Haag - Leliden - Delft

BLOEMENMAGAZIJN
FIRMA
H. J. BARMENTLOO
JAVASTRAAT 43
DEN HAAG - TEL. 111561

Firma C. VAN HAL & ZOON, Reigerstraat 14, BREDA
SPECIALITEIT UNIFORMEN - Prima Coupe - Reizigersbezoek op aanvraag.

L. BOOMSMA

**Bouwkundige - Makelaar
Expert**
Administratie en onderhoud van vaste goederen
Hypotheek - Assurantiën
Nassaukade 118-119, A'dam W.
Gem. Giro B 749
Postcheque- en Girodienst 2870
Tel. 82521 - 85421

**WESTLANDSCHE
Glas- en Verfhandel
C. J. VAN REST**
NAALDWIJK
Scherp concurrerende
GLASPRIJZEN
EN GROS - EN DETAIL

**AALTENSCHÉ
Stoom-, Wasch- en Strijkijzer.
„DE SLINGE”**
H. v. d. KAMP - AALTEN
Heldere wasch,
minimum slijtage
en scherp concurr. prijzen.
DAAROM OOK UW ADRES!

DE JONG'S
HAGELSLAG
CHOCOLADE
voor de Boterham
DE EENIGE ECHTE

H. WOUTERS & ZOON
Lood-, zink- en leiwerken
Spuistraat 44 - Amsterdam
Tel. 45124
Sanitaire inrichtingen
Erkende gas- en waterfitters

GEBR. VELDHORST
ANGERLO - DOESBURG
Telefoon no. 220 Doesburg
SPECIAAL ADRES
VOOR MILITAIRE EN
BURGERKLEEDING
OVERAL TE ONTBIEDEN

N.V. Ph. VLESSING
DEN BURG (TEXEL)
Complete Meublering

**VERHUIZINGEN door
GEHEEL NEDERLAND**

Firma G. DIK Ez.
Guldenstraat 20
GRONINGEN
in Wijnen en Gedistilleerd
Sedert 1879
RESTAURANT BODEGA

**FIRMA
C. B. RAS
BOUW-
MATERIALEN
's-BOSCH**

ALKMAAR
DINEERT IN
't GULDEN VLIÉS
EN GE ZULT
TEVREDEN ZIJN

OOK UW ADRES
Hotel - Café - Restaurant
„PAVILJOEN KINHEIM”
Stationsweg 60, tel. 2524
ALKMAAR

ALMELO
HOTEL
„De Gouden Leeuw”
Eerste huis ter plaatse
MATIGE PRIJZEN

HOTEL „MONOPOLE”
tegenover het Station
Tel. 4040 - Amersfoort
VERGADERZALEN
UITSTEKENDE KEUKEN
Verwarme garage
vrij voor gasten
DIRECTIE VAN IPEREN

APELDOORN
HOTEL BLOEMINK
GEVESTIGD SEDERT 1847
bij het Kon. Paleis en bosschen
Fraal gelegen aan de Loolaan

HOTEL „STAD BORCULO”
Spoorstraat - Telef. 31
BORCULO
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
BONDSHOTEL A. N. W. B.

Hotel „Schimmelpenninck”
Café-Restaurant - Telef. 3265
Stationsplein 2 - Eindhoven
Zeer comfortabel hotel.
Prima keuken. Gezellig café.
Zalen voor verg. en partijen.
Bondshotel A. N. W. B.
Expl.: J. A. BIEMANS.

Adverteert in dit Blad

SCHILDERSBEDRIJF
W. K. WITS EN ZONEN N.V.
Groningen, Leeuwarden, Utrecht, Amsterdam

PRIMA GELDBELEGGING TE KOOP VOOR
GELDBELEGGING
4 NIEUW GEBOUWDE BLOKJES (twee onder de kap),
met voor- en achtertuinen, prijs f 30.000; ook per stuk te koop.
Hypotheek beschikbaar. - BOUWBUREAU H. v. d. TOP,
Park Paaschberg 1a, Telefoon 258, Ede.

M. BORST - ROTTERDAM
AELBRECHTSKADE 121 - TELEFOON 33429
Deuren- en Timmerfabriek - Machinale Houtbewerking

A. J. DE BOO & ZN.
BENZINE - PETROLEUM - OLIE EN VETTEN
MACHINEKAMERBEHOEFTE
MOTORBOOTDIENST DELFT - ROTTERDAM v.v.
TRANSPORT naar alle plaatsen
Ingericht voor zwaar hijschwerk tot 7000 K. G.
DELFT - HOOIKADE 30 - TELEFOON 457

„HET VOLKSPARK”
TELEF. 2782 - ENSCHEDE
De mooiste en grootste zalen
voor het geven van
feesten en partijen

Restaurateur **A. MULSTEGE**
Hotel - Café - Restaurant
„De Valk”, Franeker

Geheel gemoderniseerd
Centr. verwarming. Str. water
op alle kam. Prima keuken.
A. VEENBAAS

Hotel „t LANSINK”
HENGELO
Modernste comfort
Telef. 2500
Auto aan de Treinen

LEEWARDEN
HOTEL
„DE KROON”
Vergaderzalen
UITST. KEUKEN

HOTEL
„DE-ROODE LEEUW”
TELEFOON 515 - TERBORG
Prima keuken
Exquise wijnen
Modern comfort
F. G. W. Schmidt-Corbelijin

Hotel-Café-Rest. P. Mulders
Tilburg
Tel. 2385 (2 lijnen)

HET BESTE EN GOED-
KOOPSTE ADRES VOOR
UW LUNCH EN DINER!

UTRECHT
Hotel
„TERMINUS”
VERGADERZALEN

A. KRAAL - UTRECHT
v. d. Mondestr. 139 - Tel. 10562
Aannemer van grond- en
sloopwerken.
Handel in zand, grint, puin enz.

**BRANDSTOFFEN HANDEL
B. KOELMAN**

St. Willebrordusstraat 8 en 39
Tel. 94674 - Amsterdam Zuid

Specialiteit in Hollandsche,
Belgische en Eng. anthraciet

J. DE WAARD
Tel. 68951 - Schiedam
Lange Nieuwstr. 97-99
Aannemer van sloopwerken

Verhuur van compres-
soren en opruimen
met springstoffen

**Protestantsche
Begravenis-Onderneming**
Bill. tarieven. Nette bed.
Speciaal adres voor het
vervoeren per rouwauto
binnen en buiten de stad
G. H. DE JAGER
Amst. straatweg 45
UTRECHT - TELEF. 14273

**Golden Vlies
Sigaren**
Van ouds
de fijnste

I. WILLEMSSEN
Oesterkweekerij
YERSEKE

Firma J. KAKES
BOUWKUNDIGE
ZAANDAM
Taxatie - Expertise
TELEFOON No. 3251-4984

GEBR. RIETEL
ZEEBURGERPAD 13-14
TELEFOON No. 53552
AMSTERDAM (Centr.)
Verhuizingen
door geheel Nederland

**Schop's
Vleeswaren
Rotterdam**

RUITENBERG
MAATKLEEDING
Utrechtschestr. 26, Amersfoort
Speciaal
Uniform- en Rijkkleeding

„BOUWMATERIALEN M. LUYTEN N.V.”
ROTTERDAM - LEKKERKERK - DORDRECHT
DRIJFSTEENEN
BIMSPLATEN
BETONARTIKELN

**ZIEKENHUISVERPLEGING-
EN OPERATIEKOSTEN**

verzekert
tegen enkele centen per week
Leij's
Verzekering Maatschappij.
Langere verpleegduur:
80 dagen, ook bij besmettelijke
ziekten en operatie.
Hoogere operatiekostenver-
goeding.
Kinderen verlaagde premie.
Vraagt prospectus ten kantore
der Maatschappij:
Oude Koemarkt 35, Sneek.
Vraagt een agentschap aan,
dat zeer loonend kan zijn voor
harde werkers.

VOOR WITTEBROOD

**BRINKERS
CREME**
ZOETERMEER

AUTOGARAGE
GEBR. VAN ZEVENHOVEN
SPOORSTRAAT 2 - GOUDA
TELEFOON 3352
1ste klas reparatie-inrichting
voor alle merken

TABAK VAN BOSMA
LIGHT EN GEURIG
5 pond prima A-baai
f 3.- p. pakket, franco
rembours d. geh. Ned.
BOSMA
Caroliweg 19 - Groningen

GEURTS' CONSERVEN
MUNTEN UIT
„Beter en Goedkooper”
Conservenfabriek
„DE BATAVIER”
D. GEURTS - DODEWAARD

FIRMA H. MOOI & Zn.
ASSEN
MILITAIRE KLEERMAKERIJ
Coupeur overal te ontbieden

VAN RIJN'S
UTRECHT
DE BESTE MOSTERD

**WILEM II
SIGAREN**
JE FABRIKAAT.

Gebruik 8 x daags
van de beroemde
**Wortelboer's
Kruiden**
van
Jacoba Maria Wortelboer
op water, wijn, cognac,
jenever of brandewijn.
't Is een goed medicijn.
U eet veel beter.
Het eten smaakt beter.
Spijvertering werkt beter.
Uw maag werkt beter.
Gal en lever werken beter.
**Uw ontlasting
wordt beter.**
Uw bloedsomloop wordt beter.
U gevoelt zich prettiger.
Zestig cent per pakje.
Overal verkrijgbaar.
Jacoba Maria Wortelboer.
Chem. Pharm. Industrie.
Oude-Pekela (Gron.).

THANS DE POPULAIRE HOED

**THE
CLOCK
HAT**
van f 6.50
G. J. J. J. J.
INDEKOR
GRONINGEN

**PUDDINGEN MER
A. J. J.**
STELLEN IEDEREEN TEVREE

**KRAMER'S
GKZ
ZUURKOOI**
Prima - Lekker - Gezond
Fa. G. KRAMER & ZONEN
ZUID-SCHARWOUDE

**FRIESCHE
POOTAARDAPPELEN**
Vraagt offerte
Franco door geheel Nederland
N.A.K.-plombe
P. WESTRA & Zn. - Telef. 231
SEXBIERUM (Friesland)

CHEVROLET
LUXE en TRUCKS 1939
Talrijke verbeteringen
Vraagt demonstratie
J. DE JONG - GOUDA
Fluw. Singel 59 - Telef. 2824